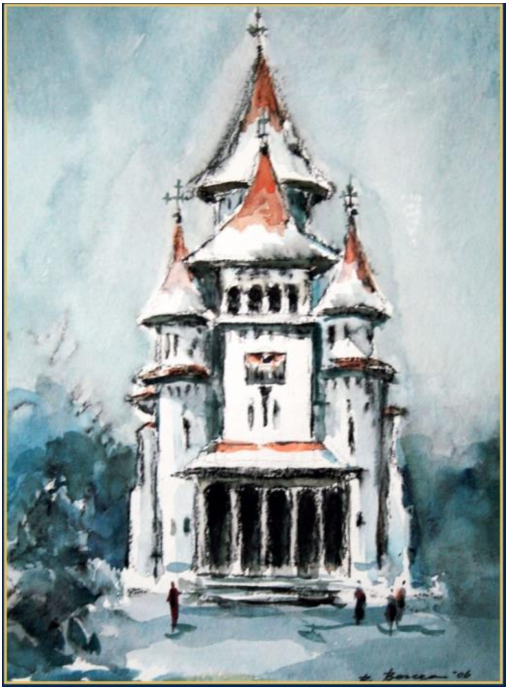
ion drăguşanul

povestea aşezărilor moldovene

G

Cluj-Napoca, 2024

Coperţile:

tablouri de pictorul humorean

Radu BERCEA

Precuvântare:

Falsificarea istoriei, cu girul Academiei Române

Greu de admis, dar povestea fiecărei aşezări cuprinde două dimensiuni complementare: istoria şi povara istoriei. Istoria se referă la statutul proprietăţii, existenţa preoţilor şi, eventual, a bisericilor, procesele de toate felurile, menţionate de ispisoace, transferurile de proprietate consemnate de zapise, folosinţa pământurilor, stabilită de urice, „năpastele” prizonieratului sau ale punerii în cumpănă a libertăţilor individuale, prin „răscumpărarea capetelor, hotărnicirile, strămutări de vetre, din calea primejdiilor, în codri nepătrunşi, bejeniri, populări prin colonizări cu „oameni străini” şi aşa mai departe. Povara istoriei înseamnă năvăliri, războaie, pedepse şi răzbunări voievodale, dar şi falsele interpretări, care se impun drept adevăruri, datorită autorităţii ştiinţifice a egidei editoriale, Academia Română.

Fără îndoială că „*Marele Dicţionar Geografic al României*”, publicat, în câteva volume, cu girul Academiei Române, prin strădania lui George Ioan Lahovari şi a reputatului academician Grigore Tocilescu, înseamnă o mărturie istorică de primă mână pentru perioada 1880-

1900, dar, din păcate, în foarte multe sinteze se falsifică grosolan istoria, sub instinctul extazului patriotard, neadevărurile clasicului „se spune că” transformându-se, datorită autorităţii ştiinţifice a Academiei, în adevăruri de necontestat. Un astfel de exemplu, al cascadei de denaturări ale realităţii – cel mai teribil din câte am întâlnit, probează necesitatea unui dicţionar de mărturii obşteşti, cum este „Povestea aşezărilor moldovene”, carte pe care o lucrez pentru că, aşa cum am mai spus, cu trimitere la Eminescu, „era de lipsă”.

Iată, deci, exemplul de falsificare a istoriei, cu înşiruirea ulterioară a probelor, la care fac trimitere în parantezele cu comentarii:

1900: „**Grumăzoaia**, comună rurală în partea de nord a plăşii Mijlocul, judeţul Fălciu, mărginită, la est, de comuna Urlaţi; la vest, de comunele Hoceni și Șişcani; la sud, de comuna Hurdugi, şi la nord, de comuna Creţeşti; e udată, în lung, de pârâul Grumăzoaia. Este formată din satul Grumăzoaia, aşezat pe valea pârâului cu același nume. Satul e împărţit în mahalaua de sus şi de jos. În vechime s-a numit Plopeni (Plopeni era sat distinct, din megieşie; practic, de aici încep fabulaţiile, prin invenţii de tip legendă sau prin interpretarea voit greşită a mărturiilor documentare, reproduse în rândurile de mai sus – n. n.), şi se zice că ar fi fost așezat mai în jos de unde se află astăzi. Numirea de Grumăzoaia i s-ar fi dat după numele unui vechi răzeș, Andrei Grumază (din 11 august 1445, până în 1 noiembrie 1638, când este menţionat sub numele de Grumăseni, odată cu satul Plopeni, Grumăzoaia sau Grumăzeşti aparţinuse lui Simion,

feciorul lui Ionaşco Sprânceană; nici un document nu îl menţionează pe Andrei Grumază – n. n.). După documente se dovedeşte că această moșie a fost dată, de către Ștefan cel Mare unui oștean, numit Stan Posatnicul (care vinde satul în 11 august 1445, deci de vremea lui Ştefan al II-lea – n. n.). Întărit de Ştefan voievod, lui Toader Gănescul, în urma unei vitejii desfășurată într-un război. Acesta, sau pentru că nu avea copii (avea, deci vindea împreună cu feciorii săi – n. n.), sau că pământul era ieftin pe atunci, a vândut-o unuia Toader Gănescu (în 11 august 1445, Grumădzeşti era întărit de Ştefan (al II-lea) voievod lui Toader Gănescul – n. n.), cu 60 zloți tătărăşti. Gănescu a avut un singur fiu, pe Frone. Frone a avut trei copii de partea bărbătească, pe Tochilat, Tănase şi Gligincu, şi o fată, pe Savina, cărora le-a împărțit moşia în 4 părți (informaţii neconfirmate de vreun document – n. n.). Unul dintre urmași, Gligincu, se zice că a fost slujbaş la un Cantemir (confuzie, ispisocul de la Cantemir vodă având alt subiect – n. n.). Acelui Cantemir furându-i-se un cal de către Gligincu, i-a luat drept despăgubire pentru prețul calului, 355 stâjeni din moşie. Acest pămint este dezlipit și astăzi de Grumăzoaia, şi alipit de moșia Urlaţi, sub numirea de Gura Văii sau Plopeni, cum se numea și atunci. Teritoriul comunei are o suprafață cam de 1.400 hectare, din care 110 hectare vie, 572 hectare pădure, iar restul loc de cultură şi imaș. Populaţia comunei este de 421 familii sau 1.353 suflete, din care 260 contribuabili. Locuitorii sunt răzeși vechi, Are: 2 biserici, una făcută la 1817 şi a doua, la 1824, deservite de 2 preoţi și 4 dascăli; o şcoală, înfiinţată la 1865, frecventată de 30 elevi. În partea de nord a satului se află o biserică numită Mănăstirea. Se zice că, în vechime, a servit ca schit de călugări

ruşi. Se găsesc aci mai multe cărți în limba slavonă. Biserica e făcută din lemn de stejar şi a fost reparată de mai multe ori. Serviciul divin se face de 3-4 ori pe an de către preoţii din sat”[1].

GRUMEZOAIA (fost Ochiteşti, Ochinteşti, Grumăzoaea, Grumezeni, Grumăzeşti pe Ialan, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1445, august 11: Întărit de Ştefan voievod, lui Toader Gănescul, care primeşte uric pentru „pe Ialan, un sat, anume unde a fost socrul său, popa Oană, la... Tutova, unde este Vlad, fiul lui Oană, şi, la obârşia Ialanului... unde a întemeiat Toma, socrul său. Şi de asemenea, au venit înaintea noastră Stan posadnic, cu copiii săi, şi a vândut panului nostru, Toader Gănescul, un sat, anume **Grumăzeşti**... 60 de zloţi”[2]. Hotarele, cele vechi, folosite din veac.

1490, ianuarie 18: Întărit de Ştefan voievod Negritei, fata popii Oanii, care primeşte uric pentru „satul Ochiteştii, unde a fost Toma Ochit, deasupra Elanului”[3].

1638, noiembrie 1: Ignat herie căpitanul vinde sulgerului Strătulat, drept 10 taleri bătuţi, „un loc de prisacă şi prisaca făcută, şi casă în prisacă, şi pomăt cu loc împrejur cât se cade unei prisăci, la **Grumădzeni** (Grumezoaia, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), în

---

[1] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 658, 659

[2] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 257, pp. 363, 364

[3] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 64, p. 120

pădure, ce mi-a fost mie cumpărătură de la Simion, feciorul lui Ionaşco Sprânceană"[4].

1639, aprilie 3: Vasile, feciorul lui Dieniş, vinde sulgerului Strătulat, drept 14 galbeni, partea sa „din sat din **Plopeni** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) şi din **Grumăzoaia** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), din jumătate de bătrân, jumătate"[5].

1642: Căpitanul Ignat Herie vinde lui Vasile Strătulat sulgerul, pentru 20 taleri, „un loc de prisacă şi prisaca făcută, şi casă în prisacă, şi pomet, şi cu loc împrejur cât se cade unei prisăci, la **Grumăseni**, în pădure, ce mi-a fost mie cumpărătură de la Simion, feciorul lui Sprânceană"[6].

1648, mai 1: Simion Codău, feciorul Ţigancei, nepotul Ilei lui Grumazu, vinde lui Vasile, fratele Strătulătoi, pentru 8 galbeni şi 1 leu, „dintr-un bătrân, a treia parte din satul **Grumăzeani**… dinaintea popii Gheorghe, Ionăşcooe, Blândă, Ionaşco Meldea, Gligorie Bolăndău, Ilie ciubotarul, Gligorie Coteală şi Arion de Hurdugi"[7].

1650, septembrie 12: Porunca dată de Vasile Lupu voievod căpitanului Macarie, după ce „s-a jeluit Vasile Strătulat, zicând că are două părţi de ocină la satul **Grumăzoaia** şi-au mers nişte oameni de-au cosit părţile lui. / Pentru aceea, tu să alegi acele două părţi de ocină,

---

[4] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 497, p. 463

[5] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 82, p. 79

[6] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 47, 48

[7] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 51, 52

din fânaţ şi din tot locul, şi ce fân se va afla cosit pe părţile lui să aibă a-l opri, să fie pe seama lui Vasile, şi cui va părea cu strâbul să vină de faţă”[8].

1650: Vasile Strătulat vinde lui Enache Penişoară, ginerele agăi Strătulat, drept 8 galbeni şi un leu, „a treia parte dintr-un bătrân din satul **Grumăzoe**, parte ce am cumpărat de la Simion Codău, nepot fetei lui Grumazu”[9].

1691, iulie 20: Ispisoc de judecată de la Constantin Cantemir voievod, după ce „s-au pârât Mihalachi Penişoară cu Gliginco şi Tohilaz, zicând Mihalache cum are şi el moşie în satul **Grumăzoaea**, care moşie îi este lui danie de la Vasile, fratele Strătulătoae, care i-a fost lui Vasile cumpărătură de la Simion Codău, feciorul Ţigancei, nepot lui Ilie Grumazu, precum ne-a arătat zapis de danie de la Vasile şi alt zapis, de cumpărătură lui Vasile, de la Simion Codău. Şi a ţinut această moşie şi tată-său, până a fost viu, iar acum s-au sculat Gliginco şi Tohilat şi-l scoate din moşia aceea afară pe Mihălache. / Deci domnia mea am trimis pe Lupul Costache mare medelnicer şi pe Tănasă ce a fost armaş, de au strâns oameni buni, ca să mărturisească cu sufletele lor precum a ţinut tatăl lui Mihălache acea moşie şi a ţinut-o şi el, iar neavând Mihălache martori, să jure Glicinco şi cu Tohilat, cu 24 de oameni, la sfânta biserică, cum n-au ţinut tatăl lui Mihălache Penişoară, nici el acea moşie, şi cum n-a avut moşie Vasile, fratele Trătutătoae, care a dăruit acea moşie, şi cum n-a avut moşie Simion Codău, care a vândut-o lui Vasile… şi după ce vor jura în acest

---

[8] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 43, 44

[9] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 46

chip, va ieşi Mihălache din moşia aceea afară; deci ei oameni să jure într-acest chip n-au găsit… iar Mihălache ne-a arătat o mărturie, încredinţată de boieri şi megieşi de acolo, mărturisind ei cu sufletele lor precum Enache Penişoară, tatăl lui Mihălache, tot a ţinut acea moşie… / deci domnia mea… am dat rămas pe Glicinco şi pe Tohilat”[10].

[10] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 337-339

GÂDINŢI

(pe Cobâle, comuna Sagna, Neamţ).

1415, iulie 12: Întărit de Alexandru cel Bun mănăstirii Bistriţa, care primea uric pentru „un sat pe Chivejdi (Chiejdi sau Cuejdiu, afluent al Bistriţei, în Neamţ – n. n.), anume satul lui Opriş şi al lui Oană, nepotul său… Şi încă, pe lângă aceasta, şi-au făcut pomană boierii noştri credincioşi… Şi a dat pan Ion vornic (de Suceava) satul său, unde au fost Maxim şi Voinea vătămani. Şi pan Ion Jumătate de asemenea a dat satul ce l-a avut pe Cracău, unde a fost… cneaz şi de asemenea satul **Cauceleşti** (**Căciuleşti** – n. n.)… Şi pan Negru a dat satul său, unde este curtea lui, şi anume **Gâdinţi**, şi de asemenea satele pe Racova (**Cârstoi** pe Racova), unde au fost Pătru, feciorul Cărstei, **Bilcarii**, tot pe Racova, unde au fost Oană, fratele lui Pătru, **Curteşti**, tot pe Racova, unde au fost ficiorul lui Naneş – v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, I, p. 477)… care îi sunt lui… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor atât cât au folosit din veac”[11].

1429, iunie 3: întărit de Alexandru cel Bun, fiilor lui Oană, vornicul de Suceava şi, ulterior, de Tulova, Lazăr, Stanciul şi Costea, care primeau uric pentru, pe lângă alte sate din viitoarea Bucovina, şi pentru satele

---

[11] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 41, p. 59-61

„**Gândinţi, la Cobâla**… şi pe Orbic, Seliştea, unde este curtea lor, şi Zagoreni, mai sus de Cociman şi unde a fost Başea, şi Costinţi, la obârşia Orbicului, şi Moişinţi, la Iucaş, unde a fost vie, şi Plopeşti, la Slatină, şi Dumitreşti, mai în jos de Iaz, şi Cărbuneşti, la Văratic, şi amândouă seliştile lui Drăghici, pe Bistriţa, şi moara… iar la Dumbrava Înaltă satele: unde este vătăman Minco, şi, pe Iubăneasa, la Iaz, şi unde este Stan; iar hotarul lor să fie cât vor putea să folosească destul trei sate; şi peste Prut, la Derenice, zece locuri: unde a aşezat sat Stanco, la Cornul Lâcinului, şi Fântâna Rece, şi unde este Andiaş, şi Bahmatăuţi, şi, pe Ciuhru, sub Horodişte, şi Suhoverhul, unde este Ion al lui Filea; în tot acest hotar să-şi întemeieze zece sate; şi satul Spărietului, la obârşia Dobromirei, cu vechile şi dreptele hotare; şi, pe Prut, zece locuri, să-şi întemeieze zece sate de această parte a Prutului; iar hotarul acestor sate care sunt pe Prut să fie anume de la Unghiul Strâmt, care este mai sus de satul lui Ivan Şurinschi, apoi în jos pe Prut, până la balta care se cheamă Ochiul, apoi drept la Pârâul Sărat, apoi în sus pe Pârâul Sărat, până la pârâul care se cheamă Dobromira, apoi pe Dobromira în sus, până la Unghiul Strâmt, pe Prut; acesta le este tot hotarul”[12].

1500, martie 22: Întărit de Ştefan voievod, în cadrul unui schimb de sate cu mănăstirea Bistriţa, care mănăstire primeşte „patru sate, tot pe Bistriţa: un sat **Slugani** (lângă Ciumaşi, comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău), al doilea sat **Chicoteşti** (lângă Blăgeşti, comuna Blăgeşti, Bacău), al treilea sat **Călieneşti** (lângă Blăgeşti, comuna Blăgeşti, Bacău), al patrulea sat **Lăţcani** (Lăscani,

[12] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 90, pp. 134-136

contopit cu Racova, comuna Racova, Bacău), care este în faţa Călieneştilor, sub dumbravă”, voievodul primind „cinci sate: unul pe Cracău, anume **Cauceleşti** (Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), unde au fost juzi Mihail şi Dieniş, între **Grieleşti** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ) şi între **Lupşa** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), altul pe Siret, anume **Gâdinţi** (comuna Sagna, Neamţ), unde a fost curtea lui Negrea, trei pe Bistriţa, mai sus de Bacău: **satul lui Birai** (Biräeşti, apoi Gherăieşti, inclus în Bacău), şi **satul lui Vlăscan** (Vlăcsăneşti, inclus în Bacău) şi satul **Manuileşti** (Manoileşti, inclus în Bacău)”[13]. Hotarul, din veac.

1623, ianuarie 2: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Dumitru Buhuş şi surorii lui Safta, fiii paharnicului Caraiman, şi soţiei sale Nastasia, care primesc uric pentru „satul anume **Hulpăşeşti** sub codrul de fag; şi satul **Gâdinţi** pe Cobâle şi cu vad de mori în Siret şi cu pod trecătoriu şi cu bălţi de peşte; şi satul **Simioneşti** pe Moldova şi cu vadul de mori în Moldova, în ţinutul Romanului; şi satul **Dobricenii** în Cărpineştii, ce este în ţinutul Dorohoiului; şi satul **Molovate** de pe Nistru, ce este în ţinutul Orheiului, ce a fost de ocolul târgului Orheiului”[14].

1623, martie 5: Martori din acest sat, atunci când Ştefan Tomşa voievod întăreşte jupânesei „Candachie a dumisale Goe ce a fost postelnic”, în baza unui „zapis de mărturie de la mulţi oameni buni: anume Onul din Maxineşti (selişte în Gâdinţi, Neamţ), şi Cozma de acolo,

---

[13] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 256, pp. 458-460

[14] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 3, p. 4

şi Ursul din Şărăţăi (sat lângă Buruieneşti, Neamţ), şi Simion tij de acolo, şi Pătraşcu ot Lăţcani (înglobat în Doljeşti, Neamţ), şi Gheorghie tij de acolo, şi Oancea ot Lucani (sat lângă Buruieneşti, Neamţ), şi Epure tij de acolo, şi Ionaşco din Druleşti, şi Toader Gâlcă tij de acolo, şi popa Pintilii ot Doljeşti (pe Almaşi, inclus în Dobreni, Neamţ), şi Ionaşco tij de acolo, şi popa Pahulce, şi popa Leahul de acolo", s-a „ales jupânesei lui Goe postelnic partea ei de moşie şi de cumpărătură din satul Buruieneşti şi s-au aflat trei părţi a tot satul; iar a patra parte s-a aflat numai a Pârvuleştilor", dar, după o dovadă că postelnicul Goe, cumpărase, „de la un frate a Pârvuleştilor o bucată de loc", părţile s-au înţeles între ele, aşa că „a patra parte a rămas sub stăpânirea Pârvuleştilor"[15].

1625, iunie 20: Martor, în zapisul de mărturie prin care fraţii popa Leahul, Busiiuc şi Pătrăşcan, feciorii lui Simion Parpalos, nepoţii lui Mihaşco, strănepoţii Drulei, şi fraţii Tohin şi Ion, feciorii Cârnei, vând, pentru 150 taleri bătuţi, lui Lupul, „partea noastră de ocină din sat **Durleşti** (Druleşti, lângă Buruieneşti, Neamţ)… ce am fost cumpărat de la Cârnea şi de la Drăgoman, din jumătatea de sat ce-i dinspre **Popeşti** (lângă Druleşti, Neamţ)… cu loc de moară în Siret şi în valea satului şi cu fânaţ la luncă, cu loc de prisăci cu pomete şi cu râmnic la prisacă". Martori: „Iacob Moţoc din **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Lazor Moţoc şi Nicopoe din **Oboroceni** (comuna Oboroceni, Iaşi), Onaca din **Balosineşti** (lândă Secăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi), Vasile şi Ion din **Muncel** (sat, Neamţ), Pătraşco din **Buţcăteni** (sau

[15] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 23, p. 30

Buşcăteni, Boscoteni, comuna Heleşteni, Iaşi), Cozma şi Onuţi din **Maxineşti** (selişte în Gâdinţi, Neamţ)"[16].

1626, aprilie 24: Întărit de Miron Barnovschi voievod diacului Cozma din **Popşeşti**, care cumpără, cu 20 taleri de argint, de la Marica Ciomârtăneasa şi sora ei Anghelina, fiicele lui Fârtat, şi de la Toader, soţul Anghelinei, cumnatul Măricăi, „un loc de stupină, care a fost făcut de ele în hotarul **Avereştilor** dinspre **Gâdinţi**"[17].

1626, iulie 11: Întărit de Miron Barnovschi voievod episcopiei de Roman, care primeşte uric pentru „o prisacă şi cu un loc de fânaţ, care sunt în hotarul **Gâdinţie**"[18].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş, şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte

---

16 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 344, p. 417

17 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 49, pp. 66, 67

18 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 98, p. 118

din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaşi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi toate părţile lui din satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucrai-

na) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Măneştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna"[19].

1634, martie 17: Întărit de Moise Moghila voievod, care întoarce marelui vistiernic Dumitru Buhuş „o bucată de loc, ce este de ceea parte de Siret, a **Gâdinţilor**, dinspre târgul Roman; care bucată de loc a fost hotarul satului său, a Gâdinţilor, din zile bătrâne, iar

---

[19] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

după aceea s-a împresurat cu hotarul târgului Romanului”[20].

1774, iunie 26: Satul **Gădinţii**, al banului Bogdan, ocolul de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[21], avea **toată suma caselor 73**. Scădere rufeturi 58: 48 panțiri, 6 țigani, 4 văduve. Rămân birnici 15. / **Birnici**: Toader Pleșcan, pas / Ion Pleșcan / Ion, chelar / Costin Bălan / Costin Stanciul / Ștefan Strătulat / Macovei, pas / Vasile, pas / Pașul, pas / Chiriacu, pas / Mihaiu, morar / Ion Scurtul / Petre sin (fiu) ungurian / Ion Lungul, podar / Iftimii, podar. // **Rufeturi** (panțiri): David, căpitan / Tănasă Pleșcan / Neculai Pleșcan / Toader, cibotar / Vasile fiul Grosăriții / Toma brat (frate) lui / Ion, olariu / Ion Stahii / Vasile Stahi / Ion fiul lui Stahi / Gavril Bohoncan / Miron zet (ginere) lui Stahi / Iacob Ion / Ion Hurdubei / Toader fiul Văcăriții / Ștefan fiul Irimiei / Gavril Grosul / Onul, ungurian / Ursul, eșanu / Nica / Simion Surdul / Ștefan Barbănouă / Ion, olar / Chiriac zet (ginere) Trifului / Mihalache, cojocar / Ion, cioban / Lupul Surdul / Andrei, stegar / Gavril a babei Groasăi / Gheorghe, rotar / Ion Roșca / Ion Giuncul / Iftimi Goreca / Gheorghi, săcrieriul / Grigoraș, holtei / Costandin Mititel / Ștefan al săcrieriul / Toader Scurtul / Gligoraș / Lupul fratele lui / Toader cumnat căpitanului / Loghin / Toma Trif / Ion fiul lui Stahi. // **Rufeturi**: Toader, țigan / Dumitrașco, țigan / Sandul, țigan / Vasile, țigan / Ion, țigan / Iftimii, țigan / Anița, săracă / Vasilca, săracă / Toftana, săracă / Ioana, săracă.

---

[20] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 84, p. 98

[21] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 277

1900: „**Gâdinţi**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Siretul de sus, spre est de orașul Roman, la o depărtare de 5 km de reţedinţa plăşii. Este formată din satele: Dealul Mărului (Fagul), Gâdinţi şi Poeniţa, cu reşedinţa comunei în satul Gâdinţi. Are 219 familii sau 1.029 sufete, din care 179 contribuabili. Sunt 2 biserici: una de zid şi alta de .vălătuci; o şcoală primară mixtă, frecventată de 27 elevi, din 36 înscrişi. Sunt 658 vite mari cornute. Teritoriul comunei este aproape în întregime acoperit cu păduri și dealuri. Ține de circumscripţia fiscală Pagna. Este legat cu orașul Roman prin şosea. / **Gâdinţi**, sat în comuna Gâdinţi, pe malul stâng al râului Siretul, spre est de orașul Roman, la o depărtare de 5 km de cl şi de 12 km de reședința plășii. Este așezat pe coasta dinspre vest a Dealului Mărului. Are 179 famili sau 770 suflete, din care 166 contribuabili. Locuiesc în 197 case. Știu carte 34 persoane. Se fac, pe an, două iarmaroace: la Sf. Treime și Sf, Ilie (20 Iulie). Sunt 600 vite mari cornute. Are o biserică de zid; o şcoală primară mixtă, frecventată de 27 elevi, din 36 înscriși… Aici, chiar în sat, stolnicul Ilie Cantacuzino, care era proprietarul satului Gâdinţi, pe la 1754, august 21, a făcut un pod peste apa Siretului, pentru care a avut judecată cu Episcopia de Roman”[22].

[22] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 548, 549

GĂGEŞTI

(sat pe Ialan, comuna Găgeşti, Vaslui).

1464, iunie 5: Întărit de Ştefan voievod lui Ignat şi Ion, care cumpăraseră, cu 50 de zloţi, de la Giurgiu, şi care primeşte uric pentru „satul anume Găgeşti pe Ialan… Iar hotarul acestui sat să fie după vechile hotare, din sus, până aproape de iazul lui Bancu, iar din Vale, până la buturugă, pe unde a hotărnicit pan Cârstea Negru cu Plotun”[23].

1518: Întărit de Ştefan (cel Tânăr) voievod lui Gaja şi Parasca, copiii lui Ignat, verelor sale Tecla, Varvara şi Nastea, copiii lui Ivan, care primesc ispisoc pentru „un sat pe Elan, anume **Găgeştii**, a lor dreaptă ocină şi cumpărătură… Iar hotarul să fie dinspre toate părţile pe vechile hotare, din heleşteul Bancov, la vale, să-i fie pe unde a hotărât Cristea Cernea (Negru) şi cu Plotun”[24].

1626, aprilie 20: Întărit de Miron Barnovschi voievod diacului Vasile Corlat şi nepoţilor săi, Păcurariu, Toader, Vasile şi Apostol, fiii Irinei, toţi nepoţii Gagei, strănepoţi ai lui Pătru şi ai lui Vlaico, care primeşte uric pentru „jumătatea satului **Tămăşenii** (sat, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, pe râul Jigăliei, care a fost

---

[23] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 120, pp. 171, 172

[24] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 108-110

cumpărătură a străbunicilor lor Pătru şi fratele său Vlaicul de la Toader paharnic, fratele lui Stan, şi de la Negrilă ceaşnic, din privilegiul Gorbăneştilor, pentru 60 zloţi tătăreşti, şi satul **Fântânele** (lângă Tămăşeni, Vaslui), unde au fost casele lor, şi la **Horeştii de Sus** (selişte inclusă în Urdeşti, Vaslui) şi **Urdeşti** (selişte mai jos de Găgeşti, Vaslui), altă silişte mai jos de **Găgeşti** (sat, Vaslui) şi altă silişte la Capul Piscului, care acum se cheamă **Busteştii** (mai jos de Găgeşti, Vaslui)"[25].

1642, iulie 7: Măricuţa, fata lui Ţuţurman, nepoata Bălţatului, strănepoata lui Călin, fratele lui Neagoe Orbăscul, femeia Focei uricarul vinde seminţiei sale Dumbravă, fratele lui Mihul, pentru doi boi, drept 14 ughi, „moşia din bătrânul Călin, fratele lui Neagoe Orbăscul, a treia parte de loc, partea mea din **Răspopi** cu loc de casă, de livadă, de grădină şi de la câmp, şi aşijderi din **Ileşti**, iar pe atâta parte… dinaintea iuzbaşei Savin de **Crăeşti**, Mihăilă de **Uncani**, Constantin sin Baico şi Spicul de **Găgeşti** şi alţi oameni buni"[26].

1643, martie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului cămăraş Vasile Corlat, fraţilor lui, feciorii Irinii, şi nepoţii de fraţi, feciorii Anii, sora Irinii, toţi nepoţi Gagii, strănepoţi lui Pătru şi lui Vlaicu, care primesc uric pentru „satul **Tămăşenii** (în Dodeşti, azi Băseşti, comuna Viişoara, Vaslui), pe pârâul Jăgălia, în ţinutul Fălciului, cumpărătura moşilor lor Pătru şi Vlaicu de la Toader paharnic, fratele lui Stan, şi de la Negrilă paharnic, din dresul Gorbăneştilor, pentru 65 zloţi tătăreşti. / Satul

---

[25] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 45, pp. 62, 63

[26] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 180, 181

Fântânelile (lângă Dodeşti, comuna Viişoara, Vaslui), unde a fost casa lor, din acelaşi ţinut şi acelaşi dres, şi saul **Hureştii la Deal** (comuna Horeşti, judeţul Chişinău, Moldova) şi iarăşi **Hurdeştii** (azi Horeşti, comuna Horeşti, judeţul Chişinău, Moldova) şi o selişte, pe din jos de **Găgeşti** (comuna Găgeşti, Vaslui), şi altă selişte la sfârşitul piscului, care se cheamă **Busteştii** (lângă Peicani, comuna Găgeşti, Vaslui), cu loc de heleşteie şi de mori. / Şi iarăşi întărim lui Vasile Corlat, fraţilor lui şi altor rubedenii, nepoţii Niacşăi, strănepoţi lui Stan Răpide… satul **Corlăteştii** (comuna Bogdăneşti, Vaslui) pe Horăiata, în ţinutul Tutovei, şi satul **Drujăştii** (Drujeşti, comuna Zorleni, Vaslui), care acum se cheamă **Steşâneştii**, întru acelaşi ţinut, şi nişte pământuri de rediu, care le-au fost stăpânit **Vlădeştii** (comuna Ivăneşti, Vaslui) cu împresurare, iar după aceea Vasile Corlat le-a scos de la dânşii… / Şi o altă bucată de loc din hotarul satului Corlăteştii, care au fost ţinut-o Costache şi rudenia lui Stoica, nepotul Itului şi al lui Ioan Fiultei şi al Martei… / Şi iarăşi îi întărim lui Vasile Corlat, deosebit de alţii, nişte vii ce sunt în hotarul satului **Tămăşănii**, în ţinutul Fălciului, pe care i le-a dăruit lui moaşa (bunica) lui Iliana, fata lui Onică… / Şi iarăşi îi întărim lui Corlat şi cumnatului său Dănilă, feciorul Ilenii, nepotul lui Ion Zane, strănepot lui Fetion… a treia parte din satul **Gângureştii** (lângă oraşul Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşului, care este între Şocani şi între Mânzăşti”[27].

1644, decembrie 25: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Iacob chihaia și cumnatului lui Ion, care

[27] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 64, pp. 73, 74

cumpără, „pentru doi boi de negoț, două vaci ialovițe, grase, 50 merțe de grâu ți un ughi (ducat unguresc)”, de la Antemiia și Odochiia, fiicele Agafiei, și Dămieneasa, cu fiul ei Ursul și cu fratele lui, fiii lui Dămiian, „un bătrân din satul **Găgești** (comuna Găgești, Vaslui), ce este în ținutul Fălciului, din bătrânul Sârbului, ce se va alege toată partea Sârbului, din vatra satului, din câmp și din tot venitul”[28].

1900: „**Găgeşti**, comună rurală în partea de sud a plăşii Mijlocul, judeţul Fălciu, mărginită, la nord, cu comuna Urdăreşti; la sud, cu judeţul Tutova; la est, cu comuna Bozia, și la vest, cu comunele Urdești, Jigalia, Suletea şi o parte din Epureni, din judeţul Tutova. Prin mijlocul ei trece pârâul Elanul. Este formată din satele : Găgeşti, Peicani şi Jurcani, ce se mai numesc şi Brăiţeni sau Grozești, aşezate pe ambele maluri ale pârâului Elanul, pe o suprafaţă cam de 4.597 hectare, din care 1.447 hectare proprietatea locuitorilor. Are o populaţie de 185 familii sau 738 suflete, din care 185 contribuabili. Aci se află o şcoală; 4 biserici. Animale: vite mari cornute 885, oi 4.388, cai 91 şi porci 285. / Găgeşti, sat în partea de nord a comunei Găgeşti, aşezat pe malul drept al pârâului Elanul, pe o suprafaţă de 831 hectare, din care 115 hectare proprietatea locuitomilor. Are o populaţie de 48 familii sau 194 suflete, din care 48 contribuabili. Este reședința comunei. Are o şcoală, înfiinţată în 1883, frecventată de 33 elevi; o biserică, făcută la 1872, deservită de un preot şi 2 dascăli”[29].

---

[28] AȘSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 455, pp. 432, 433

[29] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 477

GĂGEŞTI

(sat pe Putna, comuna Boloteşti, Vrancea).

1626, septembrie 25: Zapisul pitarului Bogdan, întărit de „alţi mulţi boieri”, prin care vinde „două mori într-o casă din **Găgeşti**, în Gârla Putnei, sub Măgură, cum sunt gata, de umblă pe făină, aşa le-am vândut dumisale logofătului celui mare Dumitraşcu (Ştefan – n. n.), drept 120 galbeni bani buni”[30].

1628, decembrie 24: Zapisul marilor boieri despre cumpărătura făcută de logofătul cel mare Dumitraşco Ştefan de la Bogdan pitarul, care i-a vândut, cu 120 ughi (ducaţi ungureşti), „o moară întreagă la sat la **Găgeşti**, în gârlă, sub Măgură, şi cu tot locul lui, cât se va alege în sat, în Găgeşti, şi cu toate viile câte vor fi pe acel loc”, dar şi o „deseatină de stupi de la ţinutul Tecuciului şi banii n-a avut să dea”, pentru că „acea moară şi cu viile s-au fost cuvenit în partea frăţâne-său, lui Vasilie, şi au fost pe locul lui”, până ce nu „s-au tocmit Bogdan cu frate-său Vasilie şi i-a dat într-alt loc moşie pentru moşie”[31].

1632, februarie 7: Zapisul lui Băloş şi Vasile, feciorii lui Lucoci de Feţingheşti, prin care mărturisesc cum au „vândut o ocină de la sat la **Feţingheşti** sfintei mănăstiri Beserecanilor, drept 138 de lei…eu, Băloş, n-

[30] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 125, pp. 155, 156

[31] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 455, p. 626

am fost la împărţirea banilor, deci mi-au dat 16 oi mari şi întru mâna frăţâne-meu Vasile 10 lei, ce-au rămas nedaţi, pentru că au venit cu carte de la Corcodel, să se dea acei 10 lei, şi este şi scrisoarea lui Corcodel de faţă. Deci să se ştie că s-a plătit acea ocină de tot… Şi când le-am făcut această mărturie au fost popa Ionaşco, Hilip, Toader şi Marin din **Găgeşti**, Lazar călugăr ot **Bistriţă**, Pepelea ot **Târgoveţi**, Lupul şi Iacov ot Feţingheşti"[32].

1632, septembrie 1: Întărit de Alexandru Iliaş voievod mănăstirii Bistriţa, care primeşte uric pentru „două mori în satul **Găgeştii**, în gârla Putnei, sub Măgură, şi cu tot locul, şi cu vii, câte vor fi pe acel loc. Care acele mori şi acele vii sunt lor dreaptă danie şi miluire de la Dumitraşcu Ştefan vel logofăt, pentru sufletul lui şi pentru sufletul părinţilor lui"[33].

1634, iulie 24: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Vizantia, care primeşte uric pentru „un vad de moară, ce este pe gârla Putnii, în sat **Găgeşti**… Şi pentru acest vad au avut ei pâră cu jupâneasa lui Ştefan logofăt"[34].

1635, iunie 19: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Bistriţa, în baza unui zapis de la popa Ion şi Lazor vătaful din **Sârbii de Sus** (sat înglobat în oraşul Focşani, Vrancea), Neagomir şi Ţigan din **Micău** (sat în ţinutul Putnei, Vrancea), „scriind într-acel zapis cum au venit înaintea lor Lazor Vechiul şi cu alţi răzeşi ai lui,

---

[32] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 6, p. 6

[33] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 192, pp. 249, 250

[34] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 206, pp. 233, 234

anume Anton din Sârbii de Sus şi alţi fraţi ai lui, anume Ion Robe sinovei Galeş, Şandru, Pegrea feciorul Gagii, Anghelina, fata Fratelui vătafului din **Bătineşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Trifan ot **Vităneşte** (Vităneşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), ginerele lui Fratele… şi au vândut un vad de moară ce este în Gârla Putnei, la **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), lui Ştefan logofătul, drept 40 taleri bătuţi… Şi a făcut Ştefan logofătul moară şi a dat 12 taleri de argint meşterilor şi 12 merţe de grâu, şi o bucată de vie, şi o ialoviţă. Iar apoi, Dumitraşco logofăt, feciorul lui Ştefan logofăt, a dat acea moară sfintei mănăstiri Bistriţei”[35].

1635, iulie 28: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Scântee, după ce i s-au jeluit „cest om, anume Toader de la **Cruci** (Crucea de Jos şi de Sus, înglobate în Panciu, Vrancea) şi Isarie de la **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea) pe nişte călugări, zicând că ţin ei (călugării) o moară ce este în Găgeşti şi au şi ei a patra parte într-acea moară, iar călugării o ţin toată. / Drept aceea, tu să socoteşti de va fi aşa cum s-au jeluit Toader cu Isarie, să aibi a le face lege dreaptă cu acei călugări”[36].

1636, ianuarie 14: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât „călugării mănăstirii Bistriţa cu Avram călugăr, fost ginere al lui Broştoc de la **Vizantiia** (Vizantea Mănăstirească, comuna Vizantea Livezi, Vrancea) pentru un vad de moară, care este pe Gârla Putnei, la satul **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), care acest vad de moară i-a fost dreaptă danie şi

[35] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 138, pp. 172, 173

[36] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 186, p. 223

miluire de la Dumitraşco Ştefan logofăt, iar lui Dumitraşco logofăt, dreaptă cumpărătură de la Lazor Vechiul şi de la alţi răzeşi ai lui, Anton şi Ion Robe, fiii lui Galeş, Şandru şi Petrea, fiii lui Gage, Anghelina, fiica lui Bratu vătavul, Trifan din **Vităneşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), ginerele Frateluişi de la alţi răzeşi… Iar Avram călugăr, ginerele lui Broştoc din Vizantiia, n-a venit la zi, ci a rămas dinaintea Noastră şi din toată legea ţării"[37].

1636, ianuarie 14: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât „călugării mănăstirii Bistriţa cu Toader Clonciu, Tăbâltoc călugăr, Isarie şi cu alţi răzeşi ai lor pentru nişte mori din **Găgeşti**, de la Gârla Putnei, spunând rugătorii noştri că aceste mori le sunt dreaptă danie şi miluire de la răposatul Dumitraşco Ştefan fost mare logofăt, iar lui i-au fost dreaptă cumpărătură de la Gheorghe Bogdan şi de la fratele lui Vasile, pentru 240 ughi galbeni. Iar aceşti oameni, Toader Clonciu, Tăbâltoc călugăr şi Istratie, ei au spus că nu sunt vândute părţile lor şi-i împresoară fără nici o treabă. Deci am cercetat aceste drese, pe care le-au avut rugătorii noştri, şi am aflat că au fost vândute şi părţile acelor oameni"[38].

1636, ianuarie 15: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după pâra lui Nacul, fiul lui Iane din **Bârlad**, împotriva lui Trif Zmeură şi Gavril Calotă din **Găgeşti**, popa Murgu din **Vrancea**. Stoica din **Clipiceşti** şi cu alte seminţii, răzeşii lor, „pentru o parte din satul **Vităneşti** şi cu vad de moară în Gârla de Jos, şi au spus Trif, Gavril, popa Murgu, Stoica şi alţi răzeşi că acel loc,

---

[37] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 302, pp. 337, 338

[38] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 303, pp. 339, 340

a patra parte din a patra parte din satul Vităneşti, le sunt împresurate de Nacul. Iar Nacul a arătat ispisoc de la Radul voievod că a fost această parte răscumpărătură tatălui său, Iane negustor, de la Bălteanul fost pitar, Vâlca, Costachi, Lazor Tărâţă şi de la alte rude ale lor. Deci a rămas Nacul pe aceşti mai sus scrişi, Trif, Gavril, popa Murgu, Stoica şi pe rudele lor"[39].

1638, mai: Zapis de la Dronţa, nepoata lui Gavril Curea, fata Cârstei lui Ciulei din satul **Ivănceştii** (comuna Boloteşti, Vrancea), Apostol, nepotul Ţigănoe din **Tâmpişti** (Tâmpeşti, comuna Războieni, Neamţ), sin (fiu) Danciu, Gavril sin Iugeasca, nepoţi Ţiganei, frete-său Apostol, Ursu feciorul lui Andrei din Ivănceşti, Nedelea, fata Manei lui Curea, femeia lui Buzinchi din **Drăgoeşti** (pe Putna, Vrancea), nepotul său Ionaşco şi cu nepotul său Ion de la **Cruce** (Crucea de Los şi de Sus, în oraşul Panciu, Vrancea), în care mărturisesc să au vândut, pentru 60 de taleri bătuţi, „un vad de moară din sat din Ivănceşti, din capul satului din jos, sfintei mănăstiri Păngăraţilor… / Aşijderea şi noi, nepoţi Grozei lui Nămaiu, din sat din Ivănceşti, anume: Dumitru diacul din **Clipiceşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Todir feciorul Neacşei din **Spineşti** (comuna Vrâncioaia, Vrancea), Gligorie din **Ivănceşti**, feciorul lui Nicoru, Ştefan din **Ţifeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), feciorul lui Lazor Hapca şi cu toţi fraţii săi, şi Ioana fata Stredzei din **Ţifeşti**, Căzacul sin Mareia din **Ivănceşti**, Sofroniia fata lui Ivan tot de acolo, cu toţii nepoţi Grozei lui Nămaiu, şi Anna, fata lui Ion Cupcei, cu Hilimon, nepoţi Scurtului din **Ivănceşti**, am vândut un vad de moară din Ivănceşti,

---

39 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 306, pp. 343, 344

la mijlocul satului, drept 60 de lei bătuţi, pe gârla din jos. Şi Ion Robea sin Galeş din **Ivănceşti**, cu feciorii săi Simion şi Gligorie, Cârstea din sat din **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), noi toţi am vândut această ocină sfintei mănăstiri Păngăraţilor… Şi pe mai mare mărturie au fost vătaful de gârlă, anume Scântee din **Porcioleşti** (Purceleşti, azi Putna, comuna Boloteşti, Vrancea), Ureche, Ionaşco, Constantin, Manea, Vasile şi alt Constantin din **Mogeşti** (comuna Independenţa, Galaţi), Iacov, Trif, Lazor şi Dumitru din **Ivănceşti**”[40].

1638, octombrie 20: Rusul, feciorul Neniului din Scorţeşti, dăruieşte „o vie de la **Scorţeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea) schitului părintelui Partenie, unde este hramul Sfântului Ioan Bogoslov, pentru păcatele părinţilor noştri şi ale noastre. Şi ne-a scris la pomelnic, anume Neniul şi femeia sa Anca, şi Rusul, şi Deleu frate-său, feciorii Neniului. Şi acest zapis s-a făcut în ziua hramului, dinantea lui Ion Bucatedrepte şi frate-său Ursea din **Vidra** (comuna Vidra, Vrancea), Crăciun, Chervasie, Murgină, Eremiia Platon, frate-său Ion Telincă, Ion Ţăpa şi Mărăuţă din **Cucuiaţi** (înglobat în Şerbeşti, comuna Vidra, Vrancea), Dumitru de **Şerbeşti** (azi Ştefan cel Mare, Neamţ – cf. Indice, dar mai probabil Şerbeşti, comuna Vidra, Vrancea), Giurgea de **Vezeuţi** (comuna Vizantea-Livezi, Vrancea), Stoica şi Marco din **Scorţeşti**, Dumitru, Popa Isaiia din **Clipiceşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Mirăuţă din **Găgeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), popa Ionaşco din **Fărţeşti** (Frăteşti, azi Buhoanca, comuna Doljeşti, Neamţ), popa Dumitru din

[40] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 342, pp. 337, 338

Călimani (lângă Troiţa, azi Dochia, comuna Girov, Neamţ)”[41].

1774, iunie 26: Satul **Găgeştii**, ţinutul Putnii, ocolul Gârlelor, după recensământul lui Rumeanţev[42], avea **toată suma caselor 46**. Scădere rufeturi 24: 8 scutelnici, 3 mazili, 5 popi, 6 nevolnici, 2 argaţi, 2 volintiri. Rămân birnici 20. / **Birnici**: Stanciul Spătaru / Mihul, ciobotar / Andrei al lui Tetere / Ion Săchim / Nan / Zaharie / Vasile David / Ştefan Merăuţă / Neculai Mangul / Gheorghiţă, fost vornic / Ion Manole / Pavel Coroiu / Vasile Ciurcă, vornic / Năstasă, vătăman / Opre Almăjan, mocan / Mihăilă, mocan / Tudose fratele lui / Ion Butoiu / Vasile Chiovan. // **Rufeturi:** Ştefan Porucic, mazil / Apostol fratele lui, mazil / Ursul fiul lui Guranda, mazil / Popa Ursul / Popa Gheorghe / Diaconul Ioniţă Spânul / Diaconul Toader / Diaconul Mihai Pogjâlă / Dima, căpitan de volintiri / Nastasă, grec, la fel / Ion Hutul, nevolnic / Baba Ilinca / Baba Ilinca / Stan Gaiţă, vier spătarului Costantin Râşcan / Ion, bărbier, la fel vier / Ştefan fiul călugărului, la fel vier / Stan Uncheş, la fel vier / Vlad, muntean, vier stolnicesei a lui Ion Râşcan / Ion Găman, vier la fel / Ion, holtei, vier la fel / Necşul, vier la fel / Jâpa, nevolnic / Moisă, argat lui Ştefan Porucinic, mazil / Simion, argat lui / Neculai, bejenar, nevolnic / Uncheş Radu, bejenar, nevolnic.

1900: „**Găgeşti**, comună rurală în plasa Gârlele, judeţul Putna. Comuna Găgeşşti se compune din cătunele: Chetroasa, Cucueţii de sub Măgură, Găgești (unde e

---

[41] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 486 pp. 453, 454

[42] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 311, 312

și primăria comunei) și Vitănești de sub Măgură, care sunt situate ununul lângă altul, toate pe malul drept al Putnei. Distanţa comunei de reşedinţa sub-prefecturii e de 13 km, iar de capitala judeţului. de 10 km. Pe teritoriul acestei comune se formează micile pârâiaşe Pietroasa şi Vărvănoaia, care se varsă în râul Putna. Populaţiunea comunei, după cel din urmă recensământ, e de 460 familii, cu 1.875 suflete, 950 bărbaţi, 925 femei; 482 agricultori, 5 meseriași, 3 fabricanți, 31 comercianţi, 3 cu profesiuni liberale, 86 muncitori şi 12 servitori. Ştiu carte 125 bărbaţi şi 126 femei, Sunt 3 biserici parohiale, din care una, cu hramul Sf. Voevozi, în cătunul Găgeşti, a doua, cu hramul Sf. Voevozi, în cătunul Vităneşti, a treia, cu hramul Sf. Nicolae, în Chetroasa, şi una filială, cu hramul Sf. Trei Ierarhi, în Cucueţi. Este o şcoală mixtă, construită de comună şi frecventată de 43 copii (37 băieţi, 6 fete), din 208 copii (108 băieţi, 100 fete) în vârstă de scoală. Locuitorii posedă: 49 pluguri de lemn, 15 pluguri de fier și 3 mori de apă; 290 boi, 60 vaci, 20 cai, 500 oi, 30 capre şi 300 porci. Se cultivă via pe o întindere de 66 hectare. Industria și comerţul se practică de către 9 cârciumari şi 1 comerciant de mărunţişuri, 1 cărăuș, 2 brânzari, 1 cizmar, 3 dogari și 15 fabricanți de rachiu. / **Găgeşti**, cătun în comuna cu acelaşi nume, aşezat pe malul drept al Putnei. Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Voevozi; o şcoală mixtă, construită de comună și frecventată de 22 copii (18 băieţi, 4 fete), din 103 copii (46 băieți, 57 fete) în vârstă de școală… În 1803, satul Găgeşti aparţinea mănăstirii Mera”[43].

[43] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 477

GĂICEANA

(Găiceni, azi Găiceana, comuna Găiceana,
aproape de Tecuci, Bacău).

1635, noiembrie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod cneaghinei Grozava a răposatului Stratul Bolea ceaşnic, în baza unui zapis de la popa Simion din **Târzii** (comuna Podu Turcului, Iaşi), popa Pavel din **Sârbi** (comuna Podu Turcului, Iaşi), Gligorie Bogdan, Cozma Baci Dumitru şi Buşilă din **Găiceni** (Găiceana, comuna Găiceana, Bacău), în care mărturisesc „cum au venit înaintea fraţii Ion, Bălan şi Varvara, fiii lui Danciul din **Obârşie** (Obârşia, comuna Izvorul Berheciului, Bacău)… şi au vândut dreapta sa ocină şi dedină din satul **Dănceni** (comuna Podu Turcului, Bacău)… cneaghinei Grozava, pentru 8 lei bătuţi. / Şi de asemenea a cumpărat cneaghina Grozava altă parte de ocină din satul Dănceni de la Ion, partea unghiului său Avram şi a lui Ion Dămăcuş, a Magdei, Bălan, Aftimiei, Bălaei, Anisiei şi a lui Fătul, nepoţii lui Ionaşcu, şi partea Călinei, pentru 35 taleri bătuţi”[44].

1636, februarie: Întărit de Vasile Lupu voievod ceaşnicului Dabija şi cneaghinei lui Schiva, în baza unui zapis de la Ivan fost cămăraş şi Vasile Rugină din **Găiceni** (comuna Găiceana, Bacău), Hârbor şi Gherasim spătar din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna

[44] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 273, pp. 314, 315

Tătărăşti, Bacău), Calotă din **Hrueşti** (comuna Huruieşti, Bacău), Chervasie din **Giordzeşti** (azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău), Isac din **Herniceşti** (înglobat în Perciu, comuna Huruieşti, Bacău), Ionaşco, fiul lui Cârstea din **Ungureni** (comuna Tătărăşti, Bacău), popa Anton din **Cicoveni** (înglobat în Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Toader diac, Paşcul, Chigicean şi Liica din **Mireni** (comuna Coroieşti, Vaslui), Burlan şi Gheorghe Viţă din **Stănueşti** (azi Cociu, comuna Moşoteni, Bacău), „scriind şi mărturisind cum a venit înaintea lor Gheorghe, fiul lui Florea, nepotul lui Dumitru… şi a vândut 12 ogoare din satul **Mireni**, care este în ţinutul Tutovei, pe Pereschiv, lui Dabija ceaşnic şi cneaghinei lui Schiva, pentru 12 taleri. / Şi a cumpărat şi alte părţi din acest sat…de la Pahomie, pentru 6 ughi; de la Buroban, partea lui Dragoş şi partea lui Stegar, pentru 12 taleri; de la Chighician, toată partea lui, pentru 12 taleri; de la Nastea, fiica lui Mihoci, a cincea parte din acest sat; de la Drăghinoae din **Petreni** (azi Chetreni, comuna Motoşeşti, Bacău), partea lui Dumitru, fiul lui Pantea, din acest sat, care a fost pusă zălog de multă vreme la Drăginoae, pentru 10 taleri; de la Toader, fiul lui Paşco, partea lui Gherman din acest sat Mireni, pentru 12 taleri… / Şi de asemenea, de la Părasca, partea lui Terchilă din satul **Stănueşti**, pe acest pârâu, pentru 20 de taleri; de la Burlan, toată partea lui din acest sat Stănueşti”[45].

1774, iunie 26: Satul **Găiciana**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[46],

---

[45] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 326, pp. 368-370

[46] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 590, 591

avea **toată suma caselor 80**. Scădere rufeturi 18: 1 vornic, 1 vătăman, 7 popi şi diaconi, 3 ruptaşi (mici boieri), 1 copil din casă, 1 trăistar isprăvnicesc, 2 văduve, 1 nevolnic, 1 ţigan. Rămân birnici 62. / **Birnici:** Mihălachi Haraga / Gheorghi Milian / Mirăuţă Milian / Ioniţă Milian / Vasili sin (fiu) Dochiţei / Toader fiu Dochiţei / Vasili Codrian / Ion Nistor / Antohi, fiul lui / Ştefan zet (ginere) lui / Toader Bania / Gheorghi Bania / Panaiti / Vasili Panaiti / Constantin Milian / Crâstia Bonţa / Ion, cioban / Toader Grosul / Ichim Grosul / Costantin Boga / Ştefan Podolian / Ion Boga / Grigoraş Stan / Toma / Ioniţă Ursachi / Ştefan Radu / Ion Enachi / Sandul Ursachi / Sandul Ţăran / Gavril, vrâncean / Vasilachi Gavril / Neculai, vrâncean / Ion Gonţa / Toader a Panaghii / Grigori Enachi / Ion Ţugule / Ştefan Răbăgia / Stan Vasili / Isac / Ion Hâncul / Simion Milian, holtei cu mamă / Radu / Tănasii / Lefter Huşti, ce a fost al dumisali stolnicului Iamandi / Grigori Ilii, ce a fost al medelnicerului Iorgăi / Mihai Cărărar, ce a fost birnic la Vulturul / Gheorghi Bahna, ce a fost al slugerului Ion / Neculai Boghiul, la fel / Mania, holtei cu mamă, ce a fost al dumisali spătarului Conachi / Toader, cumnat lui, la fel / Ion Lungul, la fel / Ioniţă brat (frate) lui, holtei cu mamă, la fel / Ion Damaschin, ce a fost lumânărar isprăvnicesc / Vasilachi, la fel / Toader Mohoră, la fel / Andrei zet (ginere) lui Tănasă, la fel / Gheorghi ot (din) Zlotăriasă, la fel / Sandul Găician, ce a fost al dumisali banului Bogdan / Ion, pietrar, ce a fost al medelnicerului Abăza / Nistor, pâslar, ce a fost al dumisali slugeroaiei Mariei Sturzoai / Arhip, săpunar / Iacob. // **Rufeturi:** Constantin Dobraneş, vornic / Ion Codrian, vătăman / Popa Toader / Diaconul Lefter / Diaconul Grigori /

Diaconul Constantin / Diaconul Vasile / Diaconul Ifrim / Popa Ilii / Ioniţă Bejan, ruptaş / Neculai Răbegia, ruptaş / Petria Găician, ruptaş / Vasili fiul lui Chiriac, copil din casă / Tudorachi, trăistar isprăvnicesc / Baba Tudosca / Baba Paraschiva / Marin, şciop, nevolnic / Neculai Băcan, ţigan.

1900: „**Găiceana**, comună rurală în judeţul Tecuci, plasa Berheciului, compusă din 11 cătune: Găiceana, Ghilovești, Huţul, Lunca, Marginea, Pietroasa, Popești, Recea, Ungureni, Valea Morii și Zlătăreasa. E situată în partea de nord-vest a județului, la o distanță de 64 km departe de capitala judeţului. În Găiceana este reședința sub-prefecturii plăşii Berheciului. Are o populaţie de 590 familii sau 2.110 suflete, din care 485 contribuabili. În comună se află 2 şcoli: una în Găiceana și a doua în satul Huţul. Cea din Găiceana datează de la 1868. Localul e propriu, de zid, în stare bună. Se frecventează de 78 copii (62 băieţi şi 15 fete), din care 6 evrei. Numărul copiilor în vârstă de şcoală sunt 251 (123 băieţi şi 128 fete). În comună se mai află 6 biserici: în Găiceana, Huţul, Ghilovești, Valea Morii și în Zlătăreasa, deservite de 3 preoţi cu 5 cîntăreți. Vite sunt: 460 boi, 845 vaci, 370 viței, 63 cai, 750 oi, 1.651 porci, 95 capre, 26 bivoli… Comuna se mărginește, la nord, cu judeţul Bacău, la sud, cu comuna Condrăchești, la est, cu comuna Vultureni, și la vest, cu comuna Corbasca. / **Găiceana**, târgușor, face parte din comuna cu același nume. Situat în centrul comunei, pe o vale. Aici este reşedinţa sub-prefecturii și a primăriei. Are o populaţie de 22 familii, sau 87 suflete. Mai toţi locuitorii sunt evrei şi se ocupă cu comerţul. Este o școală, frecventată de 77 copii (63 băieţi și 14 fete); o biserică, cu hramul Sf. Treime, rezidită la

1838 de Alexandru Sturdza Miclăușanul, Astăzi, fiind crăpată şi zidul ameninţând să cadă, nu se mai face întrînsa serviciul divin. Târguşorul este întemeiat de 70 ani. Mai poartă şi numele de Beciul, care se aude și astăzi la locuitorii din împrejurime”[47].

GĂIŞTENI

(lângă Conţeşti, în Sascut, Bacău).

1662, mai 15: Întărit de Evstratie Dabija voievod lui Alexa, feciorul popii Ionaşco, nepotul lui Necoară Ciocârlie vatav, şi seminţiei lui feciorii lui Mihăilă, iar nepoţii lui Necoară Ciocârlie, în baza unui zapis de la Bobanul, ce a fost şoltuz la **Agiud** şi cu 12 pârgari şi de la mulţi oameni buni, despre cum a venit Ion Buzea din satul **Huşi**, ce este în hura Tutovei, şi le-a vândut moşia din satul **Găişteni** şi din **Conţeşti**, partea lui, din a opta parte, jumătate, partea Stancăi, din amândouă satele ce sunt la ţinutul Putnei, drept 370 lei; / şi din alt zapis de mărturie, de la Vasile Morar şi Dinga din **Dănăeşti**, Vasile Popăscul, Roşca, Ion Pruş, Mărdarie, Drăgan, Strătulat şi Vasile Luhul din **Rugineşti**, scriind cum au venit Iftimie şi surorile lui Vărvara şi Maria, şi nepoatele lui, fetele lui Avram, şi i-au vândut din satul **Deleni**, jumătate de bătrân, partea maicii lor şi a moaşei (bunicii) lor, sora popii Gheorghe din Deleni, din partea Monei,

[47] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 478, 479

din şapte bătrâni, jumătate de bătrân al Monei, drept 3 galbeni de argint; şi alt zapis, de la Vasile Morariu, Dima şi Luca din **Dănăeşti**, Vasile Popăscul, Roşca, alt Vasile, Condrea păhărnicel, popa Budaş şi Strătulat din **Rugineşti**, scriind cum au venit Gheorghe cu fratele său şi i-au vândut o săpătură, ce o făcuse tatăl lor, în **Dumbravă** mereae, alături cu săpătura Cozmei, ce este la ţinutul Putnei, drept 4 galbeni”[48].

1774, iunie 26: Satul **Găiştenii** şi **Răcăciune**, ţinutul Putnii, ocolul Răcăciunului, după recensământul lui Rumeanţev[49], avea **toată suma caselor 81**. Scădere rufeturi 24: 9 scutelnici, 3 mazili, 3 preoţi, 9 nevolnici și babe, 1 slugă. Rămân birnici 57. / **Birnici**: Ion Chiriță / Bode, vornic / Neculaiu, vătăman / Gavril Condre / Toader Cârlig / Ștefan Cotială / Simion Grue / Ioniță Grue / Echim Cioroagă / Ion fiul lui Cioroagă / Ștefan fratele lui / Dan Trepăduș / Ioniță Vârlan / Vasile Postolache / Dămian Blaga / Iojic, morar ungur / Ștefan Bene / Ioniță Manciul / Ion Dălban / Manoli Dălban / Ștefan fratele lui / Ion Andrieș / Apostol, morar / Andrieș Miclăuș / Marin fiul lui Manoli / Alicsandru Dălban / Iordachi Cioroagă / Nica Răcăciunian / Stan Răcăciunian / Grigoraș, grădinar / Vasilache, grădinar / Ion Chifane / Ștefan, pușcaș / Ioniță a Iftincăi / Toader Horofte / Ștefan Bale / Ion Moțoc / Iftenie Bode / Ioniță Chirvasă / Vasile Petre / Neculai Petre / Toader Mane / Toader Moțoc / Ion fiul lui Toader / Toderașco fiul scăfarului / Andrei al lui Ivan / Ion Furdui / Gheorghe, panțăr / Costantin Arhirie /

[48] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 312-314

[49] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 277, 278

Neculai Cernat / Mihăilă Dălban / Grigoraș Clim / Vasile, crav / Neculai Ciorvă / Vasile Cioroavă / Ion, rusul. // **Rufeturi:** Gherasim Hălmacia, vier spătarului Ion Canta / Mihai Hălmacia, vier, la fel / Sandul Plisnipuiu, vier, la fel / Costantin Hălmacia, vier, la fel / Neculai Cucul, vier, la fel / Ștefan, vier, la fel / Echim Miclăuș, vier, la fel / Ștefan Clipe, vier, la fel / Toma Cioroavă, vier, la fel / Năstasă Cozonac, slugă dumnealui spătarului / Manolachi, muntean, nevolnic / Ursul, nevolnic / Ioniță Bode, dascăl, nevolnic / Mihai Bode, ruptaș de cămară / Lepădatu Bode, ruptaș / Postolache Bode, ruptaș / Popa State / Vasile, monah / Frăsina, săracă / Paraschiva, săracă / Palaghie, baba / Irina, baba / Todosie, baba / Vărvara, baba.

GĂLĂNEŞTI

(lângă Bilca şi Vicovu de Jos, Bucovina).

Gălăneştii par să însemne o localitate relativ nouă în istoria românilor bucovineni, menţionată, drept cătun al Vicovului de Jos, abia în harta cadastrală a anului **1783**, când, după secularizarea averilor mănăstireşti (ale Putnei, în cazul acesta), s-au constituit domeniile obşteşti (pădure comunală, imaş comunal, fâneţe) şi s-a pus în practică o primă reformă agrară, ţăranii bucovineni fiind împroprietăriţi cu „cât aveau în lucru“, o împroprietărire săvârşită de ocupantul austriac şi, tocmai de aceea, despre care nu se prea vorbeşte în istoriografia românească, decât în formule esenţializate, dar derutante, de genul

„domenii composesorale”. Moşia obştească, proaspăt constituită, era numită, în harta cadastrală, „Gallinestie”, iar cătunul – Galaneşti, de la neamurile care, prigonite de călugării putneni, au întemeiat vatra de sat, după 21 aprilie 1786. Iobagii mănăstirii Putna, din rândurile cărora se trag şi gălăneştenii, au avut mult de suferit, de-a lungul timpului, datorită asupririi şi prigoanei la care-i supuneau egumenii, aşa că mulţi au fugit unde au văzut cu ochii, în căutarea libertăţii, răzbind până la cazaci, până la Ţarul Rusiei sau până la Regele Poloniei, cum a fost acel Apostol Chirgheci, din Putila, care, însoţit de 500 de iobagi, a fugit la Moscova, apoi, când iobagii aceia ajunseseră un corp militar de elită, s-a pus în slujba lui Ian Sobiecki, pe care l-a însoţit şi în incursiunea din Moldova, luând în stăpânire şi guvernând Câmpulungul Moldovenesc, în vremea ocupaţiei polone.

1750: În anii anteriori „adunării” vetrei de sat a Gălăneştilor, denunţurile egumeneşti, la domnie, s-au ţinut lanţ. În 10 ianuarie 1750, egumenul Dositei Herescu, viitorul episcop, s-a plâns voievodului Racoviţă, cerându-i să trimită ispravnicii de ţinut pe urmele iobagilor neascultători, ca „să-i înfrâneze şi să-i supue ca să slujască la toate cele ce vor fi de trebuinţă mănăstirii, pe obiceiu vechiu”.

1754: Un iobag din Vicovu de Jos, Gligoraş Calance, a izbutit să păzească poala codrului şi să trăiască în linişte, dar a fost, iarăşi, pârât la domnie, în 19 octombrie 1754, iar ispravnicii vin şi îi risipesc casa, ajutându-i pe cucernicii călugări să smulgă, de la familii, câte doi lei pentru fiecare membru al unei familii, care îl urmase pe Grigoraş Calance.

În 12 octombrie **1765**, egumenul Putnei s-a plâns divanului domnesc de disperarea unui alt iobag din Vicovul de Jos, Vasile Savul, care „i-a rupt barba proigumenului de Putna, care a plecat la Vicovul de jos pentru posluşanie”, apoi a luat calea codrului.

În 27 martie **1766**, anticipând parcă înfiinţarea vetrei gălăneştene de sat, egumenul Pahomie s-a jeluit împotriva iobagilor care locuiau la marginea fânaţului mănăstirii, producând, cu vitele, „mare pagubă şi stricăciune”. Ispravnicul Sucevei, primind poruncă să ia măsuri, i-a avertizat să se mute urgent în vetre de sat pe „Grigore Coroamă, Ion Coroamă, Ghenie baba, Grigor şi Vasile Motrescu, Odochia baba şi Nastasia baba Motrescu”, din Vicovu de Jos, şi pe „Pătraş Urmă, Grigore fiul lui Urmă, Chirilă Răuţu cu feciorul său, Ivan Rusu, Ştefan Rusu, Schiporenii şi Motreştii din Vicovul de Sus, care, având case lângă fânaţurile mânăstirii, fac mare pagubă şi stricăciune. În 10 octombrie 1766, Ilie Savul, „ţăran din Gicovul de Jos… l-au tras de barbă şi l-au necinstit cu batjocură” pe proegumenul Putnei, care ţăran, ca şi Vasile Savu, cel care a smuls barba proegumenului, părea să moştenească un bun obicei de familie împotriva prigonitorilor în sutană.

În 18 iunie **1767**, egumenul Putnei s-a jeluit şi voievodului Grigore Callimah (descendent al neamului câmpulungean al Călmaşilor) împotriva iobagilor din Frătăuţi, Gicove şi Straja „care nu s-au obişnuit a trăi la vatra satului, unde este sălişte şi biserică, ce trăiesc împrăştiaţi pe aceste moşii, aducând cu bucatele lor stricăciune şi pagubă mănăstirii”.

1768: Fără voia lor ctitori de vatră de sat, Petre Gălan, Toader Gălan, Pavel – fiul lui Toader, Lupul

Botnar – ginerele lui Petre Gălan „şi tot cutul Gălăneştilor”, deci întregul cătun, pun degetul pe zapisul întocmit de ispravnicul de Suceava, în 21 aprilie 1768, confirmând că au luat cunoştinţă de „porunca lui Vodă” de a se aşeza în vatra satului, ieşind din arături şi din fâneţe, dar cer păsuire, fiind aşezaţi acolo „de câtăva vreme”. Desigur că ei veneau de pe vetrele risipite pe uriaşa moşia a mănăstirii Putna, a cărei biserică era, pe atunci, o ruină, cu ziduri de până la un metru şi ceva, înnegrite de vreme şi nepăsare.

1783: După reforma agrară din 1783, înfăptuită cu păduri, păşuni, fâneţe şi ţarini confiscate proprietarului ecleziast, încep să fie consemnate şi toponimele, unele vechi, poate din vremea acelui Herman, fratele lui Iaţco, de la care avea să cumpere Ştefan cel Mare Voitinelul, „unde este casa lor, la Voitinu, unde aceasta iese din pădure şi din poiană şi unde este mănăstirea lor şi vechiul lor loc de cosit, sub brădet”. Iar dintre toponime, cele mai interesante şi mai tăinatice par să fie cele care se referă la ţarini, care pot permanentiza nume de oameni de demult (Barc, Bărcuţ, Boicu sau Dealul Ungureanului) sau pot sugera diverse înţelegeri funciare în timp (Lanul Tocmitură, Locurile nemţeşti, Ţarina Popii sau Unghiul Popii).

1849: Biserica din Gălăneşti a fost construită, între anii 1849-1850, de Mihail BODNARESCUL, fiind sfinţită în 1852 şi împodobită cu un iconostas în 1857. În 1876, parohia avea 1.343 enoriaşi, paroh fiind Mihail GRAMATOVICI. În 1907, preot era Leon ABAGER, născut în 1873, preot din 1897, iar cantor, din 1902, Gavriil SPÂNUL, născut în 1865.

Din **1882**, funcţiona, la Gălăneşti, o şcoală cu 2 clase[50].

1891: În această localitate se află un monument comemorativ al vizitei făcute, în 1888, de arhiducele Rudolf al Austriei.1891: O listă de subscripţie pentru zidirea bisericii orientale din Cacica, întocmită, în septembrie 1891, de „Samuil SAUCIUC, preot în Galaneşti", menţionează, printre familiile comunei, pe: Ermolaie PRELIPCEANU, Gheorghi CÂRSTEANU, Ştefan CÂRSTEANU, Dimitrie BĂBĂLEAN, Alexandru GALAN, Ioan CUCIUREANU, Ioan BODNARIU, Ostafie BODNARIU, Meliton BUJDEIU, Simion HRIŞCA, Ioan CÂRŞTEANU, Iftemi BUJDEIU, Mafteiu GALAN, Niculaiu BODNARIU, Ioan alui Constantin BUJDEIU, Ioan UNGUREAN, Gavril SPÂNU şi Andrei PRECOP[51].

În **1895**, Gălăneştii aveau 1.341 locuitori, conduşi de primarul Nicolai Bodnariu şi îndrumaţi spiritual de parohul Lazăr Grigorovici, de învăţătorul Iftimie Prelipcean şi de cantorul Gavril Spânul.

1900: Banca raiffeisiană din Gălăneşti a fost înfiinţată, în anul 1900, de preotul Lazăr Grigorovici, de învăţătorul Iftimie Prelipcean şi de primarul Nicolai Bodnariu.

În **1902**, „având comuna Gălăneşti, situată pe moşia Fondului ort. Or. religionar, o bisericuţă de tot îngustă şi disolantă şi nefiind cu putinţă o activitate religionară-morală fără o biserică potrivită, din iniţiativa parohului Ambrosie GRIBOVICI, sătenii au pus bani pentru construirea unei noi biserici şi, astfel, sunt menţionaţi

---

[50] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1876 p. 61, 1907 p. 168

[51] GAZETA BUCOVINEI, Nr. 45/1891, p. 6

gospodarii Gălăneştilor de la 1902, aceştia fiind: Ioan BODNAR, George CĂRSTEAN, Vasile BUJDEI, Agrepina GALAN, Maria GALAN, Petru HRIŞCĂ, George GALAN, Ioan alui Filip BUJDEI, Simion BODNAR, Alexandru GALAN, Petrea UNGUREAN, Andrei PRECOP, Eugen GALAN, Teodor BUJDEI, Teodor CĂRSTEAN, Meliton CĂRSTEAN, directorul şcolar Iftemi PRELIPCEAN, cantorul bisericesc Gavril SPÂNUL, Ioan alui George CUCIUREANU, Simion CUCIUREAN, Ştefan CĂRSTEAN, Maxim GALAN, Teodor GALAN, Vasile UNGUREAN, Elisei GALAN, Ioan UNGUREAN, Miron GALAN, Ioan CĂRSTEAN, Mihai CUCIUREAN, Constantin GALAN, Petrea BODNARIU, Ioan GALAN, Alexandru alui Gavril GALAN, Titus BODNARI, Gavril alui Precop GALAN, Simion alui Ilie BODNARI, Anton GALAN, Andrei BUJDEI, Marco GALAN, Iftemi BUJDEI, Iftemi ŞORODOC, Petrea CUCIUREANU, Vasile UNGUREAN, Nicolai GALAN, Grigorie ILIUŢ, Pamfil alui Vasile GALAN, Ilie BABALEANU, Onufrei HURJUI, Parftemi HURJUI, Constantin GALAN, Trifon GALAN, Spiridon BODNAR, George ROTARI, Ilie BODNARI, Ioan alui Simion GALAN, Teodor PRECOP, Iftemi GALAN, Meliton BUJDEI, David GALAN, Lazăr BODNAR, Mihai CĂRSTEAN, Eufrosina CĂRSTEAN, Zaharie GALAN, Pentelei alui Andrei GALAN, Vasile UNGUREAN, Maxim ILIUŢ şi Ioan BODNARI[52].

1907: „O colectă iniţiată de prea Venerabilitatea Sa părintele Gribovici, în comuna Galaneşti, a avut următorul rezultat: 3 saci barabule, 2 pătrări fasole şi 4 saci ciocălăi. La această colectă a adaus părintele Gri-

[52] DEŞTEPTAREA, Nr. 99/1902, p. 2

bovici, din propria Dumisale economie, 1 coreţ grăunţe de păpuşoi”[53].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[54], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la gălăneşteanul Vasile CUCIUREAN (cantor, 24 ani în 1909).

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Gălăneşti**, comună rurală, districtul Rădăuţi, aşezată pe malul drept al Sucevei, între Vicovul de Jos, la Vest, şi Frătăuţul Nou, la Est. Suprafaţa: 17,72 kmp, împreună cu Voitinel; populaţia: 627 locuitori români, de religie gr. or. Cuprinde, pe lângă vatra satului, şi târla Mesteceni. Este străbătută de drumul districtual Frălăuţul Vechi – Vicovul de Jos, care se uneşte aci cu cel districtual, ce vine de la Rădăuţi; staţie a liniei ferate Rădăuţi. Are o şcoală populară, cu o clasă (deci, 30 şcolari – n. n.) şi o biserică locală, cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril”. La ocuparea Bucovinei nu exista. Populaţia se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Are 56 cai, 450 vite cornute, 303 oi, 240 porci, 30 stupi. **Gălăneşti, moşie**, atenenţă a moşiei cu administraţie particular Hardegthal, districtul Rădăuţi. Are 2 case şi 15 locuitori, cuprinzând pe lângă sine şi herghelia Mesteceni”[55].

1915: „Fiul învăţătorului din Gălăneşti, cadetul George Prelipcean, de la Batalionul 18 de vânători, şi-a

---

[53] *Apărarea Naţională*, Nr. 49 şi 50, Anul II, duminică 7 iulie stil nou 1907, p. 5

[54] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

[55] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 101

aflat moarte în 8 Noiembrie 1915… La 1 Aprilie, a fost rănit la Dobronăuţ, în Bucovina… După vindecarea rănii, fu iarăşi trimis la front. În noapte din 7 spre 8 Noiembrie, pe când se afla în tranşeu, un glonţ îl nimeri, prin braţul stâng, în piept. În dimineaţa zilei de 8 Noiembrie 1915, şi-a dat sufletul în mâinile Domnului”[56].[57]

1916: Au contribuit la „Colecta pentru cei amputaţi şi orfanii celor căzuţi în luptă”[58] geniştii (Arbeiter Abtig I/41) **Micu Pavel**, din Gălăneşti, cu 1 coroană, şi **Botuşan Precup Vasile**, din Gălăneşti, cu 1 coroană.

1914-1918: Au depus jertfa de sânge pentru Bucovina „Infanteristul **Spiridon Ungurean**, Gălăneşti, Regimentul 22, rănit”[59]; „Infanteristul **Ilie Bujdei**, Gălăneşti, Regimentul 22, rănit”[60]; „**Gheorghe a lui Maftei Pârghie**, din **Gălăneşti**, a participat la război şi ar fi căzut într-o luptă, pe frontul rusesc, în anul 1915, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Magdalina a lui Gheorghe Pârghie, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[61].

1919: din **Comisiunea agrară centrală** făcea parte, ca reprezentant al ţăranilor, şi **George Ungurean**, agricultor Gălăneşti[62].

1920: „**Deciziune de expropriere No. 323/20/3**. Deciziunea Comisiunii agrare de ocol Rădăuţi, cu care s-a

---

[56] VIAŢA NOUĂ, Anul III, nr. 169, 19 decembrie 1915, p. 4
[57]
[58] *Românul*, Nr. 25, Anul VI, joi 17/4 februarie 1916, p. 5
[59] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915
[60] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8
[61] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 232-240
[62] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

decis exproprierea corpului dominical fasc. No. 314, **Voitinel-Gălăneşti**, din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 296 ha 18 a 53 mp, proprietatea Fondului bisericesc, în folosul „Fondului de pământ bucovinean", a devenit definitivă"[63].

1940: Tablou de cărţile de capacitate (atestate de meserie – n. n.) eliberate de Oficiul Rădăuţi, anulate de minister prin decizia Nr. 66.017 din 1940"[64]: **Galan Ştefan**, zidar, domiciliat în Gălăneşti; **Galan Silvestru**, tâmplar, domiciliat în Gălăneşti; **Galan Vasile**, tâmplar, domiciliat în Gălăneşti.

1942: „Având în vedere dispoziţiunile art. 55 din legea pentru reorganizarea Centrului Naţional de Românizare Nr. 175, publicată în Monitorul Oficial Nr. 56 din 6 Martie 1942", se aprobă „ratificarea angajării de personal temporar pentru administrarea, paza conservarea acestor bunuri (păduri, fabrici de cherestea, exploatări, materiale lemnoase etc.), personal numit şi angajat din Noemvrie 1940 şi până la 5 Martie 1942 inclusiv"[65]: **Otopila Dumitru**, paznic, bunul expropriat pădurea Gălănesti, comuna Gălăneşti, judeţul Rădăuţi, salariul lunar 1.800 lei; Hutupila Dumitru, paznic, bunul expropriat pădurea Gălăneşti, comuna Brodina, judetul Rădăuţi, salariul lunar 1.800 lei".

1947: „Având în vedere raportul cu Nr. 16.799 din 1947 al Inspectoratului şcolar regional Suceava, înregistrat sub Nr. 264.182 din 1947[66], următorii învăţători se

---

[63] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 229, 230

[64] *Monitorul Oficial*, Nr. 58, 10 martie 1941, pp. 1197-1208

[65] *Monotorul Oficial*, Nr. 154, 6 iulie 1942, pp. 5488 şi următoarele

[66] *Monitorul Oficial*, Nr. 250, 29 octombrie 1947, pp. 9652-9657

repartizează, pe data de 1 septembrie 1947, la şcolile primare indicate în dreptul fiecăruia: **Bujdei Victor**, de la Voitinel, la Gălăneşti; **Duduman Viorica**, de la Gălă-neşti, la Falcău; **Cârstea Eleonora**, de la Vicovu de Jos, Centru, la Gălăneşti.

Gălăneştii de astăzi, aidoma Gălăneştilor din perioada Bucovinei istorice, este perla celui mai bogat ţinut al Bucovinei, ţinutul Rădăuţilor. Un amestec interesant de tradiţie şi de modernitate, de sat tipic bucovinean şi de „oraş agro-industrial”, schiţat pe planşele arhitectului sucevean Florin Duduţă, definesc o localitate relativ nouă, dar cu resurse inepuizabile de înnoire.

GALAŢI

(denumirea grecească: Galan).

1623, mai 14, **martori**: „Adică noi, Vasilie, fiul lui Popa, nepotul lui Ursul, şi Iosip, fiul lui Ion Făcău, şi Părasca, nepoţii lui Ursul, şi Stan, ginerele lui Măriian, şi Ţârgea, fiul Savei, nepotul lui Ursul, şi Simion, fiul Nechitii, nepotul Muşii, şi Cazacul, ginerele Nechitii, de asemenea nepotul Muşii, scriem şi mărturisim că… am vândut dreapta ocină şi dedină, tot satul **Tuluceşti**, pe Prut, aproape de Galaţi, ce este în ţinutul Covorlui, cu o vie, ce a fost a lui Vasilie, fiul lui Popa. Aceasta am vândut-o domniei sale, panului Ghianghea mare logofăt, pentru 100 de ughi galbeni (ducaţi ungureşti – n. n.). / Şi s-a sculat milostivirea sa Gheanghea mare logofăt şi a plătit aceşti bani de mai sus 100 de ughi galbeni, în mâna

noastră, dinaintea lui Gavril Mirca, staroste de ţinutul Covurlui, şi dinaintea lui Necula, pârcălab de Galaţi, şi a şoltuzului cu 12 pârgari, şi a lui Prohir, negustor de asemenea, şi Costantin, fiul lui Tudor negustor, şi Ilie negustor, şi popa Iani, şi Mechi vameş, şi Dumitru, fiul lui Alexa, şi Miclăuş, fiul lui Paul, şi Dobromir, fiul lui Bărcar, şi Crăciun, ginerele lui Necula pârcălab, şi alţi mulţi oameni buni. / Şi uricul ce avem pe acest sat mai sus scris, Tuluceşti, l-au luat de la noi tătarii, cu multe lucruri şi bucate, când ne-au lovit tătarii. Deci dacă se vor ivi cândva, undeva, atunci să nu se creadă, pentru că altă seminţie şi neamuri nu suntem, fără de câţi suntem scrişi aici"[67].

1625, iulie: Zapisul feciorului lui Frăţian privind vânzarea, pentru 95 galbeni, cămăraşului Costantin a „moşiei din **Şăndreni**… din vatra satului şi din câmp, şi din bălţi şi din vii", în prezenţa martorilor semnatari Pope căpitanul, Stălbar din **Lumineani**, Tufă, Neculei căpitan de **Galaţi**, Ion armaşul „şi dinaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni"[68].

1634, noiembrie 12: Zapisul comisului Duca, al şoltuzului Dobromin şi al celor 12 pârgari din **târgul Galaţi**, şi al şoltuzului Alexa, Stamati şi Siriian, fiii lui Porfir, în care mărturisesc cum au venit înaintea lor Mărinca, fiica Teclei, Părasca şi Mărinca, fetele Armancăi, nepoatele Marincăi, surorile lui Ona Baci, şi au vândut, „din satul **Dănceni** (contopit cu Podu Turcului, comuna Podu Turcului, Bacău), pe Zeletin, ce este în ţinutul

[67] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 69, pp. 105, 106

[68] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 354, p. 427

Tecuciului, din tot hotarul Dănceştilor ce l-au avut dinspre **Boleşti** (comuna Podu Turcului, Bacău), din tot satul a cincea parte… lui Stratul Bolea, pentru 10 taleri bătuţi”[69].

1636, septembrie 26: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului paharnic Panu, în baza zapisului de la câţiva „boieri din Curtea domnească”, prin care mărturisesc „cum au venit înaintea lor Pietra, cu bărbatul său Nuor, fiica lui Gavril şi a Marinchii, nepoata lui Constantin şi a Brânduşii… şi au dat şi au dăruit a patra parte din satul **Zărneşti** (comuna Jorăşti, Galaţi), care este în ţinutul Covurluiului boierului Panu, pentru ale sale sufleteşti… / Şi tot acolo a arătat alte zapise de mărturie, de la popa Ignat şi Cernica ot **Tărgovişte** (sau Târgoveţi, comuna Boloteşti, Vrancea), Ionaşco Boean şi alţi oamini buni, scriind cum a venit înaintea lor Tiron Negre, fiul lui Condra, şi a vândut… a patra parte din acel sat Zărneşti lui Panu paharnic, drept 40 galbeni ungureşti, pentru care (Tiron Negre) a fost dator cu doi cai buni lui Mihail Sârbul şi a dat acei bani pentru aceşti cai în mâinile lui Mihail Sârbul. / Şi alt zapis de mărurie de la Matei, Apostol, Apostol, Ionaşco, Sinzan, Grigore, Petroşcan, Toader Rouă şi Simion Rădeanul din **Puţeni** (înglobat în Jorăşti, comuna Jorăşti, Galaţi), Ilarion Borotca şi Miron din **Zărneşti**, Ursul diac din **Galan** (denumirea grecească pentru Galaţi), scriind cum au venit Sava cu muierea sa, nepoată Bălaei, şi au vândut partea lor din Zărneşti, o

---

[69] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 280, pp. 313, 314

parte din a patra parte lui Panu paharnic, pentru 20 galbeni ungureşti”[70].

1638, iunie 28: Zapisul lui Porumbu, în care mărturiseşte că s-a înţeles cu călugării de la mănăstirea Neamţului „ca să fim fraţi întru tot venitul ce va fi pe unde a fost iezerul şi pe prival şi pe venitul peştelui, până la hotarul **Tomceştilor** (comuna Tudor Vladimirescu, Galaţi), şi din mori, din fân, din lucă, din plute şi de peste tot vânatul, cine va vâna peşte… Şi au fost de faţă Toader Fuşte bătrânul din **Ciofreşti** (comuna Ciofreşti, Galaţi), Păcurariu, Larion vătămanul, Cârstea, Hilimon chihaia, Popa căpitanul şi Gavril din **Tomceşti**, Iorga vătavul, ginerele lui Cehan, şi Ianipoli de **Galaţi** şi mulţi oameni buni”[71].

1639, aprilie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod sulgerului Strătulat, în baza unui zapis de la Ionaşco hotnog din **Galaţi**, Roşca din **Băneşti** (Buneşti, comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui), Constantin, Necula şi Mihalcea negustori din **Iaşi**, şi de la Vasile, fiul lui Mierăuţă Hraniţă, şi de la Simion Diac, în care mărturisesc cum „a venit înaintea lor Medelean, cu copiii săi, şi a vândut jumătate din satul **Futileşti** (lângă Hurdugi, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), pe Elan, care este în ţinutul Fălciu, pe ambele părţi ale Elanului, şi spre răsărit, şi spre apus… pentru 20 ughi (ducaţi ungureşti)”[72].

---

[70] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 524, p. 575

[71] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 389, pp. 378

[72] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 77, pp. 75, 76

1643, iulie 1: Toader Chirculeţ şi nepotul lui Ştefan Chirculescul, feciorul Magdei, fata Chircăi, sora lui Toader Chirculescul din satul **Tomuzeni**, de pe Sohului, vând lui Iacomi, pârcălabul de Galaţi, şi jupânesei Dragolea, drept 40 de galbeni, partea lor „din satul Tomuzeni, din jumătate din Movila Rediului până la hotar, unde se împreună hotarele cu Tomuzeii din sus, iar din jos cu a Angheleştilor, în jos, până în matca Sohuluiului, iar în lungiş până în Lazoviţi, în zarea dealului dinspre răsărit. / Şi în tocmeală au fost Păcurar Horceag, socrul lui Ştefan, Petre bute din **Otici** (azi Galeru, comuna Horgeşti, Bacău), Chiriac fecior Hacei din **Negoiaşti** (Negoeşti, comuna Banca, Vaslui), Tudor Călarei şoltuzul de **Gălaţi** cu 12 pârgari, Pară pârcălabul de Gălaţi, Constandin Tudor, Alexei cel bătrân, Paraschiv zet (ginere) Alexa, Bârsan din **Vlăsineşti** (comuna Şendreni, Galaţi), Gafton din **Fântână** (comuna Costache Negri, Galaţi), Ionaşco şi Bejan din **Colţeşti** (comuna Matca)”[73].

1644, martie 4: Paraschiv, feciorul popii Iane din **Gălați** și femeia lui Cârstina vând egumenului Galation de la biserica domnească, drept 16 galbeni, „o vie ce mi-a fost dată de socru-meu Alecsa zestre Cârstinei, și acea vie este la Vadul Ungurilor, între viile cele domnești... / Și în tocmeală au fost Iacomi și Pară, pârcălabi de Gălați, Iane șoltuz cu 12 pârgari, Alecsa cel bătrân, Constantin feciorul lui Tudori, fratele său Miera, Hagi cupeț, Panga, Gheorghe Mechi, Ghiune și alți oameni mulți”[74].

---

[73] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 119, p. 122

[74] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 254, p. 232

1644, iulie 7: Florea herghelețiu, feciorul lui Marco din satul Vorniceni, și Stanca, fata lui Ion de acolo, și Ursul, feciorul lui Stănislav, și cu feciorul lor Toader vând lui Tudose vameș de Galați, drept 40 de galbeni, „o bucată de ocină din satul **Vorniceni** (comuna Tulucești, Galați), partea unui bătrân, a moșului (bunicului) lor popa Ursul din Vorniceni, dintre baltă până la Gârla lui Tuluc, alături cu Prutețul, până la gura Gârlei și Petresii, de acolo în sus spre de ceea parte de Pruteț prin âărmure în sus, până la casa lui Ciotiche, iar de la casa lui Ciotiche spre apus, până în via Porlii, pe din sus de un pârâu și de un nuc, pe lângă râpă, în dreptul locului până deasupra Mălienii, dincoace, unde se adună hotarul pârcălabului Enache, unde fuge apa încolo și încoace, iar până în vatra satului... / S-a scris la **Tulicești** (comuna Tulucești, Galați), dinantea lui Flore, Ursul, Miloș, Andrei Iujdel, Alecsa cel mare ot **Galați**, Constantin cupeț, Mihalce, Micul Văsuiu, Vasile Driman, Ursul sin (fiu) Cumleț, Ionașco Lăușnianul, Dumitrașcu, Macsân, Iosăf, Chifanie și Negre ot **Tulicești**”[75].

1741, octombrie 21: „Testamentul” lui Grigore Ghica voievod, în care mărturiseşte „pentru Ioan Giuşcă căpitanul, care, la vremea când a venit Mineh (Münich) Fermaşal (fieldmareşal) cu oştile moschiceşti aici, în **târgul Iaşi**, întâmplându-ne noi în satul **Roşieci** şi înţelegând că a trimis după noi un podgheaz, am purces de la Roşiori spre **Galaţi**, cu toată urdia noastră şi, fiindu-ne treacătul nostru prin ţinutul Covurluiului, prin satul **Găneşti**, în care sat este casa căpitanului Ioan Giuşcă, lovind noi pe la casa lui fără veste, cu toată urdia noastră,

---

[75] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 370, p. 357

şi văzând el că suntem noi, îndată avenit la noi şi, din cele ce a avut, ne-a scos conace (merinde de popas – n. n.); dar afară de conacul ce ne-a dat, a avut ceva pagubă dinspre oştenii noştri, cae domnia mea cunoscând a lui silinţă, ce a arătat la acea vreme şi, mai vârtos, nelipsind de lângă noi, aflându-se întru toate poruncile noastre, şi nu s-a abătut la alte fapte rele, precum alţii, domnia mea încă m-am milostivit şi l-am pus în rând cu mazilii, dar dajde să nu dea, nici mazilească, nici alt fel de dajde. Aşijderea, i-am dat patru oameni străini, ce şi-ar găsi fără de bani în vistierie, ca să fie pentru slujba casei lui, pe care oameni m-am milostivit şi i-am iertat de toate dajdiile şi angăriile"[76].

1774, iunie 5: Târgul **Gălaţii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Siretului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[77]**. Birnici:** Gavril, olar / Vasile cel mic / Ioniţă Cincizecidelei / Istratie, brăilean / Pătraşcu Şeptilici / Negruţă sin (fiu) Boţii / Costandin Gâlcă / Gligore Uşurel / Vasile brat (frate) lui / Diciul Uşurel / Gheorghe Uşurel / Vasile Chiroşcă / Savin Grecul / Paraschiv Puţurluc / Vule /Pătru Tolian / Mihălache Crucan /Stoian, vozar / Vasile Ghizdan / Păun a Nedelii / Ioniţă Spânul / Ioniţă Chepte / Eni Buşilă / Toader, vătăman / Petco, păscar / Dragomir Nucă / Enache Bulaiu / Vasile Chiova /Cârste Cacăroată / Pavăl, brăilean / Ion Gonelupu / Mihai Tiron / Dumitru Patriche / Paraschiv, cojocar / Ştefan Lupaşco / Ion Lupaşco / Mihul Chetroi / Dicul, năvodar / Stan, similian /Mărdare Şarpe / Costandin Şoldan / Stan Ciacârul / Ştefan frate lui Vule /

---

[76] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. II, Iassi 1889, pp. 25-30

[77] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 78-85

Ştanciul al lui Mitrofan / Tudor Coca / Costandin Înjugăursuu / Păun, casap / Gheorghe Fulău / Toader Coca / Chirică, săpunar / Anton Bulmău / Mihai Frumunde / Mirce fiul lui moldovan / Grigoraş Micăreul / Badiul, seimen / Anghelici Tenene / Gheorghiţă, vozar / Vasilache Scripete / Ioniţă Paşa / Mihalce Micăreul / Apostol, palamar / Stan Olog / Gavril, moldovan / Biagul Olog /Eni Chersan / Neculachi Coca / Costandache Cozonac / Şerban Chiosa / Dumitraşco, vătăman / Vasilache, vătăman / Ion cumnat lui Roman / Mihălachi, păscar / Stan, casan / Crăciun fiul lui Tudoracia / Costandin a Mănoae / Gavrilă / Gheorghe Tremurici / Sandul, butnar / Vasile Cloşcă / Ioniţă Motiţă / Costandin Condurache / Mitrofan, soltuz / Soare, pitar / Gheorghe Corban / Iamandi / Enachi Surdul / Niagul din Muşatul / Dumitru din Măcsineni / Dănilă, peneoaş / Sandul fiul lui Matei / Tudorache a Creţului / Ion, cioban / Ştefan Maltez / Ivan Pilat / Ioniţă, tăbăcar / Dumitrache, tăbăcar / Neculache, tăbăcar / Ioniţă, brăilean / Gheorghe frate lui Cicală / Toader Raţă / Dinul Crudul / Dinul Rufă / Manolachi Rufă / Albul, năvodar / Costache, năvodar / Ştefănică Cuibar / Enache, gălăţan / Neculiţă Pârle / Iorga Săcară / Ioniţă Căbac / Voico fiul lui Pascul / Năstasă Chităalbă / Tudor, dobrogean / Costantin a Ioanei / Marin fiul lui Ursul / Vasâlcia, tăbăcar / Enache Vântul / Mihălache Pascul / Iorga Paingul / Gheorghe, săpunar / Neculai Făinăria / Costantin Pascul / Ion Pascul / Vasile Pascul / Ştefănică fiul lui Miron / Panait Colciag / Vasile Vidră / Istrate Gole / Stan Caracudă / Enache Paingul / Neculai Paingul / Ion Bădilă / Ioniţă a Chirvasii / Chirilă / Enache Bran / Andoni a Ciuturoaei / Ion fiul purcarului / Dumitru, săbier / Dumitrache Negară /Dragomir, vătav /

Micul Panaitoae / Vasilache, rusul / Gheorghe, vătăman / Ion Finichi / Alicsandru, rusul / Nedelco al lui Miron / Toader al Stancăi / Tachie / Neculai a Dandii / Ursache / Neculai fiul lui Tănasă / Năstasi Chiman / Nica fiul Hristii / Tudori Ciutac / Eni al lui Todorică / Luchian / Machidon / Ştefan Ciochină / Ioniţă brat Albul / Petre / Ion al lui Colciag / Mane fiul lui Loghin / Dumitru, bărbier / Manolachi al Păscălinii / Toader, cojocar / Niacşul, blănar / Stan, bărbier / Ioniţă, blănar / Arhip, băcal / Eni cumnat lui Arhip / Voine / Petre, blănar / Ion Numărăorez / Gheorghe, casan / Dinul, blănar / Ioniţă liude al vornicului / Badul biv (fost) vornic / Pană a Mărculesii / Andronache Paşa / Mania, croitor / Costandin Gâlcă / Paraschiv, bacalbaşa / Coman Feliştian / Zaharie, pitar / Lupul Dodoiul / Gligoraş Coadă / Vasile, vornic / Gheorghe Dragoman / Sandul, croitor ce şede în Băleni / Nica, seimen în Vârlez / Lazor Gâţă din Crăeşti / Toader Gâţă din Zmulţi / Sandul Gâţă de aici. // **Negustori de Gălaţi:** Eni fiul lui Iacomi / Raice, blănar / Chiriac, blănar / Iancul, căldărar / Albul, văduvoiul / Gheorghie al lui Zgăroae / Ivan, morar / Radul, trăistar / Franga Mihălache / Iordache Grosul / Sava, pitar / Gheorghe al lui Enuţă / Cara Sava / Dumitru fiul lui Usta Ilie / Panaite Giurgiuvan / Lepădatu / Chirilă, băcal / Hagi Panaite / Coste, bogasier / Gheorghe Hâpe / Chiricuţă fiul lui Stamate / Dima, morar / Stan fratele lui Coste / Stere, marangoz. // **Rufeturi:** Popa Marco de la Precista / Popa de la Sfeti Neculai / Mitache, bulbucaş, mazil / Niagul, logofăt, mazil / Coste, bulbucaş, mazil. // **Liudi ce se numesc arnăuţi şi calafatcii ai dumisale comandantului de Galaţi** pentru paza târgului şi pentru tocmitul şăicilor ce poartă proviant pe Dunăre**:** Ion Pecete

/ Dicul Chivăţ / Gligore / Lupul / Andronache Chiose / Tănasă, sârbul / Deli Gheorghe, calafatciul / Dumitru, grec, calafatciul / Stoica, dulgher / Enache Cocârţă. // **Scutelnici ce s-au numit:** Oană, odobaş, grosar la isprăvnicie / Andoni, grec al diacului Eni / Ioniţă Mânză, la fel al diacului Eni / Dumitraşco Vântul al dumisale Vistiernicului / Turorache, eşan, tij (la fel) / Gheorghiţă Păduche, la fel / Apostol Păduche, la fel / Manolache, puşcaş al comisului Fotache / Andrei al fetii babei, la fel / Ion Ţugui, la fel / Gligori al logofătului Niagului / Necula Arcuda, cu cartea generalului Răzânschii / Pandele fiul Arcudii, la fel, cu cartea generalului Răzânschii, let 1770, numărul 252. // **Scutelnicii egumenului de Precista** din Galaţi: Hriste, dascăl / Ion Lampencru (Laptecrud?), lozovan / Ion Dorosan / Strătulat Coadă / Necula Dorosan / Dumitru Anghelache / Obrejii fiul lui Badiul / Eni Anghelache / Mihălache Văseiu / Mihălaşco Pone / Sandul Niţul / Gligore Talabă / Bote / Sandul, morar / Ion Pintelie / Mănăilă / Cârste, blănar / Eni Haragiu / Costin Afonii / Dumitru Tălabă / Costandin Spânul. // **Scutelnicii mănăstirii Sfântului Neculai:** Toderaşco Margine / Radul lui Toe / Albul, dulgher / Toe / Ioniţă / Manta / Iordachi, văcar / Vasile Apostoae / Ion, rogojinar. // **Scutelnicii pitarului Chirică din Gălaţi:** Ion Muce, păscar (pescar – n. n.) / Vasile, coticer / Apostol, coticer / Marco, muntean, argat / Agachie, slugă / Ioniţă Gâscă, vier / Marco, plugar / Necula Bute, vătav / Toader, văduvoi, slugă / Ion Moşniaga, plugar / Drăgoi fiul lui, la fel / Costandin, grădinar, vier / Simion / Enachi, bărbier- // **Scutelnicii lui Ştefan Chirică**, vtori (al doilea) paharnic din Gălaţi: Crăciun, vier / Trandafir, argat / Ursul Băţroş, plugar / Ioniţă nepot grădinarului, plugar /

Eni al harabagiului, slugă. // **Case cu femei văduve din Gălaţi:** Aniţa / Dobra / Paraschiva / Vasilca / Nucşa / Ştefana / Preoteasa lui Pupăzică / Aniţa mama Vântului / Stanca / Bădioae / Enuţa / Măriuţa. // **Ţiganii din Gălaţi:** Ion, chimirger / Dinul, scripcar / Mărin, scripcar / Costandin, ţigan / Vasile, ţigan / Şerban, herar / Iordache, calangiu. // **Oameni de peste Dunăre ce şed la Galaţi** şi au salvogvardia măriei sale feldmareşalului, ca să nu fie supăraşi nici cu o havale, din vălet 1773, octombrie 29, numărul 1450: Andrei, casan / Dima / Trifon, brăgar / Stoica fiul lui Drăgan / Mladin / Enache Balabei / Mihul / Radul / Vlad / Preda / Mitul / Stroe Ciucă / Stanciul fratele lui / Şerban Loghin / Chiriţă Coţupetco / Tudor, brăgar / Tudor, sârbul / Ilici Bataluş / Iacob Ghiţmană / Radul fiul lui Ghion / Ursul Săracul / Mihul /Mitul Lazor / Coste Ghimigiu / Stoian / Petco / Stoica, cioban / Diia / Gheorghe / Iancul / Mane / Stanciul / Mane, flăcău / Gusti / Sava Sămirode / Enache Stroe / Tatul / Fotie / Necula / Gheorghe, flăcău / Iordache / Sava / Dima / Niagul Ciuchilă / Nedelco / Surdul / Nedelco / Dobre / Ilie / Stoian, văcar / Stoica / Ralia Măciucă / Dobre Iurucul / Vasile / Stanciul / Tudor / Dumitru Chirac / Vlad / Dobre / Petco / Şerban / Ion Clăciucul / Iftenie / Tudorache / Marin / Şerban / Pascul fratele lui / Dancul / Ranit Grama / Stan Mamul / Marco fiul lui Cracioban / Manole Clociucul / Radul, cojocar / Iorga, flăcău / Bălăcian / Tănasi / Toader / Nedelco, sârbul / Stan fratele lui / Gligore / Petre / Gheorghe Târnăul / Niagul, văcar / Stanciul, flăcău / Barbul / Moşmării fratele lui / Bărican, cioban / Ivan Babuşcă / Toader fratele lui / Ilie Druja / Manoliţă / Tatul fiul lui Chira / Tudor Gurău / Cian, rusul / Murgia / Tudor, cioban / Sandul fiul lui Manolache /

Crăciun / Gheorghiţă fratele lui / Drăghici / Ion fiul lui Ursul / Costin / Petco / Iancul / Dumitru, muntean / Vlad / Nedelco Cociue / Gheorghe a Midei / Sandul fratele lui / Necula, muntean / Dobrotă / Mitul, vătăman / Stan fiul lui Burcă / Calin / Pue, brăilean / Voicilă / Gheorghe a Feiului / Radul Chepten / Chivul Ciocan / Toader Giurghilă / Lupul / Vlad, brăilean / Dumitru / Petre / Iani / Cule, cioban / Toader / Tudor Cucul / Tudor, flăcău / Chivul fiul lui Badiul / Drăgan, herghelegiu / Ion, herghelegiu / Petco, brăilean / Văsâiu, flăcău / Nedelco / Sandul / Mania, brăilean / Radul, brăilean / Dumitru / Neculai / Simion, crav / Costandin, flăcău / Stanciul / Badiul / Marco / Enachi Cuzul / Tudisi fiul lui Albul / Gheorghi / Vasile Fudulul / Ion Bostan / Ivan Cloşcă / Costandin al lui / Gheorghe fiul lui Borician / Gheorghi al lui / Toader Şerbul / Zamfir / Pârvul / Radul Calbun / Năstasi al Neculii / Vasile / Gavril / Bote / Ion Buga / Ioniţă, brăilean / Marco, casap / Ivan, baciu / Eni Scoarţă / Radul, cioban / Andrei Strechi / Petre Barbul / Dobre Gârvănian / Dobre fiul Petrii / Sandul Şolde / Badiul / Vasile Orbu / Cernica / Necula, moldovan / Costandache / Muşat / Ivan Şolde / Andrei, dulgher / Eni fiul lui / Gheorghiţă, cibotar / Costandin, flăcău / Ştefan, brăilean / Necula, vătăman / Necula, cantaragiu / Enachi Gâscă / Pavăl Iorgagiu / Marin a Neculii / Eni Glonţu / Moguş al Nisii / Opre Graur / Necula Belimei / Radul Opre / Dragomir / Pintilie / Radul fiul lui Gherghi / Mihai Şărcar / Stoian Eghincia / Panait Toboş / Tănasii a lui Perciu / Stan fiul Burcii / Dumitraşco / Nedelco / Enachi a Opricăi / Tudor Bălan / Tudorachi a lui Gherghi / Dima a lui Gherghi / Gavril Scrofoiul / Manolache Folde / Gheorghiţă fiul lui Manolache / Gligore / Ştefan Zaice /

Ispas / Ion Căpăţână / Costandache a Şoiparului / Şerban al Ştefanii / Chirilă Stoian / Iancul Iacob / Năstasi / Neculai Boboc / Andrei, muntean / Andone / Petru fiul lui Bălan / Vasile Ovrei / Ştefan Ovrei / Ivanciu Mihale / Anghel Mihale / Ion fiul Neculii / Stoica Iacomi / Dima, micinian / Stănilă / Mătei / Dan Căprar / Cărac Barbuzan / Mircia Rachilian / Mihai fratele lui / Dumitru fiul lui Iorga / Mihai fiul lui Petco / Nedelco Vasilache / Ioniţă, brăilean / Radul, brăilean / Brăilă / Costandin Imalău / Angheluţă / Ion Jâpa / Vintilă, brăilean / Stanciul Stan / Ion Vasile / Năstasi, brăilean / Petco, sârbul / Vasile Supţirel / Todor / Badiul, năvodar / Niacşul / Gherghi fiul lui Cucoară / Franga Rogojină / Ion Dioachiborşu / Vişan Gurău / Şerban Babă / Ioniţă Ţugle / Ilie fiul lui Gavrilă / Petco Ţugle / Manole Canţă / Mihne / Simion Moş / Radul / Ilie / Stoian Gurău / Călin, văcar / Dumitru Mit / Ion Simionaşco / Apostol / Ursache / Necula Purice / Şerban Talalaoa / Mihai al lui Talala / Enachi a Mitii / Stoian, măjer / Paraschiv a Barşăi / Sandul Simion / Ion al lui Bâie / Ion / Lepădat Chiosa / Bejan / Iordache al lui Supţirelul / Stanciul / Marin / Vişan Barcul / Ştefan Brânză / Dragomir / Pavălache / Muciu Pumnu / Ştefan Rogojină / Ilisei fiul lui Trif / Deciul, cibotar / Şerban fiul lui Tudor / Andrei, căpitan de volintiri / Gherghi Pilaf / Vintilă / Voico / Enachi fiul Milii / Ion, volintir / Drăgoi / Gherghi Pilaf / Vasilache / Necula fratele lui / Ion / Roman, căpitan / Dumitru, volintir / Costandin / Trandafir / Niagul / Sandul / Micul, căpitan / Ghene Buzilă / Toader, arnăut / Eni, arnăut / Nedelco, arnăut / Diacul Păzar, arnăut / Ştefan Chişle, arnăut / Arsenie, herghelegiu / Mitache, bărbier. // **Liudi ot Vadul Ungurului,** ce şed în Galaţi – **birnici**: Tudor, vornic / Eni

fiul lui / Ioniţă Roşul / Panaite Bute / Radul Ursache / Panaite fiul lui Tudor / Costandin, rotar / Dumitraşco Jalobă / Ion Bălăuţă / Vasile Barbămare / Panhilie / Dumitraşco Cudalbul / Gheorghe Strătuli / Ursul Popoiul.

1803, mai 24: Rânduiala lui Alecsandru Constantin Moruz voievod ca, „pe lângă şcoala ce este în **Iaşi**, să se rânduiască încă alte 4 şcoale de limba elinească şi moldovinească, la târgul **Focşani, Bârlad, Galaţi** şi **Chişinău**, şcolile din celelalte târguri să fie pe unde se vor întâmpla, iar **şcoala din Galaţi** poruncim să fie în mănăstirea Mavromolu, după cum şi mai înainte”[78].

1900: „**Galaţi**, oraș, capitala judeţului Covurlui, în plasa Siretul, și întâiul port de import al României… În întreg orașul Galaţi sunt 8.843 case, cu 263 strade. Întinderea stradelor e de 101 km liniari şi cu o suprafață de 872.500 mp. Din această întindere, până în anul 1890, inclusiv, erau 37 km 660 m liniari pavaţi şi 63 km 345 m nepavaţi; numărul stradelor pavate fiind de 104, iar al celor nepavate 161. Cele mai principale strade sunt, **la vale**: a Basarabiei, Portului, Ceres, Eliade-Rădulescu (gării de pasageri), gării de mărfuri (zisă şi No. 8) etc.; **la deal**: Strada Mare, Domnească, Brăilei, Tecuciului, Traian, Cuza-Vodă, Mihai-Bravul, Codreanu, Mavromol etc. După autoritățile îndatorate după lege a le întreţine, se clasifică: căile Brăilei, Prutului şi Basarabiei – naționale, deci sub îngrijirea statului; Portului, Ceres, Culturii, Nouă, Piaţa Negri, Gării No. 8 şi Dogăriei atârnă azi de administrația fondului Ministerului Lucrărilor Publice; calea Traian (de la oborul de fân) e județeană; celelalte sunt comunale. / Orașul Galaţi numără 11 **pieţe publice**, şi anume, **în vale**: a Pescăriei, Steaua României (Sf.

[78] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. III, Iaşi 1892, pp. 24, 31

Apostoli), Cuza-Vodă (între burse), Bursei (Cheiul Vechi); **în deal**: Independenţei (Făinăriei), Târgul Vechi, Regală, Fanciotti, C. Negri (Târgul Nou), Oborul cerealelor și lemnelor, Ştefan cel Mare, Libertăţii, Rizer (Oborul de fân şi de vite). Dintr-acestea, pieţele Pescărici, Stelei României, Independenţei şi C. Negri sunt pentru alimentare; din celelalte, unele cu destinații speciale, arătate prin chiar numele lor popular, iar altele fără întrebuințare până acum. Cea mai mare și frumoasă piață e piața Costache Negri, în centrul orașului. / **Grădini publice** sunt 4: Squarul Regal, lângă biserica Sf. Arhangheli-Metoc; Squarul Municipal, în centrul orașului; Grădina Publică, în partea extremă nord-orientală, cu privire spre Brateș și Prut; Bulevardul Elisabeta-Doamna, care, în 1890, s-a unit cu Grădina Publică. / **Populaţia**. În Galaţi, după ultimul recensământ, sunt 12.913 familii sau 59.143 suflete, din care 32.204 bărbaţi şi 26.940 femci; 33.442 necăsătoriți şi 20.517 căsătoriți, 4.934 văduvi și 250 divorțați; 34.765 români, 4.196 Greci, 848 bulgari, 830 ruși, 129 sârbi, 36 lipoveni, 355 armeni, 2.068 nemţi, 80 englezi, 160 francezi, 385 italieni, 26 olandezi, 228 polonezi, 1.835 unguri, 13.085 evrei și 115 turci; 40.723 ortodoxi, 265 gregorieni (armeni), 36 lipoveni, 4.418 catolici, 499 protestanți, 13.057 mozaici și 115 mohamedani. Știu carte 22.500 persoane, nu ştiu 36.643. După îndeletnicirile sale, populaţia validă a orașului Galaţi se specifică așa: meseriași 3.295, industriali și fabricanți 66, comercianți 3.013, de profesii libere de orice fel 534, muncitori cu braţul (între care numeroși plugari, în părţile mărginaşe ale orașului) 7.235, servitori 3.905 și funționari publici şi privaţi 1.447; în total 20.453. / **Cultele**. În Galaţi este reședința episcopiei eparhiei

Dunării de jos. Această episcopie, înfiinţată în 3 noiembrie 1864, fu constituită, la început, din judeţele: Covurlui, Brăila, Ismail și Bolgrad (aceste din urmă judeţe, ale Basarabiei-Sudice) și avu reședința în Ismail. După luarea, de către, ruși a Basarabici de Sud (tratatul din Berlin, din 1/13 iulie 1878), scaunul eparhiei Dunării de jos se strămută la Galaţi, anexându-i-se, în locul judeţelor basarabene pendinte, cele două judeţe ale Dobrogii, Tulcea și Constanţa. Această nouă stare de lucruri se fixă definitiv prin legea din 12 februarie 1881… Cele 12 parohii ortodoxe sunt: 1. **Sf. Nicolae**, cu biserica filială Sf. Arhangheli-Metoc; 2. **Sf. Apostoli**; 3. **Izvorul Maicii Domnului**; 4. **Intrarea în biserică** (Vovidenia); 5. **Adormirea Maicii Domnului** (Mavromol), cu filialele Sf. Spiridon, Schimbarea la față (elină) și Sf. Panteleimon (bulgară); 6. **Sf. Haralambie**; 7. **Sf. Împărați**; 8. **Naşterea Maicii Domnului** (în Vadul Ungurului); 9. **Adormirea Maicii Domnului** (Precista), cu filialele Sf. Gheorghe, Sf. Dimitrie, Sf. Ilie şi Sf. Arhangheli-Mantu; 10. **Cuvioasa Paraschiva** (Sf. Vineri); 11. **Sf. Trei Ierarhi** și 12. **Buna Vestire**, cu filialele Sf. Ioan Botezătorul şi Sf. Sofia. Pentru aceste parohii, se destinează 12 preoți parohi, 14 preoți ajutori, 2 diaconi, 40 cântăreţi și 21 paraclisieri, astăzi însă sunt 18 preoţi în plus… Dintre biserici, cele mai vechi sunt: Precista, din 1647, Sf. Dimitrie, din 1648 (sub Domnul Vasile Lupu), Sf. Gheorghe, din aprilie 1665, Mavromolul, din 1669 (sub Duca-Vodă Gheorghe); apoi vin Vovidenia, din 1790, Sf. Arhangheli-Metoc, 1801, Sf. Vineri, 1813, Sf. Spiridon, 1815, Sf. Trei Ierarhi, 1823, Sf. Ioan Botezătorul, 1831, Sf. Nicolai, 1839, Naşterea Maicii Domnului, 1840, Sf. Apostoli, 1848, Sf. Haralambie,

1848, Sf. Ilie 1857, Buna-Vestire, 1857, Sf. Împărați, 1857, Sf. Panteleimon, 1861, Sf. Arhangheli-Mantu, 1864, Schimbarea la față, 1866, Sf. Sofia, 1872 şi Izvorul Maicii Domnului, 1873. / **Școlile**. Sunt în Galaţi 26 şcoli publice, din care 7 secundare şi 20 primare; din cele secundare, sunt 6 de băieţi şi una de fete; din cele primare, 11 de băieţi şi 9 de fete. **Școlile secundare** sunt: 1. **Liceul „V. Alecsandri"**, fundat la 27 noiembrie 1867, ca simplu gimnaziu cu 4 clase; de la septembrie 1887, i s-au adăogat şi cele trei clase superioare liceale; în 1890 avea 283 elevi; de la înfiinţare, până în același an, numărase 2.375 şcolari, cu 153 absolvenţi; din 1889, i s'a înființat şi o divizionară la clasa I, iar în 1892, altă divizionară la clasa II; numărul profesorilor e de 20; budgetul anual de cheltueli: 91.256 lei. Pe lângă liceu e și **biblioteca „Urechia"**, după numele harăzitorului său, dl V. A. Urechia, profesoral Universităţii din București și fost senator de Covurluiă. 2. **Şcoala comercială „Alexandru Ioan Cuza"**, după numele primului Domn al României Unite, gălăţean de obârșie, fu înființată în 28 octombrie 1864; până la 1883-1884, a avut 4 clase, iar acum are 5; în 1890 număra 227 elevi (120 români, 80 izraeliți şi restul alte neamuri); de la înfiinţare, până în același an, a fost freventată de 2.200 şcolari, absolvenţi fiind 134, iar cu diplomă, 35; bugetul cheltuclitlor: 78.530 lei pe an. 3. **Seminarul**, cu menire de a da preoți eparhiei, fu înfiinţat la Ismail, încă de la anexarea către Moldova a Basarabiei de Sud, mai întâi sub denumirea de școală bisericească, un fel de şcoală catihetică, întreţinută de Consistoriul din Ismail; apoi, în 1864, noiembric14, fu luată pe seama Statului, dându-i-se programul celorlalte seminare ale Ţării, cu 4 clase; în 1878, fu strămutat în

Galaţi, odată cu episcopia; număra 60 elevi, interni cei mai mulţi, şi puţini solvenți; de la 1864, pănă la 1890, a fost frecventat de 2.427 elevi, dând 394 absolvenţi; bugetul anual de cheltueli: 47.062 lei 95 bani. 4. **Şcoala normală primară**, înființată tot la Ismail, în iunie 1877 (inaugurată la 26 octombrie, același an), după pierderea Basarabiei fu strămutată și ea la Galaţi, cu 4 clase și 60 elevi interni; de la înfiinţare, pănă la 1889, a dat 110 absolvenţi; cheltuelile anuale: 60.718 lei. Acestei şcoli, în 1891, i s-a dat numele de „Costache Negri". 5. **Şcoala de meserii**, înființată de judeţ, în 1872, în comuna rurală Bujor, apoi adusă în Galaţi, numără 4 ateliere, de: rotărie, stolerie, fierărie şi mecanică, cu 40 elevi interni; suma ce cheltuieşte anual judeţul cu ea se ridică la 37.475 lei. 6. **Școala copiilor de marină**, din 1881, cu 60 elevi, urmată. de la înființare, până azi, de 590 copii; se cheltuiesc cu ea 30.320 lei. 7. **Şcoala secundară de fete** (înfiinţată de comună), datează din 1878, cu 5 clase şi o secţie profesională; în 1890, avea 151 eleve, fiind cercetată, de la înfiinţare, până în același an, de 1.293 copile, din care au absolvit cursul complet 60; bugetul de cheltueli 32.190 lei pe an. Din 1892, a fost luată pe seama Statului. Totalul elevilor și elevelor şcolilor seccondare din Galaţi, în 1890, a fost de 879, iar cheltuelile făcute cu întreţinerea lor: 377.651 lei 95 bani. Dintre **şcolile primare** urbane, cea mai veche e școala de băieți No. 1, numită și **Școala Domnească**, înființată în 1832, septembrie 5, având ca învăţător pe Toma Giuşcă, seminarist al Socolei, originar din comuna Gănești, ţinutul Covurlui; în anul 1834, această şcoală avea 120 elevi, între care întâiul la clasificaţie era Teodor Codrescu, decedatul autor al „*Uricarului*"… /

Așezăminte grafice. Cea dintâi tipografie în Galaţi a fost deschisă, în 1845, de răposatul Francisc Monferato, apoi, treptat, s-au înființat și au existat diferite alte imprimerii şi litografii. Astăzi funcționează 6 tipografii mari, cu trei litografii, precum şi mai multe prese pentru lucrări mici. Librării sunt 4; cea mai veche (din 1849) şi mai însemnată e sub firma G. D. Nebuneli. / **Justiţia**. Oraşul Galaţi are două judecătorii de pace, un tribunal, cu 2 secţii, şi o curte de apel, cu două secţii. Parchetul e reprezentat, la tribunal, prin un prim-procuror şi 2 procurori de secţie; iar la curte, prin un procuror general și doi procuror de secţie. Pentru afacerile criminale e o curte cu jurați. Curtea de Galaţi are, în jurisdicția ei, judeţele Covurlui, Brăila, Putna, Râmnicul Sărat, Tecuci, Tutova, Constanţa şi Tulcea; pentru judeţele dobrogene servește şi ca curte cu juraţi. Această curte funcţionase, mai înainte, la Focşani; în Galaţi ea fu transferată în virtutea legii din 30 martie 1886. Numărul avocaților înscrişi pe tablou în acest oraș e de 68, din care exercitează profesia numai 35; dintre cei înscriși, 39 sunt cu titluri academice şi 19 practicanți… / **Sănătate**. În Galaţi exercitează profesia medicală 28 doctori în medicină, 1 patron în chirurgie şi 3 medici veterinari; sunt apoi 21 sub-chirurgi, 7 dentişti, 1 vaccinator, 35 moașe, 9 farmacii și 5 drogherii. În farmacii lucrează 13 licenţiaţi, 8 asistenți şi 2 elevi. Comuna are 6 medici, unul primar, care e şi medicul-şef al spitalului comunal, patru de cuartale și un medic secundar al spitalului. **Spitale** sunt 5: cel comunal, cu 50 paturi, datează de la 1860; al Sf. Spiridon (Spiridonici) din Iaşi, cu 44 paturi, din 1838; Elisabeta-Doamna, cu 50 paturi, din 1 octombrie 1877; militar, cu 88-110 paturi, din 1884; şi izraelit, cu 22

paturi, din 1848… / Acest oraș avu prosperitatea cea mai mare sub regimul porto-francului, adică de la 1834 (sub Mihai-Vodă Sturdza), până la 1 aprilie 1883, când încetă acest regim”[79].

GALBENI

(comuna Filipeşti, Bacău).

1442, aprilie 5: Întărit de Iliaş şi Ştefan voievozi lui Miclăuş Răspop, care primeşte uric pentru „a sa dreaptă ocină şi visluşenie, satele anume **Leucuşeşti**, unde a fost Leucove, şi **Tuleşti**, cu prisaca Leucuşeştii, pe pârâul Galbena, unde ăi este casa lui, şi **Horgeştii**, cu toate veniturile”[80].

1623, aprilie 8: Întărit de Ştefan Tomşa voievod fostului mare spătar Gheorghe şi cneaghinei lui Nastasia, care primesc uric pentru „o selişte, anume Săcălăşeştii (Săcăluşeşti, Neamţ), pe pârâul Topoliţa, cu vad de moară în Topoliţa, ce este în ţinutul Neamţ”; „**a şasea parte din satul Galbeni** (comuna Filipeşti, Bacău), cu iaz şi cu moară pe pârâul satului, în acelaşi ţinut Neamţ, care îi este dreaptă cumpărătură de la Toma Birtoc şi de la fratele lui Matei aprod, copiii Erinii Birtocoaie, nepoţii Vasilcăi… Aceasta şi-a cumpărat-o pentru patruzeci de ughi galbeni (ducaţi ungureşti – n. n.)”; „o parte de ocină

[79] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 455-465
[80] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 120-122

din satul Aldeşti (contopit cu Cârligi, comuna Filipeşti, Bacău), a treia parte din jumătate de sat, ce este în ţinutul Neamţ, care acea ocină le este lor dreaptă ocină şi cumpărătură de la sora lor Dochiţa, fiica Maricăi, şi de la fiii ei, Pătraşco şi Scânteie, şi Simeon, şi Mărica, şi Tudora, pentru cincizeci de taleri de argint"; „două locuri de două case din satul Durneşti (Dorneşti, Bacău), ce şi-au cumpărat de la Todosia, cneaghina lui Stavăr, şi, de asemenea, toată partea ei, ce se va alege de moştenire din acelaşi sat Durneşti, cu loc de iaz. Aceia ei şi-au cumpărat-o pentru patruzeci de taleri de argint"; „o casă din acelaşi sat, din Durneşti, pe care şi-a cumpărat-o de la popa Simeon, şi de la Ion, şi Ilarion, şi Toader, şi de la sora lor Mărica, nepoţii Durnei, pentru treizeci de taleri de argint. Şi, de asemenea, jumătate de jirebie din acelaşi sat, din Durneşti, care aceea ei şi-au cumpărat-o de la Gligorie Nicşea, pentru doisprezece taleri de argint"[81].

1626, mai 20: „Zapisul lui Macsăm şi femeia lui Safta, feciorii Lupului din **Tuleşti** (sat întrat în componenţa satului Galbeni, Bacău), ce vinde unchiului lor, popii lui Dănilă din **Galbini** (sat, Bacău) şi diaconului **Scântei** (comună, Vaslui) şi altui Scântei, feciorii lui Mihăilă, le vinde partea lor din Tuleşti"[82].

1634, ianuarie 14: Zapisul fostului vornic de poartă Grigore Bucium, în care mărturiseşte că a venit înaintea lui şi „a mulţi oameni buni şi megieşi Mihăilă ot **Popeşti**, sin (fiul lui) Drăgan, nepotul Erimiei lui Hociungu… şi-a vândut partea lui de ocină din **Popeşti**

---

[81] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 51, pp. 73-76
[82] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 68, p. 87

(lângă Izvoare, comuna Bahna, Neamţ), din partea de sus… prietenului nostru Boldescul, ce a fost pârcălab, drept 8 taleri, bani gata bătuţi… Şi au fost în tocmeala lor Păcurar şi Gheorghe ot **Cârligi** (comuna Filipeşti, Bacău), Gliga ot **Parăgineşti** (Părăgineşti pe Siret, Neamţ), Ion ot **Urdzici** (Urzici, contopit cu Bahna, comuna Bahna, Neamţ), Chirilă şi Oniţă ot **Buciumi** (înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău)"[83].

1634, ianuarie 25: Zapisul fraţilor Toma şi Matei Birtoc din satul **Galbeni** (comuna Filipeşti, Bacău), în care mărturisesc că au vândut, „din jumătate de sat **Tuleşti** (lângă Corneşti, comuna Filipeşti, Bacău), din partea din jos a treia parte, jupânului Toader Boldescul şi frăţâne-său Gheorghe Boldescul, drept 15 zloţi tătăreşti… înaintea lui Gheorghe Moţoc din **Aldeşti** (înglobat în Cârligi, comuna Filipeşti, Bacău), Cozma Ciocârlie din **Sârbi** (lângă Moldovenii, comuna Secuieni, Neamţ), Mihai Bucur din **Pădureni** (comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău)… iar Ionaşco diac din Galbeni a scris zapisul, în casa popii Liciului din Galbeni şi şi-au pus peceţile"[84].

1634, ianuarie 25: Zapisul lui Maxin, fiul Palaghiei, nepotul Cernei din **Bilăeşti** (Ghelăeşti, comuna Bârgăuani, Neamţ), în care mărturiseşte că a vândut partea lui din sat din **Buciumi** (înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău)… panului Toader Boldescul, pentru 40 zloţi tătăreşti… Şi au fost la acea tocmeală Gheorghe Aldescul diac, Ştefan diac din **Tatomireşti** (contopit cu Budeşti, comuna Făurei, Neamţ),Maftei din

---

[83] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 19, p. 20

[84] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 30, p. 31

Galbeni (comuna Filipeşti, Bacău), Sanson din **Săuceşti** (comuna Săuceşti, Bacău) şi alţi oameni buni”[85].

1634, ianuarie 25: Întărit de Moise Moghila voievod pârcălabului Pătraşco Boldescul, fiu fostului vornic Toader Boldescul, care primeşte urice pentru „a treia parte din satul **Buciumi**, din ţinutul Neamţ, cumpărat de la Vlădoae, pentru 300 zloţi tătăreşti… / de la Maxin, fiul Palaghiei, nepotul Cernei, partea lui din acelaşi sat Buciumi, pentru 40 zloţi tătăreşti… / de la Zazul, din acelaşi sat Buciumi, din partea de jos şi ce se va alege din satul **Popeşti**, din partea de jos, şi l-a plătit la dabilă cu 30 zloţi… / de la Maxin, fiul lui Isăilă, partea lui din acelaşi sat Buciumi, pentru 8 taleri şi pentru că l-a plătit şi de dabilă în trei ani… de la Dronţa, nepoata de soră a lui Coste, partea ei din Buciumi, pentru 20 taleri… / de la Sora, cneaghina lui Gheorghe diac, din acelaşi sat Buciumi, jumătate din a treia parte, pentru 30 oi cu miei… / din acelaşi sat Buciumi, partea lui Marco, care i-a fost dator cu doi boi sau cu 20 taleri şi nu a avut cu ce să-i plătească... / de la Costin, fiul lui Marco, un loc de prisacă din hotarul satului Buciumi, pentru un bou şi 2 taleri… şi, tot de la Costin, fiul lui Marco, partea cât se va alege din satul Buciumi, cu 3 ogoare în ţarină, mai sus de sat, şi cu 2 ogoare lângă râmnic, şi o săpătură lângă sat… pentru că i-a înecat Costin, fiul lui Marco, o iapă în râul Siret, preţuită de oameni buni pentru 25 ughi, şi nu a avut cu ce-i plăti”[86].

---

[85] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 31, p. 32

[86] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 34, pp. 34-39

1639, ianuarie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Pătraşco Boldescul fost armaş, fiul lui Toader Boldescul fost mare medelnicer, „din ispisov de mărturie ce-a avut tatăl lui de la Bogdan voievod şi de împărţeală de la Petru vodă, jumătate de sat din **Tuleşti**, partea din jos şi cu pădurea din jos, cu fânaţe şi livezi, toate în ţinutul Neamţului, şi a treia parte din satul **Galbeni**, partea din mijloc, ce-i la ţinutul Neamţului, şi jumătate de sat din **Scânteia**, parteadin sus, în ţinutul Vasluiului”[87].

1639, aprilie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod călugărilor de la mănăstirea Bisericani, care cumpără, cu 120 zloţi ungureşti, cum o confirmă zapisul de mărturie de la Vartic, Iuraşco, Crăciun şi Pătraşco din **Sascut** (comuna Sascut, Bacău), Simion, fiul lui Armiia din **Cucova** (comuna Valea Seacă, Bacău), Vasile din **Drăguşeni** (comuna Parava, Bacău), Tufan Buciumaş, Buzinschi şi Mihăilă din **Buciumi** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău), Gavril din **Orbeni** (lângă Focşani, înglobat în Focşani, Vrancea), Dumbravă şi fiul său Sanfirici din **Floreşti** (comuna Valea Seacă, Bacău), Maftei din **Grozăşti** (Grozeşti, azi Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toader Din **Sucmeziu** (înglobat în Marvila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco Buga din **Petreşti** (comuna Vânători, Vrancea), de la Erimiia, Dumitraşco şi Tudosiia, fiii lui Nădăbaico… două vaduri de moară, care sunt pe Gârla Putnei, în hotarul satului **Vâlceşti** (comuna Boloteşti,

[87] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 86

Vrancea), şi cu jumătate de hotar din acelaşi sat loc de folosinţă”[88].

1639, septembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod diacului Luchiian, în baza unui „zapis de mărturie de la oameni buni şi bătrâni, anume Ion Mircea, Pirţea şi Patrichii de **Hărmăneşti** (Hărmăneştii Vechi, comuna Todireşti, Iaşi), Avraam şi Vasile de **Iucşeşti** (Icuşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ)… scriind cum a venit Toader sin (fiu) Mihăilă din **Bucium** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău) şi a vândut toată partea ce-a avut tată-său Mihăilă din sat din **Iucşeşti**, în ţinutul Romanului… lui Luchiian diacul, drept 25. Care parte era pusă zălog de Toader sin Mihăilă la nepotu-său Ion Mircea, care n-a frut să cumpere şi i-a zis lui Toader să vândă cui ştie şi să-i dea banii. Deci Toader a întrebat pe toate rudele sale să cumpere de la dânsul acea moşie şi nimeni nu s-a aflat să-i cumpere”[89].

1664, februarie 1: Văsian, cu femeia lui Todora, fata Măgdălinei, nepoata lui Simion Cojan de **Hărteneşti** (Hărtăneşti pe Trotuş, Bacău), vând marelui logofăt Neculai Buhuş „din partea lui Simion Cojan de Hărtăneşti, jumătate… dinaintea lui Pătraşco de **Bereşti**, vătaful marelui vornic Vasile, Ivaşco sin (fiu) Mălai ot **Pătrăşcani**, Ion, vpornic de **Galbeni**, Iacob şi Miron dascăl de **Hălăuceşti**, Vasile Vesel de **Văleni**”[90].

---

[88] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 98, pp. 105, 106

[89] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 207, p. 214

[90] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 21, 22

1900: „**Galbeni**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Siretul de jos, spre sud de orașul Roman, la o depărtare de 20 km de el și de 19 km de reședința plășii. Este aşezată pe şes. E formată din satele: Buciumenii Precistei, Cotul Grosului (Corduneni), Filipeşti şi Galbeni, cu reşedinţa comunei în satul Galbeni. Are 316 familii sau 1.028 suflete, din care 300 contribuabili. Știu carte 122 persoane. Locuiesc în 248 case. Populaţia este română, afară de 7 familii de evrei. În cuprinsul comunei se găsesc grădinării multe. Locuitorii posedă 700 vite mari cornute. Sunt 2 biserici: una de zid şi alta de lemn; o şcoală primară mixtă, care, în 1896-1897, a fost frecventată de 52 elevi (41 băieţi şi 11 fete). Această comună formează. cu comunele Onișcani, Cârligi și Bahna, o circumscripție fiscală. / **Galbeni**, sat pe malul drept al pârâului Galbeni, spre sud de orașul Roman, la o depărtare de 20 km de el și de 19 km de reședința plășii. Are 140 familii sau 458 suflete, din care 140 contribuabili; știu carte 89 persoane; locuiesc în 107 case. Populaţia este română, afară de 6 familii de evrei. Este reşedinţa comunei Galbeni. Se lucrează căruţe și frânghii. Se cultivă mult ceapa și varza. Sunt 319 vite mari cornute. Are o biserică de zid; o şcoală primară mixtă, care, în 1896-1897, a fost frecventată de 52 elevi (41 băieţi şi 11 fete). Eşte legat cu orașul Roman prin şosea şi prin drum de fier. La 2 km de acest sat este gara Galbeni”[91].

[91] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 465, 466

GALBENI

(pe Zeletin, comuna Tănăsoaia, Vrancea).

1628, aprilie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod hatmanului Nicoară, pârcălab al Sucevei, care primeşte urice pentru „12 pământuri din frunte, din hotar până în hotar, din satul **Ionăşăştii** (pe Siret, Galaţi), cu parte din moară şi din pod, ce este în ţinutul Tecuciului pe Siret”, cumpărătură de la Trifan sin Efrem, popa Theodor ginerele lui Iosif, Ion şi Toader Bueban, feciorii Dimii, Avram feciorul popii Albul, Stan feciorul Calciului, cu 25 ughi aur; / „a treia parte din satul **Tinpeşti** (Timpeşti, lângă Ciorăşti, Galaţi) şi din **Prăjeşti** (lângă Ciorăşti, Galaţi) două părţi, şi cu două vii dinspre răsărit, şi cu vad de moară pe pârâul Bârladului”, cumpărătură de la Pătrăşcan, feciorul Galbănului, cu 120 ughi aur; / „jumătate dintr-un bătrân din satul **Galbenii** (pe Zeletin, Vrancea) ot ţinutul Tecuciului, cu o vie şi cu pometuri, şi cu loc de prisacă şi cu loc de moară pe pârâul Zeletinul”, cumpărătură de la Ursul, feciorul Neagului Lopată, drept 30 taleri; / „şi iarăşi… jumătate dintr-acelaşi sat Galbenii, cu vad de moară pe pârâul Zeletinului, şi din vatra satului şi din câmp”, cumpărătură de la Ursul Vartic, de la Ion Ţară-Lungă şi de la Ionaşcu, feciorii Lupii; / „o vie din satul **Fântânelile** (lângă Hanul Conachi, Galaţi), dintr-acelaşi ţinut”, cumpărătură de la Platon de acolo, drept 10 taleri bătuţi; / „a patra parte din **Ceucani** (azi Ciocani, Vaslui), ce este în ţinutul Tutovii”, cumpărătură de la Zaharie de la **Gherghеşti** (în Tutova,

Vaslui), drept 34 taleri bătuţi; / o „moşie din satul **Bănceni** (azi Bănceşti, Vaslui), a treia parte, cu loc de moară şi cu tot venitul, ce este în ţinutul Tutovii", cumpărătură de la Trifan sin Mânzatul din **Cirbi** (azi Sârbi, lângă Oancea, Galaţi) ot Covurlui, drept 20 taleri bătuţi; / „o parte de ocină dintru acest sat Băncenii pe pârâul Tutovii", cumpărătură de la Zatic, feciorul Zbiarăi, drept 20 taleri bătuţi; / „a treia parte dintr-un bătrân din satul **Răsipeni** (lângă Ciocani, Vaslui) ot ţinutul Bârladului, din câmp, din vatra satului şi din pădure", cumpărătură de la Necula, feciorul lui Hilohie, drept 20 taleri bătuţi; / „a patra parte din satul **Costeştii** (pe Bârlad, Vaslui), cu vad de moară pe pârâul Bârladului şi cu două vii", cumpărătură de la Sava sin Băloş, drept 30 ughi bani buni; / „o moară gata şi cu vad de moară întru acest sat Costeştii", cumpărătură de la fraţii Toader, Irina şi Drenostu, feciorii lui Colici, drept 30 ughi aur; / o „moşie din satul Fântânelile, din vatra satului şi din câmp, şi din pădure, şi cu vad de moară", cumpărătură de la Măriica, fata Toatei, nepoată lui Coman, drept 100 taleri bătuţi; / „din satul Fântânelile, din a treia parte, partea de mijloc, cu vad de moară pe Bârlad şi cu hotarul pe amândouă părţile Bârladului şi până la Călmăţui", cumpărătură de la jupâneasa postelnicului Vrabie şi de la fetele lor Anna şi Marica, „care şi lor le-a fost cumpărătură de la Ager, feciorul Necşii, şi de la Neagul, feciorul lui David, şi de la Theodosia, fata Bratului, toţi nepoţii Şăndrescului", drept 16 ughi aur; / „Şi iarăşi… din Fântânelile, din partea de mijloc, din vad, din moară", cumpărătura de la Stana, fata Odochiiţăi, şi de la Ion, feciorul Sprincetei, nepoţi altui Stan, şi de la Iloae, drept 22 ughi aur; / „şi aşijderi… dintru acest sat, din partea din

mijloc… părţile ce-au fost cumpărătură de la Gârle, feciorul Trinoae, nepot lui Drăguş, şi de la Cârste, feciorul Gârlei, şi de la Cristina Ţiganca, toţi nepoţii lui Enache, drept 12 ughi aur"; / „altă parte dintru acest sat Fântânelile, din partea de mijloc şi cu parte de vad de moară… cumpărătură de la Petrea, feciorul Buloae, nepot Marinei, de la Marco Boaebanu şi de la Ruşca şi Maria, fetele lui Pătraşcu, drept 12 ughi de aur"; / „altă parte din Fântânelile, din patea de mijloc şi cu parte din vad de moară… cumpărătură de la Muşa, fata lui Negrilă, şi de la Mareş, feciorul lui Ciocan, toţi nepoţii lui Dercan, drept 12 ughi aur; / „şi iarăşi dintru acest sat, iarăşi din partea de mijloc… cumpărătura de la Stoica Câlţul şi de la feciorul ei Gânba, de la Lupul, Smoleanul şi Rişe, toţi nepoţii lui Bilţu, drept 12 ughi aur"; / „altă parte de ocină dintru acest sat, din partea de mijloc", cumpărătură de la Murgoci şi Blăjar, feciorul lui Batic, şi de la fratele lui Bratiţ, şi de la Bila, Boghiian, Negură, Cârstina, partea pe care ei o cumpăraseră de la Hadâr feciorul, drept 12 ughi de aur; / „altă parte dintru acest sat Fântânelile", cumpărătură de la Arion ot **Lieşti** (în Covurlui, Galaţi) şi de la Vasile sin Ursul din **Tomceşti** (lângă Tudor Vladimirescu, Galaţi), care lor le-a fost cumpărătură de la Buce, feciorul lui Negrelă, drept 10 ughi aur; / „altă parte dintru acest sat, dar din partea din jos", cumpărătură de la Crâmpotă feciorul, drept 8 ughi"[92].

1632, iulie 2: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată lui Necula Gheorma, să strângă „toţi răzeşii lui Vartic", în ziua de Sfântu Petru, la **Galbeni** (comuna Tănăsoaia, Vrancea), pentru asista la răscumpărarea unei

[92] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 340, pp. 466-470

moşii, căci, la Divan, „Ursul Vartic şi Gheorghe, nepotul lui Necoriţă hatman, s-au tocmit de a lor bunăvoie ca să întoarcă Ursului Vartic a lui moşie şi a seminţiei sale, care a fost vândută lui Necoară hatman, în satul Galbini”[93].

1632, iulie 2: Zapisul lui Gheorghe sin Manole, nepotul lui Nicoriţă hatman, în care mărturiseşte că a dat din a lui „moşie şi dare din sat **Galbeni**… de la unchiul meu Nicoriţă hatman, ce i-a fost lui cumpărătură de la Erimie, fiul lui Duma, şi de la fraţii lui şi de la toţi nepoţii lui, partea lor, un bătrân din satul Galbeni… jumătate de bătrân, din bătrânul Ghermăneştilor, partea lui Toader Bătica şi a fraţilor săi. Asemenea am dat un bătrân, bătrânul Săteştilor din satul Galbeni, ce a fost cumpărătura lui Nicoriţă hatman de la Zaharia şi de la fraţii lui, nepoţii Armancăi şi de la toţi oamenii lui dintr-acel bătrân. Aceste părţi le-am dat de mi-au întors Ursul Vartic vornic glotnii, pentru că au avut zi aceşti oameni, în două rânduri, să-mi întoarcă şi tot nu mi-au întors. Deci acum mi i-au întors Ursul Vartic vornic de gloată aceste părţi toate, carele mai sus scrie. Erimii Dumii şi nepoţilor săi au întors 7 galbeni şi o iapă pentru bătrânul Săteştilor, 7 galbeni pentru jumătate de bătrân de Băticaş, şi a fraţilor săi din bătrânul Ghermăneştilor 3 pol ughi (ducaţi ungureşti), din satul Galbeni. Aceste părţi toate le-a plătit deplin Ursul Vartic vornic în mâna lui Gheorghiţă, nepotul Nicoriţăi hatman”[94].

---

[93] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 134, p. 171

[94] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 135, pp. 171, 172

1632, iulie 8: Zapisul fostului mare vornic Ursul Vartic, al femeii lui Ana şi al fiicei Niacşa, prin care dăruieşte „venitul de la **Galbini** la mănăstire la Dobromira”[95].

1774, iunie 26: Satul **Galbinii**, ţinutul Tecuciului, ocolul Zeletinului, după recensământul lui Rumeanţev[96], avea **toată suma caselor 59**. Scădere rufeturi 23: 1 vornic, 3 văduve, 2 volintiri, 2 copii în casă, 2 slugi, 8 mazili şi ruptaşi, 5 popi şi diaconi. Rămân birnici 36. / **Birnici:** Lupul Crucian / Vasile Onică / Sandul Buhuş / Radul, rotar / Mihăilă Săvastrii / Ştefan Clisul / Preda, ciubotar / Alecsandru, rusul / Vasili sin (fiu) Rusoai / Vasili Limbă / Ion Marcu / Postolachi Hâncul / Condurachi Lepădat / Crâstian Bardumi / Nechita Zaharie / Dumitraşcu, nepot lui Crâstian / Ion, prisăcariul / Ioniţă, cioban, ce a fost scutelnic dumisale banului Lupul / Grigoraş, cioban, la fel / Gheorghi Prostul, ce a fost scutelnic dumisale logofetesei Catrinei Pălădoai / Ion Obrejă, ce a fost scutelnic dumisale spătarului Conachi / Vasili Cheptini, ce a fost scutelnic al spătarului Gheorghi Costandachi / Costantin Mohor / Călin, la fel al spătarului Costandachi / Ioniţă, la fel / Vasilachi Calu, la fel / Costantin, văcar, la fel / Grigoraş, holtei cu mamă, la fel / Nedelcu, ce a fost scutelnic dumisalepaharnicului Ştefan Costandachi / Armurachi, ce a fost scutelnic dumisale spătarului Conachi / Costantin zet (ginere) lui Marcu, ce a fost călăraş la Puţăni / Mihălachi al lui Bârzoiu / Lupaşcu, fiul lui Ion muntean / Grigori, tăbăcar / Ioniţă Guzlă

---

95 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 148, p. 193

96 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 601, 602

/Costantin Guzlă. // **Rufeturi:** Ion Buhuş, vornic / Baba Măranda, văduvă / Baba Târţăniasă, văduvă / Gheorghi Bâtcă, volintir dus la oaste / Alecsandru Săvastrii, la fel / Vasili Cârstian, copil în casă / Ioniţă, la fel / David, slugă spătarului Gheorghi Costandachi / Ursachi, fiu popii Zaharia, slugă la Manolachi Conachi / Grigoraş Hurjui, mazil / Ioniţă Buhuş, ruptaş (boier mic) / Vasile Buhuş, ruptaş / Toader Bahrin, ruptaş / Leon Bahrin, ruptaş, holtei / Popa Gheorghi / Popa Zaharia / Diaconul Toader / Diaconul Gavril / Popa Darii / Maria Guzguliasă, săracă / Mihai Guzlă, ruptaş / Mihai Ifrim din Tutova / Lupul, fratele lui, ruptaş de aici.

1801, aprilie 6: Scrisoarea trimişilor domneşti Ştefan postelnic şi Constantin Cârjeu mazil la **Galbeni**, unde-i aduc preotul Gheorghe, diaconul Toderaşco Râpă, Ion Mogâlde, Toderaşcu Trifan şi poroşnicul Coste Mehălachi, ca să aleagă partea lui Dumitru Barbălată dinspre ceilalţi răzeşi din Galbeni. Martori: „Toderaşco Trifan, Aniţa Bostănoi, Maria diaconiţa, Lupu Merăuţă, preotull Gheorghi, Macsân Rusu, Ion Croitoru, Iona Apostului, Tinica, Savin monah, diaconul Toader, Ioniţă Barbălată, Vasile Mogâlde, Ion Mogâlde, Ion Gavrilaş şi Merăuţă răzeş”[97].

1807, noiembrie 19: Lupul Merăuţi, Macsân, Ioniţă Barbălată, preotul Toader, Vasile Mogâlde, Ioan Mogâlde, Ioan Gavrilaş, toţi „răzeşi de moşie **Galbeni**, ţinutul Tecuciului, ştiut se face că, pentru o parte de moşie din trupul acestei moşii Galbenii, adică 75 stânjeni, ce au fost vândut Necolai şi Ştefan Mogâlde şi Vasile Hudreş căpitanului Coste Mihălache, în 68 lei, după

---

[97] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, I, Bârlad 1911, doc. 16, pp. 21, 22

judeca ce am avut am răscumpărat noi această parte de moşie… şi am făcut danie sfintei biserici gospod din târgul Bârladului"[98].

1900: „**Galbeni**, sat, face parte din comuna Valea Rea, plasa Zeletinul, judeţul Tecuci. Situat pe coasta dealului Vladnicul, în centrul comunei şi în partea dreaptă a râului Zeletinul. Aici este reședința comunei Valea Rea. Are o populație de 77 familii sau 266 suflete. În sat se află școala, care datează de la anul 1859. Se frecventează de 34 copii (29 băieţi și 5 fete). Se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de zid, cu spesele locuitorilor, la 1833; s-a reparat în 1872. Locuitorii sunt răzeși. Comerţul se face de 3 cârciumari. Satul are o vechime de 163 ani, şi-a luat numele de la Fătu Galben (de la pârâul Galben – n. n.), nepotul lui Ursu Vartic (întărit, în 1628, aprilie 12, hatmanului Nicoară, pârcălab al Sucevei, „jumătate dintr-un bătrân din satul Galbenii ot ţinutul Tecuciului")"[99].

GALERI

(Oteşti şi Otici, azi Galeri, comuna Horgeşti, Bacău).

1561, februarie 15: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod lui Avram şi lui Micaci, care cumpără de La Cristea, Anuşca şi Drăghina, fiii Anei, cneaghina

[98] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, I, Bârlad 1911, doc. 20, pp. 26, 27

[99] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 466

Horgăi vătag, drept 250 zloţi, „din a patra parte de sat **Oteşti**, a treia parte”[100].

1578, martie 14: Întărit de Petru voievod vornicului Bucium, care cumpără de la David şi Neaga, nepoţii lui Ivan, strănepoţii lui Stratomir, de la neamurile lor Trifan, Ioan, Ignat, Marica şi Frăsina, feciorii lui Stan, de la Ghinda, Macsin şi Ichim şi strănepoţii lor Ciurlan, Ceucan şi Merlan, fiii lui Costin, nepoţii Nastasăi, sora lui Costin, „din a patra parte de sat **Oteştii**, a şasea parte”[101].

1578, octombrie 6: Întărit de Petru voievod vornicului Bucium, care cumpără de la Dumitru, feciorul lui Stănilă „toată partea lui din **Oteşti**”[102].

1580: Întărit de Iancul (Sasul) voievod lui Gavril, Purcariului, Frăţianului şi lui Ioniţă Dingan, care cumpără, cu 30 zloţi tătăreşti, de la Armanca, jupâneasa lui Pihur fost pârcălab, „partea ei din **Oteşti**”[103].

1581: Întărit de Iancul (Sasul) voievod vornicului Condre Bucium, care cumpără de la Zaharia, Drăgan, Obreja, Maria, Anuşca şi Ana, feciorii lui Ion Cioroban, nepoţii Ştefului, strănepoţi Stoii, „toată partea ce se va alege din **Oteşti**”[104].

---

[100] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 50, 51

[101] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 105

[102] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 114

[103] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 136

[104] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 140

1581, aprilie 18: Porunca dată de Iancul (Sasul) voievod vătavului de Răcătău să meargă „la satul **Oteşti**" şi, în prezenţa martorilor, să împartă „marginea dinspre părure la sat Oteşti cum vei afla mai cu dreptate cu sufletele voastre lui Bucium vel (mare) vornic şi lui Gavril vatavul, Danciului şi lui Verdeş şi tuturor neamurilor sale, câţi vor fi după dânşii"[105].

1581, aprilie 27: Întărit de Iancul (Sasul) voievod lui Gavril, Piurcan, Frăţian, Ionaşco şi lui Dingan, care cumpără, cu 30 zloţi tătăreşti, de la Armanca, jupâneasa lui Lupul Huru biv (fost) pârcălab, „moşia ce se va alege partea ei din sat din **Oteşti**"[106].

1581, mai 31: Întărit de Iancul (Sasul) voievod marelui vornic Bucium, care cumpără de la Magdalina şi Ana, fetele Stoicăi, nepoatele Mariei, strănepoate Galbenului, „din a treia parte din satul **Oteşti**, a laptea parte, două părţi… Ion Fereşte, feciorul lui David, nepot lui Ivan, strănepot lui Statomir, încă a vândut lui Bucium vornic din a patra parte din satul Oteşti, a treia parte"[107].

1602, februarie 24 : Ispisoc de întăritură de la Ieremia Movilă voievod, după împărţirea moşiilor lui Bucium vornic, între văduva lui Antemia şi feciorul lor Grigore Bucium… / Şi s-au venit în partea lui Bucium vornicul „jumătate de sat **Crainici** pe Polocin, satul **Faurii**, cu vad de moară, satul ce se cheamă **Lunca Mare**, cu vad de moară, jumătate de sat **Oteştii**, cu vad

---

105 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 143, 144

106 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 143, 144

107 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 148, 149

de moară în Răcătău, jumătate de sat **Buciuleşti**, cu vad de moară în Bistriţa, jumătate de sat **Găureni** pe Prut, a treia parte de sat **Echimăuţi**, în ţinutul Orheiului, a treia parte de sat **Săharna**, satul **Boşotenii** pe Bistriţa, cu vad de moară, a patra parte de sat **Poienile**, la Vaslui, 2 fălci de vii în dealul **Horodiştii**, lângă **Cotnari**, şi o falce de vie la **Zlodiica**… / Şi jupânesei Antemia i s-a venit satul **Năneştii** şi cu hotarul **Ungurenii**, jumătate de sat **Horgeştii** pe Răcătău şi cu vad de moară, a patra parte din sat **Găleşti**, pe pârâul Răcătăul, a patra parte din **Bizigheşti**, cu moară, a patra parte a satului **Poenile**, la Tecuci, jumătate de sat **Voineşti**, a patra parte de sat **Corneştii** de la Cârligătură, a patra parte de sat **Porosălnici**, trei fălci de vie la **Cotnari**, 2 fălci la dealul **Horodiştii**, 1 fălci la **Zlodiica**… / Deci s-au aşezat de bunăvoie”[108].

1603, mai 20: Întărit de Eremie Moghilă voievod fraţilor Grozav diac, Drăgan şi Ionaşco spătarul, care cumpără, cu 660 zloţi tătăreşti, de la fraţii Cristea, Gligorie, Dămian şi Anesia, fiii Pelii, nepoţi tij (la fel) Pelii, şi de la nepotul lor Samoil, fiul Agatiei, nepot Pelii, strănepot Neagăi, „moşia din dresele de visluşenie ce le-a avut străbunica lor Neaga de la Ilie voievod, din a treia parte, a patra parte din satul **Oteşti**”, iar de la Toader, fiul lui Dragotă, nepot Stanei, / şi seminţia lor Constantin Goian, fiul Neagăi, şi de la nepoata lui, fata Mărenei, şi de la fratele ei Bălan, nepoţi Stanei, strănepoţi Stoii, „din acelaşi sat, din a patra parte din partea Stoii, a treia parte, drept 190 zloţi tătăreşti”. Şi au mai cumpărat de la fraţii Ion, Stroe, Mihăilă, Oliana şi Nastasia, fiii Albei, nepoţi Stanei, strănepoţi Stoei, „moşia din cele de mai sus scrise

---

[108] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 17, pp. 28, 29

privilegii şi satul, o bucată de pădure, însă netăiată, ce-i la Brusturata, drept 120 zloţi tătăreşti", iar de la fraţii Jurj, Zaharia şi Hilip, fiii Muşei, nepoţi lui Bălaci, „din acelaşi sat, din a treia parte din partea lui Bălaci, jumătate, drept 150 zloţi tătăreşti"[109].

1613, februarie 22: Zapis de mărturie de la Vasile uricarul din Târgul Pietrii şi de la Andrei din târgul Bacăului, „dat la mâna lui Miftodie din **Oteşti**, precum să se ştie că a venit acest om, anume Grozav din **Nisporeşti** şi a dat lui Miftodie, feciorul său, o parte de moşie din satul **Nisporeşti** şi **Filipeşti**, partea mâne-sa, şi o parte din **Mogoşăşti**, partea lui Miftodie, ce-a avut de la mă-sa, pe din jos de casa lui din Oteşti. / Miftode încă a dat în vistierie 90 taleri deplin, pe părţile acestor moşii, cât se va alege, înaintea noastră şi a multor oameni din **Oteşti**, adică Biserenciu vatav, Rusul, Vasile şi Toader Iverinţi"[110].

1618, martie 21: Întărit de Radul voievod fraţilor Vasile Bucium, Gligorie, Anghelina, Crăstina, Tofana şi Axinia, feciorii răposatului Bucium vornic… „dintr-a patra parte de **Gălăşeşti**, ce este în gura Răcătăului, dinspre apus, jumătate, cu locuri de 2 mori, iarăşi jumătate, şi dintr-un loc de deal, din partea de sus, jumătate, şi de la mănăstire, din partea de sus, iarăşi jumătate, şi de sub pădure, dintr-a patra parte, iarăşi jumătate, ce este în ţinutul Agiudului, cumpărătură de la Toma, Dumitraşco şi Andrei, feciorii Danciului Hurea pârcălab şi de la feciorii fraţilor lui Condrea şi Ionaşco, drept 1.700 zloţi

---

109 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 116-119
110 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 205

tătăreşti… / altă parte de ocină din satul **Horjeşti** şi din **Năneşti**, cumpărătură de la Mărica şi de la nepotul ei Petrea, feciorii Câtei, drept 250 zloţi… / o bucată de pământ din satul **Hoteştii** (Oteşti), dinspre apus către Răcătău, din ispisoc avut de tatăl lor de la Pătru vodă, drept 25 zloţi tătăreşti”[111].

1622, ianurie 2: Porunca dată de Ştefan Tomşa voievod lui Toma, diacul din Tămaş, după ce i s-au „jeluit Grozav şi Dingan din **Oteşti** şi Grecul din **Tămaş** şi au arătat înaintea noastră cum li s-a luat lor o dulamă şi 20 potronici, fără rânduială şi fără ispravă, şi nu voieşte a le da; drept aceea, tu să le faci lor lege dreaptă, ca dânsul să plătească lor acea dulamă şi acei bani; iar de nu va voi, să le dai lor zi, ca să stea de faţă înaintea noastră”[112].

1625, martie 9: Întărit de Radul voievod păhărnicelului Dingan din satul **Oteşti**, ţinutul Adjud, în baza unui zapis de mărturie, semnat de Vasile păhărnicel, Vasile medelnicer, popa Gligorie, Toader şi Verenţa din **Găleşeşti**, care adeveresc faptul că Dingan a cumpărat „a treia parte de ocină din satul Oteşti. Cu tot venitul ei ce se va alege, de la Părasca, fiica lui Isac, nepoata popii Cârstea, strănepoata lui Bălaci. Şi de asemenea a cumpărat partea de ocină a lui Ion şi fratelui lui Ştefan, fiii lui Sacul, tot din acelaşi sat Oteşti, pentru 11 zloţi ungureşti… Şi de asemenea a cumpărat o parte de ocină de la Vlas Vişescul”[113].

---

111 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 239. 240

112 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 239, 240

113 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 289, pp. 358, 359

1633, septembrie 25: Întărit de Moise Moghila voievod lui Ştefan Drăgan şi jupânesei sale Ioana, care primesc uric pentru „a patra parte din a patra parte din **Oteşti** (azi Galeri, comuna Horgeşti, Bacău), ce au cumpărat-o de la Sofronie, fata Ioanei, nepoata Ivereştii, strănepoata lui Statomir şi, măcar că dintr-acel Statomir au ieşit trei roduri, din care un Ivan, fecior lui Statomir, care se face o a treia parte din a patra parte din sat, l-a tras cu scrisori paharnicul Sandulache Sturza, dar acest bătrân Statomir se va împărţi în patru părţi şi vor trage răzeşii o a patra parte"[114].

1638, noiembrie 25: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Ştefan Boul, ce a fost clucer, „ca să fie tare şi puternic a ţine jumătate de sat **Medeleni** (comuna Vultureni, Bacău), ţinutul Tecuciului, şi din **Poienile Dragului** (comuna Vultureni, Bacău) şi din satul **Oteştii** (Galeri, comuna Horgeşti, Bacău), cât se va alege"[115].

1643, iulie 1: Toader Chirculeţ şi nepotul lui Ştefan Chirculescul, feciorul Magdei, fata Chircăi, sora lui Toader Chirculescul din satul **Tomuzeni**, de pe Sohului, vând lui Iacomi, pârcălabul de Galaţi, şi jupânesei Dragolea, drept 40 de galbeni, partea lor „din satul Tomuzeni, din jumătate din Movila Rediului până la hotar, unde se împreună hotarele cu Tomuzeii din sus, iar din jos cu a Angheleştilor, în jos, până în matca Sohuluiului, iar în lungiş până în Lazoviţi, în zarea dealului dinspre răsărit. / Şi în tocmeală au fost Păcurar

---

114 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 403, p. 507

115 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 511, p. 476

Horceag, socrul lui Ştefan, Petre bute din **Otici** (azi Galeru, comuna Horgeşti, Bacău), Chiriac fecior Hacei din **Negoiaşti** (Negoeşti, comuna Banca, Vaslui), Tudor Călarei şoltuzul de **Gălaţi** cu 12 pârgari, Pară pârcălabul de Gălaţi, Constandin Tudor, Alexei cel bătrân, Paraschiv zet (ginere) Alexa, Bârsan din **Vlăsineşti** (comuna Şendreni, Galaţi), Gafton din **Fântână** (comuna Costache Negri, Galaţi), Ionaşco şi Bejan din **Colţeşti** (comuna Matca)”[116].

GĂLEŞENI

(comuna Dobârceni, Botoşani).

1646, mai 25: Gaftona, fata lui Andronic din satul Dolniceni, nepoata lui Bălmojel ot tam (de acolo), vinde vornicesei Şoldăneasa, drept 15 lei, „partea moşu-meu (bunicului meu) Bălmojel din satul **Dolniceni** (comuna Dobârceni, Botoşani). / Deci eu, Gaftona, când am vrut să vând, am întrebat toată seminţia mea, dar dintre dânşii nimeni nu s-a aflat să o plătească… Şi am vândut dinaintea Tomei căpitanul şi Pătraşco de **Brăteni** (comuna Dobârceni, Botoşani), Dumitraşco de **Buneni** (comuna Dângeni, Botoşani), Ionaşco Liavul şi Ionaşco ot **Budeşti** (înglobat în oraşul Săveni, Botoşani), Gligorcea de **Pleşăşti** (comuna Nicolae Bălcescu, Botoşani) şi Tofan

[116] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 119, p. 122

de **Găleşeni** (comuna Dobârceni, Botoşani)”[117].

GĂLEŞEŞTI

(lângă Pânceşti, comuna Horgeşti, Bacău).

1490, martie 15: Întărit de Ştefan voievod, odată cu împărţirea moşiilor între „Isaiu de la Răcătău, şi nepotul lui de soră, Pătru Farcaş, şi sora lui, Marta, fiii Stanei, şi nepotul lui de frate, Toma şi sora lui Anna, fiii lui Danciul, de bună voia lor, şi au împărţit ocina lor dreaptă, satele anume: Gălăşeşti, la gura Răcătăului, şi mănăstirea care este la gura Dieneţului şi cu toate poienile care ascultă de ea, şi Pănceştii, şi Horjeştii şi jumătate din Năneşti, unde a fost Galeş. Şi s-a cuvenit slugii noastre Isaiu, în partea lui, satele anume: Horjeştii, şi jumătate din Năneşti, unde a fost Galeş, şi a treia parte din Pănceşti, iar nepotului său de soră Pătru Farcaş şi surorii lui Marta li s-au cuvenit, în partea lor, satele anume: jumătate din Găleşeşti, la gura Răcătăului, şi a treia parte din Pănceşti, şi jumătate din mănăstire şi cu jumătate din poieni, iar nepotului său Toma şi surorii lui Anna li s-au cuvenit, în partea lor, jumătate din Găleşeşti şi a treia parte din Pănceşti, şi jumătate din mănăstire şi cu jumătate din poieni”[118]. Hotarul, din veac.

1546, aprilie 15: Întărit de Petru (Rareş) voievod

---

[117] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 381, p. 325

[118] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 72, pp. 133, 134

surorilor Marta şi Mica, fetele Anei, care primesc, „din ispisoc de împărţeală ce l-a avut mama lor Ana de la părintele nostru Ştefan voievod, a patra parte din satul **Gălăşeşti** (la Gura Răcătăului, inclus în Pănceşti[119], Bacău), partea cea din sus, dinspre apus, a patra parte din **Mânăstirea** şi a patra parte din **Poiane** (sau Poieni, în Găleşeşti, inclus în Pănceşti[120], Bacău), ca să le fie lor uric cu tot venitul"[121].

1618, martie 21: Întărit de Radul voievod fraţilor Vasile Bucium, Gligorie, Anghelina, Crăstina, Tofana şi Axinia, feciorii răposatului Bucium vornic… „dintr-a patra parte de **Gălăşeşti**, ce este în gura Răcătăului, dinspre apus, jumătate, cu locuri de 2 mori, iarăşi jumătate, şi dintr-un loc de deal, din partea de sus, jumătate, şi de la mănăstire, din partea de sus, iarăşi jumătate, şi de sub pădure, dintr-a patra parte, iarăşi jumătate, ce este în ţinutul Agiudului, cumpărătură de la Toma, Dumitraşco şi Andrei, feciorii Danciului Hurea pârcălab şi de la feciorii fraţilor lui Condrea şi Ionaşco, drept 1.700 zloţi tătăreşti… / altă parte de ocină din satul **Horjeşti** şi din **Năneşti**, cumpărătură de la Mărica şi de la nepotul ei Petrea, feciorii Câtei, drept 250 zloţi… / o bucată de pământ din satul **Hoteştii** (Oteştii), dinspre apus către Răcătău, din ispisoc avut de tatăl lor de la Pătru vodă, drept 25 zloţi tătăreşti"[122].

[119] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 106
[120] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 196
[121] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 209, 210
[122] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 239. 240

1623, iunie 25: „Suret de pe copia ce a arătat sfânta episcopie, adeverită de Costandin Leondari şi de răposaţii boieri Lupul Balş vornic şi de Manolachi Dimachi vornic, din 1812, septemvrie 4, încredinţată, iar copie fără nici un văleat: / Milostive şi luminate doamne, rugămu-ne şi dăm ştire domnii tale că au venit popa Vasili de **Găleşăşti** (sat la Gura Răcătăului, inclus în Pănceşti, Bacău) şi cu călugării de la mănăstire de la **Dieneşti** (sat şi mănăstire pe Dieneţ, Bacău) cu cinstite cărţile mării tale, scriind la noi pentru o ocină şi moşie a lor ce a fost vândută de nişte unchi a lor Condei lui Bucium, vornicului celui mare, iar Condei Bucium au fost dat-o ficiorului său Vasilie Bucium. Deci Vasilie Bucium au ţinut-o până în zilele lui Ştefan vodă, iar când au fost în zilele lui Ştefan vodă datu-i-au o slujbă lui Vasilie Bucium. Deci dintr-ace slujbă au rămas cu nişte bani câţiva datori domnu-său; altă n-au avut ce da şi cu ce să plătească, ci au vrut să vândă ace ocină să-şi plătească capul şi datorie, iar giupâneasa Mărica n-au vrut să cumpere, alţii au dat şasăzăci şi şasă lui Ştefan vodă… 13 boi şi vaci de la [lipsă] Deineţi de au răscumpărat ace moşie din Găleşăşti şi au dat mănăstirii Diineţului [lipsă] şi nepoţilor săi să se hrănească, iar Vitoltie au dat 11 vite de au plătit pe frate-său anume se amestecă [lipsă] pre a sa ocină. Deci, i-au chemat popa Vasilie şi călugării pre Vitoltie, la noi, să-i giudecăm şi să alegem parte, iar Vitoltie n-au vrut să vie după cărţile mării tale. Noi aşa ştim şi mărturisim cu sufletele noastre şi de va fi pre vreun giurământ om şi giura. Să hii domnia ta sănătos, amin”[123].

[123] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 93, pp. 137, 138

1625, martie 9: Întărit de Radul voievod păhărnicelului Dingan din satul **Oteşti**, ţinutul Adjud, în baza unui zapis de mărturie, semnat de Vasile păhărnicel, Vasile medelnicer, popa Gligorie, Toader şi Verenţa din **Găleşeşti**, care adeveresc faptul că Dingan a cumpărat „a treia parte de ocină din satul Oteşti. Cu tot venitul ei ce se va alege, de la Părasca, fiica lui Isac, nepoata popii Cârstea, strănepoata lui Bălaci. Şi de asemenea a cumpărat partea de ocină a lui Ion şi fratelui lui Ştefan, fiii lui Sacul, tot din acelaşi sat Oteşti, pentru 11 zloţi ungureşti… Şi de asemenea a cumpărat o parte de ocină de la Vlas Vişescul"[124].

1633, februarie 2: Zapisul vornicului de gloată Petre, în care mărturiseşte „cum a venit înaintea noastră Bejan, feciorul lui Stan din târgul **Agiud** (Adjud), de şi-a dat a sa dreaptă moşie din sat din **Conţeşti** (comuna Sascut, Bacău), ce se va alege partea mâne-sa Sărădicăi, fata lui Dragoman vătaful... Petrei lui Mătcu, pentru că i-a fost furat nişte cai şi s-au găsit de faţă la Bejan şi la alţi soţi ai săi. Deci şi-a plătit capul de-nchisoare cu această moşie, dinaintea Petrei lui Mătcu, pentru acei cai. Şi au fost la această tocmeală Gligorie Susanul de **Torceşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi), Fătul de **Micleşti** (lângă Şişcani, oraşul Adjud, Vrancea), Nene şi Gheorghe de **Mihileşti** (lângă Pădureni, oraşul Mărăşeşti, Vrancea), Vasile de **Găleşeşti** (lângă Pânceşti, Bacău), Iuraşcu de **Măţcani** (între Corbeasca şi Gherdana, comuna Tătărăşti,

124 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 289, pp. 358, 359

Bacău), Procopie de **Bărăşti** (Bereşti, comuna Sascut, Bacău) şi mulţi oameni buni”[125].

GĂLEȘEȘTI

(apoi Tătărăni, comuna Tătărăni, Vaslui).

1644, martie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Scripco aprod, Toma, Luchian, Constandin, Mărica și Anița, feciorii Ruscăi, nepoții popii Pilorce, care primesc ispisoc de întăritură pentru „a lor dreaptă ocină și moșie, dintru ale lor dresuri vechi, ce au arătat nouă, uric de la bătrânul Ștefan voievod și alt uric de la Ilie voievod, din tot satul **Găleșăștii** (satul Tătărăni, Vaslui), care acum se numesc **Tătărăni**, partea unui bătrân, partea moșului (bunicului) lor, a popii Pilorcii, iar dintr-alt bătrân și jumătate partea ce se numește partea lui Roman”[126].

1644, iunie 9: Dumitrașco de **Bohăiești** (Buhăești, comuna Vulturești, Vaslui), Pascal și Vasile, nepoții Ghidului de **Prigorceni** (comuna Văleni, Vaslui), vând logofătului Racoviță Cehan, drept 10 galbeni buni, partea lor „din satul Prigorceni, din câmp, din vatra satului și din tot locul... dinaintea popii Vasile, diaconului Bosie, Toader, Leața și Dănăil din **Ferești** (comuna Văleni, Vaslui), Gavril Benchi din **Tătărăni** (fost Găleșești, apoi

125 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 284, p. 364

126 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 256, p. 233

Tătărăni, Vaslui) și a mulți oameni bătrâni”[127].

GĂLEŞEŞTI

(Orhei, Moldova).

1680, iulie 16: Pântea, feciorul Antoniei, nepotul Nastasiei, fata lui Breahnă din Ghireşti, dăruieşte lui Constantin Clucerescul şi jupânesei lui „partea moaşii (bunicii) sale Anastasia şi a mătuşii sale Agaftonia, sora Nastasiei, fetele lui Breahnă din **Gghereşti**… dinaintea postelnicului Braha ot **Peştodog**, Constantin, Grigore şi Toader Ghelet din **Zubreşti**, Popa, Gheorghe sin Popa, Donet, Vasile sin Popa din **Găleşeşti**, Nor căpitan şi Grigore ot **Vărzăreşti** şi a mulţi oameni buni”[128].

GĂLEŞTI

(Găleşti, contopit cu Prădaiş, comuna Huruieşti, Bacău).

1497, martie 20: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ilea comis şi Anca, şi nepoatei lor de frate Măria, care primesc, de la vara lor Drăgălina, fiica Nastei, şi de la

---

[127] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 331, p. 323

[128] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 148, pp. 148, 149

nepoata ei de soră Tudora, fiica Vasilisei, nepoata lui Nan clucer, „jumătate din sat pe Polocin, anume jumătate din Crainiceşti, partea de jos şi jumătate de moară”, iar Drăgălina, fiica Nastei, nepoata lui Nan clucer, le-a dăruit „jumătate de selişte, de asemenea pe Polocin, anume jumătate din **Găleşti**, unde a fost Mic Gălescu, partea de sus”[129]. Hotarul, din veac.

GĂLEŞTI

(azi Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui).

1640, septembrie 1: Toma şi cumnaţii lui Apostol şi Andonie, feciorii Pintelui **Cucioba** (lângă Ghergheşti, comuna Ghergheşti, Vaslui) vând lui Toader, ginerele Focei, şi femeii lui Iftinca, drept nouă galbeni („am luat doi boi”), „jumătate de bătrân din **Stănigeştii** (lângă Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui), ce am avut cumpărătură de la feciorii Focei… Şi la tocmeală au fost Lazar şi Iusip din **Oneşti** (comuna Puieşti, Vaslui), popa din **Cuciuba**, Ursul şi Dăbăilă din **Găleştii** (Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui), Micul şi Ivan din **Ruşi** (comuna Puieşti, Vaslui). Iar Grigoraş a scris”[130].

---

[129] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 226, pp. 401-403

[130] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 447, p. 443

GĂLEŞTI

(pe Bâc, lângă Bârzăreşti, Faţa Bâcului, Orhei, Moldova).

1545: Hotarnica moşiilor mănăstirii **Căpriana**, întărită prin uric de la Petru (Rareş) voievod: „Se începe hotarul de la Işnovăţ, este piatră dinspre răsărit și alta împotrivă, ce este peste Işnovăţ, dinspre amiazăzi; se hotărăște cu **Mimorănii** și se coboară dincoace, în Valea lui Coste, și se suie drept la deal, înspre răsărit, și este piatră în muchie și purcede înspre miazănoapte, pin vărsătura apei, pin mijlocul poienilor și se hotărăște cu locul **Trușănilor** și este piatră. Până aice a mers tot împreună cu a Mimorănilor hotar, de acolo purcede prin codru, pe vărsături deasupra Trușănilor și pe deasupra **Cojușnii** și pe deasupra **Volosănilor**, tot pe vărsătura apei, și se scoboară drept înspre Bâc, pe o vale ce se numeşte Domnească. / În gura văii acesteia este moviliță și piatră. De acolo, merge drept peste Bâc, în ţinutul Orheiului, la movila ce este în gura văii **Găleştilor** și este pus cu piatră. Și de acolo purcede înspre apus, pe zare dealului, cu hotarul Găleştilor, prin fundul văii Căldă-roasăi și loveşte mai sus de gura văii țarinii și în zarea dealului este piatră, și merge pe muchia dealului, până se împreună cu hotarul **Vărzăreştilor**, într-o vâlcică; se coboară drept la vale, în siliștea Vărzăreştilor, prin talpa casei lui Stan Vărzariu s-a pus piatră și mai la vale, fântâna cu budăi de stejar. / Și purcede alăture spre hotarul **Pitușcii**, până la Voloate și se suie drept pin

voloate, la deal, este moviliță și piatră. De acolo, purcede pin vărsătura apei drept muchia, alături cu hotarul Pitușcii, pe la țigla cea mare cu dumbravă, unde se hotărăște și se împreună cu hotarul **Păuleştilor**, este piatră, și se coboară drept înspre apus, în Vale Păuleascăi, este moviliță și piatră, și taie curmeziș până în zarea dealului, la ruptură, spre Bâc, unde se împreună cu hotarul **Neșcanilor** și taie drept peste Bâc, în gura Verchii și pe mijlocul văii Verchiei se suie la deal și, în muchie, este piatră, și purcede tot zarea, mai la deal, deasupra **Tuzorii** și pe mijlocul codrului, pe deasupra **Uneaștilor** și pe deasupra **Horodiștii** dinspre Bâc, până în poienile Cunilii și acolo este țiglă mare, goală, fără copaci, și piatră, și coboară drept la vale și trece peste Cunila și se suie la deal, la lacul cu rogozul lui și merge pin mijlocul codrului, și se coboară la Lacul Negru și trece peste valea **Ciorăștilor**, prin poieni, și se suie la deal, pe Valea Noarbei și iese deasupra Ciorăștilor, până deasupra **Răcătăului** și merge pin dumbravă spre Bâcovăț și se împreună cu **Corneştii**, este piatră în drum, și trece peste Bâcovăț. în ținutul Lăpușnii, drept la deal și se împreună cu hotarul **Cârsteştilor** și al **Căzăneştilor** și al **Săcărenilor** și merge pe mijlocul codrului, până în Poiana Cârlanilor, și merge pe marginea poienii, dinspre amiazăzi, înspre răsărit, mai jos de fundul Vălcinețului, este piatră într-o costișă, și se suie până în muchia dealului și merge în jos drept prin codru și se apropie de unde se văd marginile **Târnovcii**, din jos, dinspre mănăstire, este piatră în codru, unde am stătut de am arătat marginile poienii, și de la piatră se coboară drept la vale și taie pe valea Târnavcăi mai sus de luncă, în marginile poienii dinspre mănăstire este piatră, și de la piatră se suie

drept la deal în mijlocul codrului, piatră și buor domnesc într-un stejar, și ia culmea dealului, în jos, înspre răsărit, între Botna și între Cătarha, deasupra ulmilor, până în fundul Suricii, în poiană este piatră, și purcede pe culme, între Surice și între Cătarha, deasupra **Pojorănilor**, și se împreună cu hotarul Mimorănilor, mai sus dintâi pomenit, într-o moviliță drept acel hotar întâi pomenit și de la moviliță se coboară la vale, peste Cătarha, și se împreună cu hotarul de unde am purces dintâi, în siliște **Zăpenilor** și a **Mimorenilor**"[131].

1668, august 8: Scrisoarea pârcălabului Apostol, adresată marelui logofăt Solomon Bârlădeanul, după ce a făcut hotărnicia moşiei **Tutoveni** a lui Constantin Crucerescul, şi care a „mers acolo, la Tutoveni şi am strâns oameni buni megieşi de primprejur, anume Ghelasie de **Zubrești**, popa Dumitrașcu de acolo, Grigoraș de **Tătărești**, Ilii Aprodu de acolo, Irimia Tudosă de acolo, popa Vasile din **Gălești**, Grigori Șărpi de acolo, Sava Roadi Deal din Gălești, Gheorghe Răgan din **Negrești**, Vasili Panăși din **Volosăni**, Ştefan Canțăr din Tătărăști și alți oameni buni… de am mers, am socotit, am ales și am și stâlpit. / Întâi am mers în capul moșiei din sus și am pus piatră hotar dinspre Zubrești, la drumul Gotihorului din sus și, de acolo, la vale, pin valea lui Hasan, tot costișa, până în capul piscului, deasupra satului, și am pus piatră hotar. De acolo, la vale peste pârâu, drept la deal, în muchia dealului și am pus piatră hotar și, de acolo, tot zarea dealului, în jos, până am ajuns în hotarul răzeșilor din partea din jos, ce se hotărăște cu Lunca Mare, și am pus piatră hotar și, de acolo, la vale, prin marginea

---

[131] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 7, pp. 11, 12

rediului din sus, valea peste pârâu, în muchia dealului, și am pus piatră hotar și, de acolo, la vale, peste pârâu, drept la deal, prin fântâna Hrublii, în muchia dealului, și am pus piatră hotar și, de acolo, tot muchia dealului în sus, pe lângă moşia Huba, în capul piscului, în marginea pădurii, și am pus piatră hotar, și, de acolo, tot muchia în sus, pe lângă păduri, până am ajuns la hotarul ce am pus piatră întâi, unde înfundează Tutovenii dinspre Zubrești. / Această parte de moșie, din hotarul Tătărăștilor, și până în hotarul Hubii, s-au ales a dumisale Constandin Crucerescu"[132].

1677, aprilie 24: Pir Mahmet, feciorul Gligăi ot **Lunca Mare**, dăruieşte spătarului Ştefan, feciorul cucerului Constantin, „partea mea din **Tătărăşti**, din partea tătâne-meu Gligăi ce se va alege… Aşijderea pentru partea unchiului meu Lupul din **Huba**, care parte îmi este cumpărătură de la unchiul meu Lupul… Aşijderea, iarăşi partea mea din **Lunca Mare**… Aşijderea şi din **Belăuza**, iarăşi ce se va alege din partea tătâne-meu o dau duumisale… / Şi această tocmeală am făcut-o dinaintea Savii ot **Vărzăreşti**, Năstase ot **Belăuza**, Baico, Ghiorghe, Donică şi Bulancii ot **Găleşti**, Gligorie de **Zubreşti** şi mulţi oameni buni şi bătrâni"[133].

1713, iunie 27: Ispisoc de judecată de la Mihai Racoviţă voievod, după ce „s-au pârât de faţă Lazor Baico din **Găleşti**, Neculai nepot lui Dănilă, Toader fecior popii Stratului şi Agapie Panăş cu Sandul, feciorul lui Constandin Cluceriul, pentru moşia din **Tutoveni**, de

---

[132] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 80, pp. 102, 103

[133] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 140, pp. 141, 142

la ţinutul Orhei, zicând Lazor Baico şi cu fraţii lui cum acel sat Tutoveni, mai dinainte vreme, a fost moşia lor, a lui Cârjă, din care se trag ei cu toţii, iar apoi, de la o seamă de vreme, încoace, au încăput şi Constandin Cluceriul, tatăl Sandului, cumpărător acolo, în Tutoveni, căci întâmplându-se de au căzut două femei în robie, anume Anghelina şi Frăsina, care au fost neam acelor răzeşi şi de moşie din Tutoveni, atunci a răscumpărat Constandin Cluceriul pe acele femei din robie şi a luat el partea lor de moşie din Tutoveni, care parte i s-a ales şi stâlpit şi, cât a trăit, Constandin Cluceriul a ţinut locul lui şi, pe urmă, feciorii lui mai mult nu s-au întins până acum, iar de la 5-6 ani încoace, s-au sculat feciorii lui Constandin Cluceriul şi au început a ieşi din stâlpitura lor şi a se întinde şi peste părţile acestor oameni mai sus scrişi şi le-au dijmuit locul din fântână în jos, arătând ei 5 zapise mincinoase de danii şi cumpărături… / şi aducând Sandul Clucerescu acele 5 zapise, le-a arătat şi a mai arătat şi un ispisoc de la Ştefan vodă Gheorghe… şi, luându-le seama, nici o temelie, nici o dovadă asupra acelor zapise cum să fie bune nu s-a aflat, căci în ispisocul de la Ştefan vodă Gheorghe aceste zapise nu se aflã pomenite, fără decât locul cumpărat de la acele femei, care este stâlpit de la fântână în sus, iar de alte părţi nu se pomeneşte… şi aşa am dat rămas pe Sandul Clucerescul”[134].

1727, iunie 17: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod fostului mare căpitan Todiraşcu Clucerescu, „să fie volnic a ţine şi a stăpâni ale sale drepte ocini ce le are la satul **Găleşti**, la **Valea Ţarinii**, la

[134] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 128, pp. 152, 153

Valea lui Bâtcă, la **Tătărăşti**, la **Drăguşeni** şi la **Voinova**, care părţi de moşie sunt la ţinutul Orheiului. Deci să aibă a lua de a zecea, pe obicei"[135].

1757, noiembrie 23: Scrisoarea de mărturie a lui Darie Băluţăl, fecior lui Ştefan Băluţăl din **Hârtop**, de la ţinutul Orhei, spre folosul feciorilor lui Toader, Vasile, Postolache şi Neculai şi al fiicelor Măriuţa, Ştefana, Maria şi Catrina, ca să se ştie, în absenţa dreselor arse de un turc, „precum având eu moşii de laştină la satul **Cotelnicii**, partea dinspre apus, ce merge până la apa Ivancei, pe care parte este şi o moară, pe care o stăpâneşte Vasile, feciorul lui Căpotici în tăria lui, neavând nici o treabă, fiindcă este pe hotarul Cotelnicilor şi, de-mi va da mâna, mă voi judeca cu dânsul. / Aşijderea, şi jumătate de sat din **Ohrincea**, de baştină, ce este în jumătate cu Zugrăvoaia şi din jos se hotărăşte cu Oniţacanii, şi un bătrân din jumătate de sat de **Boşcana**, cu vad de moară în Ichel, împreună cu Ioniţă Brâncă, şi în **Chetrosul** iarăşi un bătrân, cu vad de moară, unde are şi Lupul, feciorul lui Postolachi Donici. Aşijderi, în saul **Verpca**, iarăşi un bătrân de baştină, şi **Păuleşti**, pe apa Bâcului, cu vad de moară, şi în **Ciocana**, ce merge până în apa Bâcului, cu vad de moară în Bâc, care vad este vândut dintr-însul partea Mogâldioai lui Măzărachi medelnicerul, ce o stăpâneşte Constantin Râşcanul fost mare stolnic, fiul lui Toader Râşcanul pitar, şi în **Crăsteşti**, la Lăpuşna, şi în **Căzăneşti**, şi în **Găleşti**, tot pe apa Bâcului, pe ţinutul Orheiului, şi în **Focşăşti**, dimpreună cu alţi răzeşi. Pentru acestea toate am avut zapise şi alte drese şi întâmplându-se de mi-a aprins casa un turc, mi-au ars toate scrisorile

[135] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 140, pp. 164, 165

de aceste moşii şi din altele, ce am mai avut. Şi, nerămânându-mi nici un fel de scrisori, ca să poată stăpâni feciorii mei, le-am dat această scrisoare de mărturie… / Osebit că încă mai am o parte de moşie la **Oniţcani**, partea Ilenii, pe care a fost şi zapis şi l-a apucat hatmanul Ioniţă Stutza şi n-am putut să-l mai scot”[136].

1774, iunie 5: Satul **Găleştii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Faţa Bâcului, după recensământul lui Rumeanţev[137], avea **toată suma caselor 17**. Scădere rufeturi 10: 5 volintiri, 1 mazil, 1 ruptaş, 1 popă, 2 femei sărace. Rămân birnici 7. / **Birnici:** Ştefan Sobol / Miron Albul / Ion Albul / Toader, rus / Grigori fiul ciubotarului / Constandin Simion / Toader Ivan. // **Rufeturi:** Ursul, vornic, volintir / Coste Sava, volintir / Gavril, fiul lui Toader, volintir / Ioniţă Opria, volintir / Onofrei fiul popii, volintir / Andrei Roadedianul, mazil /Ifrim Erhan, ruptaş / Popa Ioniţă / Catrina, săracă / Despa, săracă.

GALEŢ

(fostul Halice, azi Galeţ, Ucraina).

1627, aprilie 5: Zapisul fraţilor Bălan, Grigore şi Nastasia, feciorii lui Udrea de **Teţicani** (Tescani, Hotin, Moldova), şi al surorilor Nastura şi Anghelina, fetele Podolenii, nepoatele Udrii, prin care mărturisesc cum au

---

136 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 229, pp. 235, 236

137 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 420, 421

„vândut dreaptă moşia şi ocina noastră **Ojovul** (Ojeva, Ucraina), ce este pe Nistru, mai în sus de **Văsălăuţi** (în hotar cu Ojovul, Ucraina), în ţinutul Hotinului… lui Gavrilaş, pârcălab de Hotin, drept 120 taleri de argint… Şi la tocmeala noastră s-au prilejit Gheorghi Corosteanul Iuraşcovici şi Ostahiia chihaia de călăraşi de **Rădăuţi** (târgul Rădăuţi, Bucovina) Bulzul călăraş de acolo, Ionaşcu Grozăvăscul de **Zastavna** (Bucovina, Ucraina), Carp vătămanul de **Maliniţă** (Mălineşti, Ucraina), Ion vătămanul de **Vlădicina** (lângă Ojeva, Ucraina), Gheorghi Cornescu de **Halice** (azi Galeţ, ţinutul Hotin, Ucraina) Vasile Stranha puşcar din târgul **Hotin** şi mulţi alţi oameni buni”[138].

1770-1772: Satul **Haliciul**, slobozie ce are cartea divanului din 1773, mai 16, dată paharnicului Iordache Darie de oameni străini, ce vor veni dintr-alte țări, să nu fie supărați întru nimic, până la 2 ani, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[139], **toată suma caselor:29**. Scutiţi cu cartea divanului 29. / **Scutiţii:** Ivan Cacia / Nicolae / Matei / Ivan Cirimot / Procop Medvechi / Dumitraș, morariul / Harasim Hrinic / Toma Trichec / Vasile, rus / Iacob, rus / Hrihor, rus / Alecsa Curman / Vasile Biacul / Mihai fiul lui Gavril / Ivan Măcișag / Timofte / Timofte, rotar / Vasile Ilco / Iacob, rus / Vasile Gavril / Vasile Colerca / Ilco Virnic / Fegher, rus / Hrihor / Dumitru / Nichita / Mihai / In (alt) Mihai / Achim, dascăl.

---

138 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 173, p. 226

139 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 179

GALICEA

(lângă Cerlena Mare, comuna Cerlenivka,
raionul Novoseliţa, Ucraina).

1638, iulie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui logofăt Gavrilaş Matiiaş, care primeşte uric pentru „"dreapta lui ocină şi răscumpărătură, satul anume **Galicea** (lângă Cerlena Mare, comuna Cerlenivka, raionul Novoseliţa, Ucraina), ce este în ţinutul Hotinului, cu iazuri şi cu tot hotarul, de unde s-a început: tot în sus pe Cerlena, iar din Cerlena în sus, pe vale, la vârf, iar de acolo peste drumul mare, printr-o altă vale, între drumuri, iar de acolo la vârf, la marginea Dumbrăvii, mai sus de Galicea, iar de la dumbravă drept peste vale, la capătul de sus al dumbrăvii, drept la movilă la Rochitna Mare, sub deal, iar de acolo peste câmp, la Rochitna Mică şi prin pădurea de tei, la marginea bălţii. Acesta este tot hotarul dinspre **Leuşeuţi** (azi Leuşevca, comuna Cerlenivka, raionul Novoseliţa, Ucraina)"[140].

---

[140] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 403, pp. 388, 389

GĂLIŞĂŞTI

(lângă Gura Răcătăului, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Gălişăşti**, ţinutul Putnii, ocolul Polocinului, după recensământul lui Rumeanţev[141], avea **toată suma caselor 38**. Scădere rufeturi 26: 8 scutelnici boiereşti, 3 mazili și ruptași, 4 preoţi şi diaconi, 3 nevolnici și babe, 5 ţigani, 3 argați. Rămân birnici 12. / **Birnici**: Vasilachi Grigoraș, vornic / Iroftie Pascul / Ioniță, gălățean / Ioniță, bulgarul / Postolache Bogdan / Ursul Proca / Ioniță, arman / Constantin, morar / Vasile Patrichi / Grigoraș / Gheorghe / Ion Meriuță. // **Rufeturi:** Șerbănache Zaharie, vier lui Vasile Neculce, vătav de aprozi / Chiriac fratele lui, vier la fel / Enache Orban, vier la fel / Ioniță Trohin, vier la fel / Toader Irimie, vier la fel / Săvastie fratele lui, vier la fel / Mihălache Irimie, vier la fel / Gherasim, vier la fel / Andrei Medu, mazil / Toderașco Trohin, ruptaș / Sandul fiul diaconului, ruptaș / Popa Tănasă / Diaconul Sandul / Diaconul Ion Condre / Diaconul Ioniță / Andrei Codrian, nevolnic / Ion, lădar, nevolnic / Dragomir, nevolnic / Radul, ungurian, argat medelnicerului Andrieș / Ion, ungurian, argat la fel / Dănăilă, argat la fel / Andronachi, țigan / Lupașco, țigan / Ursul, țigan / Badul, țigan / Vasile, țigan.

---

[141] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 267, 268

GÂLȚEŞTI

(Stănigeşti pe Tutova sau Gălițeşti,
comuna Puieşti, Vaslui).

1455, august 15: Întărit de Petru voievod comisului Petru, care primeşte uric pentru „satele, pe Tutova, anume: Grădeşti, unde este casa lui, şi, mai jos, Făuroane, şi **Stănigeşti**, şi Hălmăgeşti, sub Cetatea, pe care le-a cumpărat de la Mihul logofăt pentru 80 de zloţi, şi Glodeni, pe care l-a cumpărat de la Mihul Tudora, pentru 55 de zloţi, şi Borceşti, pe care l-a cumpărat de la fiii lui Negrilă pentru 60 de zloţi, şi, la obârşia Studineţului, Dragsini, şi prisaca lui de la Jica”[142]. Hotarul, din veac.

1636, februarie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Constantin, fiul Savei din **Ceucani** (Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), în baza unui zapis de la Ionaşco Tutovanul şi Obrejie din **Tătărăşti** (lângă Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Ursul din **Gălițeşti** (azi Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui), Mihăilă din **Luminata** (lângă Iveşti, comuna Iveşti, Vaslui), Dumitraşco din **Bujoreni** (în Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), Ionaşco fiul Savei, Bejan fiul lui Dumitraşco, şi Ţopa, „scriind cum au venit înaintea lor Moisei, fiul lui Tudoran ceaşnic, din satul **Strânba** (Strâmba, azi Cetăţuia, comuna Puieşti, Vaslui) şi cu nepoţii săi Ion, Gheorghe, Florica, Marta şi Scheauca, copiii Măgdălinei şi ai Ilenii… şi i-au vândut

---

[142] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 49, pp. 69-71

„din sat din Strânba, jumătate din jumătate de sat”[143].

1640, septembrie 1: Toma şi cumnaţii lui Apostol şi Andonie, feciorii Pintelui **Cucioba** (lângă Ghergheşti, comuna Ghergheşti, Vaslui) vând lui Toader, ginerele Focei, şi femeii lui Iftinca, drept nouă galbeni („am luat doi boi”), „jumătate de bătrân din **Stănigeştii** (lângă Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui), ce am avut cumpărătură de la feciorii Focei… Şi la tocmeală au fost Lazar şi Iusip din **Oneşti** (comuna Puieşti, Vaslui), popa din **Cuciuba**, Ursul şi Dăbăilă din **Găleştii** (Gâlţeşti, comuna Puieşti, Vaslui), Micul şi Ivan din **Ruşi** (comuna Puieşti, Vaslui). Iar Grigoraş a scris”[144].

GAMŢENI

(ţinutul Soroca, Moldova).

1633, martie 6: Întărit de Alexandru Iliaş voievod mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi, care primeşte urice pentru „satele **Broscăuţii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Căcăcenii** (raionul Donduşani, Moldova) şi **Larioneştii** (azi Arioneşti, raionul Donduşani, Moldova) şi **Măşceanii** (raionul Donduşani, Moldova) şi de asemenea **Gamţenii** (ţinutul Soroca, Moldova) şi **Mateuţii** (comuna Mateuţi, raionul Rezina, Moldova), care sunt în ţinutul Soroca, cu locuri de moară şi cu toate veniturile, care

---

143 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 331, pp. 375, 376

144 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 447, p. 443

acele sate au fost drepte ocini şi cumpărătură răposatului Enachi postelnic. Iar după aceea, când a fost la moartea lui, el a dat acele sate acelei sfinte mănăstiri”[145].

GĂNEŞTI

(sat pe Plotuniţa, lângă Târgu Frumos, Iaşi – „e format din 2 trupuri deosebite, Moiceştii, spre miazănoapte, şi Găneştii, spre miazăzi – cale de 2 km din Buznea, pe valea Velniţei… se megieşeşte, la răsărit, cu Cristeştii, la miazănoapte şi apus cu Buznea, iar spre miazăzi cu Hăndreştii, Fedeleşenii şi Brătuleştii din judeţul Roman”[146]).

1433, ianuarie 28: Întărit de Ilie voievod Marşiţei, care primeşte uric pentru „un sat pe Plotuniţa, la câmp, unde a fost Neagoe Gănescul… Iar hotarul acestui sat să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[147].

1466, decembrie 8: Menţionat de Ştefan voievod, atunci când întăreşte lui Moica şi fratele său Costea, care cumpăraseră, cu 105 zloţi tătăreşti, de la Popâcica şi nepotul său Costea, „un loc din pustie la Cârligătură, între Popâciani şi Ruscani şi Găneşti, la Fântâna lui Ştiubei… Iar hotarul acestui loc să fie începând de la pârâul lui Dragoş, pe drum, la vârful dealului, apoi, pe deal, la stâlp,

---

145 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 307, pp. 393, 394
146 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 85, 86
147 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 113, pp. 163, 164

iar de la stâlp, pe vârful dealului, apoi, peste ţarină, până la mijlocul ţarinei, unde au aşezat stâlp, apoi de la stâlp, pe drum, la vârful dealului, la stejarul însemnat, iar de la stejar, peste rediu, la drumul mare, apoi la alt stejar însemnat, iar de acolo, pe drumul mic, peste rediu, la poiana Piscului, chiar la drumul mare care duce la Găneşti, iar de la drumul mare, peste câmp, până la hotarul lui Caşotă. Acesta le este tot hotarul dinspre această parte, iar dinspre Găneşti să le fie pe hotarul vechi"[148].

1467, ianuarie 1: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Moico şi Costea, care primesc uric pentru „dreapta visluşenie şi cumpărătură, o selişte (**Moiceşti**), unde se cheamă fântâna lui Ştiubei, între Găneşti, **Ruscani** şi între **Coşeşti**, ce ei au cumpărătură de la Costea, fratele lui Popâcica, drept 125 zloţi tătăreşti"[149].

1609, iulie 24: Întărit de Constantin Moghila voievod lui Dumitru, „fiul lui Cristea Buhuş, nepot lui Pătraşco, strănepot Maricăi şi lui Bran şi răstrănepot lui Coste şi Giurgiu Stravici", care primeşte ispisoc pentru moşiile „ce au avut bunii lor de la Petru (Rareş) voievod, a patra parte din satul **Criveşti** de la Strungă, a patra parte din selişte **Găureni**, a patra parte din **Răvăcani** şi a patra parte din **Hotceşti**, care-s în ţinutul Romanului (lângă Târgu Frumos), şi a patra parte din satul **Găneşti**, ce-i în ţinutul Cârligăturii"[150].

---

[148] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 143, pp. 206, 207

[149] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 99

[150] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 100, 101

1616, august 21: Întărit de Radul voievod popii Ionaşcu şi lui Ilarion din **Răteşti**. Care, în baza unui zapis de mărturie de la Pătraşcu Başotă, Ionaşco Peaicul, Ivan comisul, Mogâlde şi mulţi alţii, „şi-au răscumpărat oareş-care ocină din satul **Unghenii**, toate părţilr câte au fost cumpărătură lui Stroici logofăt de la Haruţul şi de la alte neamuri ale lui din **Găneşti** şi din **Tâmpeşti**, de la Purice şi Iunuţă, şi-au întors 280 taleri de argint în mâinile Păscălinei, jupâneasa lui Stroici, şi ale feciorului lor Ionaşci Stroici… însă dresul de cumpărătură ce l-a avut Stroicu logofăt, pe acele părţi de ocină din satul Ungheni, s-au prăpădit în ţara leşască”[151].

1625, martie 18: Întărit de Radul voievod, în cadrul unui schimb de sate între Dumitru Buhuş şi verii lui Vasile Banul, Anuşca şi Tofana, fiii Maricăi, Titiana şi Ana, fiicele Nastasiei, toţi nepoţii Anei şi strănepoţii lui Ion Gănescul, şi unchiul lor, Dumitru, fiul fostului pârcălab Petrea Ungur, „şi a dat el (Dumitru Buhuş) două părţi din jumătate de sat din **Găneşti** (sat în Cârligătura, Iaşi), o parte care îi este dreaptă ocină de moştenire, iar o parte i-a fost dreaptă cumpărătură de la verii lui, Lucoci şi fraţii lui Dumitru şi Vasilie”. Şi a mai dat Vasile Banul, surorile şi verii lui „jumătate de sat din **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), iar din cealaltă jumătate de sat a treia parte şi partea lor din seliştea **Răvăcani** (în Criveşti, comuna Strunga, Iaşi) şi din **Găureni** (Găureana, azi Gura Văii, Iaşi)… Însă Dumitraşco Buhuş le-a mai dat încă 70 taleri de argint, pentru că au fost părţile lor mai bune”[152].

---

[151] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 14, 15

[152] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 295, pp. 365, 366

1638, mai 10: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Iftimie vătah, care cumpără, cu 45 ughi (ducaţi ungureşti), conform unui zapis de mărturie de la Ursu Vartic vornic, Pană şoltuz din târgul **Iaşi**, Gheorghe de **Bârgăoani** (comuna Bârgăoani, Neamţ), Macsin şi Onciul din **Prăjeşti** (comuna Traian, Bacău), de la Maftei, fiul lui Stonian din **Găneşti** (înglobat în oraşul Târgu Frumos, Iaşi), „a patra parte din satul **Dracsini** (Draxini, comuna Ghergheşti, Vaslui), cu tot venitul, şi din iazuri, ce se va alege"; / de la Iuraşco, fiul popii Gavril din **Găneşti**, conform zapisului de la Ursul din **Sireţăl** (comuna Sireţel, Iaşi), Statie negustor din târgul Iaşi, Gheorghe Boţul, Gavril Siminicianul, Ionaşco Bălici vătah, Ştefan Benchea şi mulţi alţii, cu „un cal bun şi o iapă bună şi un caragiu, preţuiţi la 40 ughi… a patra parte, tot din acel sat Dracsini, cu tot venitul şi cu parte din iazuri şi curătură şi cu loc de prisacă"; / de la Neculae, fiul lui Bălţatu fost pisar, cu 90 de zloţi bătuţu, conform zapisului de la Iuraşco Avram fost vornic, Ursu Vartic vornic, Andrei stolnicel şi Andonie din **Poliţeni** (Vadurile, comuna Iana, Vaslui), Ionaşco Bâtcovici, Ionaşco Zupcu, Gavriţa şi Constantin, „ocina fraţilor săi Gligorie şi Toader, ce se va alege din acest sat Dracsini, pentru că au vândut Toader şi Gligorie partea lui din **Lehăceni** (Lehancea, comuna Podul Turcului, Bacău)"[153].

1642, aprilie 6: Întărit de Vasile Lupul voievod fostului medelnicer Vasile Banul şi cneaghinei Alexandra „moşiile **Moiceştii, Coşeştii** şi **Zberoaia** de la Cârligă-

---

[153] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 348, pp. 342-344

tură”[154].

1653, martie 16: Întărit de Vasile Lupul voievod fostului medelnicer Vasile Banul, care „a întors 50 de taleri bătuţi întru mâna lui Trofin diacul, pentru o parte de ocină ce-a fost cumpărat Trofin de la nişte nepoţi ai Banului, anume Gligorie şi frate-său Guţul, feciorii Tofanei, din jumătate de sat **Găneşti**, jumătate”[155].

1653, mai 7: Porunca dată de Evstratie Dabija voievod, după ce „o seamă de oameni din **Găneşti**, ce au venit la domnia mea de ni s-au jeluit că i-a lăsat Banul, la moartea lui, din vecinătate şi i-a iertat; deci şi domnia mea, după cuvântul Banului, le-am făcut carte să iasă de acolo şi cislă în sat este… Deci, cei care vor ieşi din acel sat, fără cislă să nu iasă; să le aruncaţi cislă după dânşii şi să ştiţi care unde se duc. Iar care vor vrea să se aşeze acolo, la Găneşti, să-şi lase de altele şi să-şi apuce de hrană şi de agoniseală”[156].

1667, aprilie 21: Carte de împuternicire, dată de Alexandru voievod văduvei lui Buhuş, să fie tare „a opri nişte bucate ale oamenilor din satul **Găneşti**, până la 200 galbeni, care bani i-a dat şi i-a cheltuit Buhuş pentru dările şi nevoile ce-au avut acei oameni pe izvod, şi să aibă a le ţine dumneaei acele bucate până vor da ei banii. Aşijderi şi pentru cislă ce au ei în sat, să nu fie oameni slobozi a ieşire din sat până nu-şi vor ridica ei cisla lor din sat şi de-aici să fie slobozi a ieşi unde le va fi voia”[157].

---

[154] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 104
[155] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 104
[156] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 104, 105
[157] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 106

1672, aprilie 20: Androsia din Găneşti şi încă un om se „dau vecini lui Manolache Comisul, să fim vecini drepţi în **Găneşti**, de unde am fost vecini de moşie, căci ne-a plătit dumnealui de zloţii birului, ce-a fost psrtea noastră în **Târgu Frumos**, că am păţit multă nevoie de târgoveţi, de ne luaz vitele şi ne băteau; iar dumnealui ne-a plătit şi ne-a ras şi cisla, cât a fost partea noastră din târg”[158].

1672, noiembrie 29: Manolache Comisul se învoieşte cu Petraşcu Buznea, nepotul lui Vasile Banul mare medelnicer, şi cu ceilalţi fraţi ai lui „pentru partea lor din **Găneşti**, unde hotărnicise Ieremice vornic de poartă”[159].

1673, noiembrie 3: **Hotarnica Găneştilor şi Moiceştilor**, făcută de vornicul de poartă Irimicea şi de Nacul din Târgu Frumos, trimişii lui vodă să aleagă hotarul, în baza mărturiilor „purcegând cu brazda în cap ţi începând hotarul **Moiceştilor** alături cu hotarul Popiţca-nilor, de la o movilă din hotarul Târgului Frumos, în jos, pe lângă rediul Popiţcanilor, şi, de acolo, în jos pe drum, prin ciriteii roşii, până în capul rediului din jos, au pus stâlp, şi de la acel stâlp, pe deal în jos, până în movila mare, la un stâlp lângă drum, de acolo pe drum în jos, până la movila Banului, la alt stâlp, de acolo prin redul Mutului, alături cu drumul dinspre răsărit, din jos de rediu, la capătul rediului din jos, lângă drum, unde se împreună hotarul Găneştilor şi cu al Moiceştilor şi cu al Coşăştilor, un stâlp, iar de acolo, de la acel stâlp, se începe, pe hotarul Găneştilor, alături cu hotarul Coşăştilor

158 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 106
159 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 106, 107

şi alături cu drumul şi pe o văiugă, până la fântâna Borciului, de la fântâna Borciului, drept peste şes, la vadul costişât în Plotoniţă şi peste Plotoniţă, în ceea parte, la un stâlp, şi de acolo la deal, la cuibul Stârcului, pe deal semn într-un stejar, în costişă, unde se pogoară la Preludce şi prin Preludce la deal, pe un drum vechi, până în dealul Coşăscului, lângă lac, la un stâlp, unde se împreună cu hotarul Crâsteştilor, şi în codru, până unde se împreună cu hotarul Hândreştilor"[160].

1673, noiembrie 23: Hotarul Câcăceştilor dinspre **Găneşti**, făcut de vornicul de poartă Irimicea: „Hotarul Găneştilor şi **Moiceştilor** dinspre apus, dinspre hotarul **Câcăceştilor**, se începe din dealul mare, dinspre Hăndreşti, în sus, pe pisc, la dealul lui Arvinte, pe muchia dealului lui Arvinte la vale, la fântâna Răcea, de la fântâna Răcea în sus, pe deal, până la Crăpături, de acolo iarăşi în sus, pe deal, până la o movilă deasupra prisăcii lui Tălmaciu, şi de la movilă la vale, spre răsărit, şi peste valea ce vine de la Răcea, în deal, în movilă, lângă perii **Ruscanilor**, şi de acolo la vale, pe din jos de iaz, la deal, la movilă, în deal dinspre Orpaz, aşa au ridicat ei cu sufletele lor, cum pe larg arată hotarnica aceasta"[161].

1685: „Atunci au ars leşii şi tătarii multe curţi boiereşti, la ţară şi la **Iaşi**. Ars-au în **Lungani**, în **Obrejeni**, în **Popi** (Popeşti), în **Doroşcani**, la Leca, în **Podobiţi**, în **Brăeşti**, în **Prigoreni**, în **Găneşti**… tot curţi şindilite boiereşti au ars atunci"[162].

1725, iunie 25: Zapisul lui Vasile Hascul din **Târ-**

---

[160] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 106, 107

[161] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 87

[162] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 21

gu Frumos, dată la mâna lui „Bărboi Sturza, stăpânul moşiei **Buznea**”, în care mărturiseşte „că fiind la o clacă de coasă, ce vornicul Manolachi, stăpânul de mai înainte al moşiei **Buznea** o făcuse pe acea moşie, la Fântâna Răcea, a auzit pe oameni vorovind că hotarul dintre moşia Buznea şi moşia **Găneşti** estematca pârâului Răcea, partea dinspre răsărit Găneştii, şi partea dinspre apus Buznea”[163].

1732, iunie 25: „hotarul între **Găneşti** şi **Buznea** era matca pârâului Răcea: la apus, Buznea, şi la răsărit, Găneştii. Moşia fusese a vornicului Manolache Ruset”[164].

1734, iulie 1: Zapisul lui Neculai Fulga, în care mărturiseşte că, „trăind la **Buznia**, la o prisacă, a trimis vornicul Ştefan pe popa Ioan din **Găneşti** de a potcit din pârâu, şi dincoace, şi dincolo, şesul din fânaţ şi, trăind jupânul vornic, a mers şi el şi i-au spus cum a potcit de la vornicul Ştefan iarba şi dincolo de pârâul Răcei, până acum, şi vornicul Ştefan le-a dat pace”[165].

1737, iunie 10: Porunca dată de Grigore Ghica voievod fostului mare vornic Ion Neculce, jitnicerului Ştefan Tăbârţă şi vornicului de poartă Toader Stârcea, după ce i se jeluise Ion Silion, stăpân pe o parte din **Găneşti** şi **Moiceşti**, pe Bărboi Sturza că, la Moiceşti**,** „a intrat cu plugul în hotarul lui şi că i-ar fi stricat câteva pământuri de grâu, având hotar curmeziş, i-a făcut multă pagubă”[166].

1740, iunie 21: Fostul mare clucer Constandin Roset dărueşte o altă parte din **Găneşti**, partea lui,

---

[163] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 92
[164] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108
[165] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 92
[166] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108

„mamei Aniţei, sora tatălui meu”[167].

1743: Ştefan Bosie cămăraş cumpără de la socrul său Costache Lazul, cu 300 lei, „satul întereg **Coşeşti** şi a patra parte din **Găneşti** şi din toate hotarele împreunate cu Găneştii. Care această moşie Găneştii a fost a dumisale Costache Lazul zestre de la moşul (bunicul) nostru Manolache Ruset vornicul cel mare fiicei sale, mătuşii lui Costache Lazul, Nastasica, ce-a ţinut-o Constantin Miclescul paharnic, care, întâmplându-i-se de s-a săvârşit şi neavând copii, a rămas să o împărţim noi frăţeşte”[168].

1774, mai 26: Satul **Găneşti**, ţinutul Cârligăturii, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[169]**: Toată suma caselor: 19**. Scădere rufeturi, însă 4 panţări. Rămân birnici 15. / **Birnici**: Petre Mazăre, vornicu / Gheorghii, bejenar / Simion / Ioniţă Foiu / Vasili Dudoman / Ion Carpu / Andrei Fedeleşanu / Ioniţă Mazăre / Ion Tulică / Constantin Stahi / Georgi, pas /Andrei, pas / Ilie, pas / Stahii / Chiriac zet (ginere) Eni. // **Rufeturi**: Macovei, panţir / Lupul / Dumitru / Opre.

1803, Condica liuzilor: Pe proprietatea caseil stolnicului Constantin Gheuca, satul **Găneşti**, „erau 49 de liuzi, 9 breslaşi şi 4 liuzi fără bir”[170].

1820, Catagrafia Cârligăturii: „Satul **Găneşti** era al căminarului Manolachi Radul. În sat erau **65 liudi**, între ei: Grigore Ungureanu / Ştefan Vătăman / Ştefan Roga / Andrei Ştirban / Ion Ştirban / Iosâp Zară / Macsân

---

167 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108

168 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 108

169 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului,* VII, I, Chişinău 1975, pp. 461, 462

170 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 110

Rusul / Sandul Chiriac / Neculai Toma / Tanasă Mecicu / Simion Vierul / Ursul Cojocar / Ion Leonte / Ion Lungul / Toader Chicorgrau / Alecsa Rusul / Gherasim zet (ginere) Ştirban / Ion Mazăre / Toader Luca / Constantin Pruteanu / Vasile Liancă / Cozma Duman / Constandin Anton / Negoiţă Munteanu / Simion Dolianul / Acsinte Toma / Toader Buzdugan / Iacob Sucilă / Iacob Hăltian / Macsin Acsinte / Pintilii Acsinte / Moise / Vasile Coliban / Nechifor zet Ioniţă / Toader Boncă / Vasile Părava / Simion Vornicul / Dumitru Cercel / Gheorghe Lăcătuş / Petre Rapotă / Dănilă Plugarul / Vasile Mămăligă / Ioniţă Mihăilă; / **9 slugi fără bir** ale căminarului, între care: Ştefan Carpu / Gheorghe Vintilă / Gheorghe Ţâfoiu / David Ciocan / Ion Prisăcuţă / Gheorghe Buliandră”[171].

1831, Catagrafia Cârligăturii: „Satul **Găneşti** era al căminarului Manolachi Radul. **Preoţi** în slujbă erau Gheorghe sin (fiu) Vintilă, în slujba bisericii hramului Sfinţilor Împăraţi Constandin şi Elena, şi Ştefan sin Ilie. / Mai erau **2 pribilegiaţi**: polcovnicul Ioan sin Simion Graur, posesorul moşiei, cu carte de la Standul Sturza voievod din 1826, februarie 2 şi polcovnicul Vasile sin Sava hatman, posesor de moşie de la Sandul Sturza voievod din 1826, septembrie 16. / **Iertat de bir**, cu cartea stăpânirii e Vasile sun Iacob, papistaş botezat cu cartea episcopului Romanului din 1818, / **7 nevolnici**, şi aceia iertaţi de sat: Toader Boancă sin Neculai / Iacob sin Ilie Gage / Iordache sin Ioniţă Piciorgros / Dumitraşcu sin David / Ştefan sin Lupul Carpu / Simion Fătul; / **14 văduve**, între ele Anastasia Tănăsoaia / Gafiţa lui Ştefan Hariga / Chiţa lui Mihail Rotar / Vasilca lui Moisă / Acsinia lui Toader Luca; / 4 dascăli, 17 birnici havalegii,

[171] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 110

35 birnici breslaşi, 30 slugi şi alţi oameni fără bir, 20 oameni străini”[172].

1900: „**Găneşti**, sat în partea de sud-est a comunei Buznea, plasa Cârligătura, judeţul Iaşi, situat între dealurile: Budeanul, Scaiul şi Prosia, printre care trece Pârâul Velniţei. Are o populaţie de 121 familii sau 569 suflete; o biserică, zidită, la 1834, de A. Manolache, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ; o şcoală, înfiinţată la 1868, frecventată de 46 elevi, şi casele proprietăţi. La răsărit de satul Găneşti, pe coasta de est a dealului Budeanul, se află urmele unui sat, ce se numea Draga, în care se zice că ar fi existat două crâşme, una cu numele Dorul în Deal şi alta Draga în Vale, şi că acest sat a durat până în anul 1849, când proprietarul moşiei Buznea, N. Mavrocordat, a strămutat locuitorii în satul nou Buznea. Tot în satul Draga, se zice că a fost, din vechime, o mănăstire, cu mai multe chilii pentru călugări. Numărul vitelor e de 812 capete, din care: 302 vite mari cornute, 28 cai, 425 oi şi 57 râmători”[173].

GĂNEŞTI

(comuna Boţeşti, Vaslui).

1493, martie 15: Întărit de Ştefan voievod lui Ivul Mândrea, nepotului său de frate Toader, fiul lui Onica, şi nepoţilor săi de soră Trif, Furdui şi Muşa, fiii Anuşcăi,

[172] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 110
[173] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 485

care cumpăraseră, cu 120 zloţi tătăreşti, de la fraţii Petrea, One, Magoşe, Stanca, Măruşca şi Neagşa, fiii lui Dinga Tălpigeanul, nepoţii lui Toader, fratele lui Petru Tălpig, „un sat, anume Tăveştii, la iezerul de la Crasna… Şi încă le-am mai dat şi le-am întărit dreapta lor ocină, o selişte, anume Seliştea lui Bibarţ, şi un sat, anume Găneştii”[174]. Hotarul, din veac.

1636, mai 14: Întărit de Vasile Lupu voievod nepoţilor Cozmei şi Vărvarei, popa Strătulat şi Gheorghe, feciorii Anghelinei Şeptilicioe, Grigore, feciorul lui Dumitru, şi Macovei, după o pâră de faţă făcută împotriva lor de Gheorghe Goga şi de Petriman şi popa Boţul, feciorii Fătului, „pentru nişte părţi de moşie din satele **Tăoşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Tătărăni, Vaslui), **Cibarţu** (lângă Găneşti, comuna Boţeşti, Vaslui) şi **Găneşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), ce sunt în ţinutul Vasluiului, zicând aceşti mai sus scrişi oameni că li se cade să ţină ei acele părţi de moşie, pentru că ei sunt mai aproape neam Cozmii şi Vărvarei. Iar popa Strătulat, Gheorghe, Grigore şi Macovei au arătat un ispisoc de la Miron Barnovschi Vodă şi un zapis de la Cozma şi de la Vărvara, scriind cum au dat danie acele părţi de moşie din **Tăoşti, Cibarţu** şi **Găneşti** popii Strătulat şi lui Gheorghe, feciorii Şeptilicioe, lui Grigore, feciorul lui Dumitru, şi lui Macovei, nepoţii lor”[175]. / Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Gheorghe Goga, feciorii Fătului, Petriman şi popa Boţul s-au pârât înaintea noastră cu popa Strătulat şi Gheorghe, feciorii

---

[174] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 130, pp. 253-255

[175] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 418, p. 480

Anghelinei Şeptelicioae, Grigore, feciorul lui Dumitru, şi cu Macovei, nepoţii Cozmei şi ai Vărvarei, pentru oarecare părţi de moşie din satele **Tăoşti, Ghibarţu** şi din **Găneşti**, care sunt în ţinutul Vasluiului, zicând aceşti oameni că li se cade să ţină ei acele părţi de moşie, pentru că sunt mai aproape neam Cozmii şi Vărvarei, iar popa Strătulat, Gheorghe, Grigore şi Macovei au arătat un ispisoc de la Miron Barnovschi vodă şi un zapis de la Cozma şi de la Vărvara, scriind că le-au dat danie acele părţi de moşie din Tăoşti, Ghibarţu şi din Găneşti acelora mai sus scrişi, popii Strătulat, lui Gheorghe, fecior Şeptelicoe, lui Grigore, feciorul lui Dumitru, şi lui Macovei, nepoţii Cozmii şi Varvarei, pentru sufletele lor şi ale părinţilor lor, / deci domnia mea am judecat după obiceiul ţării… deci Gheorghe Goga, feciorii Fătului, Petriman şi popa Boţul au rămas înaintea noastră şi înaintea a tooată legea ţării"[176].

1640, decembrie 15: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Burghelea, în baza zapisului de mărturie de la Stratul protopopul, Mitrul şi Dumitraşcu din **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Mărdarie de **Horgeşti** (comuna Bogdana, Vaslui), Şoropul de **Mândreşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Ionaşco din **Tăoşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Tătărăni, Vaslui) şi de la Bosiiuc căpitanul, în care scrie că „a venit înaintea lor Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun şi a vândut a ei dreaptă moşie din satul **Tăoşti**, din satul **Găneşti** (comuna Boţeşti, Vaslui) şi din satul **Ghibarţu** (comuna Boţeşti, Vaslui), câtă se va alege, lui Dumitraşcu Burghele, drept 70 de lei bătuţi. / Aşijderi, a cumpărat Dumitraşcu

---

[176] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 41, 42

Burghele de la Procopie, Gligorie şi Măriia, feciorii Ştefăniei, nepoţii lui Hărăţ… toată partea lor din satul **Mândreşti**, drept un cal şi 15 lei”, şi tot de la Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun, a primit danie, „drept sufletul său, o parte de ocină din satul **Vâlcani** (lângă Boţeşti, comuna Boţeşti, Vaslui), cât se va alege partea ei”[177].

1741, octombrie 21: „Testamentul” lui Grigore Ghica voievod, în care mărturiseşte „pentru Ioan Giuşcă căpitanul, care, la vremea când a venit Mineh (Münich) Fermaşal (fieldmareşal) cu oştile moschiceşti aici, în **târgul Iaşi**, întâmplându-ne noi în satul **Roşieci** şi înţelegând că a trimis după noi un podgheaz, am purces de la Roşiori spre **Galaţi**, cu toată urdia noastră şi, fiindu-ne treacătul nostru prin ţinutul Covurluiului, prin satul **Găneşti**, în care sat este casa căpitanului Ioan Giuşcă, lovind noi pe la casa lui fără veste, cu toată urdia noastră, şi văzând el că suntem noi, îndată avenit la noi şi, din cele ce a avut, ne-a scos conace (merinde de popas – n. n.); dar afară de conacul ce ne-a dat, a avut ceva pagubă dinspre oştenii noştri, cae domnia mea cunoscând a lui silinţă, ce a arătat la acea vreme şi, mai vârtos, nelipsind de lângă noi, aflându-se întru toate poruncile noastre, şi nu s-a abătut la alte fapte rele, precum alţii, domnia mea încă m-am milostivit şi l-am pus în rând cu mazilii, dar dajde să nu dea, nici mazilească, nici alt fel de dajde. Aşijderea, i-am dat patru oameni străini, ce şi-ar găsi fără de bani în vistierie, ca să fie pentru slujba casei lui, pe care oameni m-am milostivit şi i-am iertat de toate dajdiile şi angăriile”[178].

---

177 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 498, pp. 484, 485

178 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. II, Iassi 1889, pp. 25-30

GĂNEŞTI

(la obârşia Tutovei, Bacău).

1632, aprilie 29: Zapisul surorilor Şchiaoca şi Marta, fiicele lui Gligor, nepoatele lui Sion, prin care mărturisesc că au vândut „toată partea tatălui nostru Gligor, a şasea parte din tot satul **Coşeşti** pe Racova… unchiului nostru Ionaşco Coşescul, pentru 35 zloţi de argint, din câmp şi din pădure şi din ţarină, şi din tot venitul… dinaintea lui Ionaşcu Avram fost vornic, Gavril Mirca vornic, Chicoş şetrar, Boldovici diac, Selevestru din **Găneşti**, Focea uricar”[179].

1633, ianuarie 23: Alexandru Iliaş întăreşte lui Iftimie, care cumpărase, cu 90 zloţi bani gata, de la Nicolae şi Dochia, fiii lui Ursu Bălţatul, „ocina şi dedina pe care au avut-o în satul **Dracsini** (Dragsini, azi Drăxeni, comuna Gherghileşti, Vaslui), pe apa Studeneţ, partea lor şi a fraţilor Gligorie şi Toader, pentru că Gligorie şi Toader au vândut părţile lor din satul **Lehăceni** (azi Lehancea, comuna Podul Turcului, Bacău)… Şi de asemenea, de la Maftei, fiul lui Stiian din **Găneşti** (la obârşia Tutovei, Bacău), dreapta sa ocină şi dedină din satul Dracsini, a patra parte, cu loc de iaz şi câmp şi pădure… pentru 45 ughi galbeni”[180].

---

179 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 44, pp. 48, 49

180 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 276, pp. 350-352

1633, august 9: Zapisul Todoscăi, fata Măricăi, nepoata Cârstocei, în mare mărturiseşte că a dăruit „o moşie din sat din **Botoi** (comuna Dragomireşti, Vaslui), cu vatra de sat şi cu vad de moară şi cu loc de prisacă… vornicului Cehan… / Aşijderea, am dăruit şi partea ce se va alege din sat de **Vindere** (Vinderei, în Tuleşti, comuna Dragomireşti, Vaslui), iarăşi vornicului Cehan… / Şi s-au prilejit popa Cârstea şi Neculai Vrabie şi căpitanul Dărdăr ot **Rădeni** (comuna Dragomireşti, Vaslui), Grozav de **Călimăneşti** (comuna Puieşti, Vaslui), Dobre de **Popeşti** (comuna Dragomireşti, Vaslui), Gavril şi Zaharia ot **Tuleşti** (comuna Dragomireşti, Vaslui), Enache ot **Găneşti** (la obârşia Tutovei, Bacău), Constantin Vrabie ot **Cârsteşti** (Cristeşti, comuna Puieşti, Vaslui), ca să-i fie dumisale de credinţe”[181].

1634, septembrie 21: Zapisul postelnicesei Nastasia Vrăbioae, în care mărturiseşte că „şi-a întors Chirila din **Popeşti** (comuna Dragomireşti, Vaslui), din sat din **Botoiu** (Botoi, comuna Dragomireşti, Vaslui), partea Ilei, feciorul lui Lazor, nepotul lui Ciobăneasă, care parte a foct cumpărată de soţul meu, Ilie Vrabie, şi mi-a dat 14 lei bani gata. Şi-n tocmeala noastră s-au prilejit… Drăgăilă şi Enachi din **Găneşti** (la obârşia Tutovei, Bacău), Cozma şi Toader Grecul ot **Simeni** (Semenea, comuna Dragomireşti, Vaslui), Ştefan Bârsan şi Blaga ot **Tuleşti** (comuna Dragomireşti, Vaslui) şi popa Gligorii ot **Rădeni** (contopit cu Popeşti, comuna Dragomireşti, Vaslui), să aibă a-şi face dres”[182].

---

[181] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 341, pp. 434

[182] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 261, p. 292

1900: „**Găneşti**, comună rurală în judeţul Covurlui, plasa Horincea, a doua comună în direcţie sud-nord din valea Horincei, la depărtare de 84 km de Galaţi. Se mărginește, la nod-est, cu comuna Blăgeşti (judeţul Tutova) şi cătunul Vădeni (comuna Rogojeni); la sud, cu Cavadinești; la nord, cu Prodănești, şi la vest, cu Slivna. Pe lângă pârâul Horincea, udă comuna pârâiaşele Fântâna Mare și Recea. Două cătune fac parte din comună: Gănești (reședința) și Comăneşti, amândouă aproape una de alta, încât se confundă într-un singur sat. Mai era, în vechime, și un cătun cu numele Cristeşti, dar azi e cu totul împreunat cu celelalte. Comuna Gănești este locuită de răzeși. Are 501 familii sau 2.046 suflete: 1.072 bărbaţi, 947 femei; 1.075 necăsătoriți, 861 căsătoriți, 110 văduvi. Locuiesc în 457 case, Știu carte 367 persoane. Sunt 361 contribuabili. Vite sunt 2.118, din care: 548 boi, 279 vaci, 90 junci, 35 junce, 18 gonitori, 15 gonitoare, 46 mânzaţi, 86 mânzate, 24 viței, 66 cai, 47 iepe, 6 mânzi; 560 oi, 6 capre, 291 râmători. Sunt: 3 cârciumi; o moară cu aburi şi 2 de vânt. Locuitorii posedă 200 stupi cu albine. / **Gănești**, sat, reşedinţa comunei cu același nume, numără 1.556 suflete, are 3 biserici și 2 şcoli”[183].

[183] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 484, 485

GĂNEŞTI

(azi Uricari, comuna Voineşti, Vaslui).

1636, mai 18: Zapisul lui Iuraşco sin (fiul) popa Gavril din **Găneşti** (azi Uricari, comuna Voineşti, Vaslui), nepotul lui Steian, prin care mărturiseşte că a vândut „a patra parte de sat din **Dracsini** (Drăxeni, comuna Ghergheşti, Vaslui)… lui Eftimie, vătaful vistiernicului Iordache (Cantacuzino), drept un cal, o iapă şi un caragiu. Şi în tocmeala noastră au fost Ursu de **Sireţel** (comuna Sireţel, Iaşi), Statie neguţătorul, Gheorghe Boţ, Gavril Simeniceanul şi Ionaşcu de la sulgerul Toma şi Ştefan Bechea de **Bogdăneşti** (comuna Traian, Bacău), şi Gheorghe şi Istratie de pe Uliţa Strâmbă (**Iaşi**) şi alţi mulţi feciori de boieri”[184].

1636, iulie 6: Întărite de Vasile Lupu voievod, după un schimb de moşii între Gavril din **Găneşti** (nume schimbat în Uricari, comuna Voineşti, Vaslui), nepotul lui Stiian aprod, care a dat „toată partea bunicului său Stiian din satul Găneşti pe Tutova, cu partea unchiului său Maftei… lui Focea uricar şi cneaghinei lui Mariica, nepoţii lui Drăgăilă şi ai Dumitrei”, primind la schimb „toată partea lor din satul **Arămeşti** (comuna Bahna,

---

[184] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 420, p. 483

Neamţ), din ţinutul Neamţului, jumătate din partea bunicii lor Dumitra Drăgăileasă”[185].

GÂNGUREŞTI

(sau Gangura, lângă oraşul Ungheni,
raionul Ungheni, Moldova).

1635, septembrie 12: Întărit de Vasile Lupu voievod cămăraşului Vasile Corlătescul, cneaghinei lui Annesiia, fiica lui Sofron stolnicelul, şi cumnaţilor lui Dănăilă şi Ionaşco, fiii lui Sofron, în baza unui zapis de la Hariton, Toader şi Crăciun din **Turbăteşti** (înglobat în Vocoteşti, comuna Voineşti, Iaşi), „scriind şi mărturisind în acel zapis cum au venit înaintea lor Gligorie Rafeiu, Simion şi Mariia, fiii lui Zane, nepoţii lui Feteon… şi au vândut toate părţile lor din satul **Găngureşti** (lângă oraşul Ungheni, raionul Ungheni, Moldova), care este în ţinutul Iaşi… rudelor lor mai sus scrise, pentru 50 taleri de argint”[186]. În *Uricar*[187], datat 1636, septembrie 14.

1643, martie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului cămăraş Vasile Corlat, fraţilor lui, feciorii Irinii, şi nepoţii de fraţi, feciorii Anii, sora Irinii, toţi nepoţi Gagii, strănepoţi lui Pătru şi lui Vlaicu, care primesc uric pentru „satul **Tămăşenii** (în Dodeşti, azi Băseşti, comuna

---

[185] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 447, pp. 507, 508
[186] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 231, pp. 272, 273
[187] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 274, 275

Viişoara, Vaslui), pe pârâul Jăgălia, în ţinutul Fălciului, cumpărătura moşilor lor Pătru şi Vlaicu de la Toader paharnic, fratele lui Stan, şi de la Negrilă paharnic, din dresul Gorbăneştilor, pentru 65 zloţi tătăreşti. / Satul **Fântânelile** (lângă Dodeşti, comuna Viişoara, Vaslui), unde a fost casa lor, din acelaşi ţinut şi acelaşi dres, şi saul **Hureştii la Deal** (comuna Horeşti, judeţul Chişinău, Moldova) şi iarăşi **Hurdeştii** (azi Horeşti, comuna Horeşti, judeţul Chişinău, Moldova) şi o selişte, pe din jos de **Găgeşti** (comuna Găgeşti, Vaslui), şi altă selişte la sfârşitul piscului, care se cheamă **Busteştii** (lângă Peicani, comuna Găgeşti, Vaslui), cu loc de heleşteie şi de mori. / Şi iarăşi întărim lui Vasile Corlat, fraţilor lui şi altor rubedenii, nepoţii Niacşăi, strănepoţi lui Stan Răpide… satul **Corlăteştii** (comuna Bogdăneşti, Vaslui) pe Horăiata, în ţinutul Tutovei, şi satul **Drujăştii** (Drujeşti, comuna Zorleni, Vaslui), care acum se cheamă **Steşâneştii**, întru acelaşi ţinut, şi nişte pământuri de rediu, care le-au fost stăpânit **Vlădeştii** (comuna Ivăneşti, Vaslui) cu împresurare, iar după aceea Vasile Corlat le-a scos de la dânşii… / Şi o altă bucată de loc din hotarul satului Corlăteştii, care au fost ţinut-o Costache şi rudenia lui Stoica, nepotul Itului şi al lui Ioan Fiultei şi al Martei… / Şi iarăşi îi întărim lui Vasile Corlat, deosebit de alţii, nişte vii ce sunt în hotarul satului **Tămăşănii**, în ţinutul Fălciului, pe care i le-a dăruit lui moaşa (bunica) lui Iliana, fata lui Onică… / Şi iarăşi îi întărim lui Corlat şi cumnatului său Dănilă, feciorul Ilenii, nepotul lui Ion Zane, strănepot lui Fetion… a treia parte din satul **Gângureştii** (lângă oraşul Ungheni, judeţul Ungheni,

Moldova) pe Prut, în ţinutul Iaşului, care este între Şocani şi între Mânzăşti”[188].

1644, mai 3: Ispisoc de la Vasile Leu voievod, după ce „Iorga mare postelnic a cerut de la noi hotarnici, ca să-i hotărască și să-i aleagă hotarul satelor sale **Ciureștii** (îngloba în orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova) și **Unghenii** (orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova), ce sunt în ținutul Iașilor. / Iar domnia mea am ales pe Racoviță Cehan fost logofăt și pe Matiaș Sturdzea jitnicer și i-am trimis acolo... cu mulți oameni buni, megieși, anume: Toader Mironcea, Danail și Vasile din **Onțăști** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Toma, Leca și Drădan Pelin din **Cetereni** (lângă Hoișești, comuna Dumești, Iași), Simion și Strătilă din **Mănăilești** (Mănoilești, comuna Mănoilești, judeţul Ungheni, Moldova), Ionașco Gotar, Danail, Grozea, Șigan fratele lui Grozea din **Gângurești** (lângă orașul Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Nechifor, Simion fiul lui Crețul, Vasile Ciurea, Bilțu, Ștefan Bilava și Toader Horceag din **Mânzăști** (Mârzănești, comuna Ardeoani, Bacău) și alți mulți oameni buni. / Iar hotarul satului Ungheni începe de la po piatră dinspre **Găureni** (comuna Boldurești, judeţul Ungheni, Moldova), locul drept până la Movila Mănei, iar din alte părți să fie după hotarul cel vechi”[189].

1647, ianuarie 21: Burghelea şi Saula, feciorii Arvaniei, şi nepotul lor Gligorie, feciorul Aţichindei, toţi nepoţi şi strănepoţi Cimpoeşeştilor, scot în vânzare „toată partea noastră de ocină şi moşie, ce avem în satul **Gan-**

---

[188] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 64, pp. 73, 74

[189] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 311, pp. 301-303

gureştii pe Prut, în ţinutul Iaşilor, din tot satul a treia parte, şi din aceasta două părţi, şi rămâne o parte nevândută, căci ne-a întors Vasile Corlat uricarul 25 lei”[190].

1649, aprilie 1: Mălina, fata lui Ion Perlitul, nepoata lui Ion Cimpoeşu din **Găngureşti**, şi Varvara, fata lui Iachim, nepoata lui Ion Cimpoeşu, vând lui Andronic, fratele lui Ionaşcu Gurău, pentru 40 lei bani de argint, „a noastră dreaptă moşie ce am avut în satul Gângureşti, din a treia parte de sat, jumătate… însă şi cu partea Măricuţei, ce se va alege a mătuşei mele, căci noi ne-am voit şi am dat eu şi Varvara partea mea din **Cetereani** Mărincuţei, ca să am eu a ţine în Gângureşti, iar Măricuţa în Cetereani. Şi într-această învoială au fost preotul Todin de la biserica lui Ştefan vodă, Gligorie Bălteanu sluga vornicului Toma, Bochin dascălul, şi eu, Ştefan Rango, am scris, căci m-am prilejit acolo”[191].

1656, octombrie 15: Corlat uricarul vinde căpitanului Grumază, „drept un cal bun, preţuit drept 50 de lei şi 2 boi de negoţ… a mea dreaptă ocină şi cumpărătură, a treia parte din satul **Gângureşti**, ce este în ţinutul Iaşului, pe apa Prutului, între **Mânzeşti** şi **Şocani**, partea Cimpoeşeştilor, ce mi-i răscumpărătură de la Burghelea şi de la frate-său Saulea, din a treia parte două părţi şi rămâne o parte nevândută”[192].

1668, martie 4: Porunca dată de Iliaş Alexandru voievod seimenului Apostol Dinu, să meargă „la satul **Găngureşti**, ce este pe Prut, să strângă oameni buni şi să aleagă partea de moşie a lui Andronic, care este vândută

[190] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 294, 295
[191] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 277, 278
[192] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 284, 285

socrului său Rusul hotnogul şi are zapis pe acea parte. Deci, precum îi scrie zapisul, să-i alegi dinspre alţi răzeşi”[193].

1668, august 15: Pascal şi Gligorie, feciorii lui Vasile Corlat uricarul, şi Gavril, feciorul lui Dănăil, vând vistierniculului Niculei, pentru 100 lei bătuţi, „moşia din satul **Găngureşti**, ce este în ţinutul Iaşilor, din tot satul a treia parte, răscumpărată de părinţii noştri cu pâră, în zilele lui Vasile vodă, de la Pântea din **Bereşti**”[194].

1670, octombrie 23: Porunca dată de Evstratie Dabija voievos lui Albul şi Grozav, să meargă „la satul **Gângureşti**, să strânge oameni buni şi să socotiţi şi să algeţi toată partea de ocină şi moşie, ce are, de la socrul său danie, Dumitraşco aprod… şi nimănui să nu făţăriţi”[195].

1680, iulie 3: Fraţii Ştefan Mustaţă, Nechifor şi Tofana, feciorii lui Dănilă, nepoţii lui Macsin, şi cu nepoţii lor Ifrim, Ceica fata Isacii, nepoata lui Nistor, şi Pavel feciorul lui Alexandru, nepotul lui Gotariu, vând Nastasiei, Doamna lui Duca voievod, pentru 160 lei bătuţi, „moşia ce avem în satul **Gângureşti**, ce este pe Prut, în ţinutul Iaşilor, din tot satul, ce se împarte pe 3 bătrâni, a treia parte, în bătrânul din mijloc, ce se cheamă bătrânul Macsin şi bătrânul Nistor”[196].

1703: Întărit de Constantin Duca voievod Tomei neguţătorul, căruia îi vinde „nişte părţi de ocină din satul **Mânzeşti** şi din **Gângureşti**, ce sunt peste Prut, la ţinutul Iaşilor, drepte cumpărături maicii noastre Doamna Nasta-

---

[193] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 295, 296
[194] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 287, 288
[195] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 293, 294
[196] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 280, 281

sia de la Alexandra, jupâneasa Neculii vistiernic, mătuşa mamei noastre, precum arată zapisele de cumpărătură. Iar Neculii şi jupânesei Alexandra i-au fost cumpărătură de la Gligorie Braşovanul, de la femeia lui Gaftona şi de la feciorii lui Andrei, Tanasa şi Safta… Iar părţile din satul **Gângureşti**, iarăşi la Prut, ce se împreună cu **Mânzeştii**, au fost cumpărătură Niculii vistiernicul şi jupânesei Alexandrei de la Pascal şi frate-său Gligorie, feciorii lui Corlat uricar, şi de la vărul lor Gavril, feciorul lui Dănăil. Şi deosebit de aceste părţi, a mai cumpărat Doamna Nastasia şi alte părţi de la răzeşi, care acele părţi le sunt alese şi stlpite dinspre toate părţile. / De care lucru, fiind domnia mea dator cu câţiva bani Tomei neguţătorul pentru negoţ… am socotit şi am dat dumisale aceste părţi de ocină din Mânzeşti şi din Gângureşti, drept 622 lei”[197].

1744, decembrie 28: Sandu Toma, fost al doilea visternicel, vinde ginerelui său Ştefan Bosie, pentru 600 lei, „satul **Mănzăştii** şi satul **Gângureştii**, ce sunt la Prut, în ţinutul Iaşului, care a fost cumpărătura tatălui meu de la răposatul Constantin voievod şi de la alţi răzeşi”[198].

1749, septembrie 20: **Hotarnica satului Gangura**, făcută de Ursul pârcălab şi descrisă în scrisoarea trimisă marelui serdar Vasilache: „Fac știre dumitale că, venind Apostul Curnic, Ghiorghiță Onofrei, Avram, Zatic, Mihăilă, Ioniță Stănilă și Sandul Botnarul, cu cinstit răvașul dumitale, în care îmi scrii ca să merg la Gangura, având ei multă pricină pentru niște racle de moșii, carele am fost măsurat, iarăși cu porunca dumitale și le-am și stâlpit, carele am făcut și hotarnica la mâna lor, dar cerând și Sandul Botnarul să-i facem și la mâna

[197] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XII, Iassi 1889, pp. 296-298
[198] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 216, 217

lui însemnare, i-am făcut această scrisoare, ca să se știe bătrânii și cine la ce bătrân a merge. Racla lui Musteț (Muşteaţă) și a lui One îmblă în doi bătrân: Sandul stăpânește bătrânul lui One, cu Zatic și cu alți frați ai lor, dar la bătrânul lui Musteț stăpânește Mihăil Grebence și Ioniță Stănilă și cu frații lor. / Racla lui Ojog și a Guțumăneștilor, iar în doi bătrâni, Sandul la bătrânul lui Ojog și cu ficiorii lui Soltan, dar la bătrânul Guțumăneștilor este Mihăil Andoni, Costantin Vâcul, Opre și Tudora Andreiaş cu frații lor. / Racla din jos îmblă în trei bătrâni: Apostul Curnic cu frații lui stăpânește bătrânul Albului, Sandul Botnarul și cu frații lui stăpânește bătrânul lui Ojog, Gheorghiță Onofrei cu frații lor stăpânesc bătrânul Alieru. / Și pentru ca să se știe cine la ce bătrân a merge, le-am făcut acest suret de pe hotarnică, ca să nu aibă pricini, năvălind unul la bătrânul altuia, numai să-și meargă cineși la bătrân. Și pentru credința ne-am iscălit noi, toți moșenii, de la aceste racle de moșii"[199].

1774, iunie 5: Satul **Gangura**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Botnii, după recensământul lui Rumeanţev[200], avea **toată suma caselor 112**. Scădere rufeturi 25: 1 popă, 1 diacon, 8 femei sărace, 15 bejenari. Rămân birnici 87. / **Birnici:** Prohipi Băţan / Ioniţă Moroiu / Moisăi al lui Bogos / Toma Hagi / Constandin Bujăniţă / Postică Scrob / Ion Tica /Ion, vătăman / Nistor Epure / Melinte Pisica / Ştefan Bătrânu / Ilieş Castraveţ / Ioniţă Târgoală / Gheorghe Mihalachi / Loghin Jărdie / Vasile Zupcu / Vasile Bujăniţă / Ioniţă al Pisicăi / Ilieş Malcoci /

---

199 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 165, pp. 193, 194

200 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 452, 453

Martin / Constandin / Ioniţă Movilă / Carpu Hagi / Toderaşco Cusa / Manoli fiul lui Gavril / Nicolai Jalobă / Grigoraş Jalobă / Gheorghi Jalobă / Ion, vătăman / Ioniţă Buciumaş / Gheorghi Leon / David nepot lui / Ioniţă, muntean / Andrei fiul Sandului / Ioniţă / Ştefan fiul lui Postolachi / Gavril Titica / Iftodi Măjorilă / Andrei Titica / Ioniţă Negru / Postică Bihol / Lupu Pisică / Gheorghe Ciorgole / Istrati a lui Malcoci / Năstasî Roşiorul / Enachi fiul lui Iovul / Toader / Simion Borha / Constandin, lozovan / Loghin fiul lui Gavril / Vasile, cioban / Lupul Iovul / Ursul Malcoci / Petre, căpitan / Vasile fratele lui / Gavriliţă Savin / Petre Bujăniţă / Nicolai Cărăiman / Agapi Hagi / Nichita / Gheorghe Epure / Vasile Chiosa / Niţă fiul lui Antohi / Stahi Bătrânu / Leonti Samson / Dămian fiul lui / Toader fiul lui Vlas / Levinte Mânzar / Ermurachi, ruptaş nou / Constandin, văcar / Nistor / Gherasim Scutelnicul / Nistor fiul vierului / Maftei Nagâţ / Tănase Nagâţ / Constandin, vornic / Pavel Cărăiman / Ion Gheorghi / Niţă Cărăiman / Vasile Gândac / Toderaşco fiul lui Gheorghi / Andrei fiul lui Gerilă / Vasile Săracu / Leonte / Ifrim Miron / Ştefan Miron / Ermurachi. // **Rufeturi:** Popa Vasile / Grigoraş, diacon / Iliana, prescruniţa / Vasilca, săracă / Măriuţa, săracă / Prohira, săracă / Iliana, săracă / Zamfira, săracă / Maria, săracă / Armenia, săracă, // **Bejenari sălcuţeni** ce-au venit de astă toamnă în satul Gangura, ce-i trage să-i ia la urmă un porucic: Andrei, sălcuţanu / Zavatin, sălcuţan / Hariton Rău, sălcuţan / Grigoraş, sălcuţan / Andrei Repede, sălcuţan / Toader fiul lui Gheorghiţă, sălcuţan / Toderaşco Humandi, sălcuţan / Sandul Bârlanda, sălcuţan / Luca Caraolan, sălcuţan / Ioniţă Repede, sălcuţan /

Vasile Pârvul / Mihălache fiul Ancuţii / Andrei fiul lui Mălai / Leon, cojocar.

GÂRBENI

(sau Grăbeşti, Gârbeşti pe Başeu,
comuna Havârna, Botoşani).

1616, septembrie 20: Întărit de Radul voievod mănăstirii Dragomirna, care primeşte ispisoc pentru „ale sale drepte ocini şi miluiri, care i le-a dat pentru sufletul său răposatul Lupul Stroici, satul **Dujeştii**, de la ţinutul Hârlău, satul **Tăistreanii**, de la ţinutul Dorohoi, **Bărsăneştii** şi **Dimideanii**, de la ţinutul Dorohoiului, **Broscăuţii** din ţinutul Cernăuţului… / şi iarăşi siliştea numită **Grăbeşti**, de la ţinutul Hârlăului, pe apa Sitnoi, care a fost pusă chizeş, pentru 600 ugri de fiii lui Drăgan logofăt, toader şi Iuraşco, care au rămas datori în visteria domnească cu 600 ugri din o deseatină de albine din ţinutul Sucevei, în zilele lui Eremia vodă, şi a plătit din acea datorie”[201].

1635, aprilie 29: Zapisul descendenţilor hatmanului Isac Balica (fraţii Prăjescul, Şoldan, Buhuş, Ciogolea) cu Ionaşco Popăscul, prin care dau şi dăruiesc lui „Toderaşco logofătul al treilea o selişte, anume **Gârbenii** (sau Gârbeşti, comuna Havârna, Botoşani), pe valea Başeului, cu loc de heleşteu pe Başeu şi de moară… ce a fost a lui Isac Balica dreaptă moşie şi noi, care mai sus

[201] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XXIII, Iaşi 1895, pp. 59-63

suntem scrişi, am pârât şi am luat toate satele Balicăi, pentru să suntem cea mai apropiată rudă decât alţii”[202].

1636, ianuarie 30: Zapisul boierilor curteni, prin care mărturisesc „cum a venit înaintea noastră Focşa, fiul lui Avram, nepotul lui Mantie, şi a vândut… cu partea nepotului său Buda, jumătate din satul **Gârbeşti** pe Başeu, care este în ţinutul Dorohoiului, lui Toderaşco logofăt al treilea, pentru 100 taleri de argint”[203].

1636, noiembrie 11: Zapisul lui Focşea din **Gârbeni** şi al nepoţilor lui, Buda, feciorul lui Ştefan, şi Urâta, fata lui Spiridon, prin care vând logofătului Toderaşco „jumătate de sat de Gârbeni, pe Başeu, în ţinutul Dorohoiului, drept 90 de taleri bani proşti”[204].

1643, ianuarie 27: Toader Petriceicu mare vornic face schimb de sate cu Toderaşco logofătul cel mare, căruia îi dă „jumătate de sat **Corlăteni** (comuna Corlăteni, Botoşani), şi din cea jumătate trei părţi, ce este pe Jijia, în ţinutul Dorohoiului, cu vecini şi cu vad de moară pe Jijia, şi cu heleşteu în ţarină… iar logofătul ne-a dat drept schimbătură satul **Gârbeni** (comuna Havârna, Botoşani) pe Başeu, în acelaşi ţinut, cu vecini şi cu heleşteu pe Başeu. Şi încă ne-a mai adaos dumnealui nişte case în târg, în **Iaşi**, ce i-au fost cumpărătură de la Trelea hotnogul”[205].

---

[202] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 104, pp. 141, 142

[203] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 323, pp. 365, 366

[204] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 553, p. 602

[205] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 17, p. 21

1900: „**Gârbeni**, sat pe moșia cu același nume, comuna Havârna, plasa Prutul de sus, judeţul Dorohoi. Are 43 familii sau 168 suflete. Proprietatea moşiei este a dlui Dumitru Botez. Sătenii împroprietăriţi au 56 hectare 88 ari pământ; iar proprietarul moșiei are 472 hectare 62 ari câmp. Drumuri principale sunt: acel de la Dorohoi, la Rădăuţi și la Darabani, şi acel de la Săveni. Hotarele, cu: Tătărășeni, Mileanca, Ghitcăuţi, Hudești, Concești şi Havârna"[206].

GÂRBEŞTI

(sat pe Şacovăţ, comuna Ţibana, Iaşi).

1483, august 14: Întărit de Ştefan voievod lui Necoară şi Once, feciorii lui Oniţă, care primesc uric pentru „a lor dreaptă ocină şi cumpărătură, pe un sat, anume **Gârbeştii** pe Şacovăţ, care l-au cumpărat tatăl lor, Oniţă, de la Sima a lui Draguş şi de la feciorul lui, Danco, drept 70 zloţi tătăreşti, dintr-un uric ce-a avut Dragoş Gârbea, tatăl Simei, ca să le fie lor uric şi nepoatei lor, Marinii. Şi iarăşi dăm şi întărim slugii noastre Necoară, feciorul lui Oniţă, osebit de fraţii lui şi de nepoată-sa Marina, satul anume Tungujenii şi jumătate de poiană la câmp cu Ţibăneştii, care a cumpărat el acel sat şi acea jumătate de poiană de la Tunga, drept 160 zloţi tătăreşti, Iar dresurile ce-a avut el de cumpărătură le-a dat în

[206] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 553

mâinile lui Necoară sin Oniţă. Iar Tungul a cumpărat acel sat, Tungujănii, de la Dima, fratele Simii logofăt, şi de la Şandra cel Negru, drept 70 zloţi tătăreşti. Şi iar a cumpărat Necoară, feciorul lui Oniţă, de la feciorii Cascăi, anume Nicoară şi Giurge şi Toader, şi de la sora lor Rusca şi Trâca, o bucată de loc dintr-a lor sat, Cascoteşti, drept 27 zloţi tătăreşti”[207]. Hotarul, din veac.

1578, iunie 20: Întărit de Petru voievod fraţilor Efrem, Tudora, Baitar, Sora, Toader, Jurj şi Sava, toţi feciorii lui Nicoară Oniţă, care pierduseră „privilegiile de cumpărătură ce le-a avut tatăl lor Nicoară Oniţă de la bătrânul Ştefan voievod pe satul **Gărbeştii** la Şacovăţ şi cu locuri de moară în Şacovăţ, ce i-a fost cumpărătură de la Mirciu Liga, drept 250 zloţi tătăreşti… şi alt uric, pe două locuri de moară în Şavovăţ şi o prisacă, unde cade în gura Vejii îm Şacovăţ, ce i-a fost cumpărătură de la Paşco Oană, drept 120 zloţi tătăreşti… / Iar cele de mai sus privilegii le-a pierdut Andrelca, fiul Jurjei, nepot lui Nicoară Oniţă, când i s-a întâmplat să vină la Iaşi, când a fost Ioan vodă acolo, şi i s-au luat în Iaşi, căci, ducându-se spre casa sa cam băut, le-a fost pierdut, cu o traistă turcească şi cu 36 zloţi tătăreşti, iar ispisocul de mărturie, ce-au avut ei de la Ioan vodă, noi l-am rupt, de vreme ce n-au fost pus pe alte neamuri, pe Bărbănţă şi pe fraţii lui, fecirii Sorii şi Băitar, în acel ispisoc. Pentru aceea noi am cercetat şi am aflat că Bărbănţă şi că fraţii lui au a da 800 aspri celor mai sus scrişi”[208].

---

207 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 250, pp. 380, 381

208 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 105-107

1578, iunie 29: Ispisoc de judecată de la Petru voievod, după ce Toader, Jurja, Sava şi Tudora, feciorii lui Nicoară Oniţă, şi seminţiile lor Efrim, Sora şi Baitar, toţi fiii lui Nicoară Oniţă s-au pârât cu Bărbânţă şi cu fraţii săi, copiii fiului Sorei, „pentru satul **Gărbeştii** şi satul **Tungujei** cu moară şi cu o bucată de pământ din **Căscoeşti** şi jumătate din poiana Mânăstirii, jumătatea dinsăre Şacovăţ, ce le-a fost cumpărătură de la popa Dumitru din Suceava, zicând cum le este lor ocină şi moşie, ca şi celorlalţi de mai sus scrişi, şi le este lor moş (bunic) Nicoară Oniţă ca şi lor. Astfel ei încă au aruncat cartea de la dânşii, cum că nu le sunt seminţie, nici nu le este lor ocină şi moşie, iar ei singuri au arătat înaintea noastră cum le sunt lor seminţie. Iar când, apoi, a fost în zilele bătrânului Petru vodă, iar popa Dumitru din Suceava, i-a răpus pe ei cu un uric şi le-a fost luat toate acele sate. Ei, atunci, n-au vrut să le rămână lor ocină, ci le-a dat 240 zloţi tătăreşti şi au răscumpărat singuri ocina, iar Bărbânţă şi cu fraţii săi, copiii Sorei, n-au vrut atunci să ia bani la aceasta, nici să plătească; astfel ei n-au vrut să-i pună în acel ispisoc… / Deci noi le-am dat şi le-am întărit, cum să le fie tuturor deopotrivă în acele sate, şi să aibă a le întoarce 800 aspri”[209].

1585, septembrie 8: Porunca dată de Petru (Şchiopul) voievod fostului logofăt Gheorghe, să spună „lui Petru vătah şi altor neamuri ale lui Andricăi Gărbăscul (din **Gârbeşti**) cum ca să întoarcă cheltuiala ce a cheltuit Andreica pentru unele drese, ce le-a plătit lor,

---

[209] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 110, 111

căci le-au fost acele drese cu suflet şi a dat pe ambele drese 40 zloţi, şi pentru un ispisoc 14 zloţi”[210].

1585, septembrie 10: Carte de împuternicire, dată de Petru (Şchiopul) voievod vatafului Andrica (Gârbescu) vatag „să fie tare şi puternic a opri ocina din **Tunguzeai** şi din **Căscoeşti** şi din poiana Mănăstirii, dinspre ai săi răzeşi, până ce ei îi vor plăti lui ferăe ce a dat el în visteria moniei mele, iar cui i se va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea domniei mele”[211].

1585, septembrie 19: Ispisoc de judecată de la Petru (Şchiopul) voievod, după ce „Cposte aprod, Ile pitar şi cu toţi răzeşii lor, toţi nepoţii lui Nan Cascoe şi Toma Cascoe, s.au pârât cu Andreica Gărbăscul vătag, Petrea vătag şi cu Ion Văsicu, nepoţii lui Nicoară Oniţă, dinspre satul **Gărbeşti** pentru satul **Tungujei** şi cu loc de moară în Şacovăţ şi pentru o bucată de pământ din hotarul satul **Căscoeşti** şi cu parte de moară în Şacovăţ, şi pentru jumătate de poiană dinspre mănăstire, şi iarăşi cu moară în Şacovăţ, zicând Coste, Ilea, Condrea şi răzeşii lor cum este lor ocină satul Tungujei şi acea bucată de pământ, şi şi-au făcut singuri mănăstire, şi şi-au făcut însăşi şi de la domnia mea un ispisoc pe toată poiana care este mai sus scrisă. / Deci noi am cercetat privilegiile lor şi astfel am aflat cum coste aprod şi soţii săi să nu aibă treabă în satul Tungujei şi nici în acea bucată de pământ din Căscoeşti, căci este dreaptă cumpărătură bunilor Andreicăi şi soţilor săi; iar cea jumătate de poiană de la mănăstire şi cu moară în Şacovăţ, jumătate dinspre

[210] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 190, 191

[211] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 191

Şacovăţ, este tot lor cumpărătură de la Ţiban… deci Coste şi toţi răzeşii lui au rămas din toată legea ţării”[212].

1586, noiembrie 2: Carte de împuternicire, dată de Petru (Şchiopul) voievod lui Gărgănul şi Petre vătavi „spre aceea ca să fie tari şi puternici a stăpâni şi a ţine partea de ocină a Ilenii şi a lui Nestor din satul **Gărbeştii**, din **Tongujei**, căci ei sunt datori cu 40 zloţi şi are şi zapis cu dânşii, şi iarăşi să fie tari şi puternici a stăpâni partea Oprei şi a Tomei, să stăpânească şi partea de ocină şi a lui Oniţă, tot din aceste mai sus scrise sate, căci este lor dator cu 60 zloţi şi au şi zapise cu dânşii, iar cui i se va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea noastră”[213].

1634, mai 13: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gheorghe Mancăşi din **Uricani** (comuna Miroslava, Iaşi), în baza zapisului de mărturie de la jupânul Toader, Hilimon, Petre şi Gheorghe Ciupag din **Găureni** (azi Văleni, comuna Ţibăneşti, Iaşi), Toader grecul din **Făoreni** (lângă Şcheia, Iaşi) şi Istrati din **Uricani**, care au mărturisit cum a venit Alexa sin Ion Strugari din **Spineni** (pe Şacovăţ, Vaslui) şi a vândut o parte din moşia **Poiana Mănăstirii** (comuna Ţibana, Iaşi) cu loc de prisacă şi de fânaţ, şi cu vad de moară pe pârâul Şacovăţului, din partea satului **Gârbeştii** (comuna Ţibana, Iaşi)… lui Gheorghe şi femeii lui Sorca, drept 25 taleri bătuţi”[214].

1636, martie 6: Zapisul lui Nestor păhărnicel ot **Boneşte** (Beneşti, comuna Tanacu, Vaslui), Gheorghe

---

[212] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 192, 193

[213] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, p. 194

[214] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 125, pp. 135, 136

păhărnicel ot **Gârbeşte** (Gârbeşti, comuna Ţibana, Iaşi), Havril Benche hânsar, Parca şetrărel, Ciocârlie pitărel, Dănăilă sulgerel şi Vasile Leţea ot **Fereşte** (Fereşti, comuna Văleni, Vaslui), în care mărturisesc cum „a venit Ardarie, feciorul lui Domitro Porciol (Dumitru Purcel) şi cu surorile lui Anesia, Nazaria şi Soloica şi au vândut dreaptă ocină şi moşie din sat de **Vilneşte** (Vilneşti, comuna Zăpodeni, Vaslui), în ţinutul Vasluiului… lui Racoviţă al doilea logofăt”[215].

1900: „**Gârbeşti**, comună rurală în partea de nord-vest a plăşii Fundurile, judeţul Vaslui, la 61 km de orașul Vaslui și la 23 km de Negrești, reşedinţa plăşii, situată pe valea şi dealurile din dreapta și din stânga pârâului Șacovățul. E formată din satele : Gârbeşti, Poiana de Sus și Palanca, numită și Runcul, pe o suprafață de 3.600 hectare, din care 1.887 hectare pădure, 1.713 hectare pământ cultivabil și 17 hectare vie, cu o populaţie de 251 familii sau 1.221 suflete, din care 22 suflete de evrei. Are 2 biserici, cu 1 preot și 2 cântăreţi; 2 mori cu vapori; o velniță; 2 crâşme. Comerţul se face de 10 persoane. Vite sunt: 614 vite mari cornute, 420 oi, 162 capre, 103 cai şi 270 râmători. Sunt 198 contribuabili. Locuitorii posedă: 71 pluguri şi 100 stupi de albine. / **Gârbeşti**, sat în partea de sud a comunei Gârbeşti, situat pe coastă de est a dealului cu același nume, pe o întindere de 866 hectare, din care cea mai mare parte pădure. Are o populaţie de 141 familii sau 660 suflete. Este reşedinţa comunei; are o biserică, zidită la 1854, cu 1 preot și 1 cântăreț; o moară cu vapori, o velniţă. Prin marginea de est a satului curg

---

[215] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 342, p. 384

pâraiele Veja și Șacovățul. Numărul vitelor e de 900: 316 vite mari cornute, 350 oi, 70 capre şi 170 râmători”[216].

GÂRBOVANUL

(pe Trotuş, comuna Bogdana, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Gârbovanul**, ţinutul Bacău, ocolul Trotuşului, moşie răzeşească, avea, după recensământul lui Rumeanţev[217]**: Toată suma caselor**: 14. **Scădere rufeturi**, însă 7: 1 popă, 5 ruptaşi şi mazili, 1 femeie săracă. Rămân birnici 7. / **Birnici:** Mihaiul, olariul / Ursul Floca / Gligori / Ştefan, torcar / Ilii, muntean / Ştefan Floca / Toader, mocan. // **Femei sărace:** Safta. // **Rufeturi:** Popa Dumitraşcu / Vasile Epure, mazil / Cârste Epure, mazil / Ioniţă Conţăscul din Piatra / Darie zet (al) lui Epure, ruptaş / Şerban, căpitan din Piatra, mazil.

1900: „**Gârbovanul**, sat în judeţul Bacău, plasa Trotuşul, al comunei Bogdana, situat pe pârâul Gârbovanul, la o depărtare de 4.100 m de satul Bogdana (şcoala). Aci se află o biserică ortodoxă, zidită de mai mult de un veac și care s-a reparat la 1817, august 10, de răposatul preot Constantin Epure. Are 1 cântăreţ şi este deservită de preotul de la biserica din Bogdana. Cârciumi sunt 3. Capi de familie sunt 72, suflete, 204. Animale se

[216] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 553

[217] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 352

numără: 11 cai, 235 vite mari cornute, 5 porci şi 45 capre. Aci se află cunoscutul pod Gârbovanul”[218].

GÂRBOVĂŢ

(sat pe Gârbovăţ, afluentul Bârladului, Vaslui).

1399, noiembrie 28: Întărit de Iuga Voievod „pentru acest adevărat sluga noastră Ţiban”. „Iar hotarul acestui sat pe Gârbovăţ, în gura pârâului Crasna… până la dealul două movile… din drum ce merge în satul Pancova, apoi, din drum, malul văilor, apoi în stejar, apoi de acolo sari la stânga, la strâmbătura Gârbovăţului, la păr, apoi peste Gârbovăţ drept la deal, movila săpată, la mijlocul movilii; piatră, apoi drept către Soholeţ, din movilă în movilă, până la a treia movilă, şi de acolo sari peste pârâul Soholeţu la zăvoiul veşnic, apoi pe malul văilor, în păr, apoi iarăşi peste pârâu, din gios de Igrişte, la zăvoiul veşnic, şi de acolo drept prin pădurici, până în drumul cel mare, apoi drept la capătul câmpului în stejar, apoi drept unde se ridică Gârbovăţu… până la pârâul Hruşova”[219].

1900: „**Gârbovăţul**, sat în judeţul Tutova, plasa Corodul, comuna Ghidigeni, spre S..E. de satul Ghidigeni. În Gura-Gârbovăţului, Tâlpăul şi Gârbovăţul sunt

---

[218] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 553, 554

[219] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 9, pp. 11-13

288 locuitori și 124 case. E numit și Gârbovăţul de Sus”[220].

GÂRCENI

(pe Racova, comuna Gârceni, Vaslui).

1437, mai 15: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Tofan, care primeşte uric pentru „cinci sate pe Racova, anume: Pungeşti, unde este casa lui, alt sat, mai sus, **Gârcineşti**, al treilea sat Luşceşti, al patrulea sat, unde este Cursec, al cincilea sat, unde a fost văratecul lor vechi din veac… Iar hotarul acestor cinci sate să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac, însă începând de la cei patru stejari, apoi drept la dealul Racovei, apoi, pe deal, până la dealul Stemnicului.... apoi până la dealul Lipovei, la deal, drept la cei patru stejari numiţi mai înainte, la Racova. Acesta le este tot hotarul”[221].

1581, august 18: Zapis de la Maxăn din **Pungeşti**, Nechifor, Peliş, Ionaşco, Lazor vatah, Bigher, Opre şi mulţi oameni bătrâni, în care mărturisesc despre cum au venit Andrei cu surorile lui, feciorii lui Nicoară, nepoţii Petricăi, „şi au vândut moşia ce au avut în satul **Gărcini**, în ţinutul Tutovei, şi s-au tocmit cu jupânul Rusul, fecior Telei, şi au vândut lui, din a şaptea parte, a şasea parte din

[220] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 554

[221] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 170, pp. 239, 240

partea lui Andrei, jumătate parte de moşie şi cu loc de moară în pârâul Racovei, drept 30 zloţi tătăreşti"[222].

1593: Gligorcea, Nestor şi cu surorile lor, feciorii Mihăilesei, nepoţi Petricăi, vând jupânului Solomon, drept 24 taleri număraţi, „moşia ce au avut în satul **Gârceni**, ce este în ţinutul Tutovii, din a şasea parte, a şaptea parte, din partea Mihăilesei, jumătate de parte de moşie, cu loc de moară în pârâul Racovei şi cu loc de prisacă în pădure"[223].

1612, decembrie: Întărit de Ştefan (Tomşa) voievod lui Mihăilă Marmure aprod din **Mărmureni**, care cumpărase, cu 300 zloţi tătăreşti, după cum mărturisesc Brăilă şi fraţii săi, fiii lui Toader, fiul Costei, de la „tatăl lor Toader, fiul Costei, o parte de ocină din tot satul **Gărcini**, a şaptea parte, cu loc de moară şi de prisacă"[224].

1614, iunie 12: Nastasia, fata Neanului, nepoata lui Lupe, cu feciiorii săt, din **Dumbrăveni**, vând lui Constantin Cehan, drept 5 taleri bătuţi, „partea de ocină ce se va alege în tot locul, cu loc de prisacă, de fân, de ţarină şi în vatra satului **Dumbrăveni**… dinaintea lui Albotă, Cozma şi Ionaşco Marmure de **Grăcini**, Filip, Sava ginerele Moisei de **Fereşti** şi a mulţi oameni buni"[225].

---

[222] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 150, 151

[223] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 40, 41

[224] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 203

[225] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 23

1621, martie 4: Nastasia, fata Neanului, nepoata lui Lupe, cu feciorul ei Simion şi fata Grozava, din satul Dumbrăveani, vând lui Constantin Cehan, cu 15 taleri mari, partea lor de ocină din „**Dumbrăveani**, cu loc de prisacă, de grădină, de fânaţ şi ţarină în vatra satului… dinaintea lui Albotă şi Cozma de **Grăcini**, Filip şi Sava zet (ginere) Moisei de **Fereşti** şi a mulţi oameni buni”[226].

1635, decembrie 14: Zapisul Zaharioaei, jupâneasa Zaharie ot **Pungeşti** (comuna Pungeşti, Vaslui) şi al feciorilor ei Ionaşco, Dochiţa, Alexandra, Anghelina şi Maria, prin care mărturisesc că au vândut „o cumpărătură de ocină din sat din Pungeşti lui Gheorghe Moviliţa din Pungeşti, partea Dronţei, nepoata lui Mihail logofătul, drept 15 zloţi… ce noi am cumpărat de la Dronţa… / Şi în tocmeală au fost Gligorce serdar ot **Stângaci** (lângă Armăşoaia, comuna Pungeşti, Vaslui), Gheorghe pitar de **Iaşi**, Bogonosie, Păntelei şi Gavrilaş din **Gârcini** (Gârceni, comuna Gârceni, Vaslui), Nichita, Bejan, Ionaşco, Grosul şi Anton din **Pungeşti**”[227].

1636, martie 15: Scrisoarea vornicului Dumitru şi a armaşului Lungul, după cercetarea pricinii dintre Porce şi Postolachi cu fostul vornic Dumitru Gheuca „pentru un loc, unde a fost mănăstirea Rafailă… loc de-a fost făcut Băisanul o mănăstioară cu poiene”, lângă **Oşeşti** (comuna Oşeşti, Vaslui). Martorii chemaţi de trimişii domneşti au fost Sanson şi Gavril Ciurlan de **Albeşti** (comuna Deleşti, Vaslui), Gavril de **Ruginoşi** (înglobat în Oşeşti, comuna Oşeşti, Vaslui), Gligore, Pavel şi Cârstea Zăpodie de

---

[226] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 63

[227] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 287, pp. 326, 327

Cozmeşti (comuna Deleşti, Vaslui), Porcea de **Băleşti** (comuna Deleşti, Vaslui), Dumitraşco de **Pietreşti** (azi Chetreşti, comuna Bălteni, Vaslui), Busul şi Ştefan de **Fâstâci** (fostă schitul Racoviţă, comuna Deleşti, Vaslui) – „toţi de valea Stemnicului”, şi Pinul şi Lazor din **Hultureşti** (comuna Vultureşti, Vaslui), Constantin de **Tărâceni** (lângă Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui), Dumitraşco şi Pascal de **Buhăeşti** (Buhăieşti, comuna Vultureşti, Vaslui), Portărescul de **Condreşte** (lângă Ciofeni, comuna Zăpodeni, Vaslui), Macsin de **Meleşcani** (lângă Dumeştii Noi, comuna Dumeşti, Vaslui), Dumitru Popăscul, Gorcea, Raţea şi Dumitru Gâdea de **Ţigăneşti** (înglobat în Dumeştii Noi, comuna Dumeşti, Vaslui), Bejan şi Melintie de **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Vaslui), Vicol şi Florea de **Borăşti** (azi Cuza Vodă, comuna Ipatele, Vaslui), Dumitru şi Silion de **Armeneşti** (lângă Cotic, comuna Todireşti, Vaslui) – „toţi de pe apa Bârlădzelului”, şi Gligore şi Bogonie de **Gârcini** (azi Gârceni, comuna Gârceni, Vaslui) şi Căzacul de **Curceci** (azi Curseşti Deal, comuna Pungeşti, Vaslui) – „de pe apa Racovei”. Acestora le-au „pus brazde de pământ în capetele lor şi-au mers pe unde au ştiut că merge hotarul Oşeştilor şi se întâmpină cu hotarele satelor dinspre Bârlădzel; dinspre altă parte, cu hotarele Racovei. Deci am mers, de-am înconjurat hotarul Oşeştilor şi am pus stâlpi. Iar pe acel loc ce-a fost mănăstirea ce se cheamă Rafailă nu a fost loc domnesc, ci este hotarul Oşeştilor. Iar acelui uric, cel are Dumitraşco Gheuca, nu i s-a găsit hotar, nici loc”[228].

[228] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 360 şi 361, pp. 404, 405

1638, iulie 8: Toader, feciorul lui Simion, nepotul Tasiei, fetei Îndreicăi, vinde lui Ursu Necoară, drept 18 ughi (ducaţi ungureşti) „ce am avut din sat din **Pungeşti** (comuna Pungeşti, Vaslui), partea tătâne-meu Simion, nepotul Îndreicăi… dinaintea lui Pavăl, Tudor Şchiopul, Maxin, Bejan şi Anton din **Pungeşti**, Pentelei, Bugu-nosie, Gavrilaş şi Raleş din **Gârcini** (Gârceni, comuna Gârceni, Vaslui), şi mulţi oameni buni”[229].

1641, martie 9: Ignat dărueşte „hiastrului meu Ştefan şi lui Pavăl, şi mai vârtos lui Ştefan, că m-a ţinut din tinereţe, până în bătrâneţe, şi cuvântul nu mi-a întors… partea mea de ocină din satul **Stoileşti**, câtă se va alege partea lui Simion, jumătate, aşijderi şi la **Muşăteşti**, partea din jos, ce este lângă a **Coticerilo**r hotărâtă din movila lui Vodă, până în dealul Lohanului, tij (la fel) mai sus, pe lângă casa Gligorcii, pe din jos 40 de paşi, cumpărătură tătâne-său iarăşi din movila lui Vodă, până în dealul Lohanului,„ / Aşijderi, şi pe Racova, jumătate din satul **Dumbrăveni** şi, la **Grăcini**, jumătate de bătrân… dinaintea Savii, lui Dumitraşcu, frăţâne-său Gavriliţă şi Mihalce de **Coticeri**, popii Ionaşco, Stratului, Vasile şi Cozmii ot **Stoileşti**, Dumitru ot **Muşăteşti** şi alţi oameni buni”[230].

1900: „**Gârceni**, comună rurală în partea de nord a plăşii Racova, judeţul Vaslui, la 38 km de oraşul Vaslui şi la 5 km de Pungești, reședința plășii. E înconjurată, din toate părţile, cu dealuri, acoperite cu păduri, având satele așezate pe culmi și văi. Este formată din satele: Gârceni,

---

229 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 401, p. 387

230 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, p. 45

Racova, Racoviţa, Scaunele, Schitul Mălineşti, Slobozia și Trohan, pe o întindere cam de 3.772 hectare, din care 303 hectare pădure, și 1.566 hectare loc de cultură, fânaț, imaș, ale proprictăţii, şi 1.903 hectare, cu 364 hectare vii, ale locuitorilor. Are o populaţie de 754 familii sau 2.355 suflete. Locuitorii sunt parte răzeși vechi și parte foşti clăcași. Are 4 biserici, deservite de 3 preoţi şi 6 cântăreţi; o școală; 4 cârciumi. Comerţul se face de 4 persoane. Numărul vitelor e de 1.496: 620 vite mari cornute, 341 oi, 104 cai, 99 capre şi 332 râmători. Sunt 235 contribuabili. Locuitorii posedă: 67 pluguri; 89 care cu boi; 12 căruţe cu cai; 153 stupi”[231].

GÂRCINA

(azi satul Oprişeni, comuna Oprişeni, Neamţ).

1415, iulie 12: Întărit de Alexandrul cel Bun mănăstirii Bistriţa, care primea uric pentru „un sat pe Chivejdi (Chiejdi sau Cuejdiu, afluent al Bistriţei, în Neamţ – n. n.), anume satul lui Opriş şi al lui Oană, nepotul său… Şi încă, pe lângă aceasta, şi-au făcut pomană boierii noştri credincioşi… Şi a dat pan Ion vornic (de Suceava) satul său, unde au fost Maxim şi Voinea vătămani. Şi pan Ion Jumătate de asemenea a dat satul ce l-a avut pe Cracău, unde a fost… cneaz şi de asemenea satul Cauceleşti (**Căciuleşti** – n. n.)… Şi pan

---

[231] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 555

Negru a dat satul său, unde este curtea lui, şi anume Gâdinţi, şi de asemenea satele pe Racova (**Cărstoi** pe Racova, unde au fost Pătru, feciorul Cărstei, **Bilcarii**, tot pe Racova, unde au fost Oană, fratele lui Pătru, **Curteşti**, tot pe Racova, unde au fost ficiorul lui Naneş – v. I. Bogdan, *Doc. Ştefan*, I, p. 477)… care îi sunt lui… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele lor atât cât au folosit din veac”[232].

1625, martie 15: Zapisul de mărturie al lui Miron de **Grăcina,** întocmit în casa lui Iuraşco de **Hodorăni,** prin care vinde ocina lui „de la sal de la **Armăşăni**, şi am vândut până la Rediul lui Ţigan şi Rândoaia, vale în sus”, pentru 180 lei bătuţi, martori fiind Ţigan din **Ţâbăneşti**, Diaconul de **Crăieşti**, Iuraşco de Hodorăni, Rango de **Marmoceni**, Neniul de **Soholeţ,** Done de **Mormorăni**”[233].

1774, iunie: Satul **Gârcina**, ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[234], avea **toată suma caselor 53**. Scădere rufeturi 26: 11 popi, 1 ruptaş, 3 văduve, 11 ţigani. Rămân birnici 27. / **Birnici:** Ştefan, chetrar / Moiseiu Oţet / Ifrim Istrate / Simeon Trifan / Miron a popii / Andrei a lui Gheorghe / Costantin Trifan / Vasile Oţet / Vasile Istrate / Grigoraş, păscar / Toader Fodor / Iordache, vătăjel / Ion Chiticar / Ştefan sin (fiu) Vasile / Ilie a lui Iftimi / Opre Sărmachi / Lupul Sărmachi / Vasile, puşcaş / Toader Gabăr / Ion a lui Ştefan / Ştefan

[232] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 41, p. 59-61
[233] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 292, p. 362
[234] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 61

a popii / Lupul Roşu / Neculai / Paşco / Toma / Gheorghe, rotar / Ion, rotar. // **Rufeturi:** Popa Lupul / Diaconul Miron / Diaconul Toader / Popa Ion / Diaconul Vasile / Popa Vasile / Popa Ion / Popa Vasile / Popa Andrei / Popa Neculai / Diaconul Ioniţă / Ion Schindir, ruptaş / Ana, văduvă / Safta / Iliana / Simeon, ţigan / Ion, ţigan / Lupul, tij (la fel) / Ion, la fel / Gheorghe, la fel / Dumitru, la fel / Toader, la fel / Grigori, la fel / Gabăr, la fel / Ion, la fel / Alt Ion, la fel.

1900: „**Gârcina**, comună rurală, situată în centrul plășii Piatra-Muntele, judeţul Neamţ, pe toată întinderea văii Cuejdiul… Este formată din satele: Gârcina, Cuejdiul, Dărmănești și Ciritei, cu o populaţie de 334 familii sau 1.755 suflete, din care: 839 bărbaţi, 858 femei; 945 necăsătoriți, 554 căsătoriţi, 122 văduvi, 8 divorţaţi; ştiu carte 82 persoane. Dintre locuitorii împroprictăriți în 1864, sunt astăzi: 161 care trăiesc și-și stăpânesc înşişi locurile lor, 47 ca urmași; 8 locuri au fost părăsite și se stăpânesc de către alţii; sunt 51 locuitori care, deşi cultivatori de pământ și însurați, n-au nici un fel de împroprietărire. Imaşul are o întindere de 75 hectare. Are: 4 biserici, dintre care 2 în ruină, deservite de 2 preoți și 4 eclesiarhi, plătiţi din fondurile comunale, cu 700 lei; o şcoală, condusă de un învăţător, plătit de stat; o fabrică de spirt; 1 pietrărie; 5 rotari; 4 fierari; 3 mori de apă, dintre care una cu 2 pietre; 7 cârciumi, / **Gârcina**, sat în judeţul Neamţ, plasa Piatra-Muntele, reședința comunei Gârcina, situat pe valea pârâului Cuejdiul şi a pârâiașului cu același nume, la 5 km 700 m departe de oraşul Piatra. Împreună cu satul Cuejdiul, are o populaţie de 249 familii sau 1.326 suflete, din care: 649 bărbaţi, 676 femei, 762 necăsătoriţi, 430 căsătoriţi, 79 văduvi, 7 divorţaţi. Stiu

carte 46. Are: 2 biserici, 3 mori de apă și, în apropiere, cariere de piatră. Aici a fost locul natal al decedatului Episcop de Roman, membru al Academiei Române, Melchisedec”[235].

GÂRDEŞTI

(Grădeşti, sat pe Tutova, comuna Voineşti, Vaslui).

1455, august 15: Întărit de Petru voievod comisului Petru, care primeşte uric pentru „satele, pe Tutova, anume: **Grădeşti, unde este casa lui**, şi, mai jos, Făuroane, şi Stănigeşti, şi Hălmăgeşti, sub Cetatea, pe care le-a cumpărat de la Mihul logofăt pentru 80 de zloţi, şi Glodeni, pe care l-a cumpărat de la Mihul Tudora, pentru 55 de zloţi, şi Borceşti, pe care l-a cumpărat de la fiii lui Negrilă pentru 60 de zloţi, şi, la obârşia Studineţului, Dragsini, şi prisaca lui de la Jica”[236]. Hotarul, din veac.

1632, decembrie 9: Zapisul marilor boieri, în care scriu „cum au venit Bălan Hulpe, nepoţii săi Toader şi Cristea, fiii Sorei, şi Arimiica, nepot Florei… şi au vândut „ce a cumpărat părintele lor Păcurar Hulpe, din satul **Rotompăneşti ce se numeşte Grecii**, din partea de sus, 3 pământuri în frunte şi 3 pământuri şi jumătate din partea de jos, iarăşi în frunte, cu loc de prisacă, de fânaţe

[235] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 556

[236] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 49, pp. 69-71

şi cu bucate lui Dumitraşco Gheuca, fost vornic de gloată, pentru 50 zloţi bătuţi", iar Alexa şi Mărica, fiii lui Matei Caras, nepoţi lui Necoară, i-au vândut, pentru 20 taleri bătuţi, părţile lor „din satul **Grădeşti** pe Tutova şi din **Strâmba**, cu loc de piuă şi de fânaţ"[237].

1642, iulie 4: Mărturie de la Isaia, dregătorul de **Bârlad**, Racleş căpitanul, Iupul neguţătorul, Ionaşco Băltag, Ursul aprodul de **Zmieani**, Ionaşco Dinga de Bârlad, Ursul Vântul şi Nacul neguţătorul tot de acolo, în care scriu cum „a venit Iftimie vătavul, de a pârât pe Dumitraşco Gheuca, pentru ocina din **Dragseni**, ce a fost cumpărat Dumitraşco de la Oprina, fata Stancăi de **Grădeşti**; deci Iftimie a avut moşie mai devreme acolo şi n-a fost ştiut că a cumpărat-o Dumitraşco. / Deci am socotit ca să-i întoarcă Iftimie lui Dumitraşco şi Iftimie a scos banii înaintea noastră şi a tot târgului şi i-a dat pe mâna lui Dumistraşcu 75 ughi (ducaţi ungureşti). Şi aceşti bani s-au dat pentru partea mâne-sa Stanca, pe partea Odochiei, a lui Toader Bălţatu, şi a lui Neculai, feciorul lui Ursu pitar, şi face jumătate de sat Dracşani"[238].

1900: „**Gărdeşti**, sat în plasa şi judeţul Tutova, comuna Voineşti, spre est de satul Voinești. Are 44 locuitori şi 10 case"[239].

---

237 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 300, 301

238 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 99, 100

239 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 487

GĂRDIŞOAIA

(în Călimanu, comuna Vidra, Vrancea).

1612, aprilie 3: Fetiţa şi Bârzu, nepoţi Gârdişoai, vinde o moşioară „în **Călimanu**, din apa Putnii până în Putna şi peste Putna până în vârful Măgurii”[240].

1642: Grirori Curteanul din **Căliman** cumpără „nişte săpături făcute cu sapa din codru meriu… de la Nedelcu sin (fiu) Marinici, nepot lui Giurcă or **Gărdişăi** (Gărdişoaia, în Călimanu, comuna Vidra, Vrancea)”[241].

GARDU

(Orhei, Moldova).

1675: Zapis de mărturie de la răzeşii din **Bezeni**, Irimia vătav de **Gardu**, Hilimon, Caisin, Gheorghiţă Stămatie, Savin şi Vasile Hodoroge, în care scriu, „pentru Andrei Golăi de **Marcăuţ**, precum, când au prădat tătarii ţara, că i-a luat o soră a lui Andrei la robie, şi au rămas feciorii, şi s-a sculat Gheorghiţă, nepotu-său, şi şi-a tocmit o parte de ocină cu Apostol, pârcălabul de Bezin,

---

[240] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 12, p. 8

[241] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 19, p. 11

şi a ales partea Măriei, ca să-i dea bani să o plătească, iar Andrei Golăi şi cu popa Dumitraşcu s-au sculat şi au dat 20 de lei, şi popa iarăşi 20 de lei, şi n-au vrut să primească pe Apostol pârcălabul să fie răzeş cu dânşii, şi aceşti 40 de lei i-au dat pe mâna nepotului său Gheorghiţă, pe partea mâne-sa Măriica, ca să fie la mama lor, iar dacă le da bani Gheorghiţă, ca să aibă a-şi ţine moşia, această mărturie am făcut-o noi, bezănii, care ştim cu sufletele noastre că i-au dat aceşti bani pe mama lui Gheorghiţă”[242].

GÂRLEASCA

(Gârleşti, Gârleasca, sat înglobat în Nămoloasa, comuna Nămoloasa, Galaţi).

1590: Carte de împuternicire, dată de Petru (Şchiopul) voievod diacului Murgoci „spre aceea ca să fie tare şi puternic a-şi ţine în al său hotar satul **Tălăbeştii**, de către **Tomceşti** şi de către **Gârleşti**, peste Bârlad, până în Siret, pe unde a fost hotarul cel botrân; iar cine va semăna sau va cosi, el să aibă a lua tututor dijmă”[243].

1638, august 22: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Cârstea din **Gârleşti** (Gârleasca, sat înglobat în Nămoloasa, comuna Nămoloasa, Galaţi), care „a arătat înaintea noastră nişte zapise de mărturie din zilele vechi,

[242] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 138, p. 138

[243] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 17

de la Dumbravă vornic, Miftodie Zamă din **Paşcani** (oraşul Paşcani, Iaşi), Macovei din **Plăcinţeni** (comuna Bogheşti, Vrancea) şi Vlasie din **Buljeşti** (lângă Bogheşti, comuna Bogheşti, Vrancea), arătând precum că el a cumpărat patru pământuri în frunte, de la apă şi până în deal, din hotarul satului Buljeşti, ce este în ţinutul Tecuciului, de la Mariia, nepoata Spărteanului, drept o vacă cu viţel şi 2 ughi bani buni, şi tij (la fel) a cumpărat socrul său Răfeiu partea lui Oboroc din acel sat Buljeşti, drept 40 de taleri, şi tij a cumpărat el un loc, împreună cu Răfeiu, de la Nistor sin (fiu) Balşe din satul **Sorofeni** (?), drept 90 zloţi, Crâstea plătind 50 zloţi, iar Răfeiu 40 zloţi"[244].

1639, octombrie 15: Zapisul „făcut în casa Cârstei din **Gârleşti** (comuna Nămoloasa, Galaţi), dinaintea stolnicului Dumitraşco, Mocan de **Movileni** (comuna Lieşti, Galaţi), Căzac, Ion Morocas, Lupul, Grigore Ţifănag, Drăgan, Zibeiu şi Stanciul de **Şerbăneşti** (comuna Lieşti, Galaţi), Lupul de a fost socotitor ot **Umbrăreşti** (comuna Umbrăreşti, Galaţi) şi Toderiţă de **Merăşti** (Mirăeşti, lângă Lieşti, comuna Lieşti, Galaţi), în care scriu „cum a cumpărat Lazor din **Durăşti** (sau Dorăşti, înglobat în Barcea, comuna Barcea, Galaţi) o parte de moşie, de la Boia, Movila şi Manea, la moara Boei, în vadul **Şerbăneştilor**, cu fânaţ, cu vad de moară, cu partea lor de pădure, pentru un cal negru înşelat, înfrânat; şi s-a preţuit calul drept 10 ughi (ducaţi ungureşti), şi o pereche de sahaidaci şi 20 de ughi bani"[245].

---

[244] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 445, p. 423

[245] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 252, p. 251

GÂRLELE

(pe Botna, lângă Costeşti, Orhei, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Gârlile**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Botnii, după recensământul lui Rumeanţev[246], avea **toată suma caselor 11**. Rămân birnici 11. / **Birnici:** Andrei, căpitanul / Postică fiul lui Darii / Grigoraş Groapă / Constandin Scrob / Andrei fiul lui Darii / Gheorghe Scrob / Vasile Damaschin / Nicolai Grigoraş / Sandul fiul popii / Nicolai fratele lui / Ioniţă Stihi.

GÂRLENI

(pe Bistriţa, lângă Mogoşeşti, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Gârlenii**, ţinutul Neamţului, ocolul Bistriţei, după recensământul lui Rumeanţev[247], avea **toată suma caselor 20**. Scădere rufeturi 6: 1 ruptaş (boier mic), 1 ţigan, 4 văduve. Rămân birnici 14. / **Birnici:** Ioniţă Săcăruţă / Ion Nedelco / Grigore Chepte / Vlad, muntean / Grigore, morar / Eni, grec / Onofrei

---

[246] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 453

[247] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 31

Puica / Mihai Botcă / Radu, muntean / Lupu sin (fiu) Ilii / Lupul Giosan / Năstase fiul lui Trohin / Ion, pas / Sandul Relia. // **Rufeturi:** Toader, tutunaru, ruptaş / Sandul, ţigan / Mărica, văduvă / Dochiţa / Safta / Neguroae.

1900: „**Gârleni**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Bistriţa de sus. Se întinde în valea Bistriţei, pe malul său drept, mărginindu-se, la est, cu teritoriul comunei Ciumași; spre nord, cu al comunei Racova, de care se desparte prin Bistriţa; la sud-est, cu teritoriul comunei Fântânelele; la sud-vest, cu al comunei Luncani; iar la vest, cu al comunei Buda. Comuna Gârleni este alcătuită din 5 cătune: Gârleni, reședința plăşii, cu stație de drum de fier, Racila, reședința comunei, unde este și şcoala, Lezpezi, cel mai populat şi așezat la nord de Racila; Pălădeşti, la sud de aceasta, și Şurina, alipită de curând de această comună. Șurina ținea, mai înainte, de comuna Racova (proprietate a statului). În această comună, la Lespezi, punctul cel mai septentrional al judeţului, este limita superioară a podgoriilor, pentru malul drept al Siretului. Tot la Lespezi este şi limita ciangăilor, adică a locuitorilor unguri, așa de numeroși în acest judeţ… În comună sunt: 434 case; 4 cârciumi; 3 biserici ortodoxe, deservite de 2 preoți, 1 diacon şi 5 cântăreţi, şi una catolică în satul Lezpezi. Primăria are un local bun; iar şcoala se găsește în comuna Racila și e întreţinută din fondurile Principesei de Wittgenstein. În 1891, a fost frecventată de 10 băieţi. Are o populaţie de 452 familii sau 1.731 suflete: 896 români, 12 germani, 814 unguri şi 9 izraeliţi, toţi de protecţiunea română; 760 agricultori, 7 meseriaşi, 10 comercianţi, 30 cu profesiuni libere, 15 muncitori şi 23 servitori. Știu carte 132 bărbaţi și 7 femei. Contribuabili sunt 361. După legea rurală din

1864. S-au dat, în această comună, la 226 locuitori, 644 fălci și 40 prăjini. Tot în urma acelei legi, s-au mai dat locuitorilor din comună şi câte 430 stânjeni pătraţi, loc pentru casă şi grădină, în vatra satului. Vite sunt: 81 cai, 1.063 vite mari cornute, 557 porci și 708 oi. / **Gârleni**, sat în comuna Gârleni. Este aşezat între Bistriţa şi Bistricioara. Aci se află reşedinţa plășii Bistriţa de sus. În Condica Liuzilor, se găsește în ocolul Bistriţa de sus. Moșia aparţinea logofătului Constantin Balş. Se compune din 65 case și o cârciumă. Biserica este zidită de enoriaşi, la 1872; are un preot şi 2 cântăreți. Distanţa până la Racila este de 2 km. Populația este de 67 familii sau 237 suflete. Vite sunt: 10 cai, 147 vite mari cornute, 377 oi şi 148 porci"[248].

GAROAFA

(sat pe Şuşiţa, la Doaga, Vrancea).

Întărit, în **4 octombrie 1440**, de Ilie şi Ştefan voievozi, mănăstirii Bistriţa, moştenitoarea testamentară a lui Oană Porcu, care primeşte uric pentru „un sat, anume Lucăceştii, pe Tazlăul Sărat, în dreptul Păcurii". Voievodul dăruieşte aceleia mănăstiri **„o pustie pe Suşiţă, la fântâna lui Spravin**, ca să se întemeieze un sat mănăstirii mai sus scrise… Iar hotarul acestui mai sus

[248] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 561. 562

scris sat şi al pustiei să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[249].

GÂRTANUL

(pe Tazlău, Bacău, în hotar cu Brătila).

1400, iunie 29: Întărită de Alexandrul cel Bun boierilor Stroe şi Ion, împreună cu „Poiana, mai sus de Gârtan, sub pădure… Iar hotarul acestor sate să fie la Filipe, iar de acolo, pe pârâu, în sus de deal, pe deal la vale, pe din jos de Poiană, mai jos de Poiană să cadă în pârâu, la vale pe pârâu, până la Tazlău, în drum, o movilă, şi peste Tazlău la drumul Mare, o movilă, în sus de drum, până la vadul mare, la vad, movilele, în sus pe deal, până la Berzinţ, în sus de Berzinţ, până mai sus de Poiană, la un stejar, şi de acolo la movila din Poiană, în curmeziş la Filipe, între două drumuri, o movilă. Acesta este tot hotarul pe care îl stăpâneşte Stroe deosebit de Ion. Iar celălalt hotar, al celuilalt sat, să fie de la gura pârâului, în sus pe pârâu, din pârâu la stânga, la un stejar, o movilă, de la stejar în curmeziş la movilă… de la movila ulmului până la un stejar, movila ulmului, la movila ulmului pe marginea luncii, şi în sus pe deal, la stejar, de la stejar până la o movilă, în sus pe deal, la stejar, de la hotar până la alt pârâu, în jos pe pârâu, până la gură…la drum şi pe

[249] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 209, p. 294, 295

drum, la o movilă, şi de la această movilă la altă gură de pârâu, o movilă. Acesta îi este tot hotarul acestor sate”[250].

1449, iunie 29: Întărit de Alexandru voievod lui Stroia şi Ivan, care primesc „uric pe două sate, anume **Poiana** pe Tazlău, în ţinutul Trotuşului, întărit lui Ivan… şi celălalt sat **Gratan**, ce acum îi zic **Gărtan**, pe din sus de Grătan, ce este selişte sub pădure, ce l-am dat lui Stroe şi Ivan… iar hotarul acelor două sate, pe pârâul Filipia şi de acolo pârâul în sus, la deal, apoi dealul în jos, dealul de din jos de Poiană, până unde cade în pârâul ce-i zic Lucaciul, în jos pârâul, până în Tazlău, pe drumul movilei, şi peste Tazlău, la drumul cel mare al movilei, dealul în sus, la Berzunţi, în sus Berzunţii, până la poiana cea mai din sus, la un stejar, la movila din poiană, în curmeziş la Filipe, printre două drumuri, movilă; / acesta este hotarul unui sat ce l-a apucat Stroe pentru sine, de la Ivan, iar hotarul celulalt sat, din gura pârâului, în sus pe pârâu, din pârâu, în mâna stângă, la un stejar, la o movilă de la stejar, în curmeziş la o movilă, şi peste drum, până la un alt stejar, la movila Itlii, iar de la movila Itlii, pe marginea luncii, deasupra dealului, la un stejar, din stejar la o movilă, în sus pe deal, până la alt pârâu, în jos de pârâu până în gură, la drum şi pe drum la o movilă, şi de la această movilă la altă gură de pârâu, la o movilă; atâta este hotarul acestor două sate”[251].

---

[250] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 10, pp. 13-16

[251] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 225, 226

GÂRŢEŞTI

(lângă Bârleşti, comuna Erbiceni, Iaşi).

1645, martie 31: Fraţii Pavăl Băzarca şi Cozma Duma au „căzut într-o greşeală, de am furat doi cai vornicului Iachim Bandur din **Iurghiceni**, şi ne-au prins de faţă şi au vrut să ne spânzure, Deci am căzut la dumnealui, spătarul Buhuş, de ne-a plătit capetele de la Iachim Bandur, şi a dat dumnealui doi cai”. Neavând cu ce plăti, cei doi fraţi dau lui Buhuş „partea de ocină din satul Iurghiceni, ce ni se va alege”, iar spătarul „ne-a mai dat o vacă tânără, de ne-am plătit din altă nevoie ce căzusem. / Şi ne-am dat noi moşia dinaintea lui Paţea din **Gârţeşti** (lângă Bârleşti, comuna Erbiceni, Iaşi), Vasile Pribagul şi Iusip ot **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), Romaşco, Balica şi Ştefan din **Tâlhăreşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), Obrejie şi Miron din **Iurghiceni** (azi Erbiceni, comuna Erbiceni, Iaşi), Gligorie şi Dragosin ot **Bârleşti** (comuna Erbiceni, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[252].

1745, ianuarie 5: Nicolae biv (fost) postelic, cu fiii lui Ioniţă comis, Ştefan şi Constantin, vând marelui vistiernic Toader Palade „satul **Bârleşti**, cu vad de moară în apa Bahluiului, cu moară gata, ce este în ţinutul Hârlăului, şi satul **Gârţeştii**, la ţinutul Cârligăturii, care jumătate de sat Bârleşti şi jumătate de sat Gârţeşti mi-au

[252] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 43, pp. 35, 36

fost mie date zestre de spacră-mea Aniţa, ce a fost nepoată de fată lui Bucioc stolnicul, iar jumătate din Bârleşti mi-a fost cumpărătură de la Constantin sin (fiu) Scărlet comis, iar lui Scărlet i-a fost această moşie de la maică-sa Safta, ce a fost soră cu muma soacră-mi, fata lui Bucioc stolnicul. / Iar jumătate de sat Gârţeşti îmi este cumpărătură de la Acsinia Hăbăşasca, ce a fost soră cu soacră-mea Aniţa; / care sat **Bârleşti** pe din sus se hotărăşte cu **Iurghicenii**, până la un loc, şi de la loc purcede a se hotărî cu **Spinoasa**; iar dinspre Jijioara seacă, se hotărăşte cu **Belceştii**; iar din jos se hotărăşte cu **Tutoeştii**; / iar satul **Gârţeşti** se hotărăşte, pe din sus, cu **Tâlhăreştii** şi merge hotarul până în drumul **Chicerei** şi pe din jos cu hotarul **Podul-Leloaei** şi se bate în cap cu **Bârleştii**, în apa Bahluiului. / Aceste moşii, cu casa gata în Bârleşti, cu vad de moară şi mori gata în apa Bahluiului, cu vecini, le-am vândut marelui vistiernic Toader Palade"[253].

GĂURENI

(pe Prut, contopit cu Ungheni,
raionul Ungheni, Moldova).

1490, octombrie 14: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate slugi ale noastre, Iurşa şi nepotul lui, Iliaş Saula, nepoţii lui Stoian Procelnic cel bătrân, ne-au slujit drept şi credincios. De aceea, noi, văzând dreapta şi

[253] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XX, Iaşi 1892, pp. 92-94

credincioasa lor slujbă către noi, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, în Moldova, ocinile lor drepte, pe care le-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic cel bătrân, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, satele la Cârligătură, anume: Procelnicii, unde a fost curtea bunicului lor Stoian Procelnic, şi Bogdăneştii, şi Hovceştii, şi Medelenii, şi Nedeianii şi Bogheasa, şi, pe Bahlui, unde a fost Dragoş, şi moara pe Bahlui, şi, pe Jijia, Lazorenii, unde a fost Rosneag, şi Procelnicii, şi moara pe Jijia, şi Cozmeştii, şi Oişanii, şi, peste Prut: Laslăoanii, la gura Hlabnicului, amândouă cuturile, şi Negoeştii, şi Stancăuţii, şi Scutureceanii, şi Cernăteştii, şi Găurenii, şi Deleştii, la gura Delei, amândouă cuturile… Iar privilegiul pe care l-a avut bunicul lor, Stoian Procelnic, de la bunicul nostru, Alexandru voievod, pentru aceste sate, acel privilegiu a pierit de turci, cum ne este cunoscut nouă şi boierilor noştri. De aceea, nimeni, niciodată, să nu pârască, nici să dobândească peste acest privilegiu al nostru, niciodată, în veci”[254]. Hotarul, din veac.

1602, februarie 24 : Ispisoc de întăritură de la Ieremia Movilă voievod, după împărţirea moşiilor lui Bucium vornic, între văduva lui Antemia şi feciorul lor lor Grigore Bucium… / Şi s-au venit în partea lui Bucium vornicul „jumătate de sat **Crainici** pe Polocin, satul **Faurii**, cu vad de moară, satul ce se cheamă **Lunca Mare**, cu vad de moară, jumătate de sat **Oteştii**, cu vad de moară în Răcătău, jumătate de sat **Buciuleşti**, cu vad de moară în Bistriţa, jumătate de sat **Găureni** pe Prut, a treia parte de sat **Echimăuţi**, în ţinutul Orheiului, a treia

---

[254] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 80, pp. 155-157

parte de sat **Săharna**, satul **Boşotenii** pe Bistriţa, cu vad de moară, a patra parte de sat **Poienile**, la Vaslui, 2 fălci de vii în dealul **Horodiştii**, lângă **Cotnari**, şi o falce de vie la **Zlodiica**… / Şi jupânesei Antemia i s-a venit satul **Năneştii** şi cu hotarul **Ungurenii**, jumătate de sat **Horgeştii** pe Răcătău şi cu vad de moară, a patra parte din sat **Găleşti**, pe pârâul Răcătăul, a patra parte din **Bizigheşti**, cu moară, a patra parte a satului **Poenile**, la Tecuci, jumătate de sat **Voineşti**, a patra parte de sat **Corneştii** de la Cârligătură, a patra parte de sat **Porosălnici**, trei fălci de vie la **Cotnari**, 2 fălci la dealul **Horodiştii**, 1 fălci la **Zlodiica**… / Deci s-au aşezat de bunăvoie”[255].

1642, aprilie 18: Tofana, fata Nastasiei, nepoata lui Bucium vornic, şi ginerele său Arhip vând cămăraşului Iorga, pentru 150 lei, „jumătate de sat **Găureni**, patea din jos, ce este pe apa Prutului, în ţinutul Iaşilor”[256].

1642, iunie 3: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Constantin, fiul Căuei, Gavril, fiul Irimiei, şi alte seminţii ale lor, toţi nepoţi şi strănepoţi ai bătrânului Stoian, s-au pârât de faţă cu Blaga şi cu alte seminţii ale lui pentru jumătate de sat, ce este pe Prut, care se numeşte **Găurenii**, în ţinutul Iaşilor, zicând Constantin cum acea jumătate de sat este lor ocină şi moşie, iar Blaga, cu neamurile lui, ei se acolisesc fără nici o treabă şi le fac lor împresurare. Iar Blaga a dat seamă cum ei au dreaptă ocină şi moşie în acel sat Găurenii, la un loc cu Constantin şi cu neamurile lui, şi ne-a arătat şi

---

[255] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 17, pp. 28, 29
[256] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 222, 223

un uric de întăritură de la bătrânul Ştefan voievod. / Deci domnia mea am judecat pe dânşii după legea ţării şi n-am crezut nici pe Constantin, nici pe Blafa, şi le-am făcut carte lui Vasile Buzea din **Golăeşti** şi lui Mihail din **Oişeni** (sau Oişani, selişte pe Jijia care s-a numit Săuleşti, mai jos de Prosilnici, lângă Golăeşti, comuna Golăeşti, Iaşi) cum să aibă ei a merge acolo, la Găureni, şi cu mulţi oameni buni au socotit şi au aflat, cu ale lor suflete, cum acea jumătate de sat Găurenii, partea de sus, este dreaptă ocină şi moşie lui Constantin şi altor seminţii ale sale. Iar Blaga, cu neamurile lui, să nu aibă nici o treabă… ei au rămas dinaintea noastră şi din legea ţării"[257].

1644, mai 3: Ispisoc de la Vasile Leu voievod, după ce „Iorga mare postelnic a cerut de la noi hotarnici, ca să-i hotărască și să-i aleagă hotarul satelor sale **Ciureștii** (îngloba în orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova) și **Unghenii** (orașul Ungheni, județul Ungheni, Moldova), ce sunt în ținutul Iașilor. / Iar domnia mea am ales pe Racoviță Cehan fost logofăt și pe Matiaș Sturdzea jitnicer și i-am trimis acolo... cu mulți oameni buni, megieși, anume: Toader Mironcea, Danail și Vasile din **Onțășți** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Toma, Leca și Drădan Pelin din **Cetereni** (lângă Hoișești, comuna Dumești, Iași), Simion și Strătilă din **Mănăilești** (Mănoilești, comuna Mănoilești, judeţul Ungheni, Moldova), Ionașco Gotar, Danail, Grozea, Șigan fratele lui Grozea din **Gângurești** (lângă orașul Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), Nechifor, Simion fiul lui Crețul, Vasile Ciurea, Bilțu, Ștefan Bilava și Toader Horceag din **Mânzăști** (Mârzănești, comuna Ardeoani, Bacău) și alți

[257] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 155-157

mulți oameni buni. / Iar hotarul satului Ungheni începe de la po piatră dinspre **Găureni** (comuna Boldurești, judeţul Ungheni, Moldova), locul drept până la Movila Mănei, iar din alte părți să fie după hotarul cel vechi”[258].

1666, martie 20: Alexandra, sora răposatului Iorga postelic mare, şi cu soţul ei Goliam uşierul mărturisesc cum „întâmplându-se frăţânelui nostru Iorga postelnicul de n-a avut nici un cocon, ci fiind noi pe urma dumisale şi având numai un cocon, anume Toderaşco, şi fiind moşiile frăţânelui nostru Iorga pe seama noastră, socoteam împreună, şi cu fiul nostru Toderaşco, şi am dat la sfintele mănăstiri din moşiile dumisale… / şi am dat şi am dăruit jumătate de sat **Găureani**, ce este pe Prut, în ţinutul Iaşilor, partea din sus lui Alexandru, coconul lui Stamatie, marele postelnic, cumpărat de Iorga de la Vasile, feciorul lui Simion, nepotul lui Mătei, strănepotul Simei Mânzul, şi de la seminşia lor Gavril, feciorul Irimiei, Constantin, feciorul lui Ion Căuia, nepot Odochiei, Nistor, feciorul lui Matei, toţi nepoţi Simii Mânzul, prea-strănepoţi bătrânului Stoian. / Aşijderea am dat şi am dăruit jumătate de sat **Găureani**, partea din jos, lui Iliaş, iarăşi cocon lui Stamate postelnicul, care jumătate de sat i-a fost cumpărătură fratelui nostru Iorga de la Tofana, fata Nastasiei, nepoata lui Bucium vornicul, şi de la ginerele ei Arhip”[259].

1667, ianuarie 31: Guliam uşeriul şi soţia lui Alexandra, sora răposatului Iorga postelnicul „mărturisesc, cu acest zapis al nostru, neavând noi coconi, am

---

258 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 311, pp. 301-303

259 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 257-259

socotit şi am dăruit satul întreg, seliştea **Găureani** pe Prut, în ţinutul Iaşilor, jumătate de sat lui Alexandru şi jumătate lui Iliaş, cuconilor lui Stamate postelnicul cel mare, şi postelnicul, fiind şi noi lipsiţi de multe, ne-a dat 100 lei bătuţi pentru acest lucru, socotind şi noi că cine are viaţă are şi moarte; cândva, de se va scula cineva cu pâră, nu cumva să iasă satul de la mâna postelnicului, ca să dăm noi altă moşie pentru aceşti bani"[260].

1667, octombrie 2: Ispisoc de judecată de la Iliaş Alexandru voievod, după ce „Evdochia, fata Zamfirei, nepoată de soră Iorgăi postelnic, s-a jeluit pe mătuşa sa Alexandra, sora mamei sale Zamfira şi sora Iorgăi postelnic, arătând Evdochia un ispisoc de împărţeală de la răposatul Ştefan (Lupu) vodă, feciorul lui Vasile vodă, de toate ocinile Iorgăi postelnic, sciind în acel ispisoc cum au mers mumă-sa Zamfira, Alexandra şi Criaţa, toate surorile Iorgăi postelnicul şi s-au învoit între ele şi şi-au împărţit toate ocinile câte au fost ale fratelui lor Iorga, şi aşa scrie în acel ispisoc, că s-a venit în partea Zamfirei, mama Evdochiei, la împărţeală satul **Milianca** şi satul **Drăguşenii**, ce-s în ţinutul Sorohoiului, şi satul **Terneuca**, în ţinutul Sorocii, şi satul **Găureanii**, în ţinutul Iaşilor, şi jumătate de sat **Mărceşti**, la Tecuci, cu vad de moară în gârla Putnei de jos, la Făurei, şi două fălci de vie la Cotnar, în Piscop… deci nelocuind Evdochia şi mamă-sa Zamfira aici, în ţară, mătuşă-sa Alexandra a venit în ţară, a luat această parte a Zamfirei asupra ei, zicând că soră-sa Zamfira a murit şi nepoată-sa Zamfira n-are nici o treabă cu ocinile frăţâne-său, că-i mai apropiată sora decât nepoata, deci a vândut Alexandra

---

[260] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 266

dintr-aceste părţi de ocină ale Zamfirei… Deci domnia mea am socotit şi-am judecat după legea ţării că nu poate nimeni să lepede pe fecior sau pe fată din ocinile părinţilor săi, ci a îmblat Alexandra o femeie fără ispravă şi n-are nici o treabă cu partea curorii sale Zamfira, pentru că are feciori… / drept aceasta am dat rămas pe Alexandra, sora Iorgăi postelnicul, din toată legea ţării, şi să-şi ţină Evdochia, fata Zamfirei şi feciorii ei toate ocinile Zamfirei, câte mai sus scriem”[261].

1668, august 10: Ispisoc de judecată de la Iliaş Alexandru voievod, după ce „Panda şi Evda, fata Sanhirei (Evdochia, fata Zamfirei), nepoate de soră Iorgăi postelnic, în câteva rânduri au pârât pe Stamate, postelnicul cel mare, pentru satul **Găuriani**, ce este pe Prut, în ţinutul Iaşilor, zicând Panga şi Evda cum acest sat se vină ei să-l ţină, iar Stamate aşa a dat seamă, cum Iorga postelnic, neavând cuconi din trupul lui, câte ocini a avut toate au rămas pe seama surorilor Iorgăi şi rudele lui au făcut un jac şi o risipă în ocinile lui, de vindeau care cum puteau, şi cu preţ, şi fără preţ; atunci şi Stamate a cumpărat acest sat Găureanii de la Alexandra, sora Iorgăi, pe bani gata… / deci domnia mea am socotit judeţul lor după legea ţării şi i-am dat rămaşi pe Panda şi Evda din toată legea ţării, căci mai volnică este sora a lua ocina frăţâne-său decât nepoata, iar de va avea vreo strâmbătate cu Alexandra, să-şi întrebe, iar pe Stamate să-l lase să-şi ţină a sa cumpărătură”[262].

---

[261] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 264-266

[262] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 272, 273

1671, mai 2: Porunca dată de Duca voievod logofătului Dubău, după ce „au avut pâră cuconii răposatului Stamate postelnicul cu rugătorul nostru egumenul de la mănăstirea Galata de sus pentru satul **Găureanii**, care este cumpărătura răposatului Stamate de la Iorga postelnicul şi hotarul acestui sat n-a fost numai până în Prut, ci trece hotarul peste Prut, în ceastă parte o bucată de loc şi aşa să fi ţinut până acum, iar rugătorul nostru egumenul aşa a dat seamă, cum hotarul Găureanilor este până în Prut, n-a trecut Prutul în iasta parte, să ţină acea bucată de loc, ci acea bucată de loc a dat seamă că este în hotarul **Folfăieştilor** (Fălfoeşti, Fălfoc, Folfăeşti, sat pe Jijia, mai sus de Unghiul[263], Iaşi), deci domnia mea n-am crezut nici pe unii… / deci să mergi acolo şi să strângi oameni buni şi foarte pe dreptate şi pe amănuntul să ţii seama şi să întrebi, de vor mărturisi oamenii buni, şi de se va afla că hotarul Găureanilor n-a fost până în Prut, ci a trecut peste Prut, în ceastă parte, o bucată de loc, să-i aşezi să ţină şi de acum într-acest chip, până unde spune hotarul. Iar de se va afla că acea bucată de loc este în hotarul Fălfăeştilor, să ne faci mărturie, să ne dai de ştire”[264].

1671, mai 10: Scrisoarea logofătului Tudosă Dubău, trimisul lui Duca voievod să cerceteze hotarul dintre Găureni şi Fălfoeşti: „Toader din **Mânzăşti** a zis, când a hotărât satul **Bereşti**, mai sus de **Găureni**, a luat o bucată de hotar din ceastă parte de Prut cu Bereştii, până în drumul Măjilor, iar hotarul Găurenilor l-a l-a apucat

[263] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 97

[264] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 285, 286

ţinând până în Prut, iar de această parte n-a trecut. / Toader Horciag, iarăşi din **Mânzăşti**, a zis cum acea bucată de loc, din Prut, până în drumul Măjilor, nu lăsau călugării pe Găureni să o ţină, zicând că o au dat Petru vodă cu uric, şi nu ştiu ei să mai fi fost vreo întrebare până acum. / Nechifor din **Folfăeşti** iarăşi a dat seamă într-acest chip. / Mihail din **Ciureşti** iarăşi zice că nu lăsau călugării pe Găureani să ţină acea bucată de loc, zicând că au uric de la Petru vodă. / Neculai din **Hărmăneşti** zice că ar şi jura cum îi hotarul mănăstirii până în Prut. / Gligorie din **Folfăeşti** iarăşi zice aşa. / Megieşii ce i-a strând postelniceasa pentru hotarul Găureanilor, Gheorghe Ungheanul din **Unghiani**, zice că a auzit de călugări pentru acea bucată de loc, cum au uric dat de Petru vodă. / Toader din **Unghiani** iarăşi mărturisi, când a ţinut Iorga postelnic, că ţinea şi pe de ceastă parte, ci nu ştie pentru ce-a ţinut. / Cernat din **Unghiani**, iarăşi aşa. / Pascal, iarăşi aşa. / Baicul, vornicul din **Găureani**, zice că i-au spus oamenii că-i hotarul Găureanilor până în mijlocul măjilor. / Buligă zice că a auzit dintru tată-său cum hotarul Găureanilor a fost până în drumul Măjilor”[265].

1671, august 1: Întărit de Duca voievod Tudoscăi, jupânesei lui Stamate postelnic, şi feciorilor lor Alexandru şi Iliaş, care cumpără, cu 300 lei, de la Evda, fata Zanfirei, sora lui Iorga posteliv, „a ei dreaptă ocină şi moşie **Găureanii** întreg, pe Prut, în ţinutul Iaşilor”, după

---

[265] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 286, 287

ce „Alexandra, sora Iorgăi, şi cuconii ei Alexandra şi Iliaş Evdei i-au plătit 300 lei în mâna ei”[266].

GĂURENI

(lângă Albeşti, Vaslui).

1625, septembrie 25: Zapis de mărturie despre „cum a vândut Petriman a treia parte de sat de **Armăşăni** (comuna Băceşti, Vaslui), din tot locul, cât este hotarul satului, cu loc de prisacă şi cu vad de moară; şi l-a cumpărat Lungul armaş şi a dat pe tot locul aista un cal bun şi i s-a socotit preţul 80 taleri. Şi s-a întâmplat această tocmeală a lor înaintea vornicului de **Soholeţ** (Suholeţ, în Jigălia, comuna Şuletea, Vaslui), Nistor din **Mereşti** (Mirăşti, inclus în Lieşti, Galaţi), popa Toader din **Găureni** (lângă Albeşti, Vaslui), Iuraşcu din **Hodorăni** (în loc de Todireni, comuna Stăniţa, Neamţ), Ursu şi Muriuţi de **Marcoviceni** (sat inclus în Dumeşti, Vaslui), Ţigan de **Ţâbăneşti** (Ţibăneşti, Iaşi)”[267].

1774, iulie 5: Satul **Găurenii**, ţinutul Vasluiului, ocolul Fundului, după recensământul lui Rumeanţev[268], avea următorii: **Seimeni hătmăneşti:** Simion Epure / Ion

[266] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. IV, Iaşi 1908, pp. 287, 288
[267] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 375, p. 443
[268] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 236, 237

Spânu. // **Copii în casă:** Carpu Epure. // **Călărași:** Năstasă, mocanul.

1900: „**Găureni**, sat spre sud-est de satul Suhuleţul, plasa Funduri, judeţul Vaslui, așezat pe coasta dinspre est a dealului Oancei și pe coasta dinspre vest a dealului Braşovnița. Numele şi l-a luat de la pârâul Găureni, de care e străbătut. Are o suprafaţă de 500 hectare și o populație de 114 familii sau 321 suflete. Vite sunt: 222 vite mari cornute și 250 oi. În acest sat se află o biserică, făcută de Chiriac Bâcu, Loghin Smeria și Vasile Smeria, pe la anul 1727, în urma strămutării locuitorilor de la Siliştea, spre sud-est de Găureni, unde a fost sat și biserică; chiar astăzi se cunosc foarte bine urmele bisericii și ale cimitirului. Se spune că satul cu biserica. fostă pe locul numit Siliştea, a ars, dându-le foc turcii; în urmă, locuitorii, retrăgându-se pe coastele dealurilor Crucea și Brașovniţa, care erau acoperite, pe atunci, cu păduri, au format actualul sat Găureni. Moșia acestui sat e parte răzășească, iar parte a dlui Iorgu Lupu”[269].

GĂURENI

(numit şi Vâlcele, comuna Vlădeni, Iaşi).

1545, aprilie 4: Întărit de Petru (Rareş) voievod Măricăi, cneaghinei lui Bran, şi surorii ei Mărina, cneaghina lui Petriman, fetele Nastei, nepoata Maruşcăi, stră-

---

[269] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 489

nepoatele lui Coste Stravici şi Giurgea Stravici, care primesc ispisoc pentru „dreptele urice şi privilegii ce-au avut străbunii lor… satele **Criveşti, Hotceşti, Răvăcani** şi **Găureni**… din privilegiul lor de împărţeală”[270].

1581, mai 8: Întărit de Iancul voievod nepoţilor Măricăi, cneaghinei lui Bran, şi surorii ei Mărina, cneaghina lui Petriman, fetele Nastei, nepoata Maruşcăi, strănepoatele lui Coste Stravici şi Giurgea Stravici, care primesc ispisoc pentru „ocinile lor drepte şi moşii din privilegiul de danie ce au avut străbunii lor Coste Stravici şi Giurgea Stravici de la Alexandru voievod… satele **Criveşti, Hotceşti, Găurenii** şi jumătate din **Răvăcanii, Pietrişul, Hăsnăşanii** şi din **Chiceră**”[271].

1618, mai 15: Întărit de Radul voievod lui Arsănie Nebojatco uricarul, feciorul lui Dumitru, nepot lui Gavril Nebojatco, strănepot lui Macsin şi prea-strănepot lui Ion Pribag, drept „a lui dreaptă ocină şi moşie, sat întreg **Vlădeni**… / după aceea a venit Gavril fost stolnic şi a făcut schimb cu Nebojatco uricar, şi a dat el lui Nebojatco a sa ocină şi schimbătură trei părţi întregi din satul **Găurenii**, ce este sub Turie, şi din cealaltă a patra parte, o a treia parte şi cu loc de heleşteu pe pârâul Găureana, şi cu hotar până în Jijia cea veche, ce este în ţinutul Iaşului, ce i-a fost lui schimbătură cu Anastasie mitropolitul, pentru un sat **Buninţi** (Mihoveni) din ţinutul Sucevei, iar lui Anastasie mitropolit i-a fost schimbătură cu Coste Băcioc paharnic, pentru o jumătate de sat **Marcovăţ** (pe

---

[270] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, pp. 102, 103

[271] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VI, Fasc. VI, 1926, p. 103

Prut şi Racovăţ, lângă Bradragi[272], raionul Râşcani, Moldova), ce este în ţinutul Hotinului, iar lui Băcioc i-au fost dreaptă cumpărătură acele trei părţi din Găureni, şi din a patra parte, o a treia parte, şi apoi i s-a venit lui acea jumătate de sat Marcovăţ, în locul Găurenilor; / iar Nebojatco uricarul i-a dat lui Gavril stolnicul loc pentru loc, o moşie pe Prut (numele şters), cu 25 vecini, ce sunt în ţunutul Iaşului, iar în Găureni n-au fost vecini, că i-a luat în Vlădeni, fiindcă li se împreună hotarele, atâta numai le desparte Jijia cea veche, acolo unde se cheamă Poduşca"[273].

1624, aprilie 5: Zapis de mărturie a Măgdălinei, preoteasa din **Pereni** (Perieni, Iaşi), a feciorilor ei Constantin şi Vasile, şi a lui Arvasie Hoşmăndioie, cu feciorii lui Nastasie şi cu Acsinie", prin care mărturisesc „cum a căzut un cal a dumisale, al lui Dumitraşcu diacul, feciorul şetrarului, întru grupa noastră şi n-am avut cu ce-l plăti, că l-au biciuluit oameni buni drept 25 de lei. / Deci noi, de a noastră bunăvoie, de nimeni nevoiţi, nici asupriţi, am dat a noastră dreaptă ocină şi moşie din sat den Pereni, ce este în ţinutul Ieşilor, pe Turie, din a cincea parte din tot satul, a treia parte, cu tot venitul, în tot locul şi ne-a mai dat Dumitraşcu şi 7 lei bani gata. Deci noi i-am dat ca să-i fie lui şi feciorilor lui şi a cui se va alege din sămânţa lui, în veci; şi nimeni dintru sămânţa noastră să n-aibă a se amesteca, în veci. / Şi la această tocmeală a noastră au fost popa Toader de **Stâlpeni** (lângă Găureni, azi Vâlcele, Iaşi), şi Pavăl ce-a fost

---

[272] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 153

[273] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 248-251

pârcălab, şi Barna de **Zaboloteni** (pe Prut, Iaşi), Calapod aprod de **Rusi** (pe Siret, Suceava), şi Tiron diacul de Stâlpeni, şi Necufor Machidun pitar de Zaboloteni, şi Gavril Ciurlic de **Trifeşti** (pe Prut, Iaşi) şi mulţi oameni buni megieşi"[274].

1637, mai 6: Pâră la Domnie între Dumitru Buhuş vistier cu Iordache vistier „pentru nişte sate ce au avut socrii lor, Coste şi Ilie Băcoic, împreună, zicând Buhuş cum a uricit Coste Băcioc şi ocinile şi ocinile lui Ilie Băcioc, socrul lui Buhuş; Iordache l-a pârât pe Buhuş pentru o parte de sat **Costeşti** (comuna Dumitroaia, raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Hotinului, ce a zis că este al amândurora, dar Buhuşi s-a uricit numai pe numele său; iar Buhuş a dat seamă că ţine acea parte singur, cum a ţinut-o şi socru-său Ilie Băcioc, pentru o parte din **Carlăcău** (raionul Briceni, Moldova), din ţinutul Hotinului şi pentru altă parte din **Găureni** (numit şi Vâlcele, comuna Vlădeni, Iaşi), din ţinutul Eşii, ce a ţinut Coste Băcioc"[275].

1900: „**Găureni**, sat în centrul comunei Miroslava, plasa Stavnicul, județul Iași, situat pe valea dintre dealurile Găureni și Holmul. Are o populaţie de 17 familii sau 100 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 dascăli; o școală, înfiinţată în anul 1859, frecventată de 25 elevi și al cărei local e făcut de stat, a cărui proprietate este și

---

[274] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 191, p. 264, 265

[275] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 89, p. 90

moșia. Vite sunt: 150 vite mari cornute, 7 cai și 15 râmători”[276].

GĂURILE

(lângă Valea Sării, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Găurile**, ţinutul Putnii, ocolul Vrancei, după recensământul lui Rumeanţev[277], avea **toată suma caselor 66**. Scădere rufeturi 9: 4 popi şi diaconi, 5 nevolnici. Rămân birnici 57. / **Birnici**: Vasile Hăngărău, nemesnic / Toma Agapie / Gavril Popa / Costantin, rogojinar / Pălade, la fel / Ivan, rus / Pricopie Haţul / Ion fiul popii Lupul / Stan, muntean / Neculai Găure / Vasile Găure / Ion Bobeică / Toader Haţul / Maftei Ianoli / Neculai Jaboc / Ion Jaboc / Ilie Agapie / Ioniţă, vătăman / Costantin Găure / Gheorghe Negău / Vasile fiul babei Niaga / Pavel Negău / Străoan fiul lui Păvăloae / Ion Stoica / Ion Boul / Grigore Boul / Panfil Boul / Ion Hăngărău / Costantin Stoica / Ion Pomană / Toader, vătăman / Neculai Hăngărău / Grigoraş Trif / Mihai Telegaru / Toderaşco / Ioniţă Chiriţoiu / Ion Butucel / Ion, ciobotar / Vasile Pălade / Vasile / Ciocan Gheorghiţă / Ion Ciocan / Maftei Boge / Toader Boge / Ioniţă Purcel / Toader Şchiopu / Radul Lungul / Ion Purcel / Maftei Zbârciog / Ion Badul / Ion Negău / Stoica

[276] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 489
[277] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 308

/ Ion Chiriţoiu / Panaite Chiriţoiu / Ştefan Jaboc / Grigoraş din Ireşti / Apostol din Şărbeşti. // **Rufeturi:** Ion Stan, nevolnic / Dochie, văduvă / Baba Măriuţa / Mărie, văduvă / Nastasie, văduvă / Popa Lupul / Popa Neculaiu / Popa Dumitru / Diaconul Simion.

1900: „**Găurile**, comună rurală în judeţul Putna, plasa Vrancea. Comuna Găurile este situată pe malul drept al pârâului cu același nume, mai sus de comuna Vidra. Distanța comunei de reședința sub-prefecturii e de 12 km, iar de capitala judeţului e de 46 km. Se compune din următoarele cătune: Găurile (unde e și primăria comunei), Piscul Radului și Purcei. Populaţiunea comunei, după cel din urmă recensământ, e de 335 familii sau 1.362 suflete (672 bărbaţi, 690 femei); 625 neînsurați, 111 văduvi (39 bărbaţi, 72 femei) şi 1 divorţat; 1.348 români și 14 diferite naționalități; 1.348 ortodoxi și 14 mozaici; 370 agricultori, 6 meseriaşi, 7 comercianţi, 3 cu prafesiuni libere, 36 muncitori și 25 servitori. Ştiu carte 28 persoane. Numărul caselor de locuit e de 336. Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Găurile, şi 2 filiale, ambele cu hramul Sf. Nicolae, una în Piscul Radului și a doua în Purcei. Sunt 278 contribuabili. Locuitorii posedă: 15 pluguri de lemn; 6 mori de apă. În comună sunt: 2 cârciumari; 2 băcani; 4 rotari; 4 fierari; 7 fabricanți de rachiu, / **Găurile,** cătun în comuna cu acelaşi nume, așezat pe malul drept al pârâului cu acelaşi nume și risipit pe o întindere de vreo 2 km. Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva”[278].

---

[278] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 490

GAVRILEŞTI

(aproape de Sneatin, Bucovina, Ucraina).

Întărit, în **2 iulie 1445**, de Petru Aron Vodă, lui Mihail logofăt (cel care va negocia tributul cu turcii), care-l cumpărase de la Manea globnicul, Gavrileştii, „un loc din pustie, aproape de graniţa leşească, anume seliştea Gavrilouţi, ca să-şi întemeieze sat”, a fost populat până în 1446, când logofătului Mihail îi este confirmat „satul la graniţă, aproape de Sneatin, anume Gavrilouţi, ce el însuşi l-a întemeiat în pustie”, o reconfirmare primind şi din partea Alexandru Vodă, în 20 iunie 1453, pentru „un sat lângă Sneatin, anume Gavrilăuţi”.

În 7 mai **1473**, când Dragoş Uşar cumpăra de la Cârste, cu 170 zloţi, „a sa moşie şi ocină, satul Ivancăuţi”, în hotarnica satului se menţionează şi Gavrileştii („la drumul Suhoversche, de aici la Havrileşti, până la Volhoveţ, cum au stăpânit în timpuri străvechi”).

Gavrileştii, sat pe Şoviţa, în Ţinutul Coţmanilor, megieş cu Cliveşti, Ivancăuţi, Davideşti, Stăuceni şi Malatineţ, încape sub stăpânire călugărească, din 26 august **1503**, atunci când Ştefan cel Mare întăreşte Episcopiei din Rădăuţi mai multe sate din acel ţinut, inclusiv Coţmanul.

Din 9 mai **1682**, când Stroescul face un schimb de moşii cu Episcopia Rădăuţilor, Gavrileştii scapă de jugul mănăstiresc, dar sunt vânduţi, în 15 februarie 1685, lui Vasile Volcinschi. Peste vremuri, adică în 9 octombrie

1744, Episcopia Rădăuţilor strică schimbul de moşii, făcut în 1682, şi Gavrileştii redevin proprietate episcopală.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[279], din 1772-1773, înregistrează la Gavrileşti „31 – toată suma caselor”, însemnând 1 popă, Vasile, 2 văduve, Maria preutiasă şi Sinka baba, 1 ţigan, Hrihor, 4 case pustii şi 23 birnici, şi anume: Ioniţă vornic, Fedor TUNCIUK, Ilii CIORNEI, Ivan MARTINIK, Iacob MANGIOC, Mihail MANGIOC, Toader dascăl, Vasile pânzar, Tudose CARALAŞCIUK, Iacob MELOVANSKI, Petrea TUDOSIICIUK, Marchin MANOILCIUK, Ivan SĂMENUC, Ivan ONICIUK, Vasile BĂLAN, Alecsa MANGIOC, Martin TULESCHII, Vasile MUTKO, Fedor MALANCIUK, Dămian BOIKO, Vasile PRISUNSKI, Alecsa LIUŞINKA şi Petro vataman.

În **1774**, Gavrileştii aveau 33 de familii, iar în 1784, 58 familii ţărăneşti.

Din **1862**, funcţiona, la Gavrileşti, o şcoală cu 3 clase[280].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea raionului Coţman – **Coţman** (judecătorie de district), Berhomet pe Prut, Bordei sau Burdigeu, Davideşti, Dubăuţi, Havrileşti, Iujeniţa, Ivancăuţi, Clivodin, Laszkowka, Lujeni, Malatineţ, Mămăieştii Vechi, Mămăieştii Noi cu Cutul Strileţchi,

---

279 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 411

280 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 105

Nepolocăuţi, Orăşeni, Oşehlib, Piedecăuţi cu Ţopeni, Revacăuţi, Revna, Şipeniţ, Şişcăuţi, Stăuceni, Suhoverca, Valeva, Viteleuca”[281].

1888: Biserica din Gavrileşti a fost construită între anii 1888-1889, fiind sfinţită abia în 1891. În 1907, paroh era George de TEUTUL, născut în 1860, preot din 1886, paroh din 1894, cantor fiind, din 1905, Nicolai GUTOWSKI, născut în 1871.

În **1890**, comuna Gavrileşti avea 1.341 locuitori. Teodor Marteniuc era primar, Georgie de Teutul – paroh, Georgie Aniuk – învăţător, iar Ilie Nuţul – cantor bisericesc.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Havrileşti** sau **Gavrileşti** (ruteneşte **Hawryliwce**), comună rurală, districtul Coţman, aşezată, în masă compactă, pe partea dreaptă a pârâului Sovica, între Cliveşti şi Ivancăuţi. Supafaţa: 6,40 kmp; populaţia: 1.040 locuitori ruteni, de religie gr. or., precum şi puţini izraeliţi. Se aflã lângă drumul districtual Stăuceni-Nepolocăuţi. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică parohială, cu hramul „Sfântul Nicolae”. Această comună este menţionată, pentru prima oară, într-un hrisov al Voevodului Alexandru, purtând data de 2 Iunie 1453, sub numele slav Gawrilovce, cu ocazia cumpărării ei de către Logofătul Mihail. După hrisoavele domneşti, unul din 1503, de la Ştefan cel Mare, şi altul din 1519, de la fiul său, Bogdan, se poate vedea că această localitate se afla în posesiunea episcopului de Rădăuţi, şi atunci, ca şi la 1776. Populaţia se ocupă cu agricultura. Comuna posedă 759 hectare imaşuri, 46 hectare păduri şi 39 hectare pământ arabil, 15

---

[281] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

hectare fânaţuri, 26 hectare grădini, 29 hectare bălţi şi heleştee. Se găsesc 33 cai, 174 vite cornute, 241 oi, 59 porci şi 20 stupi de albine. **Havrileşti, moşie**, cu administraţie particulară. Suprafaţa: 3,06 kmp; populaţia: 50 locuitori germani, poloni şi izraeliţi”[282].

1914-1918: „**Alexa a lui Daniil Malanciuc**, născut în **Gavrileşti**, la 4 martie 1885, a plecat, în 1 august 1914, la război şi, ajungând în captivitate la italieni, se îmbolnăvise şi să fi murit într-un spital din Sassoferrato, Italia, cam în luna mai 1919. Până în prezent, n-a sosit nici o ştire despre el. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea Saftei Malanciuc, procedura pentru declararea morţii celui dispărut”[283].

1920: „**Deciziune de expropriere No. Ra 173/20**. Deriziunea Comisiunii agrare de ocol Coţmani, cu care s-a decis exproprierea de 85 ha 19 a 12 mp din moşia **Gavrileşti**, proprietatea lui Iossel Merdinger, Chave Perl Merdinger şi Salomon Merdinger, corpul domicial fasc. No. 68 din registrele fonciare pentru comuna cadastrală Gavrileşti, în folosul „Fondului de pământ bucovinean”, a devenit definitivă”[284].

1927: „Numărul familiilor (româneşti) înstrăinate şi numărul lor: Arici 7, Balan 8, Bortiuc 5, Costică 2, Carp 10, Gherman 20, Nuţul 7, Pălimar 3, Petruşcă 8, Tropoată 11”[285].

---

[282] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 108

[283] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 18, Cernăuţi, 15 iunie nou 1921, pp. 232-240

[284] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 17, Cernăuţi, 1 iunie nou 1921, pp. 213-216

[285] Ţopa, Preotul Dimitrie, *Românismul în regiunea dintre Prut şi Nistru din Fosta Bucovina*, Cernăuţi 1927, Bucureşti 1928, p. 91

1946: Este menţionat „Ştefan Fochi, refugiat de la parohia Gavrileşti, Cernăuţi”[286].

GEAMĂNU

(lângă Horlești, comuna Rediu, Iași).

1639, martie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod vornicului de gloată Neaniul, lui Drăguşan şi lui Gheorghiţă, care cumpără, cu 60 taleri bătuţi, de la Busca, fata Trufanei Pileşoae, „din sat din **Roşiori** (comuna Dumeşti, Iaşi), a patra parte de sat, ce este în ţinutul Cârligăturii… şi altă parte de ocină din acel sat, din Roşiori, iar a patra parte, drept 60 taleri bătuţi”, iar de la Mărica, fata Capşei, tot cu 60 taleri, „a patra parte de sat Roşiori ce se cheamă acum Geamănu, cumpărătura tatălui ei Capşea de la Radul vodă”[287].

1644, aprilie 8: Întărit de Vasile Lupu voievod stolnicului de gloată Neniul, care primește uric pentru „din a treia parte din satul **Hălăsenii** (lângă Itești, comuna Berești-Bistrița, Bacău), a patra parte, ce este în ținutul Neamțului, cu vad de moară pe pârâul Limpede, cumpărată de la Iachim, fiul lui Roman, și de la Vasile, fiul lui Andreica, nepotul doamnei Marica, și de la Groza, fiul Antimiei, nepotul Românisei, strănepotul doamnei Marica, pentru 50 de taleri argint. / Și de asemeni, cât se

[286] *Monitorul Oficial,* Nr. 292, 17 decembrie 1946, p. 12979
[287] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 76, p. 74

va alege partea lui Crăciun și cu două pământuri în țarină, curățitură lângă limpedea, ce el a cumpărat de la Maftei, fiul lui Crăciun, pentru 20 taleri de argint. Și de asemeni, dintr-un bătrân din același sat Hălăsenii, două părți, cu parte din vadul de moară în Limpedea, ce el a cumpărat de la Simion Viisa, fiul lui Ionașco, și de la nepotul lui Vasile, fiul lui Păcurar, și de la surorile lui Viisa, Agahia, Nastasia și Solomia, și de la Arsănie, nepotul lui Veisa, pentru 60 de taleri de argint. Și de asemeni, a treia parte din a patra parte, din partea Golăeștilor, ce el a cumpărat de la Scânteie, fiul Odochiei, nepotul lui Mitre, pentru 50 taleri de argint. Și de asemeni, altă parte din același sat, peste Limpede, cât se va alege partea lui Scânteie și cu alți frați ai lui, ce le este lor moștenire, pentru 30 taleri de argint. / Și i-am întărit două părți din satul **Mănăilești** (azi Mănoaia, comuna Costișa, Neamț), ce este în ținutul Bacău, pe râul Bistrița, și din altă a noua parte, jumătate de vad de moară pe Bistrița și pe Limpede, ce el a cumpărat de la Simion și soția lui lui Marica, și sora ei Ștefania, soția lui Zapaliță, și de la alți frați ai lor: Ionașco, Ghirman, Andrii și Rucsanda, fiii lui Grigori șetrar, pentru 50 taleri de argint. / Și i-am întărit a cincea parte din satul **Roșiori** (lângă Chilișoaia, comuna Dumești, Iași), din vatra satului și din câmp, în ținutul Cârligătura, și, de asemenea, din a patra parte din același sat, jumătate, ce el a cumpărat de la Busca, fiica Tofanei Piilișoaia, pentru 90 taleri de argint. Și de asemeni, din a patra parte a treia parte din același sat Roșiori, ce se numește **Geamănul de Jos** (lângă Horlești, comuna Rediu, Iași), ce el a cumpărat de la Marica, fiica lui Capșea, drept 20 taleri numărați. / Și de asemeni, i-am întărit din jumătatea satului **Băloșini** () a treia parte,

cumpărătură de la Lupul Cogciug, pentru 35 de ughi”[288].

GEMENEA

(lângă Frasin, Bucovina).

Amintit în izvodul moşiilor mănăstirii Voroneţ din **24 iunie 1775**, drept cătunul Gemine, Gemenea avea, în 1774, 21 familii ţărăneşti, iar în 1775, menţionat drept Gemenea, din Ocolul Câmpulung Moldovenesc, era un sat populat cu 2 popi şi 83 ţărani, trei familii ţărăneşti provenind din Ardeal, cea a lui Iosif UNGUREAN, sosit din Sângeorz, în 1761, cea a lui Titian UNGOCI, venit din Maier, în 1763, şi cea a lui Istrate UNGUREAN, sosit din Borşa, în 1765. Sporul uriaş de populaţie se datorează colonizării, din acel an, 1775, cu populaţie ruteană.

În perioada **1782-1787**, câţiva agricultori şi meşteşugari germani, proveniţi din Franconia şi din Bavaria, se stabilesc la Gemenea.

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Gura Humorului** (tribunal districtual), Băişeşti cu Stănileşti sau Cornu Luncii, Berchişeşti, Braşca, Drăgoieşti cu Lucăceşti şi Folowanik, **Gemenea** cu Slătioara şi Ostra pe Graniţă, Ilişeşti, Joszeffalva, Capu Câm-

[288] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 283, pp. 258- 261

pului, Capu Codrului cu Păltinoasa, Mănăstirea Humorului cu Bori, Pleşca şi Buchenhain sau Poiana Mikuli, Corlata, Măzănăieşzi cu Stejăroaia, Stulpicani cu Plutoniţa, Doroteea, Voroneţ cu Bucşoaia şi Frasin”[289].

1874: Biserica Sfinţilor Petru şi Pavel din Gemenea a fost construită, în 1874, de Costan MAZERE şi Nistor FLOCEA, dar a fost sfinţită abia în 1890. În 1907, paroh era Policarp POPESCUL, născut în 1857, preot din 1887, paroh din 1898, iar cantor, din 1900, Ilie HUTU.

În **1890,** satul „Gemine” avea 673 locuitori, păstoriţi de parohul Policarp Popescul şi de cantorul bisericesc Samuil Şindilariu. Primar era Iosif Bucovschi, iar învăţător – Georgie Gramatovici.

1894: O şcoală cu o clasă a funcţionat, la Gemenea, din 1894[290].

1899: „Drumuri forestiere, însumând aproximativ 15 kilometri, au fost create pe văile Gemenea, Muncel și Botuşan, iar o potecă forestieră, de 6 kilometri, în Braniştea. Gara Frasin este conectată cu fierăstrăul fabricii, iar aceasta este conectat, cu o pistă industrială, la stația gării locale Frasin. Pista are direcții și condiții de pantă foarte favorabile. Raza minimă este de 80 de metri, cel mai mare gradient, pe linia principală, nu este mai mare de 33 grade 2 minute pe milă, iar pe pistele laterale, de 41 grade 8 minute pe milă”[291].

---

[289] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

[290] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 97

[291] Engel, Alexander von, *Österreichs Holz-Industrie und Holdzhandel*, I Theil, Wien 1907, pp. 196-202

1907: „Nu de mult, erau păreţii crâşmelor din Valea Suhei împestriţaţi de afişuri, care anunţau că Aurel Onciul vine să predea alegătorilor fericirea. Cinci zile a petrecut Aurel Onciul în valea Suhei şi ţinea câte 2 adunări pe zi; în urmă, însă, i-a părut rău că a fost prin Valea Suhei… În Gemene, nu a aflat pe nimene acasă şi s-a dus de acolo fără ispravă, supărat că s-a stâlci pe tarniţa muntenească – îmblă călare –, fără să aibă vreun folos”[292].

18 aprilie 1907: „S-a ales, cu majoritate mare, contele Bellegarde, cu 4.653 voturi; Onciul a obţinut 2.755, iar Stefanelli, 1.014”. La „Gemine”, Bellegarde a obţinut 184 voturi, Aurel Onciul – nici un vot, iar T. V. Stefanelli, doar 14 voturi. „**Cine e Bellegarde acesta**, care a putut obţine un succes atât de frumos, în cel mai conştient cerc electoral românesc?, vor întreba mulţi. Bellegarde e neamţ de origine romanică, om cu mare avere; venit, de câţiva ani, ca prefect la Câmpulung, şi-a câştigat, prin purtarea sa blândă cu ţăranii, prin jertfele materiale ce le-a făcut (ca epitrop a o mulţime de copii orfani, a scăpat de ruină o mulţime de gospodării ţărăneşti, plăteşte permanent un avocat pentru ţărani, scurt a făcut minuni) încrederea ţărănimii, părăsită de conducătorii ei şi tratată brutal de administraţie. **N-a candidat, ci a fost rugat să primească candidatura**; a părăsit, îndată ce s-a decis să primească candidatura, judeţul şi a petrecut, până câteva zile înainte de alegeri, la Viena; când s-a întors în ţară, însă, n-a trecut pe teritoriul districtului Câmpulung, credincios cuvântului dat, până după alegeri. Contra lui n-a putut răzbi nici unul dintre

[292] *Apărarea Naţională*, Nr. 33 şi 34, Anul II, sâmbătă 4 mai stil nou 1907, p. 2

candidaţi, nici chiar Onciul, care se bucură desigur de multe simpatii în district, căci pentru acela (pentru Bellegarde – n. n.) au agitat *faptele sale* şi cei mai buni agitatori ai maselor: *ţăranii înşişi*. Se povesteşte că **ţăranii din Câmpulung au inundat comunele cercului electoral şi au agitat cu deosebită căldură pentru Bellegarde**. Care va fi ţinuta lui în parlament?, e întrebarea ce şi-o pun mulţi, îngrijaţi. Deocamdată se ştie că a promis să se înscrie în Clubul Românilor şi că va sprijini reformele lui Aurel Onciul. Mulţi aşteaptă de la activitatea lui o eră de aur pentru Câmpulung; deşi mulţi alţii consideră mandatul ca pierdut pentru 6 ani… Viitorul va dezlega această interesantă enigmă"[293].

1907: „Vânzarea pădurilor din Gemene. În luna Septemvrie 1905, au prezentat mai mulţi comercianţi oferte pentru cumpărarea lemnului de construcţie, aflător în pădurile comunei Gemene. Între aceste oferte, se afla şi aceea a lui Israel Gottmann, din Gurahumorului, care oferise 21 coroane pe copac sănătos; adică un preţ de dă Doamne. Comitetul comunal, în şedinţa sa din 18 Septemviie 1905, a ţinut însă să respingă aceste oferte făcute, şi anume pe motivul că ea nu intenţionează vânzarea lemnului, ci doreşte a da lemnul în schimb pentru un munte cu păscătoare mănoasă. La această şedinţă, se prezintă şi Moses Eisenkraft, din Vama, care făcuse următoarea ofertă: „Pentru 15.000 copaci sănătoşi, în diametru de cel puţin 40 cm, din revirul Chicera şi Măgura, mă oblig a da în posesiune comunei Muncelul Mic, Arşiţa Filimonu etc. (sau) solvind ca plată pe fiecare copac, de calitatea de mai sus, suma de 10 coroane şi

---

[293] Gt., *Viața Românească în Bucovina*, în *Viața Românească*, Volumul V, anul II, Iași 1907, pp. 304, 305

depun, pentru împlinirea schimbului proiectat, drept garauţă, suma de 6.000 coroane; declar însă că muntele amintit este proprietatea fondului religionar gr. or. şi ca am înaintat direcţiunii bunurilor fond. relig. gr.-or o ofertă de a schimba acest munte pentru alte locuri, care sunt în posesiunea mea şi de care numitul fond are mare lipsă. În caz să nu-mi succeadă acest schimb, eu mă oblig a plăti comunei o amendă de 5.000 coroane. Pentru finalizarea acestei tranzacţiuni, pretind un timp de 6 luni". Acest proces verbal s-a făcut noaptea, fiindcă Eisenkraft avea nevoie şi grabă mare de a finaliza aceasta afacere încă în aceeaşi seară… Consiliul comunal a hotărât, în şedinţa lui din 18 Septemvrie 1905, a face un schimb cu Moses Eisenkraft, sub următoarele condiţiuni: Eisenkraft are să ia în primire de la comună 15.000 copaci sănătoşi, în diametru de cel puţin 40 cm, în revirul Chicera şi Măgură, şi se obligă a da în proprietatea comunei muntele Muncelul Mic etc. sau a solvi 10 coroane pentru fiecare copac… Ivinduse, faţă de acest proces verbal, nedumeriri întemeiate, s-a iniţiat în chestiune, din partea comitetului ţării, o cercetare penală prin tribunalul din Suceavă. Tribunalul a sistat, în urmă, pe baza stării lucrurilor, urmărirea afacerii şi comitetul ţării, neînaintându-se, până la moment, din nici o parte, protest contra acestei vânzări, somează, în fine, consiliul comunal de a încheia contractul de vânzare cu Moses Eisenkraft, care are are să solvească 10 coroane pentru cei 15.000 copaci până cel târziu în 14 zile şi să înainteze, în acelaşi timp, prefecturii petiţia pentru încuviinţarea tăierii lemnelor vândute… Comuna Gemene primeşte, deci, după hotărîrea comitetului ţării, pentru 15.000 copaci, suma de 150.000 coroane, plus 5.000 coroane

penalizare, plus 10.000 coroane dăruşag, prin urmare, în total, 165.000 coroane; pierde însă, în acelaşi timp, neacceptând oferta lui Guttman a 21 coroane copacul, prin urmare, în total 315.000 şi neprimind muntele promis de la Eisenkraft, fiind falsificat procesul verbal, încâl el nu mai are dătorinţa de a-l da în sama comunei, suma bagatelă de 150.000 coroane. Dacă o comună, la o unică vânzare, pierde o sumă atât de considerabilă, cu ştirea comitetului ţării, atunci să ne mirăm că singuraticii indivizi sunt cu trupul viu prada vampirilor străini în însăşi ţara lor?”[294].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[295], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Policarp POPESCU (paroh, 45 ani în 1908) din Gemenea.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Gemine**, comună rurală, districtul Câmpulung, aşezată pe o mare întindere, de-a lungul pârâului cu acelaşi nume, afluent al pârâului Suha. Suprafaţa: 53,01 kmp; populaţia: 673 locuitori, în majoritate huţani, de religie gr. or. Se compune din vatra satului, cu 434 locuitori, şi din cătunele: Junci, Mesteceni, Mestişoara, Runcul, Şipota şi Urzica. Este legat de Stulpicani printr-un drum neîntreţinut. Are o şcoală populară, cu o clasă (deci, 30 şcolari – n. n.) şi o biserică parohială, cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel”, de care depind bisericile filiale din Slătioara şi Ostra. Aparţinea, la 1776, mănăstirii

---

294 *Apărarea Naţională*, Nr. 93, Anul II, 15 decembrie stil nou 1907, pp. 2, 3

295 MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

Voroneţ. În privinţa numelui său, sunt două tradiţiuni. Dupa una, comuna îşi derivă numele de la primii locuitori ai săi, care erau gemeni; iar după cealaltă, de la întemeietorul ei, numit Geman,un monah fugit din mănăstirea Rarău şi pripăşit acolo. Populaţia, formată din huţani şi din colonişti români transilvăneni, se ocupă cu prăsila de oi şi cu exploatarea pădurilor. Comuna posedă 74 hectare pământ arabil, 944 hectare fânaţuri, 8 hectare grădini, 387 hectare imaşuri, 3.820 hectare păduri. Se găsesc 51 cai, 462 vite cornute, 1.500 oi, 260 porci şi 72 stupi de albine. **Gemine, afluent** al pârâului Suha, ce se varsă în Moldova. Răsare de sub poalele munţilor Sturzi şi Căpăţâna, aproape de hotarul României, şi, trecând prin satul Gemine, mai primeşte pârâiaşul Plotoniţa, cu Slătioara, şi pârâul Adina. Ocolind culmea Dealul Grosului şi partea de Est a Opcinei Ursului, se revarsă în Suha, mai jos de comuna Stulpicani. **Jundi**, cătun, pendinte de comuna Gemine, are 4 case şi 16 locuitori. **Mesteceni**, cătun, are 3 case şi 8 locuitori. **Mestişoara**, cătun, are 2 case şi 10 locuitori. **Runcul** are 7 case şi 34 locuitori. **Şipota** are 10 case şi 47 locuitori. **Urzica** are 16 case şi 65 de locuitori”[296].

1913: „Înainte de doi ani (1911 – n. n.) s-a alcătuit în Gemene o şcoală particulară românească, care dă rezultate foarte bune şi, odată cu înfiinţarea acestei şcoale, au înaintat locuitorii o cerere către autoritatea şcolară pentru revizuirea uricului de fondare a şcoalei publice („Überprüfung der Stiftungsurkunde”). Doi ani aşteaptă însă autoritatea şcolară pentru a ordona revizuirea uricului de fondare, cerută de majoritatea locui-

---

[296] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, pp. 101, 102

torilor din Gemene, pe când falsificatele cu care operează ucrainii se rezolvă în câteva săptămâni… Înainte de 3 săptămâni, dumineca dimineaţă, în 24 August, pe când poporul adunat în biserică asculta încă sfânta liturghie, se întâmplase în cancelaria comunală din Gemene ceva neobişnuit. Vornicul satului şi învăţătcriul Antoniuc (amândoi duşmani neîmpăcaţi ai românilor) umblau ba încoace, ba încolo, punând la cale lucruri vajnice. Deodată, intră în cancelaria comunală un domnişor, de care se zicea că e de la căpitănie (prefectura din Câmpulung – n. n.). Mai mulţi bătăuşi se postaseră la uşa cancelariei de afară. Domnişorul de la căpitănie se puse la masă, să scrie, şi vornicul strigă mai mulţi gospodari, pe nume, să intre înăuntru câte unul. Trecând cel strigat printre bătăuşi, aceştia îi ghionteau cu pumnii în mod bestial, din amândouă părţile, şi-i ziceau: „Caje şo te rusen!” („Spune că eşti rus!”). Aşa au trecut 40 de inşi printre rândurile bătăuşilor, cu toţii căpătând ghionturile de rigoare. Se poate prea lesne înţelege că puţini vor fi avut tăria să înfrunte sălbătăcia haidamahilor, plătiţi de ucraini, şi să rostească înaintea comisarului că voiesc şcoală românească, unde se vedeau înconjuraţi numai de duşmani şi n-aveau pe nimeni cine să-i ia în scut, dacă se gândeau că au să treacă şi la ieşire prin ceata de bătăuşi. Dar nici în cancelarie, în faţa comisarului, nu erau scutiţi cei citaţi. Aici, vornicul şi cu învăţătorul dezvoltau un terorism nemaipomenit. Astfel, la răspunsul hotărât al unui gospodar: „Sunt român şi vreu ca şi copilul meu să înveţe româneşte, în şcoală!”, se repezi vornicul, cu mâna rădicată în mod ameninţător asupra gospodariului, strigând furios: „Tu vrei româneşte, eu te-oi învăţa nemţeşte!”. Supt împrejurările acestea, numai 11 din cei 40

citaţi au glăsuit pentru şcoală românească, ceilalţi, vrând-nevrând, şi-au dat consimţământul pentru „şcoala ucraină”. Dar noi putem fi mândri de curajul celor 11 inşi, care, cu toată teroarea exercitată asupra lor, cu toate loviturile aplicate în coastele lor de bătăuşii năimiţi cu bani ruseşti, n-au vrut să se lepede de naţia şi limba lor. Ei au avut de suferit un adevărat martiraj, pentru că n-au vrut să-şi vândă neamul şi trecutul lor. Aceste le-a aflat numai din întâmplare secrearul Societăţii pentru cultură şi le-a adus la cunoştinţa comitetului. Comitetul a rugat pe domnii deputaţi Bejan şi Sârbu ca să facă demersuri energice la reprezentanţa guvernului din Cernăuţi La intervenţia deputaţilor, s-au făcut capăt nelegiuirilor ce se comiteau în Gemene şi s-a sistat „revizuirea uricului şcoalei”. Va să zică, la revizuirea uricului de fondare a şcolii (căci de aceasta era vorba mai sus), în loc să se purceadă în mod nepărtinitor, pentru a se împlini dorinţa şi a românilor, se convoacă partidele, în taină, pe timpul liturghiei, aşa ca unul să nu ştie de altul, şi se admite ca rutenii să-şi organizeze bande de bătăuşi, pentru a silui voinţa sătenilor, se admite ca rutenii – vornicul şi învăţătorul – să dezvolte o agitaţie pe faţă, chiar în prezenţa delegatului căpităniei”[297].

1914: „În Gemine a existat o şcoală românească, care s-a prefăcut, peste noapte, în şcoală ruteană, în baza unei hotărâri a comitetului comunal, care a fost aprobată, fără întârziere, de consiliul şcolar de ţară. Câte hotărâri au făcut, până acum, comitetele comunale din Mihalcea, Danila, Calineşti şi din alte sate pentru Şcoala românească? De ce nu se execută aceste hotărâri făcute de ani

[297] *Revista Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 6, Anul III, 18 septembrie 1913, pp. 85-89

de zile? Sau n-au hotărârile acestor comitete aceiaşi valoare ca a comitetului din Gemene? Cercetările, care au început a se face, în anul acesta, în Gemine, pentru stabilirea raporturilor de limbă la şcoala primară de acolo, odată curat românească, azi curat ruteană, se fac sub presiunea celui mai nemaiauzit terorism, exercitat de comitetul comunal, în frunte cu primarul, şi de învăţătorul rutean, care, cu toate plângerile motivate ce s-au făcut împotriva lui, rămâne şi mai departe în Gemene, spre a tulbura buna înţelegere dintre locuitori"[298].

1916: „**Ioan a lui Nicolai Ignătescu**, din **Gemene**, a participat la război şi ar fi căzut pe frontul italian, în anul 1916, după cum afirmă martorii. Fiind deci decesul probabil, se îndrumează, la cererea soţiei sale, Victoria a lui Ioan Ignătescu, procedura pentru declararea morţii celui dispărut"[299].

1917: „Cu toate acestea, comunicatul rus din 7 august anunța că două regimente, însărcinate tocmai cu paza acestei răscruci de drum, între Cotârgași și Borca, au abandonat postul, astfel încât linia de apărare trebuia mutată înapoi, în est. Deci, stăpânii răscrucii au ajuns austriecii şi germanii, care s-au stabilit pe Bistrița. Prima lor idee pare să fi fost să-și lărgească poziția acolo, stabilind legătura, în stânga lor, cu coloana care operează la aproximativ 35 de kilometri, în nord, pe valea râului Moldova, care trece prin Câmpulung, spre Gura Humorului. Pe 8 august, de fapt se lupta pe întregul front, de la Câmpulung spre sudul Bistriței, ca și cum cele două

[298] *Gazeta Mazililor şi Răzeşilor Bucovineni*, Nr. 10, Anul III, 26 februarie 1914, p. 150

[299] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 19, Cernăuţi, 1 iulie nou 1921, pp. 244-254

coloane ar vrea să efectueze o operațiune concertată. Coloana de la Câmpulung a câștigat un succes la extrema dreaptă, prin apucarea înălțimilor la vest de Gemenea, un sat aflat la o duzină de kilometri sud de râul Moldava; a doua zi, va ajunge un pic mai la est de Gemenea, în Şipot. Interesul acestui moment este de a deschide o cale laterală spre front, spre a-l readuce pe Moldava, printr-o mișcare de învăluire, în spatele rușilor, care se apără acolo din Vama. Într-adevăr, în curând va fi anunțat că înălțimile din jurul Vamei au cedat și că inamicul avansează spre Gura Humorului. Pe scurt, operațiunile pe râul Moldava pot fi rezumate după cum urmează: austro-germanii, care doreau să înainteze spre Gura Humorului, au fost opriți la înălțimile Vamei, la o duzină de kilometri est de Câmpulung; apoi au executat o mișcare de învăluire, pe scară largă, prin dreapta lor, care i-a dus, printr-un ocol, în spatele poziției de apărare a ruşilor; aceste mișcări de cotitură sunt clasice în războiul montan”[300].

1941: „Tablou de condamnaţii care au beneficiat de suspendarea executării pedepselor, conform decretului-lege Nr. 1.132/941, Monitorul Oficial Nr. 94 din 1941, Tribunalul Iaşi[301]: **Droniuc Dumitru**, tâmplar, cu ultimul domiciliu în comuna **Gemenea**, jud. Câmpulung, născut în comuna Gemenea, jud. Câmpulung, condamnat de Tribunalul Militar al Corpului IV Armată, pentru ultraj cu violenţă, la 2 ani închisoare corecţională şi un an interdicţie, conform art. 255, 253 şi 254 din codul penal; **Ceazan Emilian**, muncitor, cu actualul domiciliu în comuna **Gemenea**, jud. Câmpulung, născut în comuna

[300] *L'Ouest-Éclair*, 10 août 1917, p. 3

[301] *Monitorul Oficial*, Nr. 115, 17 mai 1941, pp. 2684-1686

Gemenea, jud. Câmpulung, condamnat de Tribunalul Militar al Corpului IV Armată, pentru ultraj cu violenţă, la 6 luni închisoare, conform art. 255, 253 şi 254 din codul penal”.

1941: „Se publică mai jos lista Nr. 9[302], de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24: **Spaniuc Gheorghe**, fruntaş, ctg. 1938, cu ultimul domiciliu în com. Gemenea, jud. Câmpulung, mort la 17 iulie 1941”. „Se publică mai jos Lista Nr. 13, de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie, în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24[303]: **Soroceanu Victor**, fruntaş, ctg. 1936, cu ultimul domiciliu în comuna **Gemenea**, judeţul Câmpulung, mort la 6 iulie 1941”

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[304], următorii învăţători şi învăţătoare: Tudoraş Tatiana, comuna **Gemenea**, jud. Câmpulung, media 7,11”.

1949: Este numită, în învăţământul elementar, ciclul I[305], **Tăbăcaru Elena**, directoare la Şcoala elementară Gemenea.

---

[302] *Monitorul Oficial*, Nr. 202, 27 august 1941, pp. 5043 şi următoarele

[303] *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, pp. 5543-5549.

[304] *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

[305] *Monitorul Oficial*, Nr. 20, 25 ianuarie 1949, pp. 845, 846

GEMENELE

(iezerul Blisceatul, comuna Larga Nouă,
raionul Cahul, Moldova).

Întărit, în **11 februarie 1447**, de Ştefan voievod mănăstirii Moldoviţa, care primeşte uric pentru, „pe Prut, un iezer, anume Gemenele, şi cu toate gârlele sale, şi, la Chirgheci, o prisacă, anume prisaca lui Brumar, şi cu poiana. Şi, de asemenea… vama, jumătate din Vadul Călugăresc ”[306]. Hotarul, din veac.

GEMENI

(lângă Scobinţeni, Iaşi).

1625, martie 15: Porunca lui Radul voievod ca vistierul Giurgiu Roşca şi diacul Ştefan din **Podobiţi** să meargă să cerceteze plângerea lui Neaniul pârcălab, Drăguşan diac şi Gheorghiţă Dămian, care „au o selişte de sat, anume **Gemenii**, şi au împresurătură într-acel hotar dinspre **Oneşti** şi dinspre **Scobinţeni**”[307].

---

[306] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 272, pp. 385, 386

[307] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 290, p. 360

GEMINEŞTI

(unde a fost Barbă Geamiră, seliştea lui Nenovici, sat pe Topoliţa, lângă Târpeşti, în comuna Petricani, Neamţ).

Întărit, în **12 martie 1422**, de Alexandru cel Bun, „mănăstirii Înălţarea Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru, care este la Neamţ… două sate; un sat pe Moldova, anume Budzeşti, şi altul pe Topoliţa, seliştea lui Nenovici… Iar hotarul acestui sat, care este pe Moldova, să fie cu toate hotarele vechi, din toate părţile, pe unde s-a hotărât acest sat din veac. Iar hotarul acestei selişti, care este pe Topoliţa, să fie începând de la un tei, pe hotarul vechi de la Giurgiu, la movilă, apoi de la movilă, de-a curmezişul, la fântână, apoi de la fântână drept la pârâu, pe pârâu la vale, la capătul de jos al vârtopului, la ruptură, apoi de la ruptură, de-a curmezişul, la movilă, unde este o salcie lângă drum, apoi, pe drum la vale, la pârâul ce curge din vie, pe pârâu la vale, la un mesteacăn, care este pe malul Topoliţei. Acesta îi este tot hotarul, pe unde au hotărnicit pan Mândricica şi pan Dan ceaşnic şi Neagoe gramatic”[308].

1446, martie 11: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Neamţ, care primeşte uric pentru „câte sate ascultă de mănăstirea noastră, anume: unde este Samoil vătăman (Seucăuţi, la Gura Cracăului, comuna Roznov, Neamţ) pe

---

[308] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 509, pp. 73, 74

Bistriţa, şi Dvorineşti (Zvorăneşti, comuna Timişeşti), şi Timişeşti, şi Crâstieneşti, şi Băloşeşti, şi, la Topliţă, unde a fost Barbă Geamâră, şi Başoteni, şi Fântânele, şi Dragomireşti, pe Şumuz, şi Telibecinţi, pe Siret, toate acestea sate mănăstireşti"[309].

1447, august 22: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Neamţ, care primeşte uric pentru, „Temişeşti, şi Dvorenişti, şi Cârstieneşti, şi Băloşeşti, şi Gemineşti, şi Paşco, şi Petrică, şi, la Gura Cracăului, Sauceşti, şi Baţoteni, şi Fântânele, şi Dumbrăviţa, şi Telebecinţi cu mori, şi Clococina, şi Cobâcini, şi Bilosăuţi, şi Dragomireşti, şi Hlapeşti şi iezerele lor, Luciu şi Zahorna"[310]. Hotarul, din veac.

1470, aprilie 1: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Neamţ, care primeşte uric pentru „prisaca lui Chiprian la Botne, şi cu mănăstirea care este la obârşia Vişnivăţului şi cu toate poienile şi cu prisăcioarele câte sunt în acest hotar, pe care le-a stăpânit popa Chiprian, începând de la vărsarea Molovateţului în apa Vişnivăţului şi pe unde ţine poiana mai sus de mănăstire, dincolo de şanţ, la deal, şi de acolo de-a curmezişul la Târnauca, până unde ţine poiana şi apa Târnaucăi. Acesta îi este tot hotarul. Şi încă am întărit mănăstirii noastre mai sus-scrise satele mănăstirii, anume: Telebecinţi pe Siret, şi Trestiiana, şi Dumbrăviţa pe Şimuz, şi Buzaţi pe Moldova, şi **Gemereştii pe Topoliţa**, şi Başoteni şi Fântârele pe Siret, şi

---

309 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 266, pp. 377, 378

310 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 273, pp. 386-388

Timişeşti şi Crâstieneşti, la gura Neamţului”[311]. Hotarele, din veac.

1627, februarie 27: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată slugilor domneşti din ţinutul Neamţ, de a-i „lăsa foarte în pace… mişeii” din satul **Petricani** al „mănăstirii de la Săcul”[312].

GEORGEŞTI

(Georgeşti, azi Condrăcheşti, comuna Huruieşti, Bacău).

1627, septembrie 1: Zapisul lui Ghione din satul **Giordzăşti** (Georgeşti, azi Condrăcheşti, comuna Huruieşti, Bacău), privind cumpărarea, de la surorile lui, Tofana şi Annăsia, fiicele lui Dabijea, fost mare ceaşnic, a „părţilor lor de vie, ale tatălui lor Dabijea din satul Giordzăşti, şi le-au lăsat fratelui lor Ghioni, fiul lui Dabijea. Şi le-a plătit deplin… dinaintea preotului Costin din **Măţcani** (azi Corbasca, Bacău), Schivii cneaghina lui Dabijea, Oprea diacon, Teodor Neagol, Luca ginerele popii, Ion fiul lui Andrei, Istrate fiul lui Baciul şi dinaintea a muţi oameni”[313].

1627, septembrie 1: Zapisul lui Mârzea, ginerele Dabijei, prin care face un schimb, cu cumnatul său

---

311 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 163, pp. 241-243

312 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 155, pp. 185, 186

313 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 240, pp. 324, 325

Ghione, feciorul Dabijei, căruia i-a dar partea lui de „vie de la **Georgeşti**”, primind „partea lui de vie de la Cruce, cât i s-a venit a şasea parte… Îndă de voi avea eu vreo nevoie dinspre unchii noştri pentru acea vie, să aibă Ghione să stea cu mine de faţă la pâră. De ne vor scoate unchii noştri din acea vie de la Cruce, el să aibă a-mi plăti partea mea din Geordzăşti cu bani 25 potronici. Şi într-această tocmeală au fost Gavril Cernat, popa Ion de **Floreşti**, Obrejie, Păcurar, Chirvasie şi Dubinschi şi mulţi oameni buni şi de primprejur megieşi”[314].

1627, septembrie 1: Zapisul lui Toderaşco diac, prin care vinde cumnatului său Ghione, feciorul Dabijei, partea lui de „vie de la **Georgeşti**”[315].

GERENI

(lângă Piscu, comuna Piscu, Galaţi).

1624, martie 26: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vameş Condrea, care primeşte uric pentru „a patra parte din satul **Tomceşti** (inclus în Tudor Vladimirescu, Galaţi), care este în ţinutul Tecuci, cumpărată de la Tudosca şi de la fiica ei Mărica, fiica lui Eremia Talabă”; / „altă parte de ocină din acel sat Tomceşti”, cumpărată, cu 100 taleri, de la fraţii Iosip, Urâta şi Antonia, copii lui Dumitru Talabă, toată partea unchiului lor Pătraşco

[314] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 241, pp. 325, 326
[315] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 241, pp. 325, 326

Talabă, partea care se va alege cu loc de vad de moară pe Bârlad şi cu bălţi de peşte"; / „a cincea parte din satul **Popi** (ţinutul Tecuci, Galaţi), de la Gura Gerului, din partea lui Dumitru, din poieni şi bălţi de peşte", cumpărată de la Cârstea şi Danciul fiii lui Mândru, cu 100 taleri de argint; / „o parte şi jumătate de ocină din satul Popi", cumpărată, cu 200 zloţi de argint, de la fraţii Gheorghe, fost ceaşnic, şi Ihnat; / „o jumătate de sar **Răfleşti** (?), partea Cernei, pentru 60 de galbeni ungureşti"; / „o parte de ocină din tot satul **Popeni** (ţinutul Tecuci, Galaţi), ce este în ţinutul Tecuci, a patra parte din câmp şi din sat şi din bălţile de peşte", cumpărată cu 100 taleri bătuţi de la Vasile şi Cernat, ginerii răposatului Crâstea vornic"; / „o parte de ocină din satul **Gereni** (lângă Piscu, comuna Piscu, Galaţi), din partea Mândreştilor, a noua parte, partea Maricăi şi a fratelui ei Iliiaş, şi din partea Băceştilor, a opta parte, partea Neagăi şi a surorii ei Maria, fiicele lui Bâc", cumpărată, cu 30 zloţi tătăreşti, de la Larion, diac din Răfleşti; „toate părţile din Gereni de la Fântâni, şi de la Mareş, şi Prodan, şi Constantin, ce se va alege partea lor din Gereşti şi cu bălţi de peşte şi cu loc de fânaţ, ce este în ţinutul Tecuci", cumpărate, cu 40 taleri de argint, de la Măriuţa Cernătoaie şi de la surorile ei Anghelina şi Schiva, fiicele lui Crâstea, fost mare vornic; „o parte de ocină din satul **Iujdeleni** (lângă Şiviţa, Galaţi), ce este în ţinutul Covurlui, a patra parte cu bălţi de peşte şi cu tot venitul ce se va alege partea lor şi partea de la Huzun, care acele părţi de ocină sunt aproape de satul **Şiviţa** (în Covurlui, Galaţi)", cumpărate, cu 300 de taleri curaţi, de

la fraţii Ilie, Samson şi Nastea, „fiii lui Ion şi Rădaşne, nepoţii lui Stanciul”[316].

1636, decembrie 13: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Săcul, prin ispisoc de judecată, după ce s-a plâns fostul vistiernic Gheorghe Roşca pentru „nişte părţi de ocină în sat în **Gereni**, în gura Gerului, pe Siret, cumpărate de părintele său Ion Roşca vornicul, şi date de pomană mănăstirii vornicului Ureche, Săcul. Deci vornicul Ureche făcut-au acolo sat mănăstirii şi-a mai cumpărat şi alte părţi. După aceea, dacă s-a prilejit ieşirea vornicului Ureche din ţară, în Ţara Leşească, cu Constantin voievod, îmblat-a acel sat din mână în mână, până acum”[317].

1644, ianuarie 25: Întărit de Vasile Lupu voievod armaşului Zamfir, „ce şi-a cumpărat pe banii săi drepţi moşia din satul **Gereni** (comuna Piscu, Galaţi), care este la ţinutul Tecuci, şi a avut pâră cu alţi răzeşi ai săi de acolo. / Apoi i-am făcut carte lui Dumitraşco fost sulger, pârcălab de **Tecuci**, şi a adunat mulţi oameni buni, anume Badea din **Brăila** (Brăileanca, lângă satul Holmul, comuna Podu Iloaei, Iaşi), Ghinea pârcălab, Ştefan căpitan, Sălevăstru iuzbaşă, Ştefan iuzbaşă, Bogdan vătav de hânsari, Platon, Bojilă răzeşul lui, Ionaşco Căpăţână, Vasile, Onaca, Carpu, Vasile Cinciul, Simion din **Plopi** (comuna Piscu, Galaţi), Ionaşco Ciolan, Ionaşco şoltuz, Neagul negustor şi Enachi din târgul **Tecuci**, şi au jurat cu sufletele că a cumpărat Zamfir armaş în acet sat **Gereni**, din partea lui Bogdan Agiud, jumătate, pe care el

[316] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 186, pp. 254-256

[317] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 567, p. 615

a cumpărat-o de la Maria şi Andonie, nepoţii Mariei, şi i-au ales partea lui şi au pus stâlpi, şi au aflat la loc de frunte 170 de stânjeni"[318].

GHEEŞTI

(comuna Motoşeni, Bacău).

Întărit, în **16 ianuarie 1495**, de Ştefan voievod, fraţilor Toader şi Ivan, şi nepoatelor lor Nasta, Stana şi Măria, care cumpăraseră, cu 85 zloţi tătăreşti, de la Pătru Gâlţea, sora lui uşa, şi de la seminţia lor, fraţii Ion Budză şi Drăgălina, toţi nepoţii Pătraşco Lofinde şi a popii Dragomir „a lor dreaptă ocină şi moşie, un sat pe Zeletin, anume Gheeştii, între Neagoane şi între Colunoi, unde a fost Gheia"[319].

GHELĂEŞTI

(satul Bilăeşti, azi Ghelăeşti, comuna Bârgăuani, Neamţ).

1634, ianuarie 25: Zapisul lui Maxin, fiul Palaghiei, nepotul Cernei din **Bilăeşti** (Ghelăeşti, comuna Bârgăuani, Neamţ), în care mărturiseşte că a vândut partea

---

318 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 239, pp. 219, 220

319 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 167, p. 304

lui din sat din **Buciumi** (înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău)… panului Toader Boldescul, pentru 40 zloţi tătăreşti… Şi au fost la acea tocmeală Gheorghe Aldescul diac, Ştefan diac din **Tatomireşti** (contopit cu Budeşti, comuna Făurei, Neamţ),Maftei din **Galbeni** (comuna Filipeşti, Bacău), Sanson din **Săuceşti** (comuna Săuceşti, Bacău) şi alţi oameni buni”[320].

1634, ianuarie 25: Zapisul fraţilor Ştefan şi Druţul, fiii lui Vlaicu din **Bilăeşti**, şi al nepoatei lor Florea, prin care mărturisesc că au vândut partea lor „din sat din **Buciumi**, cât se va alege din a treia parte a satului… panului Toader Boldescul, pentru 50 zloţi tătăreşti… dinaintea lui Lamba, pârcălab de Neamţ, Ionaşco, pârcălab de Bacău, Gheorghe diac din **Aldeşti**, Ştefan diac din Tatomireşti, Coste diac din **Bilăeşti** şi a altor oameni buni”[321].

1635, iulie 25: Zapisul lui Ionaşco, fiul lui Coste, prin care mărturiseşte că a dat partea lui „din satul **Buciumi** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău), a treia parte de ocină, cu 30 de ogoare şi vad de moară, şi loc de iaz de este pe pârâul Galbena, din partea de jos a satului… călugărilor de la sfânta mănăstire Pângăraţi… Şi la aceasta au fost Onciul diacul din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), popa Onciul şi Gligorie din **Bilăeşti** (Ghelăeşti, comuna Bârgâuani, Neamţ), Ionaşco din **Maxineşti** (înglobat în Bălăneşti, comuna Bârgăoani, Neamţ) şi alţi mulţi oameni

---

[320] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 31, p. 32

[321] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 32, p. 33

buni”[322].

1646, mai 6: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod fraţilor Dumitraşco, Gavril, Gligorie şi Salomia, „spre aceea ca să fie tari şi puternici a ţine şi a oprin partea lor de ocină din satul **Lăzăşti** (comuna Secuieni, Neamţ), din **Hermeşti** (lângă Cârligi, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), din **Itrineşti** (comuna Mărgineni, Neamţ), din **Băloşeşti** (Băluşeşti, comuna Girov, Neamţ), cu **Bilăeştii** (azi Ghelăeşti, comuna Bârgăoani, Neamţ), iar surorii lor Măricăi, sin aceste părţi de ocină să nu-i dea nimică, pentru că a vândut partea lor din satul **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ), ale tuturor fraţilor”[323].

1774, iunie: Satele **Bălăneştii, Itrineştii, Ghilăeştii** şi **Ciortienii**, cu liuzi ce s-au mutat la Sâmioneşti din ţinutul Romanului, sate din ţinutul Neamţului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[324], aveau **toată suma caselor 252**. Scădere rufeturi 94: 10 popi, 3 mazili, 18 văduve, 21 ţigani, 42 case pustii. Rămân birnici 158. / **Birnici:** Gheorghe Zmău / Dumitru, muntean / Toader, harabagiu / Gheorghe Pilat / Toader zet (ginere) munteanului / Alistarh Chilat / Ivan, sârbu / Vasile Pilat / Ion sin (fiu) lui / Gheorghe Hortolomei / Gheorghe Cipar / Gheorghe Ghervasă / Costantin al Hortolomei / Grigore, stoler / Ion Ciochine / Toader Bocă / Grigore / Ion, ungurian / Vasile, muntean / Vasile a Petrii / Trifan / Ilieş

---

[322] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 182, p. 218

[323] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 363, p. 311

[324] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 38-40

Gioncul / Luca, chetrar / Ion Trifan / Pavăl, chetrar / Ioniţă, slugă / Ion Cătană / Irimie / Mane, slugă / Stan, muntean / Radu, ciobotar / Lazăr, fluerar / Radu, rotar / Stoian, muntean / Stan, muntean / Arseni, ciobotar / Gheorghe, pitar / Lupul, olar / Vasile, bejenar / Costantin, muntean / Gheorghe brat (frate) Vişan / Ştefan Budurcan / Ioniţă Gioncu / Apostol Simere / Petraşco / Ion Pribag / Năstas, ciobotar / Ion Motoc / Iordache Spataru / Niţă, rotar / Sandu fiu lui Lazor / Macovei Vicol / Lupul Hordi / Costantin Mihordi / Ion Lungu / Dobre / Sandul / Grigore / Andrei Lae / Chirică Darie / Manolachi / Năstasă fiul lui Samoilă / Ion Laiul / Ion Chiriţă / Maftei / Ioniţă, crav / Ioniţă fiul lui Darii / Ion Rogojină / Marin, muntean / Simeon, butnar / Lupu, slugă / Sava, slugă / Ion a păscăriţii / Vasile, slugă / Vasile Chişcă / Ursache Casăţ / Iftimi Vasâi / Petre, butnar / Vişan, muntean / Ştefan / Grigoraş, stoler / Ştefan, cărăuş / Ion Boghiul / Simion / Leonti, herghelegiu / Neculai, stoler / Mihălachi Giocăş / Toader Vântu / Ion, muntean / Gheorghe, muntean / Ion, cioban / Toader, scutar / Sandul Hâra / Ion Brânzei / Tudorachi / Neculai Brânzei, holtei cu mamă / Ioniţă zet (ginere) lui Tudurachi / Radu Moşniaga / Tănasă al lui / Dumitru Moşniaga / Matei fiul lui / Năstas / Marin / Enachi / Toader Vicol / Toader, cojocar / Ştefan, plugar / Panaite, plugar / Marian, vezeteu / Mihai, plugar / Neculai, plugar / Ursachi, dârvar / Costantin Melinte, slugă / Iftimi, calfă / Ion, bărbier / Costantin Morian / Avram Istrate / Vasile Stângul, blănar / Neculai, vornic / Grigore Chiriţă / Grigore Darii / Ilii Darii / Ion Darii / Costantin / Simion Armaş / Neculai, slugă / Gavril, slugă / Toader Ruginosu / Costantin, doftor / Ion Armaş / Ştefan Laiu / Neculai, păscar / Ion Nistor / Radu fiul lui

Sima / Ion, rotar / Gheorghe Burcă / Sârghie / Ichim / Vasile Nădejdi / Ion Jipa / Mărian fiul lui Sandu / Radu Stan / Drăghici Postolachi / Stanciul fiul lui Marin / Ion fiul lui Postolachi / Ion fiul lui Petre / Ion Surdul / Ionaţco, ciobotar / Lupul, rotar / Toader, muntean / Ionaş, muntean / Duca, muntean / Moisa, muntean / Ioniţă, muntean / Dediul, muntean / Vasile, fratele lui / Ilin fiul Ducăi / Stanciul, muntean. // **Rufeturi:** Diaconul Savin / Popa Miron / Diaconul Vasile / Popa Zaharia / Popa Andrei / Popa Vasile / Popa Ştefan / Popa Ion / Popa Neculai / Costantin, dascăl / Gheorghe Mateeş, mazil / Neculai Lăpuşnianu, mazil / Ioniţă Gorgos, ruptaş / Mariuţa, văduvă / Maria, tij (la fel) / Călina / Maria / Ioana / Catrina / Dobriţa / Catrina, văduvă / Irina, tij (la fel) / Maria / Dragomia / Sanda / Ioana / Maria / Irina / Tudora / Măriuţa / Catrina / Costantin, ţigan / Vasile, la fel / Ion, la fel / Stan, la fel / Ion, la fel / Sandu, la fel / Toader, la fel / Petre, la fel / Gheorghe, la fel / Ursul, la fel / Vasile, la fel / Nechita, la fel / Marco, la fel / Sandul, la fel / Sava, la fel / Pavăl, la fel / Lupul, la fel / Vasile, la fel / Gheorghe, la fel / Toade, la fel / Ion, la fel. // **42 case pustii**.

GHENĂUȚI

(raionul Noua Suliţă, Ucraina).

1770-1772: Satul **Ghenăuţi**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[325], **toată suma caselor: 44**. Scădere rufeturi 3: 2 popi, 1 dascăl. Rămân birnici 41. / **Birnicii**: Toader, scripcariul / Nicolae sin (fiu) Terenică / Ștefan sin Dănilă / Vasile Căzac / Andrei Căzac / Dănilă Orbat / Petre sin Ciupercă / Simion Ciupercă / Andrieș / Tănase Ghezu / Costin sin Dohan / Vasile sin Bulia / Ostahe, rus / Vasile Buzdugan / Acsente, rotar / Andreș sin Dohan / Ștefan Cepil / Ion sin Cerpac / Ștefan sin Halon / Simion, vătăman / Tănase Corcioboi / Ichim Chirileică / Toader Puriluică / Petre sin Ciubre / Dumitru Hrabă / Ion Bujunco / Ursul Bibu, vornic / Ștefan Condruc / Marco brat (frate) vornicului / Ion Curlune / Vasile sin Dănilă / Ion brat vornicului / Andrei Botezatul / Nicolae Alecsie / Ion Stoian / Dumitru sin Alecsie / Vasile sin Ciubran / Grigoraș sin Ciubran / Toader sin Stoian / Gavril Bobăscul / Palamar. // **Rufeturi**: Popa Toader / Vasile, dascăl / Popa Dănăilă.

---

[325] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 119

GHEORGHEUŢI

(raionul Noua Suliţă, Ucraina).

1770-1772: Satul **Gheorgheuţii**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[326], **toată suma caselor: 33**. Rămân birnici 33. / **Birnicii**: Ion Aţă / George / Dumitru, văcar / Petre / George / Ivan, morar / Hrincul, pânzar / Hşivor Căzacul / Ivan Boicul / Anton / Fodor Căzacul / Vasile Hârbuitu / Vasile, prisăcar / Andrei / Onofrei Glovonic / Ivan Balamut / Ion Cimpoeşu / Costin, rusul / Ştefan Moldovan / Fodor / Lier Şchiopul / Ilia / Anton Ciopu / Ivan / Ştefan, rus / Onofrei sin (fiu) Rauschi / Onofrei, rus / Grigore, vornic / Ion brat (frate) vornicului / Simion brat Ion / Vasile cel mic / Vasile nepot păscăriţei / Iacob al păscăriţei.

GHERĂEŞTI

(fostul Birăeşti, sat pe Bistriţa, înglobat în Bacău).

1446, februarie 21. Întărit de Ştefan voievod lui Pipou şi fratelui său Coste Barovici, care primesc uric pentru „un sat pe apa Bistriţei, anume Birăeştii, care a

---

[326] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 129, 130

fost cumpărătură, în 60 galbeni, de la Mihăilă Moimescu”[327].

1627, noiembrie 13: Cartea de împuternicire a lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Ştefan diac din **Mărgineni**, „volost Bacău, să fie tare şi puternic a ţine toată partea de ocină din sat de **Biräeşti**, a vecinului său, a Mogâldei, ce i-au fost vândut Ionaşco Birăescu, pentru dabile domneşti, cu zapise de la şoltuzii de Bacău”[328].

1632, iunie 22: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată pârcălabilor din ţinutul **Bacău**, să ia partea de ocină din **Birăeşti** (Gherăeşti, înglobat în Bacău) a lui Văsii şi să o dea fraţilor Ştefan diac din **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău), Ion şi Vasile, feciorii lui Gherman din **Hălăşeni** (lângă Gherăeşti, înglobat în Bacău), după ce fraţii îl pârâseră pe „Văsii de la prisaca Boldescului pentru o ocină de la Birăeşti, ce au pus-o zălog la Gherman din Hălăşeni”[329].

1634, ianuarie 6: Porunca lui Moise Moghila voievod, dată pârcălabilor de Bacău, „să oprească toată partea din **Birăeşti** (Gherăeşti, înglobat în oraşul Bacău) a lui Păntelei din **Lăiteni** (sat înglobat în Letea Veche, Bacău), vecinul lui Ştefan din **Mărgineni** (sat înglobat în oraşul Bacău)… pentru că el i-a vândut, drept 19 zloţi, fără ştirea lui”[330].

---

327 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 263, p. 372

328 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 255, p. 338

329 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 128, pp. 164, 165

330 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 4, p. 7

1638, decembrie 27: Porunca dată de Vasile Lupu voievod pârcălabilor de Bacău, după ce i s-a jeluit „sluga noastră Ştefan pe popa Simion din **Birăeşti** (Gherăeşti, înglobat în Bacău), zicând că şi-a pus casa pe locul lui, acolo, la Birăeşti, loc ce-a fost descălicătura lui Hilip, moş lui Ştefan... să socotiţi cu oameni buni, iar de veţi afla că este locul lui Ştefan, acolo unde a pus popa Simion acele case, şi va fi descălecătura lui Hilip, să-şi mute casele pe locul lui. / Aşijderea, s-a jeluit că a stricat un heleşteu cu vitele lui; Deci iarăşi să faceţi lege, să-i tocmească heleşteul, de se va afla că au stricat vitele lui. Iar cui i se va părea cu strâmb, să le dai zi, să stea de faţă înaintea domniei mele”[331].

1741, februarie 1: **Hotarnica Birăeştilor**, întocmită de fostul mare paharnic Radul Racoviţă, trimisul domnesc „la satul **Birăeştii**, ce este în ţinutul Bacăului, între Limpede şi Bistriţa, pentru multă pâră ce au avut răzeşii de Birăeşti şi mai înainte cu răposatul Ştefan Rusăt, fost mare vornic, şi acum cu fiul său, al treilea postelnicel, pentru nişte părţi de moşie ce au fost cumpărătură lui Ştefan Rusăt, ispravnic din Bacău, de la unii din răzeşi, cu 11 zapise, de la neamul Hrişcanului, lui Constantin de Tămaş logofăt, ce a host neam Hişcanului cu jupâneasa lui Safta, care au dat lui Ştefan Rosăt 3 bătrâni pol (jumătate), şi hotarnicul Timuş Crupenschi a dat 2 bătrâni lui Ştefan Rosăt şi un bătrân pol l-au dat tuturor răzeştilor… / Chemat-am pe egumenul de **Ocnă** cu zapisele **Lăitenilor**, chemat-am pe Broşanul, ce este neam acelui Hrişcan, şi din scrisori nimic n-am putut alege, căci scrisorile Lăitenilor alta nu scriiu, fără satul

[331] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 526, p. 485

Lăiteni… / iar Constantin Roset a scos numai 9 zapise, şi 7 zapise le-am pus bune la parte, iar 2 nu, căci unul este o mărturie a târgoveţilor de Bacău, întăritură pe un zapis ce s-a aflat la neamul Hrişcanului şi este tot unul cu acela ce s-a dat în partea neamului Hriscanului, par altul scrie pe un Vasile Tărâţă din **Galbeni**, de la Neamţ, că a vândut partea Teclii… / Şi la acest hotărât au fost oameni mulţi, anume Sofronie, egumenul de **Ocnă**, stăpânul **Lăitenilor**, Bucu, şoltuzul, Mihoc, Toader Ciubotarul, David sin (fiu) Furtunei, Vasile Dabija, Ianăş, Chiriţă din **Bacău**, popa Vasile Neculcescu, Darie brat ego (fratele lui), Ion Neculcescu ot **Vâlţăneşti**, Ion Golăea ot **Hălăceni**, Chiriac Gormei, Gheorghie sin lui Chiriac Gormei ot **Băşeni**, răzeşii Ioniţă Broşteanu, constantin brat (frate) lui, Ioniţă a Dălbei, Ioniţă Mănăială, Gheorghiţă Mănăială, Lupul Banul, Grigoraş Cojocarul, Pavăl Berdilă, Gheorghe Cuibar şi alţii mulţi”[332].

1774, iunie 15: Satul **Ghirăeştii** şi **Hălăsenii**, ţinutul Bacău, ocolul Bistriţei de jos, sat răzeşesc, avea, după recensământul lui Rumeanţev[333]**: Toată suma caselor**: 50. Scădere rufeturi, însă 27: 20 poştaşi la Bistriţa, 1 diacon, 4 sărace. Rămân birnici 23. / **Birnici:** Pavăl, păscariul / Ioniţă Ghindu / Lupul Murguleţ / Vasile, curelariul / Procopii, curelar / Ştefan Odae / Zaharia Măcăială / Vasile Măcăială / Gheorghe Berghilă / Costandin sin (fiu) Buşcăi / Ioniţă Ocnianul / Ioniţă, herghelegiu / Gheorghi Prut, panţerul / Stoica, muntean / Costantin Istrati / Ioniţă a Pălăroaei / Toma Prut, brat (frate) Gheorghi / Dumitraşcu, podar / Costandin Gărmăţ,

---

[332] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 205-214

[333] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 292

tij (la fel) / Dobre zet (al) Măcăială, la fel / Andreiu Căruţă, la fel / Toader Năsăescul, la fel / Mafteiu, la fel / Toader fiul lui Stati, la fel / Gheorghi, rusul, la fel / Simion, la fel / Gheorghi Golăi, la fel / Ursul, la fel / Gavril, la fel / Ion Lazor, la fel / Toderaşco, la fel / Năstas, la fel / Ursul, mătăsar, la fel / Andronachi, la fel / Ursachi, la fel / Ion a Elincăi, la fel / Antohi Melinte, la fel / Pavăl, vătăjel, la fel / Gheorghi, giurgiu / Miron, prisăcariul / Murguleţ, păscariul // **Femei sărace:** Ilinca, săracă / Sanda, săracă / Iliana, săracă / Maria, săracă // **Rufeturi:** Grigori, diacon / Toma Habeiu, ruptaş / Velisarii, mazil.

1774, iunie: Satul **Ghirăeşti**, al Episcopiei Romanului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[334], avea **toată suma caselor 103**. Scădere rufeturi 18: 1 popă, 1 ruptaș, 2 țigani, 14 văduve. Rămân birnici 85. / **Birnici:** Gheorghi, vornic / Toma, vătăman / Gligori, rus / Toader Borșu / Ion Polocoș / Apostol sin (fiu) lui Ciocârlan / Ursul, muntean / Petre, morariu / Ianăș, butnar / Stan, muntean / Gherghel Andrieș / Mihai Cadar / Petre Dinca / Ștefan Herghel / Miha Ghereu / Luca Gania / Radul, morar / Andronachi, cibotariu / Vasile, cibotariu / Petre Balintu / Lupul zet (ginere) Zotoaei / Tănasă, ungurian / Zaharia, muntean / Andrei fiul lui Micu / Mihai Balinte / Dorcu Ștefan / Mihai Madici / Ianăș Herciul / Gherghel Blaj / Ion brat (frate) dascăl / Gherghel Budăi / Giurgiu Iștoc / Ilieș Gane / Gheorghi Andrei / Petre Gheorghii / Balinte Giurgiu / Dumitru, ungurian / Gherghel Comoraș / Martin Iștoc / Petre Magdici / Căniță Giurgiu / Mihai Bogdan / Trohin Lazor /

[334] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 279, 280

Vasile Lazor / Simeon fiul călugăriţii / Mărtin, chelar / Petre Lucaci / Gligoraş, cârciumar / Petre, herghelegiu / Mihai Andrieş / Gherghel Andrău / Giurgiu Andrău / Mihai, cărăuş / Giugiu, gălăţan / Mihai Budăi / Petre Toma / Budăi Mihai / Gheor Mărtin / Ianăş Iucman / Antal Tancău / Toma Mărtin / Dumitru Andro / Ianăş Dima / Ianăş Antal / Săcui, dascăl / Petre Chirecheş / Andrei Gal / Petre Andro / Gherghel Bereş / Ion, bejenar / Giurgiu Blaj / Mărtin Blaj / Ianăş Cadar / Mihai Duca / Iacob / Toader, muntean / Ioniţă, muntean / Ivan, muntean / Andrei, muntean / Iordache, muntean / Ene, muntean / Irimia, muntean / Martin, muntean / Ion, muntean. // **Rufeturi:** Popa Cănache / Ion Fuiule, ruptaş, priş ot (vine din) Neamţ / Ştefan, morar, ţigan / Toader, herar, ţigan / Iliana, săracă / Aniţa, tij (la fel) / Iliana, la fel / Aniţa, la fel / Iliana, la fel / Magda / Catrina / Maria / Cătălina / Iliana / Gaftoana / Iliana / Gocioaia / Aniţa.

1900: „**Gherăeşti**, sat în judeţul Bacău, plasa Bistriţa de jos, comuna Osebiţi-Mărgineni, situat lângă Lunca lui Rugină. Are o populaţie de 11 familii sau 37 suflete; o cârciumă. E situat la 3 km de satul Mărgineni-Osebiţi”[335].

---

[335] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 503

GHEREDEUCA

(satul Vorobivca, Hotin, Moldova).

1628, iunie 30: Zapisul lui Isac, feciorul Ciorcei, nepotul Pinţii, care mărturiseşte că a vândut, drept 100 taleri bătuţi, părcălabului Gheorghiţă Jora, în faţa **vameşilor de Hotin** Gheorghie, alt Gheorghie, popa Samson, Malic puşcarul, Dima puşcarul, Foti puşcarul, ţârcovnicul domnesc Nicoară Focenco, Lupul Tăutul, Căzacul feciorul vornicului Gheorghie, Lupul feciorul Zaharchei, şi Pătraşco feciorul Manciului din **Voloconteşti** (lângă Terebna, Hotin, Moldova), „din jumătate de sat din **Brădzeni** (azi Brândzeni, Hotin, Moldova), a treia parte, şi din **Vorobivca** (satul Gheredeuca, Hotin, Moldova), aşijderea aşa, şi din **Handzouţi** (satul Hancăuţi, Hotin, Moldova), aşijderea aşa, şi din **Oneşti** (pe Ciuhur, Hotin, Moldova) aşijderea aşa, ce sunt pe Ciuhru, ce au fost drepte ocine şi moşii a mâne-mea, Ciorcei, şi a mătuşă-mea, Pinţii, şi altor fraţi ai noştri”[336].

---

[336] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 374, pp. 519, 520

GHEREŞTI

(Vrancea).

1623, aprilie 9: Întărit de Ştefan Tomşa voievod uricarului Mierea Marmure, care primeşte uric pentru „o parte de ocină din a patra parte din satul **Zmiiani** (lângă Băcani, Vaslui), a patra parte cu locuri de mori până în pârâul Smilei şi în Bogdana, şi cu casele pe care el şi le-a cumpărat de la nepoţii Maricăi şi de la fiii ei Ofrim şi Albul, pentru 20 taleri de argint, partea Erinei şi a fratelui ei Gligorie, fiii Parascăi, şi partea mătuşii lor Odocsia, pentru care Irina şi fratele ei Gligorie, fiii Parascăi, au dorit să ia bani de la Necoară mare vornic şi să întoarcă de la Marica şi fiii ei, Frum şi Albul, pentru acea parte de ocină din satul Zmiiani, iar sluga noastră Mierea Marmure, fiind lor (neamul – n. n.) cel mai apropiat, nu a vrut să lase oameni străini să intre în ocina lor adevărată şi dedină, ci însuşi a întors acei bani mai sus scrişi. / Şi iarăşi o altă parte de ocină a dat din jumătate din satul **Bereşti** (azi Armăşeni, comuna Băceşti, Vaslui) jumătate, care îi este lui cumpărătură de la Maxim, fiul Ilenei, ocină din uric de împărţire ce l-a avut bunica lui, Neaga, de la Bogdan voievod, şi cu jumătate din moara gata pe pârâul satului, pentru 40 de taleri bătuţi. De aceea, să-i fie lui şi de la noi uric şi întărire cu tot venitul. / Şi iarăşi altă parte de ocină dintr-un vad de moară cu moară gata din satul **Ghereşti** (Vrancea), în gârla Putnei jumătate, dar din a opta parte care îi este lui cumpărătură de la Petrea şi de la fraţii lui şi de la fraţii lui Pătrăşcan, fiii lui Toader

Corchil, pentru16 bani buni, şi din cealaltă jumătate de moară din satul Ghereşti jumătate care îi este lui cumpărătură de la Toader Bărbosul şi de la sora lui Anghelina, pentru 9 bani buni. Şi de asemenea altă parte de ocină, din a patra parte din acel vad de moară din satul Ghereşti, a treia parte, şi din cealaltă jumătate, a opta parte, care îi este cumpărătură de la Spiridon şi de la sora lui, Anca, fiii lui Patcul, pentru 6 bani buni. Şi de asemenea altă parte de ocină din acelaşi vad de moară din satul Ghereşti, din a patra parte, a treia parte, care îi este cumpărătură de la Toma şi de la fratele lui, Bălciul, şi sora lor, Roxanda, fiii lui Stoica, pentru 3 bani buni. Şi de asemenea altă parte de ocină, din a patra parte din acelaşi vad de moară şi cu moară gata din satul Ghereşti, a treia parte care îi este lui cumpărătură de la Deleu şi de la surorile lui, Catrina şi Sofiica, fiii Ancăi, toţi nepoţii lui Toaderco Chiril, pentru 3 bani buni. De aceea să-i fie şi de Ia noi uric şi întărire cu tot venitul. / Şi întru aceea a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, sluga noastră Vasilie Huhulea diac, fiul Maricăi, nepotul lui Ghiorghie logofăt, de bunăvoia lui, de nimeni silit, nici asuprit, şi a vândut a sa dreaptă ocină şi dedină din uricul de dedină pe care l-a avea bunicul lui, Ghiorghie logofăt, de la Ştefan voievod cel Bătrân şi din ispisocul de cumpărătură de la Ioan voievod, şi din privilegiile de cumpărătură şi întărire în semne pe care Ie-a avut bunicul lui, Ghiorghie logofăt, de la Petru voievod, un sat anume **Ivăneştii** (Ivănceşti, comuna Boloteşti, Vrancea), cu curţi gata şi cu loc pentru moară pe pârâul satului şi cu prisăci şi cu poieni. Aceea a vândut-o slugii noastre Mierea Marmure uricar, pentru 300 de bani ungureşti buni. Şi i-a plătit deplin toţi acei

mai sus scrişi bani, 300 de bani ungureşti buni, înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni”[337].

GHERGHEŞTI

(„Nena pe Studineţ, unde este casa lui” şi
Miceştii lui Jăurescu, comuna Gherghești, Vaslui).

1443, mai 27: Întărit de Ştefan voievod lui Gherei, care primeşte uric pentru „satele anume Nena, pe Studineţ, unde este casa lui, pe din sus de Mic Jăurescu, unde a fost Clopot, şi, pe din jos de Iazăru, Bălăceştii, şi pe din jos de Bălăceştii, o fântână, anume Prozioane, pe din sus de Ezăreanu, să-şi aşeze acolo sat, şi, deasupra Cociubii, o fântână, să-şi aşeze iarăşi sat, şi, la Vatice, unde au fost Ştefan Răspop, şi, la Chengaci, unde au fost Cergăşă, şi, pe Prut, unde au fost Badea Bratişanul, şi loc de moară şi selişte… Iar hotarul tuturor acelor sate să fie cu toate hotarele lor cele vechi, pe unde au apucat din veci”[338].

1621: Toader Coranga, feciorul lui Lazor de **Miceşti**, nepot lui Mătăiu, şi femeia lui Dochia, cu toţi feciorii lor, vând „livadă de pomăt, cu tot pomătul ce se va afla… împresuraţi de cea de mare lipsă ce ne-a trimis Dumnezeu, şi o am vândut lui Constantin sin (fiul) vătavului Iftimie, drept 15 lei bani gata… dinaintea popii

[337] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 54, pp. 82-86
[338] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 233, pp. 327, 328

Gavril, Pavăl Răzvanul, Chiriac şi Sanson ot **Gergheşti**, Cărstea brat (frate) lui Toader şi Irimia ot **Miceşti**”[339].

1628, aprilie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod hatmanului Nicoară, pârcălab al Sucevei, care primeşte urice pentru „12 pământuri din frunte, din hotar până în hotar, din satul **Ionăşăştii** (pe Siret, Galaţi), cu parte din moară şi din pod, ce este în ţinutul Tecuciului pe Siret”, cumpărătură de la Trifan sin Efrem, popa Theodor ginerele lui Iosif, Ion şi Toader Bueban, feciorii Dimii, Avram feciorul popii Albul, Stan feciorul Calciului, cu 25 ughi aur; / „a treia parte din satul **Tinpeşti** (Timpeşti, lângă Ciorăşti, Galaţi) şi din **Prăjeşti** (lângă Ciorăşti, Galaţi) două părţi, şi cu două vii dinspre răsărit, şi cu vad de moară pe pârâul Bârladului”, cumpărătură de la Pătrăşcan, feciorul Galbănului, cu 120 ughi aur; / „jumătate dintr-un bătrân din satul **Galbenii** (pe Zeletin, Vrancea) ot ţinutul Tecuciului, cu o vie şi cu pometuri, şi cu loc de prisacă şi cu loc de moară pe pârâul Zeletinul”, cumpărătură de la Ursul, feciorul Neagului Lopată, drept 30 taleri; / „şi iarăşi… jumătate dintr-acelaşi sat Galbenii, cu vad de moară pe pârâul Zeletinului, şi din vatra satului şi din câmp”, cumpărătură de la Ursul Vartic, de la Ion Ţară-Lungă şi de la Ionaşcu, feciorii Lupii; / „o vie din satul **Fântânelile** (lângă Hanul Conachi, Galaţi), dintr-acelaşi ţinut”, cumpărătură de la Platon de acolo, drept 10 taleri bătuţi; / „a patra parte din **Ceucani** (azi Ciocani, Vaslui), ce este în ţinutul Tutovii”, cumpărătură de la Zaharie de la **Gergheşti** (în Tutova, Vaslui), drept 34 taleri bătuţi; / o „moşie din satul **Bănceni** (azi Bănceşti, Vaslui), a treia parte, cu loc de moară şi cu tot venitul, ce

339 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, p. 205

este în ţinutul Tutovii”, cumpărătură de la Trifan sin Mânzatul din **Cirbi** (azi Sârbi, lângă Oancea, Galaţi) ot Covurlui, drept 20 taleri bătuţi; / „o parte de ocină dintru acest sat Băncenii pe pârâul Tutovii”, cumpărătură de la Zatic, feciorul Zbiarăi, drept 20 taleri bătuţi; / „a treia parte dintr-un bătrân din satul **Răsipeni** (jângă Ciocani, Vaslui) ot ţinutul Bârladului, din câmp, din vatra satului şi din pădure”, cumpărătură de la Necula, feciorul lui Hilohie, drept 20 taleri bătuţi; / „a patra parte din satul **Costeştii** (pe Bârlad, Vaslui), cu vad de moară pe pârâul Bârladului şi cu două vii”, cumpărătură de la Sava sin Băloş, drept 30 ughi bani buni; / „o moară gata şi cu vad de moară întru acest sat Costeştii”, cumpărătură de la fraţii Toader, Irina şi Drenostu, feciorii lui Colici, drept 30 ughi aur; / o „moşie din satul Fântânelile, din vatra satului şi din câmp, şi din pădure, şi cu vad de moară”, cumpărătură de la Măriica, fata Toatei, nepoată lui Coman, drept 100 taleri bătuţi; / „din satul Fântânelile, din a treia parte, partea de mijloc, cu vad de moară pe Bârlad şi cu hotarul pe amândouă părţile Bârladului şi până la Călmăţui”, cumpărătură de la jupâneasa postelnicului Vrabie şi de la fetele lor Anna şi Marica, „care şi lor le-a fost cumpărătură de la Ager, feciorul Necşii, şi de la Neagul, feciorul lui David, şi de la Theodosia, fata Bratului, toţi nepoţii Şăndrescului”, drept 16 ughi aur; / „Şi iarăşi… din Fântânelile, din partea de mijloc, din vad, din moară”, cumpărătura de la Stana, fata Odochiiţăi, şi de la Ion, feciorul Sprincetei, nepoţi altui Stan, şi de la Iloae, drept 22 ughi aur; / „şi aşijderi… dintru acest sat, din partea din mijloc… părţile ce-au fost cumpărătură de la Gârle, feciorul Trinoae, nepot lui Drăguş, şi de la Cârste, feciorul Gârlei, şi de la Cristina

Ţiganca, toţi nepoţii lui Enache, drept 12 ughi aur"; / „altă parte dintru acest sat Fântânelile, din partea de mijloc şi cu parte de vad de moară… cumpărătură de la Petrea, feciorul Buloae, nepot Marinei, de la Marco Boaebanu şi de la Ruşca şi Maria, fetele lui Pătraşcu, drept 12 ughi de aur"; / „altă parte din Fântânelile, din patea de mijloc şi cu parte din vad de moară… cumpărătură de la Muşa, fata lui Negrilă, şi de la Mareş, feciorul lui Ciocan, toţi nepoţii lui Dercan, drept 12 ughi aur; / „şi iarăşi dintru acest sat, iarăşi din partea de mijloc… cumpărătura de la Stoica Câlţul şi de la feciorul ei Gânba, de la Lupul, Smoleanul şi Rişe, toţi nepoţii lui Bilţu, drept 12 ughi aur"; / „altă parte de ocină dintru acest sat, din partea de mijloc", cumpărătură de la Murgoci şi Blăjar, feciorul lui Batic, şi de la fratele lui Bratiţ, şi de la Bila, Boghiian, Negură, Cârstina, partea pe care ei o cumpăraseră de la Hadâr feciorul, drept 12 ughi de aur; / „altă parte dintru acest sat Fântânelile", cumpărătură de la Arion ot **Lieşti** (în Covurlui, Galaţi) şi de la Vasile sin Ursul din **Tomceşti** (lângă Tudor Vladimirescu, Galaţi), care lor le-a fost cumpărătură de la Buce, feciorul lui Negrelă, drept 10 ughi aur; / „altă parte dintru acest sat, dar din partea din jos", cumpărătură de la Crâmpotă feciorul, drept 8 ughi"[340].

1632, noiembrie 7: Zapisul ureadnicului de **Bârlad** Andrei, al lui Glegorie Surtă şi Glegorie din **Cociuba** (în Rusi, comuna Puieşti, Vaslui), al lui Gavril Mustaţă şi Gavril, feciorul lui Surtă, Ursul, feciorul Zaharei din **Gherghești** (comuna Gherghești, Vaslui), şi Strătulat, şi Frăteiu, prin care mărturisesc cu sufletele „cum au venit

---

340 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 340, pp. 466-470

în faţa noastră Focşa din **Băliţeşti** (în Hălăreşti, comuna Iana, Vaslui) şi cu feciorii săi… şi au vândut din sat din Băliţeşti a cincea parte, cu vad de moară şi cu tot venitul, lui Ifrim şi femeii sale Hilinei, drept un cal şi patru oi, şi s-a biciuluit calul drept 30 de lei şi oile câte un leu"[341].

1632, decembrie 25: Zapisul şoltuzului Ion Carapotona şi al celor 12 pârgari din **Bârlad**, şi al preotului Ştefan de la biserica domnească, Maftei Roşca, Maxin paharnicul de **Călimăneşti** (pe Tutova, comuna Puieşti, Vaslui), Dumitru pitarul şi Zaharia din **Miceşti** (contopit cu Gherghești, comuna Gherghești, Vaslui), în care mărturisesc că Mihail, ginerele Cimbalei, şi femeia lui Oprina, fata Stancăi Cimbăloaei de sat de **Grădeşti** (Gârdeşti, pe Tutova, comuna Voineşti, Vaslui) şi cu feciorii lor au vândut „dreaptă ocină şi moşie ce au avut el la sat la **Dracsini** (azi Drăxeni, comuna Gherghești, Vaslui), însă cumpărătură de la mătuşa lor Dochia, sora Stancăi Cimbăloae, din jumătate de sat a patra parte… şi o au vândut fratele său Apostol, cumnatul femeii sale, Oprinei, şi fiului său Constantin , drept 16 galbeni buni. Deci s-au sculat Apostol şi cu fiul său Constantin, de au dat ei acei 16 galbeni"[342].

1651, februarie 8: Ursul din satul Zmiani, feciorul Irinei, nepotul Vărvarei, strănepotul Telei ce a fost stolnic, dăruieşte „jumătate de sat de **Zmiani**, partea mea, cu jumătate iaz cu moară şi cu casele mele din Zmiiani, şi din satul întreg din **Români**, dinspre apus, aşijderi, din gura Iugei, din satul **Stâmba** dinspre Tutova…dumisale

[341] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 242, pp. 301, 302
[342] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 263, pp. 331, 332

Enachi al lui Gavril Păladi şi dumisale Toade Păladi, pentru sufletul celor ce le-au agonisit şi pentru sufletul nostru… şi s-au prilejit Scarlet din **Zoriliani**, Apostolache, Bejan Gheuca, Ionaşco sin (fiu) Drăgan, Dumitraşcu Buciumaş, frate-meu Căzacul ot **Zmiiani**, popa Gavril cel domnesc, popa Chiriiacu, duhovnicul meu din Bârlad, Antohie Costache, Constantin Bujoranul, Neculai Bujoran, Constantin Ţopa pârcălav şi Ionaşco Ţopa ot **Bârlad**, şi Pavăl Surlă din **Ghergheşti**”[343].

1662, martie 27: Mirca şi Măria, fetele Zariei, nepoatele lui Dragoş, strănepoatele lui Marcu din **Miceşti**, vând lui Constantin sin (fiu) Iftimie, drept 10 lei bătuţi, „din satul Miceşti, din partea Zahariei, a cincea parte.. şi s-au prilejit Irimia, Ioan călugărul şi Constantin de **Miceşti**, Ioan Meşterul şi Chiriac ot **Ghergheşti**”[344].

1665 (anterior): „Constantin, feciorul lui Mirăuţă din **Ghergheşti** dăruieşte parte de moşie, ce i se va alege, din **Mănoi**, ţinutul Tutovei, pe Studineţ, jupânului Ioan Pălade”[345].

1666: Ion, Constantin şi Merăuţă, feciorii lui Iftimie, nepoţii lui Gligorie din **Ghergheşti** dăruiesc marelui logofăt Neculai Buhuş „o moşie din partea tatălui lor, trei părţi, partea lui Ion, Constantin şi Merăuţă din satul **Băloşăşti** pe apa Bogdănii, din bătrânul Sitariului”[346].

1676, octombrie 6: Sofiica, fata Zahariei din

---

[343] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 72, 73

[344] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XX, Iaşi 1892, pp. 78, 79

[345] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 210, p. 190

[346] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 167, p. 152

Gherghești, dăruiește „nepoților mei, feciorii Acsiniei, lui Gavril și Mălancăi… partea mea de moșie din satul **Gherghești**, și din satul **Zmianie**, și din **Români**, de pe apa Smilei, și din satul **Strâmba** și din **Coțmănești**, de pe apa Tutovei, și din satul **Doncești**, de pe apa Covurluiului… dinaintea preotului Ștefan, Dionisie călugărul, Gheorghe feciorul lui Maftei Biniei și Petre feciorul lui Andrei de **Gherghești**, Irimia feciorul lui Constantin Giuncu de **Tătăreni**, Iosip de **Onești**, și alți mulți"[347].

1687, august 21: Carte de împuternicire, dată de Constantin (Cantemir) voievod lui Constantin „spre aceea ca să fie volnic a-și lua de-a zecea de pe ale lui drepte ocine și moșii, ce le are în ținutul Tutovei, din **Dracșeni**, din **Rătești**, din **Corodești**, din **Mircești**, din **Gherghești** și din **Huși**, din gura Tutovei. Din pâinea mare și din pâinea mică, și din fânaț, și din pomet, și din toate, după cum este obiceiul"[348].

1712, decembrie 31: „Adică noi, Ștefan, Postolachi și Lupașco, feciorii lui Constantin Gherghescul, mărturisim că, încăpând noi în robie la niște Liași și neavând ce face într-alt chip, ne-am scos moșiile la vânzare, ce avem la ținutul Tutovei, și alt nimeni nu s-a aflat să le cumpere, și am căzut cu rugăminte la Ion Pălade mare spătar și ne-a dat dumnealui o bute de vin de 100 vedre, și vadra de câte un tult, care se fac 33 lei și 4 potronici; și pentru acești bani să avem a-i da dumisale moșia din **Gherghești**, sau din **Manoi**, ori din **Dracsini**,

---

[347] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 71, pp. 117, 118

[348] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 79, p. 131

ori din **Bogdana**, pământul câte 2 orţi, să avem a-i împli moşie de aceşti bani”[349].

1714, martie 12: Constantin, feciorul lui Mirăuţă din Ghergheşti, nepotul lui Iftimie Surlă, vinde marelui spătar Ioan Pălade, drept 30 lei, „partea de moşie ce i se va alege din **Ghergheşti** şi din **Dragomăneşti**”[350].

1737, august 23: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod lui Lupaşco Gherghescul şi fraţilor săi, feciorii lui Constantin Gherghescul, ca „să fie tari şi puternici a-şi lua de-a zecea de pe a lor drepte ocini, ce au la **Ghergheşti**, la **Mănoiu**, la **Miceşti**, la **Stângaciu**, la **Corodeşti**, la **Dracşeni**, la **Răteci**, la **Obârşieni**, la **Huşi**, şi la **Unguraşi**, ce sunt în ţinutul Tutovei”[351].

1767, iulie 4: Nepoţii lui Lupaşco Gherghescul, pentru o datorie a unchiului lor la marele logofăt Ioniţă Pălade, îi dau „dumisale 66 de pământuri şi dintr-un bătrân două părţi… Şi a avut Lupaşco moşie baştină dintr-un bătrân a patra parte şi un bătrân întreg, ce l-a avut danie de la mătuşă-sa Mărica, ce-a ţinut-o Lupaşco, fratele lui Frige-vacă; şi a mai avut şi alţi doi bătrâni, danie de la unghiul său, popa Gavril… / Aceste toate le-am dat dumisale, un bătrân şi a patra parte dintr-alt bătrân din **Dracsini**, cu seliştea satului şi cu iazul; şi din **Stângaci** iarăşi aceste părţi; şi din **Mănoi**, şi din **Cociobani**, iarăşi aceste părţi; iar din **Ghergheşti** i-am dat trei bătrâni şi dintr-alt bătrân a patra parte; şi din

---

[349] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 205, pp. 186, 187

[350] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 214, p. 191

[351] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 30, 31

Dragomăneşti iar i-am dat un bătrân şi dintr-altul a patra parte şi cu loc de prisacă; şi s-au împlinit dumisale deplin 66 de pământuri”[352].

1774, iulie 5: Satul **Ghergheleul**, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[353], avea următorii: **Birnicii:** Lupul zet (ginere) lui Pogorac / Lupul, ciobotar / Marin al lui Dămian / Cozma, crav, al lui Ion Papuc. // **Holteii:** Nechita Tânjală / Vasile fiul lui Lupul / Ion Papuc / Alecsandru Dămian. // **Ţiganii:** Toader / Constandin / Tănasă.

1900: „**Gherghești**, sat în judeţul şi plasa Tutova, la sud de satul Miceşti, pe pârâul Studineţul. Are 430 locuitori, din care 49 știu carte, şi 115 case”[354].

GHERMĂNEŞTI

(„unde este Nichita”, comuna Suhuluceni,
Judeţul Orhei, Moldova).

1437, decembrie 20: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul

---

[352] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 208, pp. 188, 189

[353] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 226

[354] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 507

lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi satul Ugrinăuţi (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bticeni, Moldova), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Cusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui

Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Orhei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), **unde este Nichita** (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea

unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac"[355].

1607, februarie 10: Zapisul marilor boieri, în care mărturisesc cum Ghermănescu diacul, rudeniile lui Onciul stolnicel, Simion stolnicel şi Ileana, feciori şi nepoţi lui Gavril şi Lupşei şi ai lui Ion vând „dreapta cumpărătură a părinţilor lor… jumătate dintr-un loc de sat, care iese din jos, la capătul Culişăului (**Ghermăneşti**), la capul Piscului, unde se împreună văile ce sunt pe Culişeu şi cu loc de iazuri şi de moară la **Molovateţe**, ce-i în ţinutul Orheiului… lui Dumitraşco Chirică mare postelnic, drept 200 taleri de argint"[356].

1607, februarie 24: Întărit de Simion Moghila voievod lui Dumitraşco Chiriţă, care primeşte ispisoc pentru cumpărătura sa „un loc de sat… ce se numeşte **Ghermăneştii**, la Molovatiţ şi cu loc de iaz şi de moară la Molovatiţă, ce este în ţinutul Orheiului"[357].

---

[355] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

[356] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 25, p. 37

[357] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 26, p. 38

1625, februarie 20: Zapisul jupânesei Maria Chiriţoae a răposatului Chiriţă Dumitrachi postelnic Paleolog, care, „văzând slujba cestui vornic, anume Mardarii, ficiorul Tomei, ce-a fost vornic în Botăşeni, cum mi-a slujit cu dreptul dintru pruncia sa şi-n ţară străină, în Ţara Leşască, până şi l-am însurat din casa noastră, pentru ceia eu m-am sculat şi l-am miluit cu un loc de ocină ce-a fost cumpărătură dreaptă a noastră, anume **Ghermăneştii**, în ţinutul Orheiului, de la Ghermănescul diacul şi de la toată rudia lui, pentru 200 taleri de argint, cum mai bine vor spune dresele carele i-am dat: unul de la Erimiia vodă, altul de la Simion vodă, al treilea a boierilor de mărturie ce-au făcut dintru cine s-au cumpărat. Pentru ceia, să fie lui Mardarii, ficiorului nostru, dreaptă ocină şi dare de la noi, ca să n-aibă nimeni a să amesteca”[358].

1627, februarie 20: Zapisul jupânesei Mariia Chiriţoe a răposatului Chiriţei Dumitrache postelnic Paleolog, prin care i-a dăruit „acestui vornic anume Mardarii, feciorul Tomei, ce-a fost vornic în **Botăşeni**”, pe care l-a şi „însurat din casa noastră… şi l-am miluit cu un loc de ocină, ce-a fost cumpărătura dreaptă a noastră, anume **Ghermăneştii** în ţinutul Orheiului, de la Ghermănescul diacul şi de la toată ruda lui, pentru 200 taleri de argint”[359].

1639, iunie 25: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod „cestor oameni, Ghermăneştilor, spre aceea să fie tari şi puternici a opri locul acelor

---

[358] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 278, p. 347

[359] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 151, p. 182

oameni ce sunt răzeşi cu dânşii la sat, la **Ghermăneşti**, pentru nişte bani ce au cheltuit ei pentru acel loc, când s-au pârât cu vornicul Roşca, sau să li se întoarcă toţi câţi au moşie la Ghermăneşti, pe cât vor fi cheltuit cu acea pâră”[360].

1644, noiembrie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Ștefan, Sidor și Isac, fiii popii Sârbul, și rudele lor s-au pârât de față cu Căzacul, fiul lui Zlatul, nepotul lui Todică din **Ghermănești** (comuna Suhuluceni, județul Orhei, Moldova), și cu Simion din **Drăgușeni** (comuna Lunca Banului, Vaslui), și cu Pătraşco Dzamă (Zamă) din **Văsiani** (Văsieni, comuna Leușeni, județul Orhei, Moldova), și cu Tudoran din **Ghermănești**, pentru satul Ghermănești, spunând Ștefan cu frații săi că au ei acolo ocină și dedină în satul Ghermănești, împreună cu Căzacul și cu alte rude ale lui. Iară ei au zis toți că nu au ocini nici unul dintre ei, și nu au nici o treabă... / ei toți au jurat, cu 24 de jurători, pe Dfânta Evanghelie și Sfânta Cruce că nu au ei ocină în satul Ghermănești și nu au nici o treabă. / Pentru aceasta, Ștefan cu frații săi au rămas în fața domniei mele și din toată legea țării”[361].

1646: Donosie, nepotul lui Gherasim de **Bogzeşti** (comuna Budăi, raionul Teleneşti, Moldova) vinde vornicului Apostol, drept 20 lei, „partea mea din sat din **Braviceni** (Bravicea, comuna Bravicea, raionul Călăraşi, Moldova), ce este pe Răut, în ţinutul Orheiului… dinaintea vornicului Ionaşco şi Sturdzii de **Piscani** (în braniştea

[360] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 153, pp. 167, 168
[361] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 458, pp. 436, 437

Bohotin, Iaşi), Mihalcea de **Braviceni**, popa Istratie cel domnesc de târg de **Orhei**, Moisăi Frăţiman şi Maftei Săpoteanul de **Văsiiani** (Văsieni, comuna Leuşeni, raionul Teleneşti, județul Orhei, Moldova), Ştefan Popăscul de **Ghermăneşti** (comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova) şi a mulţi oameni buni"[362].

1655, aprilie 30: Ispisoc de judecată de la Gheorghe Ştefan voievod, după ce „s-au pârât de faţă Sava Sădlariul cu tot satul **Ghermăneştii**, răzeşii lui, pentru o casă ce şi-a făcut Sava la Ghermăneşti. Deci satul Ghermăneşti a dat seama cum şi-a pus casa în ţarină. Deci ei s-au voit dinaintea domniei mele şi s-au tocmit ca să-i lase casa lui Sava unde a pus-o, să nu o mai mute, nici să se mai gâlcevească pentru această treabă şi ei încă să-şi pună casele cine unde-i va plăcea, cine va avea treabă din partea de sus, iar care au parte din jos şi n-au treabă din sus să nu-şi pună casele, de acum, înainte"[363].

1686, ianuarie 22: Întărit de Constantin voievod lui Chirică şi răzeşilor săi, Istratie Beişor, Tănasie Birciul, Dodie, Scurtul şi alţi răzeşi, care primesc ispisoc pentru un „heleşteu, care este la **Ghermăneşti**, pe Măetin, la **Molovateţ**, şi când a fost la iezitul heleşteului a dat de ştire răzeşilor să iezească şi ei cu dânsul, şi ei n-au vrut, şi cheltuieşte, în toate verile, de întăreşte iazul, iar răzeşii nu stau niciodată să iezească cu dânsul, ci, văzând lucrul gata, vor să ţie şi ei cu dânsul la heleşteu, şi şi-au lat hârtie de zi dată, să vină de faţă aici, la Iaşi, să-şi întrebe. Deci Chiriţă a venit la zi şi a aşteptat peste zi două

[362] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 268, pp. 212. 213

[363] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 92, p. 100

săptămâni, iar răzeşii n-au mai venit şi au rămas ei de zi şi din toată legea ţării"[364].

1730, noiembrie 15: Miron Scurtul, nepot Chifei dăruieşte lui Darie, cuconul căpitanului Carp Rusu „a mea dreaptă ocină şi moşie din satul **Ghermăneşti**, toată partea ce s-ar alege, care moşie mi se trage de pe moaşa (bunica) mea Nastasia, fata Slădariului Savii"[365].

1774, iunie 5: Satul **Ghermăneştii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Culii, după recensământul lui Rumeanţev[366], avea **toată suma caselor 19**. Scădere rufeturi 9: 4 volintiri, 3 mazili, 1 jidov botezat cu carte de scuteală, 1 popă. Rămân birnici 10. / **Birnici:** Toader Băluță / Grigoraș, rusul / Toader Chirică / Agachi Luchian / Enachi, cojocar / Radu, cibotar / Ilie Plevuță / Andrii Fulga / Grigoraș Fulga / Gheorghe Fulga. // **Rufeturi:** Toader, pâslar, rus, volintir / Carp Buiucul, volintir / Vasile Arnăutul, volintir / Sandul Stăvilă, volintir / Ion, jidov botezat, cu carte de scuteală / Toader Stăvilă, mazil / Ion Stăvilă, mazil / Ilie Stăvilă, mazil / Popa Ioniță.

1904: „**Ghermăneşti**, sat în judeţul Orhei. Face parte din volosti Ciocolteni. E aşezat pe valea Molovata. Are 69 case, cu o populaţie de 712 suflete. Sunt vii şi grădini"[367].

---

[364] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 153, pp. 151, 152

[365] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 201, pp. 200, 201

[366] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 413

[367] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 102

GHERMĂNEŞTI

(fosta selişte Lăhoveni şi Ghidişenii,
comuna Banca, Vaslui).

1448: Întărit de Ştefan voievod lui Toader Gherman, care cumpărase, cu 60 de zloţi tătăreşti, de la Daşco, fiul lui Gostilă, „o selişte, anume Lăhovenii”[368]. Hotarul, din veac.

1632, iulie 15: Zapisul lui Toader de **Bârlad**, care scrie zapisul şi mărturiseşte „cum au venit înaintea noastră popa de **Hărmăneşti** (Ghermăneşti, comuna Banca, Vaslui), Vasile Buţucul şi popa Gligorie de Hărmăneşti, feciorul popii lui Albeş şi Costantin aprod de **Rădăcineşti** (comuna Corbiţa, Vrancea), şi Gheorghe de **Rădeşti** (comuna Bălăbăneşti, Galaţi), Busul şi a Cârstei, fratele popii Buţucului, şi Nechita, fratele popii Buţucăi, şi Dănilă, feciorul lui Ştefan, Gorul, Casin feciorul lui Ştefan şi Ion Molofeiu de **Răsipeni** (lângă Vinderei, Vaslui), Grozava, feciorul său şi cu Antonisiia şi au vândut… din sat de **Răsipeni**, de pe Jeravăţ, partea unui bătrân, ce i se vine partea lui Molofteiu… lui Constantin Ciurei din **Dăneşti** (lângă Oancea, Galaţi), drept 55 de zloţi”[369].

---

[368] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 22, pp. 37-39

[369] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 158, pp. 201, 202

1643, aprilie 28: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Gheorghe şi lui din **Bărboşi** (comuna Leţcani, Iaşi), după ce „s-a jeluit domniei mele Vasile (Cogălniceanul) din **Ghidişeni** (înglobat în Ghermăneşti, comuna Banca, Vaslui) pe Nacul de acolo, zicând că a cumpărat tată-său Ion Cogălniceanul o parte de ocină din satul Ghidişeni, partea de jos, de la izvoare în jos, până în locul lui Voico, şi s-au aflat şi drese pentru acea parte de loc, ce a cumpărat, Iar cându-i acum, vrea să se amestece Nacul pe acel loc. / Pentru aceea, voi să aveţi a opri pe Nacul de pe acea parte de loc. Iar de-i va părea cu strâbul, să vină să stea de faţă înaintea domniei mele”[370].

GHERMĂNEŞTI

(comuna Drânceni, Vaslui).

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti”; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator,

[370] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 84, p. 91

pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra"; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcărează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixandru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi"; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi… a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stancăi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul

lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi”; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii”; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi”; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod. Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult”; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri bătuţi”; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi”; / „satul **Şotropenii** (lângă Pe-

rieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru 100 de taleri bătuţi"; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi"; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod"; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni"; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară, fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni, dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare"[371].

---

[371] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

1638, octombrie 20: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Ivol şi Ion din **Ghermăneşti** (comuna Drânceni, Vaslui), să meargă „la sat la **Bărboşi** (comuna Cozmeşti, Iaşi) şi să socotiţi cu oameni buni, să alegeţi hotarul Bărboşilor dinspre **Podoleni** (comuna Cozmeşti, Iaşi), pe unde vor spune dresele lui Vlad şi Macsin cele bătrâne în semne. Şi dacă veţi alege, să le puneţi stâlpi, pe unde vor spune în drese semnele cele bătrâne, pentru că s-au pârât în faţa domniei mele Vlad cu Ureche spătarul, zicând Vlad că-i împresoară hotarul dinspre Podoleni"[372].

1661, octombrie 6: Dămian, feciorii lui Tanasie, Constantin şi Gavril, Marco şi femeia lui Vastea, care este sora lui Dămian, feciorii lor şi Alexandru cu femeia lui Arsenia dăruiesc hatmanului Neculai Racoviţă „toată partea noastră din satul **Bobuşeani** (Băbuşeni), cu vad de moară în gârlă, pentru un bine ce mi-a făcut dumnealui… dinaintea lui Pană pârcălabul, Cărăiman căpitanul şi Andrei vameşul de Fălciu, Paşcan izbaşa ot **Cărhăneşti**, Rusul izbaşa ot **Lărgeni**, Burlan ot **Băleşti**, Vasile ot **Ghermăneşti**, Necula ot **Peiceşti**, Lepădat şi călugărul Ilie ot **Vădeni**, părintele Calin vornicelul de **Gurbăneşti**, Vicol feciorul Gligorcei de **Şolomoni** şi alţi mulţi oameni buni"[373].

1900: „**Ghermăneşti**, comună rurală, în partea de est a judeţului Fălciu şi cam în centrul plăşii Podoleni, mărginită: la nord, cu comuna Podoleni; la sud, cu comuna Drănceni; la est, cu râul Prut, şi la vest, cu comuna Păhneşti. Este formată din satele: Arsura şi Ghermăneşti,

---

[372] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 488 p. 457

[373] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 85

cu o suprafață de aproape 3.194 hectare şi cu o populaţie de 480 familii sau 1.869 suflete, din care 400 contribuabili. Are o școală; 2 biserici. Comuna se află pe domeniul statului. Vite mari cornute sunt 1.057, oi 1.619, capre 60, cai 219 și râmători 398. / **Ghermăneşti**, sat în comuna Ghermăneşti, așezat parte pe podișul înclinat spre sud-est și parte pe Valea Ghermăneștilor, deschisă tot către acest punct. Suprafaţa teritoriului e aproape de 2.363 hectare, cu o populaţie de 353 familii sau 1.364 suflete, din care 300 contribuabili. Aici este reședința comunei. Are o școală, înfiinţată în 1868, frecventată de 45 elevi; o biserică, făcută la 1838, deservită de 2 preoţi și 2 dascăli. Satul se află pe proprietatea statului, care poartă numirea de domeniul Ghermănești. În satul Ghermănești, în 1728, ghenarie 30, Grigore Ghica-Vodă a dormit, o noapte, cu oastea, când se întorcea din Codru, unde fusese împotriva tătarilor, care se răzvrătise contra Împărăţiei Sultanului. Sub dealul caselor proprietăţei din sat, se află un izvor de apă feruginoasă; puţin mai spre sud, altul cu apă de pucioasă”[374].

GHETLOVA

(sat pe Cula, numit cândva Deteleu,
raionul Orhei, Moldova).

1436, iulie 17: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi lui Hodco al lui Creţu, care primeşte uric pentru „două locuri

---

[374] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 510, 511

în pustie pe Cula, între Borşciari şi între **Deteleu**, la Luncuşoara de Jos, la Două Fântâni… Iar hotarul acestor pustii să fie cât vor putea folosi acele două sate îndestul”[375].

1636, august 31: Întărit de Vasile Lupu voievod, prin ispisoc de judecată, lui Ionaşco Rusul, după pâra lui Moisan şi a fraţilor săi, feciorii Drăguţei, „pentru o parte de sat de **Ghitilova** (sau Ghetilova, azi Ghetlova, comuna Ghetlova, raionul Orhei, Moldova), de la Orhei, zicând feciorii Drăguţei precum acest Moisan n-ar fi avut moşie în Ghitilova, iar Ionaşco Rusul a adus mărturie cu iscălituri şi a dovedit pe feciorii Drăguţei”[376].

GHEŢĂOANI

(pe Bâc, înglobat în Chişinău, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Gheţeoani**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Faţa Bâcului, după recensământul lui Rumeanţev[377], avea **toată suma caselor 188**. Scădere rufeturi 39: 7 scutelnici ai spătarului Râşcanu, 24 volintiri, 2 mazili, 1 ruptaş, 5 femei sărace. Rămân birnici 149. / **Birnici:** Vasile Barbul / Stanciul Ocsănti / Tudosă Crăciun / Constandin Purcel / Gavril Terinte / Platon

---

[375] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 157, pp. 216-218

[376] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 493, p. 553

[377] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 426-428

fratele lui / Alecsandru Gavril / Chirică Trifan / Andrii fratele lui / Niţă Vasilache / Sâli, olar / Sârghi Donciul / Maftei Mălaiu / Andrii Disculţul / Alecsa Drumăriţoiu / Toader Nohaiul / Vasile Buga / Toader Iftimi / Ion, cibotar / Ivan Dămian / Grigori Guriţă / Toader Bugiac / Tănasă, tălmaci / Mihai Novac / Ioniţă Paşchiri / Ştefan fratele lui / Simion Novac / Gheorghi, casap / Lupu, căldărar / Petre fiul lui Lehoae / Nistor, pâslar / Vasile Mămăligă / Luca fiul lui Ştefan / Maftei Gavril / Pavel Şchiopu / Flore Drăgan / Andrii Pavel / Zaharie fiul lui Babii / Antohi fiul Davidoaei / Luca fiul lui Boubălţat / Pavel Meriuţă / Oţâcă Meriuţă / Ilii fiul lui Proca / Constandin Roată / Simion Budul / Ştefan Bogos / Constandin Cărămănoiu / Tămase fiul lui Bălan / Ioniţă Caisâm / Ioniţă, cojocar / Andrii Canţir / Andrii fiul lui Tetiul / Ion, cârciumar / Chirică, pâslar / Constandin Dimul / Gheorghi, cojocar / Iftodi Purcel / Sandul Tăbultoc / Sandul fiul lui Gavril / Stahi, sârbul / Nastas Gavriliţă / Panhili Gavriliţă / Ion Sâle / Andrii Chiril / Iftimi fiul Măriţoai / Ioniţă fiul Măriţoai / Neculai Pârâu / Leonte Burduja / Darii Mălinul / Leonti Chiper / Vasile Andreiu / Ioniţă Herghe / Ion Tărchilă / Arhirii Verdeş / Ioniţă Hagiu / Roman fiul lui Zaharia / Constandin Bâzgul / Dumitru, sârbul / Trohin fiul lui Simion / Simion fiul lui Simion / Pavel Bălan / Ioniţă Lupul / Vicol Băran / Negoiţă / Manoli fiul lui / Toader Corcodel / Istrate Grajfiul / Nane Giosanu / Iftemi Birţul / Niţă Măcarii / Toader Ştefănică / Luca Vişină / Lupul Borderianu / Ioniţă Corcodel / Andrii Terenti / Constandin Stângă / Miron Dănuţă / Grigoraş Oală / Nicolai Genunchi / Andrei Genunchi / Terinte Isteţul / Enachi, cârciumar / Alicsandru fiul lui Cernat / Mihălachi Ionas / Toma

Măcarii / Constandin Sloma / Leonti Giosanu / Maftei Giosanu / Irimie Sângerianu / Tofan Sângerianu / Gavril Nagâţ / Gheorghi Sângerianu / Cozma Bârlat / Arhip Băltaga / Hilohi fiul lui Băltaga / Andrei, olariul / Vasile Ştefănică / Vasile Scurtulencul / Miron / Darii Iuraşcu / Andrii Dănuţă / Pavel Foiul / Andrii Ciocan / Simion, eşan / Grigori Şchiopul / Simion Condre / Gheorghi fiul lui Neculai / Ştefan Mozoiule / Toderaşcu Nohaiu / Ioniţă, vornic / Constandin, harabagiu / Gheorghi, bârlădeanu / Neculai Hurducu / Timofti fiul lui Iftimi / Vasile Lungul / Vasile fiul lui Cristoiul / Niţă Ababii / Ursachi Căliman / Miron Căliman / Maftei fiul lui Babii / Constandin Hormenghii / Sile Giosanu / Ştefan fiul lui Macari / Ion Ordul / Vasile Cărăiman / Dănilă Sotnicu / Năstase Poiată. // **Rufeturi**, scutelnicii dumisale spătarului Râşcanu: Timofti Bairactar / Vasile Frecăţel / Andrii Niamţul, vezeteu / Miron / Agapii, vier / Irimie, cumnat lui Iosip / Ion Surdul. // **Mazili şi ruptaşi:** Paraschiv Burlada, mazil / Iosip Burlada, mazil / Lupu, casapu, ruptaş. // **Volintirii:** Ion, cioban / Mihaiu Păvălache / Grigoraş Purcel / Ştefan Tacotă / Costandin Ene / Nastase a Zlotoaei / Neculai Bordurian / Vasile Băbăliciu / Constantin Canţir / Ion Mădan / Darii Popescu / Miron Ghenciul / Petre Zativ / Neculai fiul lui Duţul / Simion Purcel / Andrei Cernat / Pavel Ştefănică / Nistor Stângul / Ioniţă Scrobu / Toader Bărdianu / Constandin Mistrianu / Ilieş / Ioniţă Mărdari / Petre Zoti. // **Femei sărace:** Marie, săracă / Aftinie, săracă / Măriuţa, săracă / Urâta, săracă / Aniţa, săracă.

1800, septembrie 8: Rânduiţi de Constandin Alesandru Ipsilant voievod să facă cercetare asupra dreptului de a face mori pe apa Bâcului, care desparte ţinu-

turile Lăpuşnei şi al Orheiului, spătarul Donici şi sulgerul Tăutul, izbutesc, în scrisoarea către vodă, o adevărată sinteză a istoriei târgului **Chişinău** şi a satelor din împrejurimi, pornind, în cercetarea lor, „de la ispisocul de la domnul Ştefan vodă (cel Tânăr), din anul **1525** (7033), pe jumătate de sat **Visternici**, partea din sus, arată semne nestrămutate, zicând: „de ceea parte de Bâc, în dreptul lazului **Albaşului** (ctitorul „cheşenăului lui Acbaş", din 17 iulie 1436; deci „cheşenău" înseamnă laz, loc defrişat, curătură – n. n.), la fântâna cea mare și cu heleșteu, și cu moară în Bâc, și de la deal să fie după vechiul hotar, iar de la vale, să fie începând de la iezătura heleșteului **Chișinăului**, tot pe hotarul lui Șearpe postelnic, până la vârful dealului ce-i pe Tohan"; / să cercetăm ca să dovedim semnele acestea și să măsurăm cu stânjenul, în curmeziș, acea jumătate de sat din **Visternici**, partea de jos, spre întregimea a tot trupului acelei moșii, și apoi să cercetam de unde se va dovedi iezătura **Chișinăului**, în dreptul a tot trupul moşiei **Vistiernicii** și a **Buiucanilor**, câte iazuri sau vaduri de moară vechi sunt în apa Bâcului, și de poate să aibă şi Visternicii, și Buiucanii iazuri şi mori în apa Bâcului, şi să îndatorim și pe stolnicul Râșcanul ca să scoată toate scrisorile vechi ale moșiei **Gheţăoanii**, ca să se vadă de au și Gheţăoanii vaduri de moară în Bâc, şi de vor arăta că au vreun vad, să cercetăm și să dovedim la ce loc a fost și câte vaduri de moară vechi sau heleșteu sunt pe Bâc, în dreptul Chișinăului și a Gheţăoanilor, și după cum vom afla și vom dovedi pentru toate să dăm mărturia pe larg și să facem și harta de starea locului, ca să se dea hotărâre. // După poruncă, am venit la starea locului, unde faţă fiind cuvioșia sa chir Ioachim arhimandritul, egumenul mănăstirii Frumoasa,

răspunzător din partea mănăstirii Sfânta Vineri, şi cuvioșia sa chir Sarafim, egumenul mănăstirii Căpriana, şi cuvioșia sa chir Anthim, egumenul Sfântului Arhanghel, și stolnicul Dumitrache Râșcanul, întâi am citit scrisorile fiștecărei părți, adică cuvioșia sa arhimandritul Ioachim, egumenul de Frumoasa, au mai arătat și aceste scrisori: / **Întâi**, o carte gospod (domnească) din **1641** (7149), august 4, de la domnul Vasile vodă, dată călugărilor de la mănăstirea Sfânta Vineri și de la mânăstirea Balica, ca să fie puternic a lua a zecea din toate din **sat de la Chişinău**. / **Al doilea**, alta carte gospod, de la același domn, ce scrie către pârcălabii de Lăpușna ca să hotărască moșia **Chișinăului** dinspre alte hotare. / **Al treilea**, o mărturie fără veleat, de la Fote și Drăguș, pârcălabii de Lăpușna, în care arată că, după poronca domnească, au ales locul **Chișinăului**, de către **Hruțca**, din matca Bâcului, până unde se adună cu locul **Spinoasei**. în vărsătura apei, și pe muchie, până în locul **Buicanilor**, și au pus și stâlpi, și s-au tocmit pe unde au poftit Traisteștii și Drăguș pârcălabul, și pe unde au arătat și oamenii bătrâni, ce au știut locul și semnele cele bătrâne cu sufletele lor, iar a măsura n-au măsurat, rugându-se Traisteștii să nu măsoare, pentru că aveai niște pământuri arate. / **Al patrulea**, o carte gospod din **1735** (7243), ianuarie 24, de la domnul Grigore Ghica voievod bătrânul, ce scrie către Postolachi Donici, biv (fost) vtori (al doilea) logofăt, și către Vasălachi Mazarachi, biv vtori vistiernic, ca să hotărască **locul târgului Chișinăului** al mănăstirii Sfeti Arhanghel și al Sfintei Vineri, de către **Hrusca** și de către **Buiucanii** Galatei, după hotărâtura ce au făcut în zilele domnului Vasile voievod, trimiţându-le și suret de pe acea

hotarnică. / **Al cincilea**, o mărturie de la acei boieri, tot dintr-același an, martie 19. prin care arată că, dinspre **Hrusca**, au mers pe hotarele acele vechi, iar dinspre **Buiucani** n-au putut îndrepta, până n-or veni călugării de faţă. / **Al șaselea**, o carte din **1748** (7256), iulie 12, de la răposatul Costachi Razul vel vornic, de judecata ce a fost între **târgoveții de Chișinău** și între egumenii de Galata și de Sfeti Arhanghel, nevrănd târgoveții să plătească bezmăn, zicând că ar fi loc domnesc și, după ispisoacele ce au arătat mănăstirile pe Chișinău și pe Buiucani, s-a dovedit că sunt drepte moșii ale mănăstirilor, și se hotărăște, ca să-și ia mănăstirile venitul moșiilor neapărat. / Și **al șeptelea**, o mărturie din anul trecut, 1799, septembrie 2, de la câțiva oameni, anume Gheorghe Belibou, Ștefan Blănarul, Vasilie sin (fiu) Chiriac Cojocariul, Sârghie Lazor, Constandin Gratin, Neculai Dumbravă, adeverită și de spătarul Teodorachi Dibolu, serdar de Orhei, prin care se cuprinde ca fiind ei din vechi **trăitori în Chișinău**, pe moșia Sfintei Vineri, unde i-au și făcut părinții lor, mărturisesc, în frica lui Dumnezeu, că matca Bâcului a fost pe dincolo, pe la moara ce este veche a stolnicului Dumitrache Râșcanu, iar nu pe unde merge acum apa, și în ostrovul ce este acum între ape, acolo au apucat meri și peri, și deosebit mai mărturisesc că răposatul vornic Constandin Râșcanul a tăiat gârla din iazul stolnicului Dumitrache Râșcanul, de a dat drumul apei la moara ce a făcut nouă. / Cum și cuvioșia sa Antim, egumenul Sfinților Arhangheli, peste ispisoacele ce a arătat la judecata care este pomenită mai sus, a mai arătat o copie de pe o mărturie din **1741** (7249), octombrie 20, de la Toader Carp medelnicer, Panaite serdarul și Vasilache Măzărachi, biv vistiernic, pentru

despărțirea hotarului între **Chișinău** și între **Buiucani**, încredințată fiind de răposatul Ioan Canta vel logofăt, și hrisov de întăritură asupra acelei mărturii, de la răposatul domn Grigorie Ghica voievod bătrânul, tot dintr-același an, octombrie 24. Iar cuvioșia sa Sarafim, egumenul Căprianei, altă scrisoare n-a arătat. // Dar stolnicul Dumitrache Râșcanul a arătat scrisorile atât ale **Visternicilor**, cât și a **Gheţăoanilor**, însă **pentru Visternici** au arătat aceste scrisori. / **Întâi**, o scrisoare din **1700** (7208), de la Ana, jupâneasa logofătului Solomon Bârlădeanul, prin care se cuprinde că părintele ei Ionășcuță logofătul a avut sat întreg **Visternicii**, la ținutul Orheiului, **lângă târgul Chișinăului**, pe apa Bâcului, și la împărţeală i s-a venit ei jumătate de sat, iar jumătate de sat i s-a venit frățâne-său, lui Toderașco crucerul, și acea jumătate de sat a ei a dat-o danie nepoatei sale Acsănia, fata frățâne-său Toderașco, când a botezat-o, pe care a ținut-o Ştefan Habășăscul, portar de Suceava. / **Al doilea**, un ispisoc, tot dintr-același an, martie 1, de la domnul Antiohie Constandin voievod, ce întărește dania de sus arătată. / **Al treilea**, un zapis din **1704** (7212), ianuarie 25, de la Ştefan Hăbășescul portar și de la soția lui Acsănia, fata lui Toderașco Rusul clucer, cu care vând acea jumătate de sat de **Visternici** cumnatului lor Mihai pârcălab, dându-i și scrisorile de sus arătate și arătând că cealaltă jumătate de sat este a cumnatului lor Toderașco. / **Al patrulea**, o carte gospod din **1707** (7215), februarie 24, de la domnul Antioh Constandin vodă, scrisă către Gheorghe vel comis ca să ia seama între Dracea pârcălabul și între Mihnea căpitanul, pentru o tovărășie la vama Lăpușnei și a Orheiului, când Dracea ar fi ridicat bani cu dobândă și Mihnea nu vrea să stea la socoteală. / **Al cincilea**, o carte

gospod din **1708** (7216), februarie 20, de la domnul Mihail Racoviță voievod, cu iscălitura și pecetea dată Dracei pârcălabului, ca să fie volnic a afla vite sau moșii ale lui Mihnea căpitanul, și să le vândă pentru o datorie, ce au fost împreună datori și a fugit neplătindu-și datoriile. / **Al șaselea**, un hrisov din **1725** (7233), mai 9, tot de la același domn, prin care se cuprinde ca Dracea serdarul, fiind om străin și murind aici, în țară, și-a fost cumpărat o moșie pe Bâc și și-a fost făcut și moară în apa Bâcului, lângă **târgul Chișinăului**, și neavând pe nimeni, s-au luat pe sama domnească, fiind dator și domniei cu 100 lei, și a dat-o la mănăstirea Căpriana pentru sufletul lui, iar pentru o scrisoare ce făcuse un Ganea, din partea Dracei, că ar fi dat-o unei copile a lui, dovedindu-se viclenia, hotărăște să nu se ia în seamă niciodată. / **Al șaptelea**, o scrisoare din **1732** (7240), april 21, de la Chiril, egumenul Căprianei, prin care se cuprinde că, dând răposatul domn Mihai Racoviță voievod danie la mănăstire o moșie ce au fost a Dracei serdarului, s-a pus cu greșeală la ispisoc tot satul, căci jumătate de sat, cu jumătate de vad de moară, este a postelnicului Neculai, ginerele lui Durac Lozănschi. / **Al optulea**, un zapis din **1745** (7253), februarie 3, de la Neculai postelnicul şi fiul său Ioniță comis, cu care vând lui Toader Râșcanul jicnicer jumătate de sat de **Visternici**, cu vad de moară. / **Al nouălea**, o scrisoare, tot dintr-același an, iulie 21, de la Daniil Mihnea monah, fecior Mihnei pârcălabului, prin care arată cum s-a luat jumătate de sat de **Visternici** de la Dracea serdarul pentru datoria tătâne-său și cum s-a dat, de răposatul domn Mihai Racoviță voievod la mănăstirea Căpriana, și vrând el s-o răscumpere, apoi s-a învoit cu mănăstirea să o stăpânească cât a trăi și, după moartea lui,

să rămână tot a mănăstirii. / **Al zecelea**, o carte gospod din **1755** (7263), octombrie 15, de la domnul Matei Ghica voievod, scrisă lui Manolachi vel serdar, Constantin Donici medelnicer şi Carp jicnicer, și lui Toader Bogoş, ca sa ia seama între medelnicerul Constantin și între Chiril, egumenul Căprianei, pentru vadurile de moară de pe moșia **Visternicilor**, ce era jumătate din moșie mănăstirii și jumătate a medelnicerului Constantin, și egumenul zice ca sunt două vaduri de moară, și medelnicerul zice că este numai un vad. / **Al unsprezecelea**, o mărturie, tot din același an, septembrie 2, de la acei rânduiţi, prin care arată ca au cercetat și alt iaz nu s-a găsit pe moșia **Visternicii**, fără numai iazul în care avea mănăstirea moara, și au găsit cu cale ca să-și facă și sulgerul Constantin moară alăturea cu moara mănăstirii, tot într-un iaz, însă arată că egumenul n-a vrut să trimită scrisorile la cercetare, și după această mărturie s-a dat sulgerului Constantin și carte gospod de volnicie ca să-și facă moara. / **Al doisprezecelea**, o anaforă, tot dintr-același an, octombrie 26, întărită de răposatul domn Matei Ghica voievod bătrânul, ca și medelnicerul Constandin să-și facă moară în iazul Căprianei și peștele să-l împartă în două. / **Al treisprezecelea**, un zapis din **1762** (7270), iunie 1, de la feciorii lui Neculai Feștilă postelnic, pe care apucându-l stolnicul Constandin Râșcanul, ca să dea scrisorile pe jumătate de sat de **Visternici**, după vânzarea tatălui lor, ei au arătat că nu sunt la dânșii, ci oriunde se vor ivi, să le ia. / **Al patrusprezecelea**, o scrisoare din **1772**, decembrie 3, de la Ignatie, egumenul de Căpriana, de învoiala ce a făcut cu spătarul Constandin Râșcanul pentru moșia **Visternicii**, ca să o stăpânească în două, arătând și măsurile, și să-și facă spătarul Râșcanul

și moară în iazul mănăstirii, după cum a avut. / **Al cincisprezecelea**, altă scrisoare, tot dintr-același an și zi și tot de la același egumen, de schimb ce a făcut cu spătarul Constandin Râșcanul, adică a dat la spătarul jumătate de sat de **Visternici**, partea de sus, și a luat jumătate de vad de moară, tot dintr-aceeași moșie, cum și 100 matce. / Și **al șaisprezecelea**, o scrisoare fără veleat, ianuarie 9, de la Dionisie, egumenul mănăstirii Dobrovățului, ce scrie către spătarul Constandin Râșcanul cum că a primit schimbul ce a făcut cu egumenul de Căpriana. // Iar **scrisorile pentru Ghețăoani** sunt acestea: / **Întâi**, o carte gospod din **1666** (7174), mai 4, de la domnul Duca vodă. cu iscălitură și pecete, dată Hâncului vel medelnicer, ca să țină și să oprească a sa dreaptă ocină, satul **Ghețăoanii**, ce sunt în ținutul Orheiului, pe Bâc, **lângă Chișinău**, cu tot hotarul și cu tot venitul, precum îi scriu dresele cele bătrâne. / **Al doilea**, o carte gospod, tot de la același domn. din **1670** (7178), iulie 2, ce scrie către Constandin ca să măsoare seliștea **Ghețăoanii**, să fie pentru **hrana târgoveților de Chișinău**, și lui Mihalcea Hâncul serdar să-i dea pe atâta loc din locul târgului Lăpușna, din partea de sus, dinspre satul său, despre **Mlădinești**. / **Al treilea**, o mărturie tot dintr-același an, august 5, precum a măsurat **Ghețăoanii**, cum și bucata aceea de loc din Lăpușna. / **Al patrulea**, un ispisoc din **1676** (7184), de la domnul Antonie Ruset vodă, cu care întărește lui Mihalcea Hâncul stolnic ca să stăpâneasca bucata aceea de loc din Lăpuşna, cu moară, fiind că și **Ghețăoanii**, care i-a dat cu schimb cu două iazuri şi vaduri de moară în Bâc. / **Al cincilea**, un ispisoc din **1705** (7213), ianuarie 12, de la domnul Mihai Racoviță voievod, de pâra ce a fost între Mogăldea căpitanul,

ginerele Hâncului, şi Grigore sin (fiu) Hâncul, și între Bogos pârcălabul pentru niște mori, ce a fost făcut Bogos în apa Bâcului. la **Gheţăoani**, împotriva Chișinăului, cu cuvânt că acel vad de mori i-ar fi dat danie domnul Constandin Cantemir vodă, și Mogâldea şi Grigore Hâncul arată că-i dreaptă moșia lor, și rânduindu-se pe Gheorghe Apostol vistiernic și Ion Sturza serdar, de au făcut cercetare la faţa locului, ar fi mărturisit cum că tot ţinutul Lapușnei și al Orheiului n-are nici o treabă să facă mori sau iazuri în apa Bâcului, și asemenea ar fi arătat și logofătul Neculai Donici și pe câțiva martori s-au dus și înaintea domniei, de au mărturisit cu sufletele lor precum tot ținutul Lăpușnei nu are treabă în apa Bâcului, să facă mori sau iazuri, fără decât **făcându-se Chișinău târg mare, în zilele domnului Dabija Vodă** și la domnia domnului Duca Vodă, jeluind târgoveții că n-au loc șă se hrănească, au făcut schimb cu Hâncul stolnic, de luase moșia **Gheţăoanii** și o dăduse târgoveților, și atunci începuse Chișinăul a face iazuri în Bâc, și pe Bogos se dă rămas, ca să lipsească dintr-acele mori, ci să le stăpânească Mogăldea și Grigore Hâncul, aflându-se că-s pe dreapta moșia lor, care acea hotărâre pentru apa Bâcului se vede păzită și până acum. / **Al șaselea**, un hrisov din **1706** (7214), mai 25, de la domnul Antioh Constandin (Cantemir) voievod, pentru de iznoavă judecată ce a mai avut Bogos pârcălabul cu Mogăldea căpitanul, ginerele Hâncului, și cu Grigore Hâncul, tot pentru acele mori, și pe Bogos se dă iarăși rămas, întărind, asemene după ispisocul de sus arătat, ca Lăpușnenii să nu aibă treabă în apa Bâcului. / **Al șaptelea**, un ispisoc din **1717** (7225), decembrie 9, de la domnul Mihai Racoviță voievod, de pâră ce a fost între Grigore Hâncul postelnic și între

Grigore Sava pârcălabul pentru un vad de moară, ce este lângă târgul **Chișinăului**, pe apa Bâcului, într-o gârlă, pe care loc își făcură Grigoraș Sava și moară, după dania ce avea de la domnia sa și după alte cărți de întăritură de la domnul Antioh voievod, cum că ar fi fost acel loc domnesc, dar după dresele Hâncului s-a dovedit că nu este loc domnesc și cu greșeală i se dăduse dania, care i s-a și luat din mână, arătându-se și judecata ce a fost între Hâncul și între Bogos, pentru alt vad de moară, ce era tot acolo, mai jos în apa Bâcului, și cum că târgoveții numesc **Ghețăoanii** loc domnesc după schimbul ce făcuse domnul Duca voievod cu Hâncul, care schimb. pe urmă, s-a stricat și a rămas ca să fie apa Bâcului tot de ținutul Orheiului. / **Al optulea**, o mărturie din leal **1723** (7231), iulie 31, de la vornicii de poartă, cu pecetea porții gospod, precum din porunca domnească au adus în biserică pe Grigoraș Hâncul, cu frații lui Neculai și Miron, feciorii lui Dumitraşco Hâncul, de au jurat pentru moșia din **Ghețăoani**, precum Done, unchiul lui Constandin Potlog sin (fiu) Neculai, n-a stăpânit **Făureștii** în chip că ar fi fost moșia lui, ci a ținut numai odaia, și cum n-a cumpărat moșul Hânceștilor acea moșie, când a ținut pe muma Neculii și a lui Doni, și precum n-a auzit de la nimeni, nici știu ei să fi dat Doni, cu frații lui, bani la răscumpăratul Ghețăoanilor, și precum nu îmblau ei nici cu un meșterșug și nici au vreun zapis tăgăduit, fără de câte au scos la divan. / **Al nouălea**, o carte gospod, tot dintr-același an și zi, de la domnul Mihai Racoviță voievod, de pâra ce a fost între Mogâldea medelnicer şi cumnații săi Grigoraș, Neculai și Miron, feciorii lui Dumitrașco Hâncul, nepoții lui Mihalcea Hâncul stolnic, și între Constandin Potlog, feciorul Neculii, şi Gheorghiță, feciorul lui

Constandin Potlog, pentru moșia din săliștea **Ghețăoani**, pe care o trag Potlogeștii că ar fi dreaptă moșia lor, de pe Necula, tatăl lor, și de pe fraţii Neculii, Doni şi Constandin, care au fost hiastri Mihalcei Hâncului, și de pe moașa (bunica) lor Nastasia, pe care a ținut-o Mihalcea Hâncul, care moșie ar fi fost zălogită de un neam al lor, și pe urmă dară a luat Mihalcea Hâncul pe moașa (vunica) lor Nastasia și s-au rânduit feciorii ei Necula, Doni și Costandin, şi ar fi răscumpărat moşia Ghețăoanii, și Doni ar fi făcut schimb cu domnul Dabija voievod, luând din hotarul târgului Lăpușna, și apoi iarăși același domn ar fi stricat acel schimb. rămânând **Făureștii** loc gospod, și Doni și-a luat Ghețăoanii, și după ce a pierit Doni, și au murit și Necola și Costandin, ar fi rămas acele zapise ale Gheţăoanilor la muma lor, ce a ţinut-o Mihalcea Hâncul, și după moartea ei au rămas la Hâncul; și Hânculeștii încă au arătat că moșia Ghețăoanii întâi a cumpărat-o domnul Vasile (Lupu) voievod, încă din boierie. de la niște femei, Irina, Gaftona şi Marula, arătând ei zapisul, şi apoi a dat-o domnul Vasile voievod danie unui Marcu jicnicer, arătând ei și ispisocul acela de danie, și de la Marcu jicnicer ar fi cumpărat-o Mihalcea Hâncul, și zapisul s-ar fi înecat, dar a mărturisit Todirașco crucerul, om bătrân, că a văzut și a citit zapisul, și li se încheie judecata după jurământul ce au făcut Hânculeștii pe ponturile ce se arată prin mârturia vornicilor de poartă (divan), dându-se pe Potlogeşti rămași. / **Al zecelea**, un zapis din **1744** (7252), ianuarie 13, de la Lupa, jupâneasa lui Mogăldea medelnicerul, cu care a dat danie lui Vasilache Măzărachi jicnicer jumătate de moșie **Ghețăoanii**, cu jumătate de moară, ce a avut de la părinții ei, iar jumătate de moșie și cu jumătate de moară arată ca este a frățâne-său Grigorașco

postelnic. / **Al unsprezecelea**, un hrisov din **1745** (7253), noiembrie 25, de la domnul Ioan Neculai voievod, cu care întărește lui Vasilache Măzărachi jicnicer jumătate de **Gheţăoani** și jumătate de moară, după dania sus arătată. / **Al doisprezecelea**, un zapis, tot dintr-același an, martie 24, de la Grigoraș Hâncul postelnic, feciorul lui Dumitrașco Hâncul, cu care a vândut lui Vasilache Măzărachi medelnicer și cealaltă jumătate de sat de **Gheţăoani**, drept 150 lei. / **Al treisprezecelea**, o carte din **1746** (7254), ianuarie 3, iscălită de Iordachi Canta hatman, de judecata ce a fost între Miron Hâncul, care zice că dania surori-si Lupa ar fi fost dată cu înșelăciune, și intre medelnicerul Vasilache Măzărachi; și Miron Hâncul se dă rămas. / Și **al patrusprezecelea**, o mărturie din **1754** (7262), iulie 28, de la câțiva oameni, prin care arată că moșia **Gheţăoanii** s-a stăpânit de Lupa medelniceriţa și de frate-său Grigoraș, iar alți frați nu s-au amestecat. // Deci, după ce am citit scrisorile tuturor părților și am văzut și starea locului, am înțeles **întâi** că scrisorile **Buiucanilor** nu arată să fi avut vreodată iaz și moară în Bâc, nici mai înainte, până a nu intra la mănăstirea Galata, cum nici după ce a intrat la mănăstire, ci scriu numai cu loc de iaz și de moară în Bâc, iar mănăstirea Căpriana pe moșia **Visternicii**, atât din ispisocul domnului Ștefan voievod (cel Tânăr) din **1525** (7033), cât și după cele mai din urmă scrisori, ce sunt la stolnicul Dumitrașco Râșcanul, cum și după știința oamenilor se dovedește că au avut iaz şi moară în Bâc, care iaz se vede de față, și nu poate mănăstirea Galata a se acolisi de iazul acela, mai ales că. după cumpănirea apei, ce s-a făcut de către morari pe care înşiși părinții egumeni i-au adus, are loc să-și facă și mănăstirea Galata, pe moșia **Buiucanii**, iaz și moară, din

sus de movila lui Bâtcă, însă păzind și mănăstirea Căpriana a nu-și înălța iazul mai mult decât a fost din vechi; **al doilea**, pentru pretenția ce face cuvioșia sa, egumenul de Căpriana, ca să strice schimbul, cu cuvânt că și acea jumătate de vad de moară, ce l-a luat mănăstirea de la răposatul vornic Constandin Râșcanul, ar fi fost tot al mănăstirii, după cuprinderea pomenitului ispisoc de la domnul Ștefan voievod, care ispisoc, după cercetarea ce am făcut, măcar că nu arată numele moșiei, dar după arătare semnelor, adică pomenind, la capătul dinspre Bâc, de **Chișinău**, și la capătul de dincolo de dealul ce este deasupra Tohatinului, până unde și acum se stăpânesc **Visternicii**, și mai pomenind și, de iasta parte de Bâc, de o fântână și șipote de piatră, cu izvoare îndestul curgătoare și cunoscute din vechi, se cunoaște că cuprinderea acelui ispisoc de locul acesta trebuie să fie dar ori de a fost a mănăstirii Căpriana și s-ar fi numit vreodată Moldovița, s-au de a fost acelei știute mănăstiri Moldovița, însă stăpânirea, după ispisocul acesta, se vede părăsită, căci, de la acel ispisoc și până la scrisoarea de danie a Anii, logofeteasa lui Solomon Bârlădeanul, ce a făcut către nepoată-sa Acsănia, se văd trecuți 175 ani, și mănăstirea Căpriana nu se vede că a stăpânit, până la anii **1727** (7235), când răposatul domn Mihai Racoviță voievod, după moartea lui Dracea serdarul, a luat moșia Visternicii și a dat-o numitei mănăstiri Căpriana; **al treilea**, pentru iazul cel cere și mănăstirea Sfânta Vineri, ca să-l aibă moșia **Chișinău** în apa Bâcului, adevărat, atât ispisoacele mănăstirii, cât și în ispisocul de sus pomenit, al domnului Ștefan voievod, ce l-a arătat egumenul de Căpriana, arata că și Chișinău a avut iaz și moară în Bâc și, încât la ispisocul domnului Ștefan voievod arată pe

iazul Chişinăului drept hotar, la marginea cea din jos, a acelei jumătăţi de sat, ce o cuprinde acel ispisoc. Dar cercetând noi, acum, de la iazul Căprianei pe Bâc, în jos, între moșia Gheţăoani şi între moşia Chişinăul alte iazuri nu sunt, fără numai două iazuri, pe care scrisorile Gheţăoanilor în cel mai din sus iaz, pe care cuvioşia sa egumenul de Frumoasa îl pretinde că ar fi iazul Chișinăului, arată că şi-ar fi făcut moară într-o gârlă un Grigoraș Sava pârcălabul, dar de a făcut el iazul din pajiște sau de a găsit iezătură veche acum nu se poate ști; cel mai din jos iaz decât acesta îl arată că este făcut de un Bogos pârcălabul, şi aceste două iazuri nu pot să încapă, căci cel din jos îneacă pe cel din sus; se mai cunoaște un iaz vechi, mai în jos la marginea cea din jos a moşiei Gheţăoanii, care acum se află în cuprinderea stăpânirii Gheţăoanilor, dar a ieșit protopopul Stavarachi, care are moară puţin mai în jos, şi a zis că-i de moşia sa **Ciorna** și, pentru că îneacă iazul ce îl făcuse Bogos, l-ar fi lăsat moșii (bunicii) săi şi el s-a pogorât mai jos, de şi-a făcut moară. Dar niscaiva scrisori vechi nu ne-a arătat, ci numai niște zapise mai noi, zicând că scrisori vechi, de vor fi, sunt pe la alţi răzeşi împrăştiaţi şi nu poate acum să le aducă. / Şi aşa, precum am arătat, între Gheţăoani și între Chişinău neputâud să încapă două iazuri și dacă tot ispisocul domnului Mihai Racoviţă voievod din **1705** (7213) nu va putea să apere apa Bâcului dinspre ţinutul Lăpuşnei, precum până acum s-a stăpânit, apoi va intra și Chișinăul la un vad de moară, și un vad va rămâne al Gheţăoanilor. // Prin luminată cartea măriei sale lui vodă, ni se poruncește ca să măsurăm de-a curmezişul acea jumătate de moşie, ce o cuprinde ispisocul domnului Ştefan voievod, după semnele ce le arată. şi pe atâta să

mai dăm în jos și cealaltă jumătate de sat, și apoi să măsurăm și Ghețăoanii, pentru care, după poruncă, am făcut această ispită, ca să măsurăm tot trupul cât să stăpânește cu nume de Visternici, și să-l dăm în două. Dar apoi cu totul fugi din noima ispisocului, nerămânând jumătății celei de sat, din partea de sus, nici unul dintr-acele semne, adică nici se atinge nimic de Chișinău, nici împotrivă nu este vreo fântână, cum nici la înjumătățirea vreunui iaz; ci noi am măsurat de-a curmezișul tot trupul, cât se stăpânește cu nume de Visternici, din marginea din sus, dinspre Petrecani, de la movila lui Bâtcă, și până la marginea cea din jos, dinspre Ghețăoani, în capul iazului ce-l pomenesc scrisorile Ghețăoanilor că-și făcuse Grigoraș Sava moară, și au ieșit 1.065 stânjeni gospod; au măsurat, de acolo, din jos cât se stăpânește cu nume de Ghețăoani, și au ieșit 1.095 stânjeni; însă cu 200 stânjeni, ce a arătat protopopul Stavarachi împresurați din moșia sa Ciocanii, ce este alăturea cu Ghețăoanii, pe din jos. / Deci într-acest chip aflând pricinile, precum arătăm, am făcut și hartă de starea locului, și luminatul divan va da hotărâre după cum va fi drept”[378].

GHEȚĂOANI

(comuna Sulița, Botoșani).

1644, aprilie 8: Avram și cu fetele lui Simion, feciorii lui Miron, vând lui Constantin vornicul, drept 70

---

[378] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. X, Iaşi 1915, pp. 198-213

taleri de argint, părți „din **Cureni** (lângă Dracșani, comuna Sulița, Botoșani) și **Ghețăoani** (comuna Sulița, Botoșani), pe apa Miletinului, stâlpul din mijloc... dinaintea lui Bărcan din **Nelipești** (lângă Lătăi, Iași), Ionuț Dodon ot **Hălceni** (comuna Șipote, Iași) Pavăl ot **Vlădeni** (comuna Vlădeni, Iași). Aceasta mărturisim”[379].

GHIBARŢ

(lângă Tăoşti, comuna Boţeşti, Vaslui).

1493, martie 15: Întărit de Ştefan voievod lui Ivul Mândrea, nepotului său de frate Toader, fiul lui Onica, şi nepoţilor săi de soră Trif, Furdui şi Muşa, fiii Anuşcăi, care cumpăraseră, cu 120 zloţi tătăreşti, de la fraţii Petrea, One, Magoşe, Stanca, Măruşca şi Neagşa, fiii lui Dinga Tălpigeanul, nepoţii lui Toader, fratele lui Petru Tălpig, „un sat, anume Tăveştii, la iezerul de la Crasna… Şi încă le-am mai dat şi le-am întărit dreapta lor ocină, **o selişte, anume Seliştea lui Bibarţ**, şi un sat, anume Găneştii”[380]. Hotarul, din veac.

1636, mai 14: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Gheorghe Goga, feciorii Fătului, Petriman şi popa Boţul s-au pârât înaintea noastră cu popa Strătulat şi Gheorghe, feciorii Anghelinei Şeptelicioae, Grigore, feciorul lui Dumitru, şi cu Macovei,

---

379 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 285, pp. 262, 263

380 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 130, pp. 253-255

nepoţii Cozmei şi ai Vărvarei, pentru oarecare părţi de moşie din satele **Tăoşti, Ghibarţu** şi din **Găneşti**, care sunt în ţinutul Vasluiului, zicând aceşti oameni că li se cade să ţină ei acele părţi de moşie, pentru că sunt mai aproape neam Cozmii şi Vărvarei, iar popa Strătulat, Gheorghe, Grigore şi Macovei au arătat un ispisoc de la Miron Barnovschi vodă şi un zapis de la Cozma şi de la Vărvara, scriind că le-au dat danie acele părţi de moşie din Tăoşti, Ghibarţu şi din Găneşti acelora mai sus scrişi, popii Strătulat, lui Gheorghe, fecior Şeptelicoe, lui Grigore, feciorul lui Dumitru, şi lui Macovei, nepoţii Cozmii şi Varvarei, prntru sufletele lor şi ale părinţilor lor, / deci domnia mea am judecat după obiceiul ţării… deci Gheorghe Goga, feciorii Fătului, Petriman şi popa Boţul au rămas înaintea noastră şi înaintea a tooată legea ţării"[381].

1640, decembrie 15: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Burghelea, în baza zapisului de mărturie de la Stratul protopopul, Mitrul şi Dumitraşcu din **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Mărdarie de **Horgeşti** (comuna Bogdana, Vaslui), Şoropul de **Mândreşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Ionaşco din **Tăoşti** (înglobat în Bălţaţi, comuna Tătărăni, Vaslui) şi de la Bosiiuc căpitanul, în care scrie că „a venit înaintea lor Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun şi a vândut a ei dreaptă moşie din satul **Tăoşti**, din satul **Găneşti** (comuna Boţeşti, Vaslui) şi din satul **Ghibarţu** (comuna Boţeşti, Vaslui), câtă se va alege, lui Dumitraşcu Burghele, drept 70 de lei bătuţi. / Aşijderi, a cumpărat Dumitraşcu Burghele de la Procopie, Gligorie şi Măriia, feciorii Ştefăniei, nepoţii lui

[381] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 41, 42

Hărăţ… toată partea lor din satul **Mândreşti**, drept un cal şi 15 lei", şi tot de la Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun, a primit danie, „drept sufletul său, o parte de ocină din satul **Vâlcani** (lângă Boţeşti, comuna Boţeşti, Vaslui), cât se va alege partea ei"[382].

1749: Tudosca, jupâneasa lui Toader Huhule, fata lui Vasile a Donţului, nepoată lui Vasile Aliuş, împreună cu fiul ei Ioniţă vând „nepotului meu Iamandi Grecul, pentru 40 lei, „moşia ce avem de la moşul nostru Aliuş, anume **Ghibarţul**, ce este în ţinutul Vasluiului, din jos de Tăoşti, care se hotărăşte, din sus şi din jos, cu locul popii Tofan"[383].

GHIBENI

(pe Elan, lângă Grozeşti şi Frijeni, Vaslui).

1777, august 1: „Din porunca prea înălțatului domnului nostru Io Grigorie Alexandru Ghica voievod, fiind orânduit sfinția sa părintele Chirio Kir Inochente, Episcop Hușului, Iancul Greceanul paharnic și Iordachi sulger, ispravnici Fălciului, să-i aleagă niște părți de moșie banului Gheorghe Beldiman și să le și hotărască, ce le are aici, la ținutul Fălciului, și sfinția sa părintele și ispravnici ne-au ales pe noi să mergem la moșia **Grozeștii**, și mergând la starea locului moșiei, și adunând

---

[382] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 498, pp. 484, 485

[383] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 35, 36

răzeșii de Grozești și răzeșii de **Ghibeni** la un loc, și întrebându-i unde este hotarul Ghibenilor, ce măsoară moșia Grozeștii pâră în moșia Ghibenii, ei ne-au arătat o piatră a dumisale stolnicul Toma Luca, ce vine alături cu Ghibenii, până în apa Elanului, zicând că Ghibenii alt hotar n-au; s-a măsurat din hotarul Frijei, în jos, pe Saca până în hotarul stolnicului Toma Luca, în apa Elanului, ce se lovește în coaste cu moșia Ghibenii, și s-au găsit 42 funii capul moșiei Grozăștii, dinspre apus, și s-a pus stâlp de piatră în malul Elanului, dinspre soare-apune; și de acolo am purces spre răsărit, peste Elan, și deasupra, în deal, unde este o movilă, alături cu drumul Sării din sus. fiind răzeșii Ghibeni și răzeșii Grozești de față, zicând răzeșii de Ghibeni că hotarul este mai sus de movilă, răzeșii de Grozești zicând cum au stăpânit ei și cu moșii lor până la movilă, și cu părinții lor, dar noi nedându-le credință nici o parte, nici alta, scoțând banul Gheorghe Beldiman și o carte de blestem de la părintele vlădică de Huși asupra a cui ar ști întru adevăr pe unde le-a fost pânărie, ori din răzeși, ori din străini, care ar ști și n-or mărturisi să fie sub blestem, a ieșit un Timofte Muste, om bătrân ca de 70 ani, și a mărturisit el, fiindcă a fost și vechil, de a și dijmuit aceste părți de moșie, trăind și la acel loc, la satul Câşla ciamaşirului, și trăind și tatăl lui, tot vechil fiind, moșia lor, a acestora, și tot pâră în movilă au dijmuit; / așijderi și un Coman Ciulei, și un Costantin Tangiară, oameni străini, neavând răzășii nici de o parte nici de alta, fiind ei plugari, unul la un plug, altul la alt plug, și arând unii pe moșia Grozeștii, și unii pe moșia Ghibenii, venind capetele pământurilor şi împreunându-se capetele amândurora la movilă, ar fi venit Lupul Hariton și le-ar fi zis, fiind răzeși de Ghibeni, să nu treacă

peste hotar, fiind movila hotar, ca să strice hotarul moșiilor; pe urmă, ieșind și preotul Neculai Romașcu din Deleni, răzeș de Grozești, auzind cartea de blestem citindu-se, a mărturisit cum că i-ar fi spus Toader Hariton, tată Lupului, răzeș de Ghibeni; / așijderea și Lupul, fecior lui Hariton, i-ar fi spus că movila este hotar și Ghibenilor, și Grozeştilor, și, după mărturisirile acestor omeni, am purces a măsura în sus, pe drumul Sării, până în hotarul **Micșineștilor**, în sărături, în coasta **Mușeții** din sus, dinspre soare-răsare, unde se află stâlp de piatră vechi, și de acolo am mers tot înspre soare-răsare, până în fundul moșiei, în fundul văii Toderesei, ce se lovește cu Guzarii și, în coaste, cu Răcămușul se lovește, nefiind răzeșii de Ghibeni de față, văzând că nu este voire între dânșii, au fugit de la movilă; noi am purces, măsurând din hotarul Micșineștilor, în jos, pe unde ne-a arătat acel Timofti Muste, fiind vechil acelei moșii, și până unde ne-a arătat acel Timofti Muste am găsit 36 funii, pe urmă, văzând că este neînvoială între dânșii de iznoavă, am trimis de s-au adus şi răzeșii de Ghibeni, și am măsurat moșia Ghibenilor, fiindcă această moșie hotar între dânsele n-a avut, și am măsurat din hotarul Talabii, unde să lovesc cu Grozeștii, în jos, moșia Ghibenii, până în hotarul moșiei Căpșeștii, ce hotărăște cu Ghibenii, pe din jos, şi s-au găsit 31 funii 10 stânjeni 3 palme, pe matca Elanului; și, suindu-ne la deal, spre soare-răsare, pe drumul Rupturii în deal, iarăși s-a găsit hotarul Căpșeștilor, în marginea moșiei Ghibenilor, din jos, și s-a măsurat din hotar în sus, până la movilă, în marginea moșiei Grozeștii, şi s-au găsit 22 funii; de acolo, am mers la fundul moșiei dinspre soare-răsare, și, după stăpânire, până unde au arătat răzeșii de Ghibeni până unde au

stăpânit ei, şi s-au găsit 31 funii fundul dinspre răsărit, și aceste rânduri de moșie vin toate mai înguste, dinspre răsărit, decât dinspre apus; și negăsind hotare pietre, nici scrisori de îndreptări, nici la răzeșii de Grozeștii, nici la răzeșii de Ghibeni, fără decât acele pietre de moșii, în capul moșiilor, pe apa Elanului, dinspre apus, și socotind lipsă să ia toate aceste moșii dinspre răsărit, s-au găsit 15 funii intrate de răzeșii Ghibenilor pe locul Grozeștilor, stăpânind fără nici o dreptate, și așa s-a găsit cu cale aceste moșii și e toată scădere capetele dinspre răsărit și s-au dat 37 funii în moșia Grozeștii și 26 funii în moșia Ghibenii, și am pus stâlp de piatră în capul moșiei dinspre răsărit, peste Mușata, în costa dinspre răsărit, în sărături, unde ne-a arătat Timofti Muste, și am purces spre soare-apune, până deasupra unui budăi, ce este în Mușata, și, iar întrebând pe oamenii străini, după carte de blestem, pentru acel budăi ce este acolo al cui s-a numit și pe ce moșie este, au ieșit un Costantin Romașcu, fecior preotului Mihăilă din Câșla Șamașirului, om de 53 de ani, și Ioniță Buzincu mazil, de au mărturisit că de la părinții lor au apucat că s-a numit acel budăi al lui Darie hotnog, răzeș de Grozești, și din jos de budăi, în deal, am pus stâlp de piatră, și la movilă, în deal, lângă drumul sării, iar am pus stâlp de piatră, și iar s-a măsurat împrejur moșia Grozeștii și s-a pietrit cu pietre hotare, de către moșia Ghibenii; / și pentru mai mare credință, am dat adastă mărturie hotarnică la mâna banului Gheorghe Beldiman, ca să-și facă și facă drese gospod (domneşti), / și pentru credință am iscălit: / Ursachi Porcescul mazil, Ion Buzincu mazil, Sofronie Arhire mazil, / neștiind carte, l-am iscălit eu, Ioniță Buzincu"[384].

---

[384] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,*

GHICANI

(fostul sat Bicani, comuna Alexandru Vlahuţă, Vaslui).

1577, mai 20: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod lui Nechita şi Petre, care cumpără, cu 100 zloţi tătăreşti, de la copiii Bicăi, nepoţii lui Ivaşco Bica şi de la nepoata lor de soră Ileana „a lor dreaptă ocină, din privilegiile de întăritură ce-a avut bunul lor Ivaşco Bica de la bătrânul Ştefan voievod în satul **Bicani** pe Smila, din jumătatea din jos, a patra parte, şi cu loc de moară”[385].

1586, iunie 12: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod lui Toader şi Agafiei, care cumpără, cu 60 zloţi tătăreşti, de la Măria, femeia Nechitei, „jumătate de sat din **Bicani** pe Smila, din jumătatea din jos, din a patra parte jumătate şi cu loc de moară”[386].

1599, septembrie 25: Anton voitul şi cei 12 pârgari de **Bârlad**, Trifan din **Bicanii vechi** şi Ilie al lui Avram şi Ionaşco Ţogoi din **Portăreşti**, adunaţi ăn casele lui Ştefan diac domnesc din Bârlad, întăresc zapisul, scris de popa Petriman din **Mărtineşti**, prin care Brumară mărturiseşte că a „vândut moştenirea din satul **Bicani** lui Ihnat din Bicani şi lui Vitolt din **Hulpăşăni**, pentru o vacă şi pentru 10 taleri. Iar noi, Ihnat şi Vitolt, mărturisim

---

vol. VII, Iaşi 1912, pp. 157-159

[385] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 76, pp. 93, 94

[386] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 77, pp. 94, 95

cum că se amestecă un frate al nostru, anume Ilie, şi nu vrea să plătească. Aşa, noi am plătit banii deplin în mâinile lui Brumară, dinaintea şoltuzului şi pârgarilor din târgul Bârladului”[387].

1609, iunie 12: Întărit de Constantin Moghila voievod lui Ionaşco Cuparu, care primeşte ispisoc de danie domnească pentru „o parte de ocină, ce a fost a lui Nicoriţă fost armaş, în satul **Bicani** pe Smila şi o moară pe Smila, şi cu casele lui, ce le-a făcut pe această ocină, care e în ţinutul Tutovei. Pentru că Nicoriţă armaşul a fost hiclean domniei mele şi ţării noastre şi a pribegit din ţară. Şi pe această ocină el a fost cumpărat-o de la nişte rude ale lui Ionaşco Cuparu. Şi s-au pârât de faţă cu Nicoriţă armaşul în zilele sfânt răposatului părintelui domniei mele Eremia voievod, şi li s-a fost dat lor lege cum că să-i întoarcă banii pentru această ocină. Dar n-a apucat a-i întoarce lui banii, pentru că au dat acele tulburări în ţara domniei mele. Drept aceea, să-i fie lui şi de la noi danie şi miluire, şi întărire cu tot venitul”[388].

1613, ianuarie 13: Întărit de Ştefan Tomşa voievod marelui armaş Nicoară, care cumpără, de la Ilie Avram, cu 30 taleri bătuţi, „a patra parte de sat din **Bicani**, ce-i pe Smila, cu loc de moară în apa Smilei”, de la Tudora, fata Duscei, cu 15 taleri bătuţi, „jumătate din partea bunului ei Drăghici sin acelaşi sat **Bicani**”, iar de la Udrea şi femeia lui Drăgălina, cu 15 taleri bătuţi, „partea lor toată din satul **Bicani**. Care tuturor acestora le-a fost şi lor cumpărătură de la Ivaşco Bica… / Şi iarăşi

---

387 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 21, pp. 37, 38

388 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 78, pp. 95, 96

i-au vândut… a patra parte de moşie din **Balosineşti** cu locuri de moară pe Smila, drept 30 taleri… / Şi i-a vândut şi Tudora, fata Duscei, din acelaşi sat Balosineşti, iarăşi cu loc de moară în acea apă boierului Nicoară vel armaş, drept 30 taleri bătuţi”[389].

1617, septembrie 4: Întărit de Radul voievod marelui vornic Nicoară, care cumpără, de la Ignat şi femeia lui Salomia, „dreapta lor ocină şi moşie din satul **Bicani**, ce sunt pe Smila”[390].

1618, februarie 8: Întărit de Radul voievod marelui vornic Nicoară, care cumpără, de la Ignat, Vasile şi Odochia, feciorii lui Toader, de la Ionaşco, fiul lui Nicoară, şi de la Mărica, fata Vărvarei, cu 100 taleri de argint, părţile lor de moşie „din satul **Balosineşti**, din partea de jos, ce-i pe Smila, în ţinutul Tutovei”, iar de la Ignat, Vasile şi Odochia, feciorii lui Toader şi ai Sofiicăi, şi de la Condrea şi Solomiia, fii Petrei, cu 50 ughi, „părţile de ocină ce le vor alege din satul **Bicani**, iarăşi pe Smila, şi cu loc de mori şi de dtupi şi moşii, ce-au avut tatăl lotr Toader şi femeia lui Sofiica de la Petru (Şchiopul) vodă... Şi de la Ilie, popa Cozma şi Holoteia, fiii popii Ion, câte li se vor alege din acelaşi sat Bicani, şi o vie a Filoteei, drept 30 ughi… / Şi dânsul a mai cumpărat o altă vie, de la Condrea, ce este în satul Bicani, drept 12 ughi”[391].

---

[389] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 79, pp. 96, 97

[390] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 80, p. 97

[391] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 81, pp. 98, 99

1628, august 27: În faţa lui Ghianghea, mare vornic de Ţara de Jos, s-au înfăţişat Paşcu hânsarul, Hilip fost vătaf de hânsari, Bârlădean şi Sava din **Oncea** (sau Oancea, sat în Covurlui, Galaţi), Andrei Şteandzeş din **Bicani** (satul Ghicani, în Tutova, Vaslui), Armaga, Constantin călăraşul din **Igeşti** (în Fălciu, Vaslui), Toderachi din **Grendu** (lângă Tuluceşti, Galaţi), Ionaşco Trelea şi Toader Ciocaş aprod „şi au mărturisit ei cu sufletele lor înaintea noastră cum acel sat **Vornicenii** (lângă Tuluceşti, în Covurlui, Galaţi) l-a ţinut Necoară armaşul, de când s-au pomenit ei”[392].

1629, aprilie 8: Nicoară, hatmanul şi pârcălabul Sucevei, şi jupâneasa lui Dochia miluiesc pe nepotului lor Ionaşco (Baltag) „cu un sat anume **Bicanii**, cu **Balosineştii**, ce sunt pe Smila, în ţinutul Tutovei, cu curţi şi cu moară gata pe Smila, şi cu vie; şi aşijderi i-am dat o parte de ocină din satul **Cepeşti**, ce sunt pe Bogdana, ce ne este nouă cumpărătură de la Dănil Zlojă; şi i-am dat şi altă parte de ocină din satul **Horgeşti**, ce sunt la obârşii Bogdănii, cumpărătură iarăşi de la Dănil Zlojă”[393].

1630, septembrie 22: Moise Moghilă voievod întăreşte lui Bejan, armăşelul din **Bicani**, în baza unui zapis de mărturie de la popa Grigorie din **Rădueşti**, Vartic, Ilie şi Maftei de **Mânzaţi**, Vasile Cojniţă de **Bârlad**, şi de la Stanciul, dascălul din **Pătrăşcani**, „o prisacă de stupi din Gura Gruiului, de către fund”, cumpărată de la

---

[392] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 396, pp. 543, 544

[393] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 82, p. 99

fraţii Die şi Macrina, feciorii lui Constantin de Mânzaţi, „drept 6 taleri de argint”[394].

1632, iunie 8: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată comisului Chicoş, după pâra lui Ionaşco, nepotul fostului hatman Necoară, cu Bejanu „pentru nişte părţi de ocină ce i-au fost dat unchiu-său Necoară hatmanul din sat din **Bicani** (azi Ghicani) şi din **Balosineşti**, ce le-a fost cumpărat Necoară hatmanul de la Bejan şi de la seminţia lui şi acum zice Bejan că-i împresoară cu acele părţi de ocină şi moşiile lor… deci să mergi şi să socoteşti, să strângi oameni buni şi bătrâni, cum veţi şti voi mai cu dreptul cu sufletele voastre… să nu făţăriţi şi să alegeţi acele părţi de ocină ale lui Ionaşco din Bicani şi din Balosăneşti de către Bejan şi dinspre seminţia lui cum vor spune dresele lui, ce le-a arătat aicea, înaintea domniei mele)[395].

1634, februarie 28: Întărit de Moise Moghila voievod fraţilor Ionaşco şi Dumitraşco, nepoţii lui Nicoară hatman, după ce fuseseră pârâţi la domnie de fraţii Bejan şi Alexa din Bicani şi de verii lui popa Cozma şi alţi veri ai lor, „zicând cum le-au împresurat lor nişte părţi de ocină din satul **Balosineşti** şi din **Bicani**, care sunt pe apa Smilei, în ţinutul Tutova, şi cu părţi de moară în Smila, şi le-a luat lor fără ispravă, cu mare asuprire. Iar Ionaşco şi Dumitraşco, nepoţii lui Nicoară hatmnan, au arătat drese de cumpărătură pe acele părţi de ocini… scriind cum a cumpărat Nicoară hatman acele părţi de la

---

[394] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 142, pp. 142, 143

[395] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 83, p. 100

nişte veri ai lor, pe care le-a dăruit nepoţilor lui Ionaşco şi Dumitraşco"[396].

1646, martie 13: Scrisoare hotarnică de la foştii comis Coroi şi armaş Ionaşco, de la Drăgan şi Ionaşco ot Zmeiani, Bolea bătrânul, Ionaşco Vitasu, Creţul ot Suseni, trimişi de vodă să aleagă şi să hotărască părţile de moşie din **Bicani** şi **Balosineşti** ale lui Ionaşcu (Baltag), nepotul hatmanului Nicoară, în care scriu că „strânsu-ne-am noi toţi şi le-am împărţit toată ocina lor din satul **Bicani** şi din **Balosineşti**, şi am ales toate părţile ce-a cumpărat Nicoriţă hatmanul, şi din ţarină, şi din izlazul fânului şi din vatra satului; aşijderi, socotit-am şi vadurile cele de moară, aflat-am noi toţi cu sufletele noastre cum că moara ce au făcut-o Bejan şi popa Cozma, mai jos de moara lui Ionaşco, pe acel loc n-a mai fost moară, nici iaz, ci noi, văzând că îneacă moara lui Ionaşco, tăiatu-i-am iazul lui Bejan şi i-am zis să o mute mai în jos sau să meargă mai sus de Ionaşco, pe locul Bicanilor, să-şi facă moară, însă în partea lui; şi le-am stâlpit şi i-am aşezat pe toţi, după cum scrie în cartea dumisale lui Vodă"[397].

1647: Bejan din Bicani, popa Cozma, Creţul, Arsănie, Condrea, Iachim, Simion Lihaciu, Drăgan din Zmeiani, Ştefan sin Bejan „şi cu toţi fraţii noştri, toâi răzeşii care avem moşie în satul **Bicani** şi în **Balasănăşti**, scriem şi mărturisim noi toţi cu sufletele noastre cum am avut cândva pâră cu Ionaşco, pepotul lui Nicoriţă ce-a fost hatman, pentru nişte părţi de ocină ce-a fost cumpărat unchiul său Nicoriţă hatmanul în satul Bicani şi în

---

396 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 66, pp. 69-71

397 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 85, pp. 102, 103

Balasăneşti pe valea Smilei; venit-a Ionaşco, nepotul lui Necoriţă, cu cartea (hotarnică) dumisale lui Vodă… şi ne-am tocmit şi ne-am împăcat să nu ne mai pârâm"[398].

1654, octombrie 6: Dumitraşcu, fratele Butucii de **Pleşăşti**, vinde lui Crăciun de **Bicani**, drept 20 ughi (ducaţi ungureşti) buni, „a mea dreaptă ocină şi moşie, dătătură de la fratele meu Ghervasie Butucu sin (fiu) Agafiei de Pleşăşti… dinaintea lui Constantin Pătrăşcanu, Gheorghe de Rădeşti şi Axntie de Costeşti"[399].

1656, martie 8: Pascal, Vasile, Dumitraşco, Dochiţa şi Gheorghiţă, fiii Irinei a Sălbănoai ot **Cozmeşti**, vând lui Crăciun, pentru 20 ughi (ducaţi ungureşti), partea lor „din satul **Bicani**, cu vad de moară, a patra parte, şi din **Bălăsineşti**, tij (la fel) cu vad de moară, a patra parte… dinaintea lui Popa din Budă, Mihai ot Munteneşti, Andrei Pepelea şi Neculai ot Sacalâş, Măgură şi Vasile ot Fâstâci, Pătraşco ot Băleşti, Cehan ot Corueşti şi Neculce ot Ibăneşti"[400].

1656, mai 5: Lupu, feciorul lui Ichim, vinde lui Crăciun din Bicani „partea mea din sat din **Bicani**, a treia parte din partea lui Echim"[401].

1674: Iliaş Malăş, fratele lui Crâciun Stârpul de Bicani, vinde lui Dumitraşco zet (ginere) Băltag, drept 20 lei bătuţi, „nişte părţi de ocină ce sunt la satul **Bicani** şi la **Balasineşti**, cumpărătura fratelui meu Crăciun stârpul de

---

[398] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 87, pp. 103, 104
[399] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 88, p. 105
[400] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 89, pp. 105, 106
[401] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 90, p. 106

la Pascal, Vasile, Dumitraşco, Dochiţa şi Gheorghe, fiii lui Irimia Gălbănoi ot Cozmeşti… însă din Bicani a patra parte şi din Balisineşti a treia parte, cu loc de casă din jos de fântâna Loşca şi cu vad de moară… dinaintea lui Necolai căpitanul de Zmeiani, Toader Bujoranul vornic, Ion Bujoranul, Dumitraşco Buciumaş, Ştefan Star iot Bicani, Dediul ot Pleşîşti şi Căzacul sin Ştefan"[402].

1675, martie 6: Dumitraşco din **Hulpăşeni** şi femeia lui Anghelina dăruiesc lui Toader, vornicul de **Bârlad**, feciorul Bujoranului Constantin, „partea noastră, câtă se va alege, din matca pârâului, din iazul de jos, cu vad de moară… aşijderea, şi nişte părţi de cumpărături, ce-am avut într-acel iaz, i le-am vândut lui Toader, drept 28 lei buni… care părţi au fost ale lui Terchil şi ale Mohoriatoei… dinaintea lui Toader Pălade, ce-a fost vistiernic mare, Neculai căpitanul de Curte şi Buciumaş din **Zmeiani**, Corlat uricariul, popii Ionaşco, Arsenie şi Gligoraşco din **Horiiata**, a popii şi a Sratului din **Bacani**, Dumitraşci Băltăgel din **Ghicani** şi a popii Avram din Hulpăşeani"[403].

1676: Zapisul popii Tofan, feciorul popii Andonie, prin care vinde lui Dumitraşco zet (ginere) Baltag „ce se va alege partea popii Andonie, părintele meu, la satul **Bicani**, pe apa Smilii, în ţinutul Tutovii"[404].

1680, mai 9: Măria, fata lui Costachi, şi fiul ei Constandin din Stângăceni, mărturiseşte că a „luat 6 lei

---

402 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 92, pp. 107, 108

403 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 68, pp. 113, 114

404 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 93, p. 108

bătuţi de la Vasile Ghica marele vistiernic pe nişte părţi de ocină de la sat de la **Stângăceni**, ce este în ţinutul Tutovii, pe Smila; deci dumnealui apoi s-a lăsat, n-a vrut să cumpere, ci mi-a dat Dumitraşco Scântee de **Bicani** acei 6 lei, de i-am întors, ca să aibă a ţine Dumitraşco scânteie aceste părâi de ocină, partea mea şi a frăţâne-meu Apostul şi partea frăţâne-meu Gavrilaşco, ce ne este nouă parte acestor trei fraţi; şi le-am vândut eu şi partea acestor doi fraţi, pentru că eu i-am comândat şi i-am grijit la moartea lor, din a patra parte de sat, trei părţi, şi patru părţi rămân ale Ulii, Cermel, Ignat şi ale Roxandii nedate"[405].

1685, august 20: Întărit de Constantin voievod agăi Lupaşco Bogdan, feciorul fostului comis Gheorghiţă, care arată zapise de mărturie „de la Ion, Ilie şi Nedelcu din **Denisăşti**, scriind cum Varvara, fata Stancăi, a vândut toată partea sa, un bătrân din Dănişăni lui Vasile Dămian, drept 80 taleri de argint, iar Vasile a vândut comisului Gheorghe Bogdan… / de la Ion Udre, Grigore a Ursoaei, Tofan Răpede, Vasile fratele lui Tofan şi Grăjdeanu din **Glăvăneşti**, scriind cum Simeon, feciorul Dobrii de Glăvăneşti a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, un vad de moară în apa Zeletinului, vadul de jos, lui Ion Rusăi din **Putredeni**, iar Ion Rusă l-a vândut lui Gheorgiţă Bogdan comisul, drept 60 taleri bătuţi… / de la Toader Paladi, Toader şi Ion Bujoranul, Constantin şi Pavăl Bâtcă din **Greci** şi Simeon din **Hulpăşeşti**, scriind cum Mereuţă cu feciorii săi au vândut partea socru-său Gavril şi a soacră-si Ioana din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Putnenilor, ce este în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe

[405] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 95, pp. 109, 110

Bogdan comis, drept 30 de taleri… / de la Ianachi vistiernic, Constandin jicnicer, Negre stolnic, Roşca şi Vetriş vornici de poartă, scriind că Ioana Căzăceasa, cu feciorii ei Ion şi Gavril, au vândut partea din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti**, ce sunt pe Smila, în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 40 galbeni… / de la aceiaşi boieri, scriind cum Ionaşco, feciorul lui Ionaşco din **Negreşti** a vândut ale sale drepte ocini şi moşii din satl **Hulpăşeşti** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 20 taleri de argint… / de la Crăciun, Porhirie şi Necula din **Floreni**, Strătulat din **Pătrăşcani**, Postolache şi Simion din **Bicani**, scriind cum Toader, feciorul lui Iftodi din Hulpăşeni a dăruit ale sale drepte părţi din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Neculai, feciorul lui Frim din **Zmeeni**, Ionaşco Şălarul de **Suseni**, Stratul de **Băcani**, Pavăl fecior lui Bâtcă şi popa Buguţa de **Portăreşti**, scriind cum fraţii Constantin Şoitul şi Dumitraşco au vândut a treia parte dintr-un bătrân din satul **Ibăneşti** şi din **Hulpăşeni** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 90 taleri de argint… / de la Racleş vătavul de **Stolniceni**, Toader Bujoranu şi Grădescul pitar, scriind cum Neculai, feciorul lui Zavantie de **Ivăneşti**, a vândut partea câtă i se va alege după mamă-sa Nastasia, fata lui Hilimon, din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Hilimoneştilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Toader Paladi stolnicul, Gavril şi Ciochină – vornici de Bârlad, Constantin Isar, Echim călugărul de **Portăreşti**, popa Andrei din **Băcani**, Neculai şi Buciumaş de **Zmeeni** şi Toader Bujoranu de **Fruntişăşti**, scriind cum Stratul, feciorul Irimiei Sărăcuţul de **Băcani**, a vândut părţile de moşie ale lui Vasile Cheptănariul de la **Ibăneşti** şi de la **Hulpăşeni**, din

bătrânul Putnenilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Simion medelnicerul, Liciul, Ion Nuţul, Alexandru şi Ion Măciucă de **Polocineşti**, scriind cum a vândut Ion Giudele de Polocineşti a sa parte de sat din **Ibăneşti**; şi cu femeia sa şi-a vândut partea lor de ocină din **Şărbăneşti**, cât se va alege; şi Tudor din Poloceni a vândut partea lor din Şărbăneşti lui Şandru, iar Şandru a vândut lui Gheorghe Bogdan comis, drept 100 taleri de argint… / de la Dumitraşco Călin, ţoltuzul, cu 12 pârgari din târgul **Bârladului**, şi Crâste Gavriţa şi popa Gavril tot de acolo, scriind cum Gavril, feciorul lui Vasile, fratele lui Tămâie, nepot lui Căpăţână, a dăruit a sa dreaptă ocină de la **Poloceni**, ce este de la părinţii săi şi altă parte. Ce-i este cumpărătură de la Neagul, lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Zota, Toader Grădescul şi popa Costachi, scriind cum Ţigan de **Huşi** a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Belceşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint"[406].

1691, martie 29: „Alexandru, feciorul lui Constandin Şoitul din **Bicani**, dăruieşte lui Ion Bujoraju jumătate de bătrân de moşie din **Vlădeşti**, de pe Bogdana, toată partea tatălui său"[407].

1697, septembrie 18: Cole Bou, feciorul Tofanei, fetii Creţului şi a Bunii din Suseni vând lui Ion Păladi, drept 25 lei bătuţi, „moşia din sat din **Suseni**, dintr-un bătrân şi jumătate, ce-a fost a moşului (bunicului) meu Creţului, toată pe mâna Tofanei, fetei Creţului… / Aşijderi am dat şi am dăruit a mea dreaptă ocină de pe moşul

[406] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 76, pp. 123-128
[407] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 138, p. 139

meu Creţul din satul **Mânzaţi** şi din satul **Bicani**, ce se va alege… fiind logofătul Ion Pălade megiaş şi moşan cu noi împreună şi ţinând şi alte părţi ale fraţilor noştri cu zapise"[408].

1697, decembrie 22: Ancuţa Scânteoaia, fata lui Ionaşco Băltag din **Bicani**, cu fiii ei Neculai, Chiriac şi Ionaşco, dăruieşte logofătului Vasile Pleşca „un loc de prisacă pe Bogdana, la seliştea **Horgeşti**, la ţinutul Tutovei, cu loc de fânaţ până în matcă, Şi când am dat acel loc a fost şi nepotul meu Gheorghe Hârmezău"[409].

1698, februarie 24: Vasilache Bocioc, nepot Creţului, dăruieşte lui Ion Pălade „partea mea din satul **Suseni**, cu tot locul şi cu tot venitul… / Aşijderi i-am dăruit şi partea mea din satul **Bicani**"[410].

1700, septembrie 1: Ancuţa, femeia lui Dumitraşco Scântei, mărturiseşte, cu zapis la mâna lui Sandul armaşul, feciorul Lupului, cum, fiind un zapis de cumpărătură de moşie de la **Bicani** şi de la **Balasăneşti**, vândută nouă drept 15 lei, de Mărica Torosoae, fata lui Pleşu, moaşa (bunica) Sandului; şi vând Sandul să-şi răscumpere moşia, eu n-am aşteptat gâlceavă sau altă voroavă, ci de bună voie i-am spus că am dat 10 lei pe această ocină; deci, vrând Sandul să se apuce de hrană la acest loc şi de pământ, iată că i-am mai iertat şi din cei 10

---

408 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 65, pp. 84, 85

409 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 182, pp. 163, 164

410 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 66, pp. 85, 86

lei şi i-am dat zapisul cel vechi în mână şi i-am lăsat să-mi dea 8 lei, şi mi i-a dat toţi deplin"[411].

1704, martie 13: Sandul armaşul, feciorul Lupului diacon şi al Velicăi, nepotul lui Năstasă Torosu din Bicani, dăruieşte marelui vistiernic Ion Păladi „toate părţile de ocină şi de moşie, câte se vor alege de pe maică-mea Velica în satul **Bicani** şi la **Balosăneşti** şi la **Pleşăşti**, care ocine sunt de pe maică-mea Velica, dinspre partea moaşei (bunicii) mele Mărica, fata lui Gheorghe Pleşu ce-a fost stolnic, care sunt la ţinutul Tutovii, pe apa Smilii"[412].

1704, mai 7: Gheorghe Hermezău, feciorul Angheluşei, fetei lui Dumitraşco Baltag, de pe Smila, din **Ghicani** (fost Bicani, numit pentru prima dată Ghicani), vinde marelui vistiernic Ion Pălade „partea mea ce se va alege din **Bicani** şi din **Balosăneşti**, ce sunt pe Smila, la ţinutul Tutovii, toată partea mea"[413].

1708, octombrie 16: Simeon de **Călimăneşti** pe Tutova şi Iftodie, ginerele lui Dumitraşco Băltăgel, mărturisesc cum, ajungându-i nevoia, s-au rugat de marele vistiernic Ion Pălade să le cumpere „moşia din **Bicani** şi din **Balasăneşti**, care este alături cu Bicanii, pe apa Smilei… iar dumnealui a zis că n-a cumpăra până nu ne-om alege lămurit care ar fi părţile noastre… şi ne-a făcut un bine: mie, lui Simeon, cu 10 ughi (ducaţi ungureşti) şi 12 potronici, şi mie, lui Iftode, 10 lei, până om ieşi la

---

[411] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 97, pp. 110, 111

[412] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 98, pp. 111, 112

[413] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 99, p. 112

judecată cu cumnaţii noştri şi ne-om alege părţile noastre”[414].

1709, septembrie 12: Silion din **Călimăneşti** pe Tutova, ginerele lui Dumitraşcu Scântee, mărturiseşte că, după ce a căzut „la o mare datorie la turci, am căzut la dumnealui vistiernicul Ion Paladi şi am vândut dumisale jumătate de sat **Bicani**, ce sunt pe apa Smilii, mai sus decât dumnealui. Aşijderi, i-am vândut jumătate din partea socrilor mei, ce se va alege, din **Balasăneşti**, danii şi cumpărături şi dreaptă moşie părintească… şi mi-a dat 20 lei, afară de nişte bani ce mi i-a dat mai în trecute zile, şi am tocmit cu dumnealui pământul de ţarină câte 2 orţi…. Aşijderea a luat şi Iftode, cumnatul meu, ginerele lui Dumitraşco Scântee, arvună, iar în trecutele zile, iar pe jumătate de sat de Bicani şi jumătate de parte a socrilor noştri din Balasăneşti, până s-a alege la hotărât”[415].

1711, aprilie 16: Ştefan, feciorul Angheluşii, fetei lui Băltag, nepoată lui Nicoriţă hatmanul, vinde vistiernicului Ion Palade a lui „moşie din satul **Bicani**, de pe apa Smilii, în ţinutul Tutovii, care este danie moşului (bunicului) nostru Băltag de la Nicoriţă hatmanul. Aşijderi, din cumpărături ce sunt ale moşului nostru Băltag, a treia parte din dania moşului nostru şi din cumpărături… / Aşijderi i-am vândut şi alte părţi ce avem de pe moşul nostru Bătag din satul **Pleşăşti**… şi în **Stângăceni** şi în

[414] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 102, pp. 113, 114
[415] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 103, pp. 114, 115

Balasăneşti, în tot locul unde or scrie zapisele moşului nostru Băltag”[416].

1715, august 24: Chiriac, feciorul lui Dumitraşco Scântei şi al Ancuţii, fetii lui Ionaşco Băltag din Bicani, vinde marelui spătar Ion Pălade „moşia din satul **Ghicani** şi din **Balasăneşti**… ce avem de la părinţi zapis şi ispisoace domneşti de danie de la moşii noştri Nicoriţă hatmanul”[417].

1715, august 24: „Nicolai, feciorul lui Dumitraşco Scântei şi al Ancuţii, fetii lui Ionaşco Băltag, face schimb cu cumnatul său Simeon din **Călimăneşti** şi cu soră-sa Tofana, dându-le partea lui din **Bicani** şi din **Balasăneşti**, iar cumnatul său Simeon dându-i alte părţi din **Bogeşti** şi **Pleşăşti**”[418].

1716, mai 4: Ionaşco Scântee vinde marelui spătar Ion Pălade, pentru 13 lei, „partea din satul **Bicani** şi din **Balasăneşti**, din vatra satului, din câmp, din apă, cu vad de moară, din pădure, cu săpături şi cu locuri de prisăci… însă pământul am tocmit câte 2 orţi”[419].

1720, februarie 3: Scrisoarea hotarnicilor care au ales moşiile fostului mare spătar Ion Pălade din **Bicani, Balasăneşti, Sângăceni** şi **Pleşăşti**, în prezenţa unor „oameni buni megieşi, anume Toader Bujoranul fost vornic de gloată, preotul Gheorghiţă din Horiata, preotul Eni din Suseni, Grigori Negruţ, Ioniţă Negruţ, Ionaşco Scân-

---

[416] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 104, pp. 115, 116

[417] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 105, p. 116

[418] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 106, p. 117

[419] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 107, p. 117

tei, Gheorghiţă aprodul din Horiata, Dilion curtean zet (ginere) lui Scântei, Manolachi zet Scântei, Andriu Pălici, Postolache nepot lui Pălici, Ursul şi Toader sin (fiu) lui Malăş ot Bicani şi Vicol sin Toader Şoitul otam (de acolo)”[420].

1720, mai 9: Andriu Pârlici, cu nepoţii lui Postolache, Nazaria, Dochiţa, Mălanca, Cârstâna şi Ioana, feciorii şi fetele lui Andonie Pârlici, vând fostului mare spătar Ion Pălade părţile lor de moşie din **Bicani, Balasăneşti** şi **Stăngăceni** „ce ni s-au hotărât, ce sunt pe apa Smilii, şi ni s-au venit 26 pământuri din Bicani şi Balasăneşti şi 13 pământuri ni s-au venit din Stângăceni, care se fac peste tot 40 pământuri. Şi într-această sumă de pământuri am vândut-o dumisale cu partea lui Lavric, ce s-a ales la hotărât, căci acel Lavric a ţinut pe o mătuşă a mea şi feciori n-a avut, şi el a fost om străin; aceste părţi sunt din bătrânul Ehim… şi am vândut drept 20 lei”[421].

1721, iunie 28: Vasile şi Toader, feciorii popii Gheorghiţă Grecul, ce-a fost protopop la biserica Gospod (Domnească) la Vaslui, şi ai Grozavei, fetei Ancuţii Scânteoae, vând spătarului Ion Pălade părţile lor de moşie „din **Bicani** şi din **Balasăneşti** şi dintr-alte silişti ce sunt mai în sus, pe apa Smilei, în ţinutul Tutovii, părţile noastre, ce ne sunt de pe maica noastră Grozava, fata lui Dumitraşco Scânteie şi Ancuţii”[422].

---

[420] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 108, pp. 117-119

[421] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 110, pp. 121, 122

[422] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 111, p. 122

1723, februarie 1: Vornicul de gloată Toader Bujoranul şi fiul lui Constantin vând fostului mare spătar Ion Pălade „20 de pământuri în frunte, din satul **Coroeşti**, ce este pe apa Bogdănii, în ţinutul Tutovii, cu loc de casă în selişte, cu vie în deal, cu pomăt şi din heleşteu, care moşie ne este danie de la Angheluşa, jupâneasa lui Vasile Gâlcă vornicul, care şi lor le-a fost danie de la Zevantie, feciorul lui Toader Moloş, nepotul popii Zăgan, moşie ce ne-a fost dată nouă şi unei mănăstioare, ce avusesem mai sus (spre nord) şi, de câtăva vreme, arzând biserica şi nerămânând nici o jarişte şi fiind noi lipsiţi de multe, am vândut-o, aşa cum scriem mai sus. / Aşijderi am vândut dumisale, de la un Alexandru sin (fiu) Constantin Şoitul din **Bicani**, precum am dăruit frăţâne-meu Ion Bujoranul jumătate de bătrân de moşie din satul **Vlădeşti**, tij (la fel) pe Bogdana, mai sus, toată partea tătâne-său Constandin Şoitul. / Aşijderi am mai vândut dumisale de la Ursul sin Ion Bolii şi de la nepoata lui Nastasia, fata frăţâne-său Gligore Bole, partea din **Rădăeşti**, ce a fost vândută tij (la fel) frăţâne-meu Ion Bujoranul, ce se va alege, a frăţâne-său lui Gligori Bolii de pe Viltoteşti (**Vişteleşti**), din apa Bogdănii, dinspre soare răsare, din partea răzăşească; acestea le-am vândut dumisale drept 15 lei şi mi-a dat toţi banii deplin”[423].

1742, martie 17: Carte de judecată a logofătului Sandu Sturza, în faţa căruia au venit Nicolai, feciorul lui Ionaşco Scântei, nepotul lui Dumitraşco Scântei, şi vărul său Manolache, feciorul lui Iftodie, şi cu Toader Malăş şi Ursul Mamăş, nepoţii lui Iftimie Malăş şi ai lui Crăciun, pentru părţile de moşie ce au avut Iftimie Malăş şi fratele

---

[423] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 140, pp. 139, 140

său Crăciun ăn sat în **Bicani** şi în **Balasăneşti**, la ţinutul Tutovii, în care sat au avut părţi de moşie şi Dumitraşco Scântei, moşul (bunicul) lui Nicolai şi al lui Manolachi; zicând Toader şi Ursul că, văzând feciorii şi ginerii lui Scântei moşia ce-a avut Scântei în Bicani şi în Balasăneşti, în trecutele vremi, vândute răposatului Ion (Pălade) fost mare vornic, şi cu vânzarea Scânteeştilor s-au împresurat la vornicul Pălade şi părţile lui Iftimie Malăş şi ale lui Crăciun; iar Nicolai şi Manolache deteră seamă că este o vreme de demult, de când au vândut părţile lor şi nici nu ştiu ce au vândut părinţii lor, căci ei au fost copii mici la acea vreme, nici niscai scrisori nu le-au rămas, cu care să poată da răspuns că părinţii lor, când au vândut acele moşii, su dat la mâna vornicului Pălade toate scrisorile ce-au avut pe acele moşii… deci s-a cercat în scrisorile fiului vornicului Pălade şi s-au aflat 2 zapise, cu care a vândut Iftimie Malăş lui Dumitraşco Scântei, şi din Bicani, şi din Balasăneşti, cumpărăturile şi baştina, şi partea frăţâne-său Căciun… Care zapise, văzându-le Toader şi Ursul, nepoţii lui Iftimie Malăş, s-au lăsat de partea moşului (bunicului) lor şi au cerşut judecată pentru partea lui Crăciun, cu aceste două pricini: una, că Crăciun a fost sterp şi lor li se cade a-l moşteni, a doua, că lui Iftimie Malăş nu i s-a căzut a vinde partea frăţâne-său Crăciun, de vreme ce Crăciun, cu câţiva ani mai înainte de vânzarea lui Iftimie Malăş, a zălogit partea sa la Chicoş comisul pentru 50 lei, preţul unui armăsar; care zapis l-au arătat Toader şi Ursul Malăş, zicând că de 70 ani l-au răscumpărat ei de la Pavăl Ciorniiu, neamul lui Chicoş… care n-au stăpânit niciodată în Bicani şi în Balasăneşti”[424].

[424] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915,

1766, aprilie 10: Anaforaua veliţilor boieri ai Dovanului lui Grigore Alexandru Ghica voievod, după ce Andrei, Antohi şi Vasile Malăş s-au jeluit că „au un bătrân de moşie de pe moşul (în sensul de străbunul, stâlpul) lor Crăciun, pe care l-ar fi stăpânit moşii şi părinţii lor, iar acum vornicul Pălade, mai având moşie în acele sate, a împresurat şi bătrânul lor şi i-au lipsit din moşie, şi la aceasta şi-au cerşut dreptate. / Şi-au întrebat pe vornicul Pălade, ce răspunde pentru partea acelui Crăciun, moşul acestora, ce a avut într-acele sate, **Bicanii** şi **Balăsăneştii**, şi a arătat un zapis din leat 7182 (a674), în care scrie Iftimie Malăş, moşul acestora, fratele lui Crăciun că de bună voie a vândut lui Dumitraşco Băltag toată partea ce au avut el şi fratele său Crăciun, baştină şi cumpărătură în sat Bicani şi în Balasăneşti, drept 20 lei… Iar noi, cercetând judecata, am aflat că îmblă rău neamul lui Malăş, fiindcă au vândut părinţii lor şi i-au dat rămaşi. Şi, după dreptate, şi noi cercetând, s-a cunoscut că îmblă rău şi fără cale”[425].

---

doc. 112, pp. 122, 123

[425] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 113, pp. 124, 125

GHIDIGHIŞ

(Hăgereni sau Hăghidişăuţi pe Bâc, Hăjereni, Highidiş, azi Ghidighici sau Hidighiş, lângă Chişinău, Lăpuşna, Moldova).

1589, mai 8: Întărit de Petru voievod, prin ispisoc de judecată, fraţilor Frăţian, Toader şi Ionaşcu, copiii Mărinei, nepoţii Armancăi, strănepoţii lui Oană, după pâra cu fostul stolnic Porosăci, Gavril Hăjerău, Ungureanul, Iutcu şi toate rudeniile lor, „zicând cum au fost şters pe moşul lor Oană din privilegiul de cumpărătură de a avut Oană de la bătrânul Bogdan voievod, într-un loc l-au fost şters, iar într-alt loc, mai jos, l-au fost scris, şi au arătat că moşul lor şi cu copiii lui nu au cumpărat. / Deci noi i-am judecat după legea ţării şi am dat să jure cu 24 de jurători Porosăci, Gavril Hăjerău, Ungureanul, Iutcu şi toate rudeniile lor că nu a fost cumpărat moşul lor Oană o bucată de pământ din satul **Hăgerăni**. Dar când a fost la zi, ei nu au adus nici un jurător şi au rămas din toată legea noastră”[426].

1610, noiembrie 26: Întărit de Constantin Movila voievod marelui postelnic Chiriţă Dumitrachi, care cumpără de la fraţii Frăţian, Toader, Ionaşco, Marco şi Crăciun, feciorii Maricăi, nepoţii lui Oană Guf, şi de la verii lor Florea, feciorul Neaghi, nepotul Anei, Gliguţă, feciorul lui Ion, nepotul Neaghii, Ion cu fraţii lui, feciorii

[426] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 12, pp. 19-21

Drăghinii, nepoţii lui Gavril Hăgereu, Petrea, feciorul Tomii, nepotul Nastei, Andronic Roşca, Mărica, fata Iuscăi, nepoata lui Poroseaci, Tofana, fata Ungureanului, Ştefania, fata lui Dan, Anghelina, fata Isaii, Ursul, Boreschii, feciorul lui Hilimon Hăgerău, Toader Herţul, feciorul lui Coste şi tot neamul lor, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Ion Hăgerău şi fratelui lui Luca, şi surorilor lor Mara, Nastea, şi de la Cozma, Ivan, Lazor, Nasta şi Oană, „un sat, anume **Hăghidişăuţi**, unde a fost iaz vechi şi care acum se numeşte **Hăgereni** pe Bâc, care este în ţinutul Lăpuşnei"[427].

1660, martie 5: Întărit de Ştefan Vasile voievod fostului vornic Constantin, care primeşte ispisoc pentru cumpărăturile şi daniile sale, căci cumpărase „din 6 bătrâni din satul **Găleştii** din Pârjota, jumătate din 3 bătrâni, partea lui Bâtă, care o cumpărase de la Ciocan, fratele lui Grigore Tătarul pentru 35 taleri bătuţi, şi iarăşi dintr-un bătrân a treia parte, care i-a dăruit-o lui Bejan Ciocârlan pentru sufletul părinţilor lui. Şi iarăşi, altă parte din acelaşi sat, din patru bătrâni dintr-un bătrân a cincea parte, care i-au dăruit-o lui Măricuţa Cergoae, fata ei Fetiţa şi nepoţii Gheorghe şi Negrul, şi altă parte din acelaşi sat, ce se va alege partea Anisiei, fata Nastei, nepoata Maricăi. / Şi iarăşi, altă parte din satul **Voinova**, ce se va alege partea lui Pavăl, care a cumpărat de la Gavril din **Puţintei** şi de la femeia lui Nastasia, fata lui Pavăl, feciorul Paraschivei, dintr-un bătrân a şaptea parte din acelaşi sat Voinova, ce se va alege partea Urâtei, fata lui Voivovanu Savii, nepoata Costii, care i-a dăruit-o pentru sufletul părinţilor ei. Şi iarăşi, din acelaşi sat, ce se

---

[427] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 23, pp. 39-41

va alege partea lui Loghin, care i-a dăruit-o lui Vasile, feciorul lui Ştefan, şi Acsănia, nepoata lui Loghin, pentru sufletul lor. / Şi iarăşi, o parte din satul **Tătărăştii**, întru acelaşi ţinut al Orheiului, din partea din sus, din 7 bătrâni, un bătrân, pe care l-a cumpărat el de la Tănasă şi David, feciorii Huhulii, care bătrân a fost lor de baştină, şi alt bătrân din 7 bătrâni, ce a fost de cumpărătură tatălui lor Huhule, drept doi boi de negoţ. Preţuiţi drept 35 lei bani gata. / Şi iarăşi, partea Maricăi, fata lui Pavăl din **Tutoveni**, ce a cumpărat-o el de la Tănase şi David, drept 70 lei noi. / Şi iarăşi, a patra parte din partea de sus a satului **Drăguşăni**, întru acelaşi ţinut al Orheiului, partea lui Bălan, ce a cumpărat-o el de la Mihăilă, fecior lui Bălan, drept 45 lei bătuţi. Şi altă parte, de la Togan, ce a căzut el într-o gloabă şi, neavând cu ce plăti, a dat acea parte drept 20 lei şi a plătit capul său. Şi iarăşi, a cincea parte din Drăguşăni, pe care i-a dăruit-o Ionaşcu Săpoteanu şi cu frate-său Maftei, care părţi i-a fost dăruit Vasile, feciorul lui Bilan, lui Savin fost vornic, pentru oarecare moarte de om ce a făcut Vasile sin (fiu) Bilan, iar Savin vornicul a dăruit acea parte lui Ionaşcu Săpoteanul şi lui Maftei. Şi altă parte din acelaşi sat, ce se va alege partea Urâtei, fata Titii, şi a frăţâne-său Ionaşco, pe care a cumpărat-o el de la Vasile, fecior lui Loghin, nepot lui Macsân din **Ghidighiş**, drept doi boi de negoţ şi 50 lei bani gata. / Şi iarăşi, partea Urâtei, fata Nastei, partea din satul **Ineştii**, care i-a dăruit-o lui Urâta pentru sufletul părinţilor ei. / Şi iarăşi o parte de ocină din satul **Hloboca Nacului**, din jumătate de jumătate, a cincea parte, ce a cumpărat el de la Vasile, feciorul Nicului, nepot lui Sisco din Hloboca drept 55 lei. / Şi iarăşi, ce se va alege din moară partea Savii, ginerele popii Constantin din **Ciuciu-**

leni, partea lui din moara din sus şi din loc, care este stâlpit, care acel loc a fost al Anghelinei şi al Măricăi Boghioae, şi din moară, şi din loc, ce se va alege partea lui, a cumpărat el drept 30 lei”[428].

1680, ianuarie 27: Porunca dată de Duca voievod lui Năstase vistiernic, **pârcălabul Chişinăului**, şi lui Frăţiman, ce a fost căpitan, să meargă şi să cerceteze, „între alte moşii, şi pentru partea lui Vasile, fecior lui Ştefan Beni din **Highidiş**, ce are de pe taăl său şi de pe unchiul său Loghin şi este zălogită la Andrei Mihuleţ pârcălabul pentru 6 boi de negoţ, şi să întrebe pe răzeşii lui de voiesc ei să dea acei boi şi să ia partea lui, iar de nu or voi, să dea mărturie, ca să fie Mihuleţ în pace”[429].

1681, iulie 20: Ionaşco Săchir (Secher) din Highidiş, „luând un cal de la Necola, preţăluit drept 30 lei, şi neavând ce ce plăti, i-a dat partea de moşii din **Highidiş** ce i se va alege, însă din Pietrele Înşirate (carierele de calcar) în sus”[430].

1709, mai 1: Iftode, feciorul Stăviloaei de **Highidiş**, nepoata fetei lui Bulhat de **Drăsliceni**, dăruieşte serdarului Darie Donici „moşia din satul Drăsliceni, partea mâne-mi Stăviloae, ce se va alege din bătrânul lui Bulhat… / Şi când am dăruit, prilejitu-s-au Vârlan de **Sferja** biv (fost) vel (mare) armaş, Gavril Goia de **Drăguşani** şi alţi oameni buni”[431].

---

428 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 62, pp. 86, 87
429 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 109, pp. 133, 134
430 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 111, p. 134
431 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 126, p. 151

1747, septembrie 4: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod egumenului de la mănăstirea Golia şi „pe cine va trimite să fie volnic a merge şi să ia de-a zecea de pe părţile de moşie ce are Golăe în satul **Burnăreşti**, ce sunt în ţinutul Lăpuşnei… şi să dijmuiască şi alte selişti ce mai are mănăstirea la acea parte: **Bălăniasa**, **Bubuiogii**, **Hăjerenii** şi **Mărinicii**"[432].

1904: „**Ghidighiş**, sat în judeţul Chişinău, volosti Siretul. E aşezat într-o vale, ce se deschide, din stânga, în valea Bâcului. Are 280 case, cu o populaţie de 1.745 suflete de români răzeşi, care posedă 1.063 deseatini pământ. Proprietarii şi particularii: Leon Casso, nobil, 268 deseatini; Mihail Botezat, nobil, 100 deseatini; Neculae Botezat şi Speranţa Rodzevici, 220 deseatini; o sfoară de moşie, numită Cazac, şi 5 deseatini aparţin lui Constantin Dumbravă, mazil; Timothei Costin, 64 deseatini; comerciantul din Orhei Theodor Şerban, 87,5 deseatini; moştenitorii lui Manole Costin, 185,5 deseatini; Athanasie Popovici, 55 deseatini; văduva lui Conduli, 35 deseatini; Maria Pitade, 39,5 deseatini; şi răzeşii din satul Siretul posedă aici 130 deseatini. Satul are o şcoală eparhială, cu o clasă, în local propriu, unde se învaţă numai ruseşte"[433].

---

[432] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 164, p. 193

[433] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 102

GHIDIŞENI

(înglobat în Ghermăneşti, comuna Banca, Vaslui).

1643, aprilie 28: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Gheorghe şi lui din **Bărboşi** (comuna Leţcani, Iaşi), după ce „s-a jeluit domniei mele Vasile (Cogălniceanul) din **Ghidişeni** (înglobat în Ghermăneşti, comuna Banca, Vaslui) pe Nacul de acolo, zicând că a cumpărat tată-său Ion Cogălniceanul o parte de ocină din satul Ghidişeni, partea de jos, de la izvoare în jos, până în locul lui Voico, şi s-au aflat şi drese pentru acea parte de loc, ce a cumpărat, Iar cându-i acum, vrea să se amestece Nacul pe acel loc. / Pentru aceea, voi să aveţi a opri pe Nacul de pe acea parte de loc. Iar de-i va părea cu strâbul, să vină să stea de faţă înaintea domniei mele”[434].

GHIDUŞENI

(sau Ghinduşari, lângă Tuluceşti, Galaţi).

1623, mai 30: Întărit de Ştefan Tomşa voievod marelui logofăt Ionaşco Ghenghea, care cumpără, cu 100 ughi galbeni (ducaţi ungureşti), de la Vasile, fiul lui Popa, de la Iosip, fiul lui Ion Făcău, şi de la Părasca, şi de la

---

[434] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 84, p. 91

Stan, ginerele lui Măriian, şi de la Ţărdea, fiul lui Sava, nepoţii lui Ursu, şi de la Simion, fiul lui Nechita, nepotul Muşii, şi de la Căzacul, ginerele lui Nechita, „dreapta lor ocină şi dedină, tot satul **Tuluceşti**, ce este în ţinutul Covurlui, pe Prut, lângă Galaţi, cu o vie care a fost a lui Vasilie, fiul lui Popa”, iar de la Dărăban, fiul lui Horga, şi Andrei, fiul lui Mirea, nepoţii lui Crăciun Tiucă, şi Păntelei, fiul lui Tetilcă, nepotul lui Bonduş, cu 25 ducaţi ungureşti, „o sută şi optzeci de paşi de ţarină de la satul **Ghiduşeni**”[435].

1625, iulie 11: Întărit de Radul voievod logofătului Ionaşcu Ghenghe, care primeşte uric pentru „satul Tuluceşti, aproape de Galaţi, şi 170 paşi din satul Ghinduşănii”[436].

1625, decembrie 24: Întărit de Radul Voievod fostului logofăt Ghianghea, în baza zapisului de mărturie semnat de şoltuzul şi de cei 12 pârgari din Galaţi, în care scrie că „a venit înaintea lor Marco Gagea… şi a vândut 20 de stânjeni din vatra satului şi cu ogoare şi cu fâneţe în ţarină, din hotarul **Ghinduşanilor**, ce este în ţinutul Covurlui, boierului nostru Ghianghea, pentru 50 ughi galbeni (ducaţi ungureşti)”[437].

1633, martie 8: Întărit de Alexandru Iliaş voievod marelui logofăt Ionaşco Ghianghea, care primeşte urice pentru cumpărăturile sale, „tot satul **Tuluceşti** (comuna Tuluceşti, Galaţi) pe Prut, care este în ţinutul Covurlui,

---

[435] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 77, pp. 115-117

[436] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 357, p. 429

[437] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 407, pp. 472, 473

lângă Galaţi, şi cu o vie ce a fost a lui Vasile, fiul lui Popa, ce şi-a cumpărat Vasile de la nepotul lui Ursu, de la Iosip, fiul lui Ion Făcău şi al Parascăi, de la Stan, ginerele lui Marian şi de la Tardea, fiul lui sava, nepoţii lui Ursu, şi de la Simion, fiul lui Nechita, nepot Muşei, şi căzacul, ginerele lui Nechita, pentru 100 de galbeni . / Şi de asemenea întărim partea lui Dărăban cu a lui Andrei, 180 paşi din ţarină, din satul **Ghiduşeni** (sau Ghinduşari, comuna Tuluceşti, Galaţi), ce şi-a cumpărat de la Dărăban, fiul lui Horga, de la Andrei, fiul Mirăi, nepotul lui Crăciun Tiunchi, şi de la Pentelei, fiul Tetilcăi, nepotul lui Bonduş, pentru 25 ughi galbeni. / şi iarăşi, partea lui Păntelei, 80 de paşi din acea ţarină din satul Ghiduşeni, pentru o vacă bună cu viţel, preţuită pentru 25 taleri de argint… / de asemenea îi întărim 20 stânjeni din hotarul satului Ghinduşari, care sunt de asemenea în ţinutul Covurlui, ce şi-a cumpărat de la Marcu Gagea, pentru 50 ughi galbeni”[438].

1638, noiembrie 1: Petre Cucuiu, Duca şi Antimia, feciorii Bratului, nepoţii lui Ion Cucuiu, vând marelui comis Lupul Prăjescul, drept 50 de galbeni, „150 de paşi din sat din **Ghinduşeni** (comuna Tuluceşti, Galaţi), ce este în ţinutul Covurluiului, alăturea lângă o parte de ocină ce-a cumpărat-o înainte Ghenghea logofătul în acelaşi sat”[439].

---

[438] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 308, pp. 395-397

[439] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 495, p. 462

GHIEBAN

(Ghieban, apoi Bibarțu, comuna Boțești, Vaslui).

1644, septembrie 5: Bogza călugărul dă, „pentru sufletul părinților lui... lui Dumitru uricarul, fratele lui Mândrea din **Ghieban** (Bibarțu, comuna Boțești, Vaslui), o bucățea de ocină din satul **Todirești** (comuna Codăești, Vaslui), însă partea lui ce se va alege... / Și în această tocmeală s-au întâmplat popa Gavril din **Tăbălăești** (comuna Bunești-Averești, Vaslui), Burghelea și Toader Beghiul din **Ciorăni** (comuna Blăgești, Vaslui)**. /** Milostive Doamne, ia și știe”[440].

1644, septembrie 5: Mândrea din **Bibarțu** (comuna Boțești, Vaslui) dă, „partea mea de ocină din sat de **Todirești** (comuna Codăești, Vaslui) fratelui meu Dumitru uricarulcu loc de iaz... dinaintea popii Gavril și a lui Burghelea din **Tăbălăești** (comuna Bunești-Averești, Vaslui)și dinaintea a mulți oameni buni”[441].

1644, septembrie 5: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „s-au pârât în fața noastră Dumitru fost vornic cu popa Cârstea din **Codăești**, cu Vasile Pleș și cu fiii lui din **Toderești**, pentru o parte de ocină, pe care i-a dăruit-o Mândrea din **Bibarțu**, toată partea din Toderești care îi este lui de moștenire, și alte

---

[440] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 415, pp. 397, 398

[441] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 416, p. 398

părți de ocină, pe care el le-a cumpărat din satul Todereşti. Astfel, Dumitru a arătat ispisoace pe aceste părți și un zapis de la Mândrea, că îi este danie. / Astfel, domnia mea am judecat dresele lor și au rămas din toată legea popa Cârstea și Vasile, cu fiii lor”[442].

GHIGOIEŞTI

(comuna Ştefan cel Mare, Neamţ).

1483, septembrie 23: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Ivan Dumbravă şi Toader Urdiugaş, care primesc uric pentru „ocinile lor drepte, satele anume: Osârşia la izvorul Pârâului Alb, unde este casa lui Toader Urdiugaş, şi jumătate din Măleşti, partea de sus, şi Ivăneştii pe Şacovăţ… Şi de asemenea, am dat şi întărit slugii noastre Toader Urdiugaş, deosebit de fratele său Ivan Dumbravă, ocina soţiei sale, Nastea, satul anume Ghigoeştii la obârşia Pârâului Negru”[443]. Hotarul, din veac.

1490, martie 9: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Sima şi Avăr, care cumpăraseră, cu 80 de zloţi tătăreşti, de la Iosip, fiul lui Toader Urdugaş, nepotul lui Drăguş, „a treia parte de sat din Ghigoeşti, partea dinspre Trudeşti, pe Pârâul Negru”[444]. Hotarul, din veac.

[442] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 417, pp. 398, 399

[443] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 253, pp. 387-389

[444] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 68, pp. 125, 126

1600: Fraţii Vasile Colciar şi Eremia din **Ghigoeşti**, verii săi Lazor şi Ion din **Popeşti**, Istratie şi Gorghie, Ion şi soră-sa Tudora din **Bilăeşti** vând lui Ion, vatag de visternicei, drept 9 taleri, „partea lor din **Obârşie** şi din **Măleşti**", iar Mihăilă Babici, nepotul Soficăi, strănepot lui Toader Jurdihaş (Urdiugaş), îi vând, cu 80 zloţi tătăreşti, „a sa parte, câtă i se va alege, din Obârşie şi din Măleşti"[445].

1605, martie 28: Întărit de Eremia Moghilă voievod vatavului de visternicei Ionaşco, care cumpărase, cu 280 zloţi, de la Ionaşco şetrărel, „din uric de întăritură ce l-a avut tatăl său Necoară, de la bătrânul Petru (Rareş) voievod… a cincea parte din satele **Ghigoeşti** şi **Obârşie**"[446].

1605: Nastasia, fata Andreicăi, vinde, pentru 30 zloţi, „neamului meu Ionaşco, vătag de visternicei. „partea de ocină ce se va alege din satul **Obârşie**… şi aşijderi, partea unui frate al meu, anume a Onului, iarăşi din Obârşie; / şi am dat a meaa dreaptă ocină fratelui meu Onciul, din **Ghigoeşti** sau din **Bilăeşti**, pentru această parte ce am vândut eu lui Ionaşco vatag şi cneaghinei sale Soriţa"[447].

1625, februarie 1: Întărit de Radul voievod marelui pârcălabului de Hotin Tudori, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Clişcăuţii**, care este în ţinutul Hotin, care acel sat a fost drept domnesc, ascultător de

---

445 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 98, 99
446 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 137, 138
447 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XXI, Iaşi 1929, pp. 8, 9

ocolul târgului Hotin”, iar drept cumpărături, pentru 100 taleri, de la Ghidion, fiul lui Voico logofăt, „a şasea parte din satul **Unguraşii** cu curţi şi cu iaz” (inclus în Ghigoieşti), pentru 80 de taleri, de la fostul clucer Vasile Crăiescu şi de la fiii săi Gheorghe, Pătrăşcan, Dumitraşco şi Vasile, partea „din satul Unguraşi, ce se va alege partea lui Gavril de **Bârgăiani** şi a surorii sale Antemia, fiii lui Sava Cucul, din vatra satului şi din câmp şi din apă, cu loc de moară”[448].

1634, martie: Zapisul popii Tofan zet (ginerele lui) Derlă, în care mărturiseşte „precum a fost vândut un pământ de Săvăriiu Cârstei lui Derlă, din **Ghigoeşti**, drept 9 potronici de argint curat; tij (la fel), Nastasia, fata Ciurei, alt pământ la fel a vândut Cârstei Derlă, drept 13 potronici de argint. Deci diaconul le-a întors de la Cârste Derlă şi i-a dat banii dinaintea lui Ghervasie, Todosie, Procopie şi Gligorie de Ghigoeşti”[449].

1635, martie 3: Ispisoc de la Vasile Lupu voievod, „ce întăreşte în stăpânire pe Ponici, feciorul lui Simion Ungurăşanul, întru a treia parte din hotarul **Bungeştilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), dinspre răsărit, pe lângă **Ghigoeşti** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ)… Iar hotarul **Bungeştilor** şi **Mânjăştii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) stau în capul **Trudeştilor** (înglobat în Ghigoeşti, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), pe Valea Neagră, la ţinutul Neamţului şi, înconjurând ispisocul prin semne, pietre hotare şi bouri, întâi porneşte din colţul dintâi al Trudeştilor, din piatra hotarului dinspre răsărit,

---

448 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 266, pp. 333-335

449 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 68, pp. 73, 74

alături cu hotarul Ghigoeştii, pe lângă zarea dealului şi însuşi pe Dumbravă, până la râpa unde se despart Bungeştii de Mânjăşti în două, este bour într-un stejar şi groapă, şi de acolo, tot spre miază-noapte şi alături cu hotarul **Măstăcănii** (Mastacăn, comuna Dragomireşti, Neamţ), până în coasta Chizării, dinspre asfinţit, acelei mori, unde este o piatră de hotar în gura drumului vechi şi bour mai la vale, într-un stejar, şi de acolo spre asfinţit, pe drumul mare, şi până în valea Mânjaştilor, unde este un bour într-un tei şi groapă, şi de acolo, tot spre apus, până la o movilă, unde se întâlneşte cu hotarul **Cotojănilor** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), în colţul de sus iar este bour şi piatră lângă movilă, şi de acolo, în jos, drept spre amiază, peste valea Lacului Negru, alături cu hotarul Cotojănii, până din sus de Fântâna Dănesei, unde se despart Mînjeştii de Bungeşti. Şi de acolo, pe coasta dealului, alături cu **Broştenii** (comuna Ştefan cel Mare, Neamţ), până în colţul hotarului Trudeştilor, deasupra Lacului Tătăraşului, şi de acolo, spre răsărit, ce-i din sus de movila ce-i zic Muntele Trudeştilor, şi peste pârâu, până în mijlocul Văii Negre, şi acolo este groapă mergătoare, şi de acolo până în colţul dinspre răsărit, în patra dintâi”[450].

1654, februarie 8: Carte de împuternicire, dată de Gheorghe Ştefan voievod cămăraşului Lupului Bogza, ca „să fie tare şi puternic a-şi ţine şi a-şi opri ale sale drepte ocini şi moşii, ce-au fost cumpărătura moşilor săi, satul **Unguraşii** pe Valea Neagră (inclus în Ghigoieşti), cu loc de mori, cumpărătură lui Voiuco logofătul de la Dămian

[450] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 48, pp. 47, 48

vistiernicul. Aşijdecri, şi jumătate de sat **Căcăciani**, iar în ţinutul Neamţului, cu două mori gata”[451].

1774, iunie: Satul **Ghigoeştii,** din ţinutul Neamţului, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[452], avea **toată suma caselor 14**. Scădere rufeturi 3: 3 ruptaşi. Rămân birnici 11. / **Birnici:** Andrei, cojocar / Iacob, ungurian / Ion Mariş / Ion Litica / Iosif Fante / Iordache, muntean / Toader Andon / Ion Gioncul / Şerban Vicol / Gheorghe Vicol / Neculai Pădure. // **Rufeturi:** Neculai, vicol, ruptaş / Vasile Andoni, tij (la fel) / Iordachi sin (fiu) Lazonschii.

1900: „**Ghigoeşti**, sat în judeţul Neamţ, plasa Piatra-Muntele, comuna Șerbești, situat pe valea formată de dealurile Șerbești, Măstăcani și Ghigoești, la 18 km de oraşul Piatra. Are o populaţie de 183 familii sau 723 suflete: 346 bărbaţi și 377 femei; 353 necăsătoriți, 287 căsătoriţi, 52 văduvi, 1 divorţat; ştiu carte 91 persoane; locuiesc în 187 case. Întinderea satului este de 1.099 hectaew. Aci este o biserică; o școală”[453].

---

451 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 290

452 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 43, 44

453 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 515

GHILACĂU

(lângă Puhăceni, raionul Dubăsari, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Ghilacău**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Satele de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[454], avea **toată suma caselor 17**. Rămân birnici 17. / **Birnici:** Păvălache, vornic / Gheorghe Ciudin / Platon Burcă / Ştefan Ipati / Ion al Spatarului / Gheorghe fiul lui Bâţco / Neculai Repede / Năstasi Drogan / Ioniţă fiul lui Mirăuţă / Macsin, dascăl / Ioniţă fiul lui Mirăuţă / Vasile fiul lui Mirăuţă / Ştefan fiul lui Mirăuţă / Pricopi fiul lui Mirăuţă / Ioniţă Bâţco / Ştefan Chiper.

GHILAVĂŢ

(raionul Briceni, Moldova).

1770-1772: Satul **Ghilavăţul**, ţinutul Hotinului, ocolul Mijlocului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[455], **toată suma caselor: 83**. Scădere rufeturi 3: 3 popi. Rămân birnici: 80. / **Birnicii**: Simion Baltaga / Iacob, morar / Grigoraș Burduzac / Toader fiul văcariului / Chirila Comânzan / Simion fiul lui Scutic / Onofrei fiul

---

[454] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 458

[455] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 158

lui Tobă / Toader Mustiață / Gheorghe, vătăman / Ilașco, văcar / Grigoraș Comârzan / Alecsa, vătăman / Acsinte Comârzan / Nicolae Drăhaci / Grigoraș nepot lui Mustiață / Gheorghe Bănari / Costașcu al lui Bănariul / Mihalache Proașcă / Tănase fratele lui / Iacob Cervona / Ion Lungul / Nicolae nepot lui / Antohe al Tămârtoae / Andrei al lui Trohin / Ștefan, rotar / Toader Rojniță / Apostol, crâșmar / Alt sârbu, la fel crâșmar / Altul, la fel, nu și-a spus numele / Vasile, rus, crâmar lor / Ștefan Ciutacul / Prodan, rus / Ursache, rus / Nicolae al lui Prodan / Trohin, vornicul / Toader fiul lui Pintelei / Ion Stan / Ion Grosul / Gavril Lavric / Radul fiul lui Niagul / Grigore Lavric / Ion Roșniță / Toader Malăș / Simion, cibotariul / Ifteni al lui Stan / Toader, cârșlariul / Ursul Niamțul / Ursul Grosul / Ifrim fiul Nemțoaei / Andrei fratele lui / Toma Hrâșpoagă / Ion Tătarul / Grigore Grâul / Ion Todosanul / Toader Todosan / Ștefan Criangă / Mihalache Condria / Hrin, rus / Toader Condria / Toader Strucă / Grigore Condrianul / Pătache Izmană / Dumitrașcul, rotar / Ioniță Țăruș / Gheorghe Cămârzan / Alecsa Huțul / Vasile Solcan / Velișco al lui Comârzan / Ion Comârzan / Ștefan fiul lui Cămârzan / Irimia fratele lui / Iordache fiul lui Ioniță / Neculăeș / Simion din câșlă / Grigoraș, surugiu / Postolache Botoșan / Ursul, surugiu / Dănilă, rus / Grigore, morar / Ioniță Durac. // **Rufeturi:** Popa Iacob / Popa Andrei / Popa Anton.

GHILĂEŞTI

(comuna Cristeşti, Botoşani).

1640, septembrie 8: Nechifor Boscă vinde lui Luchiian din **Ghilăeşti** (comuna Cristeşti, Botoşani) „un pământ la **Mănăstire** (lângă Vorona, comuna Vorona, Botoşani)”[456].

GHILĂVEŞTI

(lângă Găiciana, aproape de Tecuci, Bacău).

1774, iunie 26: Satul **Ghilăveşti**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[457], avea **toată suma caselor 31**. Scădere rufeturi 8: 1 popă, 1 dascăl, 1 volintir, 1 vornic, 1 vătăman, 1 văduvă, 2 scutelnici. Rămân birnici 23. / **Birnici:** Pavăl Codrian, ce a fost birnic la Găiciana / Ion Stoica, la fel / Simion, muntean / Grigori Neniul / Vasili Dărângă, ce a fost al dumisale spătarului Conachi / Ştefan Trifan, la fel / Neculai Huţul, la fel / Strătulat, la fel / Neculai, la fel / In (alt) Neculai, la fel / Alicsandru, la fel / Ion sin (fiu)

---

[456] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 455, p. 448

[457] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 590

Apostol, la fel / Ştefan Albescu, la fel / Vasili Albescu, la fel / Iordachi Albescu, la fel / Măteiu, la fel / Anghel, cârciumar, la fel / Iordachi brat (frate) cârciumarului, la fel / Ion fiul vădanii, la fel / Toader fiul rotarului, la fel / Ursul Buti, ce a fost al dumisale postelnicului Argirii / Costantin Iosip, ce a fost al dumisale paharnicului Constandachi / Toader, fiul rotarului, ce a fost al dumisale spătarului Conachi. // **Rufeturi:** Popa Gheorghi / Sandul, dascăl / Ion, volintir, dus la oaste / Vasili Chiriac, vornic / Irimia Horincian, vătăman / Baba Ştefania, văduvă / Vasili fiul lui Chiriac, scutelnic lui Manolachi Conachi, cu cartea Divanului / Antohi Chiriac, la fel.

1900: „**Ghiloveşti** sau **Ghilăveşti**, sat în judeţul Tecuci, comuna Găiceana. Situat la nordul comunei, în fundul văii Larga, la 18 km de reședința comunei. Areo populaţie de 74 familii sau 290 suflete. Teritoriul satului este de 442 hectare. Are o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, situată în partea de sud a satului; este făcută de locuitori, la anul 1764, cu material de la altă biserică mai veche. Se întreţine de locuitori, având şi 8,5 fălci de pământ, Satul are o vechime de 300 de ani. Locuitorii sunt împroprietăriți după legea din 1864”[458].

---

[458] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 516

GHILDEŞTI

(lângă Cotul Vameşilor şi Roman, Bacău).

1774, iunie: Satul **Ghildeştii**, al mănăstirii Agapia, ocolul Mijlocului, după recensământul lui Rumeanţev[459], avea **toată suma caselor 5**. Rămân birnici 5. / **Birnici:** Neculai / Apostol / Toma / Agape / Ion Ignat.

GHILEŞĂVCA

(raionul Hotin, Ucraina).

1770-1772: Satul **Ghileşăvca**, ţinutul Hotinului, ocolul Nistrului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[460], **toată suma caselor: 26**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 dascăl. Rămân birnici 24. / **Birnicii**: Pavel Mitrianul / Toader Corman / Constandin Mitreanul / Mihailo Neculcia / Dumitru fiul lui Lenhăi / Vasile Tiron / Acsenti Sloniuc / Iacob Dolhin / Precup, rusul / Ion Vremia / Lupul Cociurnă / Tănasie / Zlei / Ivan Pincinco / Gheorghe, rotar / Iure Şerban / Iacob Şerban / Ivan Şerban / Hrihor Coţul / Vasile Traci / Ivan, rusul / Andrei,

[459] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 280

[460] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 144, 145

vornic / Precup Palamid / Nicolae, vătăman. // **Rufeturi:** / Popa Simeon / Ivan, dascăl.

GHILIA

(sat contopit cu Cobâla, apoi cu
comuna Şendriceni, Botoşani).

1634, iulie 30: Întărit de Vasile Lupu voievod Agahiei, cneaghina lui Ştefan Brăescul şi lui Gociu diac, care primesc uric pentru „o selişte, anume **Cobâla** (sat contopit cu Ghilia, apoi cu comuna Şendriceni, Botoşani), sub făget, în ţinutul Hârlău, ce le este cumpărătură de la cneaghina Todosia Necuriţoaia, pentru 100 zloţi bătuţi”[461].

GHILICENI

(Grişani, azi comuna Ghiliceni, raionul Lazo, Moldova).

1495, martie 17: Menţionat de Ştefan voievod, când întărea moşia lui Toader, fiul lui Miclea Bălcescul, şi lui Dragotă Vulpescu, care cumpără cu 55 zloţi tătăreşti, de la Nastea, fiica lui Rosomac, „un sat pe Măiatini,

---

461 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 217, pp. 246, 247

anume Hirova, între Dereneu şi între Grişani, unde a fost casa tatălui ei Rosomac”[462]. Hotarele, din veac.

1600: Zapis de la Năvrăpescul jicnicer, Hraniţă diac, Ursu din **Mihălaşa**, David din **Ciulucani**, Şanţa aprodul din **Vovineşti**, Potărescul din **Biliceni** şi Rusul din **Spancoicani**, în care mărturisesc cum „a venit Ionaşco Bârboşel din **Biliceni** şi a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Dereneu**, din a cincea parte din jumătate de sat cât i se va alege lui, drept 66 taleri, lui Necoară logofăt”[463].

1639, iulie 13: Drăgan, Blehan, Nastasia Dăhnoaie, Nicoară şi Vasile Hârcescu, toţi feciorii Hârcescului şi nepoţii lui, vând lui Mătiaş Sturdze, drept 60 de taleri, moşia lor „din **Sămăşcani** (comuna Sămăşcani, judeţul Orhei, Moldova), a patra parte din partea lui Stan… Şi în tocmeala noastră au fost Andreica din **Prisecani** (comuna Sămăşcani, judeţul Orhei, Moldova), Draga din **Biliceni** (Ghiliceni, comuna Ghiliceni, judeţul Bălţi, Moldova), Strahoe din **Mihăilaş** (Mihăilaşa, comuna Teleneşti, judeţul Orhei, Moldova) Hilip vătavul din **târgul Orhei** şi alţi oameni buni”[464].

1646, august 5: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Andrii căpitan de cprteni, care cumpără, cu 200 taleri de argint, de la Micul şi Sacotă, feciorii lui Vasile Portărescul, şi de la Vremeş şi Constantin, feciorii lui Simion Portărescul, „toată partea tatălui lor din satul **Bilicenii** (azi Ghiliceni, comuna Ghiliceni, judeţul Bălţi, Mol-

---

[462] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 189, pp. 343-345

[463] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 16, pp. 27, 28

[464] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 171, p. 180

dova), din **Horodişte** (comuna Horodiştea, raionul Rezina, Moldova), din **Dereneu** (comuna Dereneu, raionul Călăraşi, Moldova) şi din **Prihodişte** (lângă Dereneu, raionul Călăraşi, Moldova), ce-i pe Ciuloc şi pe Cula, în ţinutul Orheiului, din vatra satelor, din câmp, din ţarină, cu fânaţ, cu loc de mori pe Ciuloc, pe Cula şi pe Dereneu, cu vie, cu pomăt şi cu tot venitul… / Şi Nastasia, fata Chirinii, nepoata Portăreştilor i-a vândut, drept 20 ughi (ducaţi ungureşti), „partea mâne-sa Chirina din satul Dereneu şi din Prihodişte”[465].

1669, mai 25: Carte de împuternicire, dată de Duca voievod Saulii de **Biliceni** „să fie tare şi puternic a-şi popri şi a-şi ţine a sa dreaptă ocină şi moşie ce are la **Prihodişte** şi în partea **Dereneului** şi drese ce are de la moşul (bunicul) său şi de la tatăl său, şi nimeni să nu cuteze a ţine şi a opri înaintea cărţii domniei mele”[466].

1774, iunie 5: Satul **Ghiliceni**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Culii, după recensământul lui Rumeanţev[467], avea **toată suma caselor 24**. Scădere rufeturi 18: 6 scutelnici ai lui Ion Cuza, 1 ruptaș, 2 femei sărace, 9 țigani ai lui Ion Cuza. Rămân birnici 6. / **Birnici:** Ion Alecsandru / Dămian, cioban / Păvălachi fiul vornicului / Anton fiul lui Ursul / Ion, vieriul / Nicolae, rotar / Ion fiul rotarului, scutelnic lui Ion Cuza / Leonti, rotar, scutelnic la fel / Chiriac, ciobanu, scutelnic la fel / Constandin, rotar, scutelnic la fel / Iacob, scutelnic la fel / Antohi,

---

[465] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 462, p. 394

[466] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 118, p. 124

[467] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 406

cioban, scutelnic la fel. // **Rufeturi:** Grigoraș Leul, ruptaș / Todosie, babă săracă / Măriuța, babă săracă / Mihai, țigan al lui Ion Cuza / Ștefan, țigan al lui Ion Cuza / Irina, țigancă săracă, la fel / Pahomi, țigan al lui Ion Cuza / Ioniță, țigan al lui Ion Cuza / Sava, țigan al lui Ion Cuza / Vasile, țigan al lui Ion Cuza / Muntianul, țigan al lui Ion Cuza / Grigoraș, țigan al lui Ion Cuza.

GHILŢENI

(pe Elan, Vaslui).

1690, mai 3: Întărit de Constantin Cantemir voievod comisului Ştefan Cerchez şi jupânesei Acsuţa, care primesc ispisoc de cumpărătură, în baza unui zapis de la Lazăr Moşuleţ şi feciorii lui Pană, Aniţa şi Aftmie, care i-au vândut „partea lor din **Tupilaţi**, ce sunt pe apa Elanului, în ţinutul Fălciului, ocină care le-a fost lor parte de pe moşul (bunicul) lor Ion Moşuleţ”. / Şi alt zapis, de la Grozava şi feciorii ei Necola şi Arhire, care i-au dăruit „partea lor din Tupilaţi”. / Şi alt zapis, de la Pavăl cu femeia lui Maria, de la frate-său Gliga cu femeia lui Dochiţa, de la cumnatul lui Simion cu femeia lui Ioana, fata lui Mănăilă, de la Irimia cu femeia lui Avrămia, fata lui Mănăilă, şi de la Gheorghe cu femeia lui Varvara, fata lui Mănăilă, care „i-au dăruit toate părţile ce au de pe moşul lor Ştefan comisul, părţile din Tupilaţi”. / Şi alt zapis, de la Năstasie şi femeia lui Cârstina, care „i-au dat danie toată partea lor, câtă se va alege, în satul Tupilaţi”. / Şi alt zapis, de la Tofana, fata Petrii, nepoata Furce-

leştilor, şi de la fat ei Agafia, care i-au dăruit „partea lor, din hotarul satului Tupilaţi, din apa Elanului spre apus, până în locul Pogăcenilor, cu vad de moară în apa Elanului”. / Şi alt zapis, de la Ştefana, fata Anei, sora preotesei Edoae din satul **Pistcani** de pe Elan, şi de la fratele său Vasile, care „au vândut comisului Ştefan şi jupânesei sale toată partea de pe mama lor Ana, din hotarul satului Tupilaţilor, până în apa Elanului, dinspre răsărit, cât se va alege din bătrânul Ştefanii, jumătate”. / Şi alt zapis, de la Constandin, feciorul Savii din **Bălăneşti**, şi cu fraţii lui Hortolomie, Vasile, Loghina, Vasilca şi Stratina, care îi dăruiesc „toată partea lor de moşie din dealul Holobăţului, dinspre soare-răsare, din valea Elanului spre Copăceana, până în locul târgului, cumpărătura părinţilor săi, Savii, de la Edul, partea Todiresei”. / Şi alt zapis, de la Anghelina şi Tofana, fetele Edului, care i-au vândut, drept 6 lei, „dreapta moşie de la Edul, ce este pe apa Elanului, dinspre soare-răsare, cu vad de moară”. / Şi alt zapis, de la Ilie, feciorul Alexandrei, nepoata popii Edului, care i-a vândut „partea de la părinţii lui, ce este pe apa Elanului, dinspre soare-răsare, între hotarul Bălăneştilor şi al Crăciuneştilor”. / Şi alz zapis, de la Dumitraşco, fecior Dochiei de **Ghilţeni**, care i-a vândut, drept 12 ughi (ducaţi ungureşti), „toată partea lui, de unde se cheamă moara popii Edului de pe Elan, în dealul dinspre soare-apune, până în locul Tupilaţilor, martea de pe mamă-sa Dochiţa, cu vad de moară şi cu 19 pământuri în ţarină”. / Şi alt zapis, de la Anisia, fata Mihului, şi de la Ştefãnia, fata Anisiei, şi de la Dochia, fata Edului, care „i-au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din **Lungeni**, din locul Tupilaţilor, până în apa Elanului, dinspre soare-apune, cu vad de moară”. / Şi alt zapis, de la Solomon,

fecior Anisiei de **Puţeni**, care i-a vândut, drept 12 lei bani gata, „19 pământuri din satul Lungeni, şi din vad de moară în apa Elanului, ce este de pe moaşă-sa (bunica) Mărica Edoai preoteasa”. Şi alt zapis, de la Ştefana, fata Anei, sora Edoai preotesei din satul **Pistcani**, şi de la fratele ei Vasile, care i-au vândut, drept 30 lei, „toată partea lor din Pistcani, din ţinutul Fălciului, pe apa Elanului, cu vad de moară pe Elan”. / Şi alt zapis, de la Anisia, fata popii Edului, , care „a dăruit comisului Ştefan toată partea ei din satul **Puţenii cu apă**”. / Şi alt zapis, de la Neculai, feciorul lui Toader Coţman, care i-a vândut „un bătrân din satul **Tomceşti**, din ţinutul Tutovei, pe apa Bogdana, care moşie i-a fost lui de la moşul (bunicul) lui Coţman”. / Şi alt zapis, de la Toader şi Gheorghiţă, feciorii Furnicăi, care i-au vândut, „drept 16 lei bani gata şi un cal drept 6 lei, care fac 76 lei… ce i-a dat comisul Ştefan, de l-a scos de la pierzare pentru un furtişag ce a fost făcut Chiricăi, feciorul lui Andonie de Coroeşti… jumătate de bătrân din **Tomceşti** şi o vie cu pivniţă gata tot într-acel sat Tomceşti”. / Şi alt zapis, de la Sâmziiana, fata Macarii, şi de la nepotul ei Toader, feciorul lui Pricopie, fratele Sâmzienii, care i-a vândut, drept 32 lei bani gata, „partea lor din satul **Brădeşti**, ce este la ţinutul Tutovii”. / Şi alt zapis, de la Nechifor, feciorul Chirilii de la **Botoşăni**, şi de la femeia lui Angheluşa, fata lui Vasile de **Băsăşti**, care i-a vândut „o vie ce este în deal la Băloşeşti, dinspre apus, cu pivniţă gata, cu pomeţi în vie”. / Şi alt zapis, de la Gheorghe, femeia lui Gafia şi fetelor lor Maria şi Urâta, şi de la frate-său Ţugulea, care i-au dăruit „un loc de prisacă în **Deleni**, pe Bilahoiu, cu pomeţi”. / Şi alt zapis, de la Orăş, Romaşco, Năstaca şi Măricuţa, feciorii Mihului şi ai Angheluţei, care i-au

vândut, drept 148 lei, „patru părţi din satul **Bereşti**, de la ţinutul Covurluiului, din obârşia Chinejăi, care lor le-a fost de la mama lor Angheliţa, de la moşul (bunicul) lor Maftei Roşca”. / Şi alt zapis, de la Toader, feciorul Hilinii, de la femeia lui Sofronia şi de la feciorii lor Chirică, Antiohie, Floare şi Sâmina din satul **Urdeşti**, care au dăruit comisului Ştefan „moşia lor din satul **Puţenii cei săci**, cât se va alege partea Hilinii”. / Şi alt zapis, de la Ignat Ciorciul şi de la femeia lui Todosca, fata lui Bosoi, şi de la feciorii lor Ursul, Cozma, Măria, Tudora şi Negruţa, care îi dăruiesc „un loc de prisacă, cu pometi, ce este în **Bosoiu**, la ţinutul Vasluiului”. / Şi alt zapis, de la Ion, feciorul lui Albotă, şi de la femeia lui Lozâna, care i-au vândut, drept 10 lei, „un loc de prisacă ce este la **Boţoaia**, iar în ţinutul Vasluiului”. / Şi alt zapis, de la Lazor Moşuleţ, de la feciorul Pană şi ginerele Tudosă, care îi dăruiesc comisului Ştefan „un loc de prisacă de la **Curăluşa**, iar în ţinutul Vasluiului, însă şi pentru o iapă, ce a fost dator Tudosă, ginerele lui Lazor, dumisale comisului”. / Şi alt zapis, de la Fote, care i-a vândut, drept 24 lei bătuţi, „un loc de prisacă, ce este de la **Znamân** în vale, în ţinutul Iaşilor, cumpărătură de la popa Gligori şi preoteasa Măria, de aici, din târgul Iaşi, de la biserica Sfântului Teodor”[468].

[468] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 174, pp. 155-160

GHINDĂOANI

(vechiul sat Chindivani, apoi Vindăoani, Neamţ).

1627, martie 22: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Arsenie, al treilea logofăt, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Răuceşti** (), în ţinutul Neamţului, cu loc de iazuri şi de mori pe răul satului, şi din ţarină, care sat a fost al nostru drept domnesc, ascultător de cetatea Neamţului, şi a fost acel sat scris într-un uric pe care l-am luat domnia mea de la credinciosul nostru boier Lupul mare vornic, când am cumpărat de la el satul **Vindăoanii** (Ghindăoani, Neamţ), şi însămi am scris acel sat, pe care l-am dat la mănăstirea domniei mele Hangul, şi am scris cu mâna domniei mele, în afara târgului acelui uric, pe marginea lui, că am dat domnia mea acel sat slugii noastre Arsenie, al treilea logofăt”[469].

1627, martie 23: Învoiala dintre Miron Barnovschi voievod şi Lupul Hăbăşescul, mare vornic, pentru un „schimb pentru schimb, dând domnia mea boierului amintit mai sus satul **Ruşi** (Ruşi-Mănăstioara, în Bucovina), ocolul Sucevei, şi 300 ughi, iar boierul ne-a dat ale sale drepte ocini şi moşii, anume **Chindivani** (numit apoi Vindăoani, azi Ghindăoani, Neamţ) sub munte şi **Solomoneşti** (lângă Ghindăoani, Neamţ), pe care domnia mea le-am dat mănăstirii Hangu”[470].

---

[469] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 171, pp. 222-225

[470] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 172, pp. 225, 226

1646, iulie 12: Mărica, fata lui Ion din **Drăgeşti** (comuna Dămieneşti, Bacău), nepoata lui Gavril ot tam (de acolo), şi cu cuconii ei Simion şi Boţolea, vând lui Varlam, feciorul Axiniei de Drăgeşti, pentru 2 galbeni, „partea tătâne-meu Ion de la sat de **Bodeşti** (comuna Bodeşti, Neamţ), din ţinutul Neamţ, din a opta parte a cincea parte, ce-au fost două pământuri… dinaintea satului **Vindăoanilor** (Ghindăoani, comuna Bălţăteşti, Neamţ), anume Ionaşco Loghin, Vartic, Gheorghe, Vasile şi Filip”[471].

1774, iunie: Satele **Crăcăoanii, Ghindăoanii** şi **Crăcăul Negru**, ţinutul Neamţului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[472], aveau **toată suma caselor 57**. Scădere rufeturi 11: 7 popi, 4 ţigani. Rămân birnici 46. / **Birnici**: Ichim sin (fiu) lui Alicsandru / Ursul fiu lui Joncu / Ursul fiu lui Joncu / Lupul Ghemeş / Ursul Chiriboi / Pavăl, puşcaş / Vasile Doroftei / Toader Chiriboi / Cozma Ciudin / Ion, bârsan / Toader Onul / Vasile Ioniţă, vornic / Irimie, puşcaş / Andronic fiu lui Ghemeş / Vasile, morar / Petre, ungurian / Toader fiu lui Joncul / Toader fiu lui Ionăşcuţă / Apostol Barbănouă / Vasile, butnar / Vasile Gheorghiţă / Pavăl Ciudin / Toader Andronic / Simion Barbănouă / Ştefan, ungurian / Constantin Ilca / Vasile Hâncul / Ion Doroftei / Năstasă Andronic / Lupul Andronic / Simion Ciudin / Ion Ciudin / Toader Durican / Ştefan Ghemeş / Chirilă Nechifor / Grigori Ionichie / Ion Onu / Ştefan, ungurian, morar / Iftimi, tij (la fel) / Grigori Joncul, păscar (pescar) / Vasile,

---

471 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 440, pp. 377, 378

472 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului,* VII, II, Chişinău 1975, p. 6

porcar / Sava, puşcaş / Simion, puşcaş / Gheorghi, strugar, puşcaş / Lupul Săvâşcă, puşcaş / Petre Neculiţă, puşcaş. // **Rufeturi:** Popa Chirilă / Diaconul Grigori / Popa Vasili / Diaconul Stahi / Popa Gheorghi / Diaconul Ion / In (alt) diacon Ion / Ioniţă, ţigan / Iordachi, ţigan / Vasile Joncul, ţigan / Ioniţă, ţigan.

1900: „**Ghindăoani**, sat în judeţul Neamţ, comuna Crăcăoani, plasa Piatra-Muntele, situat spre est de satul Bălțăţeşti, pe valea pârâiaşului cu același nume. Are o populație de 223 familii sau 1.553 suflete: 771 bărbaţi, 782 femei; 832 necăsătoriţi, 623 căsătoriţi, 96 văduvi, 2 divorțaţi; ştiu carte 69 persoane. Are o şcoală, frecventată de 99 băieţi şi 86 fete, 2 biserici”[473].

GHIREASCA

(sat pe Horincea, comuna Măluşteni, Vaslui).

Întărit, în **3 septembrie 1459**, de Ştefan voievod, lui Gostilă, care primeşte uric pentru „dreapta lui ocină şi dedină, satele anume: Gostileşti, unde îi este casa, şi Negoeşti, şi Bahna, şi Făurei, şi Bârzoteşti pe Bistriţa, şi Măneşti pe Neamţ, şi Bran pe Cneaja, şi seliştea unde au fost Voroveştii, şi Băloteştii, şi, mai jos, Comăneşti, şi unde este Hasniş, şi Şpătoreşti şi Gheuroeşti”[474]. Hotare, din veac.

---

[473] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 518

[474] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 87, pp. 124-126

GHIRENI

(comuna Coţuşca, Botoşani).

1624, mai 1: Zapis de mărturie a Nastasiei, fata lui Ionaşco, despre cum a dat partea ei „din sat din **Adăşeni** (comuna Avrămeni, Botoşani)… Odochiei, pentru doi boi de negoţ şi trei oi, că aceste bucate au pierit la Dorohoi, pentru greşeala noastră, a mea şi a frăţâne-meu Iosip, căci mi i-au ucis pe bărbatu-meu, anume pe Dabija. Deci Odochia m-a pârât înaintea dumisale Glicuţii armaşului şi m-a dat rămas dinaintea frăţâne-său, lui Neculae de **Ghireni** (Botoşani) şi a lui Ştefan Căbac din **Voroconteşti** (raionul Chelmenţi, Ucraina), faţă de Griga Vitreanca. Şi eu, diaconul Ionaşco de **Bădăgeni** (lângă Adăşeni, comuna Avrămeni, Botoşani), am scris cu mâna mea acest adevărat zapis”[475].

1635, iulie 2: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Avram din **Lucăceni** (comuna Nelipăuţi, raionul Chelmenţi, Ucraina) şi lui Neculai din **Ghereni** (Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani), după ce „s-a jeluit Bălaci, feciorul Udrei, Ionaşco Robul şi cu alţi răzeşi ai lor pe oameni din **Balasineşti** (Bălăsineşti, comuna Bălăsineşti, raionul Briceni, Moldova), zicând că le împresoară pe hotarul **Prererâta** (Pererita, comuna Pererita, raionul Briceni, Moldova)… voi să strângeţi oameni buni, să

[475] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 205, pp. 275, 276

mergeţi la Prererâta, să le alegeţi hotarul Prererâtei dinspre Balasineşzi, pe semne, cum le spune uricul”[476].

1638, iulie 7: Carte gospod de la Vasile Lupu voievod, „prin care scrie la un Sturza şi Ionaşco, arătând că Nicolai din **Ghereni** (Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani) a arătat un ispisoc de întăritură de la Irimiia voievod pe o selişte, anume Vozlublena (între Coţuşca, Ghireni şi Sămăşcani, deci pe Prut), cu loc de heleşteu şi de moară, şi le porunceşte să aleagă acea selişte, ce este între Sircova (toponim la Ghireni), pe vale, şi între **Sămăşcani** (comuna Sămăşcani, raionul Şoldăneşti, Moldova) şi să o dea pe mâna acelui Neculai din Ghereni şi a lui Bârsan vornicul”[477].

1638, iulie 18: Vasile Lupu voievod întăreşte schimbul de moşii, făcut de Ştefan, fiul lui Popelea, nepotul lui Vlad vameşul din **Tâlhăreşti** (azi Talpa, contopit cu Blândeşti, comuna Suliţa, Botoşani), din ţinutul Hârlău, cu Neculai din **Ghireni** (comuna Coţuşca, Botoşani), fiul lui Albul, din ţinutul Dorohoi, schimb prin care Ştefan „a dat a noua parte, de jos, din jumătate din satul **Slăvniceni** (comuna Coţuşca, Botoşani), ce este în ţinutul Dorohoi, lui Nicolai din Ghereni pentru a noua parte din Tâlhăreşti, din partea de sus, ce a cumpărat-o de la Sturdzea, nepotul lui Vlad vameştu, pentru 60 de taleri bătuţi. / Şi de asemeni, Borotco şi Nacea, napoţii lui Vlad vameşul, au vândut dreapta lor ocină din satul Slăviciani, două părţi din a noua parte din jumătate de sat, lui Nicolae de Ghireni, pentru 36 taleri bătuţi. / Şi la tocmeală au

---

476 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 156, p. 192

477 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 400, p. 387

fost Avram din **Lugăceni** (Lucăceni, azi Lukacivka, raionul Chelmenţi, Ucraina), Vartic din **Crăsteşti** (Cristeşti, comuna Durneşti, Botoşani), Neculai Grumadzu şi Pilipovschii”[478].

1639, septembrie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Nicolai din satul **Ghireni** (comuna Coţuşca, Botoşani), care a adus un zapis de mărturie de la Turcul stolnicul din **Cuzlău** (comuna Păltiniş, Botoşani), Gheorghe Cucoranul din **Mihăieşti** (lângă Dragalina, comuna Hlipiceni, Botoşani), Dumitraşco Badiul, Andronic Badiul, Gligoraş Borodaci, Sturdzea Badiul, Isac Scorpan, Simion sin (fiu) Mătiiaşi, Mogâlde, Ştefan cumnatul lui Nicolai, Gavril Bulăţăl şi popa Pătraşco din **Ghireni**, popa Gligorie şi Lupul Pererăceanul din **Miculinţi** (Cotul Miculinţi, comuna Coţuşca, Botoşani), scriind cum a venit în faţa lor Drăguţa, fata lui Gheorghe, nepoata Gavrilcei, şi a vândut dreapta ocină şi moşie din jumătate de sat **Cranoluca** (Crasnaleuca, comuna Coţuşca, Botoşani), a patra parte, din vatra satului, din ţarină, din fânaţ şi cu heleşteu pe Giurgiova şi cu vad de moară pe apa Prutului, lui Nicolai de Ghireni, drept 85 de galbeni”[479].

1644, iulie 1: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Magda și sora ei Agahia, nepoatele lui Vucico, au pârât de față pe Dumitrașco, fiul lui Nicolai din **Ghireni** (comuna Coțușca, Botoșani), pentru o parte de ocină din **Miculinți** (Cotul Miculinți, comuna Coțușca, Botoșani), din ținutul Dorohoi, zicând acele femei că le face împresurare Dumitrașco și le ia ocina

---

[478] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 420, pp. 400, 401

[479] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 238, pp. 239, 240

fără lege. Iar Dumitrașco, fiul lui Nicolae, a arătat zapis de la acele femei, nepoatele lui Vucico, făcut dinaintea lui Ionașco Robul din **Pererâta** (Cotul Miculinți, comuna Coțușca, Botoșani), Lupul, fiul lui Mătiiaș din **Crasnaleuca** (comuna Coțușca, Botoșani), Pătrașco popa, Focșa diacon, Vasile Comănescul, Grigore Pantenco, Căzac și Ivanco din **Ghireni**, scriind cum a cumpărat Nicolai, tatăl lui Dumitrașco, acea parte de ocină de la Magda și Agahiia, nepoatele lui Vucico, a cincea parte din jumătatea satului Miculinți, pentru 45 de taleri număraţi"[480].

1645, septembrie 1: Savin Urmezău (Hermezeu) şi cu femeia lui Nastasia, fata lui Neculai din **Ghereni** (Ghireni, comuna Coţuşca, Botoşani) vând „fratelui nostru Dumitraşcu din Călineşti (Bucovina), drept 50 de galbeni de aur… din **Crasnileuca** (Crasnaleuca, comuna Coţuşca, Botoşani), de pe Prut, din ţinutul Dorohoiului, din tot satul, din a patra parte, jumătate, iar jumătate a rămas altor fraţi… care ocină a fost cumpărătură socrului meu Neculai din Ghereni de la Mica, fata lui Gheorghe din Cresneleuca… / Şi în tocmeala noastră au fost Ştefan Murguleţ, Dumitraşco Badiul şi Grigoraşco Borodaci din **Rădăuţi** (Rădăuţi-Prut, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), Dumitraşco feciorul lui Neculai din **Ghereni**, Turcul ce a fost pârcălab şi Platon din Călineşti şi alţi mulţi feciori de boieri"[481].

1646, ianuarie 14: Odochia, fata Tetii, nepoata lui Coman Berchez, strănepoata lui Vasco, pre-strănepoata

---

[480] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 364, pp. 353, 354
[481] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 192, p. 155

lui Balş cel bătrân, vinde Iorgăi postelnicul cel mare, drept 50 lei bătuţi, „ocina şi moşia din uricul ce a avut strămoşul meu Balş. De la Ştefan vodă cel Bătrân, şi din ispisocul de împărţeală ce a avut moşul (bunicul) meu Vasco, cu fraţii săi Oancea, Stana şi Fădora, de la Irimia vosă, din a treia parte de sat **Drăguşeni** (comuna Drăguşeni, Botoşani), ce-i în ţinutul Dorohoiului, pe Podraga, partea din sus, a patra parte… dinaintea tuturor răzeşilor mei care au moşie în satul Drăguşeni: Simion Stecli de **Comăneşti** (comuna Suharău, Botoşani), Drăganu de **Ionăşeni** (comuna Truşeşti, Botoşani), Ştefan Berciul din **Milianca** (comuna Mileanca, Botoşani) şi Dumitraşcu, feciorul lui Neculaie de **Ghereni** (comuna Coţuşca, Botoşani)”[482].

1646, februarie 10: Zapisul marilor boieri, prin care mărturisesc că Dumitraşcu sin (fiu) Neculai din **Ghereni** a vândut Iorgăi vel postelnic, drept 200 lei, „ocina din satul **Drăguşeni**, ce sunt în ţinutul Dorohoilui, din a patra parte de sat, două părţi”[483].

1774, iunie 22: Satul **Săvenii**, ţinutul Dorohoiului, ocolul Başeului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[484]**, toată suma caselor: 97**. Scădere rufeturi 97: 72 poştaşi, ce sunt daţi ajutor la poşta Ghireni, 18 scutelnici ai dumisale jicniceresei Mariei Macrioai (Macri – n. n.), 2 femei sărace, 1 jidov, 4 preoţi şi dascăli. / **Ce slujesc la poşta Ghireni**: Ştefan Sălăvăstru, vornic / Ursul Scântei /

[482] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 274, p. 217
[483] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 288, p. 228
[484] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 519, 520

Dumitraşco Dolhăscul / Andronic Toader / Zaharie Corpaci / Vasile Dintiul / Tănasii Dintiul / Costin / Ion Topală / Dănălachi sin (fiu) Movilă / Costandin Păpuşă / Dumitru, crâşmar / Grigoraş sin vornic (Sălăvăstru – n. n.) / Giorgie nepot vornicesei / Toader Gudan / Eftimie Gotcă / Simion Ciocoiu / Mihălachi Ţapu / Simion sin vornic (Sălăvăstru – n. n.) / Neculai Mândru, slab / Gavril Suveică / Constandin, vornic, slab / Georgie Zgârcia / Toader Potop / Ioniţă brat (frate) Costandin / Gavril Borlen / Isac, crâşmar / Ion Rotul / Lupaţco Bănar / Ion Puilenco / Vasile, berar / Chiriac Năvălaico / Simion Ciocan / Grigoraş Glăvan / Ştefan Zbanţu / Vasile Cernescul / Ion Zapiva / Vasile Hutul / Chiriţă Dolhescul / Lupul, vătăman / Georgiţă Nucă / Pentelie Suveică / Andrieş, văduvoi / Vasile Boghiul / Miron Mândrul / Vasile Orbu / Simion, vătăman / Ioniţă, cojocar / Andrieş Potop / Lupul Nucă / Ioniţă, vătăman / Lupul Bejan / Iacob / Eftimie Chicăroşie / Georgie, văcar / Mihaiu Dulgheriţă / Grigoraş Topală / Ion sin (fiu) Zaharie / Vasile sin Dochiţii, holtei / Ion sin Tănasii / Simion Scântei / Miron sin Urâtii, holtei / Matei brat (frate) Zaharie, holtei / Grigorii cumnat Condroman / Ioniţă cumnat Dintiului / Timuş, văcar / Grigoraş sin Gudenul, holtei / Ion Movilă / Andronic, rus / Vasile nepot vornicesei / Lupul Guden / Vasile zet (ginere lui) Mândrul. // **Scutelnicii jitniceroai Mariei Macri**: Tănasii / Grigoraş Onciul / Ion, vătăman / Chiriac Candraman / Ion Guşăilă / Toader Candraman / Vasile, ungurian / Ştefan Candraman / Gavrilă / Lupul, herghelegiu / Toader, văcar / Grigorie / Andreiaş, butnar / Toader, ciobotar / Ion Gudan / Costandin, cioban / Neculai, văcar / Vasile sin Lupaşco. // **Femei sărace**:

Paraschiva Georgiţoai / Nastasia, dulgheriţă. // **Rufeturi, preoţi, diaconi, dascăli**: Preotul Vasile / Preotul Alicsandru / Costandin, diacon / Ioniţă, dascăl. // **Jidov**: Leiba.

1900: „**Ghireni-Curtul**, sat pe moşia cu acelaşi nume, comuna Mitocul, plasa Prutul de jos judeţul Dorohoi, cu 85 familii sau 319 suflete. Proprictatea moşiei este a dlui V. Calmuschi, român, mare proprietar din Basarabia. Biserica e de zid, făcută, în 1855, de fostul proprietar Iorgu Curt. Această biserică, înainte de a fi terminată, a fost lovită de trăznet, în 1859, încât astăzi a început a se ruina. Sătenii împroprietăriți au 197 hectare 8 ari pământ, iar proprietarul, 1.323 hectare 35 ari câmp şi 5 hectare 60 ari pădure de plop, ulm, răchită şi lozie. Este un iaz, numit al lui Curt, în suprafață de 7 hectare 16 ari. La locul numit În Ponoare, se află o livadă, în suprafață de 1 hectar 43 ari, şi 2 pogoane vie. Pârâul principal, ce trece pe moşie, este Ghireni, iar pe hotar curge râul Prutul. Piatră calcarică, în bolovani, şi cuarțoasă, în lespezi, se află multă; se extrage numai pentru trebuințele locale. Drumuri principale sunt: acel de la Rădăuţi, la Stefăneşti, şi acel care duce pe la Adăşani, la Dorohoi și Botoşani. Hotarele moșiei sunt cu: Prutul, Mitocul, Adăşani și Crasnaleuca. / **Ghireni-Tăutul**, sat pe moşia cu acelaşi nume, comuna Coţuşca, plasa Prutul de jos, județul Dorohoi, cu 93 familii sau 389 sufete. Proprietatea moşiei este a erezilor defunctului Ioan Tăutul. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 cântăreț şi 1 pălămar; este făcută în 1837. Sătenii împroprietăriți au 174 hectare 74 ari pământ; iar proprietatea moșiei, 895 hectare 12 ari câmp. Iazuri sunt 2, pe cursul pârâului Ghireni, din care unul numit al Slăvilenilor, în suprafață

de 7,5 hectare. Vie se află pe moşie în două locuri de câte 2 pogoane, și cu puțină livadă. Pârâul ce trece pe moșie este Ghireni. Drumuri principale sunt; acel de la Rădăuţi, ce duce la Ștefăneşti, pe hotarul dinspre Crasnaleuca, și acel de la Crasnaleuca, ce duce, prin Coţuşca, la Dorohoi. Hotarele moșiei sunt cu: Crasnaleuca, Miorcani, Miculinţi şi Coţuşca. Aci este leagănul familiei Tăutu, una din cele mai vechi şi distinse familii a Moldovei, din care făcu parte şi Marele logofăt Ioan Tăutul, sub domniile lui Stefan Vodă și a lui Bogdan, fiul său. Acest mare diplomat a fost trimis de Bogdan de a încheiat tratatul cu turcii, la 1511"[485].

GHIRENI

(Orhei, Moldova).

1708, ianuarie 12: Năstase, cu mama sa Măria, soţia lui Gligoraşco din **Peritâta**, fac scrisoare „la mâna lui Ion Leaţea şi mătuşii noastre Aniţei, ca să fie de mare credinţă pentru un zapis, ce-a fost zălogită la noi o parte de ocină din **Ghiriani** de Pascal, feciorul lui Morcov, pentru un cal drept 30 lei, ce l-a luat cu datorie, care Ion Leaţea şi cu mătuşa noastră ne-au dat nouă acei 30 lei pe deplin şi ne-au plătit calul, iar zapisul acela, ce-a fost zălogit acea parte din Ghireani, Pascal nu l-a găsit, şi am făcut această scrisoare, să o ţină de credinţă, cum ne-a

---

[485] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 523, 524

plătit calul”[486].

GHIREŞTI

(sau Ghereşti, Orhei, Moldova).

1680, iulie 16: Pântea, feciorul Antoniei, nepotul Nastasiei, fata lui Breahnă din Ghireşti, dăruieşte lui Constantin Clucerescul şi jupânesei lui „partea moaşii (bunicii) sale Anastasia şi a mătuşii sale Agaftonia, sora Nastasiei, fetele lui Breahnă din **Ghereşti**… dinaintea postelnicului Braha ot **Peştodog**, Constantin, Grigore şi Toader Ghelet din **Zubreşti**, Popa, Gheorghe sin Popa, Donet, Vasile sin Popa din **Găleşeşti**, Nor căpitan şi Grigore ot **Vărzăreşti** şi a mulţi oameni buni”[487].

---

[486] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 168, pp. 161, 162
[487] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 148, pp. 148, 149

GHIROVA

(satul Rosomacin, Rosomae, apoi Hirova,
comuna Ghirova, raionul Călăraşi, Moldova).

Întărit, în **1434**, de Ştefan voievod, lui Costin, care primeşte uric pentru „un sat pe Cobâle, **la Movile**, şi, peste Prut, Paremnicovul şi dvoriştea lui Rosomacin”[488].

1495, martie 17: **Î**ntărit de Ştefan voievod lui Toader, fiul lui Miclea Bălcescul, şi lui Dragotă Vulpescu, care cumpără cu 55 zloţi tătăreşti, de la Nastea, fiica lui Rosomac, „un sat pe Măiatini, anume Hirova, între Dereneu şi între Grişani, unde a fost casa tatălui ei Rosomac”[489]. Hotarele, din veac.

GICOTENI

(sau Ţigoteni al urmaşilor lui Ţicotă, lângă Lucăceni,
comuna Lukacivka, raionul Chelmenţi, Ucraina).

1654, decembrie 2: Ispisoc de judecată de la Gheorghe Ştefan voievod, după ce Darie, Ştefan şi Gligorie, feciorii Mariei, nepoţi Irinei Bătcihăi, pre-

---

[488] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 123, p. 175
[489] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 189, pp. 343-345

strănepoţi lui Ţicotă cel bătrân, „s-au pârât de faţă cu Toderaşco, feciorul lui Avram de **Lucăceni**, pentru satul **Ţicoteni**, cu heleşteu ce este în apa satului, ce sunt în ţinutul Hotinului, zicând Darie cum acel sat Ţicoteni este al lor drept moşie şi l-a împresurat Avram, tatăl lui Todiraşco, fără de lucru, şi ne-au arătat ei ispisoc de întăritură, ce a avut strămoşul lor Ţicotă cel bătrân de la Iancul vodă, şi alte drese de mărturie, iar Toderaşco Avram aşa a dat seamă, cum acel sat este dreaptă cumpărătură tătâne-său Avram, şi ne-a arătat un ispisoc de mărturie şi de întăritură, ce a avut Avram de la Vasile vodă. / Deci domnia mea nu i-am crezut nici pe unii, şi le-am făcut carte lui Ifrim Hăjdău, Toader Liciul, Malic din Cotela, Druţea şi la mulţi alţi megieşi… şi aşa au aflat cu sufletele cum a vândut o parte de ocină popa Griga, feciorul lui Crivopis, o cumpărătură ce a avut popa Griga de la Coste Herlenco de Ţicoteni, şi partea lui Bobăşi şi a Taţei dintr-acel stâlp, iar alte părţi nu se află să fi vândut… deci a rămas Toderaşco Avram dinaintea noastră din toată legea ţării”[490].

1658, ianuarie 20: Toderaşco sin (fiu) Avram, nepot lui Capotin din **Lucăceni**, mărturiseşte „cum a fost cumpăraş părintele meu Avram nişte părţi de moşie din **Gicoteani**, anume de la popa Griga sin lui Crivopis din Hotin şi de la Costea Herlenco, ce le-a fost cumpărătură de la Boboş şi de la Taţea, partea de jos din Gicoteani, strămoşia lui Gicot, care moşie s-a găsit că este lui Ştefan stolnicul, lui Darie şi lui Grigorie, feciori Măriei, fetei Bătcihăi, nepoata lui Gicot… / Şi s-a sculat Măria Bătchiha cu feciorii săi şi m-au tras la divan, eu ştiind din

---

[490] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 165, 166

oameni bătrâni că le este lor moşie dreaptă, n-am vrut să mă pârască, ci m-am lăsat ca să-mi întoarcă cumpărătura tatălui meu Avram, care a dat popii Griga 40 taleri bătuţi şi o vacă cu viţel, deci eu am luat acei bani şi le-am întors moşia… şi în tocmeala noastră au fost Costin Liciu, Cojan Avram, Andronic diacon de **Belhouţi**, Costin Taban de **Tătărouca**, Vasile, Istratie şi Gligorie Margine de la **Soroca**, Cioropca vornicelul şi Ilea vătăman de **Chelmeşti**, Gligoraş Zazulea de **Medviga**, Ion, Prodan, Păntelei, Druţea şi Savin de **Cotela**"[491].

1658: Porunca dată de Gheorghe Ghica voievod lui Costin Liciul, lui Druţe şi lui Cojan, după ce „s-a jeluit Ştefan stolnicul pe Toderaşco, feciorul lui Avram, zicând că a cumpărat nişte părţi din satul **Ţăcuteani** (Gicoteni sau Ţigoteni) de la popa Griga şi n-a avut nici o treabă la moşia Otaşteni"[492].

1661, martie 26: Porunca dată de Ştefan Lupul voievod lui Costin Liciul, lui David şi căpitanului Rura să meargă „la Gicoteni, să trângeţi oameni buni şi să alegeţi, pe stâlpii cei bătrâni, ce-au fost stâlpiţi de moşii lor, şi să puneţi stâlpi noi, pe unde vor veni, dar să alegeţi cu măsură tot satul şi să măsuraţi jumătate de sat, din sus, şi-apoi veţi măsura şi părţile lui Darie, şi să chemaţi şi pe Toader, feciorul lui Avram, la hotărât şi precum veţi afla mai cu drept să faceţi scrisoare"[493].

1661, martie 26: Carte de împuternicire, dată de

---

491 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 151, 152

492 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, p. 154

493 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 154, 155

Ştefan Lupul voievod unui aprod, „ca să fie tare şi puternic a lua a zecea din **Gicoteni**, pe jumătate de sat, a sa dreaptă moşie”[494].

1663, septembrie 20: Darie, Vasile şi Antemia, feciorii lui Tudosie Andrei, ce-a fost pârcălab de Hotin, vând medelnicerului Prodan Drăguşascul, pentru „475 lei bătuţi, 2 cai, 4 boi şi 20 oi… un sat întreg, cu vecini ce i-am avut de la părinţii noştri, anume satul **Gicotenii**, ce este la ţinutul Hotinului, pe apa Tecuci… cu vatra satului, fântână, pometi, rediuri, heleştee, vaduri de mori”[495].

GIOLTANI

(sat la Glod, la Cârligătura, în Popeşti, Iaşi).

Întărit, în **12 august 1426**, de Alexandru cel Bun, lui Giurgiu Stângaci, care primeşte uric pentru „patru sate în Cârligătură, anume: Popeştii, unde este casa lui, şi Fântânele, şi Mihneştii, pe Bahlui, şi Cioltanii de la Glod şi poiana din bucovină… Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, din toate părţile, pe unde au folosit din veac”[496].

---

[494] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, p. 155

[495] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 156, 157

[496] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 64, pp. 93, 94

GIOSĂNI

(aproape de Răspopi, Vaslui).

1582: Niţă din **Gioseni**, nepot Gaţului de acolo, vinde „seminţiei sale, anume Zbiară din Gioseni, fiul lui Trif Gaftoană… a sa dreaptă ocină şi moşie, ce i se va alege, din satul Gioseni, din partea de mijloc, drept 6 taleri curaţi, bani vechi buni… dinaintea lui Maftei Giosea, Sămion Barbu, Foltat, Gheorghe, Danciul, Ion Poponeţ şi Moş din Gioseni”[497].

1593, iunie 24: Gligore Răul de Răspopi, fiind „rămas dator de nişte miere Cozmei din **Condreşti**, cu 12 poloboace de miere… am dat parte de ocina mea din **Răspopi** Zberei din **Gioseni**, pentru că mi-a plătit datoria… şi mi-a dat un cal drept 15 taleri pentru partea mea de ocină din Răspopi şi din **Hărăţi**”[498].

1618, iulie 15: Zapisul lui Coste Băcioc, marele vornic al Ţării de Jos, prin care mărturiseşte „cum au venit Niţa de Giosăni, nepoată Gagiului, şi a vândut nepotului ei Zbeare din Giosăni, feciorul lui Trif şi al Gaftonei”, drept 6 taleri bătuţi, „partea ei din satul **Giosăni**, din cea de mijloc parte, acea a treia parte… / Şi când a dat banii au fost Mafteiu Giosa, Sămion Barbul, Fârtat, Gheorghe, Danciul, Ion Poponeţ şi Moş din

---

[497] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 171, 172

[498] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 110

Giosăni”[499].

GIOSĂNI

(pe Bistriţa, lângă Laslăoani, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Giosănii**, ţinutul Bacău, ocolul Bistriţei de jos, satul vornicului Ioniţă Sturza, avea, după recensământul lui Rumeanţev[500]**: Toată suma caselor**: 36. Scădere rufeturi, însă 33: 30 scutelnici ai dumisale vornicului Sturza, 3 femei sărace. Rămân birnici 3. / **Birnici:** Iosip Hode / Giurge Cancial / Mihaiu, olariul / Mihaiu Antal / Mihaiu Brez / Pătrașcu, cârciumariul / Lupul Hortololeiu / Costandin Strătulat / Toader Dămian / Constandin Surdul / Petre Țâmpu / Anton Șchiopu / Mihaiu Antal / Petre Dima / Andrieș Ceceu / Ilieș Benche / Ilieș Făcătău / Petre Roca / Ianăș, jitar / Frenți Calvinu / Avgustu zet (al) Niamțul / Andrieș Becheș / Giurgiu Benghe / Andrieș Țâmpu / Ianăș Țurcă / Andrieș Niamțul / Mihaiu Hode / Ioanăș Blajă / Petre Hodia / Ianăș Hodia / Mihaiu Dirnă / Mihaiu Cozan / Martin Cătăiu. // **Femei sărace:** Iliana, săracă / Magda, săracă / Iorguliasa, săracă.

1900: „**Gioseni**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Siretul de jos, situată de-a stânga Siretului. Este compusă din 5 cătune: Gioseni, reşedinţa, Oteşti sau Galeri, Bâzga, Horgești şi Răcea. În Statistica din 1874,

---

499 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 27, pp. 49, 50

500 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 297

se vede încă un sat cu numele de Sohudolo. În această comună se găsesc 2 silişti ale satelor Răcea și Gioseni, care au fost mutate din cauza surpăturilor făcute de Siret prin desele sale revărsări: Lilieci, ziși și ai Ţigănimei, şi locul numit Movila, unde se văd urme de case săteşti, precum şi morminte din un cimitir catolic. Moşia a fost a paharnicului Sandu Sturdza. Teritoriul comunal se mărgineşte, la nord, cu comunele Tămași și Milești, la sud, cu comuna Răcătăul, la est cu comunele Nănești și Petreşti, și la vest, cu comunele Cleja și Faraoani, de care se desparte prin râul Siret… În satul Gioseni s-a născut Gheorghe Tomşa, care a domnit în Moldova, în anii 1563-1564. Are 2 şcoli mixte, una în satul Gioseni, care funcţionează din 1866, și alta în Horgești, înfiinţată în 1890. Amândouă şcoalele sunt întreţinute de stat, cu localuri bune, construite de particulari şi cedate comunei pe timp nehotărât; cel din Gioseni e din bârne şi cel din Horgeşti, de cărămidă. Ambele şcoale au câte 10 prăjini pământ, în vatra satului, și au fost frecventate, în 1891, de 50 copii din întreaga comună. Sunt 4 biserici: câte una ortodoxă şi una catolică, în satele Gioseni și Horgești, deservite de 3 preoţi ortodoxi. Case de locuit sunt 643; cârciumi, 8. Populaţiunea este de 648 familii sai 2.636 suflete: 878 români, 1.727 unguri, 30 evrei și 1 armean, toți de protecțiunea română; 1.995 agricultori, 13 meseriași, 8 comercianţi, 3 profesiuni libere: 80 muncitori și 34 servitori. Știu carte 97 bărbați 19 femei. Contribuabili sunt 572. După legea rurală din 1864, s-au împroprietărit 366 locuitori cu 1.104 fălci pământ în țarină. Teritoriul comunei e de 6.052 hectare. Proprietari mari sunt: fiica defunctului economist şi fost ministru, Ion Strat, Alisa D. Lecca, născută Strat, cu o moşie de 1.979 hectare, ce-i dă

aproximativ un venit anual de 23.700 lei; Profira Strat are o moșie de 2.463 hectare, din care 1.818,25 hectare pământ arabil, cu un venit anual de 37.150 lei, și Ioan Gh. Lecca, care stăpânește 1.357 hectare, cu un venit de 27.680 lei… Se găsește o moară cu aburi; 2 mori de apă; o fabrică de spirt și o velniță părăsită. Viile sunt pe o întindere de 126 hectare, care, în 1890, au dat 27 hectolitri vin negru și 3.753 hectolitri vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891), via lucrătoare are 126 hectare, cea nelucrătoare 1 hectar. În comună s-au mai făcut 2 hectolitri ţuică de prune și 5 hectolitri rachiu de tescovină şi de drojdii. Vite sunt: 251 cai, 1.405 vite mari cornute, 535 porci, 47 capre şi 1.908 oi. / **Gioseni**, sat în comuna cu acelaşi nume, situat pe malul stâng al Siretului, mai jos de confluenţa acestui râu cu râul Bistriţa. Are o școală mixtă; 2 biserici: una ortodoxă, fondată în anul 1841 de defunctul Alexandru Sturdza, şi o alta catolică, clădită de locuitori, în 1864. Sunt 4 cârciumi; o fabrică de spirt; o velniţă. În apropiere de sat se află locul numit Liliecii și altul numit Movila"[501].

GIROV

(sat atestat prin Avereşti, cu care s-a contopit, Neamţ).

1438, februarie 17: Întărit de Ilie şi Ştefan voievozi boierului Comarici, care primeşte uric pentru „două sate, lângă movila lui Iucaş, anume Jideştii şi

---

[501] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 533, 534

Avereştii… cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[502].

1624, noiembrie 15: Întărit de Radul voievod „rugătorilor noştri egumenul şi călugării de la sfânta mănăstire Aron Voievoda, din ţarina Iaşilor, unde este hramul Sventi Nicolai”, care primesc uric pentru „trei sate la ţinutul Neamţului, anume **Avereştii** şi **Giurovul** şi **Nicoreştii**, date acele sate şi miluite de alţi voievozi, ce-au fost mai înainte de domnia mea”[503].

1625, ianuarie 7: Porunca lui Radul voievod „slugilor noastre, tuturor dăbilarilor, câţi veţi umbla cu slujba domniei mele prin ţinutul Neamţului” de „a lăsa foarte în pace bucatele oamenilor din sat de Avereşti şi din Giurov, nimică să nu le învăluiţi bucatele… ci să-i lăsaţi în pace pentru că sunt satele sfintei mănăstiri a lui Aron Vodă din ţarina Iaşilor”[504].

1626, martie 24: Porunca lui Miron Barnovschi, dată slugilor domneşti din ţinutul Neamţului, de „a lăsa foarte în pace bucatele oamenilor din satele sfintei mănăstiri a lui Aron vodă, din **Avereşti** şi din **Girov** şi din **Necoreşti**… numai să aibă ei a-şi plăti dabila lor, ce va fi”[505].

1626, septembrie 23: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată dregătorilor domneşti din ţinutul Neamţ „de a lăsa foarte în pace curtea şi toată averea, cât

---

[502] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 179, pp. 252, 253

[503] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 242, p. 313

[504] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 255, p. 323

[505] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 28, p. 39

au rugătorii noştri, călugării de la sfânta mănăstire din ţarină, ce se numeşte mănăstirea lui Aron voievod, ce au în satul Girov”[506].

1632, aprilie 19: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată slugilor domneşti din târgul Piatra (Neamţ), în urma jeluirii „rugătorilor noştri, călugării de la sfânta mănăstire a răposatului Aron voievod, din ţarina Iaşilor”, care călugări „au trei sate în ţinutul Neamţ, anume **Avereştii**, **Giurovul** şi **Nicoreştii**”, şi cer să nu fie trase „acele sate ca să asculte de ocolul târgului Piatra”[507].

1774, iunie: Satele **Conţăştii** şi **Gerovul**, ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[508], aveau **toată suma caselor 46**. Scădere rufeturi 15: 4 popi, 1 mazil, 6 văduve, 4 case pustii. Rămân birnici 31. / **Birnici:** Dămian, crâşmar / Vasile Sârghi / Gavril, morar / Ion Sârghi / Ion Gârbe / Toader, muntean / Toader sin (fiu) Gârbe / Ion, cioban / Grigore, dascăl / Sandul Purcel / Ion Purcel / Ion Dabija / Vasile, cojocar / Grigoraş Purcel / Ion Grodu / Vasile, ungurian / Vasile, plugar / Ion, morar / Hilii, morar / Samson / Ion Tătaru / Toader, pas / Gavril / Simeon fiul lui Ştefan / Ion, ungurian / Apostol fiul lui Tudose, pas / Ion brat (frate) lui / Ştefan Tăbol / Iacob, văcar / Vasile Ţiriga / Pavăl, cioban. // **Rufeturi:** Popa Gheorghe / Diaconul Toader / Diaconul Mihălache / Diaconul Grigore / Manole Crăsnăşau, mazil / Tudora,

---

[506] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 124, pp. 154, 155

[507] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 27, pp. 24, 25

[508] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 56

văduvă / Sanda / Ioana / Palaghia / Maria, preoteasă / Nastasia. // **4 case pustii**.

1900: „**Girovul**, comună rurală cuprinsă de-a lungul văii Cracăului, în partea dinspre est a plăşii Piatra-Muntele, judeţul Neamţ. Se mărgineşte, la est, cu comunele Șerbești, Dochia şi o mică parte din comuna Mărgineni; spre vest, cu comuna Căciulești, o parte din Gârcina și Doamna, la nord, cu comuna Căciulești. Este formată din satele: Girovul, Conţești, Botești, Doina, Dănești, Balma şi Jidești, cu o populație de 480 familii sau 1.903 suflete: 929 bărbați, 976 femei; 944 necăsătoriți, 824 căsătoriţi, 130 văduvi, 5 divorțaţi. Sunt 25 străini. Ştiu carte 183 persoane. Locuiesc în 495 case. Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864, sunt astăzi: 101 care trăiesc, stăpânindu-și singuri locurile lor; 137 ca urmaşi; 1 loc părăsit şi ocupat de către comună. Dintre locuitorii improprietăriți în 1878, sunt astăzi: 34 care îşi stăpânesc singuri locurile lor; 40 ca urmași; 20 de locuri au fost părăsite de către cei împroprietăriţi şi ocupate de către alţii. Agricultura se face pe o întindere de 2.204 hectare. Imaşul (suhatul) are o întindere de 72 hectare și nutrește un număr de 2.707 capete de vite. În această comună se află 4 biserici, deservite de 3 preoţi şi 5 dascăli, plătiţi din fondurile comunale cu 700 lei. Venitul funciar al pământurilor bisericeşti se urcă la suma de 1.929 lei anual. Sunt 2 şcoli, una de gradul I şi alta de gradul al II-lea; 7 mori de apă, cu 12 pietre; 6 stoleri; 6 fierari; 5 cârciumi. / **Girovul**, sat în comuna Girovul, situat pe valea pârâului Cracăul şi a pârâiașului Valea Mare (Dubărca), la 10 km 209 m departe de oraşul Piatra, în dreapta şoselei Piatra-Bozieni-Roman, care îl desparte de satul Conţeşti. Are o populaţiune de 168 familii sau

586 suflete: 282 bărbaţi, 304 femei; 270 necăsătoriți, 260 căsătoriţi, 47 văduve. Știu carte 63 persoane. Locuiesc în 156 case. În acest sat a fost reședința sub-prefecturii plaiului Piatra. Are o biserică; o şcoală frecventată de 64 elevi; 2 fierării; o moară de apă”[509].

GIULEŞTI

(sat în Hodora, comuna Cotnari, Iaşi).

1437, iunie 30: Întărit de Ilie voievod lui Toder Pobrăteanul, care primeşte uric pentru „un sat, anume Giuleşti, mai jos de Hârlău… Iar hotarul acestui sat să fie cu toate hotarele sale vechi, pe unde au folosit din veac”[510].

1453, iunie 20: Întărit de Alexandru voievod logofătului Mihail, care primeşte uric pentru „satele, în ţara noastră, în Moldova: un sat pe Bistriţa, anume Vânătorii noştri, care sunt mai jos de târgul de la Piatra lui Crăciun, pe care noi înşine i-am dat în schimb pentru satul lui, pentru Ciumăleşti, care sunt pe Siret. Şi, de asemenea, îi întărim satele lui şi vislujenia şi ocinile drepte pe care le are de la înaintaşii noştri: pe Răut, anume Procopeni, şi cu moară, şi Izbişcea, şi cu prisăcile care au ascultat şi ascultă de aceste sate, şi, mai jos pe Răut, la Fântâna Albă, unde sunt satele, şi, mai sus de

[509] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 534, 535
[510] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 171, pp. 240, 241

cetatea noastră Hotin, un sat pe Nistru, anume Raşcăuţi, pe care i-a cumpărat cu banii săi drepţi, şi alt sat, lângă Sneatin, anume Gavrilăuţi, şi, mai sus de Budilcea, anume jumătate din Şirăuţi, pe care i-a cumpărat de la Şendrică (ultimele trei în Bucovina – n. n.). / Şi încă a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri pan Petru Hudici şi fiul său, Iaţco, şi ginerele său, pan Şandro, şi au vândut un sat, care este pe Moldova, anume Verijani, toate trei cătunele, credinciosului nostru boier, pan Mihail logofăt, de bunăvoia lor, pentru o sută şi pentru 40 de zloţi… Şi, de asemenea, îi întărim satele lui drepte, pe care le-a cumpărat pe banii săi drepţi de la pan Oană Pâşco, şi de la soţia lui, sora lui Raicu, anume: curtea de jos a lui Neagoe, care este pe Siret, şi alt sat mai sus de curte, anume Părtănoşi, şi alte sate de cealaltă parte a Siretului, anume: Pobrata, şi Berindeeşti, şi Valea Seacă şi Heci, şi **alt sat, lângă Cotnari, anume Giuleşti**… Iar hotarul tuturor acestor sate să fie după toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[511].

1646, ianuarie 12: Zapisul lui Dondea din **Giuleşti** (comuna Cotnari, Iaşi), prin care mărturiseşte că a „avut multă gâlceavă cu Petrea Chiceră, Constantin Macri şi cu alţi oameni ai lor, care au moşie la seliştea **Olobotcei** (Olobotca, comuna Cotnari, Iaşi), ce-i lângă Giuleşti, pentru un cal, ce mi-au luat de acolo, din fâneţe, şi mi-au stricat calul. Deci ei mi l-au lepădat; eu n-am vrut să-l iau şi a pierit calul, lăsat în lume. Deci ne-am pârât la vodă… ţi ne-am luat zi în două rânduri, şi ei tot n-au venit la zi… şi i-am rămas dinaintea legii. / După aceea, Constantin

---

[511] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 33, pp. 44-46

Macri mi-a plătit calul şi mi-a dat un bou şi 3 lei gata… De acum, înainte, să nu mai aibă pâră”[512].

GIULEŞTI

(comuna Secuieni, Neamţ).

1455, august 23: Întărit de Petru voievod lui Tador al lui Limbădulce, care primeşte uric pentru „satele, anume: Branişteri, unde este curtea lui, şi **Giuleşti**, şi Şchei, şi Bărboşi, şi Beşicureni, şi Frăteşti, pe Pârâul Negru, şi Măsteacârul, şi, pe Neamţ, Graşii, şi Moineştii, şi Liseţul şi Iubaneşti”[513]. Hotarul, din veac.

1499, noiembrie 20: Întărit, drept danie domnească, de Ştefan voievod, lui Eremia vistier, fiul lui Galeş, Ştefan cel Mare dăruindu-i moşia cumpărată, cu 230 zloţi tătăreşti, de la Lupşe din Sireţel, fiul lui Ivaşco, adică „un sat în ţinutul Neamţ, pe Pârâul Negru, anume Giuleştii”[514]. Hotarul, din veac.

1637, septembrie 12: Zapisul fostului mare vornic Savin, în care mărturiseşte „cum au venit la noi Cozma Mazâlu şi cu fraţii lui Toader şi Pătraşcu din **Gileşti** (Giuleşti, comuna Secuieni, Neamţ), cu seminţia lor jupâneasa Sora comisoae, feciorii ei Gavrilaş şi Ştefan…

---

512 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 272, p. 216

513 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 51, pp. 73, 74

514 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 243, pp. 431-433

ca să mergem la sat la Gileşti şi să împărţim locul în două. / Deci noi am strâns oameni buni şi megieşi, anume Ursul din **Buhuşeşti** (lângă Climeşti, comuna Făurei, Neamţ), Cozma din **Bârjăveni** (Bârjoveni, în Siliştea, comuna Români, Neamţ), Gligorcea, Gheorghe şi Ştefan din **Tatămireşti** (Tatomireşti, contopit cu Budeşti şi Făurei, comuna Făurei, Neamţ), Strătilă din **Onceşti** (comuna Secuieni, Neamţ), Ghilasie din **Secueni** (comuna Secuieni, Neamţ), Mihăiaş Beldiman din **Plupeşti** (Ploeşti, înglobat în Hoiseşti, comuna Mărgineni, Neamţ), Simeon Cârcu din **Brănişteni** (de Sus şi de Jos, incluse în Miron Costin, comuna Trifeşti, Neamţ)… şi am socotit, am ales şi am împărţit tot locul în două: deci s-a venit în partea Sorei comisoaia jumătate de sat dinspre **Climeşti** (comuna Făureni, Neamţ), de hotarul Onceştilor, valea în sus, până în capul satului de sus, în piatră, din piatră în sus, până în ogoare, până în hotarul **Sârbilor** (comuna Secuieni, Neamţ) şi Climeştilor; iar pe partea Cozmei şi fraţilor lui s-a venit partea dinspre Brănişteni, din hotarul Onceştilor, valea de sus, până în capul satului de sus şi iar până în jumătate de ogoare, iarăşi dinspre Brănişteni”[515].

1638, mai 25: Întărit de Vasile Lupu voievod Cozmei lui Maje, care cumpără, cu 100 galbeni de aur, de la jupâneasa Sora Boldeasca şi de la feciorii ei Gavrilaş şi Ştefan „a patra parte de sat din **Giuleşti** (comuna Secuieni, Neamţ), ce este în ţinutul Neamţului… cu loc de eleşteu şi cu pământ, cu pomăt şi cu 100 de pământuri, şi partea dinspre apusul soarelui din jumătate de sat… rândul din Hânsu, şi din rândul din deal, rândul din coastă

---

[515] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 190, p. 174

şi rândul de peste drum, din piatră în sus, până în fântâna lui Trif şi până în vale"[516].

1644, septembrie 1: Zapisul lui Pavăl și al femeia lui Irena, în care mărturisesc „cum noi am vândut o parte de ocină din satul **Țoscane** (Țuțcani, comuna Bahna, Neamț), ce ne-a fost nouă cumpărătură, și cu alți frați, partea lui Boghean... Acel zapis s-a făcut înaintea vornicului Tomei celui mare, căci a pârât Vasile și cu frații săi pe popa Ambrosie, de două ori, și au rămas la o pâră înaintea măriei sale, lui vodă... / Deci noi, încă am făcut scrisoare de la noi, dinantea lui Ștefan, Arsănie, Gheorghe și Ioan de **Porcește** (comuna Moldoveni, Neamț), Toader ot **Giulește** (comuna Secuieni, Neamț) și Popie de **Blăgești** (comuna Blăgești, Bacău). Și banii s-au dat pe ocină din casa lui Vasile Păscariul"[517].

1646, ocrombrie 18: Întărit de Vasile (Lupu) voievod Cozmei Majă şi soţiei sale Drăgălina, care cumpără, cu 300 taleri de argint, de la nepoţii lor Gavrilaş şi Ştefan, feciorii Boldescului din **Giuleşti**, „din ispisoc de întăritură ce-au avut moşul (bunicul) lor Irimia şi sora lui Sara de la Petru voievod, jumătate de sat din Giuleşti, ce-i în ţinutul Neamţului"[518].

1745, iunie 1: Iftimie Bogzea, fecior lui Toader Bogze ot **Giuleşti** ot ţinutul Neamţului, ce a fost pârcălab, nepot lui Istrati, strănepot Vărvarei de acolo, şi femeia lui Dochiţa, cu feciorii lor Ioniţă şi Constantin; aşijderea Toader, fecior lui Ştefan Bogza, Petrea, feciorul lui

---

[516] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 361, p. 353

[517] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 406, pp. 391, 392

[518] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVII, Iassi 1891, pp. 343, 344

Vasile Bogzea, toţi nepoţi lui Istratie şi strănepoţi Vărvarei, vând „moşia ce avem la ţinutul Vasluiului, pe apa Bârladului, unde acum se numeşte **Babare**, din trei hotare, ce se cheamă **Ruşii**, **Bărgăoanii** şi **Buciumi**, ce sunt tot într-un hotat, cu trei selişti şi trei hotare, partea bătrânului nostru, jumătate de sat, care nouă ne este de la strămoşul nostru Călnău spătarul cumpărătură şi danie, ce-a avut el de la Bogdan vodă… lui Andrei Hărmeziu ot vistierie şi jupânesei Nastasia, drept 80 lei”[519].

1745, iunie 9: Toader Giuncul, Nicolai sin (fiu) Ion, Maria, Gavrilaş, Vasile sin Gligorie, Vasile sin Toader Giuncul şi Sandul Giuncul, feciorii lui Vasile Giuncul, nepoţii lui Toader Giuncul, strănepoţi Vărvarei, vând „moşia ce avem la ţinutul Vasluiului, pe apa Bârladului, din jos de târgul Vasluiului, ce se cheamă **Ruşii**, **Bărgăoanii** şi **Buciumi**, ce sunt tot într-un hotat, cu trei selişti şi trei hotare, partea care nouă ne este dinspre strămoaşa noastră Vărvara, fata Plaxei, nepoata lui Călnău spătarul cumpărătură … neamului nostru Andrei Hărmeziu, drept 100 lei”[520].

1774, iunie: Satul **Giuleştii**, ocolul Siretului, după recensământul lui Rumeanţev[521], avea **toată suma caselor 28**. Scădere rufeturi 14: 4 popi, 1 ruptaş, 2 văduve, 2 ţigani, 5 case pustii. Rămân birnici 14. / **Birnici:** Grigoraş, rotar / Ion Bucur / Savin, câmpulungean / Grigoraş Chiper / Andrieş Chiper / Miron Coşneti, vornic / Istrate

---

[519] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, p. 26

[520] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 27, 28

[521] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 63, 64

zet (ginere) butnarului / Vasile sin (fiu) butnarului / Toader Ciochin / Toader Vulpe / Ion fiu lui Vulpe / Neculai Cojocscurt / Ion zet (ginere) lui Savin / Ion Gaiţă. // **Rufeturi:** Popa Ioniță / Popa Gheorghe / Diaconul Enache / Diaconul Miron / Neculai Linsul, ruptaş / Rucsanda, văduvă / Ilinca, tij (la fel) / Ion, ţigan / Simeon, ţigan. // **5 case pustii**.

1900: „**Giuleşti** sau **Rădiul**, sat în judeţul Suceava, comuna Drăgăneşti, nord şi la 2.820 m de satul de reşedinţă, aşezat pe șesul Moldovei şi străbătut de pârâul Râşca. Are 154 familii sau 524 suflete: 244 bărbaţi şi 280 femei; 252 necăsătoriți, 236 căsătoriți şi 36 văduvi. Locuiesc în 142 case. Știu carte 47 persoane. Vatra satului ocupă 11 fălci 42 prăjini. Satul n-a fost totdeauna aci, ci a fost mutat de la locul cei zice La Temelie, unde i se văd şi acum urmele. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită de locuitori, în 1840, deservită de un preot şi 2 cântăreţi; o şcoală rurală mixtă, înființată în 1660, desființată în 1866 și reînfiinţată în 1884. Are un învățător plătit de stat; local propriu, zidit de Al. Agioglu, care a înzestrat-o și cu 6 fălci pământ, pentru întreținerea-i materială. E frecventată de 30 şcolari, din 79 aflaţi în sat. Până la 1879, satul Giulești făcea parte din comuna Boroaia. Moșia e proprietatea dlui Emil Samson, moștenită de la decedatul său socru, Al. Agioglu. E în întindere de 275 fălci, cu venit de 9.534 lei anual. Împroprietăriți, la 1864, sunt 90 locuitori, stăpânind 244 fălci și 40 prăjini. Drumuri principale sunt: la Boroaia (1 km) și la Drăgănești (2.600 m) Vel vornicul Nestor Ureche şi vornicul de gloată Ioan Mogăldea, întemeietorul mănăstirii Secului, înzestrează acest locaş, în 1596, cu moșia Giulești. Aceiași boieri dăruesc, în 1600, octombrie 1,

satul Giuleşti, cu amindouă coturile şi cu loc de mori şi de piuă, mănăstirii Xeropotam, zidită de ei. Mai înainte de răpirea Bucovinei, satul Giuleşti ţinea de judeţul Neamţu. Hrisovul de la Vasile Voevod, dat în Iaşi, la 1646, octombrie 18, atestă că fraţii Gavrilaş și Ştefan Boldescu vând Giuleștii, ce-i în ţinutul Neamţ, unchiului lor, Cosmei Majă, şi soţiei sale Drăgălinei, drept 300 taleri de argint"[522].

GIULEŞTI

(lângă Ţigăneşti, comuna suburbană Munteni,
inclusă în Tecuci, Galaţi).

1599: Întărit de Ieremia Moghilă voievod lui Nistor Ureche, mare vornic al Ţării de Jos, care cumpără, cu 1.000 zloţi tătăreşti, de la Petrică, nepotul lui Ion Judele, „cumpărătura unchiului său Ion Judele, care n-a avut fii din trupul lui şi nici alţi nepoţi, ce el singur a cumpărat, cu ai lui drepţi şi adevăraţi bani, de la Neagşa şi Drăgana, fetele Jurjei… o selişte **Giuleştii** pe Bârlad, dinspre apus", iar de la Ion din **Ţigăneşti**, „o selişte anume **Bădenii** şi cu loc de moară pe apa Bârladului… care selişte au fost ţinut-o, înainte, călugării de la mănăstirea Grăjdeala, cărora le-a fost danie de la Vartic fost mare vornic, şi acestui presviter Ion din Ţigăneşti i s-au pierit lui 50 de boi, pentru seliştea Bădenii, la o moarte

[522] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 536

de om, în zilele răposatului Petru voievod; şi s-au lepădat călugării de acel mai sus scris loc, dinaintea noastră, pentru atâţia boi, pentru că ei nu pot a-i întoarce lui, ci au lăsat presviterului Ion a-l stăpâni sau a-l vinde altcuiva… şi a plătit Nistor Ureche 120 ughi de aur în mâinile presviterului Ion”[523].

1639, iulie 17: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-a jeluit Partenie de la mănăstirea Bisericani că, întâmplându-i-se „să umble cu treburile sale la Gârla Putnei, a văzut acolo, pe un deal mare, o vie în loc pustiu, în pădurea întreagă, unde nu a fost vie, nici pomet niciodată, din veac, ci a făcut rugătorul nostru la un schit al lui, singur, cu cheltuiala şi cu mâinile sale, cu multă sârguinţă. Şi s-au întâmplat atunci, în acel loc, Banul mare medelnicer, Dumitraşco stolnic şi Dabijea pârcălab şi au iscălit cu mâinile lor în acel zapis de la părintele Varlam mitropolit şi aşa mărturisind, cu mare blestem în acel zapis, ca să nu aibă nimeni altul a se amesteca, niscaiva răzeşi sau alţi oameni la acea vie, pentru că singur Partenie şi-a făcut această vie în pădure pustie. / Iar după aceea, s-a sculat un om, anume Ionaşco Negoiţă, şi s-a aşezat acolo, la acel loc, şi şi-a făcut el altă vie, lângă aceasta, pe care a făcut-o Partenie egumen, şi a vrut să se lege de acei călugări de la schitul lui Partenie, din acea vie. Însă ctitorii acestui sfânt schit s-au sculat şi au strâns oameni buni, anume: Stoica şi Procopie din **Scorţeşti** (lângă Clipiceşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), Ghervasie, Eremia, Murgilă, Mierăuţă, Tărchilă, Todosie, Ion Ţăpa, Crăciun, Pavel şi Gheorghe din **Cucuiaţi** (comuna Vidra, Vrancea), Lupul din **Giuleşti** (lângă

---

[523] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 22, pp. 39-41

Ţigăneşti, comuna suburbană Munteni, inclusă în Tecuci, Galaţi), Pavel, Vasile şi Toader din **Clipiceşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea), Ionaşco Boldescul, Procopie diac şi Maftei din **Valea Sărei** (comuna Valea Sărei, Vrancea), Ion Bucate Drepte, Alexa fiul lui Obrejie, şi Nicula fiul Zlatei din **Ruget** (comuna Vidra, Vrancea) şi Dănilă din **Muncel** (Muncelu, comuna Străoani, Vrancea). Toţi aceşti oameni au umblat şi au cercetat acolo, la acest loc… şi s-au împăcat Partenie egumen cu Ionaşco Negoiţă, ca de acum, înainte, să nu mai aibă a se amesteca Ionaşco la acea vie, nici să facă ceartă cu călugării de la acel schit… / Şi au venit înaintea noastră Ionaşco, fiul popii Baciul şi cu răzeşii săi Roşca fiul lui Iachim, Marica fata lui Gavril Clatea, şi Maftei fiul lui Pietrea şi au vândut părţile lor dintr-un vad de moară, din moara de jos din Gârla Putnei, de la satul **Ţifeşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea)… rugătorului nostru, egumenul Partenie, drept 70 lei bătuţi. / Şi au venit Iftodie şi cu soţia sa Protasiia, fiica lui Todosie, nepoata lui Nasoe… şi au dăruit toată partea lor din acelaşi vad de moară de la satul Ţifeşti… pentru sufletul lor şi al părinţilor lor”[524].

GIULEŞTI

(înglobat în Cuhneşti, raionul Glodeni, Moldova).

1636, martie 29: Scrisoarea marelui logofăt Gavrilaş Mătiaş, care, din poruncă domnească, a cercetat

---

[524] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 177, pp. 186-188

pricina de hotar dintre Onciul Iuraşcovici cu Măriuţa şoltuzoae, la satul **Bisericani** (comuna Cuhneşti, raionul Glodeni, Moldova), punând stâlpi, după mărturia megieşilor Dumitru Ponici ot **Rugăşeşti** (Rogojeşti, comuna Mihăileni, Botoşani), Pahulcea bătrânul, Gheorghie şi Ignat din **Tomeşti** (comuna Bolotina, raionul Glodeni, Moldova), Ambros vătămanul din **Cajva** (Cajba, comuna Hâjdieni, raionul Glodeni, Moldova), Toader Dohatco diacul, Gavrilcea Polschii şi Gliguţa din **Giuleşti** (înglobat în Cuhneşti, raionul Glodeni, Moldova), Chiceră din **Dărmăneşti** (comuna Răuseni, Botoşani), Dumitru din **Ranghileşti** (Rânghileşti, comuna Santa Mare, Botoşani) „şi alţi oameni buni”[525].

GIULINŢI

(sat inclus în Miorcani, Botoşani).

1624, martie 27: Întărit de Radul Mihnea voievod marelui vornic Necoară, care primeşte uric pentru „satul **Măgura** (ţinutul Dorohoi, Botoşani) din ţinutul Dorohoi, care acest sat a fost al nostru drept domnesc, ascultător de ocolul Dorohoi”; „satul **Trifăuţii** (comuna Vasilcău, judeţul Soroca, Moldova) din ocolul Soroca”; /„satul **Şirăuţii** (regiunea Cernăuţi, Ucraina) din ţinut Hotin, pe malul Prutului, şi două fălci de vie în Dealul Porcului, de sub pădure la **Cotnari**, care acest sat şi aceste vii sunt

[525] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 381, p. 429

danie cneaghinei lui, Todosia, de la Cârstina pârcălăboaia, pentru multă avere pe care a dat-o ea pentru Lozinschi, când l-a scos de la tătari"; / „a patra parte din tot satul **Huhurezi** (lângă Limbenii Vechi, judeţul Bălţi, Moldova), pe care şi l-a cumpărat de la Căzaca, cneaghina lui Trifan postelnic"; / satul **Rădeştii** (în braniştea Bohotin, Iaşi), în ţinutul Iaşi, pe Prut, cu vad de moară la Prut, pe care l-a cumpărat de la Ionaşco Stroici, fiul lui Lupul Stroici logofăt, pentru 300 de ughi galbeni"; „altă parte din satul Huhurezii, din împărţeala acestei părţi în trei părţi, pe care şi le-a cumpărat de la Simbotin, nepotul lui Luca, şi de la Ionaşco, nepotul Andreicăi, şi Ionaşco, şi Buzdugan, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Luca, pentru 200 de talei bătuţi"; / „altă jumătate dintr-un bătrân din acelaşi sat, pe care şi-a cumpărat-o de la Agafia, pentru 10 taleri"; / „toată partea lui Mihăilă din **Cajva** (azi Cajba, raionul Glodeni, Moldova) din ţinutul Iaşi, pe care şi-a cumpărat-o de la Gheorghie şi fraţii lui Gligorie şi Pătraşco, fiii lui Toader, nepoţii lui Mihăilă"; / „miluire de la Ştefan Tomşa voievod, satul **Giulinţii** (sat inclus în Miorcani, Botoşani) în ţinutul Dorohoi, pe râul Prut, care acest sat a fost al lui Gheorghie, pârcălab de Hotin, şi s-a luat ca domnesc, pentru că n-a rămas nimeni dintr-însul"; „satul **Năvârneţii** (comuna Năvârneţii, judeţul Bălţi, Moldova), iarăşi îi este danie de la Ştefan Tomşa voievod"[526].

[526] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 187, pp. 259-262

GIUMĂTĂȚENI

(înglobat în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani).

1430, iulie 7: Întărit de Alexandru cel Bun fraţilor Jurju Jumătate, Ştiful şi Mândrul, care primesc uric pentru împărţeala „ocinilor părintelui lor, Ioan Jumătate: Jurji, **curţile de pe Jijia ce se cheamă Giumătăţeni** şi, din sus de Hârlău, Delenii şi Miclăuşenii; acestea s-au dat Jurjii. Iar giupânului Ştiful, s-au dat Sărbăneştii pe Siret, şi cu mori în Siret, şi... Cândeşti, pe Siret, cu moară în Siret, între Grămeşti şi Rogoşeşti, şi, mai jos de Călineşti, ... iar cu mori în Siret, şi Roşiiacii; aceasta-i partea lui Ştiful. Iar partea Mândrului: Balinţii, pe Siret, curţile şi cu morile ce sunt în Siret şi cu tătarii ce sunt la acele curţi şi Mândreşti, în Cârligătură, şi Vorişte, unde au fost curţile lui Dumbravă, şi, din sus de Hârlău, Vlădenii; acestea s-au dat iar giupânului Mândrul”[527].

1495: Întărit de Ştefan voievod lui Bogdan, care cumpărase, cu 230 zloţi tătăreşti, de la frăţâne-său Oncea, feciorul Mărinii, nepot Giurgii, „jumătate de sat, anume Giumătăţenii, partea din sus, unde au fost dvorişti (curtea) lui Căliman”[528]. Hotarul, din veac.

1600, martie 20: Întărit de Eremia Noghiţă voievod marelui armaş Macri, care cumpără, de la rudeniile

---

[527] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 99, pp. 146, 147

[528] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 149, pp. 278, 279

Giurgii, „părţile sale din satul **Giumătăţeni** şi părţile de la Vadu, părţile din sus”[529].

1633, iulie 8: Zapisul Ilincăi, fata Oniului, în care mărturiseşte că a vândut „dreaptă moşia mea, ce a fost dată de tatăl meu Oniul, sin (fiul lui) Simionce, mie zestre… Tiţii, partea mea din sat, din **Dânceni** (Dângeni, comuna Dângeni, Botoşani), ce a fost cumpărătura tătâne-meu de la Pilat, din partea Zlătarului, a treia parte din stâlpul de jos, şi am luat o iapă cu mânz, şi aşijderea ce a fost cumpărat de la Urâta Lisa, am luat un bou. Şi în tocmeala noastră fost-au Nechifor din **Mireşti** (comuna Albeşti, Botoşani), Gavril vătăma, Simion Berce şi Nicoară din **Şătrăreni** (azi Jijia, comuna Albeşti, Botoşani) şi alţi mulţi oameni buni”[530].

1634, iulie 9: Zapisul fraţilor Măroca Hăbăşasca, Gheorghe şi Ioan, feciorii lui Ştefan vornicul, în care mărturisesc „cum ne-am tocmit şi ne-am împărţit satul **Şătrărenii**, pe Jijie, în ţinutul Hârlăului, cu feciorii Irinii, cu Nastasia, cum jumătate de acest sat să ţie Mărica Hăbăşasca, iar jumătate de sat s-a venit să o ţie Nastasia, fata Irinii”[531].

1635, iulie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod popii Neculai din **Cerneşti** (comuna Todireni, Botoşani), în baza unui zapis de mărturie de la Romaşco cel bătrân şi fiul lui Gligorie din **Stăneşti** (înglobat în Zlătunoaia, comuna Lunca, Botoşani), Zaharia, Romaşco, Simion,

---

[529] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, p. 99

[530] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 338, pp. 431, 432

[531] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 184, p. 205

Ionaşco şi Pavel – fiii lui Dumitru Hasnăş, Istratie fiul lui Iosipăscul, Dumitraşco Zupco, Gligorie Hasnăş şi Isac Drujine din **Piciorogani** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Ionaşco Grozăvăscul din **Munteni** (înglobat în Sângeri, comuna Gropniţa, Botoşani), Micul de **Nilipeşti** (înglobat în Nicolae Bălcescu, comuna Flămânzi, Botoşani), Pătraşco Stănilă din **Giumătăţeni** (înglobat în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani), prin care mărturisesc cum a venit înaintea lor Mărica, fiica lui Drujine, şi cu fiii ei Dumitru şi Albul, şi au vândut dreapta lor ocină din satul Piciorogani, care este în ţinutul Hârlăului, a şasea parte din jumătatea de sus a satului… şi cu loc de moară pe Miletin… rugătorului nostru mai sus scris, popa Neculai"[532].

1635, septembrie 26: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Văsian Ordzea de **Tălhăreşti** (comuna Erbiceni, Iaşi) şi lui Tomiţa de **Şătrăreni** (azi Jijia, comuna Albeşti, Botoşani), după ce s-a plâns căpitanul Macrii pe Ionaşco din **Giumătăţeni** (înglobat în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani) şi pe fraţii lui, „zicând că-i împresură un loc de moşie din **Petreşti** (lângă Buimăceni, comuna Albeşti, Botoşani) şi că şi-a pus Ionaşco prisaca pe locul lui Macrii, iar Ionaşco a zis că unde şi-a pus prisaca a plătit pentru o moarte de om, de a dat 50 de boi, cum a arătat un zapis domnesc, cum a plătit acea moarte de om, drept acel loc… iar voi să mergeţi la satele Petreşti şi **Iureşti** (comuna Todireni, Botoşani), să strângeţi oameni buni şi să socotiţi cu dreptul"[533].

---

532 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 161, pp. 196, 197

533 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 246, p. 289

1636, martie 13: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Gheorghe Moţoc şi seminţiei lui „spre aceea ca să fie tari şi puternici a ţine şi a opri jumătate de sat de **Vlăiceni** (înglobat în Şetrăreni, denumire schimbată în Jijia, comuna Albeşti, Botoşani), ce sunt pe Jijia şi cu jumătate de moară şi cu tot venitul ce se va veni pe acea jumătate de sat”[534].

1645, august 31: Scrisoarea lui Macri căpitan, popa de **Dărmăneşti** (oraşul Dărmăneşti, Bacău), Chicior ot tam (de acolo), Natul şi Pavel ot **Şătrăreni** (azi Jijia, comuna Albeşti, Botoşani) „pentru rândul Tomiţii căpitanului, că a venit cu cartea măriei sale ca să socotim, cu oameni buni, pentru o parte de ocină, zicând că are asupreală dinspre nişte răzeşi ai lui, la o selişte, ce s-a chemat **Dănceni** (azi Oţeleni, comuna Oţeleni, Iaşi)… şi s-au aflat două pământuri şi jumătate ale Tomiţii, arate de răzeşii lui… Şi s-au pus semne, cum s-a măsurat hotarul”[535].

1646, iulie: Macri, fost căpitan, şi femeia lui Grăpina dăruiesc nepoţilor lor Constantin, fecioril lui Nicoară de-a fost logofăt, şi Todoscăi, fetei lui Ionaşco Jorea, moşiile lor, adică „satul **Giumătăţenii** (Jumătăţeni, comuna Albeşti, Botoşani), cu curţi gata şi cu heleşteu în Jijia, şi cu alt heleşteu în ţarină, şi cu toţi vecinii; / jumătate din satul **Iurieşti** (Ireşti, comuna Todireni, Botoşani), ce sunt în ţinutul Hârlăului; / jumătate din satul **Holovcinţi** (Holoşniţa, comuna Şeptelici, raionul Soroca, Moldova), cu vecini şi cu vad de moară în Nistru şi cu

---

[534] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 356, p. 400

[535] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 180, p. 150

heleşteu în ţarină, ce este în ţinutul Sorocii; / jumătate de sat **Purciuliani** (azi Oneşti, comuna Zăbriceni, raionul Edineţ, Moldova), cu 12 vecini din **Zubriceni** (comuna Zăbriceni, raionul Edineţ, Moldova), care au fost de loc, unii vecini, de moşia Purciuleni, cu vad de moară în Ciuhur şi cu heleşteu în sat, ce este în ţinutul Hotinului… / şi două fălci de vie în **Feteşti** (comuna Scobinţi, Iaşi), în Dealul Ciocârliei”[536].

GIUNEŞTI

(lângă Şişkivţi, comuna Ringaci,
raionul Novoseliţa, Ucraina).

1635, aprilie 16: Zapisul răzeşilor Dumitraşcul din Ilişăşti (Bucovina), Pintelei Barboţchie din **Beceşti** (comuna Mogoşeşti, raionul Herţa, Ucraina), Ştefan din **Ungureni** (comuna Ungureni, Botoşani), Meica şi Năstase din **Vicoleni** (comuna Ungureni, Botoşani), în care mărturisesc cum au venit înaintea lor fraţii Dumitru, Vasile, Căzacul, Safta, Tudosca şi Odochia, feciorii lui Tiron, şi rudeniile lor Irina, fata Căzacului, fraţii Ionaşcul Arbure, Anghelina şi Maria, feciori Cârstinei, şi iarăşi rubedenia lor Magda, fata lui Isac, toţi strănepoţi lui Drăcşan cel bătrân şi lui Magoş, şi şi-au împărţit moştenirea după cei doi moşi ai lor. / Şi s-a venit, în partea lui Dumitru, cu fraţii lui, a patra parte dom

[536] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 433, pp. 372, 373

Godineşti şi Lihăceni, ce sunt în ţinutul Cernăuţilor… / în partea Irinei, fata Căzacului, a patra parte din satele Borăuţi (Bucovina) şi **Giuneşti** (lângă Şişkivţi, comuna Ringaci, raionul Novoseliţa, Ucraina), ce este în ţinutul Hotinului… / în partea lui Ionaşcul Arbure şi a surorilor lui, a patra parte din satele **Corlăteni** (comuna Corlăteni, Botoşani) şi Godineşti, ce este în ţinutul Cernăuţilor… / în partea Magdei, a patra parte din satul Lehăceni şi a treia parte din satul Ternauca, ce-i în ţinutul Cernăuţilor”[537].

GIURCANI

(fostul sat Ciurcani, Jurcani, Giurcani,
azi Poloboc, comuna Rediu, Neamţ).

1495, martie 19: Întărit de Ştefan voievod acestor „adevărate slugi ale noastre, Nichita şi sora lui, Marina, fiii lui Iachim Pealpea, şi verele lor, Nastea şi sora ei Măria, fiicele Neagăi, şi nepoţii lor Ion şi fratele lui Coste, nepoţii popii Ivaşco, şi unchiul lor Ilea, fiul Dragolei, toţi nepoţii lui Ştefan Pealpea, i-am miluit cu deosebita noastră milă, le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră, Moldova, **dreapta lor ocină, un sat anume Giurcanii, în Câmpul lui Dragoş**. Acel mai sus scris să le fie şi de la noi uric şi cu tot venitul. Însă să le fie lor acel sat în patru părţi: o parte din acel sat să fie slugii

---

537 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 95, pp. 130, 131

noastre Nichita şi surorii lui Mărina, fiii lui Iachim Pealpea; iar altă parte din acel sat să fie verelor lor, Nastei şi surorii ei Măria, fiicele Neagăi; a treia parte din acel sat să fie nepoţilor lor Ion şi fratelui lui Coste, nepoţii popii Ivaşco; iar a patra parte din acel sat să fie unchiului lor, Ilea, fiul Dragolei”[538]. Hotarul, din veac.

1638, martie 14: Ionaşco şi Vasile, feciorii lui Salon din **Cândeşti** vând mămăstirii Bisercani, pentru doi boi şi o vacă, „partea Tomei, feciorul lui Mihail din Cândeşti, cât se va alege din tot locul… dinaintea lui Cămârzan şi popa Ioan ot **Rediu**, Nicoară ot **Cândeşti** şi Vlasie ot **Giurcani**”[539].

1644, iulie 10: Ifrim călugărul, feciorul lui Ionaș-co, nepotul Gagiului, vinde lui Gheorghe paharnicul cel mare, drept 20 lei bătuți, „22 de pământuri și 7 curături din satul **Giurcani** (apoi Poloboc, comuna Rediu, Neamț)... dinaintea popii Gherasim de **Boziiani** (comuna Bozieni, Neamț), Ionașco Talpă de **Șerbești** (comuna Ciortești, Iași), Pătrașco de **Hlăpești** (comuna Drago-mirești, Neamț), Ștefan Lungu din **Bahnă** (comuna Bahna, Neamț) și a mulți oameni buni”[540].

1645, aprilie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui ceaşnic Gheorghe, care primeşte uric pentru „toate părţile de ocină din satul **Ciurcani** (Giurcani), de la ţinutul Bacău, pe care le-a cumpărat de la Todosiia, cneaghina lui Iachim Bandur vornic, şi de la nepotul lui

---

538 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 193, pp. 351-353

539 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 270, p. 251

540 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 371, p. 358

Gheorghiţă, drept 50 zloţi, a şasea parte din jumătate de sat, partea de jos, cumpărătură lui Bandur de la Vasile, fiul Sohicăi, nepotul lui Costea, strănepotul lui Petre. / Şi altă parte din acelaşi sat, partea de sus… cu curţi, cumpărată tot de la cneaghina lui Iachim Bandur şi de la Gheorghiţă, pentru 100 galbeni ungureşti buni. Iar lui Bandur i-a fost cumpărătură de la Ionaşco Bucilescu şi cneaghina lui Tofana, fiica lui Vasile spătar… iar lor, cumpărătură de la Ursu, fiul lui Gheorghe din **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău). / Şi întru asemenea îi întărim cumpărătura de la Ifrim călugăr, fiul lui Ionaşco, nepotul lui Gagiul, 22 de ogoare şi 7 curături de la satul **Giurcani** (Ciurcani, apoi Jurcani, azi Poloboc, comuna Rediu, Neamţ), pentru 20 lei bătuţi… / Şi cumpărătura de la Avram, Vasile şi Tudora, fiii lui Başul, din **Grozeşti** (înglobat în satul Rediu, comuna Rediu, Neamţ) şi de la nepoţii lor Simion şi Grozava… toate părţile lor de ocină, pe care le-au avut ei din satul Giurcani”[541].

---

[541] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 45, pp. 35-40

GIURCANI

(fostul Terpeşti, numit şi Bălăneşti, azi Giurcani – după Giurcan Şandrul cel orb[542], comuna Găgeşti, Vaslui).

1547, aprilie 3: Întărit de Iliaş Rareş voievod fraţilor Lazor, Grecul şi Maria, care primesc uric ppentru „satul **Terpeşti**, ce se cheamă acum **Bălăneşti**"[543].

1623, martie 2: Menţionat de Ştefan Tomşa voievod, când întăreşte fraţilor Ionaşco Buzdugan, Erimiia Agărăci şi Nechifor, după o pâră „cu seminţia lor din satul Popeştii ot Fălciului, toţi nepoţii jupânesei Movileancăi" şi Bălan, Petriul şi Mihoci şi „seminţia lor din satul Bălăneştii, pentru o selişte unde s-au numit ca fost Giurcan Şandru cel Orb, pe de amândouă părţile Bujorului. Ş-au arătat înaintea noastră uric de la bătrânul Ştefan vodă, cum că este lor dreaptă ocină şi cumpărătură moşului lor de la Ivaşco pisarul din Vaslui"[544].**1633**, aprilie 27: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Constantin Sâtarul, care primeşte uric pentru dania domnească „un sat, anume **Giurcanii** (comuna Găgeşti, Vaslui), cu **Răşcanii** (comuna Şuletea, Vaslui), de pe

---

542 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 2, 3

543 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 2, 3

544 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 22, p. 29

valea Ialanului, ce este la ţinutul Fălciului, care acest sat a fost drept al domniei mele, drept moşie”[545].

1637, ianuarie 15: Zapisul boierilor divaniţi, în care mărturisesc cum a vândur paharnicul Panul, pentru 200 de galbeni ungureşti, marelui vameş Isari „satul **Giurcanii**, ce este pe Ialan, la ţinutul Fălciului, cu mori în gura Jăgălii, cu loc de iazuri”[546].

1645, martie 16: Cârstiian, feciorul Măriei, nepotul lui Gavril, sora lui Tiliman şi a lui Petrilă, din satul **Vorniceni** (comuna Tuluceşti, Galaţi), dăruieşte Măriei de Bancovici, „drept sufletul mâne-mea Mărie şi drept sufletul meu, ca să ne fie pomană în veci… toată partea mâne-mea Măria din satul **Fauri** (azi Poşta Elan, comuna Vutcani, Vaslui), ce este pe valea Bancovicilor, mai sus de **Piscani** (lângă Vlădeni, Galaţi), ce se împarte cu răspopul Mihăilă şi cu Dămian Cioroiul… dinaintea poporului şi a bisericii, a popii lui Eftimie din **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui), Miron Şuşman de **Giurcani** (comuna Găgeşti, Vaslui), Ionaşco Fâsteci, Oarţa de **Păgăceni** (lângă Popeni, Vaslui), Nistor a Flocoasei, Cazanoschi şi mulţi oameni buni”[547].

---

545 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 325, p. 418

546 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 12, p. 11

547 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 30, p. 23

GIURCANI

(azi Fundul Tutovei, comuna Plopana, Bacău).

1635, iulie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco, Ştefan şi Vasile Avram, care primesc uric pentru „a treia parte din întreg satul **Meseheneşti** (Misihăneşti, comuna Roşiori, Bacău), în ţinutul Romanului, cu jumătate de moară şi cu jumătate de iaz, cea de jos, care este cumpărătura tatălui lor Avram de la Isac aprod, fiul lui Ion vistiernic, nepotul lui Petrica pârcălab, pentru 600 zloţi tătăreşti. / Şi de asemenea, altă a treia parte din satul Meseheneşti, cumpărătura tatălui lor de la Gheorghe vistiernic, fiul lui Cozma, nepotul lui Ion vistiernic, pentru 200 taleri de argint. / Şi de asemenea, jumătate din satul **Giurcani** (azi Fundul Tutovei, comuna Plopana, Bacău), cu loc de iaz şi de moară pe pârâul Tutova, cumpărătură lui Ionaşco şi tatălui său Avram de la Pătraşco, nepotul lui Stan, şi de la Micul şi Petru, pentru 350 taleri de argint… / Şi apoi, întărim lui Ionaşco Avram singur, deosebit de ceilalţi fraţi, un sat, anume **Nămăeştii** (sau Mănăeşti, Măneşti, numită şi Vlădeşti, comuna Roşieşti, Vaslui), care se desparte în două cu hotarul **Mărceştilor** (comuna Roşieşti, Vaslui), care este în ţinutul Fălciului, la gura Edriciului, unde cade Edriciul în pârâul Bârladului, cu loc de moară la pârâul Bârladului, cumpărătură de la Coste, fratele lui Hrană, pentru 90 de ughi (ducaţi ungureşti). / Şi mai întărim lui Ionaşco fost vornic singur a patra parte dintr-un vad de moară de la Gârla de Jos a Putnei, care este la satul

Căpoteşti (comuna Boloteşti, Vrancea), cumpărătură de la Dumitru, fiul Martei, pentru 50 ughi galbeni"[548].

GIURGENI

(satul Giordzeşti, azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău).

1636, februarie: Întărit de Vasile Lupu voievod ceaşnicului Dabija şi cneaghinei lui Schiva, în baza unui zapis de la Ivan fost cămăraş şi Vasile Rugină din **Găiceni** (comuna Găiceana, Bacău), Hârbor şi Gherasim spătar din **Măţcani** (înglobat în Drăgeşti, comuna Tătărăşti, Bacău), Calotă din **Hrueşti** (comuna Huruieşti, Bacău), Chervasie din **Giordzeşti** (azi Giurgeni, comuna Tătărăşti, Bacău), Isac din **Herniceşti** (înglobat în Perciu, comuna Huruieşti, Bacău), Ionaşco, fiul lui Cârstea din **Ungureni** (comuna Tătărăşti, Bacău), popa Anton din **Cicoveni** (înglobat în Movileni, comuna Coroieşti, Vaslui), Toader diac, Paşcul, Chigicean şi Liica din **Mireni** (comuna Coroieşti, Vaslui), Burlan şi Gheorghe Viţă din **Stănueşti** (azi Cociu, comuna Moşoteni, Bacău), „scriind şi mărturisind cum a venit înaintea lor Gheorghe, fiul lui Florea, nepotul lui Dumitru… şi a vândut 12 ogoare din satul **Mireni**, care este în ţinutul Tutovei, pe Pereschiv, lui Dabija ceaşnic şi cneaghinei lui Schiva, pentru 12 taleri. / Şi a cumpărat şi alte părţi din acest sat…de la Pahomie, pentru 6 ughi; de la Buroban, partea lui Dragoş

---

[548] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 184, pp. 219-222

şi partea lui Stegar, pentru 12 taleri; de la Chighician, toată partea lui, pentru 12 taleri; de la Nastea, fiica lui Mihoci, a cincea parte din acest sat; de la Drăghinoae din **Petreni** (azi Chetreni, comuna Motoşeşti, Bacău), partea lui Dumitru, fiul lui Pantea, din acest sat, care a fost pusă zălog de multă vreme la Drăginoae, pentru 10 taleri; de la Toader, fiul lui Paşco, partea lui Gherman din acest sat Mireni, pentru 12 taleri… / Şi de asemenea, de la Părasca, partea lui Terchilă din satul **Stănueşti**, pe acest pârâu, pentru 20 de taleri; de la Burlan, toată partea lui din acest sat Stănueşti"[549].

1900: „**Giurgeni**, comună rurală în judeţul Roman, plasa Fundul, spre sud-est de orașul Roman și la o depărtare de 22 km de el și de 15 km de reşedinţa plășii, așezată pe un teren accidentat. Este formată din satele: Băneasa, Fundul Șiştarului, Giurgeni, Golani, Muncelul de jos şi Valea Ursului, cu reşedinţa comunei în satul Valea Ursului. Are o populație de 418 familii sau 1.495 suflete, din care 344 contribuabili; ştiu carte 122 persoane; locuiesc în 358 case. Sunt 1.376 vite mari cornute. Se află, în comuna Giurgeni, 4 biserici: 3 de zid şi 1 de lemn; o școală mixtă, frecventată de 18 elevi (14 băieţi și 4 fete), din 25 înscrişi (21 băieți și 4 fete). Această comună ţine de circumscripţia fiscală Brăteşti. / **Giurgeni**, sat comuna Giurgeni, spre sud-est de oraşul Roman, la o depărtare de 22 km de el şi de 15 km de reședința plăşii. Este aşezat pe valea pârâului Giurgeni. Are o populaţie de 120 familii sau 407 suflete, din care 90 contribuabili; ştiu carte 49 persoane; locuiesc în 80 case. Sunt 170 vite mari cornute. Se află în sat: o biserică de

[549] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 326, pp. 368-370

zid; o şcoală primară mixtă, frecventată de 18 elevi (14 băieţi și 4 fete) din 25 înscriși (21 băieţi şi 4 fete)”[550].

GIURGENI

(pe Bârlăzel, comuna Valea Ursului, Neamţ).

1550, aprilie 1: Întărit de Ilieş (Rareş) voievod postelnicului Sas, care primeşte, drept danie şi miluire domnească, „un sat în ţinutul Vasluiului, pe din din susul Bârlăzelului, anume **Giurgenii** (pe Bârlăzel, ţinutul Vaslui, comuna Valea Ursului[551], Neamţ), care sat a fost a lui Sabainov Uşurelul şi al fratelui său Toader pitar, şi au căzut în fapte de vicleşug, în vremea când au ridicat ei, împreună cu alţi necredincioşi, o tâlhărie asupra calului părintelui domniei mele Petru voievod”[552].

1609, decembrie 20: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Mira Marmură uircarul, care cumpără, cu 50 taleri, de la Teodor paharnic şi jupâneasa Anghilina, şi de la cumnatul lui Vasile Popa, feciorii lui Androneţ din Giurgeni, „a treia parte din satul **Giurgenii**, jumătate din tot hotarul Giurgenilor, cu vad de moară pe pârâul Bârlăzelului, şi cu loc de prisacă”[553].

---

[550] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 537, 538
[551] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 110
[552] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. I, Iaşi 1906, pp. 271, 272
[553] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. VI, Iassi 1875, pp. 74, 75

1618: Irina Scânteoia, fata Iloaei, vinde lui Vicol, drept 15 taleri buni, „partea ei din satul **Giurgeni**”[554].

GIURGEOANI

(Giurgeoana sau Jurjeşti, Giurgeşti,
înspre Tecuci, Bacău).

1531, mai 18: Întărit de Petru (Rareş) voievod fraţilor Baciul, Balca, Dumitru, Petrea, Parasca, Srăbca şi Marena, copiii lui Dan Bolea, fost pârcălab al Hotinului, nepoţii lui Ivan Crămeata şi Hanţea, care primesc, „din uricile vechi ale părintelui domniei mele Ştefan voievod… satul **Trăzii** (Târzii pe Bârlad[555], Vaslui), unde a fost cneazul Trăziul, satul **Bălăneştii** (inclus în oraşul Bârlad, Balaneşti[556], Vaslui), unde a fost Bălan, cumpărătura cu numele satului **Dănceanii** (sat la Fântâna Lepinea, pricut al satului Bălăneşti, inclus în oraşul Bârlad[557], Vaslui), unde-i Lepin Crăniţa, satul **Lazoreştii** (lângă Podu Turcului[558], Bacău) şi jumătate de sat

---

[554] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 239. 240
[555] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 256
[556] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 25
[557] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 78
[558] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 143

Jurjeştii (Giurgeşti, Giurgioana, Bacău[559])… cu toate ale lor vechi hotare"[560].

1625, martie 30: Întărit de Radul voievod lui Toflea Batin, fost armaş, „a cincea parte din tot satul **Giurgeoani** (înspre Tecuci, Bacău) pe Zeletin şi cu loc de moară pe Zeletin, şi satul **Bălăneştii** (comuna Podu Turcului, Bacău), iar pe Zeletin, şi jumătate de sat Bălăneşti, cu două mori în pârâul Bârladului"[561].

1900: „**Giurgioana**, comună rurală în judeţul Tecuci, plasa Zeletinul, compusă din 8 cătune: Bălănești, Dinceni, Giurgioana, Hanţa, Lehacea, Plăcinţeni, Răcuşana şi Sârbi, Situată pe deal, având, la vest, Valea Berheciului, și la est, Valea Zeletinului, este departe de capitala judeţului de 41 km spre nord. Are o populaţie de 535 familii, sau 2.000 suflete, din care 425 contribuabili. În comună sunt 3 biserici: în Lehacea, Giurgioana și în Sârbi, deservite de 2 preoți şi 4 cântăreți. Locuitorii au: 1.200 vite mari cornute, 985 oi, 45 cai, 10 capre și 900 porci. Întinderea terenului cultivabil e de 1.330 hectare, din care 58 hectare vii. Sunt 120 stupi cu albine. În comună se află 2 școli: în Bălănești și în Sârbi. Cea din Bălăneşti datează de la 1870. Se frecventează de 48 copii, din 109 (73 băieţi şi 36 fete) în vîrstă de școală. Cea din Sârbi este înființată de la 1891. E frecventată de 35 copii, din 109 (73 băieţi şi 36 fete) în vârstă de școală. Se mărginește, la nord, cu comuna Muncelul, la sud, cu com. Valea Rea, la vest, cu valea şi pârâul Berheciul, la est cu

---

[559] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 110

[560] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XIV, Iassi 1889, pp. 81-83

[561] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 304, p. 375

pârâul Zeletinul. / **Giurgioana**, sat, face parte din comuna cu acelaşi nume şi e la o depărtare de 4 km 523 m de reşedinţa comunei, spre sud, între dealul Giurgioana, la vest, şi dealul Daia, la sud. Are o populaţie de 62 familii sau 252 suflete, care locuiesc în 61 case. Sunt 55 contribuabili. Aici se află o biserică, cu hramul Sfinţii Voevozi. Este rezidită de Costache Ghioca, la 1865, în locul alteia, tot de zid, care era mică. Este deservită de 1 preot și 1 cântăreţ. Satul, în vechime, se numea Mărtinești; acest nume se păstrează astăzi numai la moşie. Teritoriul cătunului este de 450 hectare. Locuitorii, vechi răzeşi, stăpinese 280 hectare, iar proprietarul, 170 hectare. Mare parte din femei se ocupă cu creşterea viermilor de mătase. Copiii din sat merg la școala din Bălănești"[562].

GIURGEŞTI

(pe Stavnic, lângă Bâcu, comuna Ipatele, Iaşi).

1465, martie 3: Întărit de Ştefan voievod lui Candrea, fiul lui Greul, care primeşte uric pentru „jumătate din satul anume Giurgeşti pe Stavnic, pe care el l-a cumpărat de la Costea şi de la Stan, fiii lui Giurgiu, pentru 80 de zloţi, şi, de asemenea, moara lui de pe Stavnic, care este la capătul poienii de sus, pe care i-a

[562] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 539, 540

dat-o unchiul său, Baico, de bună voia lui”[563]. Hotarul, pe jumătate.

GIURGEŞTI

(satul Jurjeşti, inclus în oraşul Darabani, Botoşani).

1636, martie 14: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Dumitra şi Căzacul, fiii Nastacăi, nepoţii lui Petriman, în baza unui zapis de la Soltan fost vătah de pitari, Avradin păhărnicel şi Măteiu cel bătrân din **Conceşti** (comuna Conceşti, Botoşani), Bantăş vătah din **Corneşti** (sat înglobat în oraşul Dărăbani, Botoşeşti), în care se mărturiseşte că au venit în faţa lor Dumitra şi Căzacul, fiii Năstacăi, cu rudele lor, fiii lui Dumitru Ciudenschi, „şi şi-au împărţit dreapta lor ocină şi dedină, satul anume **Jurjeştii** (Giurgeşti, lângă oraşul Dărăbani, Botoşani), pe pârâul Podraga, care este în ţinutul Dorohoiului”[564].

1645, noiembrie 21: Costanda, jupâneasa lui Ion Terţei din **Vincicăuţi** (Vancicăuţi, comuna Leorda, Botoşani), fratele ei Vasile Ciudinschii şi feciorul ei Tudosi mărturisec cum au „luat de la comisul Sârbul 100 galbeni, şi i-am pus zălog satul **Giurgeşti** (inclus în oraşul Darabani, Botoşani) la ţinutul Dorohoiului”[565].

---

[563] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 127, pp. 181, 182

[564] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 357, pp. 400, 401

[565] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 252, pp. 197, 198

1648: Călugării de la Todireni vând lui Toma, vornicul Ţării de sus, trei selişti din satul Sârbii, **Sârbii, Jărdenii** şi **Giurgeştii**, dăruite mănăstirii Pantocrator de „ctitorul Teodor Movilă”[566].

GIURGEŞTI

(înglobat în Târgu Frumos, Iaşi).

1644, ianuarie 21: Soţii Gligore şi Lupa Ureche, Toma stolnicul cel mare şi Aniţa, Lupul şi Antimiia Bucium, Savin şi Nastasiia, împarte între ei „moşiile de pe socrul nostru Voruntar (Prăjescul) comisul şi de pe soacra noastră… mai apoi din zapisul de împărţeală ce-a avut soacra noastră cu frate-său, răposatul Neagoe postelnicul şi am mai adaos şi jumătate din toate satele care s-au venit cu împărţeală lui Condre vameşul de pe jupâneasa lui Sofroniia, iar după moartea ei le-am împărţit cu Dumitraşco Neagoe, feciorul postelicului Neagoe. / Şi-au venit pe partea vornicului Ureche şi a jupânesei Lupa jumătate de sat **Negriteşti** (comuna Podoleni, Neamţ), la ţinutul Neamţului, satul **Străşeni** (comuna Străşeni, judeţul Chişinău, Moldova) pe Bâc, la ţinutul Lăpuşnei, jumătate de sat **Cruhliceni** (judeţul Chişinău, Moldova), iarăşi la acel ţinut, a opta parte din satul **Vlăşineşti** (azi Lunca Prutului, comuna Trifeşti, Iaşi) pe Prut, ce-s în ţinutul Iaşilor, şi jumătate de sat **Tătăreni** (lângă Oneşti, comuna Plugari, Iaşi), pe Miletin, ce-s la ţinutul Hârlăului. / Şi s-

566 Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XVII, Iassi 1891, p. 126

au venit în partea stolnicului Toma şi a jupânesei Ana jumătate din satul **Negriteşti**, ce-s la ţinutul Neamţului, satul **Săleştea** (sau Seliştea, înglobat în Şipileşti, comuna Popricani, Iaşi) pe Prut, a opta parte din **Vlăşineşti**, iarăşi pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor, a patra parte din **Volcineţ** (Vălcineţ, judeţul Ungheni, Moldova), cu vecini, la ţinutul Orheiului, şi trei părţi din patru părţi din **Răuseni** (comuna Răuseni, Botoşani) pe Jijia, la ţinutul Hârlăului. / Şi s-au venit stolnicului Bucium şi jupânesei Antimia jumătate de sat **Voruntăreşti** (Volintireşti, comuna Alexandru I. Cuza, Iaşi), cu vad de moară în Siret, ce-s la ţinutul Romanului, satul **Unchiteşti** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi) pe Prut şi **Cumcenie** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi), iarăşi pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Cândeşti, Botoşani) pe Siret, cu vad de moară în Siret. / Şi s-au venit pe partea lui Savin şi a jupânesei Nastasia satul **Giurgeştii** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), cu heleşteie pe apa Bahlueşului, părţile ce se vor alege din **Tâmpeşti** (înglobat în Săcăreşti, comuna Cucuteni, Iaşi) şi din **Balosineşti** (comuna Cucuteni, Iaşi), ce-s la ţinutul Romanului, satul **Ilişenii** (comuna Santa Mare, Botoşani), în gura Coroviei, şi **Zudureni** (sat pe Prut, ţinutul Iaşi) pe Prut, ce-s la ţinutul Iaşilor"[567].

1900: „**Giurgeşti**, sat pe moșia şi în comuna Ruginoasa, judeţul Suceava. Așezat pe coasta dealului cu același nume. Arc o populaţie de 68 familii sau 277 suflete: 148 bărbaţi și 120 femei; 63 contribuabili. Vatra satului ocupă 131 fălci şi 31 prăjini. La 1864, s-au împroprietărit 22 pălmaşi şi 36 codaşi cu 196 fălci și 38 prjăjini. Are o biserică, cu hramul Sf. Ion, clădită la 1800

567 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 237, p. 217

(se zice că de 2 monahi ruşi), deservită de 1 preot şi 1 cântăreț. Se zice că mai înainte era un mic schit. Școala din Costești-Răzeși serveşte și acestui sat. Drumuri principale sunt: la Târgul-Frumos (8 km) și la Cornești (4.500 m)”[568].

GIURGEŞTI

(pe Crasna şi Borcea, lângă Martineşti, Vaslui).

1667, februarie 2: Vasile de **Crăsnăşeni**, ce-a fost căpitan, feciorul lui Toader, şi feciorii lui Apostolachi şi Gavril vând lui Contăş logofăt, pentru 62 de taleri, părţile lor din „satul **Giurgeşti** pe Crasna, în ţinutul Fălciului şi al Vasluiului, între ţinuturi, care sat se împarte în trei bătrâni, deci partea noastră este jumătate de bătrân… / Aşjderi, partea de ocină din satul **Răucani**, în gura văii Borcei, în ţinutul Vasluiului, ce am cumpărat de la Burghialia… / Aşijderi, altă parte de ocină, din satul **Mărtineşti**, iarăşi pe valea Borcei, în ţinutul Vasluiului, care este aleasă şi stâlpită, din pârâul Borcei spre răsărit, până în muchia dealului, unde se împreună cu acel loc de la Giurgeşti”[569].

1900: „**Giurgeşti**, sat în partea de nord-est a comunei Stroești, plasa Crasna, judeţul Fălciu, la o distanță de aproape 2 km de satul de reședință. Așezat pe

[568] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 539
[569] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 267, 268

coasta colinei Lohan-Crasna, într-o vale deschisă spre vest. Întinderea colinei pe raza teritoriului satului e de 2 km în lungime. Se zice că satul este înființat cam pe la anul 1790, iar biserica în 1800. Suprafața moșiei satului e de 100 hectare, cu o populaţie de 45 familii sau 240 suflete, din care 48 contribuabili. Proprietatea satului e răzăşească. Locuitorii se ocupă de cultura viilor şi a livezilor. Prin sat curge pârâul Romașcul (Giurgeşti)”[570].

GLĂVĂNEŞTI

(sat pe Zeletin, numit întâi Sănăteşti,
comuna Glăvăneşti, Bacău).

1428, iulie 24: Întărit de Alexandru cel Bun lui Sinata, „lui şi fiilor lui, şi fraţilor lui, lui Toader şi lui Berea, şi nepoţilor lui”, care primesc uric pentru „trei sate, unul pe Zeletin, unde este casa lui (Sănăteşti, azi Glăvăneşti, Bacău), şi, pe Frumuşel, unde au fost Dragoş (Frumuşelu, comuna Glăvăneşti, Bacău), şi pe Tutova, unde este cneaz Ciorsac (Ciorsac, pe Tutova, Vaslui)… Iar hotarele acelor trei sate de mai sus scrise să le fie după hotarele cele vechi, pe unde din veci au apucat”[571].

1636, martie 8: Întărit prin ispisocul lui Vasile Lupu, după convenirea împărţirii moşiilor lui Cârstea Ghenovici între urmaşii lui. „Şi s-au venit, în partea Schi-

[570] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 539

[571] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 76, p. 111

vii, jupâneasa Dabijii, fata Cârstii şi a fiilor ei Ghiune, Maria, Nastasia, Irina, Tofana, Anasia, satul **Blândăreştii** (Blidereşti, lângă Bucium, comuna Ştefan cel Mare, Bacău) şi **Săcătura** (lângă Bogdana, comuna Ştefan cel Mare, înglobat în oraşul Oneşti, Bacău), la ţinutul Trotuşului… a treia parte din sat **Dumeşti** (comuna Dumeşti, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi sunt într-acel sat patru selişti, patru hotare, anume **Drângei** (Drinjeşti, înglobat în Hoiseşti, comuna Dumeşti, Iaşi), **Hodorenii** (comuna Dumeşti, Iaşi) şi **Bereştii** (comuna Dumeşti, Iaşi) cu două iazuri. / Şi s-a mai venit lor, Anghelina, cu sora şi cu feciorii ei un iaz dintre cele două iazuri: un iaz este gata, cu apă şi cu peşti, iar unul este loc de iaz, şi satul **Spinenii** (lângă Ciocani, comuna Perieni, Vaslui) şi **Cogenii** (înglobat în Ciocani, comuna Perieni, Vaslui), de la ţinutul Tutovii… şi satul **Movilenii** (comuna Coroieşti, Vaslui)… şi satul **Văcăreşti** (înglobat în Ciuşlea, comuna Garoafa, Vrancea), de la ţinutul Putnii… şi a treia parte din sat de **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), ce este în ţinutul Tecuciului, cu vad de moară în pârâul Zeletinului, şi a treia parte din satul **Dimaşi** (Dimăceni, comuna Vulturu, Vrancea), iarăşi la acel ţinut… / Şi s-au venit Anghelinii Vasilioai, fata Cârstei vornic, satul **Bujorenii** (înglobat în Zorleni, comuna Zorleni, Vaslui), **Pipărcanii** (înglobat în Banca, comuna Banca, Vaslui), **Bâcsăneştii** (comuna Zorleni, Vaslui) şi **Măstăcanii** (lângă Sălcioara, Măstatici, comuna Banca, Vaslui), ce sunt la ţinutul Bârladului, şi satul **Sângurenii** (Singureni, raionul Cahul, Moldova), la ţinutul Tigheciului, şi a treia parte din **Cândeşti** (comuna Mihăileni, Botoşani) şi satul **Scândurinii** (Scândureni, în Covurlui, Galaţi), la ţinutul Covurluiului, şi satul **Tomeşti** (comuna Pogana, Vaslui),

în ţinutul Tutovii… şi a treia parte de Dumeşti, în ţinutul Cârligăturii, cu două heleştee. Şi s-au mai venit lor, dimpreună cu sora lor Schiva, şi a tria parte din Dimaceni, ce este la ţinutul Tecuciului. / Şi s-au venit în partea Măricuţii Cernătoai, iar fata Cârstii, satul **Movileni** (comuna Trifeşti, Neamţ), la ţinutul Neamţului, cu vad de moară în pârâul Ciornii, şi a treia parte din Dumeşti, cu heleşteul din jos, şi jumătate de sat de **Iacobeni** (ţinutul Neamţului, Neamţ), ce sunt tot la acel ţinut, şi **Popârşiocei** (Popârşcioci, lângă Lungeşti, comuna Bălăbăneşti, Galaţi), la ţinutul Bârladului, şi a treia parte din satul **Ţigănenii** (Ţigăneşti, comuna Munteni, înglobată în Tecuci, Galaţi), de la ţinutul Tecuciului, şi satul **Popeştii** (Popeni, comuna Găgeşti, Vaslui), din ţinutul Fălciului, cu vad de moară în pârâul Elanului, şi a treia parte din Dimăceni, ce sunt în ţinutul Tecuciului”[572].

1639, iulie 4: Întărit de Vasile Lupu voievod Grozavei, cneaghina lui Stratul Bolea fost paharnic, care cumpărase, de la fraţii Mihalce Baci, Cozmiţa, Nastasia şi Solomia, feciorii lui Pătraşco Baci, nepoţii Oanei Baci, „din satul **Dănceni** (comuna Podul Turcului, Bacău), nişte părţi de moşie… pe unde i-au hotărât şi stâlpit Ursul Vartic vornic, Necula Ghiorma, Simion Giurge din **Vălena** (?), Pepelă din **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), Iliaş vătah, Mihoci, Moise, Ion Roşca, Apostolache, Maftei Răbâe, Pătraşco Corpaci şi Dumitraşco Zeamă… / Hotarul Dăncenilor dinspre **Boleşti** (comuna Podul Turcului, Bacău), dinspre **Târzii** (comuna Podul Turcului, Bacău) şi dinspre **Bălăneşti** (comuna Podul Turcului, Bacău), până unde au pus semne şi pietre, din

572 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 350, pp. 392, 393

jos, dinspre Bălăneşti, din sus să fie după hotarele vechi"[573].

1645, martie 27: Ştefan, Luca şi Dobratie, feciorii Muşei a lui Penteliiu vând vameşului celui mare Statie, drept 7 galbeni, „a lor moşie din satul **Glăvăneşti** (comuna Glăvăneşti, Bacău), a patra parte din sat, din câmp, din pădure, cu loc de prisacă şi cu vad de moară"[574].

1900: „**Glăvăneşti**, sat, face parte din comuna Muncelul, plasa Zeletinul, judeţul Tecuci. E situat pe ambele maluri ale pârâului Zeletinul, care străbate satul prin centru, de la nord, la sud. Aici sc află reședinţa comunei. Are o populaţie de 259 familii sau 968 suflete; o şcoală mixtă, care datează din anul 1879 şi e frecuentată de 28 copii; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, care se află situată pe o ridicătură, în mijlocul satului, și este făcută la 1876 de obştea satului, după cum se constată pe inscripția de pe cruce. Se întreţine de locuitori, având şi 8,5 fălci de pământ. Teritoriul cătunului este de 2.636 hectare. Locuitorii, foşti clăcași ai mănăstirii Răchitoasa, au tot teritoriul comunal cu care au fost împroprietăriți în 1864 şi 1893. În partea de est a satului, în mal, se află cariere de piatră. Tradiţia locală (contrazisă total de uricul de atestare din 24 iulie 1428 – n. n.) spune că satul şi-a luat numele de la primul locuitor, numit Glăvan, fiul lui Frumușelul. Acest Frumusel a avut 3 copii: Glăvan, Senătescu şi Dămăcuș, care au dat numele la 3 sate. Satul Senătești nu mai există astăzi; el a fost situat la nord de Glăvăneşti şi a fost distrus din cauza holerei; acum nu se

---

573 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 163, pp. 175, 176

574 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 36, p. 29

mai cunoaşte aici decât câteva ridicături de pământ și un iaz, numit Iazul Senăteștilor, pe pârâul Zeletinului. Locuitorii acestui sat se deosebesc de cei din împrejurime atât prin port, cât și prin vorbire. Locuitorii satelor din apropiere îi numesc Mocani”[575].

GLĂVĂNEŞTI

(comuna Andrieşeni, Iaşi).

1640, octombrie 17: Vasile Lupu voievod întăreşte fostului logofăt Pătraşco Ciogolea „drepţii lui vecini, anume: Ionaşco, Mihăilă, Ştefan, Toader, Ştefca, Coste, Mărdarie, Toma, Arpentie, Nicoară, Luca, Simion, Gheorghe, Drăgancea care au fost din **Glăvăneşti** (comuna Andrieşeni, Iaşi), iar acum aceşti oameni sunt în satul boierului domniei mele mai sus scris **Berevoieşti** (lângă Stolniceni, comuna Răuseni, Botoşani)… / Şi cu mare rugăminte s-a rugat Pătraşco Ciogolea să plătească pentru ei câte doi bani şi jumătate, pentru cislă, într-un an… şi le-a plătit toate dabilele, şi a dat pentru aceşti oameni 160 ughi (ducaţi ungureşti)”[576].

1685, august 20: Întărit de Constantin voievod agăi Lupaşco Bogdan, feciorul fostului comis Gheorghiţă, care arată zapise de mărturie „de la Ion, Ilie şi Nedelcu din **Denisăşti**, scriind cum Varvara, fata Stancăi, a vândut

---

[575] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 570

[576] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 471, pp. 462, 463

toată partea sa, un bătrân din Dănişăni lui Vasile Dămian, drept 80 taleri de argint, iar Vasile a vândut comisului Gheorghe Bogdan… / de la Ion Udre, Grigore a Ursoaei, Tofan Răpede, Vasile fratele lui Tofan şi Grăjdeanu din **Glăvăneşti**, scriind cum Simeon, feciorul Dobrii de Glăvăneşti a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, un vad de moară în apa Zeletinului, vadul de jos, lui Ion Rusăi din **Putredeni**, iar Ion Rusă l-a vândut lui Gheorgiţă Bogdan comisul, drept 60 taleri bătuţi… / de la Toader Paladi, Toader şi Ion Bujoranul, Constantin şi Pavăl Bâtcă din **Greci** şi Simeon din **Hulpăşeşti**, scriind cum Mereuţă cu feciorii săi au vândut partea socru-său Gavril şi a soacrăsi Ioana din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Putnenilor, ce este în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 de taleri… / de la Ianachi vistiernic, Constandin jicnicer, Negre stolnic, Roşca şi Vetriş vornici de poartă, scriind că Ioana Căzăceasa, cu feciorii ei Ion şi Gavril, au vândut partea din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti**, ce sunt pe Smila, în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 40 galbeni… / de la aceiaşi boieri, scriind cum Ionaşco, feciorul lui Ionaşco din **Negreşti** a vândut ale sale drepte ocini şi moşii din satl **Hulpăşeşti** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 20 taleri de argint… / de la Crăciun, Porhirie şi Necula din **Floreni**, Strătulat din **Pătrăşcani**, Postolache şi Simion din **Bicani**, scriind cum Toader, feciorul lui Iftodi din Hulpăşeni a dăruit ale sale drepte părţi din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Neculai, feciorul lui Frim din **Zmeeni**, Ionaşco Şălarul de **Suseni**, Stratul de **Băcani**, Pavăl fecior lui Bâtcă şi popa Buguţa de **Portăreşti**, scriind cum fraţii Constantin Şoitul şi Dumitraşco au vândut a treia parte dintr-un bătrân din

satul **Ibăneşti** şi din **Hulpăşeni** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 90 taleri de argint… / de la Racleş vătavul de **Stolniceni**, Toader Bujoranu şi Grădescul pitar, scriind cum Neculai, feciorul lui Zavantie de **Ivăneşti**, a vândut partea câtă i se va alege după mamă-sa Nastasia, fata lui Hilimon, din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Hilimoneştilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Toader Paladi stolnicul, Gavril şi Ciochină – vornici de Bârlad, Constantin Isar, Echim călugărul de **Portăreşti**, popa Andrei din **Băcani**, Neculai şi Buciumaş de **Zmeeni** şi Toader Bujoranu de **Fruntişăşti**, scriind cum Stratul, feciorul Irimiei Sărăcuţul de **Băcani**, a vândut părţile de moşie ale lui Vasile Cheptănariul de la **Ibăneşti** şi de la **Hulpăşeni**, din bătrânul Putnenilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Simion medelnicerul, Liciul, Ion Nuţul, Alexandru şi Ion Măciucă de **Polocineşti**, scriind cum a vândut Ion Giudele de Polocineşti a sa parte de sat din **Ibăneşti**; şi cu femeia sa şi-a vândut partea lor de ocină din **Şărbăneşti**, cât se va alege; şi Tudor din Poloceni a vândut partea lor din Şărbăneşti lui Şandru, iar Şandru a vândut lui Gheorghe Bogdan comis, drept 100 taleri de argint… / de la Dumitraşco Călin, ţoltuzul, cu 12 pârgari din târgul **Bârladului**, şi Crâste Gavriţa şi popa Gavril tot de acolo, scriind cum Gavril, feciorul lui Vasile, fratele lui Tămâie, nepot lui Căpăţână, a dăruit a sa dreaptă ocină de la **Poloceni**, ce este de la părinţii săi şi altă parte. Ce-i este cumpărătură de la Neagul, lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Zota, Toader Grădescul şi popa Costachi, scriind cum Ţigan de **Huşi** a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Belceşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30

taleri de argint”[577].

1900: „**Glăvăneşti**, sat în partea de nord a comunei Iepureni, plasa Turia, judeţul Iaşi, în stînga râului Jijia, cu o suprafață de 1.144 hectare şi o populaţie de 46 familii sau 206 suflete. Acest sat a fost desfiinţat în 1864, prin strămutarea locuitorilor în satul Stolniceni şi reînființat în 1870, prin împroprietărirea însurăţeilor. Are o biserică, zidită la anul 1837, cu 1 preot şi 2 dascăli. Moşia este proprietatea statului. Numărul vitelor e de 887 capete, din care: 148 vite mari cornute, 644 oi, 30 cai şi 65 râmători”[578].

GLĂVĂNEŞTI

(pe Nistru, fostul Seapca sau Sipca,
raionul Rezina, Moldova).

1610: Scrisoarea hotarnicilor domneşti Irimia Pistruiul şi Costea Brătuleanul, vătav de hânsari, care, împreună cu megieşii Bursuc de **Mihuleni**, Sircu şi Maxim din **Glăvăneşti**, Crincul din **Glăvăneşti** şi Ignat din **Şoldăneşti** fac ştire lui Boul vistiernic „pentru rândul hotarului satelor **Mihuleanii** (comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova) şi **Glăvăneştii** (pe Nistru, fostul Seap-

---

577 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 76, pp. 123-128

578 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 570

ca sau Sipca, raionul Rezina[579], Moldova), de către hotarul Miţovoii cu Pisoţchi… şi am aflat cu sufletele precum au fost dintru întâi şi am pus stâlpi deasupra văii Hlibocăi (adică unde s-a ucis ciobanul), şi am pus stâlpi unde cade Hliboca în Cobăleanca, din partea cea din jos a văii, şi am pus stâlp deasupra hârtopului Polonici şi în deal, din sus de heleşteul cel vechi, şi am pus stâlp în gura piscului crucii Poloniciul, unde cade Polonicica în valea Ciorna, adică Neagra. Aceasta mărturisim cu sufletele noastre”[580].

1733, septembrie 26: Scrisoarea lui Grigoraş Potârcă, trimisul domnesc la „**Glăvăneşti**, din Ciorna în Sus” ca să hotărască satul dinspre alte moşii, şi constată părţi că satul Glăvăneşti „nu are nici o pricină, numai din sus, dinspre moşia **Balamotenilor** nu se găsesc hotarele, nici se află nimeni din megieşi care să le ştie”[581].

GLIGOREŞTI

(sat pe gârla Putnei, lângă Oleşeşti,
comuna Ţifeşti, Vrancea).

1638, iulie 15: Zapisul lui Ştefan Moimăscul bic armaş şi Dabija staroste de Putna, în care mărturisesc despre „o pâră ce au avut popa din **Gligoreşti** (sat pe gârla

579 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 111

580 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, p. 163

581 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 216, 217

Putnei, Vrancea) cu Stanca, fata Martei de **Ţigăneşti** (lângă Purceleşti, azi Putna, comuna Boloteşti, Vrancea) pentru o vie, ce a fost vândut Toader, bărbatul Stancăi, popii Ştefan, iar apoi Stanca se apucă să ia acea vie de la popa Ştefan. Deci noi aşa i-am aflat judeţul, jumătate de vie să fie a Stancăi, iar jumătate să fie a lui Toader, bărbatului, căci moşia a fost a Stancăi, iar Toader a pus via şi a făcut munca lui; pentru aceea popii Ştefan să-i fie jumătate de vie, ce-i este cumpărătură de la Toader, iar jumătate să fie a Stancăi, cum şi ei, de bunăvoia lor, popa Ştefan cu Stanca, s-au tocmit şi s-au împăcat dinaintea noastră”[582].

1643, iunie 17: Lupul şi Ursul, feciorii lui Toader Boţ, nepotul Gheorghe, feciorul Măgdălinei, Mănăilă, Ionaşco şi Nastasia şi alţi nepoţi, fiii surorilor lor Ilca şi Protasiia, vând pitarului Buta, drept 50 lei bani gata, „un vad de moară, vadul din jos, în satul **Gligoreşti** (lângă Oleşeşti, comuna Ţifeşti, Vrancea)… dinaintea lui Romăşcel, staroste de Putna, Neagoe ce a fost pitar, Pătrăşcan cămăraşul, Gligorie Cuibar, Gligorie Botneanul, Slăvilă, Neagul şi Hilimon”[583].

1644, februarie 26: Scrisoarea pârcălabului Dabijea şi a diacului Pătraşco, prin care îl informează pe Vasile Lupu voievod că, la cererea călugărilor de la Bistriţa, au fost „la sat, la sat la **Ţigăneşti**, să alegem nişte părţi de ocină, ce a fost cumpărat Sacaluş, ce a fost pârcălab, de la Trif, moşul Tomei Melencei şi al lui Ilie, Obrejie, Trif, Cozma şi alţi răzeşi ai lor, feciorii Melencei

---

582 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 412, p. 395

583 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 111, p. 117

şi ai Cârstinei, nepoţii lui Trif, şi le-a dat pentru sufletul său sfintei mănăstiri Bistriţa. / După aceea, iar le-au vândut feciorii Melencei şi ai Cârstinei lui Tănasie, ce a fost vornic, şi Tănasie le-a dat pentru sufletul său sfintei mănăstiri a Bisericanilor. / Deci am strâns oameni buni, anume Vasilie Scânteie şi Lupul din **Căpoteşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), Dumitru, Pătrăşcan, Florea şi Arion din **Ţigăneşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), Slăvilă din **Gligoreşti** (lângă Oleşeşti, comuna Ţifeşti, Vrancea), Anghel de **Cofeşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), Vasile Hulpaş şi Căzacul de **Bătineşti** (comuna Ţifeşti, Vrancea)… şi am ales partea lui Sacaluş, jumătate de vad de moară, cu trei pământuri din frunte, două din vadul Bisericanilor, ce s-au aflat necumpărate de vornicul Tănasie, şi un pământ din jos de vadul Bisericanilor, şi şi jumătate de vad de moară din jos de morile Bisericanilor. Şi le-am stâlpit, şi le-am dat pe mâna călugărilor de la Bistriţa, cum scrie cartea măriei tale”[584].

GLINGENII

(azi Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova).

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scum-

[584] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 247, p. 226

pia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti"; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator, pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra"; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcă-rează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixan-dru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi"; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Un-gheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi… a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râş-cani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stancăi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui

Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi"; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii"; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi"; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod. Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult"; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri

bătuţi”; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi”; / „satul **Şotropenii** (lângă Perieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru 100 de taleri bătuţi”; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi”; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod”; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni”; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară, fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni,

dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare”[585].

1904: „**Glinjeni**, sat mare în judeţul Bălţi, aşezat în valea Ciulucul Chişcărenilor. Face parte din volosti Chişcăreni. Are 348 case, cu o populaţie de 2.987 suflete; o biserică, cu hramul Adormirii; şcoală elementară rusească. Ţăranii posedă pământ 2.983 deseatini. Are un eleşteu, 470 vite mari, 124 cai”[586].

GLIŢENI

(azi Hlingeni, comuna Mihuleni, â
raionul Rezina, Moldova).

1634, ianuarie 15: Întărit de Moise Moghila voievod mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi, care primeşte uric pentru „**Gliţeni** (azi Hlingeni, comuna Mihuleni, raionul Rezina, Moldova), cumpărată de Enache postelnic (şi lăsată danie mănăstirii – n. n.) de la călugărul Prohor şi ceilalţi de la Pantocrator, pe 200 taleri”[587].

---

585 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

586 Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 104

587 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 24, p. 26

GLODENI

(sat lângă Vorona Mare, Botoşani).

1433, noiembrie 16: Întărit de Ştefan voievod lui Hodco Costici şi femeii sale Vasiutca, care primesc uric pentru „satele pe Vorona, anume: curtea Anuşcăi şi Hueţeni, şi Sineşti, lângă Vereşceac, şi Glodeni, unde este jude Nenciul, şi moara pe Siret, unde este Hueţ… Iar hotarul acestor sate să fie după hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[588].

GLODENI

(pe Bahlui, lângă Holm, comuna Podu Iloaie, Iaşi).

1444, septembrie 1: Întărit de Ştefan voievod lui Mic Crai, care primeşte uric pentru satele „ocina lui dreaptă, anume: Budeşti, pe Pârâul Negru, şi, la obârşia Pârâului Alb, Maleşti şi **Glodeni**, şi **Craeştii** pe Pârâul Negru. Şi, de asemenea… Obârşia, pe Pârâul Alb, şi, la obârşia Pârâului Negru, Bahna, şi, pe Pârâul Alb, jumătate din sat Hlăpeşti, partea de la Măleşti… Iar hotarul

[588] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 120, pp. 173, 174

acestor sate să fie după hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[589].

1540, mai 1: Întărit de Ştefan (Lăcustă) voievod sulgerului Nicoară, care cumpără, cu 100 zloţi tătăreşti, de la fraţii Ilea, Anghelina şi Tudora, feciorii Cârstei din Blodeni, „din dresul de cumpărătură de a avut moşul (bunicul) lor Crăste de Glodeni de la Ştefan voievod, din jumătate de sat **Glodeni** (pe Bahlui, în Cârligătura, lângă Holm[590], Iaşi), a treia parte, partea din jos, de către Bahlui… / Aşijderea, de la unchiul lui Ivanco Şărbaca, un sat, anume **Şărbaca** pe Ciuluc, la Colac, drept 100 zloţi tătăreşti”[591].

GLODENI

(sat pe Tutova, lângă Cristeşti, comuna Puieşti, Vaslui).

1455, august 15: Întărit de Petru voievod, comisului Petru care primeşte uric pentru „satele, pe Tutova, anume: Grădeşti, unde este casa lui, şi, mai jos, Făuroane, şi Stănigeşti, şi Hălmăgeşti, sub Cetatea, pe care le-a cumpărat de la Mihul logofăt pentru 80 de zloţi, şi **Glodeni**, pe care l-a cumpărat de la Mihul Tudora, pentru 55 de zloţi, şi Borceşti, pe care l-a cumpărat de la fiii lui

[589] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 250, pp. 353-355

[590] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 112

[591] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, pp. 236, 237

Negrilă pentru 60 de zloţi, şi, la obârşia Studineţului, Dragsini, şi prisaca lui de la Jica"[592]. Hotarul, din veac.

1555, aprilie 24: Întărit de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod lui Anton şi femeii lui Ileana, şi lui Ilea, fiul Feadei, care cumpără de la Ion Gherasim, fiul Anghelinei, fata Miclei, strănepot Simei logofăt, drept 125 zloţi tătăreşti, „a sa dreaptă ocină şi moşie din dresele de cumpărătură ce-a avut străbunul său Sima logofăt de la strămoşii domniei mele, Ilie şi Ştefan voievozi, a patra parte de sat **Glodeni**"[593].

1623, ianuarie 18: Întărit de Ştefan Tomşa voievod lui Dumitraşco, fost stolnic, care cumpără, cu 30 de taleri, de la Meletiana, fiica lui Gligor, şi de la nepotul ei Gligorie, fiul popii Crăciun, amândoi nepoţii lui Silion, „jumătate din a treia parte a întregului sat **Glodeni** (lângă Cristeşti, Vaslui), cu loc de moară şi cu tot venitul"[594]. Dumitraşco stolnic a mai cumpărat „a patra parte din a treia parte a aceluiaşi sat **Glodenii**", cu 15 taleri, de la Cârstea, Nechifor şi Axenia, fiii lui Ion, nepoţi lui Silion, dar şi „a patra parte din jumătatea satului **Cernaţi, care se cheamă Dilţigani**i pe Bogdana" (înglobat în Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), cumpărată, cu 50 taleri, de la Gavril, fiul lui Toader Bălţatul, nepotul lui Cozma medelnicer. De la mătuşa lui, Urâta, fiica lui Moise Boureanul, a primit danie, pentru pomenirea ei şi a părinţilor ei… „cât se va alege din satul **Stoeşti** pe gârla Putnei (în Foc-

---

592 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 49, pp. 69-71

593 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XIX, Iaşi 1927, pp. 21-23

594 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 6, pp. 6-8

şani, Vrancea) şi cu jumătate de vad de moară din acelaşi sat Stoeşti”, conform zapisului de mărturie a şoltuzului şi a celor 12 pârgari din Bârlad.

1625, august 6: Zapisul de mărturie prin care Mihai din **Jigoreni**, fiul lui Ciul, vinde „opt delniţe de fân, în locul Poiana Mănăstire, lui Toader Grecului din **Făureşti** şi frăţâne-său, lui Dumitru ot tam, drept 25 de taleri bani buni… Şi Vasilie, feciorul lui Coste din Jigoreni au vândut partea sa şi partea lui Meşco şi Toader Auru din **Olăşei** şi-au vândut partea toată, şi Tomeghia şi Toader, feciorii lui Gheorghiaş din Jigoreni… pentru 16 taleri bani buni, aşijderea lui Toader Grecului şi frăţâne-său Dumitru… Şi în tocmeala noastră au fost Andruşco, Braia şi Gherasim din **Făureşti**, şi Ionaşco din **Glodeni**, şi popa Vasile din Jigoreni”[595].

1625, decembrie 16: Întărit de Radul voievod fraţilor Toader Greculeţ şi Dumitru din **Făureşti** (lângă Jigoreni, Vaslui), în baza unui „zapis de mărturie de la mulţi oameni buni”: Andruşco, Braia şi Gherasim din Făureşti, Ionaşco din **Glodeni** (lângă Cristeşti, Vaslui), preotul Vasile şi Solomon din **Jigoreni** (sat, Iaşi), „scriind în acel zapis că el şi-a cumpărat loc de fânaţ în Poiana Mănăstirii şi din pădure, a cumpărat partea lui Mihail din Jigoreni, ce se va alege partea lui din Poiana Mănăstirii şi din pădurea de acolo, şi de la Gavril de acolo, şi de la Vasile, fiul lui Costea din Jigoreni, şi de la Meşco de acolo, şi de la Tomeghia de acolo, şi de la Toader, fiul lui Gheorghiaş de acolo, şi de la Toader Auru

[595] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 364, p. 434

din **Oloşei** (Olăşei, azi Văleni, comuna Ţibăneşti, Iaşi)… Şi le-a dat pentru aceste părţi 41 taleri număraţi"[596].

1632, mai 18: Zapisul fraţilor Vasile, Alexandra şi Samfira, feciorii lui Toader Bălţatul, prin care mărturisesc cum au vândut ocini „lui Dumitraşco vornicul din sat din **Crâsteşti**, şi din **Glodeni**, şi din **Hălmăgeni**, ce s-au venit partea noastră, şi din **Strânba**, de ce va alege hotarul acelor sate, şi ne-a plătit deplin"[597].

1692, decembrie 12: Ispisoc de judecată de la Constantin Cantemir voievod, după ce „s-au pârât de faţă Vasilie Ţirţachie cu Mirăuţă, pentru satul **Lăţcanii** (Leţcani), ce sunt în ţinutul Vasluiului, care se împarte în două părţi, pe doi bătrâni, zicâd Ţirţachie cum a ţinut un bătrân el, iar un alt bătrân l-a ţinut Mirăuţă, iar acum Mirăuţă s-a sculat să scoată pe Vasile Ţirţacă din moşie, zicând că n-are moşie nimica într-acel sat şi i-a luat şi uricul, deci domnia mea întâi am fost făcut o carte la Tiron, ca să pună pe Mirăuţă şi pe răzeşii lui să-şi caute 12 oameni buni, să jure cum nu are moşie Ţirţachi în satul Lăţcani, nici este de moşie de acolo şi, dacă or jura, să lipsească Ţirţachie din moşie, şi n-a aflat oameni să jure, iar Ţirţachie şi-a aflat patru oameni, anume Postolachie din **Mileşti**, Ion Chichiţă, Stratul şi Vasile Şindilă din **Dăneşti**, şi i-a adus înaintea domniei mele şi au mărturisit cum adevărat au avut şi moşul (bunicul) său, şi tatăl său, şi el până acum a ţinut; domnia mea nu i-am crezut nici pe acei oameni, ci, de iznoavă, am scris lui Golăe, vornicul de poartă, cum să-şi aducă Mirăuţă şi cu

---

596 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 400, p. 466

597 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 76, pp. 82, 83

răzeşii lui 24 de oameni înaintea lui Golăe şi să jure cum nu este de moşie Ţirţachie de acolo, din Lăţcani… Deci mergând acolo Golăe de trei-patru ori, ca să aducă acei 24 oameni Mirăuţă, să jure, n-a aflat Mirăuţă pe nimeni să jure, iar Vasile Ţirţachie a strâns oameni, anume Vasile Şindilă şi Ion din **Glodeani**, Postolachie din **Mileşti**, Stratul, Mihăilă, Nica şi Ion Chigheaci, de au mărturisit cum este Vasile Ţirţachie om de acolo, de Lăţcani, şi a ţinut bătrânul Ivan, cum au ţinut moşul şi tatăl său, iar bătrânul Ion de Mirăuţă… Deci domnia mea îi întărim lui Vasile Ţirţachie ca să-şi ţină bătrânul său Ivan"[598].

1774, iulie 5: Satul **Glodenii**, al spătarului Cuza, ţinutul Vasluiului, ocolul Fundului, după recensământul lui Rumeanţev[599], avea următorii: **Birnici:** Vasile, pas / Tănasă, Buhuș, plugar / Gavril, vier / Alicsandru Aliman, plugar / Lupul, abăger, vier / Panaite, vier / Ursul Purice, plugar / Ștefan Baciul, vier / Vasile, văcar / Toader, cioban / Cotoronțu, dârvar / Neculai Frunză, dârvar. // **Preoți:** Popa Ursul / Popa Sandul. // **Diaconi:** Gheorghi, diacon / Sandul, diacon. // **Țiganii:** Ion Hâba / Ștefan / Gheorghi / Ion, bucătar / Ursul / Toader / Ștefan / Alicsandru / Toader / Vasile.

1900: „**Glodeni**, sat în judeţul Vaslui, plasa Funduri, comuna Parpaeniţa, așezat într-o mică vale, formată de dealul Glodeni, pe o suprafață de 796 hectare, cu o populaţie de 70 familii sau 354 suflete. Aici este o biserică. făcută de Constantin Ciurdea, la 1868, deservită

598 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 109

599 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 240

azi de 2 cântăreţi. Vite: 183 vite mari cornute, 656 oi, 35 cai, 58 râmători. Locuitorii posedă 66 stupi”[600].

GLODENI

(pe Telejna, în Bereasa, comuna Dăneşti, Vaslui)**.**

1462, octombrie 5: Întărit de Ştefan voievod lui Petru Glodeanul, care primeşte uric pentru „ocina lui dreaptă, satul anume Glodeni pe Telejna, mai sus de Murgu”[601]. Hotarul, din veac.

1484, mai 13: Întărit de Ştefan voievod lui Oană Tihul, care cumpără, cu 120 zloţi tătăreşti, de la Petru Glodeanul, „satul **Glodeni** la obârşia apei Teleajinei”[602].

1552, aprilie 2: Întărit de Ştefan (Rareş) voievod Neacşei, fata Furdinei, şi mătuşii ei Neacşa, fata Fărodei, care împart moşiile „din dresele de împărţeală şi întăritură ce ele au avut de la vărul domniei mele, tânărul Ştefan voievod, **Negrileştii** pe Teleajin şi satul **Glodenii**, şi jumătate din **Muncel**”[603].

---

600 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 575

601 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 110, pp. 157, 158

602 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, pp.95-98

603 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, pp. 104-107

GLODENI

(inclus în Vorniceni, comuna Vorniceni, Botoşani).

1490, noiembrie 26: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Voroneţ, drept danie voievodală, „un sat lângă Stăuceni, anume **Glodenii**, unde a fost Stan”[604] (inclus în Vorniceni, comuna Vorniceni, Botoşani), sat pe care l-a cumpărat, cu 150 de zloţi tătăreşti, de la Sima păhărnicel şi sora lui Annuşca, paniţa lui Şandru comis, copiii lui Lazor, şi de la Nastea, paniţa lui Hărman şi de la sora ei Ilca, şi de la fratele lor Toma păhărnicel, copiii lui Coste.

1491, noiembrie 29: Satul **Glodeni**, „unde a fost Stan, lângă **Stăuceni**, cumpărat de la Sima paharnicul şi sora lui Anuşca, jupâneasa lui Sandul comis, feciorii lui Lazor… ce -au avut Lazor şi fratele lui Costea, de la moşul (bunicul) domniei sale Alexandru voievod, încă l-a schimbat (Ştefan cel Mare) cu mănăstirea Homorul”[605].

1520, iulie: Întărit de Ştefan (cel Tânăr) voievod Mănăstirii Homorului, care primeşte ispisoc pentru „satele ce sunt danie şi cumpărătură de moşul (bunicul) meu Ştefan voievod şi de la părintele domniei mele Bogdan voievod, anume **Dvornicenii** sub Dumbrava înaltă, şi **Stăucenii**, şi **Glodenii**, şi, deasupra Soloneţului, satul **Pârteştii** (de Sus, Bucovina), şi **seliştea lui Dienăş** (Pârteştii de Jos, Bucovina), şi, la Boteni, o prisacă în

[604] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. III, Bucureşti 1980, doc. 81, pp. 158-161

[605] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, p. 163

Corneşti, şi sub Bohotin, altă prisacă, anume **Zlătăroaia**, şi un munte, anume Ostra cu slatina din **Ostra** (Bucovina); şi i-am mai dat un iezer, anume Oreahovul, şi cu două şomoldoace (iezere) aproape de dânsul, anume **Beşilele** (raionul Vulcăneşti[606], Moldova) şi **Ciulineţul** (la Crihana, raionul Cahul[607], Moldova), şi gârla Oreahului, anume **Topileana** (raionul Vulcăneşti[608], Moldova), cu alte iezăraşe, câte sunt aproape de Oreahov"[609].

GLODENI

(sat inclus în Bucium, comuna Valea Ursului, Neamţ).

1617: Ispisoc de judecată de la Radul voievod, după ce „fiii Pătrăşcoaei au pârât cu pâră mare pe vornicului Băseanul pentru jumătatea de sus din satul **Boţeşti**, care i s-a venit lui a o cumpăra în două dăţi: 100 ughi (ducaţi ungureşti) a dat fraţilor lui Costil, iar altă 100 ughi a dat lui Toader stolnicul, pentru că a fost luată de către Eremia Moghilă vodă pentru hiclenie, când a venit Costil cu răzvan voievod asupra ţării noastre; a treia 100 ughi a fost cheltuit-o pentru biserică, ce a fost pustie de mulţi

---

606 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 32
607 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 62
608 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 260
609 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române între 1428-1757*, vol. XXIV, Iaşi 1930, pp. 166, 167

ani, şi altă cheltuială, căci a făcut două iazuri, case, mori, stupi, clopotniţă şi multe cheltuieli, şi le-a fost dată lor zi în două săptămâni, pe obiceiul ţării, din luna aprilie, 29 zile, în două spătămâni, şi când a fost zi, ei n-au întors nimic… Pentru aceea, fiii Pătrăşcoae au rămas… / Şi de asemenea, întărim lui Băseanul şi jupânesei lui Varvara, fata lui Petre Hohulea, nepoată lui Dumitru Hohulea vornic, din drese ce a avut bunicul ei de la Iliaş voievod, satul **Şofrăneştii** pe Şacovăţ, cu mori pe Şacovăţ, ce-i sunt ei cumpărătură de la Andreica, ureadnic de Bădeuţi, pentru 700 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi am întprit Băseanului vornic ocina ce a cumpărat de la Gheanghe, fiul lui Ionaşco, nepot Savei, a patra parte de sat **Ţibăneşti** pe Şacovăţ, cu loc de moară în Şacovăţ, pentru 50 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit a patra parte din **Răzina** pe Nistru, cumpărată de la Candachia, fata Magdalinei, nepoata Petrei Hohulea, drept 25 talei. / Şi iarăşi i-a, întărit lui a patra parte din **Stoileşti** pe Rebricea, cumpărată de la Pătraşco şi Ion, fiii lui Lazor Cercel, pentru 25 ughi. / Şi jumătate din satul **Crăciuneşti**, ce-l la obârşia apei Goliei, din jumătate a treia parte, cumpărată de la Arsenie, fiul Malei, nepot Annei, şi de la nepoţii ei Roma, şi Anton şi Platon, fiii Neagului, nepoţi Sorei, şi de la unchiul lor Baloş, fiul Sorei, drept 20 taleri curaţi. / Şi jumătate din a treia parte din jumătate de sat **Crăciuneşti**, cumpărată de la Simion, fiul lui Dumitru, fiul popii Oatu, de la nepoţii săi Ignat şi Ioan, nepoţi Olenii, drept 15 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit două părţi din jumătatea dinspre răsărit a satului **Tulova**, ce se numeşte **Glodenii**, cumpărat de la Gherman şi Andronic, feciorii Tacoşei, de la nepoţii lor Condrea Lăbuşco, Ionaşco şi Sora, copiii Căcii, şi de la frate-său Ion, nepot Nastei,

drept 35 taleri curaţi, din drese de împărţeală ce au avut Nastea şi sora ei Tacoşa de la bătrânul Petru voievod. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătatea dinspre apus jumătate din acelaşi sat Glodeni, cumpărat cu 30 ughi galbeni (ducaţi ungureşti de aur). / Şi a patra parte din satul **Scănteae**, ce a cumpărat-o de la Toader, Mihăil şi Drăghina Scăntee, copiii lui Scăntee, nepoţi lui Trifan, drept 26 ughi galbeni. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătate de sat **Tulova**, ce se numeşte **Glodeni**, dinspre apus, cumpărată de la Vasilca, fata Nastasiei, nepoata lui Ionaşco Fărăraş, drept 12 taleri curaţi. / Şi iarăşi, din a patra parte, trei părţi, şi din a cincea parte, a treia parte, cumpărătură din jumătatea de jos a satului **Boţeşti**, de la Miron, fecior lui Nebojatco, nepot lui Ilie Boţescul, de la Costea şi Mihail, fiii lui Vasile, nepoţi iarăşi lui Ilie Boţescul, pentru 100 ughi galbeni, din drese ce au avut de împărţeală de la bătrânul Petru voievod. / Şi a patra parte din satul **Boţeşti**, o parte şi jumătate din a cincea parte, şi o parte şi jumătate de la Ionaşco, Gavril, Sofronia, Buna, Cristina, Vasile şi Pătraşco, fiii lui Oană, nepoţi lui Ilie Boţescul, drept 50 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit , din jumătatea de sus a satului **Vultureşti**, partea Sorei, fata Copăceanului, nepoata Oanei, drept 80 ughi galbeni. / Şi a patra parte dintr-o selişte **Nicoriţa** pe Rebricea cea mică, care acum se numeşte **Hilimăneşti**, şi din altă parte, cumpărătură de la Tudora Varticoae, nepoata Cristinei, fata Siminei, drept 300 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi, din cea de jos a treia parte din satul **Miclăuşenii**, ce se numeşte **Graurii**, 12 pământuri din toate ţarinile, cumpărate de la Solomia, fata lui Ion Graur, drept 20 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit un loc de prisacă pe

Bârlad, din sus de satul **Dobroslăveşti**, cumpărătură de la Mărica, Ana şi Costanda, fiii lui Oţăl”[610].

1624, februarie 1: Zapis de mărturie de la marele logofăt Ghianghea, fostul vornic Ion „şi alţi oameni buni de la ţară, anume Vasile păhărnicel din **Iucşeşti** (sat pe Siret, comuna Iucşeşti, Neamţ), şi Păntelei păhărnicel din **Băloşeşti** (lângă Buruieneşti, comuna Doljeşti, Neamţ), şi Bosiioc din **Bătrâneşti** (comuna Bătrâneşti, Neamţ), şi Zaharia din **Glodeni** (sat inclus în Bucium, comuna Valea Ursului, Neamţ), şi Raţă vătahul din **Ruşi** (ţinutul Roman, Bacău), precum fostul pârcălab de Roman, Apostol, a cumpărat, cu 110 taleri buni, de la fraţii Vasile Hasnăş, Todosiia şi Nastasiia, „partea lor, cât se va alege, din Băloşeşti”[611].

1625, aprilie 25: Zapis de mărturie de la Lelea, nevasta lui Gligorie, fata lui Grozav din satul **Glodeni**, şi de la feciorii ei Costachi, Severiian, Cozma, Iona, Mărica, Loghina, şi de la ginerii Nistor şi Andrei, în care scriu că „părutu-ne-au că acea ocină în sat de Glodenii, a patra parte, a noastră, a tuturor, nu este plătită deplin cu cei 80 de taleri bătuţi, ce au fost daţi în mâna maicii noastre”, deci au „strâns oameni buni, megieşi de primprejur, şi de în sus, şi de în jos, şi am ieşit la ţarină şi am aflat 51 de pământuri din **Fundătură**, şi fără un eleşteu dinspre **Bătrâneşti**, ce se împarte în două cu Zaharia din Glodeni, şi fără vatra satului”. Cumpărătorul, pârcălabul Apostol le-a mai „dat 20 taleri bani buni”, iar satul îi

---

610 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 121-129

611 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 167, p. 218

rămâne lui, în aşteptarea „uricului satului, când va ieşi”[612].

1636, ianuarie 26: Scrisoarea diacului Luchian, în care arată că a fost, împreună cu medelnicerul cel mare Apostol „ca să-i alegem toată ocina lui de la **Băloşeşti**” şi, după ce au adunat martorii, „aflatu-s-a partea dumisale de moşie şi de la Vasilcea 15 pământuri, din partea Dureştilor, 7 pământuri, partea lui Maxin, Mierăi şi a lui Ionaşco, din partea Lupului de **Mijloceni** (lângă Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ) feciorul Mircei, şi 12 pământuri din Mijloceni, partea lui Mihăilă Dumitru, nepotul Visternicului, ce li-i cumpărătură de tatăl lor, Necoară armaşul, şi 12 pământuri, iar din Mijloceni, partea lui Ursu, din partea Visternicului, şi 18 pământuri, însă cu ploștenci, din partea Popeștilor Urgiceștilor, partea popii lui Ionașco, și de tatăl lor, armașul, de la Gligorie Pobircu, și o cumpărărură, ce-i în hotarul Iucșeștilor, marginea pădurii, deinspre prisaca Băiseanului, ce-i este cumpărătură de la Ștefan, feciorul Sindzeanei, și fără fânațuri, ce se vor alege, partea dumisale, în hotarul Bălоșeștilor. / Și aceasta s-a ales numai partea lui dinspre frații săi, moșie și cumpărătură, dinaintea a mulți oameni buni: Toader, Vasile, Avram, Larion, Toader Fărcescul de **Iucșești** (Icuşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ), Simion Băisan, Ursu de **Băloșești** (Băluşeşti, comuna Icuşeşti, Neamţ), și Bălan şi Baciul de **Glodeni** (înglobat în Buciumi, comuna Valea Ursului, Neamţ)”[613].

---

612 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 315, pp. 387, 388

613 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 317, p. 357

1774, iunie 26: Satul **Glodenii**, sat răzeşesc, ţinutul Romanului, ocolul de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[614], avea **toată suma caselor 13**. Scădere rufeturi 8: 1 diacon, 3 mazili, 4 văduve. Rămân birnici 5. / **Birnici**: Vasile Căruntu / Ursache, pas / Andronachi, argat lui Șoroagă / Andronic Pascal. // **Rufeturi**: Ioniță Moschici, mazil /Ioniță sin (fiu) lui Șoroagă, mazil / Iordachi Cazimir, mazil / Antohi, diacon / Ioana, săracă /Lupa, săracă / Măriuța, săracă / Tudora, săracă**.**

GLODENI

(lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui).

1635, martie 24: Zapisul lui Istratie şi Lazor din **Glodeni** (lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui), al popii Măteiu şi Pântea din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) şi al lui Tilie şi Răzmiriţă din **Codăeşti** (cvomuna Codăeşti, Vaslui), prin care mărturisesc că au venit în faţa lor fetele Tudorii, Ileana, Acsinia, Mica şi Mărica, nepoatele lui Purcel postelnicul şi au vândut vornicului Cehan „moşia ce au avut în sat, în **Duşeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), partea Tudorii toată şi a lui Ionaşco tij (la fel) toată, şi jumătate de parte a lui Pătraşco, pentru 35 de galbeni, bani buni, cum umblă la vistierie”[615].

---

[614] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 273

[615] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 67, pp. 74, 75

1635, aprilie 4: Zapisul lui Zaharia, fiul lui Bilţă din Păşcani prin care vinde partea lui „din **Păşcani** (lângă Mirceşti, comuna Tăcuta, Vaslui), partea de jos, din a treia parte, jumătate, lui Istratie din **Glodeni** (comuna Soleşti, Vaslui), drept 14 ughi bani gata. Şi s-a făcut acest zapis în casa lui Lazor Drulea din Glodeni", de faţă fiind Lazor Drulea şi Rusul din Glodeni, Pătraşco, Ionaşcu şi Frimu din **Dănceşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Ciobăniţă şi Loghin din **Mirceşti** (comuna Tăcuta, Vaslui) „şi alţi mulţi oameni buni"[616].

1635, mai 13: Zapisul lui Zaharia sin Bilţu din Paşcani, în care mărturiseşte că a vândut „partea de ocină de sat de **Păşcani** (lângă Mirceşti, comuna Tăcuta, Vaslui), partea de jos, din jumătate de sat a treia parte, cu vad de moară… lui Istratie din **Glodeni** (lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui), drept 14 ughi. Şi au fost într-această tocmeală Popa Simion, Pătraşco Peticul, Frimul şi Ionaşco de **Dănceşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Lazor şi Rusul de **Glodeni** şi mulţi oameni buni"[617].

1636, august 1: Zapisul lui Dumitru Teleagă, Precup Urduca, Ion Buga şi sora lor Sanhira, prin care mărturisesc că şi-au pus „moşia noastră zălog… la Lazor şi la Drulea de **Glodeni** (lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui), pentru 15 taleri şi 4 stupi. Şi la tocmeală au fost Pătraşcu păhărnicel, Ionaşcu Talpă şi Gâdea de **Dănceşti**

[616] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 83, p. 105

[617] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 115, p. 153

(comuna Codăeşti, Vaslui), Dane, Sârghi şi Ionel de **Potropopeşti** (Protopopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui)”[618].

1639, mai 18: Vasile, Alecsandra şi Samfiram feciorii lui Doader Bălţatul vând vornicului Dumitraşco (Gheuca) „ocina şi moşia din sat di **Cârsteşti** (Cristeşti, comuna Puieşti, Vaslui), din **Glodeni** (lângă Iaz, comuna Soleşti, Vaslui) şi din **Hălmăgeni** (lângă Cristeşti, comuna Puieşti, Vaslui), ce s-a venit partea noastră, şi sin **Stânba** (Strâmba, azi Cetăţuia, comuna Puieşti, Vaslui), ce se vor alege hotarul acelor sate”[619].

1709, august 7: Întărit de Mihai Racoviţă voievod lui Iordachi Ruset, fostul mare vornic al Ţării de Jos, care primeşte ispisoc pe a sa „dreaptă ocină şi moşie, pe seliştile **Dănceşti**, **Păşcani** şi **Glodeni**, care sunt pe apa Cuţitnei, la ţinutul Vasluiului, din drese de cumpărături ale socrului său Neculai Racoviţă… Şi am trimis hotarnici şi am aflat la Dănceşti 170 pământuri, la Păşcani 118 pământuri şi la Glodeni 94 pământuri, iar pământul 20 paşi în frunte de lat… iar hotarele acestor selişti s-au hotătât, de jur, împrejur, la un loc, începându-se semnele hotarului **Dănceştilor** din sus, dinspre Mirceşti, din jos de moara Zahariei vătavul s-a pus stâlp de piatră, din deal, pe drum, de acolo pe hat, drept la deal spre răsărit, s-a aflat stâlp de piatră vechi pe hat, de acolo, la altă piatră veche, ce s-a aflat deasupra, în deal, la curmătură, şi se coboară la vale horţâş pe costișă, tot pe un hat, până în Dumasca, de acolo pe vale Dumascăi în jos, dându-și coaste cu hotarul Dobrovățului, până unde dă Dumasca în

---

[618] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 471, p. 532

[619] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 138, pp. 152, 153

Cuțitna, și iar s-a pus un stâlp de piatră, lângă pârâul Dumascăi cel vechi, precum au dat seamă răzeșii. / De acolo, peste șes și pe apa Cuțitnei tot horțiș, cam jos, cum caută piatra, și se împreună cu hotarul Codăeștilor; de acolo, drept la deal de valea pietrelor, la un stâlp mare de piatră vechi; de acolo, tot drept la deal, până în hotarul Codăeștilor, și, de aici, în sus, zarea dialului, și pin pădure, pe lângă hotarul Șurineștilor, prin fundătura Dolhăi, și pe deasupra poieni Clepoaea, până în hotarul Mirceștilor, de acolo se pogoară la vale, pin fundătura văii Mirceștilor, pe din sus de poiana Clepoaea, pe costișa Holmului dinspre apus, până în vârful Holmului, și se coboară la vale, prin pornituri, pe costișa dinspre răsărit, până în apa Cuțitnei și s-a pus un stâlp die piatră supt coasta Holmului, din vale de drumul Mirceștilor; / de acolo, drept spre răsărit, peste șes și peste apa Cuțitnei, pe din jos de moara Zahariei vătavul, ce s-a zis mai sus, la hotarul cel dintâi, din sus de selіştea Dănceștilor, de unde s-au început a se hotărî dintâi. Atâta este tot hotarul, cu tot venitul, acestor trei selişti ce s-au numit mai sus… precum văzum și mărturia de la hotarnici, cu pecețile răzeșilor anume: Tănasă călugărul, nepotul Peicului ot Dăncești, Toader brat (frate), Frimul, Cocul sin popa Dumitrașco, Ștefan Robul sin Ducăi din **Dăneceşti**, Toader, Goian, Ion Lișcanu braț (ftate) Zahariei ot **Mirceşti**, Ostahi Bostan ot **Potropești**, Neculai bulucbaș ot **Iași**, Nechita postelnic, Mihăilă Tânjală, Ion Negre ot **Codăești**, Dănilă curteanul ot **Șerbești**, și Chifanea, Gheorghiţă Cazacul ot **Șărbotești**, Vasile Pasat ot **Pribeşti** şi alşi oameni buni”[620].

[620] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 189-192

1693, martie 1: Zapis de la Chirilă de **Baliţiani** şi Tiron de **Olăneşti**, în care mărturisesc „precum a venit Mihalcia din **Glodiani** la vorniculIon Racoviţă şi s-a rugat să-i dea un poloboc de miere, iar el, pentru acel poloboc, să-i dea ce i se va alege din satul **Cojocari**"[621].

1774, iulie 5: Satul **Glodenii**, al Gândulesei, ţinutul Vasluiului, ocolul Fundului, după recensământul lui Rumeanţev[622], avea următorii: **Birnici:** Ion Săroiu / Ion zet (ginere) lui Pumnete / Ioniță Sfredel / Neculai Duman / Melinti Birnivig. // **Ruptași:** Ștefan Săroiul. // **Mazili:** Lupul Săroiul, priș ot (vine din) Ținutul Eșului. // **Copii în casă:** Simion Duman. // **Călărași:** Ion a Oghinesii / Ioniță Ghirvase. // **Preoți:** Popa Costandin.

GLODENI

(înglobat în Iepureni, comuna Andrieşeni, Iaşi).

1520, martie 22: Întărit de Petru (Rareş) voievod lui Bran, fiul Nastei, seminţiei lui Felea, fiul Mariei, nepoţilor de frate Moga şi Dragoş, fiii popii Luca, nepoţii de soră Toader şi sora lui, copiii Vascăi, seminţiei lor Roman şi Ion, copiii Anghelinei, şi mătuşii lui Marena, toţi nepoţii Simei logofăt şi ai surorii lui Ana, cneaghina lui Bârsan, care primesc uric pentru „moşii din drese ce a avut bunicul lor Sima logofăt de la străunchii noştri Iliaş

[621] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 324, 325

[622] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 237

şi Ştefan voievozi, şi de la sora lui Ana, cu mărturie de la părintele domniei mele Ştefan voievod, satele anume **Glodenii** şi jumătate de sat **Voinova**, unde a fost Paşco vătăman, şi satul **Socii** şi **Duşeştii**; şi s-a cuvenit lor satul Duşeştii şi a patra parte din satul Glodenii, din partea din sus. / şi iarăşi, în partea lui Roman şi Ion, copiii Anghelinei, şi mătuşii lui Marena, partea lor, trei părţi din satul Glodeni şi jumătate de sat Voinova”[623].

1635, iulie 2: Zapisul fraţilor Ichimaşco, Ursu, Andrei, Antimia şi Busca, în care mărturisesc că au „vândut dintr-o parte de bătrân două părţi, aşijderea şi eu, Nastasia, fata lui Drăgan, şi Sohiica, sora Nastasiei, iar am vândut a treia parte dintr-acea parte, parte din mijloc, în sat de **Băloşeni** (lângă Borşa, comuna Vlădeni, Iaşi), ce este pe apa Jijiei, în ţinutul Iaşilor… jupânilor Toader Ştefan, Mihai Ungurul şi Paradis Saula, pentru 100 de lei, dinaintea a mulâi oameni buni: Gheorghe Grecul, Onaca fratele lui Romăşcel, Vasile şi Saca feciorii Hăugului şi Toader feciorul Grecului din **Băşeni** (azi Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), Vasile Hubăe ot **Hriţcani** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Pană Caceaun din **Iaşi**, Alexa şi Gheorghe Dimuţă, Constantin fost vornic din **Glodeni** (înglobat în Iepureni, comuna Andrieşeni, Iaşi), Căzacul, Nicoară şi Strătulat Dubniţă din **Mălăeşti** (comuna Gropniţa, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[624].

1639, septembrie 4: Irina, fata Botăi din **Băşăni** (în Mihail Kogălniceanu, comuna Ţigănaşi, Iaşi), vinde lui Ionaşco Grecei şi Radului din **Glodeni** (înglobat în

---

[623] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XVIII, Iaşi 1927, pp. 141, 142

[624] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 155, pp. 191, 192

Iepureni, comuna Andrieşeni, Iaşi), pentru 27 taleri, partea ei „din satul Băşăni, din jumătate de sat, din a patra parte, partea Botăi, şi iar din acea a patra parte, din partea lui Marco, a treia parte, partea Titei, din partea de jos, fără a patra parte din tot satul Băşănii, ce este stâlpită lui Constantin, cu rudele lui şi cu Andrieşeşti… dinaintea lui Gligorie din **Ostopceni** (lângă Rădeni, comuna Trifeşti, Iaşi), Grecul, Gheorghe, Constantin, Mihăilă, Samoilă, Toader, Silion, Dumitru lui One, Pătraşco, Toader Marco, Constantin a Condrei, Toader sin (fiu) Grecul şi Irimia ot **Băşăni**. Şi mi-au făcut plata deplin”[625].

GLODENI

(comuna Codăeşti, Vaslui).

1637, martie 15: Scrisoarea trimişilor domneşti Gligore de **Cozmeşti** (comuna Deleşti, Vaslui) şi Mihăilă şi Ştefan de **Munteneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), care au cercetat pâra lui Oţel Andronachi împotriva lui Spinul de **Comăneşti** (comuna Cavadineşti, Galaţi) „pentru o moară ce a făcut Oţel Andronache pe locul **Turceştilor** (azi Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui) şi un ţărmure este pe hotarul Comăneştilor, iar Spinul a zis, înaintea măriei dumitale, că-i îneacă fânaţul şi oarece arie bătrână”. Cercetând, împreună cu „toţi răzeşii din Comăneşti”, trimişii constată că moara „nu strică nimic pe

[625] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 224, p. 224

locul Comîneştilor, ce a grăit Spinul, un om fără de ispravă, pe chizmă, şi a fost moară şi mai de înainte vreme pe acel loc, la Capul Luncii, şi au venit cu toţi răzeşii Spinului şi l-au primit şi pe ţărumurile Comăneştilor, iar dintre aceşti răzeşi, cui va trebui să-şi facă moară, să le găsească mai sus loc de moară, să-şi facă… şi-i va primi şi Andronache, ca să-i întoarcă, de pe acel ţărmure. / Şi s-a făcut această scrisoare dinaintea lui Nicoară de **Răşcani** (comuna Dăneşti, Vaslui), Andrei nepotul Spinului, Vasile Motăş, Costancea, Dumitran, Gligorcea sin Păloga de **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), feciorii lui Oţel toţi; aceştia suntem toţi răzeşi şi l-am primit noi, cu toţii, pe acel loc şi, acum, cu nimic nu ne amestecăm. Şi au mai fost şi alţi megieşi între noi, anume Albotă din **Negrileşti** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Hilip din **Hilimoneşti** (lângă Măcreşti, comuna Rebricea, Vaslui), Apostol de Răşcani, Andreian de **Ciofeni** (comuna Zăpodeni, Vaslui), Sârbul şi Roman de **Hultureşti** (Vultureşti, comuna Vultureşti, Vaslui), Gligorcea de Glodeni, Mihăilă de **Munteneşti**, Pătraşco de **Băleşti** (comuna Piscu, Galaţi) şi mulţi oameni buni şi bătrâni”[626].

1637, aprilie 12: Zapisul lui Dumitru Buhuş fost vistiernic, în care mărturiseşte cum a cercetat pricina dintre Ionaşco Cehan vornic şi Dumitru Leoa uricarul „pentru nişte mori şi un eleşteu din sat din **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), ce este în ţinutul Vasluiului, pe Cutâtna”, pe care izbuteşte să-i împace. Martori: „Lupul din **Popeşti** (comuna Micleşti, Vaslui), Burnar din **Mânjeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Lazor din **Glodeni**

---

[626] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 39, pp. 39, 40

(comuna Codăeşti, Vaslui), Vasile, Condrea, popa Mătei şi Pătraşco Peicul din **Todireşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), Bălan şi Ţigan din **Şărboteşti** (Şerboteşti, comuna Soleşti, Vaslui) şi alţi oameni buni"[627].

1639, iulie 20: Vasile Drăguş biv (fost) pitar şi femeia lui Fădora vând Vârvarii Istrătoae din Glodeni şi feciorilor ei, drept 15 galbeni, „partea mea din sat din **Glodeni**, de ţinutul Vaslui, pe Cuţitna, din a treia parte de sat, a treia parte din partea de sus"[628].

1640, aprilie 10: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Dumitru, ce a fost vornic, s-a pârât de faţă, înaintea domniei mele, cu ginere-său Vasile Purcel şi cu toţi fraţii lui, cu Vasile Bogza şi cu toate fetele mătuşii sale Tudora, şi cu toată seminţia lui pentru o parte de ocină, din jumătate de sat **Codăeşti** (comuna Codăeşti, Vaslui), a treia parte, partea de sus, şi cu moară făcută de Dumitru vornicul, şi cu vaduri de moară în Cuţitna şi în Dobrovăţ, ce este în ţinutul Vasluiului, zicând Dumitru cum acea parte de ocină a cumpărat-o de la toţi feciorii lui Dumitru Purcel, cum a arătat şi zapis de mărturie şi dres de la domnia mea pentru acea parte de ocină. / Deci domnia mea le-am aflat lege şi le-am pus zi în două rânduri, să meargă la oameni buni, să socotească cât va fi dat Dumitru pe acea ocină şi cât va fi cheltuit pe pâră, când s-a pârât cu Cehan vornicul şi cu satul **Glodenii** (comuna Codăeşti, Vaslui), pentru acea parte de ocină. Acea cheltuială şi acei bani toţi, cât va fi dat Dumitru, să aibă a-i întoarce Vasile Purcel şi să-şi ţină

[627] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 59, p. 60
[628] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 185, pp. 195, 196

ocina. / Deci, Dumitru, a mers la oameni buni, acolo au socotit şi au aflat cu sufletele că a cheltuit Dumitru pe cumpărătură, pe moară şi pe pâră, 60 de galbeni, şi a adus mărturie. Deci, când a fost la zi, iar Vasile Purcel n-a dat banii, Dumitru a aşteptat, după zi, până a patra zi, şi banii tot nu i-au mai dat… / Iar Vasile Purcel şi cu toată seminţia lui au rămas dinaintea domniei mele şi din toată legea ţării”[629].

1646, mai 18: Mardarie, croitorul din târgul **Iaşi**, vinde lui Tănasie din **Cursăci** (Curseşti, comuna Curseşti, Vaslui), drept 18 galbeni buni, partea lui „de ocină sin satul **Borăşti** (comuna Dumeşti, Vaslui), din ţinutul Vasluiului, ce se va veni partea mea… / Şi în tocmeala noastră au fost Focşea, Petrea şi Strătulat din **Glodeni** (comuna Codăeşti, Vaslui), Neanul din **Soholeţ** (Suholeţ, în Jigălia, comuna Şuletea, Vaslui), Ştefan fiul leui Nestor ot **Mereşti** (comuna Drânceni, Vaslui), Hicol, Toader Parcău şi Rânjea ot **Borăşti** şi mulţi oameni buni”[630].

GLODENI

(înglobat în oraşul Negreşti, Vaslui).

1637, mai 6: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-a pârât Ionaşcu Curea cu cumnaţii săi Ionaşcu dărăban, Vasile dărăban şi Doboşeriul, feciorii

---

[629] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 331, pp. 344, 345

[630] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 376, p. 321

Arvasiei, nepoţii lui Văsiiu din Glodeni „pentru o parte de ocină din sat din **Glodeni** (înglobat în oraşul Negreşti, Vaslui), ce-a fost a lui Văsiu”. Cumnaţii şi-au susţinut cauza, „iar Ionaşco Curea a avut mărturii, anume: Vasile Căpracea din **Armeneşti** (azi Cotic, comuna Todireşti, Vaslui), Gavril Bolea şi Mirăuţă de **Jigoreni** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), cum a dat Petrea Curea, tatăl lui Ionaşcu, pentru Văsiiu din Glodeni, de l-a plătit de bir nemişesc şi l-a ras de la nemişie”[631].

1638, mai 9: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Focşea din **Glodeni** (inclus în oraşul Negreşti, Vaslui), după ce „s-au jeluit şi s-au pârât de faţă Constantin din **Boţeşti** (sau Paparniţa, inclus în oraşul Negreşti, Vaslui), feciorul lui Gherasim, Istratie de acolo, şi Nechita din **Pungeşti** (comuna Pungeşti, Vaslui). Feciorul lui Toader, cu Ţigan din **Glodeni**, cu Palaga de acolo şi cu fratele ei Drulea, şi Coste de **Boţeşti**, ginere-său, pentru o parte de ocină din Boţeşti, partea Nastei, zicând Constantin că au cumpărat, cu oamenii lui, ce sunt mai sus scrişi, dintr-acea parte a Nastei, trei părţi, şi a adus şi ispisoc de la Petru Vodă şi de la Irimiia vodă, şi mărturii zapise de la oameni buni… Iar Ţigan din Glodeni şi ai lui au zis că au cumpărat şi ei acele părţi şi drese n-au adus. Pentru aceea, tu să strângi oameni buni, să căutaţi să împărţiţi din jumătate de sat, din partea de jos, şi să faceţi în cinci părţi; din cinci părţi, este una partea Nastei din Boţeşti – aceea să o faceţi în patru părţi. Trei părţi să fie lui Constantin şi fraţilor lui, iar una este nevândută”[632].

---

[631] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 90, p. 90

[632] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 347, p. 341

GODINEŞTI

(pe Berheci, lângă Vultureni, aproape de Tecuci, Bacău).

1623, ianuarie 23: Întărit de Ştefan Tomşa voievod, lui Varic şi fraţilor săi, drept cumpărătură de la Iuliana şi alţii, şi primeşte ispisoc pentru „parte ce se va alege din Godineşti, câmp, pădure şi cu vad de moară”[633].

1774, iunie 26: Satele **Medeleni** şi **Godineşti**, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[634], avea **toată suma caselor 39**. Scădere rufeturi 11: 2 scutelnici, 3 mazili, 2 copii din casă, 1 vornic, 1 grec, 1 vătăman, 1 bejenar birnic la Tutova. Rămân birnici 28. / **Birnici:** Andrei Jianes / Apostol zet (ginere) lui Jianes / Gheorghi zet (ginere) lui Apostol / Ifrim al lui Jianes / Grigoraş Lepădat / Vasili, brat (frate) lui / Ioniţă Lepădat / Melinte, jugar / Vasili Crăciun / Vasili Putregai / Constantin, apar / Iosip, apar / Iordache, holtei cu mamă / Ion sin (fiu) Constantin, ce a fost al dumisale slugeroai Mariei Sturzoae / Andrei, vezeteul ce a fost al dumisale stolnicului Sandu Sturzei / Tănasă Luchian, la fel / Filip / Acsintii / Ioniţă, jugar / Tănasă Dobraneş, ce a fost al dumisale slugeroai Mariei Sturzoai / Ioniţă, olar, la fel / Crâstia Samson, ce a fost al dumisale spătarului Conachi / Ştefan, fiul lui Ioniţă Surdul, ce a

---

633 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 9, p. 9

634 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 588, 589

fost al lui Manolachi Conachi / Ştefan, cofar, ce a fost al lui Gavril Conachi / Stoian Loghin / Ursachi, ce s-a numit copil din casă şi în izvod nu este / Ilii Jianes / Mihăilă, apar. // **Rufeturi:** Pentelei, butnar, ce a fost la Petreşti, scutelnic dumisale postelnicului Arghirii / Căpitanul Ştefan al lui Tălăbăscu, mazil / Iacob Anghel, mazil / Vasili Luchian, ruptaş din Tutova / Luca Antohi, copil din casă / Pricopii Lazur, la fel / Tănasă, grec / Ion Macsân, birnic la Băcavi în Tutova / Grigori, apar, vornic / Neculai, funar, vătăman / Ion Macsân, scutelnic lui Manolachi Conachi, cu cartea Divanului.

1900: „**Godineşti**, comună rurală în judeţul Tecuci, plasa Berheci, compusă din 11 cătune: Barna, Godinesti de Jos, Godinești de Sus, Medeleni, Năstăseni, Poeni, Țigănești, Valea Lupului, Valea Sălciei şi Vărlăneşti. Situată pe partea dreaptă a râului Berheci, la o depărtare de 75 km de capitala judeţului, spre ord. Are o populaţie de 472 familii sau 1.529 suflete; din care 330 contribuabili; locuiesc în 350 case. În comună sunt: 5 biserici, în Godineşti de Jos, Medeleni, Țigăneşti, în Poene şi în Valea Sălciei, deservite de 3 preoţi, cu 3 cântăreţi; o şcoală, fondată la 1866, frecuentată de 44 copii (37 băieţi și 7 fete). Știu carte 73 bărbaţi și 19 femci. Vite sunt: 420 boi, 690 vaci, 80 cai, 100 iepe, 1.355 oi, 760 porci. . Întinderea pământului arabil e de 2.817 hectare. Locuitorii, parte răzeși, stăpinesc 881 hectare; cei împroprietăriți la 1864 stăpânesc 160 hectare, iar proprietarii, 1.712 hectare. Viile ocupă un teritoriu de 52 hectare. În comună sunt 2 mori de vânt şi 2 de apă. / **Godineşti de Jos**, sat, face parte din comuna cu același nume. Prin mijlocul satului trece pârâul Pornitura de pe Vale, care dă în Reprivăţul. Are o populaţie de 74 familii sau 251 suflete,

care locuiesc în 72 case. Teritoriul cătunului este de 407 hectare. Locuitorii, vechi răzeşi, stăpânesc 227 hectare. Are o școală, frecventată de 44 copii (37 băieţi și 7 fete); o biserică, cu hramul Sf. Voivozi, situată pe deal, în partea de est, deservită de 1 preot şi 2 cântăreţi. Biserica veche a fost de lemn, făcută la 1782 de Pamfilie Samson; la 1835, a ars; în 1837, s-a construit alta, din nou, de locuitori. Comerţul se face de 4 cârciumari. / **Godineşti de Sus**, sat, face parte din comuna Godineşti și e despărțit de Godinești de jos prin Pârâul Malului. E la o distanţă de 725 m departe de reşedinţa comunei, în partea de vest, pe malul drept al Reprivăţului. Are o populaţie de 41 familii sau 187 suflete, care locuiesc în 42 case”[635].

GODINEȘTI

(Vovinești, azi Godinești, județul Ungheni, Moldova).

1644, iunie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, „prin care întărește stăpânirea lui Ilie, feciorul Cozmii Bânzari, și asoției sale Vasilca pe un loc de sat ce se numește, din vechi, **Hrăjavca** (Hârjavca, azi Hârjauca, comuna Hârjauca, județul Ungheni, Moldova), iar acum **Poiana Gatcăi**, pe amândouă fețele, până la capătul Poienii Mândrii și la capătul Poienii Danciului, pe amândouă fețele cu loc de heleșteie, cu moara **Hrăjavnii**, ce este în ținutul Orhei, ce l-a cumpărat de la Grigore și

[635] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 580, 581

de la surorile lui Nastasia, Ileana și Gâța, fiii Irinei Șănțoaei (văduva lui Șanta) din **Vovinești** (azi Godinești, județul Ungheni, Moldova), drept 45 galbeni, ce și ea l-a avut de la Manea Hrăjavna, cu uric de la Ștefan vodă cel Bătrân”[636].

GODJINEŞTI

(Vovineşti, azi Godjineşti, comuna Godjineşti, raionul Călăraşi, Moldova).

1600: Zapis de la Năvrăpescul jicnicer, Hraniţă diac, Ursu din **Mihălaşa**, David din **Ciulucani**, Şanţa aprodul din **Vovineşti**, Potărescul din **Biliceni** şi Rusul din **Spancoicani**, în care mărturisesc cum „a venit Ionaşco Bârboşel din **Biliceni** şi a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Dereneu**, din a cincea parte din jumătate de sat cât i se va alege lui, drept 66 taleri, lui Necoară logofăt”[637].

1607, martie 10: Ispisoc de judecată de la Simion Moghila voievod, după ce „Mărica a tras în judecată pe Onciul fratele Lupului, pentru a treia parte din partea de sus din satul **Vovineşti** (sat pe Cula, Godjineşti, raionul Călăraşi[638], Moldova), pentru a treia parte din poiana ce-i

---

[636] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 359, p. 350

[637] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 16, pp. 27, 28

[638] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 282

pe Ichil şi pentru altă poiană, ce-i pe Suhai, cumpărături între ei, a lui Lupu, de la fraţii Necoară, Ionaşcu, Nechifor şi Dragna, fiii Ştefului, nepoţi lui Roman Ciurea, cu uric ce a avut bunicul lor Roman Ciurea de la bătrânul Ştefan voievod; / deci noi am cercetat şi am aflat că această Mărica este ruda cea mai de aproape, iar nu Onciul; pentru aceasta, Mărica a întors 400 zloţi tătăreşti în mâinile lui Onciul, să-i fie ei ocină şi cumpărătură şi de la noi”[639].

1638, septembrie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Moisei, fiul lui Frăţiman ceaşnic, care cumpără, cu 55 taleri de argint, de la Erena Şinţoae şi fiii ei „a cincea parte din a treia parte a satului **Vovineşti** (Godjineşti, comuna Godjineşti, raionul Călăraşi, Moldova), în ţinutul Orheiului, cu loc de iaz pe Cula şi pe pârâul Hirişovca... cumpărătură de la Nastasia, fiica lui Todosie, nepoata Dobranii... / Şi de asemenea. de la Eremia, fiul lui Ţiţul, nepotul lui Comişescul... a sa ocină şi dedină din acelaşi sat Vovineşti, jumătate din partea Comişeilor, cu parte de iazuri pe Cula şi pe Hiroşovca, pentru 25 zloţi bătuţi”[640].

1722, februarie 20: Întărit de Mihai Racoviţă voievod fostului mare spătar Ion Pălade, care primeşte ispisoc pentru „a dumisale dreaptă ocină şi moşie din zapis de danie ce ne-a arătat de la răposatul Pavăl Ciocârlan fost mare vornic, din jumătate de sat **Vovineşti**, din partea de jos, ce este în ţinutul Orheiului, care se împarte în trei bătrâni. Deci în partea boierului nostru s-a ales un

---

[639] Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. XVIII, Iaşi 1892, pp. 254-261

[640] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 465, pp. 437, 438

bătrân întreg. Aşijderi şi dintr-alt bătrân, care se împarte în cinci părţi, patru părţi”[641].

1904: „**Godjineşti**, sat în judeţul Orhei, volosti Teleneşti, aşezat într-un hârtop al Culei. Are 233 case, cu o populaţie de 2.265 suflete; biserică; şcoală elementară rusă; vite 512 capete. Sunt vii şi grădini cu pomi”[642].

GOENEŞTI

(pe Răut, raionul Floreşti, Moldova).

1588, august 20: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod hatmanului Andrei Ghetman, pârcălab de Suceava, care primeşte danie şi miluire domnească „un sat, anume **Zovadinele** (Zăvădeni, ocolul scutăriei domneşti pe Răut, inclus în Alexandreni, raionul Lazovsk[643], Moldova), ce-i în ţinutul Sorocii, pe apa Răutului şi cu loc de moară pe apa Răutului, care a fost drept domnesc… / Iar într-aceasta s-au sculat unele sate, anume **Budăeşti** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[644], Moldova) şi **Heciul** (pe Răut, în hotar cu Zăvădeni, raionul Lazovsk[645], Mol-

---

[641] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 188, pp. 180, 181

[642] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 104

[643] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 285

[644] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 45

[645] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 120

dova), şi alte sate ce sunt în jurul **Zăvădenilor** şi s-au tânguit şi-au cerut loru-şi hotarnic pe Danciul fost pârcălab, ca să hotărască lor dinspre satul **Zăvadine**, însă cum le-a hotărât Danciul nu s-au mulţumit, ci au cerut alt hotarnic, pe Cohană spătar… care a strâns oameni buni şi a început a hotărî şi a pune stâlpi; / întâiul hotar se începe în movila cea mare, mai sus de Cheldea; de acolo, alt stâlp, mai în jos de fântâna Bobenilor, în pisc, şi alt stâlp în movila Bobenilor, în vârful Aluneilor; de acolo, alt stâlp, unde se întâlnește hotarul satului Zăvădinilor cu hotarul **satului lui Belici vatag** (Beliceni, raionul Lazovsk[646], Moldova), în vârful Sângereilor; de acolo, drept în jos, unde se unesc văile ce vin din țarina Bobeanilor, dinspre Soloneț, iar de acolo la movila unde este vârful Odăilor, dinspre Soloneț; iar de acolo, peste valea Niceștilor, în pisc, iar de acolo, în vârful rediului Florii, în marginea drumului ce merge la deal; iar de acolo, drept în vârful dealului, la obârșia Bârsanei, iar de acolo, drept în movila lui Ivașcu, ce-i în vârful Vârtopului, iar de acolo, stâlp în marginea salului **Schindireștilor** (pe Răut, lângă Zavedeni, raionul Lazovsk[647], Moldova), iar de acolo, la gura Coboltei, dinspre alte laturi, pe unde din veac a îmblat. / Iar satul **Budăeştii** nu s-a ţinut nici cu acest hotar, ci iarăși a venit cu pâră înaintea noastră. / Deci noi am cercetat din nou de rândul celui sat **Zăvădeni** și de hotarul lui, pe unde a ținut; deci astfel am aflat cum acel sat Zavadinile a fost **scutărie domnească, făcută de Alexandru (Lăpuşneanu) voievod**; și atunci când a stat

---

646 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30

647 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 226

acolo scutărie, s-au fost risipit toate satele, câte au fost pe Răut și pe îmbe laturile Răutului, până la **Nemțeni** (pe Răut, lângă Zăvedeni, la gura Căinari, raionul Floreşti[648], Moldova), și a fost hotarul salului Zăvădinilor valea până la Nemțeni și până la gura Căinarului, iar din sus, cât a putut cuprinde, căci mai în sus de Zăvadini a fost loc pustiu. Iar celor sale, ce s-au fost risipit, Alexandru Vodă le-a fost dat loc pentru loc, și le-a dat, pentru satul **Ilecеștii**, **Visterniceni**, și pentru satul **Joldeștii**, tot în Visterniceni (pe Răut, lângă Gura Camenca, raionul Floreşti[649], Moldova) iar pentru **Prajilele** (Prajila), satul **Goeneștii** (pe Răut, raionul Floreşti[650], Moldova) pe Răut, iar pentru **Coluneștii** (pe Răut, lângă Zăvedeni, raionul Lazovsk[651], Moldova), salul **Bursuceanii** (pe Căinari, raionul Floreşti[652], Moldova), iar pentru **Drojdiești** (pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Lazovsk[653], Moldova) datu-le-a lor între Trifan și între Miron, ce-s pe Căinar; iar pentru Nemțeni datu-le-a în fata Coziilor și mai sus de Coșciug, iar pentru **Mărculești** (pe Răut, raionul Floreşti[654], Moldova**)**, alți Mărculești pe Camănca, iar pentru **Prideani**

---

648 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 175

649 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 278

650 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 112

651 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 65

652 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 47

653 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 89

654 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 157

(pe Răut, lângă gura Căinari, raionul Floreşti[655], Moldova) datu-le-a lor în jos **Hărceni** pe Răut, iar pentru **Begeni** (Bejeni pe Răut, lângă Alexandreni, raionul Bălţi[656], Moldova) alți Begeni, ce-s pe Căinar, iar pentru **Căinărești** dat-a lor în jos de gura Bololei, unde se numește la **Ştiuca**; iar pentru **Putinești** dat-a lor, în jos de gura Bursucilor, și mai sus de Bursuceani; iar pentru satul **Budăeștii** și **Țipliceștii** și **Puiceștii** și **Vădurenii** și unde se numește la Oprea, acele sale n-au fost din veac, ci s-au așezat după moartea lui Alexandru (Lăpuşneanu) vodă și după Bogdan voievod, și după risipirea scutăriei. Iar cele sale de mai sus scrise, cât timp a stat acolo scutărie, așezată în acele sate, toate s-au mutat pe unde le-a fost dat lor; iar după Alexandru voievod fost-a mult amestec pe toată țara noastră; și în acel amestec, toate acele de mai sus scrise sate cu jelanie s-au întors fiecare la ale sale locuri, şi le-au fost ţiituri, moșii şi danii; şi le-a fost dat lor Alexandru vodă. / Pentru aceea, domnia mea, văzând atâta jelanie a lor, iarăși am luat acele sate, care sunt scrise mai sus, toate și am miluit domnia mea cu acele sate iarăși pe hatmanul Andrei Ghetman și pârcălab Sucevei, pentru a lui slujbă ce a slujit domniei mele, și țării domniei mele, când au venit acei tâlhari cazaci asupra domniei mele și asupra țării domniei mele; alta pentru că a dat domniei mele și 55.000 aspri, în treaba și în sarcina țării domniei mele”[657].

---

655 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 202

656 Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 30

657 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 46-55

GOEŞTI

(comuna Lungani, Iaşi – „în colţul de sud-vest al judeţului Iaşi, parte care, până în 1830, venea în ţinutul Cârligăturii… Se megieşeşte, către răsărit, cu satele Storneşti (comuna Sâneşti), Crucea şi Lungani, spre miazănoapte merge până în Bahlueţ şi calea ferată Sirca – Târgu Frumos, spre apus cu Brăeştii şi Albeştii, iar spre miazăzi cu hotarul judeţului Roman”[658]).

1491, ianuarie 7: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Mircea şi Anuşca, fraţilor Lazor, Dragotă, Andruşco, Neaga şi Mărina, fraţilor Coste şi Fedca, nepoţilor lor Toader, Sofiica şi Nastea, fiii lui Ivanco Vărsatu, şi Stanei, fiica lui Dragomir Caşotă, şi nepoţilor ei Ion şi Fedca, fiii lui Mircea Caşotă, nepoţii lui Bratul viteazul, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, satele anume: Brătuleştii, şi Fedeleşanii, şi, la Cârligătura, Goeştii şi Vârstaţii”[659]. Hotarul, din veac.

1522, octombrie 29: Ion, fiul lui Mircea Caşotă vinde „din uricul străbunului său Bratul Viteazul şi iarăşi din privilegiul bunicului domniei mele Ştefan vodă, a opta parte din satul **Goeşti** şi a opta parte din **Vrăstaţi**, partea sa a vândut-o nepotului său Toader Caşotă sulger pentru 70 zloţi tătăreşti”[660].

---

[658] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, pp. 31, 32
[659] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 84, pp. 167-169
[660] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 35

1589, iunie 5: Petru voievod întăreşte vornicului de gloată Nistor Ureche cumpărătura, cu 200 zloţi tătăreşti, de la Gliga, feciorul Mărinei, nepot Fedcăi, „jumătate de sat de **Goeşti**, în ţinutul Cârligăturii, însă jumătatea dinspre Codru şi jumătate de sat **Vrăstaţi**”[661].

1617, aprilie 16: Radul voievod întăreşte lui Nistor Ureche toate satele lui din Moldova, printre care „partea lui din **Brătuleşti** şi jumătate de sat de **Fedeleşeni**… şi satul **Goeşti**… şi partea lui de sat din **Sârbi**… şi din **Lungani** şi din **Şăpticeni** şi din **Bălţaţi**… din ţinutul Cârligăturii”[662].

1658, iunie 23: Spătarul Vasilaşco Ureche şi Alexandra Agoae dau surorii lor Antimia păhărniceasa, „din partea fratelui nostru Ştefan paharnicul, un sat întreg, anume **Goeştii**, ce este în ţinutul Cârligăturii, cu vecini şi cu prisăci şi cu tot venitul din tot locul”. Acest sat l-au dat păhărnicesei pentru 270 galbeni de aur, pe care „i-a dat sora noastră Antimia păhărniceasa fratelui nostru Ştefan pentru trebile dumisale şi pentru 56 galbeni ce i-a dat Anitimia Tomii vornicul, care bani i-a fost luat fratele nostru Ştefan de la Cotnarschi”[663].

1660, iunie 22: Antimia păhărniceasa, fata lui Grigore Ureche, mărturiseşte „cum m-am dat fratelui meu Vasile Ureche spătar, cu tot ce-am avut, ca să mă grijească şi să mă socotească până la moartea mea şi orice va rămâne al meu, odoare sau bucate sau ocine, toate să le stăpânească Vasile Ureche spătar”[664].

1665, ianuarie 28: „Vasile Ureche, fecior lui Gli-

---

661 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 36
662 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 36
663 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 36
664 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, pp. 36, 37

gorașco Ureche vornic, am dat și am dăruit a mea dreaptă ocină, ce s-a venit la împărțeală cu frații, o seliște, anume **Vărstații**, care este într-un hotar cu satul **Goeștii**, ce sunt la Cârligătură, dumisale lui Ionașco Nacul armaș și jupânesei Măricuței… Așijderi, i-am mai dat Lacul Negru, ce este iarăși în hotar cu Goeștii”[665].

1671, mai 25: Printre martorii Alexandrei, fata vornicului Ureche, și ai soțul ei, paharnicul Chiriac, care dau vornicului Gligorașco „țărmurile cu șesul Bahluețului, până sub coastă”, se numără și „popa Gligorie din **Goești**”[666].

1680, aprilie 1: „Ionașco, feciorul Nacului, ce-am fost armaș, și cu femeia mea Măriuța, fata răposatului Dumitrașco Drăguțăscul, și cu fiica noastră Anița mărturisim cum, neîmpăcându-se în viață cumnată-mea cu soțul său Vasile Ureche și având multă gâlceavă între ei, l-a dat măria sa Duca vodă pe chezășie să nu fugă, pentru că el nu vrea să o țină pe cumnată-mea. După aceea, măcar fiind și în chezășie, s-a sculat Vasile Ureche și a pribegit în țara leșească și, sosind acolo, i s-a întâmplat moartea, iar aici i-a poprit măria sa Duca vodă tot ce-a avut, pe seama Domniei. Deci cumnată-mea s-a sculat și a mers de a făcut jalobă la Duca vodă, zicând că zestrea ce-a avut de la părinții ei i-a prăpădit-o toată Vasile Ureche. Pentru aceea, văzând vodă jaloba ei, a făcut Mariei carte să oprească satul **Goeștii** și alte ce va găsi din bucate și din unelte de ale lui Vasile Ureche, toate să le oprească pe seama ei”[667].

1691, ianuarie 10: Constantin voievod întărește lui

[665] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 37
[666] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 37
[667] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 38

Ionaşco Nacul şi jupânesei Măricuţa dania de la Vasile Ureche spătar, fecior lui Gligoraşco Ureche, o selişte, anume **Vârstaţii**, care este într-un hotar cu satul **Goeştii**… asemenea şi altă moşie, ce se cheamă Lacul negru, ce este iarăşi într-un hotar cu Goeştii”[668].

1691, mai 5: Ionaşco Nacul şi jupâneasa Măricuţa, fata Drăguţescului, dăruiesc nepotului lor Savin medelnicer „o selişte, **Vârstaţii**, trei părţi de sat, şi Lacul Negru, ce sunt într-un hotar… şi o selişte, anume **Şepteşenii**, care şi ei le au danie de la Vasile Ureche”[669].

1695, aprilie 3: Ursache sulger dă o „scrisoare la mâna vistiernicului” Dimitrie Mavrodin „pentru satul **Goeşti**, care l-am vândut dumisale, şi, nefiind zapisul cel vechi, prin care a cumpărat Buhuş hatmanul de la Ionaşco armaş, o să-l aduc, când oi veni la Eş”[670].

1696, iunie 3: Silion, ce a fost armaş, vinde „moşia care o am luat eu de la Gligoraşco, feciorul popii din Frăteni, din ţinutul Cârligăturii… pentru doi boi ce mi-a pierdut Grigoraşco la Cameniţă, fiind el cărăuş, trimis cu plata mea… şi, neavând cu ce plăti boii, i-am luat partea lui de ocină din **Frăteni** şi din **Dănceni**… şi le-am vândut lui Mavrodin vistiernic şi jupânesei Catrinei, drept 15 lei”[671].

1697, aprilie 17: Antioh Cantemir voievod scrie, într-o poruncă dată slugilor domneşti, că, „la Mavrodin vistiernic s-au jeluit oamenii dumisale de la **Goeşti** c-au slujit cât au putut şi, temându-se de vecinătate, s-au mutat de acolo şi le-a luat pâinea şi altă ce-au avut… /să

---

[668] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 38
[669] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 39
[670] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 39
[671] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 39

poruncești lui Mavrodin să le dea ce le-a luat și, de are a răspunde, să vină de față”[672].

1702, mai 10: Carte de împuternicire, dată de Duca voievod vistiernicului Mavrodin „să fie volnic a căuta și a cerca pe ai dumisale vecini drepți, ce-ar fi fost din satul **Goești** ot Cârligătura… pe toți aceia să-i ia și să-i aducă să-i așeze la siliște, unde scrie mai sus”[673].

1709, februarie 11: Carte de împuternicire, dată de Mihai Racoviță voievod serdarului Darie Donici, „să fie volnic a ține și a opri satul **Goeștii** ot Cârligătură și casele din **Eș** ale vistiernicului Mavrodin, pentru niște odiare ale dumisale, ce s-au prăpădit”[674].

1741, iulie 25: Mihalache Sturza fost mare clucer, „stăpânul **Goeștilor**, se învoiește cu călugării de **Sinești** să-și țină călugării de Sinești pe unde au ținut și până acum”[675].

1743, martie 17: Mihalache Sturzea, stăpânul **Goeștilor**, are pricini cu „călugării de la Putna, ce stăpâneau **Onișcanii** și **Sâneștii**… și care impresurau **Vrâștații** (de la Goești)”, pricina determinând hotarnica făcută de vornicul Ion Neculce „pe seliștea Vârstații, ce este alături cu alt sat al dumisale (Mihalache Sturzea), Goeștii, și cu Lacul Negru, care seliște se împresoară de călugării de la Putna”[676].

1745, februarie 8: Hotarnica marelui vornic Manolachi Costachi și a hatmanului Radu Racoviță, „ca să judecăm pe Toader Nacul de vistierie și vărul său Ion

---

672 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 39
673 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 40
674 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 40
675 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 4
676 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iași, An III, Fasc. III, 1923, p. 40

Nacul ot vistierie, şi cu alţi fraţi ai lor, cu paharnicul Mihalache Sturdzea, având pricină pentru hotarele satului **Şepteşenii** al Năculeştilor cu hotarele satului **Goeştii** al lui Mihalache Sturdzea", dar cum nu esistau înscrisuri de delimitare, s-au cerut câte trei martori jurători „şi au adus Naculeştii pe Vasile Mereul, care a mărturisit cu sufletul său că a trăit 8 ani în Şepteşeni, la vremea lui Cantemir vodă, şi, întâmplându-se gâlceavă între oamenii din Goeşti şi Şepteşeni, pentru hotar, au adus acolo pe pârcălabii de Cârligătură şi s-au strâns vreo 60 de oameni şi, cercând hotarul, au arătat oamenii că între Şepteşeni şi Goeşti merge hotarul peste zarea piscului dealului ce se pogoară din Chicera (aici, când se zice **Goeşti** se înţelege trupul **Vârstaţi**), tot în zarea acelui deal, până în coada heleşteului Şepteşenilor, cât o zvârlitură de băţ mai jos de iezitura Goeştilor, şi, la deal, peste alt pisc şi în gura pârăului Ciobotarului; şi alt om, anume Gheorghe Sava, ca de 60 de ani, a mărturisit că, după moscalii cei de demult, a trăit 8 ani în Şepteşani, şi a apucat acolo pe un bătrân, anume Negheţ, care zicea că a fost prisăcar la Ureche, şi acela spunea ca şi Vasile Mereul; şi alt om, anume Ion Cucoranul, ce-a fost vornic de poartă, a mărturisit că, la domnia lui Mihai vodă, fiind pricină pentru hotar, a adus acolo răposatul Donici pe tatăl său, Grigore Cucoranul vornic de poartă, şi, strângându-se mulţi oameni, s-a aflat un Gheorghiţă Gorgan, de a mărturisit şi a arătat hotarul tot pe acolo pe unde au arătat şi aceşti martori; alt om, Bârzul, a arătat hotarul mai pe din jos, dar a lăsat şi logofătul Donici pe mărturia acestor oameni şi de atunci a rămas între dumnealor pace"[677].

1745, noiembrie 20: Marele vornic Racoviţă dă

[677] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 42

mărturie, la mâna egumenului Putnei „în pricina hotarului dintre **Onicicanii** Putnei şi **Goeşti** (adică **Vârstaţi**)”, după ce Mihalache Sturza „se jăluieşte că nu este acea Chicera Onicicăi, ce o arată călugării”[678].

1753, mai 7: Mihalache Sturdzea fost mare paharnic, cu jupâneasa lui Catrina, vinde lui Vasile Tanasi, drept 850 lei „satul întreg **Goeştii** şi părţile din **Frăteni** şi de **Vârstaţi** şi de **Şepteşeni**, şi parte de **Lungani**”[679].

1754, decembrie 30: Ioniţă Nacul şi Vasile Tănase, amândoi de la vistierie, se învoiesc să stăpânească Nacul „satul **Lungani** şi **Ploscureşti** şi cu parte din **Frăteni**”, iar Vasile Tanasă să stăpânească „**Goeştii** şi **Vârstaţii** şi cu jumătate din **Frăteni**”[680].

1774, mai 26: Satul **Goeştii**, ţinutul Cârligăturii, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[681]**: Toată suma caselor: 57**. Scădere rufeturi, însă 29: 5 mazili, 3 slugi, 2 popi, 2 sărace, 17 ţigani. Rămân birnici 28. / **Birnici**: Georgii, vornic / Chiriac Albăscu / Ion Viteazu / Georgii Gheba / Mihai Spătar / Ioniţă Burghele / Constandin sin (fiu) Iftodi / Ioniţă sin Iftodi / Lupul Brezulianu / Toader sin Dochiei / Acsănti brat (frate) lui / Ion, butnar / Grigoraş Bufan / Georgii Brezulianu / Ion zet (ginerele lui) Brezulianu / Toader, vătăman / Georgii Chiliman / Vasâle Albescu / Neculai a Găinariului / Ştefan Sămiria / Vasâle Turca / Cozma Brezulianu / Georgii Lungul / Miron sin (fiu) Simion / Chiriac Brezulianu / Ioniţă Albescu. // **Rufeturi**: Ion Averescu,

---

678 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, p. 4
679 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43
680 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43
681 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 464, 465

mazil / Vasâle Mânjescu, tij (la fel) /Grigorii Mânjescu, tij / Geogii Averescul, mazil / Mătei Căzan, tij / Antohi brat (frate) Gligori, slugă / Sandul, tij / Popa Ion / Tudor, slugă / Popa Lupul / Safta, săracă / Aniţa, săracă / Ioniţă, jude, ţigan / Nichita, pitar, ţigan / Chiriac Huidragă, ţigan / Iancul, ţigan / Ion, morar, ţigan /Ştefan Pele, ţigan / Andrei Gheba, ţigan / Neculai Boştoc, ţigan / Ion Clăpan, ţigan / Toader Clăpan, ţigan / Neculai Pruncul, ţigan / Ion Dulban, ţigan / Dinachi, ţigan / Constandin, ţigan / Toader, ţigan / Gligoraş Bordoş, ţigan / Pandeli, ţigan.

1797, octombrie 10: Conform unei mărturii hotarnice „a moşiei **Goeşti** şi a părţilor sale", satul aparţinea marelui logofăt de Ţara de Jos Iordache Canta, „cumpărat prin sultan mezat de la logofeteasa Catrina Sturzoae". Conform hotarnicei, **Şepticenii** aparţin stolnicesei Maria Năculeasa, martori hotarnici din Goeşti fiind „Gheorghe Vornicel răzeş, Gheorghe Averescul mazil, Ştefan Smere şi Constantin Smere"[682].

1797, decembrie 16: Carte de împuternicire, dată de Alexandru Calimah voievod marelui logofăt Iordache Cantacuzino „şi omului dumisale să apere rediurile, dumbrăvile şi codrii merei ce sunt pe moşia **Goeştii**, la Cârligătură, să nu se taie de către nimeni alţii, fără de voia vel logofătului, afară de copacii ce vor fi căzut la pământ"[683].

1801: Satul **Goeştii** al lui Iordache Canta avea „49 liuzi, adică oameni străini, aduşi de peste hotar de către proprietar şi care nu plăteau bir"[684].

1803, decembrie 14: Veniamin, Mitropolitul Moldovei, se jeluieşte că „Iordache Canta pretinde o mare

---

[682] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43
[683] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43
[684] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43

bucată de loc din moşia **Onicicanii** a sfintei Mitropolii, să o lipească către moşia dumisale **Goeştii**". Vodă amână, pentru primăvară „o nouă pătrunzătoare cercetare la faţa locului"[685].

1804, aprilie 15: Logofătul Mihai Sturza şi vornicii Constantin şi Lupul Balş, cu marele vornic Gavril Conachi şi spătarul Grigore, fiul logofătului Canta, reprezentanţi, au urmat semnele vechi „cu ispisocul lui Ştefan vodă în mână"[686].

1831: Satul **Goeştii**, stăpânit de Alecu Canta, avea, conform Catagrafiei Cârligăturii, următorii locuitori: „La biserica din sat, zidită în 1813, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, erau următorii preoţi: preotul Iordachi sin (fiu) preot Iosâp / Constantin preot sin preotul Grigori. / Dintre numele de familie, ce se găsesc şi azi, sunt: Bezulianu / Miron / Ungureanu / Hriţcu / Timofte (Irina lui Timofte Ocrain, adică Ucrainean) / Ciobanu / Jâtarul / Iacob / Olariu / Dumitraşcu / Rusul / Hărţanul / Sâmion / Pentelei / Luca / Ilie / Iftime / Pricopi / Munteanu / Chebac / Todosă / Cazacu / Duduman / Onofrei / Cioarsă / Bolotă. Era şi orândarul jidov Izdrail sin Moisă. Nu era nici un mazil"[687].

1900: „**Goeşti**, sat în partea de sud a comunei Sârca, plasa Cârligătura, judeţul Iași, situat pe podişul şi râpele dintre pâraiele Bostanul și Lacul, pe o întindere cam de 3.000 hectare, acoperite în mare parte de păduri. Are o populaţie de 174 familii sau 754 suflete. Se află aci: o biserică, zidită la 1816, deservită de 1 preot şi 2 cântăreți; o şcoală, înființată în anul 1865, frecventată de

---

685 Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 5, 6
686 Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An IV, Fasc. IV, 1924, pp. 5, 6
687 Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 43

48 elevi. Numărul vitelor e de 2.361 capete, din care: 783 vite mari cornute, 67 cai, 1.236 oi și 275 râmători. Sunt două mori, una de apă şi una de aburi[688]".

GOEŞTI

(Arpăşeşti, Hărpăşeşti, apoi Goeşti în Cârligătură, Iaşi).

1456, februarie 18: Întărit de Petru voievod protopopului Ioil şi fiului său Giurgea, gramatic, care primesc uric, pentru „satele anume: Oneşti la Cârligătură, pe amândouă părţile pârâului, şi prisaca pe care a întemeiat-o Giurgiu Negru, şi mănăstirea lor, şi loc de prisacă în acelaşi hotar, şi, mai sus, Voroveşti, şi poiana de la Ştefan Roşul, pe care le-a dat-o Ştefan de bunăvoia lui, şi, mai jos, pe acelaşi pârâu, la lazul lui Simion, loc de moară, şi prisaca lor din dreptul Podobitului, în pădure, şi **Arpăşeştii lui Arpaş**, şi, peste Bahlui, la Glodurile de la Movila Mare şi la fântâna lui Berbeniţă un loc din pustie, să-şi întemeieze sat şi fânaţ, şi, pe Şacovăţ, un loc de moară, unde vor putea să-şi facă, şi pe Stavnic, asemenea, şi, deasupra Nistrului, Cunicea, amândouă cuturile, şi Cobâlia, şi Armeni, lângă Suceava, şi seliştea lui Scandal, lângă Roşiori, şi Todereşti "[689]. Hotarul, din veac, iar pentru pustii, îndestul.

---

688 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 582

689 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 56, pp. 81-83

1488, ianuarie 12: Întărit de Ştefan voievod, popii Ivul şi vărului său Manciul, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, satul la Cârligătură anume jumătate din Todereşti, partea de sus (în Hărpăşeşti), dinspre Arpăşeştii lui Arpaş… Iar hotarul acestei jumătăţi de sat să fie începând de la Andrea, din iazul cel vechi, la stâlp şi de la stâlp la alt iaz, şi de acolo până la alt stâlp, mai sus de cânepişte, şi de acolo la vie, şi de acolo la stâlp, la marginea rediului o movilă găunoasă, iar dinspre alte părţi, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac”[690].

1607, mai 12: Întărit de Eremie Moghilă voievod marelui logofăt Lupul Stroici, care cumpără, cu 20 taleri de argint, de la fraţii Dumitru, Gavril, Gheorghe, Marena şi Anisia, fiii Savei, şi de la fiii lui Păcurar, nepoţi Sofroniei, „a treia parte din satul **Arpăşeşti** (Hărpăşeşti)”[691].

1623, ianuarie 27: Mărturia popii Simion ot Todereşti, Cârstea arman, Miron, Floriţa şi Eremiia Arpaş despre vânzarea părţii de ocină „cât au avut în Arpăşeşti, în partea de sus”[692], pe care a cumpărat-o, cu 15 galbeni, Misăilă şi fraţii săi de la Vasile, Palaghia, Paul şi Costin, toţi Honicei, şi, cu parte separată, de la Anghelina, fata Măricăi, nepoata Honcei (Honicei).

1623, iunie 20: Întărit de Ştefan Tomşa voievod diacului Dumitraşcu Fulger, în baza unui zapis de mărturie a boierilor ţării, care garantau că „el şi-a cumpărat, în

---

[690] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 25, pp. 42-44

[691] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 115, 116

[692] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 10, pp. 9, 10

faţa lor, nişte case din satul **Todereşti**, din ţinutul Cârligătura, cu locul caselor. Şi de asemenea o parte de ocină de la sluga noastră, Simion Capşea medelnicerel, pentru 53 de taleri bătuţi, toată partea lui, cât se va alege din vatra satului şi din apă, cu loc de iaz şi din câmp şi din ţarină şi din pădure. Ci acea parte de ocină i-a fost cumpărătură de la mătuşa lui, Frăsina, fiica lui Vicol. / Şi, de asemenea, el şi-a cumpărat o parte de ocină din acelaşi sat Todereşti de la Iachim şi de la fratele lui, Toader, şi de la surorile lor, Anghelina şi Măria, fiii Anei, nepoţii lui Bulaşco, toată partea lor, câtă se va alege, din tot locul, şi cu loc de prisacă, pentru 12 taleri bătuţi. / Şi de asemenea, o parte de ocină din acel sat el şi-a cumpărat de la Nastasia fiica lui Arman, din cât se va alege partea lui Arman, jumătate de parte, pentru doisprezece taleri bătuţi. / Şi, de asemenea, el şi-a cumpărat jumătate de sat de **Lupşeşti** pe Soluneţ, în ţinutul Soroca, şi cu iaz în apa Soluneţului, de la Ion Ujdilă, pentru cincizeci de ughi galbeni”[693].

1626, iulie 3: Zapisul surorilor Todosia, Nastasia şi Prohira, cetele Vărvarei, nepoatele Nastei şi Frăţinei, ce-a fost mumă Nastei, prin care mărturisesc cum au vândut, „dintr-a treia parte de sat **Arpăşeşti** (Hărpăşeşti, apoi Goeşti în Cârligătură, Iaşi), două părţi, ce se cheamă acum **Goeştii**…, dar şi partea moaşei noastre, Nastei… Neniului, pârcălabului de Cârligătură, drept doi boi şi o vacă cu viţel”[694]. Martori: Ionaşco Bilţu şi popa Gligorie

[693] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 86, pp. 125-127
[694] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 90, pp. 110, 111

ot **Todereşti** (Chilişoaia, Iaşi), Iordachi şi Gheorghiţă Murăţel, Misail, Cârste arman.

1627, mai 30: Întărit de Miron Barnovschi voievod pârcălabului Neniul, în baza unui zapis de mărturie semnat de Ionaşco Bilţu şi popa Gligorie din **Todereşti**, de Iordachie arman, Gheorghi Murăţăl, Misăilă, Zaharia, Cârtea arman şi Drăguşan diac, „scriind şi mărturisind acel zapis că el şi-a cumpărat două părţi din a tria parte a satului **Arpăşeşti**, ce se cheamă acum **Goeşti**, de la Todosia, fiica Vărvarei, nepoata Nastei, de la Nastasia şi Porfira, fiicele lui Lupul, nepoatele Nastei, toate nepoate şi strănepoate ale Frăsinei. Şi el le-a dat pentru aceste părţi trei boi buni, de 70 taleri. / Şi de asemenea a cumpărat şi altă parte din acel sat de la acei oameni scrişi mai sus, nepoate ale Nastei, din partea de peste râu, ce se va alege partea ei din acest sat Goeşti, cu tot venitul, din câmp şi din fâneţe, şi cu loc de iaz şi cu grădini, care vor fi în rediu şi cu tot rediul".

1633, martie 22: Zapisul lui Eremia, feciorul Onciului, nepotul lui Obriajie, în care mărturiseşte că a vândut moşia lui „din sat din **Arpăşeşti**… jupânului Iorgachi diacul, drept 10 taleri bătuţi de argint... Şi în tocmeala noastră fost-au Neniul, vătaful cel mare de ţinutul Cârligăturii, Drăguşan diacul, Gheorghiţă diac şi popa Gligorie de **Todereşti**".

1635, august 29: Printre martorii lui Neniul vornic, care cumpără „o parte din moşia **Băloşeani**", se numără „şi Gugea din **Goeşti**"[695].**1636**, ianuarie 23: Zapisul Măricăi, fata Cârstii şetrarul, în care mărturiseşte că a vândut partea ei „din **Ţibăneşti**, din ţinutul Vasluiului… lui Gheorghe Roşca vistiernic, drept 25 taleri bătuţi…

[695] Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 36

dinaintea vornicului Neniul, Silion al lui Ştefan Ciocârlan şi Iordache din **Arpăşeşti**”.

1637, decembrie 15: Uliana şi Costanda, fetele Măricăi, nepoatele lui Arpaş, nepoţii lor Mirăuţă şi Alexa, feciorii Părascăi şi Crăciun, bărbatul Ulianei, vând lui Iordachi diacul, drept 25 de talei bătuţi, părţle lor „din sat din **Arpăşeşti**, în ţinutul Cârligăturii, din a şasea parte de sat, jumătate”.

GOEŞTI

(pe Bujor şi Elan, lângă Guşiţei,
comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1584, martie: Carte de împuternicire, dată de Petru (Şchiopul) voievod fraţilor Constandin Leul vătav de aprozi şi Vasiliuţă clucer din Goeşti pe Prut, cărora li „se dă cu mare tărie acest zapis să-şi ţină drepte ale sale moşii şi ocini **Goeşti** şi **Zabulichi** (Zabulicheni), ce sunt la ţinutul Fălciului, pe valea Bujorului, la care este şi vad de moară cu amândouă malurile, după hotarul vechi”[696].

1639, iunie 13: Zapisul lui Racoviţă Cehan, al doilea logofăt, în care mărturiseşte că, după ce s-au pârât Arsenie, feciorul Băgei, Gligorie, Negrea şi Tăbasie, feciorul Petriului, cu Mihoc, Areon şi Enachie Pătruş „pentru satul **Vitolteşti** (lângă Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), din gura Bujorului, unde dă în Elan, pe

[696] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 94

ambe părţile de Elan”, a mers acolo, a adunat oameni buni şi drese, şi „s-a găsit un uric bătrân al lui Mihoci, cu fraţii săi, dat de Iliiaş vodă ţi de Ştefan vodă pentru două sate peste Prut, pe Salcea, al treilea spune acest sat din gura Bujorului, anume Vitolteştii. Iar Arsănie a arătat un uric, de la Ştefan vodă, de cumpărătură de la un moş alde Mihoci, dintr-un bătrân”. Apoi au mărturisit Cioban, Panul şi Precopie din **Guşeţei** (Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Crăciun din **Ştefeni** (lângă Poşta-Elan, comuna Vutcani, Vaslui), Vârnă din **Ţăpeni** (lângă Mălăeşti, comuna Vutcani, Vaslui) şi Gavril din **Goeşti** (lângă Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) „şi au zis că ei au apucat şi ştiu că au locuit într-acest sat Vitolteşti părinţii şi moşii acestor cumpărători, ce scrie mai sus”[697].

1706, iulie 10: Cartea paharnicului Radul, a lui Arhirie Pivniceriu şi a aprodului Mihalachi Penişoară, trimişii domneşti să hotărască „nişte moşii ale vistiernicului Ştefan Luca, anume **Găeştii** şi **Zabulicenii** pe Bujor, în ţinutul Fălciului, fiind multă vreme necăutată, împresurată de unii şi de alţii… Am mers cu oameni buni, anume Trohin Poroschi, Lupul Polei, Constantin Şotropa din **Deleni**, Andrei Bpdros din **Chiţivoeşti**, şi Savin cel bătrân din **Oţeleni**… deci luând seama şi vrând să hotărâm, am zis să-şi scoată scrisori dovezi cine va avea acea selişte, dar nimeni nu a avut scrisori sau altă dovadă, fără cât au mărturisit oamenii că, fiind acel loc slobod, au arat cine unde i-a fost voia, iar drepţii moşeni de pe acea selişte nu i-au ştiut, fără cât pe vistierul Ştefan, care a scos şi două ispisoace ale strămoşului Constantin Leu

[697] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 147, pp. 162, 163

vatav de aprozi, scriind anume cele două selişti, Goeştii şi Zabulicenii, şi alte două, **Similiştii** şi **Milicenii** pe valea Chigeciului, tot ale dumisale. Deci ne-având nici o dovadă pe acele moşii, am hotărât începând hotarul din apa Bujorului, spre apus, alături cu Chiţivoeştii, unde s-a aflat hotar vechi, care, mergând tot spre apus, până unde se întâlneşte cu hotarul Bărboşilor, iar pe din jos merge alături cu hotarul Bălăneştilor, tot din semne în semne şi precum am adeverit din scrisorile strămoşilor dumisale şi din martorii ce au fost de faţă, şi am făcut mărturie, ca să-şi facă dumnealui şi întăritură"[698].

1741, mai 30: Cartea lui Grigore Ghica voievod, prin care îi înştiinţează pe episcopul de Huşi şi pe Toader medelnicer că „jelui Adam Luca sulgerul, precum că, având moşie în Ţara de Jos, la Fălciu, şi acum, de multă vreme, întâmplându-i-se traiul în Ţara de Sus, se acolisesc unii şi alţii cu împresurări din moşiile sale, şi mai ales se jelui pe preotul Mihăilă din **Bărboşi**, cum i-au poprit şi dijma pe două selişti, anume **Goeştii** şi **Zabuliceni**¸ pentru care zise că are şi ispisoace de la strămoşi; / deci, venindu-vă cartea domniei mele, să chemaţi pe acel preot faţă şi, precum veţi afla drept, să alegeţi şi să faceţi şi mărturia la mâna cui s-ar cădea… / Şi cu alţii, care ar mai avea pricini de moşie, cu toţii să luaţi seama şi pentru satul **Lieşti**, ce sunt la ţinutul Vasluiului, zicând sulgerul că, de câţiva ani, şed pe locul dumisale, la Lieşti, şi ce ar fi dijma moşiei nu dau. Deci, precum îţi afla drept pe scrisori ce or avea părţile de moşie ale sulgerului, să le

---

[698] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 35, 36

alegeţi cu mărturie în semne, şi de la cine i-ar fi poprit dijma, să căutaţi să pliniţi”[699].

1777, iunie 11: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod mazililor de Fălciu Constantin şi Mihalachi Agapie, strănepoţi lui Constantin Leul, ce-a fost vătav de aprozi, şi clucerului Vasiliuţă Ciornei, „să fie volnici a ţine şi a stăpâni ale lor drepte ocine, ce ziseră că le au, anume **Zabulichii** şi **Goeştii**, ce sunt alături, pe apa Bujorului, şi **Săuleştii**, pe apa Prutului, din jos de Vetrişoae, ce se hotărăsc pe din jos cu altă moşie, **Popeştii** lui Iordache Bădros, şi **Mălaeştii** de peste Prut, pe Tigheaci”[700].

GOHOR

(pe Zeletin, aproape de Tecuci, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Gohor**, ţinutul Tecuciului, ocolul Zeletinului, după recensământul lui Rumeanţev[701], avea **toată suma caselor 78**. Scădere rufeturi 34: 17 scutelnici, 1 vornic, 1 vătăman, 3 nevolnici, 1 văduvă, 3 diaconi, 5 birnici la Tutova, 1 dascăl, 1 slugă, 1 chelar. Rămân birnici 44. / **Birnici:** Gheorghi Costescu / Ştefan Costescu / Dămian Vulpi / Ştefan Duma / Ioniţi Pătrăşcan

---

[699] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. VII, Iaşi 1912, pp. 94, 95

[700] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. VII, Iaşi 1912, p. 98

[701] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 603, 604

/ Vasili Clisul / Ioniţi Clisul / Enachi Duma / Ion sin (fiu) Enachi Duma / Agachii, sârbul / Ioniţă fiu lui Agachi / Ion fiu diaconului Chiriac / Ion Mărdarii / Chirvasă Ipati / Ion Beldei / Aftodor Onică / Lupul Onică / Gheorghi Crucian / Ştefan Vărvariş / Antohi cumnat lui Agachi / Toader Chiriac / Ion Mandriş / Ioniţă Chirilă / Neculai Crucian / Ioniţă Darii / Enachi Beldei / Gheorghi Bâcă / Iacob Costachi, ce a fost scutelnic la Sfeti Spiridon / Nistor Costescu, tij (la fel) / Neculai Tica, la fel / Andrei, vier, la fel / Gravril fratele lui, la fel / Toma Necorescu, ce a fost birnic la Rădăcineşti / Panhilii, ce a fost scutelnic al dumisale stolnicului Iamandi / Năstasi Forţul, ce a fost scutelnic al dumisale paharnicului Costantin Păladi / Gheorghi, ce a fost birnic la Iriasca / Ion zet (ginere) lui Alecsandru Sălivestru, bejenar din Scânteeşti / Toader Chirvasă, ce a fost scutelnic al dumisale jitniceroai Maricăi / Vasile Perian, ce a fost scutelnic al dumisale stolnicului Iamandi / Iordache Râle, ce a fost scutelnic al dumisale spătarului Cuzei / Neculai, la fel / Acsănti al lui Ştefan Frăţâman, la fel / Costantin Spătar / Ion Vulpe, ce a fost scutelnic al dumisale paharnicului Păladi. // **Rufeturi:** Trohin Hâncul, scutelnic mănăstirii Sfântului Spiridon / Grigoraş fiul lui Toader Melinti, la fel / Gheorghi Arion, la fel / Gavril Spătar, la fel / Pavăl fiul lui sălitrar, scutelnic al dumisale hatmanului Razu / Ilii Bordia, la fel / Apostol, muntean, la fel / Iftimii Brânză, la fel / Ioniţă Căruntu, la fel / Ion Moisăi, la fel / Trifan al lui Ioniţă Râle, la fel / Toader Mitria, la fel / Ioniţă Iftimii, la fel / Radu Lepădat, scutelnic dumisale spătarului Sturzei / Chirică, vrâncean, la fel / Gheorghi Frăţiman, la fel / Manolachi, holtei cu mamă, la fel / Grigori Duma, la fel / Agachi Chiriac, vătăman / Neculai

Chiriac, nevolnic / Arion, nevolnic / Ion Vulpe, holtei cu mamă, nevolnic / Ilinca Pătrăşcăniasă, văduvă / Diaconul Toader / Diaconul Ion fiul lui Onică / Ioniţă Râle, birnic la Lieşti / Diaconul Clim / Neculai Gavrilaş, birnic la Cioreşti / Gheorghi Hulpi, la fel / Ion, croitor, al babei Ioana, la fel / Ioniţă Vulpe, poştaş la Pereschiv / Panaiti, grec, dascăl / Ştefan Frăţilă, sluga dumisale spătarului Cuzei / Dobria, chelar, la fel.

1900: „**Gohorul**, comună rurală în judeţul Tecuci, plasa Zeletinul, compusă din 5 cătune: Gohorul, Ireasca, Nărtești de Jos, Nărtești de Sus și Poșta. Situată pe dealul care se termină la Nărteşti de Jos, la 26 km de capitala judeţului şi 20 km de Podul Turcului, reşedinţa plăşii. Are o populație de 794 familii sau 3.061 suflete, din care 714 contribuabili; locuiesc în 795 case. Sunt 98 străini. Are 4 biserici: 2 în Gohorul, 1 în Ireasca şi 1 în Nărtești de Sus, deservite de 3 preoţi şi 6 cântăreți; 2 școli: una în Gohorul și alta în Nărteşti de Sus; cea din Gohorul datează de la 1866 şi se frecventează de 89 copii (86 băieţi și 3 fete); acea din Nărtești de Sus a fost înfiinţată în anul 1864 și e frecventată de 44 copii (43 băieţi și 1 fată). Vite sunt: 649 boi, 710 vaci, 562 oi, 495 cai și 5 tauri. În comună se află: 145 stupi; 2 mori de aburi şi 1 de apă… Se mărginește, la nord, cu comuna Boghești, la sud, cu comuna Negrileşti, la est cu râul Bârladul și la vest cu râul Berheciul. / **Gohorul**, sat, face parte din comuna cu același nume. Situat pe deal, având o lungime de 5 km. Aici este și reşedinţa comunei. Are o populaţie de 316 familii sau 898 suflete: 285 bărbaţi şi 296 femei, 392 băieţi și 309 fete. Locuiesc în 320 case. Sunt 2 biserici, din care una cu hramul Sfinţii Voevozi, făcută de locuitori, în anul 1868. Catapeteasma este dăruită de locuitorii din Muncel, de la

o biserică a lor ruinată. Se întreține de locuitori, având şi 8 fălci de pământ pentru preoţi. A doua, cu hramul Sf. Nicolae, este făcută la 1705, după cum ne arată inscripția ce se află deasupra ușii; a fost reparată în 1820 şi 1863. Se întreţine de locuitori. Este în Gohor o şcoală, înființată la 1865, care se frecventează de 89 copii (83 băieţi și 6 fete). Comerţul se face de 6 cârciumari. Locuitorii sunt vechi răzeși. Chiar satul ne prezintă un aspect bătrânesc, cu străzi mici şi neregulate, case vechi, cu vii şi grădini de jur-împrejur. Satul, la început, purta numele de Otovă-ești şi era situat pe vale, lângă pârâul Zeletinul. În acest loc fiind des expuși năvălirilor tătărești și turceşti, locuitorii s-au împrăștiat: o parte s-a ridicat pe dealul de est, având în capul lor pe un om, numit Gohol; iar o parte s-au ridicat pe dealul opus, în partea de vest, peste Berheciul, având ca conducător pe Brahă, de unde şi numele de Brăhăşeşti. În locul unde s-a făcut satul Gohorul, erau păduri seculare, bune de adăpost”[702].

GOIANUL

(lângă Făureşti, Lăpuşna, Moldova).

1774, iunie 5: Satul **Goianul**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Satele de Jos, după recensământul lui Rumeanţev[703], avea **toată suma caselor 32**. Scădere rufeturi

[702] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 582, 583
[703] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 456

32: 27 scutelnici ai spătarului Donici, 1 volintir, 1 popă, 3 femei sărace. 3 case pustii. / **Scutelnicii spătarului Donici:** Lupul Grigoman, vornic / Irimie Sârghie / Ștefan Slănină / Ștefan a Damaschinii / Mihălachi Drăgoman / Ocsente Bulat / Ioniță fiul lui Gavril / Ioniță, ciubotar / Grigori Vicol / Ioniță al lui Purcică / Dumitru Brahă / Toader Brahă / Ioniță fiul lui Topor / Chirică Carp / Grigori a Cununii / Vasile Hanganul / Simion a Cununii / Ioniță, cioban / Iftimi Cocială / Iordachi fiul lui Vasile / Ioniță Băsărabă / Andronic Bolocan / Neculai frate lui Iordan / Andrei Boldurati / Onofrei Brânză /Andrei Topor / Neculai, văcar. // **Rufeturi:** Postică Căuşinian, volintir / Popa Timofti / Ghinie, săracă / Gafiţa, săracă / Bărcu-liasă, săracă.

GOLĂEŞTI

(azi Trebujeni, Orhei, Moldova).

1574, mai 10: Ispisoc de întărire, dat de Ioan voievod marelui logofăt Ion Golăi (Golia, întemeietorul **Golăeştilor**), pârcălabului Eremia şi soţiei sale Tudora, pentru „două locuri în pustiu, unul pe Nistru, care se numeşte **Ocsintia**, între Molovata şi între Mocşia, şi un loc pentru patru mori, de ceea parte a Nistrului, pe pârâu, la gura Iahurlicului, unde se varsă în Nistru, şi alt los, la capătul **Peşterei**, din sus de **vechiul Orhei**, unde cade drumul vechiului Orhei în Răut, în vad, din sus de **Chişi-nău**, sub stâncă, de cealaltă parte a Răutului, spre Nistru, şi cu două mori pe Răut, ca să-şi aşeze acolo două sate,

pentru că ei şi le-au cumpărat de la însăşi Doamna mea, şi ne-a dat 8 cai buni şi 400 zloţi tătăreşti în visteria noastră"[704].

1582, decembrie 13: Ispisoc de întărire, dat de Ioan voievod Anei, jupâneasa lui Ion Golăi (Golia), şi fiilor ei Mihail şi Cristina, pentru „ispisocul de danie şi de cumpărătură ce a avut Ion Golăe, fost logofăt, de la Ion voievod, un sat pe Răut şi cu mori pe Răut, unde se numeşte acum **Golăeştii**"[705].

1582, decembrie 13: Ispisoc de întărire, dat de Ioan voievod pentru împărţirea făcută între Ana, jupâneasa lui Ion Golăi (Golia), şi jupâneasa Eremiei pârcălabul asupra celor „două sate cea au avut în ţinutul Orheiului, anume **Golăeştii** şi **Oxentia**, şi a căzut în partea jupânesei Golăesei o jumătate de sat Golăeşti, partea din sus, şi cu moară în răut, sub Peşteră, şi cu un loc din şanţ asupra morii, care este spre folosinţa acestei mori de sub Peşteră, şi jumătate de sat din Oxintia, partea din jos, şi cu două mori din jos, ce sunt pe Iahurluc, şi cu loc de aşezare în Nistru, în dreptul morilor. / Iar în partea jupânesei Irimiei a căzut jumătate de sat Golăeşti, partea de jos, şi cu moară pe Răut, în dreptul Feredeilor, şi jumătate de sat din Oxintia, partea de sus, şi cu două mori pe Iahurluc, din sus, şi cu loc de aşezare pe Nistru"[706].

1591, noiembrie 20: Ieromonahul Gavril, egumenul mănăstirii Bistriţa, vinde lui Gorciu aprod, drept 700

---

704 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 10, pp. 18-20
705 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 11, pp. 21, 22
706 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 12, pp. 23, 24

de zloţi tătăreşti, „din jumătate de sat **Trebujeni**, în ţinutul Orheiului, a treia parte, partea din sus, şi cu a treia parte din moară de la Feredeu”[707].

1591, decembrie 27: Aron voievod întăreşte lui Gorciu aprod „din jumătate de sat **Trebujeni**, în ţinutul Orheiului, a treia parte, partea din sus, şi cu a treia parte din moară de la Feredeu”[708].

1602, august 21: Ieremia Movilă voievod întăreşte stăpânirea „jupânesei Golăiasa, cu bună mărturie şi carte de la Gorciul aprod, care îi vinde dreapta sa cumpărătură ce a avut el de la Gavrilie călugărul din jumătate de sat din **Golăeşti**, din partea de sus, a treia parte, partea lui Gavrilie călugărul, fiul lui Eremia pârcălabul, şi cu a treia parte de moară, ce se cheamă Feredeu, unde loveşte drumul Molovatei peste iaz, unde duce drumul”[709].

1612, mai 13: Ispisoc de judecată de la Ştefan voievod, după ce „au venit călugării de la sfânta mănăstire a lui Golăe logofătul şi pan Voico, marele logofăt, cu mare jalobă, zicând ei că, în zlele răposatului Emremiei Movila voievod, a avut gând ca să facă cetate la **Peştera**, pe apa Răutului, şi atunci multe sate boiereşti, de prin prejurul Peşterilor, le-a fost luat şi le-a făcut să fie ocol acelei cetăţi, şi a vrut să le dea lor alte sate. Ci întru aceea n-a putut să facă acele schimburi, căci l-a apucat moartea, şi atunci s-au fost luat şi aceste două sate, **Ocsentie** şi **Golăeşti** pe Răut, şi au arătat şi drese de cumpărătură de

---

707 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 13, p. 25

708 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 14, p. 26

709 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 19, pp. 31, 32

la Ion voievod… / Domnia Sa s-a milostivit şi a întors călugărilor acele mai sus scrise sate”[710].

1617, iulie 25: Scrisoarea lui Aslan, pârcălab de **Orhei**, în care mărturiseşte lui Radul Voievod că a fost, însoţit de „călugăraşii de la sfânta mănăstire ce se cheamă a lui Golăi… să le socotesc locul şi ocinile a două sate, ce se cheamă **Tărbujanii** pe Răut şi **Ocsintiia** pe Nistru. Într-aceea am strâns oameni buni (anume Măn de **Susleni**, Iachim cel bătrân, Bălaş cel bătrân şi Moş de **Marcăuţi**, Ion de **Ocsăntiia**, Horceag de **Movilova**) şi am socotit împreună, şi am scos bătrânii înainte, care au ştiut locul bine şi hotarele, pe urma unui hotarnic anume Bălţatul, ce a fost logofăr… Când a fost dinspre Molovata, aflat-am mult loc luat al sfintei mănăstiri, câteva rânduri de pământuri dinspre Marcăuţi. Aşijderi s-au aflat hotarele clătite şi mutate din locul lor dinspre Băluşeşti… şi aflat-am cu sufletul meu că oamenii din cele trei sate sunt toţi vinovaţi de hatalm sfintei mănăstiri”[711].

1642, iunie 3: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Constantin, fiul Căuei, Gavril, fiul Irimiei, şi alte seminţii ale lor, toţi nepoţi şi strănepoţi ai bătrânului Stoian, s-au pârât de faţă cu Blaga şi cu alte seminţii ale lui pentru jumătate de sat, ce este pe Prut, care se numeşte **Găurenii**, în ţinutul Iaşilor, zicând Constantin cum acea jumătate de sat este lor ocină şi moşie, iar Blaga, cu neamurile lui, ei se acolisesc fără nici o treabă şi le fac lor împresurare. Iar Blaga a dat seamă cum ei au dreaptă ocină şi moşie în acel sat Găurenii, la un loc cu

---

[710] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 37, pp. 48, 49

[711] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 44, p. 56

Constantin şi cu neamurile lui, şi ne-a arătat şi un uric de întăritură de la bătrânul Ştefan voievod. / Deci domnia mea am judecat pe dânşii după legea ţării şi n-am crezut nici pe Constantin, nici pe Blafa, şi le-am făcut carte lui Vasile Buzea din **Golăeşti** şi lui Mihail din **Oişeni** (sau Oişani, selişte pe Jijia care s-a numit Săuleşti, mai jos de Prosilnici, lângă Golăeşti, comuna Golăeşti, Iaşi) cum să aibă ei a merge acolo, la Găureni, şi cu mulţi oameni buni au socotit şi au aflat, cu ale lor suflete, cum acea jumătate de sat Găurenii, partea de sus, este dreaptă ocină şi moşie lui Constantin şi altor seminţii ale sale. Iar Blaga, cu neamurile lui, să nu aibă nici o treabă… ei au rămas dinaintea noastră şi din legea ţării"[712].

1656, februarie 28: Gheorghe Ştefan voievod porunceşte slujbaşilor din ţinutul Orheiului să „lase în pace câţi oameni au ieşit cu nişte care din Ţara Turcească şi s-au aşezat pe o selişte, ce se cheamă **Tărbujeanii**, a lui Neculai Buhuş, logofătul al treilea. Aşjderea, şi alţii, ce vor ieşi de acum din Ţara Turcească şi din Ţara Leşească şi dintr-altă ţară, fie de ce limbă vor fi şi de vor veni să se aşeze acolo, la acea selişte, de la domnia mea vor avea slobozie în 6 ani, şi vor fi în pace de dajde şi de zloţi, şi de lei, şi de taleri, şi de galbeni, şi de orţi şi de alte dări şi angherii, de toate câte sunt pe alţi mişei în ţara domniei mele"[713].

1658, iunie 18: Carte de slobozenie, dată de Gheorghe Ghica voievod „mănăstirii de la Golăe din târg de Iaşi şi dregătorului şi vătămanului lor din **Silişte**, din

---

[712] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 155-157

[713] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 93, p. 101

Tărbujeani, la **Peştere**, ce este în ţinutul Orheiului, spre aceea ca să aibă a-şi chema oameni străini, de altă ţară, din Ţara Turcească şi din Ţara Leşească, şi dinspre alte părţi, fie de ce limbă vor fi, să n-aibă nimeni nici o trăsură şi, dacă vor veni şi se vor aşeza la acea selişte, de la domnia mea vor avea slobozenie în trei ani şi vor fi în pace de dajde şi de toate câte sunt pe alţi mişei din ţara domniei mele, nimeni întru nimic nu-i va învălui"[714].

1660, mai 4: Marele medelnicer Nicolai Buhuş face ştire „pentru nişte părţi de ocină din **Chişanău**, a treia parte de loc, ce se cheamă acum **Tărbujeni** la Orhei, pe Răut: Ieşit-am la pâră la Ghica vodă cu Mircea şi cu alţi fraţi ai lui, feciorii lui Dumitraşco Portărescul, şi cu Ivan zet (ginere) Dumitraşco, cu un uric de la Radul vodă şi i-am rămas la Ghica vodă, şi mi-a făcut ispisoc de rămas pe dânşii şi pe toată seminţia lor, să-mi ţin acele părţi de ocină cu tot venitul. / Şi un zapis ce au arătat ei, de la Lupul Hăbăşescul, ce-a fost vornic, nu s-a crezut, ci l-a rupt Ghica vodă dinaintea Divanului. / Apoi eu, socotind să nu fie sufletul vătămat, că doară acea parte nu-i plătită şi, văzând şi zapisele că nu scriu într-un chip: acela de la răposatul Lupul Hăbăşescul scrie de cumpărătură, iar zapisul cel domnesc scrie cum că este danie, datu-leam iarăşi moşia să fie a lor, cum a fost şi mai dinainte vreme"[715].

1661, aprilie 9: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Golăi, care cumpără, cu 20 taleri bătuţi şi 10 vaci mari, de la Odochia, femeia lui Vreme, cu feciorii lor

---

[714] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 98, pp. 107, 108

[715] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 102, p. 110

Andrei, Anna, Acsentie, Antemie şi Şofra, „a lor dreaptă ocină şi moşie din satul **Tribijeni**, de la Peştere, de ţinutul Orheiului, dintr-un bătrân a patra parte, cât va fi din vatra satului, din ţarină, din fânaţ şi cu vad de moară”[716].

1661, august 18: Întărit de Ştefan voievod mănăstirii Golăi, care primeşte danie, de la Mirăuţă şi Draga, feciorii popii Toader din **Tribujeni**, „partea lor de ocină din Tribujeni… pentru sufletul părinţilor şi pentru sufletul lor, iar rugătorii noştri ca să aibă a-i scrie la pomelnic”[717].

1662, mai 20: Ispisoc de judecată de la Eustratie Dabija voievod, după ce „rugătorii noştri, tot soborul de la mănăstirea Golăia din târg din Iaşi… s-au pârât de faţă cu Gheorghe Catargiu, ce a fost clucer mare, pentru o bucată de loc cu mori gata, ce este la moşiile sfintei mănăstiri la **Golăeşti**, şi la **Mihălaşa**, şi la **Stohoceni**, ce sunt la ţinutul Orheiului, pe valea Răutului, zicând rugătorii noştri că le face mare împresurătură Gheorghe Catargiu, de le împresoară acel loc cu hotarul satului său **Peştera**, ce s-a chemat **Movilău**… şi intră de le calcă hotarul, şi ne-au arătat şi drese, iarăşi de pâră şi de rămas, de la Irimia vodă şi de la Moise vodă, precum au mai avut şi atunci pâră cu sătenii de Peşteră, pentru acel loc şi mori, şi tot i-au rămas călugării pe peştereni. Iar Gheorghe Catargiu aşa a dat seamă, cum că acel loc l-a cumpărat de la o femeie, şi a adus de faţă pe acea femeie, de s-a pârât cu dânsa, / Deci acea femeie n-a avut cum da seama pentru ce a vândut, nici drese n-a avut pe acel

---

716 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 104, p. 111, 112
717 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 105, p. 112

loc… / Gheorghe Catargiu singur s-a dat rămas, numai ce a cerşut să-i întoarcă acea femeie tot înapoi ce a dat el pe acel loc”[718].

1665: Ispisoc de judecată de la Vârlan, pârcălabul **Orheiului**, „pentru o pâră de-au avut înaintea noastră Mircea şi egumenul de la sfânta mănăstire Golăe pentru o cumpărătură de ocină, ce o are egumenul de la femeia lui Vreme, unchiul Mircei, din satul **Trebujeani**, zicând Mircea că acea parte n-a fost plătită, ce-a fost mai rămas cu 7 lei şi un zlot, care bani a zis Mircea că i-a fost datoare. Deci egumenul s-a sculat şi-a dat acei bani, 7 lei şi un zlot, în mâna Mircei, dinaintea noastră. Şi într-această tocmeală fost-au Vasile ce-a fost vornic, Mârza, sluga logofătului celui mare, preotul de Marcăuţi, Andrei, Ion. Ihnat şi alţi oameni buni”[719].

1677, martie **20**: Donosie, feciorul lui Dumitraşcu Portărescul din **Trebujeni**, nepotul Irimiei medelnicer, strănepot lui Golăi logofătul, dăruieşte o moşie naşului său Andrei Mihuleţ, pârcălab de Orhei, „mie părinte, de-au cununat părinţii dumnealui pe părinţii mei şi dumnealui m-a botezat şi m-a cununat… Şi fiind eu rămas de fraţii mei, care au fost şi dumnealui ca nişte fraţi, şi având eu o parte de ocină în Trebujeni, cumpărată de la fratele meu Crăciun, care parte a fost a lui zestre de la neanea al nostru Dumitraşcu, şi o parte de ocină ce a fost cumpărată de Crăciun, cu mine împreună, şi cu surorile mele Arsenia şi Gherghina de la Antemia, fata lui Constantin, unchiul, am socotit cu toţi fraţii şi cumnaţii, cu surorile ce

---

[718] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 106, pp. 113, 114
[719] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 110, p. 119

sunt, şi l-am luat pe dumnealui frate în locul lui Crăciun, frăţâne-meu, şi i-am dat dumnealui partea lui Crăciun… Şi când am făcut acest zapis fost-au toţi cumnaţii mei, şi veri primari, şi nepoţi, anume Guruţă cumnatu-meu şi soru-mea Arsenia, Gherghina, nepoţii mei Gheorghe, Gligore, Caidac şi Nechifor, feciorii Mircei… şi mărturii anume Neculai Donici clucerul cel mare, Constantin ce-a fost cllucer mare, Gavril Donici pârcălab de **Orhei**, Loghin ce-a fost pârcălab, Ştefan spătarul, Neculai postelnicul, feciorii lui Constantin clucerul, Doroftei preotul de **Peştera**, Tănase şoltuzul de târgul **Orhei**, Ursul, vornicul de **Peştera**, Sema ce-a fost vornic, Gligoraş feciorul lui Artenie de Fălciu**,** Albul Maremance, Gligoraş Sauca şi Luchian de **Peştera**, Maftei Pârţă de **Zamcioci**, Vasile Hodoroge ce-a fost vătav de hânsari, Lupul Ciupag ce-a fost vătav, Iordachi, Savin şi Arsenie de **Pocrişăni**, Bobeică şi Vlasie de **Cotelneci**, Ştefan Ciurlenco de **Peştera** şi mulţi oameni buni s-au prilejit”[720].

1679, iunie 5: Fostul pârcălab de Orhei Andrei Murguleţ dăruieşte mănăstirii Golăi părţile de moşie din **Trebujeni** pe Răut, „pe care el le are de la finul lui de botez şi de cununie Donosie, fiul lui Dumitraşcu Portărescul, nepotul Irimiei medelnicer, strănepotul lui Golăe, marele logofăt, ctitor al mănăstirii”[721].

1699, septembrie 1: Carte de împuternicire de la Antioh Constantin voievod, dată egumenului mănăstirii Golăi, de „a chema şi a strânge oameni din Ţara Căză-

---

720 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 139, pp. 138, 139

721 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 146, p. 146

cească şi din Ţara Turcească şi din alte ţări şi să-i aşeze la seliştea de la **Trebujeni**, iar de la domnia mea vor avea slobozii într-un an, şi vor fi în pace de toate dările câte vor fi pe alţi mişei în ţara domniei mele”[722].

1705, decembrie 11: Mihai Racoviţă voievod iartă de dări pe vecinii mănăstirii de la Golăe, sosiţi din ţări megieşe, „cât sunt în ţara domniei mele. Numai ei să fie pentru lucrul morii ce are părintele la **Tribujeni**”[723].

1741, aprilie 30: Zapis de la Toader ot **Furceni**, Vasile ot **Maşcăuţi**, ce se hotărăşte cu Mihăilaşe, Andrei, om bătrân din satul **Peşterii** Catargiului, şi Dănilă, om bătrân din satul **Susleni**, ce se hotăreşte cu Mihăilaşe şi cu Trebujenii, ce sunt pe apa Răutului, în sus de Peşteră, în care mărturisesc „pentru **Trebujăni**… că am îmbătrânit pe lângă acest sat Trebujănii şi afară de călugării de la Golăe să stăpânească n-am apucat pe alţii, nici din răzeşii locului acestuia, nici din locuitori, ci tot pe călugări, nu de 30 de ani, ci şi de 40 înainte”[724].

1741, mai 7: Zapisul boierilor divaniţi: „Facem știrea că, venind Sfinția Sa părintele Gherasim, egumenul de Golăia, ca să-ș caute o moșie, ce se cheamă **Trebujănii**, pe apa Răutului, la ținutul Orheiului, acolesându-şi un Iordachi, cum ar fi având și el o parte dintr-acel sat Trebujănii, și căutând părintele oameni bătrâni împrejurași, ca să poată adeveri pe cine ar fi apucat a stăpâni pe acea moșie, și aflând pe o seamă de oameni, i-a

[722] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 160, pp. 156, 157
[723] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 166, p. 160
[724] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 212, p. 212

adus și înainte noastră pe Andrei, om bătrân din sat din **Peştere**, ce se hotărăște cu Trebujănii, ce a dat seamă că ține minte, de la Conețchi, și pe un Dănilă din **Susleni**, ce se hotărăște iarăși cu Trebujănii, și a dat seama că ține minte de când a venit împărăție Moscului pe Prut, care aceștia au mărturisit înainte noastră precum, de la aceste vremi ce dau seama că au apucat de țin minte, pe alți moșeni dimprejur sau pe alții din țărani, pe nimeni n-au apucat să stăpânească sau să să răspundă că ar fi având moșia la satul Trebujăni, fără cât tot pe călugării și oamenii Golăi i-au apucat, de stăpânea tot venitul locului Trebujănii. / Așijdere și un Stihie Untilă, om bătrân din sat din **Macicăuți**, iarăși a mărturisit înainte noastră că, de când au dat turcii Camenița, știe, fiind trăitor tot pe acolo, și pe alții, afară din călugării Golăi, n-au apucat să stăpânească pe locul Trebujănilor, care, după cum au mărturisit acești oameni înainte noastră, am dat și noi această mărturie la mâna Sfinției Sale părintelui Gherasim, egumenul de Golăia, ca să se știe”[725].

1741, iulie 10: Scrisoarea fostului mare medelnicer Constantin Donici şi al fostului logofăt al doilea Vasilache Măzărache, care au ales şi stâlpit moşia **Trebujeni**: „Milostive și luminate Doamne, să fii Măria Ta sănătos. / Luminată cartea Măriei Tale ne-au venit și-am înțeles, întru care ne poruncești Măria Ta nouă și domniei sale lui Carp biv vel medelnicer să mergem la sat la Trebujeni și să facem cercătură scrisorilor mănăstirii Golăii, ce ar fi având pe acel sat; pentru că au jeluit Măriei Tale acești oameni, Iordachi și cumnatu-său Pavăl, nepoți de fată lui Dumitrașcu Portărescul, că au moșie în Trebu-

---

[725] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 213, p. 213

jeni și o împresoară egumenul de Golăe, Gherasim; și-au dat seamă către Măria Ta că zapisul ce au avut pe această moșie le-a pierit la părinții lor, pe răscoale, căzând și tată-său la robie. / Deci vei ști, Măria Ta, că dumisale medelnicerului Carpu, venindu-i altă poruncă a Măriei Tale, ca să meargă la Movilău, n-a putut fi la socoteala acestei moșii, iar noi, după porunca Măriei Tale, am mers la sat la Trebujeni și întâi am cercat din scrisori și din oameni și din hotarele împrejurașilor: alții sunt Golăeștii și alții sunt Trebujenii, că tot un sat este și întâi, până la o vreme, s-a chemat Golăeștii, apoi, cine știe din ce pricină i-au schimbat numele Trebujenii. / Și iar ne poruncești Măria Ta să cercăm moșia Portărescului, dinafară de hotărâtura Dabijei voievod… nu se află până în hotarele megieșilor dimprejur. Și, încheindu-se aceste pricini, am luat a citi scrisorile mănăstirii Golăii, din început, și cum am aflat dania lui Ion voievod și împărțeala satului și cumpărăturile și daniile mănăstirii, am făcut izvod iscălit și l-am dat la mâna egumenului, și ce a rămas neamului Portărescului moșie într-acest sat, încă s-a însemnat, dar n-a fost precum au jeluit ei Măriei Tale de mare împresurătura de la călugări. / Deci, în urma acestei cărți, ce ne poruncești Măria Ta nouă să căutăm dreptate lor și să le dezbatem moșia, a mai avut egumenul de Golăia o carte a Măriei Tale, scriind la dumnealui Enacache serdarul, scriindu-i Măria Ta că s-au mai găsit în scrisorile mănăstirii și zapisele Portărescului, cele de baștină, și poruncești Măria Ta dumisale serdarului să pună pe acești omeni la jurământ și, de vor jura, apoi să li se dea moșia ce le va rămâne dinafară de zapisele egumenului, și, pe porunca Măriei Tale, i-am trimis la dumnealui serdarul și, jurând, se va pune o zi, că fiind acum vremea lucrului, nu

s-a putut măsura, iar la ziua ce se va pune s-a măsura moșia și ce e cu dreptul li se va da, măcar că și mărturii ce adusese ei, văzând că le rămâne moșie puțin, îndată s-au împrăștiat, dar și ei au zis că n-or jura. / Și pentru curmarea jurământului, vei avea Măria Ta înștiințări de la dumnealui serdarul"[726].

1743, iulie 7: Iordache Guriţescul, strănepot lui Dumitraşco Portărescul se înţele cu egumenul Gherasim al mănăstirii Golia „pentru rândul unei moşii, anume **Ocsentiia**, ce este la ţinutul Orhei, pe Nistru, din care moşie trăgând şi eu parte după strămoşul meu Iordache Portărescul, socotind că doar voi avea şi eu parte de moşie în acel sat şi trăgând la judecată cu părintele egumen pentru acel sat, iar sfinţia sa a scos cărţi cu care s-a cuprins tot satul Ocsentiia, de vreme ce jumătate a fost al mănăstiri, dat de jupâneasa lui Golie logofătul, ctitorul mănăstirii, şi jumătate de sat iarăşi au dat mănăstirii danie feciorul unui Lupu vornic, şi s-a încheiat tot satul, iar mie parte de moşie nu mi-a rămas în acel sat. / Şi luând părintele de aici carte domnească la dumnealui serdarul şi la Carp medelnicer, că, dacă nu voi avea eu acolo moşie, să-mi strice casa… şi vrând părintele să-mi strice casa, am căzut cu rugăminte după sfinţia sa să nu mi-o strice, să mă lase să şed şi i-am dat câte 2 lei pe an pentru venitul moşiei, iar de n-aş da, să aibă sfinţia sa judecată iarăşi la acei boieri pentru satul întreg **Trebujăni**, ce sunt pe Răut, şi mi-au ales partea mea din acel sat pe ispisoc domnesc, din jumătate de sat, din partea de jos, a treia parte, şi acea a treia parte se împarte în 7 părţi, şi din acele 7 părţi se vine mănăstirii o parte şi un sfert, şi 5

---

[726] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 216, pp. 216, 217

părţi şi trei sfertură rămân partea noastră, a neamului Portăreştilor… / Şi iarăşi m-am tocmit cu sfinţia sa, să facem moară dimpreună, însă pe cât mi-ar ajunge părţile mele, pe atât să dau şi eu ajutor la cheltuiala morii şi ce-ar măcina sfinţia sa sau eu în acea moară să ne dăm uiumul după obicei în noară, să se pună să stea la mijloc şi la urmă să-l împărţim frăţeşte, cineşi pe câtă parte are. Aşijderi, şi din dijma câmpului”[727].

GOLĂŞĂI

(pe Prut, în Covurlui, lângă Fârţăneşti, Galaţi).

1774, iunie 5: Satul **Fârţăneştii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Prutului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[728]**. Ce ţin poştă la Golăşăi:** Costandin Epure / Dimofti Tiron / Vasile Tiron / Antohi Jăliga / Gheorghe, crav / Ion a Stratii / Gheorghe Mădilian / Ionaşco / Costandin Mârza / Gavril Frunză / Toader Holeră / Dumitraşco, cojocar / Alicsandru, cibotar / Gligoraş Jăliga / Toader, cibotar / Ştefan, cibotar / Simion Liga / Vasile Tărăbuţă / Costandin, vornic / Vicol Onică / Neculai Pricop / Onul Solomon / Andrei Gugoaşă / Ursul Vlasie / Donosi Drăgan / Mihăilă Cucor / Ion Cucul / Apostol Vlasii / Andrei Tărăbuţă / Andrei Cofă / Gavril Ciocan / Vasile Ciocan / Gligore fiul Stratii / Gavril,

---

727 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 220, pp. 221, 222

728 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 90, 91

chihae / Pavel Fele / Paraschiv Drăgan / Gavril Huhule / Gavril Gugoaşă / Margine Tiron / Cârste Hilimon / Toader Alisei / Toader Gugoaşă / Petre Oană ce s-a găsit în Mileşti / Ion Buzdugan ce s-a găsit în Băniasa / Costandin Maravela ce s-a găsit în Crăeşti, // **Rufeturi:** Popa Antohi / Ifrosii, diacon / Iordache Hogaş, ruptaş / Româniasa, văduvă / Baba Vlăsiasa.

1774, iunie 5: Satul **Umbrăreştii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Prutului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[729]**. Tij poştaşi la Golăşăi:** Alicsandru Buţurca / Lupul Hriste / Ion Nohot / Neculai Nohot / Ioviţă / Toader sin (fiu) lui Ioviţă / Ion Neghină / Ion Buţurcă / Toderaşco Buţurcă / Costandin fiul lui Iftodor / Lupul Istrate /Ion Istrate / Andrei Nohot / Neculai Bezmăn / Costandin Bezmăn / Toader Antohi / Gherghiţă Durac / Lupul Popoiul / Dimoftii Roşca / Eni Căpătan / Gligore Simion / Iordache Tătaru / Ion Pagul / Gligore Mâţăveche / Toader Beldei / Ioniţă Buţurca / Gavril Ghinieş /Andrei Bulat / Toader Boboc / Andrei Roşca / Apostol, păscar / Arseni Velichi / Vasile Tofan / Iordache Ariton / Gavril Turcul / Gligoraş, şălar / Vasile, şălar / Acsinte Turculeţ / Dumitru, baciul / Stroe fiul baciului / Gligore Fulger / Vasilache Tamburi / Alicsandru Tamburi / Vicol, braşovan / Ioniţă Nohot / Ioniţă Gione / Năstasi Luca / Neculai Popoiu / Ion Hriste / Gavril Bătică / Gligore Gheţâu în casa popii lui Costandin / Ştefan Dodul. // **Rufeturi:** Popa Costandin / Popa Ioniţă / Trohin, diacon / Ion Româniţă, ruptaş / Dumitraşco Hristofan, scutelnic al banului Lupului / Alicsandra, preoteasă văduvă / Aniţa, văduvă / Ioana, văduvă / Marie, văduvă.

---

[729] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 91

1774, iunie 5: Satul **Golăşăii**, ţinutul Covurluiului, ocolul Prutului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[730]**. Al dumisale postelnicului Neculache Venturii**, ce are salvogvardie să nu se supere, din let 1773, mai 8, supt numărul 1155: Niagul sin (fiul) lui Simion / Gligore Vreme / Lupul, sârbul / Ion Lungul / Vasile Beligoi / Ion Minciună / Mihai Lungul / Vişan / Ioniţă Mâţă / Dănăilă / Mihai, dogar / Eni Negre /Stroe Negre / Tănasii / Gheorghe Sucnăniagră / Panhilie / Ilie / Neculai, vătăman / Marco / Vasilache / Marin / Mardare / Savin Murgoci / Tudosi Murgoci / Dumitru, muntean / Trohin / Toader Pricop / Ion Bălan / Ion Dondoiu / Irimie Orzu / Lupul Orzu / Toader, lăcătuş / Ion fiul lui / Vitan / Ioniţă Staico / Chiriac / Manole Muşat / Lupul Cârste / Marin Tătaru / Voinia Tătaru / Hâncul Tătaru / Mihai Tătaru / Stanciul Tătaru / Necula Fluture / Vasilache Fluture / Costandin Poţian / Mile / Durac / Radul Loghin / Toader Nucă / Aloman / Stahie / Costandin Hotnog / Caloian / Radul / Gheorghiţă / Iancul, rus / Alecsandru Codrian / Ştefan, chihae / Lazor / Petre / Gligore / Ion, rus / Flore / Andrei / Ioniţă, văcar / Glogoraş, puşcaş / Franga / Stan fratele lui / Stan Ţarină / Vasilache al lui Aloman / Gheorghe, rus / Pătraşco Dondoiul / Dumitraşco Stâşcă, slugă / Ştefan a Bălaşii, holtei, slugă / Costandin Pălade, priş ot (vine din) Corni, slugă. // **Rufeturi:** Gheorghe, grecul, marangoz / Pera, grecul, marangoz.

1900: „**Golăşei**, sat în judeţul Covurlui, plasa Prutul, comuna Bujor, cu 134 familii sau 628 suflete. Are o

---

[730] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 91

biserică şi o şcoală. Prin acest sat trece linia ferată Galaţi-Bârlad, având staţie şi aci”[731].

GOLĂŞĂI

(pe Başeu, lângă Săveni, Botoşani).

1774, iunie 22: Satul **Golăşăi**, ţinutul Dorohoiului, ocolul Başeului, avea, după recensământul lui Rumean-ţev[732]**, toată suma caselor: 5**. Scădere rufeturi 2: 2 herghelegii ai comisului Enachi. Rămân birnici: 3. / **Birnici**: Eftimie Ţurcan / Istrati Ţurcan / Ion zet (ginere) Ţurcan. // **Herghelegii boiereşti**: Ion, herghelegiu / Prodan, herghelegiu.

GORBĂNEŞTI

(prin Starosilţa sau Stavri, comuna Gorbăneşti, Botoşani).

1632, iunie 10: Întărit de Alexandru Iliaş voievod Irinei, fetei Măriuţii, nepoată Gorcii Udrii, care primeşte uric pentru „jumătate de sat de **Starosilţi**, cu iaz şi ţarină, partea de sus”[733].

---

731 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 590
732 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 519
733 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 119, p. 149

1633, aprilie 22: Întărit de Alexandru Iliaş voievod lui Dumitru Botoşanul, în baza unui zapis de mărturie de la Udrea fost vornic, Onciul Iuraşcovici, Gorciul din **Dorohoi**, Iasac Stârce, Tiron vătămanul din **Necşăni** (Nicşeni, comuna Nicşeni, Botoşani), Grigorce din **Gorbăneşti** (comuna Gorbăneşti, Botoşani), Gavril uriadnic din **Onţăni** (Unţeni, comuna Unţeni, Botoşani), „mărturisind în acel zapis precum că el şi-a cumpărat lui o parte de ocină din satul **Băicenii** (comuna Todireşti, Iaşi), ţinutul Hârlăului, de la Rugină diacul din **Şilişău** (Silişeu, azi Hilişeu, comuna Horia, Botoşani), drept 64 zloţi bătuţi”[734].

1774, iunie 15: Satul **Gorbăneştii**, ţinutul Botoşani, ocolul Câmpului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[735]**: Toată suma caselor**: 21. Scădere rufeturi, însă 21 scutiţi de cornetul Costia Leonard, care îi foloseşte pentru slujba sa. / **Scutiţi: Vasile Călancea** / Grigori Călancea / Gavril Cocris / Costandin, ungurian / Ştefan, ungurian / Tănase Huţul / Andrei, rusul / George Cărbune / Costandin, ungurian / Ion, liahul / Vasile Huţul / Nica, muntian / Ioniţă, herghelegiu / Ilaşcu, cioban / Grigoraş, cioban / Alecsa, cioban / Dumitraşcu Chişcă / Grigore Cărbune / Vasile Burav /Acsinte, pas / Mărdari sin (fiu) Tănasi.

1900: „**Gorbăneşti**, comună rurală, se întinde pe un teritorii deluros, în partea de nord a pl.ăşii Miletinul, judeţul Botoșani, formată din satele: Blândeşti (Gogeasca), Burla (Urziceni-Borciloaei), Gorbănești, Silişcani,

---

[734] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 324, p. 417

[735] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 186

Soroceni (Urziceni-Herescu), Talpa (Tâlhăreşti), Tomeşti-Ciolac, Tomeşti-Vernăvoaia, Urlaţi (Tomești-Ruset) și Vânători. Teritoriul comunei e compus din pămînt argilos, negru şi galben, şi are o suprafaţă de 7.195 hectare, din care 5.756 ale proprietăţii mari şi 1.439 ale locuitorilor. Are o populație de 637 familii sau 3.000 suflete, care locuiesc în 850 case. Sunt 400 contribuabili. Vitele sunt în număr de 6.672: 2.320 boi şi vaci, 212 cai, 3.864 oi, 4 capre și 272 porci. Sunt 7 izlazuri; 2 bălți; 2 mori de abur şi 2 de apă, pe pârâul Burla. Comuna e străbătută, de la vest, spre est, de calea județeană Botoșani-Ștefăneşti. Are 6 biserici, deservite de 3 preoţi şi 6 cântăreţi; 2 școli de băieţi şi 1 de fete, conduse de 2 învățători şi o învăţătoare, şi frecventate de 128 şcolar. / **Gorbăneşti**, sat situat în centrul comunei Gorbăneşti, pe un podiş înalt. Moșia e proprietatea Statului şi are o populație de 172 familii sau 710 suflete, din care 150 contribuabili. Teritoriul moșiei e ocupat cu semănături, fâneţe și imaşuri, având în partea de vest o pădurice de stejar, în întindere de vreo 64 hectare; pe moșie e şi o moară de apă. Aci e reşedinţa comunei. Are: o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cântăreţ; o școală de băieţi, condusă de un învățător, frecventată de 36 şcolari. Vite sunt: 400 boi şi vaci, 20 cai, 320 oi şi 50 porci. Sunt 20 stupi; 3 cârciumi”[736].

---

[736] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 598

GORBOVA

(Sinehău, azi Gorbova, comuna Gorbova,
raionul Herţa, Ucraina).

1635, martie 22: Zapisul lui Ionaşco, fiul lui Miron ot **Sinihău** (Sinehău, azi Gorbova, comuna Gorbova, raionul Herţa, Ucraina) şi al femeii lui Agafiţa, fata lui Gheorghe Albotă, prin care vând părţile lor „din sat din **Corlăteni** (comuna Corlăteni, Botoşani). Ce a avut Agafiţa de ta tată-său Albotă… lui Toader Petriceaico armaşului celui mare, şi am luat 30 de oi cu miei şi două vaci cu viţei, şi doi boi de jug, şi o iapă, şi zece stupi”[737].

1646, iunie 12: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod popii Ioan de la cetatea Hotinului, „ca să fie tare şi puternic a lua a zecea din pâine şi din fân şi din toate legumele, de la cine va fi arat, va fi semănat şi va fi cosit pe hotarul **Sinecăului** (Sinehău, azi Gorbova, comuna Gorbova, raionul Herţa, Ucraina), pe a **Cruhlicului** (Cruglic, raionul Hotin, Ucraina) şi **Şărbinţilor** (Şerbenţi, comuna Şerbanţi, raionul Novoseliţa, Ucraina), ce este dreaptă ocină şi moşie a lui”[738].

---

737 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 61, p. 63

738 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 394, p. 339

GORDINEŞTI

(întâi Neagăuţi, Vorbineşti, Horbineşti,
raionul Edineţ, Moldova).

1429, mai 27: Întărit de Alexandru cel Bun lui Ivan Cupcici, care primeşte uric pentru „două sate, numite: Cupca (în Bucovina – n. n.), unde este casa lui, şi, dincolo de Prut, Neagăuţi, şi de la Neagăuţi, în sus pe Racoveţe, până la hotarul lui Grozea, ce va putea să-şi întemeieze. Iar hotarul acestor sate să fie cu toate hotarele vechi, pe unde au folosit din veac”[739].

1634, aprilie: Întărit prin ispisoc (carte de judecată) de Vasile Lupu voievod spătarului Grigore Ureche, după pâra la domnie depusă de Procop, feciorul Bârligăi şi seminţia lui Manaica, Ifrim şi Dorohot de Horbineşti şi aşijderea seminţia lor Tiron şi Gheorghe, şi feciorii lor, şi Hilimon, nepoţii lui Nistor şi ai Mogoşii, „pentru nişte părţi din sat din **Horbineşti**… Gligori Ureche spătar a arătat ispisoace de la Petru voievod, ale nepotului său, ale lui Neculai, feciorul lui Vasile Ureche şi al Magdei, fata Tudosiei, nepoata lui Gavrilaş logofăt, scriind drepte cumpărături acele părţi de la Druţu, Andreica, Pricop, Stepca, Tudosia, Mărica, Părasca, Titiiana şi Costân, feciorii lui Ion Bârligăi, şi mătuşa lor Mărica, sora lui Ion Bârligăi, toţi nepoţi lui Ivan, şi seminţia lor Crăciun, nepotul Petrii, Tudura şi feciorul ei Crăciun, şi Niugul, fratele Petrei, şi Costiniasă, şi sora lor

---

[739] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 88, pp. 130-132

Mărica, Andreica Stângaci şi Uliana, fata lui Toader, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Toader, ce au vândut lui Şăptilici armăşelul, şi au avut mărturie de la Vartic ce a fost vornic cum acel Şăptilici a vândut acele părţi lui Gavrilaş logofăt, din jumătate de sat ce se va alege. / Aşijderea au vândut Mărica, Ana şi Anghelina, fetele Sorcăi din Horbineşti… aşijderea Dimco, feciorul Ganii… Aşijderea au arătat ispisoace de la Irimia vodă, pe care sunt mai sus scrişi, cum au vândut partea Iurşii, moşul Bârligăi"[740].

1636, iulie 7: Întărit de Vasile Lupu voievod prin carte de împuternicire aprodului Prodan, care „să fie tare şi puternic a opri şi a ţine părţile de ocină a lui Cadirco din **Rujaviniţi** (Rujavinţi, comuna Rjavinţi, raionul Zastavna, Ucraina) şi din **Horbineşti** (Gordineşti, comuna Gordineşti, raionul Edineţ, Moldova), cum vor spune dresele"[741].

1646, iulie 12: Porunca dată de Vasile Lupu voievod lui Popăscu pârcălabul de Dorohoi, Pătraşco de **Vorbineşti** (Gordineşti, comuna Gordineşti, raionul Edineţ, Moldova) şi lui Gheorghe căpitanul de ţinutul Hotinului, după ce „s-au pârât de faţă Bădiuleştii cu Gligoraş de **Rădăuţi** (comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), pentru satul Rădăuţi şi pentru vecinii de acolo, zicând Gligoraş că nu le-a fost satul împărţit nici de părinţii lor, nici de dânşii, nici vecinii nu le-au fost împărţiţi. Iar acum Bădiuleştii se scoală de-şi iau partea din sus şi pe Gligoraş cu fraţii săi îi împing din jos, şi iau Bădiuleştii şi vecinii toţi, şi cei de moşie, şi cei de strânsură. / Pentru aceea să

---

[740] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 95, pp. 107, 108

[741] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 449, p. 511

mergeţi acolo împreună cu Todiraşcu logofătul cel mare, să strângeţi oameni buni şi bătrâni şi să socotiţi cu sufletele voastre şi să le împărţiţi satul în două din tot locul, şi vecinii iar să îi împărţiţi în două, şi cei de moşie, şi cei de strânsură, de când a făcut Radul vodă slobozenie acolo. Deci jumătate de sat şi jumătate din vecini să ţină Bădiuleştii, iar jumătate să ţină Gligoraş cu fraţii săi"[742].

GORDIUŢI

(satul Gorodişte, comuna Râşcov,
raionul Hotin, Ucraina).

Întărit, în **8 iunie 1456**, de Petru voievod, lui Sin de Hotin, care primeşte uric, pentru „ocina soţiei lui, nepoata lui Mihăilaş (Mihail de Dorohoi – n. n.), satele anume Şizcăuţi, unde a fost curtea lui Iurie pe Prut, şi Malinţi, şi Şizcăuţi, unde este Hodorici, şi, mai sus de acesta, Zamcăuţi, şi, sub Hotin, Berestia şi **Gorodişte**, mai jos de Urmez, şi Crainicăuţii, şi Vâşniveţ. Şi, la graniţă, Boriscăuţi"[743]. Hotarul, din veac.

1904: „**Gordeuţi**, sat în judeţul Hotin, aşezat pe malul Nistrului. E înconjurat de pădure. Face parte din volosti Rucşin. Are 71 case, cu o populaţie de 872 suflete

---

742 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 439, p. 377

743 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 59, pp. 88-90

de ţărani români; 297 vite mari, 140 oi. Drum din Atachi (Otaci) spre Hotin”[744].

GORNEŞTI

(sat numit iniţial Gorneşti, contopit cu Smulţi, Galaţi).

1448, iulie 15: Întărit de Roman voievod fraţilor Cernat Ploscar şi Şteful, care primesc uric pentru „satele, pe Corod, anume: Pîtcăeşti, pe care l-au cumpărat de la Pîtcă pentru 60 de zloţi, amândouă părţile, şi, pe aceeaşi parte, între Motoşeşti şi între Vitezeşti, un loc de pustie să întemeieze sat, şi, mai jos de Vitezeşti, la fântână, un loc din pustie să facă sat, şi Zmulţi, pe Suholui, şi, mai jos, unde este jude Uliu, anume Mileşti, şi seliştea Dăbeştilor, şi Cernăteşti, la obârşiile Gerului, şi, mai jos, Goruneşti, şi, între Mileşti şi între Frăţileşti, un loc din pustie, şi seliştea Frăţileştilor, şi, la obârşia Bârzotei, o prisacă, la fântână, unde a fost Călugărul, şi, în dreptul Cojoeştilor, unde a fost prisaca lui Roşca, şi Găunoasa, de la obârşie până la gură, şi seliştea lui Laţco Furul, pe Suholui, şi seliştea Comăneştilor, la gura Cneajei, şi seliştea lui Mânea, pe Covurlui, şi seliştea Şcheilor, şi, mai jos, seliştea lui Fâlfoi, şi a lui Radul, şi a lui Radici, unde este jude Dragoş, şi iezerul Covurluiului cu gârla, şi unde a fost Cudrea, şi, pe Prut, Făreşti, şi gârla Flămîndzilor, şi jumătate din morile noastre de la Covurlui, pe Prut, să-şi

[744] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, pp. 104, 105

facă casă, şi jumătate din pădure, şi jumătate din şteze, şi din peşti şi din tot venitul, şi pe apă şi pe uscat, să le fie jumătate, şi pe aceeaşi parte a iazului să-şi facă dârstă, şi de la iaz în vale pe Prut să le fie lor din toate târguielile toată această vamă, şi pe apă şi pe uscat, şi seliştea Folteştilor, şi seliştea lui Berevoi, pe Ialan, şi fântâna lui Balea, pe Suholui, şi fântâna lui Cucu şi, pe Cracău, unde sunt juzi Dragan şi Nasoe, amândouă părţile, şi mănăstirea, şi, pe Bârlad, Blajari, şi Mereşti, şi mănăstirea la gura Bârlăjiţei, unde este Agapie, şi Lieşti, şi Gârleşti, şi Tălăbeşti, ocina lor, unde au fost Voico şi Şteful şi Micu, cu toată gârla de la Bârlad, şi Tonceşti, cu gârla, şi gârla Brateşului cu satul şi seliştea lui Duma, pe Călmăţui”[745]. Hotarele, din veac.

1468, septembrie 24. Întărit de Ştefan voievod lui Şteful Cernătescul, care primeşte uric pentru „ocina lor dreaptă, satele anume: Cernăteşti, unde îi este casa, pe Corod, pe care l-a cumpărat de la Stan Pâtcău pentru şaptezeci de zloţi, şi, aproape de acesta, mai sus, satul anume Motişeştii, şi, mai sus, la obârşia Corodului, **seliştea lui Tatul** (Gorneşti), şi, deasupra, poiana de la Deochiaţi, pe care le-a cumpărat de la Herman, din uricul lui Oţel, pe care l-a dat Oţel nepotului său, Herman, iar pan Herman a vândut aceste sate şi poiana pentru şaptezeci şi cinci de zloţi, şi la obârşia Bârzotei, la Fântâna Călugărului, la horodişte, şi, pe Bogdana, unde este casa lui, unde a fost Petru Delţag, şi cu moară şi cu toate hotarele sale cele vechi, şi la obârşia Smilei, o moară, unde a fost moara lui Petru Delţag, la Bucoveni, între morile lui Vulpaş şi a lui Giurgiu Pleşan şi între moara lui

[745] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 280, pp. 397-399

Şteful şi moara Pleşanului, să-şi facă pan Şteful moară, şi loc din pustie pe Smila, şi, pe Suceava, Ruşciori, şi jumătate din Răoseni, şi, pe Suceava, loc să-şi facă moară, şi, mai sus de acesta, cutul Hueţenilor, anume Unguraşii, şi, în jos pe Suceava, seliştea unde a fost tătarul Petir şi poiana, şi jumătate din iezerul Covurlui şi jumătate din gârlă, şi satul de lângă morile de la Prut, unde a fost Fara şi, pe Covurlui, satul anume Rădiceşti, şi, mai sus, unde a fost satul bulgăresc, şi, la obârşia Gerului, seliştea anume Cernăteştii”[746]. Hotarul, din veac.

1634, septembrie 14: Zapisul vornicului Strătulat şi Călmăţui, în care mărturisesc, că fiind chemaţi de Mihai, sluga lui Curt Celebi, cu scrisoarea domniei, în care se poruncea „să mergem la sat la **Măcişani** (Măcişeni, comuna Corni, Galaţi), ce este pe Mânjina, la ţinutul Covurluiului, care sat l-a cumpărat de la oameni din Măcişeni, să-l alegem dinspre alte hotare… am chemat oameni buni de primprejur, anume Dodeş Irodu din **Corne** (comuna Corni, Galaţi), Cârste Totrepehe din **Măcişani**, Măteiu din **Puţăni** (Puţeni, azi Valea Mărului, comuna Valea Mărului, Galaţi) şi Zbere din **Cleni** (comuna Corni, Galaţi)”, cu care au stabilit că „hotarul satului Măcişănilor, din jos, se întâmpină cu hotarul Puţănilor şi cu al Clenilor, la o movilă mare, în deal, dinspre apus, şi merge în sus culmea dealului, pe lângă hotarul Puţănilor, până se scoboară pe o vâlcea, ce se cheamă Valea lui Negrilă, şi dă în Găunoasa, şi merge în sus pe matcă, pe lângă hotarul **Mândreştilor** (comuna Valea Mărului, Galaţi), până se întâmpină cu hotarul **Gorneştilor** (înglobat în Smulţi, comuna Drăguşeni, Galaţi) şi taie, la

[746] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 154, pp. 225, 226

răsărit, pe lângă hotarul **Dabeştilor** (comuna Drăguşeni, Galaţi), ce trece Mânjina, în deal, dinspre răsărit, până se întâmpină cu hotarul **Cornilor**, şi merge în jos culmea dealului până se întâmpină cu hotarul **Clenilor** şi taie, de-a curmezişul, peste vale Mânjina, alături cu hotarul Clenilor, până iar la movila unde se întâmpină hotarul Măcişănilor şi al Puţănilor şi cu al Clenilor. Deci noi le-am ales şi le-am stâlpit dinspre alte hotare străine"[747].

1900: „**Gorneşti**, sătişor în judeţul Covurlui, plasa Zimbrul, comuna Smulţi, la 3 km, spre vest, de reşedinţa comunală, având numai 9 case, locuite de foști clăcași împroprietăriți, şi o biserică"[748].

GOSTILEŞTI

(înglobat în Vlădiceni, comuna Bârgăuani, Neamţ).

Întărit, în **3 septembrie 1459**, de Ştefan voievod, lui Gostilă, care primeşte uric pentru „dreapta lui ocină şi dedină, satele anume: Gostileşti, unde îi este casa, şi Negoeşti, şi Bahna, şi Făurei, şi Bârzoteşti pe Bistriţa, şi Măneşti pe Neamţ, şi Bran pe Cneaja, şi seliştea unde au fost Voroveştii, şi Băloteştii, şi, mai jos, Comăneşti, şi

---

747 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 260, pp. 290, 291

748 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 609

unde este Hasniş, şi Şpătoreşti şi Gheuroeşti”[749]. Hotare, din veac.

1488, octombrie 15: Întărit de Ştefan voievod Mitropoliei din Roman , odată cu celelalte sate cumpărate de Ştefan cel Mare pentru această danie. Vânduseră „însumi domniei mele” fraţii Mihul şi Iahuş, Giurgea, Ivan şi Bratul, nepotul lui Rafeiu, Mihul Obroc şi Grigor fiul lui Ivan, „Negoeştii pe Pârâul Negru” (în Dragomireşti, Neamţ), pentru 172 zloţi tătăreşti; Daşco şi Malea, fiii lui Gostilă, nepoţii lui Puiu Ploscarul, i-au vândut „jumătate din satul Gostileşti” (în Vlădiceni, comuna Bârgăuani, Neamţ), pentru 120 zloţi; Ileana, fiica lui Nechita, fratele lui Coste Andronic au vândut lui Vodă „două sate care sunt pe Moldova, anume Poiana, unde au fost cneji Băloş şi Danciul” (Boureni, Moţca, Iaşi), pentru 200 zloţi; fraţii Zărnă, Toma şi Ion, fiii lui Pătru, nepoţii lui Tiba, i-au vândut „Ciorsăceştii (lângă Păstrăveni, Neamţ), unde a fost bunicul lor Tiba, pe Moldova, în Câmpul Perilor, şi loc de moară pe Moldova”, pentru 240 zloţi; Neagşa, fiica lui Băilă de la Racova, nepoata lui Botăş, i-a vândut „un sat pe Moldova, în Câmpul Perilor, anume partea lui Botăş, unde a fost bunicul ei Botăş” (lângă Păstrăveni, Neamţ), pentru 60 de zloţi, toate aceste sate fiind oferite Mitropoliei din Roman „pentru pomenirea sfânt-răposaţilor înaintaşi”[750]. Hotarele, din veac.

---

[749] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 87, pp. 124-126

[750] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 42, pp. 76-80

GOŞMANI

(comuna Români, Neamţ).

1442, februarie 24: Întărit de Ilie şi Ştefan logofătului Costea, care cumpărase de la Oancea şi Ilea, fiii lui Stănigă, „jumătate din Gocimăneşti, care a fost partea lui Ilea, pe care i-au dat-o de bunăvoia lor Andriiaş şi Ciora… Iar hotarul acestui sat să fie din toate părţile după hotarul vechi, pe unde au folosit din veacul veacului”[751].

1623, noiembrie 24: Întărit de Radul voievod, după împărţirea moşiilor, între urmaşii lui Seachil, când s-a convenit şi „s-a venit în partea slugii noastre Dumitraşco Seachil şi a cneaghinei lui Nastasia satul **Seliştea Rusii** (Selişte, Neamţ) şi satul **Bârjovenii** (comuna Secuieni, Neamţ) şi **Feleştii** (inclus în Brănişteri, Neamţ); iar în partea lui Tofan Seachil şi a surorii lui Todosia s-a venit satul **Gocimani** (Goşmani, Neamţ) şi satul **Arămeştii** (comuna Bahna, Neamţ) şi **Seliştea Rumânii** (Seliştea, Neamţ)”[752].

1625, martie 16: Întărit de Radul voievod cneaghinei Candachia Gligoroaie din **Steţcani** (Teţcani, Iaşi), în baza unui zapis de mărturie de la de la fostul sulger Savin, diacul Costin şi Tofan din **Gocimani** (Goşmani, Neamţ), de la diacul Onciul din **Itrineşti** (comuna Măr-

---

[751] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 218, pp. 305-307

[752] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 131, p. 179

gineni, Neamţ), de la diacul Ştefan din **Hociungi** (comuna Hociungi, Neamţ), de la diacul Dumitru din **Plopeşti** (inclus în Mărgineni, Neamţ), şi de la Popa din **Negriteşti** (Negriteasca, Neamţ), „scriind în acel zapis că a venit înaintea lor Iuraşco, nepotul lui Goe… şi a vândut partea lui din satul **Cărbuneşti** (lângă Goşmani, Neamţ), ce este în ţinutul Neamţ, şi din sat, şi din câmp, şi cu o casă a lui Costin… Candachiei, pentru 26 taleri, bani buni”[753].

1627, aprilie 20: Catastiful satelor marelui logofăt Dumitraşco Ştefan şi ale cneaghinei sale Ziniica, fiica lui Mogâldea vornic: „Satul **Buciuleştii** (azi Podoleni, Neamţ) pe Bistriţa, cu mori şi cu tot hotarul lui, ce este iarăşi în ţinutul Neamţului, fost-a întâi al lui Bucium vornicul. Deci feciorii lui Bucium vornicul, Gligorie şi Vasilie, luat-au 200 de berbeci de la mănăstirea Tazlăului şi au pus chezaş pe părintele meu, Ştefan logofătul, Dumnezeu să-l pomenească, să fie chezaş. Şi au pus zălog acel sat. Apoi n-au plătit ei acei berbeci mănăstirii, ci au plătit părintelui meu. După aceea, s-au furat 5 sipete cu avuţie a lui Costantin Batişte. Deci un sipet au găsit de faţă la Ionaşco şi la jupâneasa lui Tofana, fata lui Vasile Buciulescul, nepoata lui Bucium vornicul. Deci câte haine au găsit de faţă le-au întors lui Batişte, iar câte n-au fost de faţă socotitu-s-a dinaintea divanului. Şi s-a aflat preţ de 500 de galbeni roşii. Deci Ionaşco şi cu jupâneasa lui cu altă n-au avut cu ce plăti, ci mi-au vândut părţile lor dintr-acel sat, trei părţi. Şi am dat 500 de galbeni în mâna lor, de s-au plătit de Costantin Batişte, şi i-am scos şi din nevoia celorlalte sipete, ce nu erau de faţă; iar a patra

[753] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 294, pp. 363, 364

parte, ce rămăsese nevândută, iar a venit la noi Gheorghe spătarul, cu jupâneasa lui Nastasiia, şi ne-au vândut, dintr-acea parte, trei părţi radi 150 taleri buni. Iar lor le-a fost cumpărătură de la Mărica, Antemiia şi Izmaranda, fetele Acsinii, surorii lui Bucium vornicul… iar cealaltă, ce a prisosit, din cele trei părţi din a patra parte, vândutu-mi-a Condrea Borcea, feciorul Acsinii, surorii lui Bucium, radi 200 taleri sreb. Şi am dat 30 de taleri sreb Măricăi, fetei Condrii Borcii, şi 30 de taleri am dat lui Vasilie… şi au mai luat Ionaşco, cu jupâneasa sa Tofana, o sută de taleri, bani proşti, de la noi, să-şi răscumpere o parte din **Gocimani** (azi Goşmani sau Bârcu-Goşmani, Neamţ)”[754].

1628, noiembrie 25: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui sluger Gheorghe Costeanul şi cneaghinei lui Nastasia, care cumpără, pe lângă ocina din Petreşti (azi Blăgeşti, Neamţ), pentru 10 ughi, „parte de ocină din satul **Mănăileşti** (lângă Dorneşti, Neamţ), două părţi din partea Drăghinei, ce se va alege din a treia parte… de la Lupul Vărzar fost vornic, de la soţia lui Gaftona şi de la fii lor, Florica, Gligorie şi Trofanda, cumpărătură de la Anghelina, fiica Drăghinei, sora lui Ilie Găgilă”; / „altă parte de ocină din satul **Durneşti** (Dorneşti, Neamţ), de la Maria şi sora sa Marta şi fraţii lor Romaşco şi Iacob, fiii lui Şteful, toată partea lui Şteful şi a fratelui lui Ionaşco Buzu, pentru 10 zloţi bătuţi”; / „altă parte din acelaşi sat Durneşti, de la Vlasie, ce şi lui i-a fost cumpărătură de la Varvara, fiica lui Drăgan, şi altă parte de la Robul, fiul lui Bobotă, tot fiu lui Drăgan, cu 4 curături şi un loc de prisacă din pădure, pentru 26 galbeni ungureşti”; / de la

[754] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 186, pp. 243, 244

Ghidul, femeia lui Sora şi fiii lor Larion, Vasilie şi Ion, şi de la Stopteasa şi fiica ei Safta, „toată partea lor din satul **Gocimani** (satul Bârcu-Goşmani, Neamţ), cu loc de iazuri şi cu tot venitul din vatra satului şi din câmp şi din pădure… şi un ogor din satul Durneşti, care l-au cumpărat de la Lupul Vărzar, ce-a fost vornic, pentru un ughi”[755].

1634, septembrie 3: Zapisul de mărturie al marilor boieri, privind împărţirea moşiilor între neamurile Seachil. „Şi s-a venit partea lui Toader Seachil jumătate din **Goşmani** (comuna Români, Neamţ) şi din cealaltă jumătate de sat, a patra parte şi jumătate de sat din **Arămeşti** (comuna Bahna, Neamţ). Şi ceste părţi de sat fost-au date şi tatăl lui Neculai Seachil frăţâne-său Tofan. / Aşijderea, Neculai Seachil şi cu văru-său Constantin au mai dat partea din **Ţuţcani** (comuna Bahna, Neamţ), câtă se va alege, cu tot venitul. / Aşijderea, în partea lui Neculai Seachil s-au venit trei părţi din sat de **Bârjoveni** (contopit cu Siliştea, comuna Români, Neamţ), iar a patra parte de sat este a răzeşilor, şi jumătate de sat din **Feleşti** (înglobat în Brănişteni, comuna Trifeşti, Neamţ). / Iar siliştea **Ruşii** (comuna Moldoveni, Neamţ) s-a venit, de pe partea moaşă-sa Stancăi, ce s-a dat cu partea ei mamei lui Neculai Seachil. / Iar partea lui Constantin Buhuş s-a venit satul **Siliştea Rumânii** (azi Siliştea, comuna Români, Neamţ)… Iar cine va porni pâră, să aibă a da porţii 50 de boi”[756].

---

[755] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 439, pp. 600-603

[756] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 252, pp. 282, 283

1636, aprilie 1: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce s-au pârât Constantin Dracea cu Tofan din **Goşmani** „pentru trei iazuri, pe care le-au avut între ei la satul Goşmani, pe pârâul Orbic, ce este în ţinutul Neamţului. Iar Domnia Mea i-am judecat după legea ţării şi a căzut partea lui Constantin Dracea, din aceste trei iazuri, din cele două, care sunt mai mari, un iaz, care este mai sus pe acest pârâu, şi un iaz care este în mijloc"[757].

1636, noiembrie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod hatmanului Gavril, pârcălabul Sucevei, care cumpără, de la Constantin Dracea, cu 200 de galbeni, „jumătate de sat **Goşmani**, ce este în ţinutul Neamţului, pe apa Orbicului, şi cu heleşteu mai mare, ce este mai din sus, şi alt heleşteu, din mijlocul satului"[758].

1637, februarie 2: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gavril hatman, pârcălab de Suceava, care cumpără cu 200 ughi, de la Constantin Dracea, „jumătate din satul **Goşmani**, ce este în ţinutul Neamţ, pe Orbic, cu un iaz mare, ce este mai în sus şi alt iaz ce este în mijlocul satului"[759].

1638, iunie 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Mărica, fata Saftei, şi cu Ştefan s-au tras în judecată, în faţa noastră, cu neamurile sale, cu Dingana, fata lui Gligorie, cu Solonca, femeia lui Ionaşco, cu Neculai, feciorul lui Vasile Grumaz, toţi nepoţi şi

[757] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 383, pp. 430, 431

[758] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 552, p. 601

[759] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 27, pp. 27, 29

strănepoţi Dingăi hatmanului, pentru moşiile ce le-a avut moşul lor Dinga, zicând că ar fi având strâmbătate unii de către alţii. / Deci Mărica, fata Saftei, şi cu Ştefan ne-au arătat un ispisoc de la Constantin Movila voievod, scriind precum că părinţii lor toate dreptele moşiile lor, ce le-a avut Dinga hatmanul, şi le-au împărţit între dânşii. Şi în partea Saftei, maicii Măricăi şi a lui Ştefan, s-au venit satul anume **Oltenii** (sau Olteneşti, între Cuca şi Folteşti, comuna Folteşti, Galaţi), pe Prut, şi a tria parte din jumătate de sat **Fârloeşti** (înglobat în Stăneşti, comuna Măgireşti, Bacău), şi a patra parte din sat **Târgovişte** (Târgoveţi, lângă satul Putna, comuna Boloteşti, Vrancea) şi cu mori pe Putna. Şi în partea lui Vasile Grumaz s-au venit satul **Feriianii** (Ferăiani, lângă Caracuşenii Vechi, comuna Caracuşenii Vechi, raionul Briceni, Moldova) şi jumătate de sat din **Carapuşceni** (Caracuşenii Vechi, comuna Caracuşenii Vechi, raionul Briceni, Moldova) şi cu o o pivniţă de piatră în târgul Iaşului. Şi în partea Irinei, fetei lui Ionaşco, şi a Soloncăi s-a venit satul **Vlăşineştii** (comuna Lunca Banului, Vaslui) şi jumătate de sat din **Carapuşceni** şi cu mori, şi a treia parte din **Mirceni** (Mirceşti, comuna Boghenii Noi, raionul Ungheni, Moldova), şi a treia parte din **Cârsteşti** (azi Kerstenţi, raionul Hotin, Ucraina). Cum şi Dinganii, fetei lui Gligorie, i s-au venit satul **Dângenii** (alt nume al satului Dingani), cu iaz şi cu moară, şi jumătate de sat din **Goşmani** (comuna Români, Neamţ), cu iaz şi cu moară, şi a treia parte din satul **Dinganii** (lângă Caracuşenii Vechi, comuna Caracuşenii Vechi, raionul Briceni, Moldova). / Deci domnia mea… i-am lăsat să-şi stăpânească

moşiile după cum şi le-au împărţit părinţii lor împreună”[760].

1644, aprilie 17: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Gavril hatman și pârcălab de Suceava, care primește uric pentru „un sat anume Epoteștii (Bucovina), în ținutul Suceava... / Și de asemeni, satul **Păstrăveni** (comuna Păstrăveni, Neamț), ce este în ținutul Neamț, pe pârâul Topolița, cu locuri de iazuri și de mori, ce și-a cumpărat mai întâi de la Iane și de la Luca, foști vătafi, apoi de la răposatul Pană vistiernic, toată partea lui Căzan fost postelnic, mai înainte cumpărate de Pană vistiernic de la feciorii lui Căzan și zălogite la un turc, anume Abdul Celebi, pentru datoriile sale. Iar după moartea vistiernicului Pană, au fost Iane și Luca, care l-au înlocuit în acele părți de ocină și în alte ocini ale lui, să aibă a le vinde și să plătească datoriile lui. Și a plătit Gavril hatmanul acea datorie, 80 de galbeni ungurești, în mâinile lui Iane și Luca vătafi. Și au plătit ei acea datorie acelui turc, Abdul Celebi... / Apoi s-au ridicat toți fiii lui Căzan postelnicul și au venit înaintea domniei mele și s-au plâns că îi strâmtorează Pană vistiernic și nu le-a plătit deplin acele părți de ocină, ce le-au avut de la tatăl lor. Și s-a ridicat milostivirea sa Gavril hatman și s-a tocmit cu feciorii lui Căzan postelnic și a plătit din nou acele părți de ocină din banii săi și a dat Dochiței și surorii ei Tudosca și fratelui ei Tofan, fiii lui Căzan, 50 de taleri numărați; și de asemeni, în mâinile fratelui lor Iancul, ginerele lui Căzan, și soției sale Todosia, fiica lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui Simion și Mihail, fiii lui Căzan, 16 taleri; și de asemeni, în mâinile lui

[760] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 390, pp. 378, 379

Ionaşco și Tofan, fiii lui Căzan, 20 galbeni ungurești... și i-au dat privilegiile lor. / Și de asemeni, a plătit milostivirea sa Gavril hatman și alte părți din acel sat Păstrăveni, de la alți răzeși, anume: Anisia, soția lui Simion Herța din Păstrăveni, fiul lui Eremia Pagahia, fiica lui Nicoară Bechea, nepoata bătrânului Bechea, cu fiii lor Dumitru, Iachim, Toader, Grigorie, Cristea, Ionaşco, Parasca și Vasilca, din vatra satului și un loc cu 20 de pământuri în țarină și din apă, cu loc de moară pe Topoliță, și a dat în mâinile lor 20 de galbeni de aur bătuți; și de asemenea, altă parte din acel sat Păstrăveni, ce-a cumpărat-o de la Mihail și Simion, fiii lui David, din vatra satului și din țarină, 50 de pământuri, și cu părți de vad de mori, cu 40 galbeni ungurești. Și de asemeni, altă parte din Păstrăveni, 20 de pământuri, ce le-a cumpărat de la Glafira, fiica lui Ionașco Cujbă, soția lui Vasile Hociungu, și de la fiii ei Gheorghiță, Ionașco și Niculcea, și de la fratele ei Bantăș, pentru 30 de lei... / Și de asemeni, satul **Bălăneștii** (comuna Bârgăoani, Neamț), în ținutul Neamț, satul **Biceștii** (comuna Bârgăoani, Neamț) și din **Vârtop** (Hârtopul, comuna Bârgăoani, Neamț), din același ținut, cu trei iazuri și cu tot hotarul, cât se va alege, că acel sat și cu iazuri i-au dat lui călugării de la mănăstirea Râșca, cu mare rugăminte să aibă el a le face zid de piatră în jurul mănăstirii Râșca. Și s-a apucat Gavril hatman și a cheltuit banii săi, 850 lei de argint, și a zidit acel zid de piatră, de 55 stânjeni, și încă a dat sfintei mănăstiri 10 iepe. Iar mănăstirii i-au fost danie și miluire acel sat Bălănești și acele părți din Becești și din Vârtopel, și cu trei iazuri, de la Damian vistiernic și jupâneasa Nastasia... / De asemenea, jumătatea satului **Gocimani** (azi Goşmani, comuna Români, Neamț), în ținutul Neamț,

oe Orbic, cu un iaz mare și cu o altă parte din iaz, cumpărat de la Constantin Dracea, pentru 200 de galbeni ungurești, iar lui Dracea i-a fost danie și miluire de la Dumitrașco Ștefan logofăt și de la fiii lui Gheorghe, Grigorașco și Vasile, pentru slujba lui; și i-au făcut zapis fiii lui Dumiotrașco, fiindcă tatăl lor n-a apucat cu limbă de moarte... / Și satul **Iliești** (înglobat în Ardeoani, comuna Ardeoani, Bacău), din ținutul Trotușului, pe râul Tazlăul Sărat, cu curți gata, cu mori, cumpărat de la jupâneasa Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupul și Solonca, pentru 800 lei bătuți... / Și satul **Solonțeni** (Solonț, comuna Solonț, Bacău), de asemenea în ținutul Trotușului, pe Tazlăul Sărat, cumpărat, din jumătatea satului a treia parte, de la Gheorghe (Ștefan) al treilea logofăt și de la frații săi Grigorașco și Vasile, fiii lui Dumitrașco Ștefan, pentru 4 galbeni ungurești. Și jumătate de sat, din partea de sus, și a treia parte din jumătatea satului de jos, cumpărat de la Nastasia Solomoneasa și de la fiii ei Ionașco, Lupașco și Solonca, fiii lui Dumitrașco Solomon, pentru 160 galbeni ungurești; și a treia parte, din partea de jos a satului, cumpărată de la Ionașco Țâra și sora lui Maria, fiii Saftei Țâroaie, și de la ginerele ei Mierăuță de la Bahnășeni, pentru 40 galbeni ungurești. / Și satul **Tătărașii** (azi Muntenii de Jos, comuna Muntenii de Jos, Vaslui), din ținutul Vasluiului, pe râul Bârlad, ce-i este danie și miluire de la însăși domnia mea... / Și satul **Bulboci** (comuna Bulboci, județul Soroca, Moldova), în ținutul Soroca, pe râul Căinari, cu iazuri și cu loc de moară, cumpărat de la Danciul și Grigorie, și de la nepoții lor Dumitrașco și Pătrașco, fiii Urâtei, și un alt Dumitrașco, cu soția lui Santa, fiica Urâtei, și de un alt Dumitrașco și fratele lui Pepelea, fiii

Antemiei, și de la Mis și sora lui Olena, cumnatul lui Focșa, fiii Todosiei, și rudele lor Nastasia, Maria, Candachia și Elena, fiicele Chirenei, nepoatele lui Dumitru Grecul din **Bulboci**, pentru 550 lei de argint. / Și satul **Corjouți** (Corjeuț, județul Edineț, Moldova), ce este în ținutul Hotin, pe râul Vilia, cu iaz și cu moară, ce și-a cumpărat el înainte, parte de jos, și altă parte din jumătatea de sus, ce se cheamă partea Popeștilor, de la Grigorie Pilipovschi și jupâneasa lui Mitrofana, fiica lui Solomon vistiernicul, și de la Baico, Pătrașco și Elina, fiii lui Petrică, pentru 180 taleri de argint. Și alte părți din Corjouți, cumpărate de la Constantin, Simion și Vasile, fiii lui Gânscă, nepoții Maricăi și strănepoții Dreacăi, și de la Eremia, fiul lui Hilip Răspopa, nepoții Andreicăi și Nastasiei Creacă, și de la Gheorghe și Simion, fiul lui Andreica Răspopa, de la Sofronia, Ionașco și Vasile, fiii Mănuntei, nepoții lui Corju, și de la nepoții lor Bilăi și Părasca, fiii Draghinei, de asemeni nepoții lui Corju, pentru 52 taleri numărați și doi boi; și altă parte din Corjouți, ce-a fost demult partea lui Vasile Lozenschi cămăraș și acum am dăruit-o rudelor lui Lozenscgi, Toderașco mare logofăt, Iurgachi vistiernic, Răcoviță Cehan logofăt, Constantin Stârcea pârcălab și Ștefan Șoldan și alte rude ale lor. / Și satul **Husieni** (în Răuseni, comuna Răuseni, Botoșani), în ținutul Dorohoiului, pe râul Jijia, cumpărat, jumătate, de la Atanasie și Simion, nepoții lui Gavril Jegon, și de la Strătulat și Lupa, de asemeni nepoții lui Jegon, pentru 120 taleri numărați; altă parte de sat, cât se va alege partea lui Onuțul, cumpărată de la Grigorie, fiul lui Mihăilă, nepotul lui Onuțul, pentru 120 taleri; și a treia parte din acel sat Husieni, partea de sus, pe cealaltă parte a Jijiei, cu locuri de mori pe Jijia,

cumpărată de la jupâneasa Todosia, nepoata lui Cucora stolnic, pentru 100 taleri, ce i=a fost cumpărătură lui Cucora de la Măgdălina, fiica Anesiei, și de la mătușa ei Anesia, fiica Oașei, și de la Cristina, fiica lui Ștefan, nepoata Măgdălinei; și, din a patra parte de sat, o parte, de la Onuțul, cu iaz, cumpărată de la Gligan, fiul lui Petre, ce le-a fost lor cumpărătură de la Trifan și de la soția lui Nastasia, fiica lui Loghin, nepoata lui Jegon, pentru 60 taleri; și a patra parte din Husieni, cumpărată de la Gligan, fiul lui Hus, de la sora lui Dochia și de la cumnatul Țopa, pentru 60 taleri... / Și saul **Miclăușeni** (comuna Corlăteni, Botoşani), în ținutul Dorohoi, cu loc de iazuri și cu hotar, pe unde a stăpânit mai înainte Balica hatman, ce și-a cumpărat el de la Maria vorniceasa, jupâneasa răposatului Lupul vornic, și de la frații ei Gheorghiță și Ion fost ceașnic, fiii lui Ștefan Prăjescul, pentru 550 de galbeni unguresti... după moartea lui Balica, au umblat ocinile lui din mână în mână... Și am cercetat noi și am luat toate ocinile lui Balica hatman din mână străină și le-am dat în mâinile nepotului său. Și a venit **Miclăușenii** în partea Mariei vorniceasa și a fraților ei, fiii lui Ștefan Prăjescul”[761].

1774, iunie: Satul **Goşmanii**, ţinutul Neamţului, ocolul Bistriţei, după recensământul lui Rumeanţev[762], avea **toată suma caselor 22**. Scădere rufeturi 16: 1 mazil, 3 văduve, 4 ţigani, 8 case pustii. Rămân birnici 6. / **Birnici:** Petraşco / Ştefan / Alecsa, muntean / Niagul, muntean / Stan, muntean / Mihai, muntean. // **Rufeturi:**

---

[761] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 297, pp. 274- 284

[762] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 31, 32

Iordache Alcaz, mazil / Călina, văduvă / Aniţa / Safta / Ion, ţigan / Manoli, ţigan / Dochiţa, ţigancă. // **8 case pustii**.

1852, septembrie 11: Hrisovul lui Grigorie Alexandru Ghica voievod, prin care întăreşte „actul de schimb, prin care Episcopia Romanului, luând de la obştea orăşenilor **târgului Roman** moşiile **Cordenii**, cu unitele silişti pe Crasna, în ţinutul Fălciului, şi **Goşmanii** pe Orbec, în ţinutul Neamţului, a dat târgoveţilor vatra târgului Roman întreg, cu toate mahalalele dimprejur şi cu 330 fălci imaş”[763].

1900: „**Goşmani**, sat în judeţul Neamţ, comuna Siliștea, plasa Bistriţa, situat spre marginea dinspre nord a comunei şi dinspre est a judeţului, formând, cu limitele sale, hotarul dînspre comuna Mărgineni. Se află cuprins între satele: Hârţești, din comuna Mărgineni, Bârcul şi Lipoveni (Bârjoveni), de care se desparte prin culmea dealurilor Siliștei. Are o populaţie de 16 familii sau 77 suflete: 17 bărbaţi, 20 femei şi 40 copii. Sunt 12 contribuabili. Vite sunt 292: 3 cai, 4 iepe, 8 boi, 65 vaci, 190 oi, 12 râmători și 10 junci”[764].

---

763 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. III, Iaşi 1892, pp. 247-272

764 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 616

GOTEŞTI

(pe Prut, ţinutul Grecenilor, Cahul, Moldova).

1774, iunie 12: Satul **Goteşti**, ţinutul Grecenii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[765]**, toată suma caselor: 86**. Scădere rufeturi 11: 1 preut, 1 diacon, 2 ruptași, 7 văduve. Rămân birnici 75. / **Birnici:** Ion, vornicul / Enimu, vătăman / Costandachi Sămion / Gheorghi David / Ştefan Ciupaga / Manolaci Petco / Ştefan Costantin / Costantin Alicsandru / Zlatin Hiloti / Gavril Pricopii / Vâlcul Alicsandru / Ioniţă Pavăl / Iordachi Topor / Zlatin Alicsandru / Lupul, rotar / Alicsandru Spătaru / Dumitru Ciupaga / Lupul Popa / Gavril, cioban / Sandul Papură / Andrei Ababii / Şolomon Tâmcava / Simion, dogar / Vasile Cardaş / Moisă, dogar / Stan, muntean / Toader Grebince / Iordache Crestuiul / Sandul Bolocan / Ştefan Tulbure / Ion, rusul / Gligore al lui Ursul / Lionte fiul lui Ursul / Neculai Ursul / Vasile Bolocan / Sandul Coinduc / Constantin Troacă / Stati, pâslar / Andronachi Iutiş / Ursul Vrăjitoriul / Ion Ţâcul / Gherasim Ţâcul / Flore Drăghici / Ion Iuteş / Gheorghi Ursul / Ioniţă Căzan / Dumitru Drăghici / Ştefan Băltagu / Iovul fratele vornicului / Ifros Ciutcă / Enachi, bejenar / Ştefan Stavărache / Andrei a Vasilcăi / Andrei Gogoaşă / Constantin, baciul / Andrei Hindachi / Tiran Cârjan / Ion Pasagiu / Constantin Iordachi / Toader, cioban / Luţă

---

[765] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 220, 221

Hindachi / Ioniţă Cârjan / Eni Giocu / Racoviţă, viţălar / Alecsandru a Ioanii / Sava, cioban / Vasile, cioban / Gheorghiţă Teşchin / Andrei Melinte / Niagul, muntean / Miron Bolocan / Ion Cardaş / Petre Costin /Boţu cel bătrân / Niagul, bejenar. // **Rufeturi:** Popa Enachi / Diaconul Andreiu / Constantin Chiriac, ruptaş / Ion Iuraşcu, ruptaş.

GRĂDEŞTI

(Gârdeşti, comuna Voineşti, Vaslui).

1632, iulie 4: Porunca lui Alexandru Iliaş voievod, dată pârcălabului de Tutova, după ce „s-a jeluit Iftimie comişel ot **Dragomăneşti** (comuna Ghergheşti, Vaslui) pe Neculai Bălţatul ot **Gârdeşti** (Grădeşti, comuna Voineşti, Vaslui), zicând cum s-a sculat Neculai Bălţatul şi-a făcut o carte de la domnia mea şi opreşte o parte de ocină din sat din **Drăcsini** (Drăxeni, comuna Ghergheşti, Vaslui), partea ce-a cumpărat Iftimie comişel de la Maftei, feciorul lui Stiian… tu să-l opreşti de pe acea ocină, ca să-şi strângă Iftimie pâinea de pe câmp şi fânaţe”[766].

1632, decembrie 25: Zapisul şoltuzului Ion Carapotona şi al celor 12 pârgari din **Bârlad**, şi al preotului Ştefan de la biserica domnească, Maftei Roşca, Maxin paharnicul de **Călimăneşti** (pe Tutova, comuna Puieşti, Vaslui), Dumitru pitarul şi Zaharia din **Miceşti**

[766] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 138, pp. 174, 175

(contopit cu Gherghești, comuna Gherghești, Vaslui), în care mărturisesc că Mihail, ginerele Cimbalei, şi femeia lui Oprina, fata Stancăi Cimbăloaei de sat de **Grădeşti** (Gârdeşti, pe Tutova, comuna Voineşti, Vaslui) şi cu feciorii lor au vândut „dreaptă ocină şi moşie ce au avut el la sat la **Dracsini** (azi Drăxeni, comuna Gherghești, Vaslui), însă cumpărătură de la mătuşa lor Dochia, sora Stancăi Cimbăloae, din jumătate de sat a patra parte… şi o au vândut fratele său Apostol, cumnatul femeii sale, Oprinei, şi fiului său Constantin , drept 16 galbeni buni. Deci s-au sculat Apostol şi cu fiul său Constantin, de au dat ei acei 16 galbeni”[767].

GRĂDEŞTI

(comuna Puieşti, Vaslui).

1636, martie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui postelnic Dumitraşcu Gheuca, în baza unui zapis de mărturie de la marele vornic Savin Prăjescul şi de la marele şetrar Chicoş, „scriind că au venit înaintea lor Bălan Vulpe, cu lui Toader şi Cârstea, fiii Sorei, şi Arimiica, nepoata florii, şi au vândut, „din satul **Rătumpăneşti** (Grecii, lângă Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), care se numeşte Grecii, trei pământuri în frunte, din partea de sus, şi trei pământuri şi jumătate din partea de jos, iarăşi în frunte… lui Dumitraşco Gheuca, pentru 50

---

767 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 263, pp. 331, 332

zloţi bătuţi, cumpărătură lui Păcurar de la Vasilca, fiica Măriei, şi de la fratele ei Grozav şi din partea unchiului lor Negrită… / de la Alexa şi Măriica, fiii lui Maftei Căras, nepoţii lui Nicoară… dreapta lor ocină şi dedină din satul **Grădeşti** (comuna Puieşti, Vaslui), pe Tutova, şi din **Strânba** (azi Cetăţuia, comuna Puieşti, Vaslui), pentru 20 zloţi bătuţi/ Şi îi întărim, din ispisoc de cumpărătură de la Alexandru Iliaş voievod, o parte de ocină din satul **Costeşti** (lângă Unţeşti, comuna Bogdăneşti, Vaslui), pe Horăiata, care i-au dat-o Toader şi Cârstea, fiii lui Robul, pentru un cal bun, biciuluit la 50 zloţi. / Şi un loc de prisacă în satul **Răchitoasa** (comuna Răchitoasa, Bacău), pe Zeletin, pe care i l-a dat şi dăruit Varnava, cu fiii lui Miftodie, Andronic şi Ionaşco… unde vrea el să întemeieze o prisacă, cu cât va arunca împrejur cu securea"[768].

1645, iulie 20: Zapis de mărturie de la Isac, dregătorul de **Bârlad**, Racleş căpitanul, Iupul neguţător, Ionaşco Băltag, Ursul aprod de **Zmiiani**, Ionaşco Dinga, Ursul Vântul, Nacul neguţătorul din Bârlad, în care scriu cum a venit înaintea lor „Iftimie vătavul de a pârât pe Dumitraşco Gheuca pentru ocina de la **Dragsini** (comuna Băcani, Vaslui), ce a fost cumpărat Dumitraşco de la Oprina, fata Stancăi de **Grădeşti** (comuna Puieşti, Vaslui) a jupânesei Cimbalei. / Deci Iftimii a avut moşie mai devreme acolo şi a ştiut că a fost cumpărat Dumitraşco. Deci am socotit ca să-i întoarcă Iftimie lui Dumitraşco… şi a scos banii înaintea noastră şi a tot târgul şi i-a dat pe mâna lui Dumitraşco, 75 ughi (ducaţi ungureşti). Şi aceşti bani s-au dat pentru partea mâne-sa Stanca şi pe partea

---

[768] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 366, pp. 412-414

Odochiei, şi pentru partea lui Toader Bălţatul, şi pentru partea lui Neculai, feciorul lui Ursul pitarul; face jumătate de sat Dracsini”[769].

GRĂDEŞTI

(lângă Răchitoasa, aproape de Tecuci, Bacău).

1774, iunie 26: Satul **Grădeştii**, cu o seamă de birnici la Vultureşti, iar o seamă scutelnici la Ioniţă Abăza, ţinutul Tecuciului, ocolul Berheciului, după recensământul lui Rumeanţev[770], avea **toată suma caselor 20**. Scădere rufeturi 7: 1 nevolnic, 3 văduve, 1 scutelnic, 2 popi. Rămân birnici 13: / **Birnici:** Simion Gociul, ce a fost birnic la Căuia / Ştefan Gociul, tij (la fel) / Vasili Troca, morar, ce a fost scutelnic al slugerului Ioniţă Abăza / Vasile Surdul, la fel / Ostahii Negria, la fel / Neculai Ciuciul, la fel / Radu Mogoş, la fel / Vasili Negruş, la fel / Ion Negruş, la fel / Radu Cotigă, ce a fost al Sandului Abăza / Negoiţă, muntean, la fel / Toader Negru / Micul Negru, ce a fost al slugerului Abăza. // **Rufeturi:** Ion, morar, nevolnic / Toader, harabagiu, scutelnic al Dediului Tălăbăscu, cu cartea Divanului / Baba Anghelina, văduvă / Baba Ioana, văduvă / Sanda, văduvă / Popa Ioniţă Bania.

---

769 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 137, p. 116

770 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 594

1900: „**Grădeşti**, sat, face parte din comuna Vultureni, plasa Berheciul, judeţul Tecuci, situat pe coasta dealului cu acelaşi nume, la vestul comunei, la 5 km 500 m de Vultureni. Are o populaţie de 15 familii sau 59 suflete, care locuiesc în 15 case. Locuitorii, foşti clăcași, au fost împroprietăriți la 1864. Are o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, situată pe un platou. Biserica este de lemn, bine conservată. Se întreţine de locuitori, reparându-se din când în când. Copiii merg la şcoala din Vultureni”[771].

GRĂDINARI

(lângă Pupezeni, comuna Bălăşeşti, Galaţi).

1635, martie 25: Zapisul lui Ursul, „ce-a fost rob la Nădilă, fecior Susencăi”, prin care mărturiseşte că a vândut „a patra parte din satul **Grădinari** (lângă Pupezeni, comuna Bălăşeşti, Galaţi), bătrânul lui Draguş, moşia sa dreaptă din deal şi din vale, şi din vatră de sat, tot a patra parte”, lui Bosanciu, Nichita, Naca, Costachi, Ştefan cu frate-său Anghel, pentru 80 de zloţi bătuţi, martori fiind Gligorie Căpăţână, Iftodie şi Geanta din **Bălo-şeşti** (Bălăşeşti, comuna Bălăşeşti, Galaţi), Istratie şi Târnoschi din **Perţeşti** (comuna Bălăşeşti, Galaţi), Giula, Arion, Constantin şi Ionaşco din **Grădinari**,

[771] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 624

Mirăuţi de **Sauleşti** (lângă Cuireştii Noi, comuna Bălăşeşti, Galaţi) „şi mulţi oameni buni"[772].

GRĂDINARI

(fostul sat Chişerei, azi Grădinari, comuna Golăeşti, Iaşi).

1639, octombrie 8: Zapisul lui Ionaşco Ghizdăvăţ, Ionaşco a Savei şi Condre din sat de **Luceni** (comuna Victoria, Iaşi), în care mărturisesc cum au vândut „o parte de ocină, din părţile noastre de sat din Luceni pentru o parte de ocină ce-a fost vândută din sat de **Petreşti** (comuna Ipatele, Iaşi) pitarului Ianachie de nepoţii noştri, feciorii Ilenei. / Deci, văzând noi că au vândut nepoţii noştri acea parte de ocină din Petreşti, fără ştirea noastră, noi am vândut din părţile noaste din satul Luceni o parte de ocină, ca să fie împotriva celei părţi de sat din Petreşti, Ursului Ţocârlan, drept 8 zloţi şi drept două vaci cu viţei şi un bou bun… / Şi la tocmeală au fost Erimiia din **Slobodzie** (lângă Scoposeni, Slobozia Zberoaiei, comuna Gorbani, Iaşi), Pavăl pârcălabul de **Chişerei** (azi Grădinari, comuna Golăeşti, Iaşi), Vasile Beghiul din sat din **Străoani** (comuna Victoria, Iaşi), Niculei văfaful hatmanului, Vasile pârcălabul, Ştefan Cârcos de târgul **Iaşi**, Chirilă feciorul Gârnei, Moiseiu feciorul lui Frăţiman, Gavril feciorul popii Macsân din **Bogzeşti** (comuna

[772] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 71, p. 86

Budăi, judeţul Orhei, Moldova), de la Orhei, şi mulţi oameni buni şi bătrâni"[773].

GRAJDURI

(Sârbi, numiţi Grajduri, din 1830[774],
comuna Grajduri, Iaşi).

1423, martie 31: Întărit de Alexandru cel Bun lui Oană Popşa şi fraţilor şi nepoţilor lui, care primeau uric pentru „două sate pe Rebricea, un sat anume Sârbi, iar alt sat mai jos, satul lui Moişă Filosofu (fratele lui Oană Popşa)… Iar hotarul acestor două sate să le fie pe vechile hotare, pe unde au folosit din veac"[775].

1495, martie 17: Întărit de Ştefan voievod lui Sima Gureş, „jumătate de sat pe Rebricea, anume jumătate de Sârbi, partea de jos, pe care şi-a împărţit-o cu nepotul său, cu Nicoară Ciocârlie"[776]. Hotarele, din veac.

1581: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod Cristei stolnicel, care primeşte ispisoc pentru cumpărăturile sale: de la Lupan, drept 400 zloţi tătăreşti „ocina lui din satul (lipseşte numele)… dinspre **Sârbi**, trei părţi, iar din trei

---

[773] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 249, pp. 247, 248

[774] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. I, Iaşi 1906, p. 25

[775] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 54, pp. 79, 80

[776] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 188, pp. 341-343

părţi, jumătate şi cu loc de heleşteu”; / de la Nechita, drept 80 zloţi tătăreşti, „partea lui din sat… care acum se numeşte **Tătărăni** (lângă Baiceni şi Păleşti[777], Iaşi), a patra parte”; de la Nastaca preoteasa, fata Crăstinei, nepoata Magdei, drept 180 zloţi tătăreşti, „moşia ce a avut moaşa (bunica) lor Magda cumpărătură de la bătrânul Ştefan voievod, din a patra parte din mijloc din satul **Moimeşti**, jumătate”[778].

1900: „**Grajdurile**, sat în comuna Valea Satului, plasa Funduri, judeţul Vaslui. Mai înainte satul se numea Sârbi. E situat pe o vale a dealului ce formează limita comunei, spre vest. Are o suprafaţă de 486 hectare şi o populație de 52 familii sau 367 suflete. Aici este o şcoală, înființată în anul 1886, frecventată de 35 elevi; o biserică, făcută de familia Râșcanu, deservită de 1 preot și 2 dascăli. Numărul vitelor e de 404: 309 vite mari cornute, 25 oi, 26 cai și 44 râmători”[779].

GRĂJĂNI

(ţinutul Hârlăului, Botoşani).

1774, iunie: Satul **Grăjănii**, ţinutul Hârlăului, ocolul Bahluiului, avea, după recensământul lui Rumean-

---

[777] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 255

[778] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române,* vol. XX, Iaşi 1928, pp. 20-24

[779] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 623

ţev[780], **toată suma caselor: 39**. Scădere rufeturi 2: 1 popă, 1 diacon. Rămân birnici 37. / **Birnici:** Pavăl, vornic / Vasili Zbanţu / Tudos Hâncu / Cozma zet (ginere) lui Zbanţu / Lazor Boiştian / Tănasă sin (fiu) lui Ioniţă / Toader, merticar / Mihai, rus / Marcu fiul lui Hâncu / Ion fiul lui mericar / Pavăl Obreja / Gheorghi fiul lui Neculai / Ştefan / Grigoraş, rotar / Lupaşcu Lazor / Tănasă Ţibircă / Pintelei / Antohi, vătăman / Şendre / Ichim, ciubotar / Dumitru Hiloti / Toader Hiloti / Ştefan, cojocar / Ion Burzac / Vasili fiul lui Cozma / Vasilachi Hiloti / Ştefan Covrig / Agapi / Mihălachi Duca / Neculai fiul lui Vasili / Costandin Tărăboi / Grigoraş Zgârce / Toader / Arseni / Ştefan, plugar / Ilie, plugar / Ştefan, plugar.

GRĂMEŞTI

(lângă Siret, Bucovina).

Despre legendarul Grama, al cărui nume l-a înveşnicit satul Grămeşti, vechile urice se pronunţă destul de ambiguu. Exista, în 1439 (6947), ca partizan al lui Ştefan Vodă, în disputa cu fratele său, Iliaş Vodă, un ban Grama, probabil frate cu Oană Grama, proprietar de moşii pe Câmpul lui Dragoş, şi cu Coste Grama, proprietar al Siminicenilor. Acest Grama a avut patru feciori, pe Stan, Sima, Bodea şi Bogdan Grama, un singur urmaş fiind consemnat de mărturiile istoriei, Grama, fiul lui

780 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 237

Stan şi părintele lui Grama vameş, care se însurase cu sora nevestei lui Ştefan Centaurul[781]. Cum satul lui Grama avea să fie împărţit, în 1430, între fiii lui Ioan Jumătate, este de presupus că Grama care a dat numele satului Grămeşti era ori tatăl, ori unchiul lui Ioan Jumătate, care putea moşteni sau cumpăra satul, conform dreptului valah, doar ca „neamul cel mai apropiat", indiferent că era vorba de cumpărătură sau de moştenire.

1430, iulie 7. Satul lui Grama, Grămeşti, este menţionat în diata prin care Şteful Jumătate primeşte satul Cândeşti. În faţa divanului lui Alexandru cel Bun se prezentaseră „Jurju Jumătate, cu fraţii săi, cu jupânul Şteful şi cu jupânul Mândrul… şi cu a lor bunăvoie au împărţit ocinile părintelui lor, Ioan Jumătate… iar jupânului Şteful s-au dat Şerbăneştii pe Siret, cu mori în Siret şi Cândeşti pe Siret, cu moară pe Siret, între Grămeşti şi Rogojeşti, şi, mai jos de Călineşti… iar cu mori pe Siret"[782].

1490, martie 15. „A 26 biserică, la Grama, cu popă" trece sub ascultarea Episcopiei din Rădăuţi[783].

1623, aprilie 12. Ştefan Tomşa întăreşte lui Mihai Tăutul, pârcălabul Hotinului, „giumatate de sat Grămeştii, parte de sus, cu moară pe apa Siretului, ce el şi-a cumpărat de la unchiul său, Toader, fiul lui Tăutul,logofăt şi jumătate de Rudeşti, jumătatea de jos, ce i-a venit parte de la părintele său, Zahariia Tăutul, şi cu loc de iaz şi

---

[781] Ghibănescu, Gh., *Surete şi Izvoade*, Volumul XX, Iaşi 1928, p. 232

[782] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova,* vol. I, Bucureşti 1975, doc. 99 pp. 146, 149

[783] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 73, pp. 135-139

mori, şi satul Drăguşeştii, mai sus de târgul Siretului, ce el şi-a cumpărat de la Vasilie şi de la sora lui, copiii Eremii Drăgăneasii, nepoţii lui Burlă comis, şi a patra parte, partea de jos, din tot satul Rugăşeşti pe Siret, ce el şi-a cumpărat de la Căzacul şi de la femeia lui, Nastasia, fiica Agafiei Tolocicoaiei, nepoata lui Ponici, şi a treia parte din jumătatea de sus din acelaşi sat, parte cu loc de mori pe Siret şi pe Molniţă, amândouă părţile din ţinutul Sucevii, ce şi-a cumpărat de la Vasilie şi fratele lui, Gligorie, şi sora lor, Grozava, copiii lui Ionaşco Pitărescul, nepoţii Fădorcei, strănepoţii aceluiaşi mai sus scris Cozma Ponici”[784].

1722, februarie 20. Iuon Paladi moşteneşte partea de sus a satului de la Toader Paladi, ginerele lui Tăutul logofăt.

1733. Toader, fiul lui Iuon Paladi, moşteneşte moşia străbunilor săi.

1760, august 7: „Eu, Ion Rotar, om de 96 ani, care, de când trăiesc în Grămeşti sunt 73 ani”, şi alţii: Toader Tulistan, Vasile Măniga, Gavril Măniga, Nechita Bosungian, Ion Handrac, Ion Buhăian, „Necolaî Păstlărenco, om de 67 ani, care sunt de baştină în Grămeşti”, mărturisesc pentru „hotarul Rogoşăştilor ce să hotărăşti cu Cădeştii”. „Părintele Dositeu, episcopul de Rădăuţi”, trimisese cu carte de blestem pe „dechiul Svinţii Sale şi împreună cu alti călugări”. „Fiind Grigoraş Cărăuşul vornic în Grămeşti, i-au poruncit dumnealui răpăosatul Spătar Ion Paladi ca să răsipască casăle, fiind între hotar, în mijlocul poienii, şi li-au răsipit; care nici ei n-au pus pricină, şi ş-au rădicat casăle de acolo şi li-au mutat pe

[784] AŞSP, *Documente Romaniae Historica. A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 58. pp. 90-94

hotarul Căndeştilor". „Peste cămp şi peste molniţă". „Casa lui Veţsco în buza piscului, în dumbravă, care am apucat şi butuci de vie... În doljoc, unde au fost prisaca lui Cornaci... Drumul ce vine de la Vlădeni". Marturi: „preutul Ştefan, Ioniţă Ciornei monah, Vasăle Buţco, Ştefan Stărce". Scrie „Costandin Cheşco ot Vist". Mărturia şi-o întăresc înaintea lui Lupu Balş biv Vel Vornic, Costandin Canano Pah., Costandin Cog. Stol., Petre Cheşco"[785].

1761, septembrie 19: „Pavel Morţun, vornic din Calafindeşti, ţinutul Suceava, dă lui Pahomie, egumenul mănăstirii Putna, mărturie că, după cum i-au arătat nişte oameni din Grimeşti, când a umblat cu Constantin Paladi pe moşia Rudeştilor şi a Botăşănţilor pentru cercetarea hotarelor, Igrişte este hotar al Rudeştilor şi al Botăşinţilor, ce desparte de Bălcăuţii mănăstirii Putna şi că, până în Igrişte, este şi hotarul Bălcăuţilor şi mănăstirii Putna. Locul a fost arătat boierilor hotarnici: Vasile Buhăescu paharnic, Lupul Hadîmbul vornic de poartă gospod şi lui Pahomie, egumenul mănăstirii Putna"[786].

1762: Vasile Buhăescu şi Lupul Hadâmul hotărnicesc, din nou, din porunca lui Grigori Callimachi Vodă, moşia Bălcăuţi, a mănăstirii Putna, satul megieşindu-se, „către răsărit, cu Rudeşti şi Grămeşti, moşiile lui Dumitru Palade vornic"[787].

---

[785] Iorga, N., *Studii şi documente cu privire la Istoria Românilor*, V, Bucureşti 1903, pp. 251, 252

[786] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 1036, pp. 343, 344

[787] DGAS, *Din tezaurul documentar sucevean*, Bucureşti 1983, Doc. 1050, pp. 348, 349

1765, august 14. Se face hotarnica părţii din Grămeşti care-i revine Ilianiţki, văduva lui Dumitraşco Paladi.

1782, februarie 20. Ioan Paladi şi Miron Darie împart între ei moşia rămasă după Toader Palade.

1803: Conform condicii liuzilor („oameni aduşi de peste hotar, de către proprietarii de moşii, atât boieri, cât şi mănăstiri, care se foloseau de munca lor, pe un timp oarecare. Visteria nu putea percepe nici o dare de la toţi aceşti liuzi sau oameni străini"), în Ocolul Berhometile, la „Grămeştii căminarului Aleco Kalimah, lucrau pământul (pe) loc îndestul" 106 liuzi şi 16 breslaşi. În „Rudeştii lui Constantin Tăutul, lucrau pământul (pe) loc puţin" 21 liuzi, iar la „Botoşăniţa răzeşească, lucrau pământul, (pe) loc puţin" doar 11 liuzi. În celălalt cătun al Grămeştilor, la „Verpole a casei spătarului Neculce, lucrau pământul, (pe) loc îndestul" 32 liuzi[788]. Deci, stăpânii moşiilor din zonă erau căminarul Aleco Kalimah, Constantin Tăutul şi spătarul Neculce.

1804: „**Parohia Grămeşti**, 400 familii, cu biserica parohială „Sfântul Nicolae", construită de locuitori, la 1804, din lemn bârne, tencuită şi văruită, în locul altei bisericuţe, arsă. Se repară, în 1887, acoperită cu şindrilă. În locul altei catapetesme de muşama, cu litere slavone, actuala catapiteazmă e în 3 rânduri de iconiţe, are, pe icoana împărătească, Maica Domnului, data 1807 şi un pomelnic cu această dată. La iconostas, data 1843; sus, podită cu scânduri, jos pardoseală de piatră. Cimitirul din jurul ei, închis cu gard de nuiele. Clopotniţa de la poarta cimitirului, aşezată pe stâlpi de lemn, e acoperită cu şindrilă. Cel de înmormântare, partea de apus, e închis cu

---

[788] Codrescu, Th., *Uricarul*, Vol. VII, Iaşi 1886, p. 243

zaplaz. Biserica avu reparaţiuni în 1908, întărindu-i-se pereţii. Poseda 12 fălci pământ. Proprietatea moşiei e a dlui Bogdan V. Goilav, Astăzi, sora Ecaterina Ilie Aritonovici. Sătenii împroprietăriţi au 1.004,26 hectare pământ, iar proprietatea 1.246,01 hectare câmp şi 214,83 hectare pădure, la malul Siretului, luncă de răchită şi lozie. Însemnate, dealul (movila) din comuna Grămeşti (pe Siret), un loc unde spun bătrânii că au stat ostile ungureşti şi leşeşti, în vremea lui Ştefan cel Mare; Cudrina, un deal şi un ponor; Podişul Horaiţului, loc cu multe urme rămase de la războaiele dintre leşi, unguri şi moldoveni, sub Ştefan cel Mare. Pârâie: Marele şi Verechia, ce vin din Bucovina. Clerul, în 1894: paroh –Sava Nicolau, seminar 4 clase, atestat No. 137 din 1858; Cântăreţi – D. Vasiliu, decretat în 1876; V. Gh. Nicolau – în 1886. Urmează: paroh – N. Tomaziu, din 1905, în locul decedatului Sava Nicolau; cântăreţi: C. Vasiliu şi V. Vasiliu. **Parohia Verpolea**, 86 familii, anexată de cătunele Rudeşti, 30 familii, şi Botoşăniţa, 60 familii, toate din comuna Grămeşti, are biserica parohială „Sfântul Nicolai” din Verpolea, întâi construită din lemn bârne, adusă de la Sinăuţi, de lângă Mihăileni, reînnoită cu pereţi de cărămidă şi acoperită cu şindilă de ctitorii Elena şi preot V. Teodoriu, părinţii preotului Ioan Vasiliu, născut la 1799, care o refăcu de piatră. Vechea catapiteazmă de muşama se păstrează, cu inscripţiunea: „Această catapiteazmă au făcut-o robul lui Dumnezeu, Mihalache Grosu, cu fratele său, Ioniţă, la 1800, luna mart 22”. Actuala catapiteazmă, în 3 rânduri de iconiţe, se zugrăvi, cu preţul de 360 lei, la Satul Mare, în Bucovina. Icoanele împărăteşti parte sunt aduse, iar parte făcute din nou. „Sfinţii Voievozi” poartă data 1874. Uşile împără-

teşti au litere slavone, cât şi alte iconiţe. Un tablou în pridvor: judecata viitoare. Sus, podeala din scânduri zugrăvite, jos piatră. Cimitirul din jurul bisericii închis cu zid de piatră, la poartă clopotniţă de lemn, acoperită cu tablă. Lângă sat, se află şanţul Haţaş, anume făcut a se despărţi de Bucovina, fiind graniţa. Biserica posedă 8,5 fălci pământ: Însemnată e Movila, la Verpole, unde s-a găsit o sabie şi alte obiecte militare, ar fi înmormântaţi soldaţi căzuţi în războiul lui Ştefan cu polonii. Filiala **Adormirea din Rudeşti** este construită din bârne, tencuită şi văruită, acoperită cu şindrilă, sus podeală din scânduri, jos nepodită, făcută în locul unui schit călugăresc. Vechea clopotniţă, ce fusese de cărămidă, înaintea bisericii, s-a mutat la poartă, pe stâlpi de lemn. Catapiteazma, în 3 rânduri de iconiţe, are litere slavone. Proprietatea moşiei e a doamnei Pulcherea Alecu Stârcia. Familia Stârcia, una din vechile şi ilustrele familiei ale Moldovei, se trage de aci; a dat mulţi bărbaţi însemnaţi; pe Mihu Stârcia, unul din veterani ostaşi ai lui Ştefan cel Mare, care străluci prin bravura sa, în războiul de la Baia, unde Matei Corvin, regele ungurilor, fu cu totul zdrobit; pe stolnicul Stârcia, care, la 1520 (7028), era între veliţii boieri şi consilier Domnesc (*Cronicele Românilor*, Melchisedec, p. 158). După moartea lui Ştefan Bogdan Vodă, la 1527 (autorul se referă la Ştefăniţă Vodă – n. n.), se stinse cu el linia ereditară a Bogdanilor la tronul Ţării. Mihu Stârcia, bătrân de 87 ani, încă plin de viaţă, după stăruinţele adunării boierilor şi a vistiernicului Trotuşanu, se înduplecă a primi Domnia. Prezentându-se, atunci, Rareşa, cu fiul ei, Petru, şi arătând uricul cu inelul suveranului Ştefan cel Mare, prin care acesta recunoștea pe Petru de fiu al său natural, Stârcea recunoaşte pe Petru de

Domn (*Calendarul* lui Asachi, 1854, p. 100.). Mihail Stârcia, portarul Sucevei şi Constantin Başotă, paharnic, fac hotărnicia Fălticenilor, în 12 iulie 1768 (*Fondul Religionariu*, Pumnul, p. 61). Sătenii împroprietăriţi au 52,2 hectare pământ, iar proprietatea 320,81 câmp şi 58 hectare pădure. Biserica s-a îngrijit, până la 1864, de decedatul proprietar Al. Stârcia. De la numitul proprietar, biserica stăpânea, împrejurul ei, cinci fălci pământ. De însemnat aici este Podul lui Tăutu, fiind biserica lui logofătului Tăutu, de la Bălineşti, aproape; asemenea, pârâul Marele, ce curge din Bucovina, fiind Rudeşti pe graniţă. **Botoşăniţa** (**Tacul**), sat lângă Grămeşti, aşezat parte pe costişă şi parte pe şes, între nişte gârle. Proprietatea moşiei a fost, din vechime, a mănăstirii Putna, din Bucovina. La 1785, s-a vândut partea ce a rămas în Moldova, după luarea Bucovinei, care forma un singur trup cu partea ce se prelungeşte în Bucovina. Sătenii împroprietăriţi au 104 hectare, iar proprietarul moşiei, 152 hectare câmp şi 35 hectare pădure. Însemnate: pârâul Verichia, dealul Botoşăniţa, care serveşte de hotar dinspre Bucovina. Clerul, în 1894: paroh –N. I. Tomaziu, seminar grad I, atestat No. 142 din 1876, Iaşi; supra-numerar – Preotul I. Vasiliu, născut la 1799, în 14 Ianuar, având cursul catihetic; cântăreţi: Gh. Vasiliu, decretat din 1878, şi V. Chiţu. Urmează: paroh – H. Tataru, în 1906, şi I. Grigoraşi, în 190p; Ilie Ungureanu, în locul lui Chiţu"[789]. Cum biserica logofătului Tăutu, din Bălineşti, aflată odinioară în comuna Zamostea, iar astăzi în comuna Grămeşti, formează mândria zonei (sub patronaj mănăstiresc, devenise o ruină, în care se ţineau animale), iată şi poves-

---

[789] Ciocoiu, C., Iconomul, *Note la Monografia Bisericilor parohiale şi filiale din judeţul Botoşani*, Dorohoi 1892, pp. 61-64

tea acestei parohii: „**Parohia Bălineşti**, 150 familii, anexată de cotuna Ciomârtan, şi Corpaci, Badragi, 100 familii, toate comuna Zamostea, are biserica parohială „Sfântul Nicolai”, fondată, de cărămidă şi piatră, de logofătul Ioan Tăutu. Inscripţia de afară, în zidul bisericii, partea de miazăzi, sus, cu litere sârbeşti, zice: „Cu voinţa Tatălui şi cu ajutorul Fiului şi cu săvârşirea Sfântului Duh, pan Tăutul logofăt a început şi a zidit această biserică, în numele celui întru sfinţi, părintele nostru arhiereu şi făcător de minuni Nicolai, în zilele blagoslovitului şi de Christos iubitor Domn Io Ştefan Voievod, fiul lui Bogdan Voievod, şi s-a săvârşit în anul 7007 (1499 – n. n.), luna Decembrie 6”. Deasupra inscripţiei abia se mai zăresc urmele portretului Logofătului Tăutu, şezând pe scaun, la o masă. În lăuntrul bisericii, pe peretele ce desparte pridvorul de centru, se vede portretul bisericii, a logofătului Tăutu, a Doamnei Margareta, a fiicei Nastasia, Ioan şi Petruşcă fii, în superbul costum elveţian: cingătoare cu paftale, deasupra mantia cu mâneci, guler de samur, toc pe cap. În peretele cu portret se văd sondaje (săpături), căutându-se bani. Se spune că s-ar fi găsit o pungă de mătasă albă, putredă, pusă de Tăutu la zidire, punga ar fi fost din cele prezentate de Sultan logofătului Tăutu, dar că banii ar fi fost luaţi de zidari. Încă 2 săpături se văd şi în altar. Biserica, înlăuntru şi afară, este zugrăvită cu figurile sfinţilor şi tablouri biblice, pictură bizantină, cu litere la inscripţii slavone. Grosimea pereţilor la ferestre e ca la 6 palme. În afară, sus, la streşina acoperământului, sunt deferite olane (tăbliţe) rotunde (medalioane), arătând marca Moldovei, figurile vietăţilor şi a planetelor: zimbrul, steaua, doi delfini şi o femeie. Dinainte la uşa bisericii, un coridor de piatră, lipit de biserică, susţinut de

2 stâlpi de piatră, are, sus, clopotniţă cu 2 clopote, cu inscripţie slavonă. Jos, podeala bisericii e de piatră în deteriorare. Tradiţia poporală spune că, sub biserică, ar exista o tainiţă mare boltită, conţinând odoare. Nouă pietre mormântale se află în pridvorul bisericii şi una în coridor, la intrare, toate cu inscripţii în litere slavone. Mormintele descifrate, prevăzute în notele arheologice ale P. S. Melchisedec, sunt: I). 7002, septembrie 20 (1494) al lui Petru Tăutu, fiul; II). 7002, septembrie 22 (1494) al lui Teodor Tăutu, fiul; III). 7003 septembrie 18 (1495), al Vasălcăi (Vasilica), fiica lui Tăutu Logofăt; IV). 7007, martie 13 (1499), al Kneaghinei Maria Tăutu, mama lui Dragotă Tautulovici; V). 7008, septembrie 29 (l500) al Mariei Tăutul, soţia logofătului I. Tăutu; VI). 7019 (1511), al lui Ioan Tăutu, logofătul; VII). 7125, mai 20 (1617), al Anghelinei, soţia lui Dragan Tăutu. Inscripţiile epitafice, copiate de pictorul Bucevschi, la 1882, sunt depuse la Academie. / În invaziuni, biserica fu arsă în acoperământ şi catapeteasmă, s-au ţinut în ea vite şi producte. Mult timp, biserica arsă stătu descoperită. Acoperământul de şindrilă s-a stricat, în 1894, ploua pe pereţi şi în podul bisericii. În 1899, statul a acoperit-o cu şindrilă. Monument istoric, urmează a fi restaurată, pictura de pe perete şi sculptura au mai multe variaţiuni ca biserica „Sfântul Nicolai din Dorohoi”, fondată de Ştefan Cel Mare. Sub icoanele împărăteşti, din catapeteasmă, se citeşte inscripţia: „Această sfântă catapeteasmă s-a făcut cu cheltuiala Dlui Ieremia Jigniceriu, spre iertarea păcatelor dumisale şi ale soției lui“. Catapeteasma, în 3 rânduri, pe lângă cele împărăteşti, are pictură şi sculptură aleasă. Pe o piatră mormântală, lângă biserică, afară, se scrie: „Viliah 1815 Noem. 21 Is. chr. Nica. Aici odihneşte trupul robu-

lui lui Dumnezeu, Dumnealui Arhon Jigniceriu Ieremia Bahrinescu ot sat Bălineşti”. El fu proprietarul moşiei pe la 1793. / Ioan Tăutu, logofăt mare al lui Ştefan Vodă, fu unul din solii trimişi, în 2 rânduri, înaintea lui Albert al Poloniei, care, la 7005 (1497 – n. n.), venea, cu o armată de 80 mii, asupra Moldovei. Albert, după ce a trecu Nistrul, pe la Mihălceni, la Coţmani, luă pe logofătul Tăutu şi pe Isac, vistiernicul, îi puse în obezi şi i-a trimis de i-au închis la Liov. Când s-a făcut pace între Ştefan cel Bun, cu leşii, a trimis pe Ioan Tăutu, logofăt, sol la leşi şi i-a dăruit Craiul Leşesc Tăutului aceste sate de la marginea ţării: Câmpulung rusesc, Putila, Răstoacele, Vişniţa, Ispasul, Milie, Vilavce, Corapciu, Zamostie, Văscăuţi și Voloca (ruseşti) și a pus hotar apa Ceremuşului (eroare: satele au fost dăruite Tăutenilor în timpul tratatului încheiat de Ștefan, fiul lui Alexandru cel Bun – n. n.), într-o duminică, dimineaţa (*Letopiseț,* II p. 181). Bogdan, fiul lui Ştefan, trimis-a la turci pe Tăutu, logofătul cel mare, cu slujitori şi pedestrimi darabani, de au dus birul (tribut) turcilor; au început moldovenii a plăti din timpul lui Petru Vodă, zis Aron Harnazan, birul 10 pungi de bani şi s-au închinat, cu toată ţara, la Soleiman Amurat (alţi Baiazet). Împăratul Turciei cu dragoste i-a primit şi i-a dăruit toţi banii Tăutului, logofătului celui mare, şi s-au adus în ţară şi s-a apucat, cu acei bani, de a zidit (poate a terminat) cu acei bani o iscusită biserică (începută la 1494), în sat la Bălineşti pe Siret. (*Letopisețul*, I, p. 179). Tot atunci făcu, în Constantinopol, Palatul Bogdan Serai, cu Capela Sfântul Nicolai. Vorbesc oamenii că l-a pus Vizirul pe Tăutul, de a şezut înaintea Vizirului, pe macat, şi n-a fost având mestii la nădragi, că, trăgându-i ciubotele, cu colţuni a fost încălţat şi,

dându-i cafea, nu ştia cum o va bea şi a început a închina, să trăiască Împăratul şi Vizirul, şi, închinând, a sorbit felegeanul ca altă băutură (*Letopisețul*, II, p. 182). / Proprietatea moşiei Bălineşti este a statului, iar înaintea secularizării, era a mănăstirii Varaticul şi, din vechime, a marelui logofăt Ioan Tăutu. Biserica posedă 8,12 fălci, prin delimitare. Sătenii împroprietăriţi au 438,2 hectare, iar statul 443,95 hectare câmp şi 455,23 hectare pădure fag şi stejar" [790].

1865: La „Esposiţiunea Naţionale din 1865 în Jassi", organizată, sub înaltul patronaj al lui Alexandru Ioan Cuza, la Frumoasa, în cadrul clasei XIII – lânărie, a expus şi „Iconomul Sava, din Grămeşti, plasa Berhometele, judeţul Dorohoi, o scoarţă de lână lucrată de consoarta sa", pentru care a primit „un premiu de 2 galbeni pentru o scoarţă"[791].

1883: „Sămile bugetare ale comunelor pentru exercițiul anului financiar trecut, 1881-1882, sunt deja verificate și aprobate de comitet, afară de acele ale comunelor Mamornița, Hilișeu și **Grămești**, care nu sunt trimise nici pe anul 1880-1881, și pentru care comitetul, uzând de dreptul ce i se conferă prin art. 26 din legea comunală, a regulat să trimită comisari, pe contul autorităților acelor comune, pentru a încheia conturile și, în același timp, conform art. 90 din citata lege, a dispus să se constate faptul întârzierii depunerii sămilor, traducân-

---

[790] Ciocoiu, C., Iconomul, *Note la Monografia bisericilor parohiale și filiale,* Dorohoi 1894, pp. 57-61

[791] Ionescu, Ion, *Esposiţiunea Naţionale din 1865 în Jassi – Catalogu Officialu*, Jasii 1865, p. 66 şi 96

du-se pe primari înaintea justiției, pentru a fi supuși penalităților ce această lege le prescrie”[792].

1895: „Soldaţii mai jos notaţi, dezertând, sunt rugate toate autorităţile civile şi militare a-i urmări şi, prinzându-i, să-i trimită depozitului de recrutare Dorohoi: **Ivan Costache**, contingentul 1878, din comuna Grămeşti, judeţul Dorohoi; „**Maria Ioan**, contingentul 1881, din comuna Grămeşti, judeţul Dorohoi; **Scutariu Ion**, contingentul 1884, din comuna Grămeşti, judeţul Dorohoi; **Ţiguleanu Costache**, contingentul 1889, din comuna Grămeşti, judeţul Dorohoi”[793].

1899: „Se publică spre cunoştinţa generală că, în ziua de 18 Noiembrie 1899, orele 11 a. m., se va ţine, în localul primăriei comunelor respective de care depinde fiecare din bunurile notate mai jos, licitaţiune publică orală pentru arendarea terenurilor de arătură, de fâneţe şi a golurilor de munte pentru păşune, încorporate pădurilor prin perimetrarea lor, cu ocaziunea vinderii de veci a moşiilor respective: **Bălineşti:** „154. **Locurile de fâneţe**, şi anume: Poiana Graniţa, 2.685 mp; hotarul Tacului, 8.951 mp; Chetrişu, 1 hectar, 5.396 mp; Timofti, 5.724 mp; Maduriac, 1 hectar, 1.636 mp; Poiana Popii Verechi, 7.160 mp; Poiana Popii, fântâna Ciobanului, 1 hectar, 741 mp; Poiana N. Bahnovici, 5.720 mp; Popii din Deal, 7.160 mp; Poiana Vererechia, 2 hectare, 5.063 mp, şi Tiru, 3.580 mp, dimpreună şi cu **poienile de arătură**, anume: Chetrişu, 4 hectare, 8.157 mp; Poiana Popii, fântâna Ciobanului, 3 hectare, 7.775 mp; a Urzicilor, 5.908 mp, şi Rivan, 5 hectare, 1.917 mp, din care sunt

---

[792] *Monitorul Oficial*, No. 136 , 24 septembrie / 6 octombrie 1883, p. 2854

[793] *Monitorul Oficial*, Nr. 118, 26 august 1895, pp. 4009-4012

scăzute 3 hectare, delimitate pentru gardianul pădurii, şi Poiana Tiru, ca de 1 hectar, 5.217 mp; toate în întindere ca de 25 hectare, 5.630 mp, situate în cuprinsul pădurii Statului **Bălineşti**; garanţia provizorie lei 270”[794].

1900: „**Grămeşti**, comună rurală, în judeţul Dorohoi, plasa Berhometele, formată din satele: Botoşăniţa, Grămeşti, Rudeşti şi Verpolea, cu reşedinţa primăriei în Grămeşti. Are: 468 familii sau 2.173 suflete; 3 biserici, cu 3 preoţi, 4 cântăreţi şi 3 pălimari; 1 şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecventată de 58 elevi; 1.380 hectare 66 ari pământ sătesc; 1.944 hectare 93 ari câmp şi 365 hectare 96 ari pădure a proprietarilor de moşii; mai multe iazuri şi puţină vie. Bugetul comunei este de lei 6.214, bani 43, venituri, şi de lei 6.097, la cheltuieli. Vite mari cornute 620, oi 1.257, capre 10, cai 57 şi porci 770. Sunt 60 stupi. **Grămeşti, sat**, pe moşia cu acelaşi nume, plasa Berhometele, judeţul Dorohoiu, cu 318 familii sau 1.611 suflete. Proprietatea moşiei este a dlui Bogdan V. Goilav. Are o biserică, cu hramul „Sfântul Nicolai”, cu 2 preoţi, 2 cântăreţi şi 1 pălimar, mică, de lemn, şi tencuită, făcută în 1804, de către săteni; o şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecventată de 50 elevi, aşezată într-un local bun făcut de comună. Sătenii împroprietăriţi au 1.004 hectare 26 ari pământ; iar stăpânul moşiei, 1.246 hectare 1 ar câmp şi 214 hectare 83 ari pădure, cu diferite esenţe de arbori; iar la malul Siretului, un frumos zăvoi, luncă de răchită şi lozie. Pâraiele ce trec pe moşie sunt Marele şi Verechia, ce vin din Bucovina. Drumuri principale: acel ce duce la Bălineşti şi acel ce duce la Botoşăniţa, prin Rudeşti şi Verpolea. Hotarele moşiei sunt cu : Bălineşti, Botoşăniţa, Rudeşti, Verpolea şi Siretul. Însemnate aicea

[794] *Monitorul Oficial*, Nr. 172, 2 noiembrie 1899, p. 5915

sunt dealul Cudrina, dealul Movila şi Podişul Horaiţuluî”[795].

1901, dialectologul Gustav Weigand: „Am vizitat Mihăilenii, târguşor preponderent evreiesc, de cealaltă parte a graniței cu România, unde era zi de piață. Un birjar m-a dus la oamenii din Grămeşti[796] și Zvoriştea[797], unde am şi înnoptat, la hanul evreiesc. A doua zi, am trecut, din nou, granița și am ajuns, după-amiază, în orașul Siret, care este inundat de evrei, plecând la Sfântul Onufri[798], sat cu o interesantă biserică mănăstirească, din 1593. Am rămas la profesorul de limba română von Geler, pe care l-am cunoscut pe stradă și care m-a invitat la el acasă”[799].

1919: „**EXTRAS** de pe procesul-verbal încheiat de comisiunea I judeţeană relativ la exproprierea moşiei Verpolea, din comuna Grămeşti, proprietatea doamnei Olimpia Chiriac Manoliu. Situația definitivă a terenului expropriat în întindere de 7 ha, 80 ari este la locul numit „Ţarina”. Hotarele terenului expropriat sunt: la răsărit moşia Grămeşti, la apus cu restul moşiei, la nord cu Siretul, iar la sud cu şoseaua Grămeşti-Verpolea. Terenul expropriat fiind de calitatea I, Comisiunea opinează a se plăti cu câte 1.100 lei ha de pământ expropriat. / Pentru exactitate: Preşedintele Comisiunii, judecător M. Balasan. / Secretar, I. Baer. // **EXTRAS** de pe procesul-verbal încheiat de comisiunea I judeţeană, relativ la exproprierea

---

795 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III 1900, p. 629

796 La Grămeşti, a cântat Gheorghe Găvărloaie (60 ani).

797 La Zvoriştea a cântat Ion Damia (45 ani) din Vârvu Câmpului.

798 La Sf. Onufri, a cântat Niculai Humeniuc (18 ani)

799 Weigand, op. cit., pp. 7-17.

moşiei Budeşti, din comuna Grămeşti, proprietatea dlui Alex. A. Stârcea. Situația definitivă a terenului expropriat, în întindere de 3 ha, este în Ceairul (loc de păşunat cai, cu rogozuri – n. n.) de la fântâna lui Zaharia. Hotarele acestui teren sunt: la nord ţarina locuitorilor satului Rudeşti, iar la est şi spre vest cu proprietatea lui Alex. M. Stârcea. Întreaga suprafaţă expropriată este formată din teren de cultură de calitatea I. Comisiunea opinează a se plăti cu câte 1.200 lei ha de pământ expropriat. / Pentru exactitate: Preşedintele Comisiunii, judecător M. Balasan. / Secretar, I. Baer"[800]. „**EXTRAS** de pe procesul-verbal, relativ la exproprierea moşiei Botoşiniţa-Tacu, proprietatea dlui Constantin Romano, fostă Elena Buzilă, încheiat de comisiunea I judeţeană, în ziua de 9 Iulie 1919. S-a declarat expropriată suprafaţa de 1 ha, 40 ari pământ din moşia Botoşiniţa-Tacu, din comuna Grămeşti, judeţul Dorohoi. Situația definitivă a terenului expropriat este în lanul Dumbrava, lângă pământurile sătenilor şi pădure. Comisia opinează a se plăti câte 1.000 lei hectarul, pământul fiind de calitatea II, în regiunea I. / Preşedintele comisiunii, M. Balasan. / p. Conformitate, M. Balasan"[801].

1920: „**EXTRAS** de pe hotărârea acestei comisiuni No. 150 din 25 Noemvrie 1920. / Văzând şi dispoziţiunile art. 31 bis şi 33 din decretul-lege de expropriere cu modificările aduse prin decretul-lege cu No. 2.100 din 8 Mai 1920 şi toate instrucţiunile date de Casa centrală a cooperaţiei şi împroprietării sătenilor în această privinţă. / Pentru motivele văzute în corpul hotărârii, în majoritate, hotărăşte: / Fixează următoarele preţuri pentru terenul

[800] *Monitorul Oficial*, Nr. 90, 9 august 1919, p. 4956
[801] Ibidem, p. 4958

expropriat din moșie Verpolea, comuna Grămeşti, proprietatea dnei Olimpia Chiriac Manoliu: / Pentru 7 hectare, 80 ari teren cultivabil calitatea I, lei 2.400 hectarul. Prezenta hotărâre este supusă apelului la Curtea de apel din Iaşi, în termen de 15 zile de la publicarea ei, conform art. 34 din decretul-lege de expropriere modificat prin decretul-lege No 2.100 din 8 Mai 1920. / Preşedinte, I. Stănescu-Buzău. / Membri: Consilier agricol, cu opinie separată, Alex. I. Dimitriu. / Delegatul proprietarilor, supleant, Brăescu. / Delegatul sătenilor, cu opinie separată, Dr. Al. Sandovici, preot. / Secretar, N. C. Mândrescu"[802]. // „Fixează următoarele preţuri pentru terenul expropriat din moşia Rudeşti, comuna Grămeşti, proprietatea dnei Finareta Al. Stârcea: / Pentru 3 hectare, teren cultivabil calitatea I, lei 2.000 hectarul"[803].

1925: „În numele legii şi al M. S. Regelui, Noi, locotenent Angheluţă I., substitut de raportor pe lângă consiliul de război al corpului IV armată Iaşi, secţia II, / Mandăm şi ordonăm prin aceasta tuturor portăreilor sau agenţilor puterii publice militare şi civile a aduce înaintea noastră pe soldatul **A Iftincăi Ioan**, de fel din **Grămeşti**, judeţul Dorohoi, contingentul 1910, fost în regimentul 29 infanterie, iar acum necunoscut, la 29 mai 1925, ora 8 şi 30 a. m., pentru a fi ascultat ca inculpat. Invităm pe toţi depozitarii puterii publice militare şi civile, cărora li se vor arăta acest mandat, a da mână de ajutor pentru executarea lui. / Mandăm şi ordonăm prin aceasta tuturor portăreilor sau agenţilor puterii publice militare şi civile a aduce înaintea noastră pe soldatul **Barbu Vasile**, de fel din comuna **Grămeşti**, judeţul Dorohoi, contingentul

[802] *Monitorul Oficial*, Nr. 203, 15 decembrie 1920, p. 8199
[803] Ibidem, p. 8200

1900, fost în regimentul 69 infanterie, iar acum necunoscut, la 29 Mai 1925, ora 9 a. m., pentru a fi ascultat ca inculpat”[804].

1941: „Se publică mai jos lista Nr. 13, de gradele inferioare (trupe), morți pentru patrie, în actualul război, începând de la 22 Iunie 1941, ora 24: **Moroșanu Vasile**, soldat, ctg. 1941, cu ultimul domiciliu în comuna Grămești, jud. Rădăuți, mort la 13 iulie 1941”[805]. „Lista nr. 9: **Acsahei Haralamb**, sergent, ctg. 1932, cu ultimul domiciliu cunoscut în comuna Grămești, jud. Dorohoi, mort la 5 iulie 1941; **Anichitei Mihai**, soldat, ctg. 1941, cu ultimul domiciliu cunoscut în comuna Grămești, jud. Dorohoi, mort la 17 iulie 1941”[806].

1947: „Tribunalul Dorohoi Conform art. 14 din legea Nr. 173 din 1941, sunt invitați toți acei ce știu despre moartea sau dispariția lui Neculai Ion Barbu, fost cu domiciliul în comuna Grămești, județul Dorohoi, să comunice Tribunalului Dorohoi. / Nr. 23.069. /1947, Iulie 30”[807].

1947: Se transferă: „Agronomi: **Vatamaniuc Teodor**, de la Grămești, Dorohoi, la Vârfu Câmpului, singurul concurent, interese materiale”[808].

1948: „Art. 1. Se acordă gradația de merit în învățământul primar, pe data de 1 Septemvrie 1946, următorilor învățători titulari la școlile primare specificate în dreptul fiecăruia: **Bordeianu Clemansa**, învățătoare, co-

[804] *Monitorul Oficial*, Nr. 107, 17 mai 1925, p. 578
[805] *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, p. 5546
[806] *Monitorul Oficial*, Nr. 202, 27 august 1941, p. 5045, 5050
[807] *Monitorul Oficial*, Nr. 178, 6 august 1947, p. 5855
[808] *Monitorul Oficial*, Nr. 135, 17 iulie 1947, p. 4911

muna Grămești, județul Dorohoi”[809]. / „Membrii corpului didactic cuprinși în alăturatele tablouri, care fac parte integrantă din prezenta decizie, ale cărora raționalizări, fixări li repartizări au fost anulate cu decizia Nr. 164.743 din 1948, rămân la dispoziția ministerului, fiind obligați să ceară detașarea în posturile ce vor fi publicate vacante: **Maftei Mihai**, Şcoala Grămeşti, Grămeşti, postul V[810].

1958-1963: „Preotul **Casian Bucescu**, paroh în localitatea Grămești, a executat șase ani de închisoare la Aiud”[811]. „Acest om s-a născut în anul 1907, în satul Baineț, lângă orășelul Siret: a absolvit Teologia la celebra facultate din Cernăuți (1933): mitropolitul Nectarie l-a hirotonit preot. A păstorit în Broscăuții Noi și Panca, Storojineţ, în nordul Bucovinei, între anii 1933-1940, la Grănicești, între anii 1940-1950, și la Grămești, din 1950, până în 1958. Aici, umbra malefică a unui confrate i-a retezat dreptul de slujire și propovăduire curajoasă a Evangheliei – timp de 5 ani a trebuit să-l mărturisească pe Hristos de după gratii; a fost vertical, ca și înaintea altarului, și la Botoșani, și în Aiud, Gherla, Jilava, ca și în gulagul de la Ostrov”[812].

1991: Victor Bobu, „părinte al lucrului bine făcut... a scris o monografie a Bălineștilor (1938) și una a comunei Grămești (1991)”[813].

---

[809] *Monitorul Oficial*, Nr. 40, 18 februarie 1948, p. 1391
[810] *Monitorul Oficial*, Nr. 194, 23 august 1948, pp. 6963, 7021-7023
[811] Ioanițiu, Cicerone, *Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România*, București 2004, p. 6
[812] Hrehor, Constantin, *Muntele mărturisitor*, Editura Apologetica, Iași 2004, p. 199
[813] Hrehor, op. cit. p. 235

GRĂNICEŞTI sau CRAINICEŞTI

(aproape de Siret, Bucovina).

În **15 martie 1490**, printre bisericile întărite de Ştefan cel Mare Episcopiei de Rădăuţi, se afla şi „a 30-a biserică, la Crăiniceştii, cu popă”, numele de Crainiceşti sau de Criniceşti al Grăniceştilor fiind folosit şi în 13 martie 1615, când ctitorul mănăstirii Solca, Ştefan Tomşa al II-lea, îşi înzestra ctitoria cu satul Criniceşti (ulterior, Crainiceşti), satul numit, din secolul al XVIII-lea, Grăniceşti avea să se pustiească, devenind selişte, pe la 1730, cam tot pe atunci întemeindu-se un sat nou, cu 23 de familii.

1615: Uricul sângerosului Ştefan Tomşa al II-lea: „Noi, Ştefan Voievod, din mila lui Dumnezeu Domn Ţării Moldovei, fiul prealuminatului domn Ştefan… cu ajutorul lui Dumnezeu şi cu ajutorul rugătorilor noştri, arhierei ai bisericii lui Dumnezeu, părintele nostru Anastasie, arhiepiscop şi mitropolit de Suceava, părintele Aftanasie episcop de Roman şi părintele Pavel episcop de Rădăuţu, a început domnia mea să zidim o biserică şi o mănăstire, sfârşind-o şi zidind-o pe locul arătat de Dumnezeu, anume Solca, unde este hramul sfinţilor apostoli Petru şi Pavel şi al celorlalţi sfinţi apostoli, şi, zidind domnia mea, cu ajutorul lui Dumnezeu, sfânta biserică şi mănăstire, am miluit pe rugătorii noştri cu satul Bădeuţi, ţinutul Sucevii, cu morile de pe apa Sucevii, aşijdere cu patru sate, anume Drăgăneşti, Crăiniceşti, Ivancicăuţi şi

Pârlăşani, cu toate hotarele şi cu toate veniturile de pe aceste sate, care au fost drepte domneşti, ascultătoare de ocolul Bădeuţului. De aceea, să fie mai sus-zisele sate Bădeuţi, Drăgăneşti, Crăiniceşti, Ivancicăuţi şi Pârlăşani dreaptă ocină mai sus zisei mănăstiri Solca, cu toate locurile şi toate hotarele, cu tot locul ce l-au avut, cu heleşteie şi mori, cu fânaţe şi cu toate veniturile, şi cu câmp, cu pădure, neruşiit în veci. Şi cine ar cuteza să răstoarne această a noastră danie, ce am dat-o din mila noastră, la rugămintea sfintei noastre mănăstiri, să fie blestemat de trei ori de Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului, de maica precesta, de Iisus Hristos isbăvitorul de păcate, de cei 12 apostoli, de cei 4 evanghelişti şi de cei 318 sfinţi părinţi de Nichea şi Aria procletul să vie peste capul lui şi să aibă parte cu Iuda, sângele lui peste noi şi copiii noştri şi toţi Iudeii, în veci amin. / Însuşi domnul a poruncit. / Scris în Iaşi, 7123 (1615), luna Martie 13. / Ştefan Voievod. Dumitru".

1737: Hotarnica satului, înspre Calafindeşti, făcută în 15 decembrie 1737, la cererea egumenului Solcăi, începe cu „sămnele despre hotarul Calafindeştilor, purcegând din sămn în sămn, de la făntăna reace, în Scurta, pe la capul Barcului, şi pogoară în părăul Horaeţului; şi apucă Horaeţul, în sus, păn în heleşteul popei; şi lasă Horaeţul şi apucă piscul, la deal, păn în zarea dialului despre Calafindeşti, şi dă în stălpul cel de peatră; şi apucă, pe supt zarea dialului, păn în piscul dialului, şi pogoară, la vale, drept în iaz, în Strămbul; şi apucă matca heleşteului, în sus, păn în coada heleşteului; şi apucă cracul despre apus, păn în balta rotundă; şi sue în stăjeraşi şi, pe la capătul stăjeraşilor, pe din sus, treace drumul cel mare şi apucă părăuţul în gios, păn în apa Sucevii".

1772: Recensământul lui Rumeanţev[814], din 1772-1773, înregistrează la Crăiniceşti, în Ocolul Vicovilor, fără alte precizări, „31 – toată suma caselor”, însemnând 3 femei sărace, 2 popi, 1 turc botezat şi 25 birnici.

În **1774**, satul Grăniceşti avea doar 32 de gospodării, iar în 1784, 63. Un singur emigrant ardelean, Paul ION, plugar din Mintiu, s-a stabilit, împreună cu soţia, în 1775, pe proprietatea mănăstirii Solca, Grăniceştii.

1775: Biserica Sfinţilor Mihail şi Gavril din Crainiceşti, ctitorită, în 1768, de Gherasim şi Theodor UNGUREAN, avea, în 1843, 651 enoriaşi, preot administrator fiind Georgie CIUNTULIAC. În 1876, când este menţionată în evidenţele mitropolitane drept a satului „Graniczestie”, în care exista şi un oficiu poştal, paroh era Ioan BALEANU, care păstorea peste 993 suflete. În 1907, paroh era Mihail PERCEC, născut în 1847, preot din 1876, paroh din 1886, iar cantor, din 1900, Ioan ZURCAN (Ţurcan), născut în 1834.

1802, noiembrie 22: „În singurul ţinut, dintre Siret şi Suceava, pe unde am călătorit, se aflau, când pe şosea, când în munţi, nouă sătuleţe mici de germani. Dacă, de altfel, am transcris bine numele de locuri româneşti, ele se numesc astfel: Rădăuţi, Frătăuţi, Arbore, Ilişeşti, Balosinăuţi (N.N.: parte a satului Horodnic), Satu Mare, Grăniceşti, Tereblecea, Mănăstioara. Uneori, se formează un sat de 12, până la 18 case, alteori de mai multe. Toate, laolaltă, au numai un pastor. Cel de acum se numeşte Schwartz, este un sas din Transilvania şi, după câte aud, este un om cu cunoştinţe (învăţat) şi cu un caracter bun, pe care pastor, însă, nelocuind la stradă, nu

---

814 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 340

l-am putut vizita… Tot drumul, de la Suceava, până la Siret, l-am făcut neobişnuit de repede. Este cea mai minunată şosea, în linie dreaptă, care se poate închipui. Chiar şi podurile, construite pe Suceava cea mare şi cea mică, care se numeşte şi Suceviţa, precum şi pe Siretul cel mare şi mic, sunt bine întreţinute. Ce deosebire, când se compară Moldova, sub raportul construcţiei de şosele şi poduri, cu Bucovina, aflată, acum, sub cârmuirea austriacă! Zadarnic s-ar căuta chiar şi numai un pod obişnuit. De câte ori nu m-am coborât din trăsură, pentru ca să nu fiu silit să trec peste lemnele care ţin, în Moldova, locul podurilor de peste ape!... Acum, datorită minunatelor construcţii de şosele, se poate face, comod, tot drumul de 11 mile, de la Suceava, prin Siret, la Cernăuţi, în tot atâtea ceasuri. Altădată, nu era nici un pod, afară doar de cel peste râul Prut, la Cernăuţi. Călătorul era nevoit să aştepte până ce apele sale umflate se domoleau de la sine”[815].

1851: „O broşură, lucrată de Franz Raffelsberger şi publicată în 1851, la Viena, cuprindea „**Itinerariile sau directorul tuturor rutelor poştale** din k. k. Statele austriece“, itinerariul cu nr. 61 era cel de la Cernăuţi, la Bistriţa, de 19 poşte şi jumătate. Din faţa hanului din Cernăuţi, care nu putea fi decât cunoscutul han „Pajura Neagră“, trăsura de poştă se îndrepta spre Tărăşeni, sar aflat la o poştă şi jumătate de Cernăuţi, apoi, prin Oprişeni, pe valea Siretului, cale de o poştă şi jumătate, până la Siret. Din Siret, la Grăniceşti, o poştă şi un sfert, trăsura trecea prin Iţcanii Noi, pe valea Sucevei, până în

[815] *Călători,* XIX, I, pp. 156-159

Suceava, aflată la 2 poşte de Grăniceşti. Deci, distanţa Cernăuţi – Suceava era de 6 poşte şi un sfert”[816].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Siret – **Siret** (Oraş cu tribunal districtual), Bahrineşti, Raince, Bălcăuţi sau Laudonfalva, Bănceşti, Botoşăniţa, Cerepcăuţi cu Bereşti, Ţibeni sau Istensegits, Fântâna Albă sau Białakiernica, Şerbăuţi, Grăniceşti, Hadikfalva sau Dorneşti, Calafindeşti, Cândeşti, Climăuţi, Muşeniţa, Negostina, St. Onufri sau Drăguşanca, Oprişeni sau Panţiri, Rogojeşti cu Gura Molniţei, Rudeşti sau Gropana, Şerbăuţi, Sinăuţii de Sus, Sinăuţii de Jos, Stârce sau Berlinţi cu Slobozia lui Dumka, Terebleşti, Vaşcăuţi pe Siret cu Parcelowka, Volcineţ”[817].

1880: Volumul 6, nota 98, pagina CLX. (**Descoperiri arheologice în Siret**). Se repetă, în nota 21, din 1880, cu privire la Siret, cu remarca ulterioară că cioburile menționate, de formă circulară neregulată, sunt analoge celor găsite în megalitul de la Dealul lui Incu (Jankulberg), lângă Grăniceşti (Graniczeshti), și că, în alt loc s-au descoperit rămășițele scheletului. Se continuă, prin a se spune: „S-au găsit monede: una cu chipul lui Traian și o monedă chipul Faustinei: prima are în A. Capul lui Traian încununat de laur și inscripția „imperatori trajano. opt. Aug. germ. dac. Parte“; pe R. (Roma), în stânga o lance, în dreapta un idol deasupra capului trium-

---

[816] Raffelsperger, Franz, *Itinerär oder Verzeichniss aller Postrouten in den k. k. österreichischen Staaten*, Wien 1851, pp. 53, 54

[817] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich*, Wien 1869. pp. 158-161

fător al lui Traian, care, la rândul său, ține în stânga spolia, iar în dreapta coroana de laur. Faustina, pe A., își arată capul, un K., un Pietas în picioare și, pe marginea păstrată, cuvântul Augusta. Alte monede romane au fost aruncate“. După o altă repetare a săpăturilor s-au găsit, după cum spune nota: „Un al treilea fel de cioburi, care este mai puțin obișnuit, provine dintr-o perioadă mai timpuie“[818].

1881: Volumul 7, nota 49, pagina 8 LXXX. (**Ma-rele mormânt de pe Dealul lui Iancu** – Jankulberge – din Grăniceşti) „Conservatorul Gutter a transmis Comisiei Centrale un raport detaliat al așa-numitelor morminte megalitice, găsite pe Dealul lui Iancu, în apropiere de Grăniceşti (Graniczeschti), raport din care cităm următoarele: Clădirea rectoratului (1872) a fost cauza descoperirii. Unul a rupt cărămizi de pe dealul menționat. Pe creasta dealului s-a găsit un loc de înmormântare, cu blocuri neadecvate, de circa 7 metri lungime, de 4 metri lăţime și 3 metri adâncime, așezate și acoperite; acesta se

[818] Prin urmare, este vorba despre o așezare preistorică, care, așa cum se întâmplă adesea, a avut o durată foarte lungă, de la perioada în care au fost folosite pietre lustruite, până în adâncul Evului Mediu. Peretele uscat și acea groapă asemănătoare nu este sigură. Printre cioburile de argilă, sunt deosebit de vizibile cele de grosime neobișnuită și formă rotunjită neregulată; dar cele mai frecvente sunt toartele vaselor, confecționate din lut topit, parțial cu o muncă foarte atentă și o netezire fină. Multe dintre ele amintesc de cioburile de vase găsite, în număr mare, în morminte și așezări preistorice din Galiţia (Horodnica); o perioadă ulterioară – cea a stăpânirii romane în Dacia – este reprezentată de monedele romane. Două resturi de vase din lut fin, bine îngropat, care prezintă caracteristicile roții olarului, aparțin perioadei romane. Mai mult, o parte dintre numeroasele oale pot aparține și Evului Mediu (nota Redacției „Mittheilungenului”).

afla la 3 picioare şi jumătate sub suprafața pământului și conținea, după ridicarea plăcii, un schelet foarte mare şi unul mai mic, întinse unul peste altul. Cel mai mare avea între picioare două vase, asemănătoare oalei de pământ negru, în formă neregulată şi cu pereți groși. Mormântul conținea, cam a șasea parte, o masă lipicioasă, de culoare maro închis, fără miros; în partea dreaptă a scheletului se afla un topor de piatră de agat, foarte bine conservat, și o bucată de lemn fosilizată, asemănătoare cu un cub; mormântul este distrus; o parte din oase, toporul, cubul și cioburile au ajuns la Muzeul de Stat din Cernăuți. Oalele sunt similare cu cele găsite în cărămidăriile Beill și Mück din Siret. În ultimul timp, un al doilea mormânt a fost descoperit, dar imediat totul a fost distrus sau luat“[819].

1891: O şcoală cu 4 clase avea să fie deschisă la Grăniceşti abia în 1891[820].

1901: În 18 august, dialectologul Gustav Weigand a „urmat drumul spre nord-vest, spre Grăniceşti (mai corect Crainiceşti), unde m-a găzduit preotul Becec”. Acolo, în ograda casei parohiale, i-au cântat Valeria Gherasim (*Frunză verde, iarbă neagră*) şi Margarita Buliga (13 ani)[821].

1903: Însoţirea raiffeisiană din „Crainiceşti” a fost înfiinţată în 8 martie 1903, sub direcţiunea lui Mihai Percec, vicedirector fiind E. Nemeş, iar A. Nastasi – secretar.

---

[819] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893*,Czernowitz 1893, pp. 45-71

[820] SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1843 p. 45, 1876 p. 34, 1907 p. 132

[821] Weigand, op. cit., pp. 7-17.

1906: „La Siret, în 11 noiemvrie st. n. 1906, au înfiinţat rutenii a doua bancă raiffeisiană districtuală, la care s-au înscris vreo 500 de membri, între care sunt şi români din Tereblcea, Oprişeni şi Grăniceşti. Am ajuns aşa departe ca românii de pe la sate să intre, ca membri, la o bancă rusească de la oraş, măcar că au astfel de bănci româneşti prin satele lor. Seara a aflat loc o petrecere poporală, la Palatul de bere, la care au participat şi români, decoraţi cu eşarfe ruseşti. O ironie nemaipomenită, când vezi că un român păcătos, îmbrăcat în costumul său naţional, dar cu eşarfa rusească pe piept, agită pentru ruşi”[822].

1907: Adunând „cântece populare româneşti din Bucovina”, care aveau să vadă lumina tiparului sub semnătura nemeritată a lui Mattias Friedwagner[823], în 1940, Alexandru VOEVIDCA a cules folclor şi de la Iordachi BULIGA (31 ani în 1907) din Grăniceşti.

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Grăniceşti**, comună rurală, districtul Siret, aşezată între pârâul Horaeţ şi dealul Stârca, la hotarul districtelor Suceava şi Rădăuţi. Suprafaţa: 12,48 kmp; populaţia: 1.183 locuitori români, de religie gr. or. Este străbătută de drumul principal Siret-Suceava. Are o şcoală populară, cu o clasă, şi o biserică parohială, cu hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril”. Această comună este menţionată, pentru prima oară, într-un hrisov din 13 Martie 1615, prin care domnul Moldovei, Ştefan Tomşa, o dăruieşte mănăstirii Solca. Această danie a fost con-

---

[822] *Apărarea Naţională*, Nr. 13, Anul I, Cernăuţi, duminică 18 noiembrie stil nou 1906, p. 4

[823] MATTHIAS FRIEDWAGNER, *Rumanische Volkslieder aus der Bukowina*, Konrad Triltsch Verlag Wurzburg, 1940

firmată şi de Radu Mihnea, prin hrisovul din 20 Februarie 1625. La 1776, se afla tot în posesia numitei mănăstiri. La 1780, a fost unită cu comunele Iacobeşti, Romaneşti şi Găureni (districtul Suceava). Populaţia, formată din locuitori originari, peste care au venit emigraţi din Transilvania, se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor. Comuna posedă 833 hectare pământ arabil, 226 hectare fânaţuri, 11 hectare grădini, 135 hectare imaşur, 1 hectar 50 ari pădure. Se găsesc 101 cai, 554 vite cornute, 664 oi, 348 porci şi 169 stupi"[824].

1914: „După recuperarea Cernăuţilor, ruşii au înaintat până la linia Siretului, linie care a fost ocupată de dânşii la prima înaintare. Deoarece, la prima ocupare, ruşii n-au trecut aproape deloc peste această linie – se zice că, din condescendenţă pentru România, teritoriul din susul acestei linii fiind aproape compact românesc – se credea că şi de astă dată ruşii vor sta pe loc, cu atât mai mult că şi frontul lor din Polonia era ţinut pe loc. În dosul acestei linii, austriecii înfiripaseră un început de viaţă normală. Toate autorităţile erau la locul lor, şcolile primare şi cele secundare deschiseră cursurile; se credea că iarna va trece fără turburare. Ofensiva rusească a venit în totul pe neaşteptate. Ea a început de-a lungul întregului front, de la Siret, în graniţa românească, şi până în munţi, la Seletin. Ruşii, dispunând de forţe superioare, au respins pe austrieci fără greutate. Trupele de apărare, compuse din Landsturm (glotaşii), din jandarmi, finanţeri, legionari români şi jungschultzen (un corp de voluntari, organizaţi milităreşte), au fost risipite, făcute prizoniere sau măcelărite. Ruşii au ocupat Siretul, care era apărat de

[824] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 103

vreo 200 de miliţieni, pe când poporul credea că, acolo, era concentrată o armată de 20.000 de soldaţi, şi au bombardat Rădăuţii, de pe înălţimile de la Frătăuţul Nou (Vulea) şi de pe Dealul Crucii (între Hadikfalva, adică Dorneşti, şi Rădăuţi). Înaintarea ruşilor s-a făcut aşa de repede şi pe neaşteptate, încât aproape toate autorităţile au fost surprinse. Elevii şcolilor primare şi secundare erau în sălile de curs, când cazacii şi-au făcut apariţia în oraş. Punând stăpânire pe oraş, cazacii, în primul moment, s-au dedat la prădăciuni, de pe urma cărora au avut de suferit câteva persoane. Prădăciunile au fost curmate pe loc şi liniştea restabilită. De Crăciun, cazacii au organizat o petrecere, în casele lui Fuchs (Leo Fuchs, inginer constructor, pe atunci primar al Sucevei, care fugise în Burdujeni – n.n.), la care au participat şi câţiva funcţionari din Burdujeni, pe care curiozitatea îi adusese la Suceava. S-a toastat pentru ţar şi rege şi s-au tras focuri de puşcă în tavan, aşa că tot tavanul a rămas găurit. După ce s-a aşezat o mică garnizoană, cu un comandant, care e un căpitan, grosul armatei s-a îndreptat spre munţi, peste Marginea, Solca. Numai prin Rădăuţi au trecut, în primele zile ale ocupaţiei, 20.000 soldaţi şi vreo 40 tunuri. Trupele care operaseră în regiunea Siretului şi o parte din cele de la Rădăuţi s-au îndreptat, apoi, spre Suceava. Trupele austriece trebuiau să le reziste pe o linie de apărare, care se întindea de la satul Grăniceşti, peste localitatea numită Brahoaia, spre Mitocul Rădăuţului. Pe această linie, care închidea drumul de la Siret şi de la Rădăuţi, erau aruncate tranşee. Dar împotrivirea a fost scurtă: trupele austriece s-au retras spre Iţcani, unde un grup de 40 de oameni primi ordin, de la colonelul Fischer, să se opună; rezistenţă inutilă. Retragerea acestor trupe spre

Suceava, între ei şi legionarii români, şi halul în care se aflau au provocat mila şi compătimirea tuturor celor care i-au văzut. Ruşii, ajungând la Hatna (Dărmăneşti – n.n.), n-au continuat drumul spre Iţcani, ci au trecut apa Sucevei, la Rădăuţi, unde au surprins un tren austriac, care, în cea mai mare linişte, îşi urma calea spre munţi”[825].

1914-1918: Ţi-au dat obolul de sânge pentru Bucovina „Rezervistul **Amfilochie Chiţan**, Grăniceşti, Regimentul 22, rănit”[826]; „Infanteristul **Avacum Mitiu**, Grăniceşti, Regimentul 22, prizonier; Infanteristul **George Chiţan**, Grăniceşti, Regimentul 22, rănit”[827].

1920: „**Deciziune de expropriere No. Ag. 282/20**. Deciziunea Comisiunea agrare de ocol Siret, cu care s-a decis exproprierea corpului dominical fasc. No. 449 **Grăniceşti**, din registrele fonciare pentru moşiile bucovinene, în suprafaţă de 62 ha 35 a 20 mp, proprietatea Fondului bisericesc ort. or., în folosul „Fondului de pământ bucovinean”, a devenit definitivă”[828].

1941-1957: „**Toader Clipa-Donuţă,** un octogenar cu nici un fir de păr alb pe creştet, vioi, cu o casă durată între lunci şi ogoare, cu staulul inimii plin de amintiri pe care le povesteşte cu un fel de veselie copilărească de parcă nu ar fi drame, s-a născut în 13 august 1922 în „satul pâinii” Grăniceşti, Suceava. La 20 de ani, în plin război mondial, se numără între soldaţii din unitatea 8 Vânători Cernăuţi; în timp ce era acasă, într-o scurtă permisie, tobele au anunţat pe uliţe mobilizarea. S-au

---

[825] *Adevărul*, 28, nr. 9994, 8 ianuarie 1915, p. 3

[826] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[827] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8

[828] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 17, Cernăuţi, 1 iunie nou 1921, pp. 213-216

format coloanele şi, pe jos, trupele au ajuns în Ucraina; în acest timp, companii româno-germane se întorceau de la Cotul Donului. A urmat o întoarcere în ţară, un cantonament în zona Fălticeni-Neamţ. Aici au avut lor confruntări cu sovieticii, care au urmărit îndeaproape trupele retrase. La scurt timp a urmat alianţa de la 23 august 1944. Toader Clipa-Donuţă relatează: „În 24 august eram la Mărăşeşti, aici ni s-a ordonat să nu deschidem foc căci sovieticii ne sunt aliaţi; dinspre ruşi însă s-au auzit câteva focuri care nu au făcut victime. Dacă acesta a fost ordinul, până la Roman, unde am fost cantonaţi, cu promisiunea că vom ajunge liberi acasă, am străbătut drumul fără echipament militar, fără arme. În 25 august, sovieticii ne-au încolonat şi ne-au dus pe jos la Târgu Frumos – aici nu mai era comandament, ci lagăr. Calvarul începuse. După 24 de ore am făcut un nou popas în Făleşti – Basarabia, apoi în Bălţi. La Bălţi era un lagăr înfricoşător populat de vreo douăzeci şi cinci de mii de prizonieri. Când se făcea numărătoarea acestora la anumite intervale, dacă cineva lipsea, era înlocuit cu oricine, la întâmplare, dintre civili, copilandri, tineri ori vârstnici. Se întâmpla că unii evadau din coloană, în mers, ori alţii, bătrâni, bolnavi, epuizaţi nu mai puteau ţine pasul cu rigorile. Când eram în lagărul din Bălţi, au trecut câteva avioane care au bombardat oraşul şi lagărul, cu scopul de a sparge gardul pentru a scăpa măcar o parte dintre cei internaţi; nu ştiu cui au aparţinut avioanele şi de cine au fost trimise; se spunea că ar fi fost nemţeşti. Imediat au sosit trenurile, cu vagoane de marfă, înghesuiţi, câte o sută ori mai mulţi, sub comanda unuia mai isteţ dintre noi, de regulă cunoscător de puţină limbă rusească, am ajuns în oraşul Crasnadon. Am călătorit vreo patru zile; când trebuia alimen-

tată locomotiva, stăm pe unde apucam, în câmp pustiu, în locuri necunoscute. Setea întrecea foamea, somnul în picioare, supravegherea severă, injuriile, sufocarea în mediul aglomerat ne măcinau lent. Şi dincolo de acestea, muţenia, lipsa de comunicare. Nu ni se permitea nici un cuvânt – mergeam ca animalele inconştiente spre abator... Lângă mine erau consătenii Ştefan Moroşan, Iordache Buliga, Anton Moroşan, Nicolae Moroşan al lui Ştefan, Aurel Teodorovici, Gheorghe Buliga şi Gheorghe Moloci. Gheorghe Petrovici-Ghiorghieş, ieşind din coloană, asumându-şi un mare risc, a fugit. La vreo douăzeci de kilometri de Crasnadon erau minele din Dombas. Coloana noastră înaintând tot pe jos, a ajuns în lagărul nr. 8 Dombas în septembrie ’44; am stat acolo mai întâi în carantină, vreme de douăzeci de zile. Erau acolo români închişi încă de după momentul Cotul Donului; unii dezafectau minele închise, alţii deja robeau în subterane. Se muncea greu, în condiţii inumane, primitive, pe genunchi şi pe coate, câte doisprezece, treisprezece ore. În brigadă erau câte o sută de oameni; praful de cărbune, lămpile cu fitil fumigen, de motorină, ne asfixiau. La o numărătoare de oameni, am auzit că în Dombas sunt internaţi cam patru mii cinci sute de muncitori. Munceau în trei schimburi: dimineaţa de la 7 la 14,15, schimbul întâi; de la 14-19, schimbul al doilea şi de la 19 până la 7, 8 dimineaţa, schimbul dublei nopţi, căci noapte era şi afară, şi înăuntru. Condiţiile erau mai austere decât în puşcărie. Dar nu ajungea foamea, frigul, setea şi batjocura, după Crăciunul lui ’45 au urmat şi alte încercări: tifosul şi dizenteria care numai bine s-au întâlnit cu milioanele de păduchi care mişunau pretutindeni”[829]. „**Porfirie Clipa**

[829] Hrehor, Constantin, *Muntele mărturisitor* , Iaşi, Apologeticum

(n. 1912 în Grăniceşti, Suceava). Tânăr înrolat în armata română, în detaşamentul 8 Vânători, Cernăuţi, a figurat într-un batalion de alarmă în Hotin. Prin ’38 este angajat în Poliţie, gardian public în Rădăuţi, în vreme ce şef era Cudla; până la armistiţiu a fost evacuat în Oltenia, la Caracal. A urmat o perioadă de arestări; evreul Hilzerat a operat anumite trieri, eliberându-l şi recomandându-l pentru a-şi continua activitatea în poliţie. Înfiinţarea miliţiei însă 1-a împiedicat, fiind considerat slujitor al regimului burghez”[830]. „Un alt caz în vecinătatea celui înscris, este domnul ing. dr. **Teodor Mardare Gherasim**, publicist şi memorialist stabilit în America, n. la 20.03.1929 în localitatea Grăniceşti, judeţul Suceava.

A fost arestat cu trei zile înaintea terminării Facultăţii de Ştiinţe Economice din Bucureşti, la 21 mai 1952, din căminul de studenţi, împreună cu prof. univ. Dionisie Cornea, originar din comuna Bahrineşti-Bucovina; acesta pentru o poezie a primit zece ani, iar Teodor Gherasim pentru că a dus alimente pentru cei arestaţi care zăceau în spitale şi în închisori, la gara Ţibeni, la un tren ce venea dinspre Nisipitul Putnei (alimentele le-a transportat cu căruţa; era Joia Mare), a primit doisprezece ani”[831].

1943: „Se numesc cu titlul definitiv, pe ziua de 1 septembrie 1943[832], următorii învăţători şi învăţătoare: **Cojocaru Ana**, comuna Grăniceşti, jud. Rădăuţi, media 8,37; **Florea Livia**, comuna Grăniceşti, jud. Rădăuţi, media 8,18”.

2004, pp. 16, 17

830 Ibidem, p. 176

831 Ibidem, pp. 211, 212

832 *Monitorul Oficial*, Nr. 71, 24 martie 1944, pp. 2549-2552

1947: Se stabilesc pe posturi „învăţătorii[833] **Drăghii Ioan**, de la Putna, la Grăniceşti; **Breabăn Aglaia**, de la Horodnicu de Sus, Est, la Grăniceşti**; Grecu Victoria**, de la Grăniceşti, Ţibeni, la Văşcăuţi, p. IV, cea mai mare în grad; **Ignătescu Ana**, de la Grăniceşti, Ţibeni, la Grăniceşti, post IX, apropiere de soţ, învăţător; **Bucescu Eufrozina**, de la Vicovul de Sus, Laura, la Grăniceşti, p. X, apropiere de soţ, preot".

1948: „Tablou de întreprinderile naţionalizate trecute în administrarea comunelor, potrivit dispoziţiunilor art. 1, aliniatul penultim, din legea N. 119 din 1948, şi pentru care urmează să se ia deciziuni în cauză de către Preşedinţia Consiliului de Ministri: Moara fostă proprietate a lui Beer Salomon din comuna Grăniceşti, satul Ţibeni"[834].

În anii grei ai comunismului şi ai post-comunismului, altarul bisericii din Grăniceşti a fost slujit, vreme de mai bine de o jumătate de veac, de poetul, memorialistul, teologul, graficianul şi muzicianul Constantin Hrehor.

GRĂPENI

(pe Cobolta, Soroca, Moldova).

1652, martie 20: Maftei sin (fiu) Tofora, femeia lui Safta, Andei Bădicul, femeia lui Nastasia şi feciorii lor Iordachi, Tudosca şi Istrate, cu femeia lui Tudosca şi cu

---

[833] *Monitorul Oficial*, Nr. 135, 17 iunie 1947, p. 4911
[834] *Monitorul Oficial*, Nr. 229, 2 octombrie 1948, p. 7968

fiii lor Vasile, Ştefan, Maria şi David, şi cu rudeniile lor Iordache, Gafia, Timuş, fãrvara, cu fratele lor Gavril, Aniţa, Petre, Tudosia, Antimia, Ion, Cozma şi Arpintie, cu toţii nepoţi Pistrugii şi strănepoţi lui Dragoş, vând lui Vasile Mârzacul, mare căpitan de Soroca, „pentru 450 taleri de argint, 3 perechi de boi buni, 3 vaci cu viţei şi 2 cai buni… trei moşii ce avem în pustii, pe apa Cobolta, anume **Petroasa, Grăpenii** şi **Şochinii**, care sunt în ţinutul Sorocăi, cu iazuri şi cu mori… şi a treia parte din tot satul **Pistruenii**, ce este pe apa Răutului, iarăşi în ţinutul Sorocăi… şi din jumătate de sat din **Olişcani**, ce este în ţinutul Orheiului, pe valea Cernii cu apă, partea din sus, jumătate, din jumătate de sat, jumătate, ce se va alege a patra parte din satul Olişcanii”[835].

GRĂPENI

(pe Cneja, în Covurlui, în Cavadineşti, Galaţi).

1774, iunie 5: Satul **Liudi ot Grăpeni**, ce şed în **Cavadineşti**, ţinutul Covurluiului, ocolul Horincii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[836]**. Birnici:** Ion Hagiul / Paraschiv Ciupercă / Pricopie / Ştefan Mânăscurtă / Gheorghe fiul lui Deliul / Panaite, sârbul.

1777, mai 2: Neculai Ventura mare postelnic, primeşte danie, de la Enachi Ţaul, „pentru multă facere

835 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 88, pp. 95, 96

836 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 97

de bine şi folos de am avut noi de la dumnealui… moşia **Grapenii**, la ţinutul Covurluiului, pe apa Cnijii, care moşie, trăgându-se cu funia, a venit toată moşia 500 de stânjeni, şi am dat dumnealui 166 stânjeni, iar 334 stănjeni i-am vândut dumisale câte 40 bani stânjenul”[837]. Martori, răzeşii Ştefan Mămăligă, Costa Gane, Ghirvasie, Necolai Talăşman şi Vasile Doroftei.

1900: „**Grăpeni**, sat în județul Covurlui, comuna Cavadinești, plasa Horincea, la 800 metri de reședința comunală, cu 41 familii sau 155 suflete. Are o biserică”[838].

GRAURI

(lângă Vilneşti, Vaslui).

1620, mai: Ispisoc de judecată de la Gaşpar voievod, după ce „a venit Palaghi, fata lui Bantăş, şi s-a pârât cu fratele ei Dumitraşco pentru nescari părţi de ocină, ce ei au avut în satul **Şendreşti** şi din **Căpoteşti**; aceste părţi de ocină le-a vândut fratele ei ei Dumitraşco şi partea ei lui Andrei, fiul Ilei şetrar. Drept aceea, le-am făcut lor lege dreaptă, cum să aibă a stăpâni Palaghia partea fratelui ei din satul **Vilneşti** şi din **Grauri** şi să nu mai aibă a pârî Dumitraşcu pe Palaghia”[839].

---

837 Codrescu, Theodor, *Uricarul*, vol. X, Iassi 1888, pp. 77, 78

838 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 629

839 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 30

GRAURI

(Miclăuşeni ce se numeşte Grauri, lângă Gârbeşti, Iaşi).

1597: Zaharia, fiul Marucăi, nepot popii Danciul, strănepot lui Fetion Munteanu, vinde lui Eremia Băiseanul, drept 180 zloţi, „a sa ocină, ce a avut-o străbunul său Fetion de la bătrânul Ştefan voievod, a cincea parte din a opta parte din satul **Miclăuşeni** (ce se numeşte Grauri, lângă Gârbeşti[840], Iaşi), ce acum se numeşte **Graurii**”[841].

1617: Ispisoc de judecată de la Radul voievod, după ce „fiii Pătrăşcoaei au pârât cu pâră mare pe vornicului Băseanul pentru jumătatea de sus din satul **Boţeşti**, care i s-a venit lui a o cumpăra în două dăţi: 100 ughi (ducaţi ungureşti) a dat fraţilor lui Costil, iar altă 100 ughi a dat lui Toader stolnicul, pentru că a fost luată de către Eremia Moghilă vodă pentru hiclenie, când a venit Costil cu răzvan voievod asupra ţării noastre; a treia 100 ughi a fost cheltuit-o pentru biserică, ce a fost pustie de mulţi ani, şi altă cheltuială, căci a făcut două iazuri, case, mori, stupi, clopotniţă şi multe cheltuieli, şi le-a fost dată lor zi în două săptămâni, pe obiceiul ţării, din luna aprilie, 29 zile, în două spătămâni, şi când a fost zi, ei n-au întors nimic… Pentru aceea, fiii Pătrăşcoae au rămas… / Şi de asemenea, întărim lui Băseanul şi jupânesei lui Varvara,

---

[840] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 159

[841] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 45, 46

fata lui Petre Hohulea, nepoată lui Dumitru Hohulea vornic, din drese ce a avut bunicul ei de la Iliaş voievod, satul **Şofrăneştii** pe Şacovăţ, cu mori pe Şacovăţ, ce-i sunt ei cumpărătură de la Andreica, ureadnic de Bădeuţi, pentru 700 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi am întprit Băseanului vornic ocina ce a cumpărat de la Gheanghe, fiul lui Ionaşco, nepot Savei, a patra parte de sat **Ţibăneşti** pe Şacovăţ, cu loc de moară în Şacovăţ, pentru 50 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit a patra parte din **Răzina** pe Nistru, cumpărată de la Candachia, fata Magdalinei, nepoata Petrei Hohulea, drept 25 talei. / Şi iarăşi i-a, întărit lui a patra parte din **Stoileşti** pe Rebricea, cumpărată de la Pătraşco şi Ion, fiii lui Lazor Cercel, pentru 25 ughi. / Şi jumătate din satul **Crăciuneşti**, ce-l la obârşia apei Goliei, din jumătate a treia parte, cumpărată de la Arsenie, fiul Malei, nepot Annei, şi de la nepoţii ei Roma, şi Anton şi Platon, fiii Neagului, nepoţi Sorei, şi de la unchiul lor Baloş, fiul Sorei, drept 20 taleri curaţi. / Şi jumătate din a treia parte din jumătate de sat **Crăciuneşti**, cumpărată de la Simion, fiul lui Dumitru, fiul popii Oatu, de la nepoţii săi Ignat şi Ioan, nepoţi Olenii, drept 15 taleri curaţi. / Şi iarăşi i-am întărit două părţi din jumătatea dinspre răsărit a satului **Tulova**, ce se numeşte **Glodenii**, cumpărat de la Gherman şi Andronic, feciorii Tacoşei, de la nepoţii lor Condrea Lăbuşco, Ionaşco şi Sora, copiii Căcii, şi de la frate-său Ion, nepot Nastei, drept 35 taleri curaţi, din drese de împărţeală ce au avut Nastea şi sora ei Tacoşa de la bătrânul Petru voievod. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătatea dinspre apus jumătate din acelaşi sat Glodeni, cumpărat cu 30 ughi galbeni (ducaţi ungureşti de aur). / Şi a patra parte din satul **Scănteae**, ce a cumpărat-o de la Toader, Mihăil şi

Drăghina Scăntee, copiii lui Scăntee, nepoţi lui Trifan, drept 26 ughi galbeni. / Şi iarăşi, a patra parte din jumătate de sat **Tulova**, ce se numeşte **Glodeni**, dinspre apus, cumpărată de la Vasilca, fata Nastasiei, nepoata lui Ionaşco Fărăraş, drept 12 taleri curaţi. / Şi iarăşi, din a patra parte, trei părţi, şi din a cincea parte, a treia parte, cumpărătură din jumătatea de jos a satului **Boţeşti**, de la Miron, fecior lui Nebojatco, nepot lui Ilie Boţescul, de la Costea şi Mihail, fiii lui Vasile, nepoţi iarăşi lui Ilie Boţescul, pentru 100 ughi galbeni, din drese ce au avut de împărţeală de la bătrânul Petru voievod. / Şi a patra parte din satul **Boţeşti**, o parte şi jumătate din a cincea parte, şi o parte şi jumătate de la Ionaşco, Gavril, Sofronia, Buna, Cristina, Vasile şi Pătraşco, fiii lui Oană, nepoţi lui Ilie Boţescul, drept 50 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit , din jumătatea de sus a satului **Vultureşti**, partea Sorei, fata Copăceanului, nepoata Oanei, drept 80 ughi galbeni. / Şi a patra parte dintr-o selişte **Nicoriţa** pe Rebricea cea mică, care acum se numeşte **Hilimăneşti**, şi din altă parte, cumpărătură de la Tudora Varticoae, nepoata Cristinei, fata Siminei, drept 300 zloţi tătăreşti. / Şi iarăşi, din cea de jos a treia parte din satul **Miclăuşenii**, ce se numeşte **Graurii**, 12 pământuri din toate ţarinile, cumpărate de la Solomia, fata lui Ion Graur, drept 20 ughi galbeni. / Şi iarăşi i-am întărit un loc de prisacă pe Bârlad, din sus de satul **Dobroslăveşti**, cumpărătură de la Mărica, Ana şi Costanda, fiii lui Oţăl"[842].

---

[842] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 121-129

GREBLEŞTI

(Gărbleşti, Grăbleşti, azi Grebleşti, comuna Recea, raionul Străşeni, Moldova).

1622, aprilie 7: Ispisoc de judecată de la Ştefan Tomşa voievod, privind „pricina dintre Ionaşco Rusu şi popa Băzdâga din **Grebleşti** cu nepotul său Crâstea, pentru o parte din **Căpiniciu**”[843].

1636, septembrie 1: Zapisul Anghelinei, fata lui Simion Codău ot **Bezăn** (Bezeni, azi Donici, comuna Donici, raionul Orhei, Moldova), prin care mărturiseşte că dă „un loc de casă fratelui nostru Apostol aprod, ci loc de ocol, de arie şi de grădină, ce este în treaba casei omului”, martori fiind „popa Bălan, ginerele său Ionaşco, Ionaşcu Băţu, Costin şi Ivanco din **Bizin**, Petre, Ionaşco Popăscul, Albul, Moga şi Vasile feciorul lui Grozav ot **Turbureşti** (sau Tulbureşti, comuna Recea, raionul Străşeni, Moldova), Bosăi şi Iosăp din **Gărbleşti** (Grăbleşti, azi Grebleşti, comuna Recea, raionul Străşeni, Moldova)”[844].

1639, martie 15: Guţul şi femeia lui Aftimia, fata Necuţii din Cobâlca, nepoata lui Pătraşcu vătahul din Cobâlca, vinde vornicului Ion Rusul din **Grebleşti** (comuna Recea, judeţul Chişinău, Moldova), „drept un bou

---

[843] Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Orheiului*, Bucureşti 1944, doc. 53, p. 62

[844] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 496, p. 555

bun de negoţ şi 3 zloţi bani gata… toată partea lor dintr-un heleşteu din gura văii Cociornii, a cincea parte, partea Necuţii din **Cobâlca** (Cobâlea, comuna Cobâlea, judeţul Orhei, Moldova) ce se va alege”[845].

1639, martie 15: Anăsia Dumitrăşcoai din **Cobâlca** (Cobâlea, comuna Cobâlea, judeţul Orhei, Moldova), fata Pătraşcu vătahul din Cobâlca, vinde vornicului Ion Rusul din **Grebleşti** (comuna Recea, judeţul Chişinău, Moldova), „drept 12 zloţi bani gata… toată partea lor dintr-un heleşteu din gura văii Cociornii, a cincea parte, partea lui Pătraşcu ce se va alege”[846].

1904: „**Grebleşti**, sătuc în judeţul Orhei, volosti Cobâlca, aşezat în valea Ichelului. Are 35 case, cu o populaţie de 282 suflete”[847].

GRECENI

(pe Prut, în Fălciu, apoi în ţinutul Grecenilor, Moldova).

1752, august 12: Ispisoc de judecată de la Constandin Mihail Cehan Racoviţă voievod, după ce i s-a jeluit marele vornic Manolache Costache că, „având o moşie **Vinteleştii**, pe Prut, la ţinutul Fălciului, în olatul Grecenilor, şi având şi moşenii de **Greceni** o moşie, ce se

---

[845] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 61, p. 65

[846] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 62, p. 66

[847] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 105

numeşte **Pustiul**, pe apa Cahului, lângă Vinteleşti, dumnealui a avut cu aceşti moşeni de Greceni, anume Şărban şi Gavril Galerie, Vasile aga, Mărdarie şi alţii, la domnia lui Ion vodă, în câteva rânduri judecată, şi nu i s-a ales, pe urmă şi la judecata lui Grigorie vodă, şi s-a făcut mare strâmbătate, dând acestor moşeni câtva loc din hotarul Vinteleştilor, adică din Zăvoiul Maruşcăi, din dealul Flămândei, din dreptul fântânii de câmp, peste Cahul, unde-i satul Greceni, jos la Dumbravele, unde până acolo se stăpânea Vintileştii domniei sale. Aşa a dat seamă vornicul Manolache… şi s-au adus moşenii aici şi s-au întrebat cu ce stăpânesc ei acel loc din hotarul Vintileştilor, şi ei ne-au arătat un ispisoc de la răposatul Pătru voievod, din vleat 7037 (1529), în care scrie că a întărit domnia sa fraţilor Pârvul, Ion şi Neacşa, feciorii lui Ion Talmaciu, din care se trag aceşti moşinaşi, ale lor drepte moşii şi cumpărături de la tatăl lor Ion Talmaciul, din drese ce a avut de la Ştefan (cel Mare) vodă, un sat anume **Rusenii** la Tutova, trei părţi de sat **Davideşti** de la Bereheai, părţile de jos, şi satul **Simineşti**, iar la Tutova şi la Bârlad, satul **Negomireştii** din sus de Criveşti, şi pe Prut, satul la maluri anume **Tomeştii**, cu mori la ţinutul Fălciului… şi le-a mai dat danie, tot cu acest ispisoc, un loc din pustiu, la fântâna Vlabnice, pe amândouă părţile Vlabnicilor, tot la ţinutul Fălciului, şi poiana ce este la obârşia Zeletinului, anume **Sprâia**, şi la Tutova, satul unde a fost Mir, şi două locuri din pustiu în ţinutul Fălciului, o selişte la Dimaci, unde se chealǎ **Lalova** şi moară în Dimaci; şi alte două selişti în pustiu, la **Olteni**, între Căliani şi între Năneşti, anume **Lungociul**. / Şi ne-au mai arătat alt ispisoc, de întăritură de la Eremia Vodă, din vleat 7109 (1601), întăritură lui Grozav şi Nastasia,

feciorii lui Văscan, nepoţi lui Ion diacul, strănepoţi lui Ion Talmaciul, şi seminţia lor Vantie şi Agafia, feciorii lui Trotuşan, şi Stanca, cu feciorii ei, pentru aceste moşii pe satul **Tomeştii**, **poiana Sprăia** la obârşia Zeletinului, că având moşul lor Ion Talmaciu ispisoc de la bătrânul Ştefan vodă pe aceste două moşii osebit, acesta i-a ars în casa lui Mărcoae postelniceasa, când a ars casa şi toată avuţia ei… Însă o seamă dintr-aceste moşii le-au şi vândut unii din neamul lor, anume moşia de la **Davideşti** de pe Bereheaci, şi din pustiul **Oltenilor**, dinte Laliani şi Naneşti, anume **Lungociul**, ce-au vândut Buzamat şi Pleş răposatei Dediuleasei spătăriţa, şi moşia **Neagomireştii**, ce-a vândut-o neamul lor lui Gavril Costachi fost mare ban, iar altele le stăpânesc ei… iar pentru locul din pustiu şi **Tomeşii** ne-au arătat moşenii o carte de la domnia lui Ion vodă, din vleat 7254 (1746), scriind la Ion Bogdan stolnic şi la Negrea căpitan să îndrepteze pe moşinaşi cu moşia din Pustiu şi Tomeşti, că, precum au hotărât ei, le-au făcut strâmătate, de vreme ce uricul lor scrie „pe din sus de Troian şi pe Cahul, şi Tomeşti pe Prut, şi ei le-au dat aiurea. / Altă carte, iar de la Ion vodă, din veleat 7255 (1747), în care scrie la Vasile Sturzea paharnic şi la Scarlatachi solnic, arătându-le că ei prea bine ştiu hotarul, că îndestul arat cartea de judcată din vleat 7254 (1746), februarie 25, şi le-au dat şi hotarnici, şi sfârşit n-a mai luat gâlceava, stă tot baltă, şi nu se mai poate suferi plângerea oamenilor… / Arătatu-ne-a şi vornicul Manolache o mărturie a Negrii, în care arată că, hotărând el satul lui Vicol şi întâmplându-se şi Manolache vornic acolo i-a spus Manolache că moşia lui Vinteleştii se începe din Prut şi trece peste Cahul, până în Dumbravele şi într-acest chip zice că au mărturisit şi oaminii din

Greceni, dar nu arată măcar trei oameni anume… / Deci domnia mea am rânduit acolo hotarnici, pe Ion Bogdan mare vornic, Nicolae căpitan de Greceni şi Constandin Gândul vistiernic şi ieşind, atunci, martori Ion Păvălachi de la **Isac**, Lupaşco Făglea, Gheorghe sin (fiu) Stegariul, Mihai sin Teleghie şi Vasile Balbuzan de la **Greceani**, şi Varlan sin Bejan din **Rogojeni**, oameni vechi, au mărturisit că hotarul **Pustiului** acestor moşeni se începe de la Dumbravele din deal şi trece peste Cahul şi merge pânăla Zăvoiul Maruşcăi, în dealul Flămândei, în dreptul fântânii din câmp, unde se întâlneşte cu hotarul **Vintileştilor**, şi au însemnat locul pe acele semne. / Dar Manolache iar nu s-a odihnit şi a adus martori şi înaintea divanului domniei sale Grigore vodă, pe Lupaşco Talpă, Ion Păvălache, Vărlan sin Bejan din **Rogojeni** şi tot într-acel chip au mărturisit, încă Vărlan a mărturisit că a fost de faţă şi când a arătat Lupul vornicul hotarul său, al Vintileştilor, că până în Zăvoiul Maruşcăi, drept fântâna de câmp este, nu mai mult”. Cercetările continuă la nesfârşit, se trimit alţi şi alţi hotarnici, sunt audiaţi la divan alţi doi martori, „ca de 50 ani, anume Cărstea Buşuluc şi Vasile Huzun, oameni ai lor… şi moşeni patru bătrâni, Vârlan sin Bejan din **Zărneşti**, Dănilă din **Creţana**, Postolache Zbera din **Manta** şi Ion Pavalache din **Vadul lui Isac**”, se adună zeci de pagini scrise, se depun jurăminte, pentru ca, în final, „cu judecata pravelii şi cu judecata poliţiei, cu toată dreptatea au rămas Manolache vornic cu fraţii săi şi s-au dat rămaşi, ca să nu mai aibă treabă cu moşia din **Pustiu**”[848].

---

848 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IX, Iaşi 1914, pp. 235-250

1774, iunie 12: Satul **Grecenii**, ţinutul Grecenii, avea, după recensământul lui Rumeanţev[849]**, toată suma caselor: 92**. Scădere rufeturi 92: 1 popă, 1 ruptaș, 4 țigani, 9 văduve, 76 poștași ce s-au socotit drept 3 liudi, având ficiori s-au făcut 80 poștași. / **Poștași:** Constantin, vornic / Timofti, vătăman / Grigoraș Ghețâu / Manolachi Parfenie / Mihai Andonie / Constantin Murgoci / Vasilache Constantin / Ioniță Andronache / Enachi Livuroiul / Gligoraș Sandul / Vasile Iurașcu / Arseni Iurașcu / Petre Uzunul / Neculai, holtei / Vicol Iordache / Toader Arion / Dumitru Șoldan / Dima Gură / Apostol Ifrim / Radul, muntean / Neculiță Giantăc / Crăciun Goldăru / Iftemie Sârghie / Sava Enachi / Mihai Luchian / Toader Luchian / Ioniță Balmuș / Ifrim Luchian / Ivan Balmuș / Paraschiv Balbuzan / Gavril, cojocar / Enache Balmuș / Ilia Hodonoagă / Gheorghe, muntean / Petcu, cibotar / Costandachi Tălchie / Neculai Tite / Andrei Parfenie / Maftei Onofrei / Dumitru Tălchie / Constantin Tălchie / Iacomie Șolomon / Tudor Târziul / David, ciobanu / Severin Tălchie / Chiriac Chiburță / Grigoriță Tălchie / Iftenie Băzaca / Andrei Știrbul / Ioniță Băzaca / Gheorghe Bădice / Alecsandru Marin / Manolachi Bădice / Chiriac Apostul / Ștefan Bădice / Mihălachi Taraiu / Lupașcu Chiriac / Nechita, văcar / Grigoraș Capuroș / Sandul Butură / Iordache Tiron / Șerban Bugiacu / Ștefan Tochioi / Ioniță Luchian / Tudose Iftodi / Niagul, bejenar, venit din iastă primăvară / Marin, bejenar, la fel / Flore fiul lui Donul / Iftimie Dodul / Gligoraș Giantăc / Paraschiva Zlota / Ion Buciag, ficior Străticesii / Vasile fiul Dobriții / Anghel Orzămoale. // **Rufeturi:** Popa

---

[849] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 217, 218

Constandin / Ioniță Taraiu, ruptaș /Ioniță, țigan a dumisale vistiernicului Ion Canta / Dumitrașcu, țigan a dumisale vistiernicului Ion Canta / Ion, țigan a paharnicului Iancul Grecianul / Flore, țigan străin.

1904: „**Grecenii Noi,** sat în judeţul Izmail, pe ţărmul râuleţului Cahul, la nord de Valul lui Traian de Jos. La 3 km, spre nord-vest, de sat, se află grupuri de movile. În grupul întâi sunt 23 de movile, iar în al doilea 15 movile. S-a întemeiat pe la 1770, de nişte ţărani români, veniţi dinspre judeţul Bender. Are 120 case, cu o populaţie de 874 suflete; 160 cai, 298 vite mari. / **Grecenii Vechi**, comună rurală în judeţul Izmail, aşezată pe ţărmul drept al râului Cahul. La nord-est de sat, într-un hârtop lung, se află odăile numite Găvănoasa. Are 98 case, cu o populaţie de 920 suflete”[850].

GRECEŞTI

(Grăceşti sau Greceşti, comuna Erbiceni, Iaşi).

1639, iulie 15: Irina, fata Măriicăi Nehoe, nepoata lui Băsărabă, şi Niţă vătahul vând lui Obrejie, feciorul Agahiei, nepotul popii Gavril, drept 50 de zloţi bătuţi, „partea mea din sat din **Urghiceni** (Iurghiceni, azi Erbiceni, comuna Erbiceni, Iaşi), din partea Băsără-beştilor… dinaintea lui Roman Lapteacru, Ionaşco Roşca sticlar, Ştefan blănarul, Toader feciorul popii şi Vasile

---

[850] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 105

din **Mădârjaci** (Mădârjeşti, comuna Bălţaţi, Iaşi), Gligorie Trimca din **Păşcani** (lângă Oneşti, comuna Plugari, Iaşi), Paţea din **Grăceşti** (Greceşti, comuna Erbiceni, Iaşi), Veveriţă din **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi) şi mulţi oameni buni”[851].

GRECI

(Rotompăneşti, ulterior Greci, lângă Cernaţi, contopit cu Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui).

1604, iulie 5: Necola Frăgăul şoltuz şi cu 12 pârgari de Bârlad mărturisesc cum Medelean, Anghelina, Arimiia şi Maria, copiii Şendroaei, vând lui Drăgan, Mihul şi lui Postolache, pentru 100 zloţi tătăreşti, „moşia din satul **Rotompăneşti**, din a cincea parte, partea de sus, iar a treia parte cu toate veniturile”[852].

1625, iunie 15: Întărit de Radul voievod uricarului Focea şi soţiei sale Marica, fiii lui Ţuţurman, nepoţii lui Banul, strănepoţii lui Toader Tazlău, care primesc uric pentru „două părţi de ocină din satul **Rotompăneşti** pe Bogdana, în ţinutul Tutovei”[853].

1630, iunie 27: Simion şoltuzul de **Bârlad**, cu 12 pârgari şi Ursul vântul cupeţ, Ionaşco Dinga şi Microv

---

[851] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 173, p. 183

[852] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 24, pp. 44, 45

[853] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 343, p. 416

cărturisesc cum „a venit Neculai, ginerele lui Simion portarul, şi s-a jeluit cu multe mărturii, anume cu Efrim de **Zmeiani**, Bălan, Radul, Toma şi popa Dragoşe din **Greci**, Vasile Prăpalea de **Răduești** şi mulţi oameni buni, mărturisind cum dresele de cumpărătură, ce a avut socrul său Simion portarul, din satul **Greci**, din partea de sus, partea lui, trei pământuri în frunte, din deal în deal, până unde se împreunează cu alte hotare – aceste drese au pierit când au fost tătarii la **Trestiana**, de s-au bătut cu Nicoară hatmanul şi-au pierit Soica Armaşul, Erimiia Potlogeanul şi mulţi ca dânşii, atunci au lovit pe Smila şi l-au prădat, de i-au luat toate ce-a avut şi i-au luat acele drese. / Deci noi i-am făcut această scrisoare, ca să-i fie de credinţă, până-şi va face şi ispisoc domnesc, ca să se ştie”[854].

1632, septembrie 6: Dima şoltuzul şi cu 12 pârgari din târgul **Bârlad** mărturisesc „cum a venit Constantin din Greci şi a vândut a sa parte de ocină din **Greci**, partea din mijloc, ce se va alege, cu vad de moară în apa Bogdanii şi săpături ce sunt ale tătâne-său Grecului… lui Ionaşco Bâtcoveci şi fratelui său Condrea, drept 7 taleri bătuţi”[855].

1632, decembrie 9: Zapisul marilor boieri, în care scriu „cum au venit Bălan Hulpe, nepoţii săi Toader şi Cristea, fiii Sorei, şi Arimiica, nepot Florei… şi au vândut „ce a cumpărat părintele lor Păcurar Hulpe, din satul **Rotompăneşti ce se numeşte Grecii**, din partea de sus, 3 pământuri în frunte şi 3 pământuri şi jumătate din

[854] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 114, pp. 125, 126
[855] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 116, pp. 128, 129

partea de jos, iarăşi în frunte, cu loc de prisacă, de fânaţe şi cu bucate lui Dumitraşco Gheuca, fost vornic de gloată, pentru 50 zloţi bătuţi", iar Alexa şi Mărica, fiii lui Matei Caras, nepoţi lui Necoară, i-au vândut, pentru 20 taleri bătuţi, părţile lor „din satul **Grădeşti** pe Tutova şi din **Strâmba**, cu loc de piuă şi de fânaţ"[856].

1634, iunie 21: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco Bâtcovici diac şi Condrea, fiii lui Lazor Bâtcovici, care primesc uric pentru „partea lor din satul **Greci** (lângă Cernaţi, contopit cu Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), pe pârâul Bogdana, cu parte din moară şi cu tot venitul. Şi de asemenea le-am întărit… o parte de ocină din acelaşi sat Greci, ce este lui cumpărătură de la Constantin, pentru 12 taleri de argint… de asemenea, partea unui bătrân din acelaşi sat Greci, cu parte de moară şi cu tot venitul, care acel bătrân, partea lui, este a slugii domniei mele, însuşi Ionaşco Bâtcovici diac, care este lui danie de la Salomiia, fiica lui Păcurar Mâţul, pentru sufletul ei şi al părinţilor ei"[857].

1636, martie 20: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui postelnic Dumitraşcu Gheuca, în baza unui zapis de mărturie de la marele vornic Savin Prăjescul şi de la marele şetrar Chicoş, „scriind că au venit înaintea lor Bălan Vulpe, cu lui Toader şi Cârstea, fiii Sorei, şi Arimiica, nepoata florii, şi au vândut, „din satul **Rătumpăneşti** (Grecii, lângă Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), care se numeşte Grecii, trei pământuri în frunte, din partea de sus, şi trei pământuri şi jumă-

---

[856] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. II, Iaşi 1907, pp. 300, 301

[857] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 162, pp. 184, 185

tate din partea de jos, iarăşi în frunte… lui Dumitraşco Gheuca, pentru 50 zloţi bătuţi, cumpărătură lui Păcurar de la Vasilca, fiica Măriei, şi de la fratele ei Grozav şi din partea unchiului lor Negrită… / de la Alexa şi Măriica, fiii lui Maftei Căras, nepoţii lui Nicoară… dreapta lor ocină şi dedină din satul **Grădeşti** (comuna Puieşti, Vaslui), pe Tutova, şi din **Strânba** (azi Cetăţuia, comuna Puieşti, Vaslui), pentru 20 zloţi bătuţi/ Şi îi întărim, din ispisoc de cumpărătură de la Alexandru Iliaş voievod, o parte de ocină din satul **Costeşti** (lângă Unţeşti, comuna Bogdăneşti, Vaslui), pe Horăiata, care i-au dat-o Toader şi Cârstea, fiii lui Robul, pentru un cal bun, biciuluit la 50 zloţi. / Şi un loc de prisacă în satul **Răchitoasa** (comuna Răchitoasa, Bacău), pe Zeletin, pe care i l-a dat şi dăruit Varnava, cu fiii lui Miftodie, Andronic şi Ionaşco… unde vrea el să întemeieze o prisacă, cu cât va arunca împrejur cu securea”[858].

1639, aprilie 29: Scrisoarea vornicului de gloată Neaniul, de „aicea, la sat la **Greci** (înglobat în Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui) şi la **Cernaţi** (înglobat în Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui) pe Bogdana, pentru pâra ce-au avut vornicul Dumitraşco cu Ionaşco Bâtcovici de Greci şi cu răzeşii lui, pentru o bucată de pământ şi pentru nişte stâlpi ce au fost stricaţi şi i-a mutat pârcălăboaia de Hotin din hotarul Grecilor în sus, în hotarul Cernaţilor, în zilele lui Constantin vodă… / Şi semnele încă s-au aflat, ale Cernaţilor, în costişa dinspre apus, până în capetele pământurilor ce vin în sus şi în jos, până în hotarul Grecilor, iar la deal până în culmea dealului, unde este stâlp; de aici, peste vale, spre răsărit, din hotar

---

[858] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 366, pp. 412-414

la deal, într-un stâlp ce-i în culmea dealului, pe unde vin pământurile iar în sus şi în jos şi se suie hotarul la deal, prin capetele pământurilor, prin Vâlceaua Cornei, unde este stâlp, şi se suie la deal pe Vâlceaua Cornei, prin viezuni, şi merge printre Lacurile Gemene şi se coboară la Fântâna lui Bordas; de acolo, în sus, pe marginea poienii, în cap gavnul dinspre costişă, până în movila găunoasă, de acolo în sus, până ce se întâlneşte cu **Rădceşti** (Răduești, azi Rediu Galian, comuna Codăeşti, Vaslui)"[859].

1646, februarie 22: Zapis de la Ioniţă namesnic de Bârlad, Chicoş ce-a fost şetrar, Raclăş căpitanul, Gheorghe pârcălabul de **Zorileni**, Crăciun cupeţ de **Bârlad**, multe slugi domneşti ce s-au prilejit la zi de târg la Bârlad, şi mulţi orăşeni buni şi bătrâni, în care mărturisesc cum au vândut Bălan Hulpe şi nepotul său Arimiica din **Greci** (lângă Cepeşti, comuna Bogdăniţa, Vaslui), lui Dumitraşcu Gheuca, „toată partea lor din satul Greci". / Aşijderi, şi Bălan, feciorul Catrinei din Greci, şi Istratie, feciorul Agahiei, pentru toate aceste părţi Gheuca plătind „24 ughi (ducaţi ungureşti"[860].

1668, ianuarie 12: „Pavăl şi Bejan (Bâtcă) şi cu soara lor Iliana Trofin vând partea lor de moşie din **Greci** lui Ion vornicul şi surorii lui Anghelița"[861].

1669, martie 24: Ionaşco Biliş dăruieşte stolnicului Toader Păladie „partea de ocină din **Hulpeşti**, din jos

[859] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 121, p. 135

[860] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 297, pp. 237, 238

[861] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 118, p. 130

de **Greci**, ce i se va alege din a celor 2 fraţi ai lui, Neculai şi Simion”[862].

1676, septembrie 1: Toader sin (fiu) lui Ionaşco Beliş din Greci, dăruieşte vistiernicului Păladie „partea sa de moşie din **Greci**, partea din jos, ce se cheamă Hulpeşti, din jumătate de bătrân, din bătrânul lui Hulpe, a treia parte”[863].

1677, aprilie 1: Ionaşco sin (fiu) popa Nichita din satul **Costeşti** ot Horiiata, nepot Rusului ot Greci, cu femeia şi feciorul său dăruiesc vistiernicului Toader Păladie „partea sa de ocină din Hulpeşti, mai jos de **Greci**, pe Bogdana, unde a dat şi Ionaşco Bilici”[864].

1677, iulie 22: Simion, fratele lui Ionaşco Beliş, dăruieşte vistiernicului Toader Păladie „partea sa de ocină din Hulpeşti, ce este din jos de **Greci**, pe Bogdana”[865].

1677, august 27: Ion şi femeia lui Anghelița, fata lui Ionaşco Bâtcă din Greci, dăruiesc vistiernicului Toader Păladie „partea lor de moşie din **Greci**, cum şi partea cumpărată, cu 70 lei, de la fraţii lor Pavăl Bâtcă, Bejan, Trofina şi Iliana”[866].

1677, noiembrie 15: Maria, femeia lui Tudosă Grecul, şi nepotul ei Gavril, feciorul fratelui ei Pavăl Bâtcovici din **Hulpăşeni**, vând vistiernicului Toader

---

[862] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 119, p. 130

[863] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 120, p. 130

[864] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 121, pp. 130, 131

[865] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 122, p. 131

[866] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 123, p. 131

Pălade „o parte din seliştea **Grecilor**, care a fost a lui Neculai, ginerele lui Simeon Portariul, şi ne-a vândut-o nouă drept doi boi, şi boii i-am dat şi zapis nu a apucat să ne facă, căci tocmeala ne-a fost să-i dăm peste acei boi cât vor socoti oameni buni că este preţul moşiei; iar acum, întâmplându-se că a căzut în mâinile vistiernicului Pălade, n-am putut noi ca să ţinem împreună cu dumnealui acea parte, ci o am dat dumnealui, iar dumnealui ne-a dat acei doi boi, pe care i-am fost dat noi”[867].

1685, august 20: Întărit de Constantin voievod agăi Lupaşco Bogdan, feciorul fostului comis Gheorghiţă, care arată zapise de mărturie „de la Ion, Ilie şi Nedelcu din **Denisăşti**, scriind cum Varvara, fata Stancăi, a vândut toată partea sa, un bătrân din Dănişăni lui Vasile Dămian, drept 80 taleri de argint, iar Vasile a vândut comisului Gheorghe Bogdan… / de la Ion Udre, Grigore a Ursoaei, Tofan Răpede, Vasile fratele lui Tofan şi Grăjdeanu din **Glăvăneşti**, scriind cum Simeon, feciorul Dobrii de Glăvăneşti a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie, un vad de moară în apa Zeletinului, vadul de jos, lui Ion Rusăi din **Putredeni**, iar Ion Rusă l-a vândut lui Gheorgiţă Bogdan comisul, drept 60 taleri bătuţi… / de la Toader Paladi, Toader şi Ion Bujoranul, Constantin şi Pavăl Bâtcă din **Greci** şi Simeon din **Hulpăşeşti**, scriind cum Mereuţă cu feciorii săi au vândut partea socru-său Gavril şi a soacrăsi Ioana din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Putnenilor, ce este în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 de taleri… / de la Ianachi vistiernic, Constandin jicnicer, Negre stolnic, Roşca şi Vetriş vornici de poartă, scriind că Ioana Căzăceasa, cu feciorii ei Ion şi Gavril, au

867 Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 124, pp. 131, 132

vândut partea din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti**, ce sunt pe Smila, în ţinutul Tutovei, lui Gheorghe Bogdan comis, drept 40 galbeni… / de la aceiaşi boieri, scriind cum Ionaşco, feciorul lui Ionaşco din **Negreşti** a vândut ale sale drepte ocini şi moşii din satl **Hulpăşeşti** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 20 taleri de argint… / de la Crăciun, Porhirie şi Necula din **Floreni**, Strătulat din **Pătrăşcani**, Postolache şi Simion din **Bicani**, scriind cum Toader, feciorul lui Iftodi din Hulpăşeni a dăruit ale sale drepte părţi din **Hulpăşeni** şi din **Ibăneşti** lui Gheorghe Bogdan comis … **/** de la Neculai, feciorul lui Frim din **Zmeeni**, Ionaşco Şălarul de **Suseni**, Stratul de **Băcani**, Pavăl fecior lui Bâtcă şi popa Buguţa de **Portăreşti**, scriind cum fraţii Constantin Şoitul şi Dumitraşco au vândut a treia parte dintr-un bătrân din satul **Ibăneşti** şi din **Hulpăşeni** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 90 taleri de argint… / de la Racleş vătavul de **Stolniceni**, Toader Bujoranu şi Grădescul pitar, scriind cum Neculai, feciorul lui Zavantie de **Ivăneşti**, a vândut partea câtă i se va alege după mamă-sa Nastasia, fata lui Hilimon, din satul **Ibăneşti**, din bătrânul Hilimoneştilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Toader Paladi stolnicul, Gavril şi Ciochină – vornici de Bârlad, Constantin Isar, Echim călugărul de **Portăreşti**, popa Andrei din **Băcani**, Neculai şi Buciumaş de **Zmeeni** şi Toader Bujoranu de **Fruntişăşti**, scriind cum Stratul, feciorul Irimiei Sărăcuţul de **Băcani**, a vândut părţile de moşie ale lui Vasile Cheptănariul de la **Ibăneşti** şi de la **Hulpăşeni**, din bătrânul Putnenilor lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint… / de la Simion medelnicerul, Liciul, Ion Nuţul, Alexandru şi Ion Măciucă de **Polocineşti**, scriind cum a vândut Ion Giudele de

Polocineşti a sa parte de sat din **Ibăneşti**; şi cu femeia sa şi-a vândut partea lor de ocină din **Şărbăneşti**, cât se va alege; şi Tudor din Poloceni a vândut partea lor din Şărbăneşti lui Şandru, iar Şandru a vândut lui Gheorghe Bogdan comis, drept 100 taleri de argint… / de la Dumitraşco Călin, ţoltuzul, cu 12 pârgari din târgul **Bârladului**, şi Crâste Gavriţa şi popa Gavril tot de acolo, scriind cum Gavril, feciorul lui Vasile, fratele lui Tămâie, nepot lui Căpăţână, a dăruit a sa dreaptă ocină de la **Poloceni**, ce este de la părinţii săi şi altă parte. Ce-i este cumpărătură de la Neagul, lui Gheorghe Bogdan comis … / de la Zota, Toader Grădescul şi popa Costachi, scriind cum Ţigan de **Huşi** a vândut a sa dreaptă ocină din satul **Belceşti** lui Gheorghe Bogdan comis, drept 30 taleri de argint”[868].

1686, iulie 20: Hilip sin (fiu) lui Pătrăşcan din **Coroeşti** dăruieşte postelnicului Ion Pălade „a sa moşie dintre **Greci** şi dintre **Cernaţi**, ce i se va alege din bătrânul Cepeştilor”[869].

1711, mai 20: Nastasia Buciumăşoaia, cu feciorii ei Oprişan, Ion şi Dumitraşco, „căzând feciorul meu la greu, pentru nişte bani ce-a luat mai mult unor oameni din **Măciucani** şi cerşind şi oamenii banii şi neavând de unde îi da, am căzut cu rugăminte la vistiernicul Ioan Păladi şi i-am bândut dumisale 6 pământuri, partea noastră, în frunte, din satul **Greci**, pe apa Bogdanii”[870].

---

[868] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 76, pp. 123-128

[869] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 125, p. 132

[870] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 126, p. 132

GRECI

(pe Bogdana, lângă Ghicani, Vaslui).

1582, ianuarie 11: Zapisul lui Jurjea şoltuzul şi al celor 12 pârgari de **Bârlad**, în care mărturisesc „cum a venit Vasâlca, fata Mariei, şi fratele său Grozav din **Greci**, şi a vândut Vasâlca… partea ei din partea mătuşii sale Negrita din Greci şi din jumătate din partea lui Grozav, fratele ei, câtă se va alege lui Păcurariu din Greci, partea Vasilcăi drept 30, iar a fratelui ei drept 15 zloţi”[871].

1626, aprilie 6: Zapisul şoltuzului Dima şi a celor 12 pârgari din târgul **Bârlad**, în care mărturisesc că a venit înaintea lor „Constantin di **Greci** şi a vândut a sa parte de ocină din Greci, partea de mijloc, cu vad de moară într-apa Bogdanii şi săpături care sunt ale tătâne-său, ale Grecului. Şi a vândut lui Ioncaşco Bâtcoveni şi frăţâne-său Condrei, drept 7 taleri bătuţi”[872].

1627, februarie 15: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Ionaşco armaş, după ce „s-au jeluit înaintea domniei mele sluga noastră Dumitraşcu stolnic pe Bălan Vulpe şi pe Costantin, feciorul Grecului, şi pe Ilie, feciorul Radului din **Greci** (lângă Ghicani, Vaslui), de-au zis că i s-au dat vecini în sat, în **Cernaţ** (Cernaţi, lângă Ghicani, Vaslui), şi şi-au mutat birul, din satul lor,

---

[871] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, IV, Bârlad 1924, doc. 16, p. 31

[872] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 33, p. 46

în silişte, în Cernaţ. Deci, dacă-au văzut nevoie de dabile, ei au fugit. Deci stolnicul Dumitraşco multă nevoie a păţit pentru dânşii şi mulţi bani a plătit drept dânşii. Şi-a dat un cal şi o iapă, cum ştiu mulţi oameni… Drept aceea, tu să mergi să le opreşti ocina lor din sat, din Greci, şi să o dai lui Dumitraşco stolnic, să o ţină până când ei vor plăti ce-a dat el drept dânşii”[873].

1628, ianuarie 3: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Drăgan, Efrim şi Albul, în baza unui zapis de mărturie de la marele medelnicer Simion Gheuca, părcălabul Petriul, hotnogul Lupul, cneaghina Murgocioae, popa Dragoş, Toma, Ionaşco şi Radul din **Greci** şi Toader din **Hulpăşeni**, „scriind acest zapis că au venit înaintea lui Gligorie şi Ştefania, fiii Grozavei, nepoţii lui Gherman din Zmiiani… şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină din satul **Zmiiani** şi **Bălăceni**, ce este în ţinutul Tutovei, pe care a stăpânit-o tatăl lor popa Gavril, şi alt vad de moară, ce se va afla pe pârâul Smila la Zmiiani… lui Drăgan, Efrim şi Albul, pentru zece vaci cu viţei şi doi boi”[874].

1634, iunie 21: Întărit de Vasile Lupu voievod fraţilor Ionaşco şi Condrea Bâtcovici, fiii lui Lazor Bâtcovici, „partea lor din satul **Greci**, pe apa Bogdanei, cu parte din moară moară, şi… / din ispisoc de întăritură de la Miron Barnovschi voievod, o parte de ocină din acelaşi sat Greci, cumpărătură de la Constantin, pentru 12 taleri de argint… / şi iarăşi, din aceaşi ispisoc, partea unui bătrân din acelaşi sat, partea lui Ionaşco Bâtcovici diac,

---

[873] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 150, pp. 181

[874] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 281, pp. 381, 382

ce-i este lui danie de la Solomia, fata lui Păcurar Mâţul, de sufletul ei şi al părinţilor ei”[875].

1642, iunie 17: Răzeşii Dragan, Toader şi Ifrim de **Zmeiani**, Irina Arsenoae şi Neculai din **Greci**, Irimie de **Băcani** „şi alţi răzeşi ai noştri care avem ocină la **Păuleşti** spre Smila, în ţinutul Tutovii… ne-am tocmit cu jupâneasa vistiernicului Pălade pentru o parte de ocină, ce au avut cumpărătură în satul Păuleşti de la Simeon Gheuca… de i-am dat o bucată de loc din apa Smilii, dinspre apus, până unde se împreună cu hotarul târgului şi s-a stâlpit cu pietre… Şi ne-am tocmit dinaintea Neniului vornicul de gloată, Chicoş ce-a fost stolnic, Isac dregătorul de Bârlad, Ionaşco de Zmeiani, Gavril Roşca, Apostol, Nacul şi Arsănie de Bârlad, Creţul din Suseni, Necula de Bujoreni şi alţi oameni buni”[876].

GRECI

(lângă Scânteia, Iaşi).

1628, noiembrie 7: Întărit de Miron Barnovschi voievod mănăstirii Bârnova, care cumpără, cu 350 taleri de argint, de la vornicul Mirăuţă, feciorul Hraniţăi, şi de la neamurile lui, Andrei, Moise, Căzacul şi Anghelina, fiii lui Gavrilaş Gribincea, nepoţi lui Gheorghe Năvrăpăscul, şi fraţii lui Nacul, Arsenie şi Todosia, fiii vor-

[875] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 229

[876] Antonovici, Ioan Preotul, *Documente Bârlădene*, III, Bârlad 1915, doc. 28, pp. 41, 42

nicului Năvrăpăscul, de la nepoţii lor Criste, Ştefan şi Ionaşcu, feciorii lui Miron, toţi nepoţi şi strănepoţi Magdei, fetei lui Drule spătar… „jumătate de silişte **Drăjeştii** (lângă Scânteia, Iaşi) şi jumătate de silişte **Grecii** (lângă Scânteia, Iaşi), ce sunt din sus de **Scântee** (sat, Iaşi), sub bucovina cu poieni de fâneţe şi cu loc de moară pe pârâul satului, ce-i în ţinutul Vasluiului"[877].

GRECI

(Moara Grecilor, sat înglobat în Vaslui).

1639, martie 9: Întărit de Vasile Lupu voievod clucerului Dumitrau Iarali (în alte documente, scris Erali) şi cneaghinei sale Marga, drept danie domnească, „un sat, anume **Grecii** (Moara Grecilor, sat înglobat în Vaslui), ce-i în ţinutul Vasluiului, care sat este drept al domniei mele danie şi miluire de la Gaşpar voievod, când domnia mea am fost boier la domnia sa, iar mai înainte a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Vaslui"[878].

1678, aprilie 20: Ion Racoviţă cumpără, cu 500 lei, de la Alexandru Ruset beizadea, fiul lui Antiohie Ruset voievod, şi de la „doamna măriei sale Aniţa, fata lui Gheorghe hatmanul, nepoată de frate răposatului Vasile vodă… un sat, anume **Grecii**, ce este în ţinutul

---

[877] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 422, pp. 573, 574

[878] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 52, p. 58

Vasluiului, cu vecini şi cu vaduri de mori”[879].

GRENDU

(lângă Tuluceşti, Galaţi).

1628, august 27: În faţa lui Ghianghea, mare vornic de Ţara de Jos, s-au înfăţişat Paşcu hânsarul, Hilip fost vătaf de hânsari, Bârlădean şi Sava din **Oncea** (sau Oancea, sat în Covurlui, Galaţi), Andrei Şteandzeş din **Bicani** (satul Ghicani, în Tutova, Vaslui), Armaga, Costantin călăraşul din **Igeşti** (în Fălciu, Vaslui), Toderachi din **Grendu** (lângă Tuluceşti, Galaţi), Ionaşco Trelea şi Toader Ciocaş aprod „şi au mărturisit ei cu sufletele lor înaintea noastră cum acel sat **Vornicenii** (lângă Tuluceşti, în Covurlui, Galaţi) l-a ţinut Necoară armaşul, de când s-au pomenit ei”[880].

GRIELEŞTI

(lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ).

Întărit, în **22 martie 1500**, de Ştefan voievod, în cadrul unui schimb de sate cu mănăstirea Bistriţa, care mănăstire primeşte „patru sate, tot pe Bistriţa: un sat

---

[879] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 319, 320

[880] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 396, pp. 543, 544

Slugani (lângă Ciumaşi, comuna Bereşti-Bistriţa, Bacău), al doilea sat **Chicoteşti** (lângă Blăgeşti, comuna Blăgeşti, Bacău), al treilea sat **Călieneşti** (lângă Blăgeşti, comuna Blăgeşti, Bacău), al patrulea sat **Lăţcani** (Lăscani, contopit cu Racova, comuna Racova, Bacău), care este în faţa Călieneştilor, sub dumbravă", voievodul primind „cinci sate: unul pe Cracău, anume **Cauceleşti** (Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), unde au fost juzi Mihail şi Dieniş, între **Grieleşti** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ) şi între **Lupşa** (lângă Căciuleşti, comuna Girov, Neamţ), altul pe Siret, anume **Gâdinţi** (comuna Sagna, Neamţ), unde a fost curtea lui Negrea, trei pe Bistriţa, mai sus de Bacău: **satul lui Birai** (Birăeşti, apoi Gherăieşti, inclus în Bacău), şi **satul lui Vlăscan** (Vlăcsăneşti, inclus în Bacău) şi satul **Manuileşti** (Manoileşti, inclus în Bacău)"[881]. Hotarul, din veac.

GRIEŞTI

(pe Grueţ, comuna Ţibăneşti, Iaşi).

1451, octombrie 17: Întărit de Bogdan voievod lui Pătru Durnea, care primeşte uric pentru „un loc de prisacă din pustie, pe Sacovăţ, anume la capătul Derenului, unde cade Grueţul în Şacovăţ, pe cealaltă parte a Şacovăţului, şi loc de moară în matca Şacovăţului şi hlabnicul care este mai sus de Grueţ, pentru că i-a fost lui de fânaţ şi

---

[881] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 256, pp. 458-460

pentru că a ascultat aces hlabnic de această prisacă”[882]. Hotare, după obiceiul prisăcilor.

1639, aprilie 12: Toader diaconul şi sora lui Safta, feciorii preotesei popii Daniil, nepoţii popii Fârtat, vând diaconului Ştefan din **Spineni** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), drept 15 galbeni, „moşia ce avem în sat în **Grieşti** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), dintr-a cincea parte a treia parte… dinaintea popii Iacov de **Iaşi**, popa Necula de **Grieşti**, Lungul armaşul din **Ţibăneşti** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), Pântelei şi alt Pântelei, Zaharia şi David din **Olăşei** (comuna Totireşti, Vaslui), Strătulat, Dumitraşco, Vasile feciorul lui Gligorie din **Spineni** şi mulţi oameni buni”[883].

1645, septembrie 15: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce Ionaşco Mănjea, feciorul lui Drăgan Mănjea, a pârât de faţă pe Iaţco, ginerele lui Sărghie, feciorul Gligăi Mănjea, zicând Ionaşco Mănjea şi alte seminţii ale lui cum se acoliseşte Iaţco de o parte de ocină de la sat **Voineşti** (comuna Voineşti, Iaşi), ce-i în ţinutul Cârligăturii, şi de o parte de sat de la **Grieşti** (comuna Ţibăneşti, Iaşi), ce-i în ţinutul Vasluiului, cun sunt ale socru-său, a lui Sărghie, a feciorului Gligăi Mănjea, Iar Ionaşcu Mănjea şi alte seminţii ale lui zic că nu ştiu cine este Gliga Mănjea, nici este de ruda lor. Iar Iaţco a zis cum singur Ionaşco Mănjea i-a spus cum are femeia lui ocină dimpreună cu dânşii în acele sate şi prin alte locuri, partea Gligăi Mănjea, fratele lui Drăgan Mănjea, şi i-a arătat şi locul casei Gligăi Mănjea, şi i-a arătat şi loc de heleşteu, unde va face pe partea Gligăi, şi-

882 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 15, pp. 16, 17

883 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 100, p. 110

a făcut Iaţco heleşteu singur, cu multă cheltuială din pajişte, şi a adus mulţi oameni buni, bătrâni, megieşi de primprejur, de au mărturisit cu sufletele lor cum este Gliga Mănjea frate bun cu Drăgan Mănjea, feciorii lui Drăgan Mănjea celui bătrân. / După aceea, l-a pârât Ionaşco Mănjea cum a făcut heleşteu în bahnă, unde-i loc de fânaţ, de strică fânaţele. Iar Iaţco a adus oameni buni, de au mărturisit cu sufletele lor cum nu este heleşteu în fânaţ, ci în vatra satului, şi nu strică cu nimic fânaţul. / După aceea, a pârât Iaţco pe Ionaşco Mănjea, cum a vândut el singur toate părţile de ocină ale tuturor fraţilor de la satul Grieşti, ce-i în Vaslui, lui Enache vistiernicul, fără ştirea altor fraţi. / Domnia mea am făcut lege ca să aibă a ţine acei fraţi partea lui Ionaşco Mănjea din Voineşti, din răscumpărătura ce a răscumpărat Fortuna ce-a fost comis… / După aceea, de iznoavă s-a sculat Ionaşco Mănjea şi cu toate rudele lui, de s-a lepădat de femeia lui Iaţco, de Anghelina, de a zis cum nu este fată bună lui Sărghie, ci-i este hiiastră, făcută cu alt bărbat, pe urma lui Sărghie. Iar Iaţco a adus preoţi şi slugi domneşti, oameni buni, bătrâni, care au ştiut când a născut Anghelina, femeia lui Iaţco, de au mărturisit cu sufletele lor cum este fată bună lui Sărghie, feciorul Gligăi Mănjea… / Deci Ionaşco Mănjea şi toată seminţia lui au rămas din toată legea noastră şi a ţării”[884].

1646, august 1: Zapisul popii Necula din **Greeşti** (Grieşti, comuna Ţibăneşti, Iaşi), al popii Simion ot **Mogoşăşti** (comuna Costişa, Neamţ), al popii Vasilie şi al lui Lupu din **Petreşti** (comuna Bâra, Neamţ), în care mărturisesc cum a venit înaintea lor „Flore, feciorul lui

---

[884] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 208, pp. 163, 164

Capotă, de ne-a rugat să mergem la jupânul Andoca, să-l tocmim cu o parte de ocină din satul Petreşti, ce este în ţinutul Vasluiului, pe apa Hilnii, care ocină o au fost pus zălog la dumnealui. Şi am vândut, drept 30 de lei, însă partea de moşie a tătâne-său, câtă se va alege partea lui”[885].

1774, iulie 5: Satul **Greeştii**, ţinutul Vasluiului, ocolul Fundului, după recensământul lui Rumeanţev[886], avea următorii: **Mazilii:** Chiriac Tiliman. // **Copii în casă:** Pintelei Șchiopul. // **Diaconi:** Gavril Căliman, diacon.

1900: „**Grieşti**, sat în partea de sud a comunei Tângujei, plasa Funduri, judeţul Vaslui, situat pe valea pârâului Racova, care formează iazul cu același nume. Are o suprafaţă de 858 hectare, cu o populație de 45 familii sau 133 suflete. Vite: 315 vite mari cornute, 290 oi, 22 cai și 79 râmători”[887].

GRIGOREŞTI

(satul numit apoi Bulăeşti, lângă Banu, Iaşi).

1628, aprilie 17: Întărit de Miron Barnovschi voievod stolnicului Neculachi, care cumpără, cu „22 de galbeni ungureşti şi 2 vaci cu viţei”, de la Nastasia Hori-

---

885 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 456, p. 389

886 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 238

887 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 639

loaia şi de la sora ei Ştefana Todereasa, fiicele fostului pitar Marco Pârvul, „dreapta lor ocină şi dedină, jumătate din satul **Grigoreştii**, care acum se cheamă **Bulăeştii** (lângă Banu, Iaşi), în ţinutul Cârligăturii, pe pârâul Bahlui”[888].

GRIGOREŞTI

(Gligoreşti sau Grigoreşti pe Siret,
mai sus de Drăgan, Botoşani).

1539, iulie 21: Întărit de Petru (Şchiopul) voievod lui Ionaşco, ful Trifan, care cumpără, cu 280 zloţi, de la Ionaşco, fiul lui Droţ, „ale sale părţi de ocină, din partea tatălui său Droţ, a cincea parte din satul **Gligoreşti** (Grigoreşti pe Siret, mai sus de Drăgan[889], Botoşani) şi din **Obârşie** (Obârşia Pârâului Alb[890], Neamţ)”[891].

---

[888] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 345, pp. 480, 481
[889] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 114
[890] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 177
[891] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 16, 17

GRIJLIVI

(comuna Zorleni, Vaslui).

Întărit, în **16 martie 1495**, de Ştefan voievod, cu prilejul împărţirii moşiilor, fraţilor Giurca Pântece, Petriman şi Sofiica, fiii lui Oană Pântece, şi verilor lor Danciul, Toader, Ion, Vlaşin, Ana, Fedca şi Sofiia, fiii lui Giula Pântece, şi altor veri ai lor, Şandru, Iurie, Baico şi Sava, fiii Maruşcăi, şi nepoatei lor se soră Măria Bilca, fiica Nastei, şi nepotului de soră Danciul, fiul Stanei, şi nepoatei de frate Rusca, fiica lui Onică Măţăiul, şi verilor ei Oană, Andruşco şi Dragna, fiii lui Lazor Adaş, şi vărului lor Ivanco, fiul Muşei, şi verelor Eufrosina, fiica Rujei, Năruşca, fiica Taţei, care primesc uric pentru „ocina lor dreaptă, satele anume: jumătate din Horodniciani (judeţul Suceava) şi jumătate de moară, şi două sate pe Bârlad, anume Mărceştii şi Grijlivii”[892]. Hotarele, din veac.

[892] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 186, pp. 338-340

GRINDEŞTI

(azi Zagarancea, comuna Bereşti,
judeţul Ungheni, Moldova).

1640, august 28: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „călugării de la mănăstirea Sfânta Vineri s-au pârât, înaintea domniei mele, cu Petrea, nepotul Zăgărancei, şi cu alţi răzeşi pentru un vad de pod ce este pe Prut, zicând Petrea şi cu răzeşii lui cum acel vad este pe locul lor, pe hotarul satului **Grindeşti** (azi Zagarancea, comuna Bereşti, judeţul Ungheni, Moldova). Iar rugătorii noştri, călugării, au dat seamă cum acel vad este pe hotarul **Şocanilor** (Zagarancea, comuna Bereşti, judeţul Ungheni, Moldova) şi au arătat şi drese de la Irimia vodă, de la Radul vodă, de la Barnovschi vodă şi de la domnia mea pe satul Şocani şi pe acel vad de pod. / Deci am trimis acolo pe Ionaşco vătavul şi a strând oameni buni, de au socotit şi au aflat cum acel vad de pod este pe locul Şocanilor, numai ce se află, cât trag podul cu priponul, câţiva paşi mai sus de stâlp, pe locul lor, când vine apa mare… / Deci Petrea cu răzeşii lui au rămas din toată legea ţării”[893].

---

[893] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 427, p. 432

GRINEACICA

(satul Ugrinăuţi, azi Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina).

Întărit, în **20 decembrie 1437**, de Ilie şi Ştefan voievozi, marelui boier Mihail de la Dorohoi, care primeşte uric pentru „satele lui şi privilegiul pe care i 1-a dat sfânt răposatul părintele nostru, anume: satul Chindinţi (Cândeşti pe Siret, comuna Mihăileni, Botoşani), şi satul lui Herţea (Herţa, raionul Hliboca, Ucraina), pe Prut, satul Pecialăuţi (raionul Noua Suliţă, Ucraina), la Pecialova, şi **satul Ugrinăuţi** (Grineacica, comuna Rohatin, raionul Hotin, Ucraina), şi satul la Iaz (Stăuceni, în Vorniceni, Botoşani), şi satul pe Rochitna (Rochitna, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Dragomir al lui Mândrea (Cerlena, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Coteleu (Cotelău, raionul Noua Suliţă, Ucraina), şi satul Milianăuţi (Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Şizco (Şişcăuţi, comuna Ringaci, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul Dzinăuţi (Dinăuţi, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a fost Malici, lângă Giurgică (Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul de lângă Simca (Sincăuţi, comuna Malinţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Salicee (Şilăuţi, comuna Bocicăuţi, raionul Hotin, Ucraina), încă satul Cristinţi (Cristineşti, comuna Mălineşti, raionul Noua Suliţă, Ucraina), încă satul unde a şezut Petrişor, la capătul Doljocului (Doljoc, comuna Malineşti, raion Noua Suliţă, Ucraina), şi încă satul, sub Luncuşoară, unde şade Dragomir (Zalucea, comuna Drepcăuţi, raionul Bri-

ceni, Moldova)), şi încă satul, în jos de Prut, Itovoeuţi (sat pe Prut, lângă Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Rădăuţi (Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Vişneuţi (Işnovăţ, azi Rediu, comuna Rădăuţi-Prut, Botoşani), şi satul Lipnic, la Nistru (Lipnic la Nistru, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde a fost Cuseară (Bârnova, raionul Donduşani, Moldova, fost Vusareu), şi încă satul unde sunt Caragunicii (Tumaniuca, înglobat în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul la moara Naslavcei (Naslavcea, raionul Donduşani, Moldova), încă satul lui Pavust (Paustova, comuna Lipnic, Moldova), încă satul de lângă Macsim (Maxim, în Mereşeuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşanu, Moldova), încă satul lui Mirişce (Mereşceuca, comuna Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Noguicoi (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul unde a fost Cleţină (lângă Lencăuţi, raionul Donduşani, Moldova), şi satul Tereşeuţi (Teleuşca, raionul Donduşani, Moldova), încă satul unde este Rospop, în jos la Bineva (Făgădău, comuna Văscăuţi, raionul Floreşti, Moldova), şi satul Cuhareuţi (Cuhureştii de Sus şi de Jos, raionul Floreşti, Moldova) şi alt sat, Cunicea, sub Bineva (Floreşti, raionul Floreşti, Moldova), şi satul unde este Ţârvici (Ţâra, comuna Ghindeşti, raionul Floreşti, Moldova), încă satul, sub Caragine, unde este Simeon cneaz, la obârşia Dobruşei, încă satul, sub Caragine, Dobruşa, şi satul, sub Caragine, Mordvina, încă satul, mai jos de Mordovina, sub Caragine, pe Dobruşa, unde sunt Fântânile (toate părţi ale comunei Receşti, raionul Rezina, Moldova), încă satul lui Oleşco, sub Caragine (Olişcani, raionul Rezina, Moldova), încă satul, la obârşia Rezinei, unde şade Ţigan (Sămăşcani, raionul

Rezina, Moldova)), încă satul, pe Răut, unde este Vadul Pietrei (Lazo, numit şi Piatra, raionul Orhei, Moldova), şi, mai sus de Vadul Pietrei, tot pe Răut, la capătul Stâncii (Stânca, comuna Slobotca, raionul Ohei, Moldova), încă satele, pe Răut, unde este moara, încă satul, la Moiatinul de Jos (toponim), unde este Nichita (Ghermăneşti, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi satul unde şed Grabăuţii (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), la capătul de sus al Culişăului, unde a şezut Radul (Văsieni, comuna Suhuluceni, raionul Orhei, Moldova), şi încă seliştea unde este iazul, la Cornul Bagului, unde au şezut fiii lui Cosco (Bahu, comuna Seseni, raionul Călăraşi, Moldova), încă seliştea de sub Măiatini, unde şade Rujici, şi, la Moiatinul de Sus, satele ce au fost ale cneaghinei, şi, la Carpeni, satul unde şade Stan, şi, la capătul de sus al Carpenilor, la Başeu, unde şade Matei (Mateieni, comuna Corlăţini, Botoşani), şi, sub Dumbrava înaltă, unde şade Miclouş (Miclăuşeni, comuna Corlăţeni, Botoşani)… Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise să fie cu toate hotarele lor vechi, pe unde au folosit din veac”[894].

GRIVIŢA

(Şcheianii, sat pe Hudalma, azi Griviţa, Vaslui).

Întărit, în **19 septembrie 1436**, de Ilie şi Ştefan voievozi, lui Dan Mesehnă, care primeşte uric pentru „opt

[894] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 175, pp. 245-248

sate, anume: Ruja Petru, la Cobâlă, şi Oneşti, şi Câteştii, şi Virişeştii, şi Selevestreanii, şi, pe Hubalna, Sârbii şi **Şcheianii**, şi Lieştii, la gura Jeravăşului, şi, pe Horincea, Cavadineştii şi Badea... Iar hotarul tuturor acestor sate să fie cu toate hotarele lor vechi"[895].

1900: „**Griviţa**, sat în judeţul Tutova, plasa Târgul, comuna Odaia-Bursucan, spre vest de satul Odaia-Bursucan. Are 410 locuitori și 124 case. Este fondat în urma războiului din 1877, în memoria luptătorilor de la Griviţa. Înainte de întemeierea satului, această localitate se numea Odaia şi era proprietatea. statului"[896].

GROPENI

(comuna Coroieşti, Vaslui).

1636, iunie 26: Zapisul lui Savin Prăjescul, marele vornic al Ţării de Jos, în care mărturiseşte cum s-a înfăţişat Solomia, nepoata Budului, cu bărbatul ei Ihnat şi au vândut „a opta parte din sat de **Gropeni** (comuna Coroieşti, Vaslui) şi din **Sălceni** (comuna Tutova, Vaslui), din jumătate de sat a opta parte, lui Iliiase şi feciorilor săi, drept 20 galbeni buni… / înaintea lui Ilie şoltuz şi a 12 pârgari din târg de **Bârlad**, şi dinaintea… popii Simion şi Bichiu din **Popi** (azi Pochidia, comuna Tutova, Vaslui), Apostolachi sin Grecul ot **Tutova** (co-

---

895 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 163, pp. 227-229

896 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 644

muna Tutova, Vaslui), Ionaş din **Bojeni** (lângă Sălceni, comuna Tutova, Vaslui), Mierăuţă din **Coposeni** (ţinutul Tutova, Vaslui), Simion sin Liciul de **Chiujdeşti** (comuna Tutova, Vaslui) şi mulţi oameni buni”[897].

GROPILE

(pe Trotuş, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Gropile**, ţinutul Bacău, ocolul Trotuşului, moşie răzeşească, avea, după recensământul lui Rumeanţev[898]**: Toată suma caselor**: 13. Rămân birnici 13. / **Birnici:** Pricopie Uscatul / Gheorghi Dabija / Neculaiu Călin / Ștefan Mane / Costin Ochiul / Marcul / Mihăilă Coasă / Antohi Mane / Lupul Tiron / Ursul Călin / Vasile sin (fiu) lui Călin / Timofti fiul lui Călin / Pavăl Coasă.

1900: „**Gropile**, comună rurală în judeţul Bacău, plasa Tazlăul de jos, situată la limita spre judeţul Putna, pe pârâul Păltinata. Se compune din 4 cătune: Gropile, reședința, Capota, Păltinata și Pochiţa, situată pe râul Caşinul, dincolo de Trotuș. În „Condica Liuzilor”, moșia este trecută răzăşească, iar în statistica din 1874 se găseşte și cătunul Motocești, azi alipit cu comuna Râpele, și un altul, Urâta. Se mărgineşte, la nord, cu comuna Fundul Răcăciune; la vest, cu comuna Brătila şi Râpele;

[897] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 440, pp. 501, 502

[898] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 355

la sud, cu Râpele, şi la est, cu comunele Drăguşeni şi Părava din judeţul Putna. Dealuri sunt: Căprianul, Benea şi Bălănelul. Are o şcoală mixtă, care funcționează de la 1865, în satul Gropile, întreținută de comună, într-un local făcut din bârne, în stare bună, cu 6 fălci pământ în țarină și 6 în vatra satului. E frecventată de 16 copii. Sunt 3 biserici: două ortodoxe, în satul Gropile, deservite de 1 preot și 4 cântăreți, și una catolică, în satul Capota. Sunt 387 case de locuit, dese în Pochiţa, rare în celelalte cătune; 4 cârciumi. Populaţia este de 395 familii sau 1.577 suflete: 830 bărbați și 747 femei; 1.477 români și 100 unguri, toţi de protecţiune română; 870 agricultori, 56 meseriaşi, 26 comercianţi, 24 profesiuni libere şi 98 servitori. Sunt 348 contribuabili. După legea rurală din 1864, la 94 locuitori s-au dat 283 fălci pământ în țarină. În 1879, s-au împroprietărit 55 însurăţei cu 137,4 fălci pământ. Teritoriul comunei are o întindere de 3.000 hectare. Pădurile ocupă peste 300 hectare. Proprietari mari sunt moştenitorii lui Ioan Botez, cu o moșie care dă un venit anual de 6.600 lei, și moștenitorii lui Iordache Ivașcu, cu 58 hectare, dând un venit anual de 2.100 lei. Pe teritoriul comunei sunt: izvoare cu apă sulfuroasă la Ruptura şi Puturoasa; mai multe iazuri cu pește, dintre care 2 mai însemnate: Balta Lungă și Balta fără Fund; 2 mori de apă. Vite: 53 cai, 806 vite mari cornute, 784 oi, 250 capre și 391 porci. Sunt 33 stupi cu albine”[899].

---

[899] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 648, 649

GROZEŞTI

(acum Cozmeşti, comuna Deleşti, Vaslui).

1484: Întărit de Ştefan voievod copiilor lui Simion Tansa, Toader, Duma şi Stana, care primiseră, de la clucerul Duma, „satul Grozeşti pe Stemnic, pentru satul Băleşti, tot pe Stemnic”[900].

1488, martie 1: Întărit de Ştefan voievod, în cadrul unui schimb de sate între clucerul Duma, şi verii săi Toader, Duma şi Stana, fiii lui Simion Tansea. Clucerul Duma a primit „jumătate din Brudureşti”, dându-le verilor săi „un sat, anume Grozeştii pe Stebnic, pe care acel sat l-a cumpărat el de la Ivan Sacalăş şi de la sora lui Anuşca, pentru 150 de zloţi tătăreşti: şi încă le-a mai dat 270 de zloţi tătăreşti, pe lângă acel sat Gozeşti”[901]. Hotarul, din veac.

GROZEŞTI

(pe Elan, lângă Frijeni, Vaslui).

1518, martie 27: Întărit de Ştefan (cel Tânăr) voievod lui Gaja şi Parasca, copiii lui Ignat, verelor Tacla,

---

[900] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 255, p. 391

[901] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 30, pp. 48, 49

Varvara şi Nasta, copiii lui Ivan, care primesc uric pentru „satul **Grozeşti** pe Elan, şi hotarele sale, din balta lui Bancov, iar în jos unde le-au hotărât Cristea Ciornei şi cu Plotun”[902].

1680, august 15: Ştefan sin (fiu) Dumitru Panoschi, şi femeia lui Luchiana dăruiesc „nepotului meu Mihăilă, feciorul lui Gligoriţă… un iaz întreg şi cu vad de moară, într-amândoi ţărmurii, ce este în satul **Grozeşti**, pe apa Elanului, în ţinutul Fălciului, şi m-am învoit cu fraţii mei, feciorii Lohănăşiţei şi feciorii lui Ivan, şi am dat şi părţile lor dintr-acel iaz, iar lor le-am dat pe unde au avut părţile mele prin alte iazuri… şi au fost de faţă preotul Ianaşco de **Guzari**, Constantin ot **Micşineşti**, Ariton, Simion ot **Răzlogi**, Ivan ot **Grozăşti**, Gligorie sin Macarie, căpitan de **Frijeni**”[903].

1681, noiembrie: Ştefan sin (fiu) Dumitru Panoschi dăruieşte „nepotului meu Mihăilă, feciorul Siminei… a mea ocină şi moşie ce am la satul **Grozăşti**, pe apa Elanului, în ţinutul Fălciului, dintr-un bătrân a cincea parte… şi au fost de faţă Cantemir serdarul, Timofte sin Vreme căpian, Gligorie sin Macarie, Constantin sin Isac ot **Igeşti**, Ţigănaş ot **Frijeni** şi slţi mulţi oameni buni”[904].

1687, mai 9: Vasile, feciorul lui Ion Lobodă, vinde lui Darie izbaşa, „drept 15 lei, pentru că am căzut la o robie şi mi-a făcut dumnealui bine cu aceşti bani… partea mea, a lui Lobodă, fratele lui Panoschi, de la **Grozăşti** şi

[902] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 239
[903] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 139, 140
[904] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 140

de la **Gulieni**, ce ce va veni dintr-un bătrân, jumătate de bătrân”[905].

1687, mai 9: Porfira, fata lui Lohănaş, femeia lui Avrintie, vinde lui Darie izbaşa, pentru 11 lei şi 2 potronici, „partea mea de la **Grozăşti**, dintr-un bătrân a treia parte, şi de la **Guliani** ce i se va veni Porfirii, iarăşi a treia parte… aşijderea şi partea Irinii, ce i se va veni la Grozăşti, şi de la **Chiţivoeşti** şi de la Gulieni i-am dat-o izbaşei, pentru că a furat feciorul Irinei, Neculai, o groapă de otz, cu alţi furi dimpreună, şi i-a plătit capul, drept 15 lei… / şi ne-am pus degetele, ca să se ştie: Porfira, Ştefan brat (frate), Clima Chihae, Lupaşco, Andrei, Cristea, şi eu Negre m-am prilejit la făcutul zapisului”[906].

1688, iunie 8: Ghiniţa, fata lui Lohănaş, vinde lui Darie hotnogul (fost izbaşă), pentru 7 lei şi 4 potronici, „părţile mele din **Grozăşti** şi din **Guliani**, ce sunt pe apa Elanului, la ţinutul Fălciului”[907].

1690, septembrie 18: Fostul hotnog Savin, femeia lui Urâta şi surorile Prohira şi Avrămia vând lui Mihăilă, logofătul al treilea, pentru 30 lei, „din satul **Grăzăşti** de pe Elan, în şinutul Fălciului, din trei bătrâni ce se împarte satul, dintr-un bătrân jumătate de bătrân, din bătrânul Ioan, care este a noastră dreaptă moşie”[908].

1690, septembrie 20: Macrina, fata lui Panoschi din Grozeşti, fiica ei Safta şi ginerele Gorie vând lui

---

[905] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 140, 141
[906] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 141
[907] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 142
[908] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 143

Mihail, logofăt al treilea, pentru 6 lei, „din jumătate de bătrân, a şasea parte din bătrânul Panoschi din **Grozeşti** pe apa Elanului”[909].

1690, noiembrie 26: Vasile, feciorul lui Tudosie Timotin, dăruieşte logofătului Mihăilă „din bătrânul Lohănaş, din satul **Grozeşti**, care selişte este la ţinutul Fălciului, a treia parte, cumpărătură surorii mele Acsinia şi cumnatului meu Strătulat de la Lohănaş”[910].

1691, aprilie 6: Vrălan sin (fiu) Petrii, şi Gheorghiţă sin Vasilca, nepot Petrii, vând lui Arhire şi femeii dumisale, drept 8 lei bătuţi, „din satul **Grozeşti**, partea de sus, ce ni s-a alege feciorilor Petrii, cu vad de moară şi cu loc de fânaţ, şi cu loc de sat, din apa Elanului, spre apus, până în Saca, şi spre răsărit pânp în capul locului; aşijderi i-am vândut şi locurile noastre de la **Curieci**, ce s-a alege, drept 4 lei bătuţi… şi s-au prilejit Andronii sin Gonţul, Ioniţă sin Ursul, popa Ion Galbănul ot **Huţi**, popa Mihăilă ot **Şişcani**, Toader Safer ot **Răciani**, Andronachi sin Gligoriţă ot **Guzari** şi mulţi oameni buni”[911].

1707, aprilie 10: Arhirie, pivnicerul de Huşi, cu femeia lui Anghelina şi cu feciorii lor vând cămăraşului Beldiman, pentru 10 lei, „moşia din satul **Grozăşti**, în partea satului de sus, din vatra satului, cu vad de moară pe apa Elanului, cumpărătură de la Vărlan, feciorul Petrii din **Căpşăşti**, şi de la Gheorghiţă, feciorul Vasilcăi, nepot Petrii. Aşijderi, şi alte părţi de moşie, ce avem la seliştea

---

[909] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 142

[910] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 143, 144

[911] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 145, 146

Cureaci, tij (la fel) la ţinutul Fălciului, cu vad de moară pe valea Lărgii, drept 6 lei”[912].

1777, august 1: „Din porunca prea înălțatului domnului nostru Io Grigorie Alexandru Ghica voievod, fiind orânduit sfinția sa părintele Chirio Kir Inochente, Episcop Hușului, Iancul Greceanul paharnic și Iordachi sulger, ispravnici Fălciului, să-i aleagă niște părți de moșie banului Gheorghe Beldiman și să le și hotărască, ce le are aici, la ținutul Fălciului, și sfinția sa părintele și ispravnici ne-au ales pe noi să mergem la moșia **Grozeștii**, și mergând la starea locului moșiei, și adunând răzeșii de Grozești și răzeșii de **Ghibeni** la un loc, și întrebându-i unde este hotarul Ghibenilor, ce măsoară moșia Grozeștii pâră în moșia Ghibenii, ei ne-au arătat o piatră a dumisale stolnicul Toma Luca, ce vine alături cu Ghibenii, până în apa Elanului, zicând că Ghibenii alt hotar n-au; s-a măsurat din hotarul Frijei, în jos, pe Saca până în hotarul stolnicului Toma Luca, în apa Elanului, ce se lovește în coaste cu moșia Ghibenii, și s-au găsit 42 funii capul moșiei Grozăștii, dinspre apus, și s-a pus stâlp de piatră în malul Elanului, dinspre soare-apune; și de acolo am purces spre răsărit, peste Elan, și deasupra, în deal, unde este o movilă, alături cu drumul Sării din sus. fiind răzeșii Ghibeni și răzeșii Grozești de față, zicând răzeșii de Ghibeni că hotarul este mai sus de movilă, răzeșii de Grozești zicând cum au stăpânit ei și cu moșii lor până la movilă, și cu părinții lor, dar noi nedându-le credință nici o parte, nici alta, scoțând banul Gheorghe Beldiman și o carte de blestem de la părintele vlădică de Huși asupra a cui ar ști întru adevăr pe unde le-a fost

912 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 146, 147

pânărie, ori din răzeși, ori din străini, care ar ști și n-or mărturisi să fie sub blestem, a ieșit un Timofte Muste, om bătrân ca de 70 ani, și a mărturisit el, fiindcă a fost și vechil, de a și dijmuit aceste părți de moșie, trăind și la acel loc, la satul Câşla ciamaşirului, și trăind și tatăl lui, tot vechil fiind, moșia lor, a acestora, și tot pâră în movilă au dijmuit; / așijderi și un Coman Ciulei, și un Costantin Tangiară, oameni străini, neavând răzășii nici de o parte nici de alta, fiind ei plugari, unul la un plug, altul la alt plug, și arând unii pe moșia Grozeștii, și unii pe moșia Ghibenii, venind capetele pământurilor şi împreunându-se capetele amândurora la movilă, ar fi venit Lupul Hariton și le-ar fi zis, fiind răzeși de Ghibeni, să nu treacă peste hotar, fiind movila hotar, ca să strice hotarul moșiilor; pe urmă, ieșind și preotul Neculai Romașcu din Deleni, răzeș de Grozești, auzind cartea de blestem citindu-se, a mărturisit cum că i-ar fi spus Toader Hariton, tată Lupului, răzeș de Ghibeni; / așijderea și Lupul, fecior lui Hariton, i-ar fi spus că movila este hotar și Ghibenilor, și Grozeștilor, și, după mărturisirile acestor omeni, am purces a măsura în sus, pe drumul Sării, până în hotarul **Micșineștilor**, în sărături, în coasta **Mușeții** din sus, dinspre soare-răsare, unde se află stâlp de piatră vechi, și de acolo am mers tot înspre soare-răsare, până în fundul moșiei, în fundul văii Toderesei, ce se lovește cu Guzarii și, în coaste, cu Răcămușul se lovește, nefiind răzeșii de Ghibeni de față, văzând că nu este voire între dânșii, au fugit de la movilă; noi am purces, măsurând din hotarul Micșineștilor, în jos, pe unde ne-a arătat acel Timofti Muste, fiind vechil acelei moșii, și până unde ne-a arătat acel Timofti Muste am găsit 36 funii, pe urmă, văzând că este neînvoială între dânșii de iznoavă, am trimis de s-au

adus şi răzeșii de Ghibeni, și am măsurat moșia Ghibenilor, fiindcă această moșie hotar între dânsele n-a avut, și am măsurat din hotarul Talabii, unde să lovesc cu Grozeștii, în jos, moșia Ghibenii, până în hotarul moșiei Căpșeștii, ce hotărăște cu Ghibenii, pe din jos, şi s-au găsit 31 funii 10 stânjeni 3 palme, pe matca Elanului; și, suindu-ne la deal, spre soare-răsare, pe drumul Rupturii în deal, iarăși s-a găsit hotarul Căpșeștilor, în marginea moșiei Ghibenilor, din jos, și s-a măsurat din hotar în sus, până la movilă, în marginea moșiei Grozeștii, şi s-au găsit 22 funii; de acolo, am mers la fundul moșiei dinspre soare-răsare, și, după stăpânire, până unde au arătat răzeșii de Ghibeni până unde au stăpânit ei, şi s-au găsit 31 funii fundul dinspre răsărit, și aceste rânduri de moșie vin toate mai înguste, dinspre răsărit, decât dinspre apus; și negăsind hotare pietre, nici scrisori de îndreptări, nici la răzeșii de Grozeștii, nici la răzeșii de Ghibeni, fără decât acele pietre de moșii, în capul moșiilor, pe apa Elanului, dinspre apus, și socotind lipsă să ia toate aceste moșii dinspre răsărit, s-au găsit 15 funii intrate de răzeșii Ghibenilor pe locul Grozeștilor, stăpânind fără nici o dreptate, și așa s-a găsit cu cale aceste moșii și e toată scădere capetele dinspre răsărit și s-au dat 37 funii în moșia Grozeștii și 26 funii în moșia Ghibenii, și am pus stâlp de piatră în capul moșiei dinspre răsărit, peste Mușata, în costa dinspre răsărit, în sărături, unde ne-a arătat Timofti Muste, și am purces spre soare-apune, până deasupra unui budăi, ce este în Mușata, și, iar întrebând pe oamenii străini, după carte de blestem, pentru acel budăi ce este acolo al cui s-a numit și pe ce moșie este, au ieșit un Costantin Romașcu, fecior preotului Mihăilă din Câșla Șamașirului, om de 53 de ani, și Ioniță Buzincu

mazil, de au mărturisit că de la părinții lor au apucat că s-a numit acel budăi al lui Darie hotnog, răzeș de Grozești, și din jos de budăi, în deal, am pus stâlp de piatră, și la movilă, în deal, lângă drumul sării, iar am pus stâlp de piatră, și iar s-a măsurat împrejur moșia Grozeștii și s-a pietrit cu pietre hotare, de către moșia Ghibenii; / și pentru mai mare credință, am dat adastă mărturie hotarnică la mâna banului Gheorghe Beldiman, ca să-și facă și facă drese gospod (domneşti), / și pentru credință am iscălit: / Ursachi Porcescul mazil, Ion Buzincu mazil, Sofronie Arhire mazil, / neștiind carte, l-am iscălit eu, Ioniță Buzincu"[913].

GROZEŞTI

(lângă Cândeşti, comuna Cândeşti, Neamţ).

1490, ianuarie 10: Întărit de Ştefan voievod panului „Petru comis, al fiului domniei mele Alexandru, care cumpărase, cu 200 de zloţi tătăreşti, de la Elisafta, fiica lui Văsii Şanga, „ocina sa dreaptă, din uricul bunicului ei, popa Coste, jumătate de sat din Grozeşti, partea de jos, în Câmpul lui Dragoş"[914]. Hotarul, din veac.

1497, martie 13: Întărit de Ştefan voievod fraţilor Grozea şi Mărişca, şi nepotului lor Ghighi, care cumpără, cu 80 zloţi tătăreşti, de la Niacşa, fata Giurgii Grozescul

---

913 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 157-159

914 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 59, pp. 112-114

şi de la nepotul ei Dragotă, feciorul lui Ivan „a lor dreaptă ocină, a patra parte din satul Grozeşti, ce este într-a Draguşului Câmp”[915]. Hotarul, din veac.

1623, aprilie 3: „Adică eu, Cămărzan din Câmpul lui Dragoş, din sat din Rediu (comună, Neamţ), mărturisesc cum au venit la mine Vasilie Bantăş cu cinstita cartea măriei sale lui vodă, ca să merg să-i aleg **un loc de prisacă în hotarul Grozeştilor** (sat înglobat în Rediu, comuna Rediu, Neamţ). Deci, eu m-am sculat de am strâns bătrânii Grozeştilor şi a Cândeştilor (comună, Neamţ) şi din Beţeşti (în Frunzeni, comuna Costişa, Neamţ)), anume: Salom vătavul, şi Zahariia de acolea, şi Nechita cel bătrân de Grozeşti, şi Toader Blidarul de acolea, şi Mihăilă Năsoescul tij, şi Sanson cel bătrân ot tam, şi Drăguţul ot tam, şi Mihăilă Talambută de Beţeşti şi Gligorcea ot tam. Deci noi i-am căutat şi i-am ales un loc de prisacă în codru mereu între vădureale, să-şi taie prinprejurul prisăcii. / Şi-ntr-acea bună tocmeală ne-am tâmplat şi noi, oameni din ţinutul Neamţului, anume: Gheorghie sulgeriul, şi Ionaşco Bucelescul, şi Iuraşco de Porceşti (azi Moldoveni, Neamţ) şi Pătraşco cel bătrân den Bierăşti (Neamţ). Şi, mai mare credinţă, ne-am pus peceţile”[916].

1645, aprilie 1: Întărit de Vasile Lupu voievod marelui ceaşnic Gheorghe, care primeşte uric pentru „toate părţile de ocină din satul **Ciurcani** (Giurcani), de la ţinutul Bacău, pe care le-a cumpărat de la Todosiia, cneaghina lui Iachim Bandur vornic, şi de la nepotul lui

[915] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 215, pp. 383, 384

[916] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 47, pp. 67, 68

Gheorghiţă, drept 50 zloţi, a şasea parte din jumătate de sat, partea de jos, cumpărătură lui Bandur de la Vasile, fiul Sohicăi, nepotul lui Costea, strănepotul lui Petre. / Şi altă parte din acelaşi sat, partea de sus… cu curţi, cumpărată tot de la cneaghina lui Iachim Bandur şi de la Gheorghiţă, pentru 100 galbeni ungureşti buni. Iar lui Bandur i-a fost cumpărătură de la Ionaşco Bucilescu şi cneaghina lui Tofana, fiica lui Vasile spătar… iar lor, cumpărătură de la Ursu, fiul lui Gheorghe din **Mărgineni** (comuna Mărgineni, Bacău). / Şi întru asemenea îi întărim cumpărătura de la Ifrim călugăr, fiul lui Ionaşco, nepotul lui Gagiul, 22 de ogoare şi 7 curături de la satul **Giurcani** (Ciurcani, apoi Jurcani, azi Poloboc, comuna Rediu, Neamţ), pentru 20 lei bătuţi… / Şi cumpărătura de la Avram, Vasile şi Tudora, fiii lui Başul, din **Grozeşti** (înglobat în satul Rediu, comuna Rediu, Neamţ) şi de la nepoţii lor Simion şi Grozava… toate părţile lor de ocină, pe care le-au avut ei din satul Giurcani”[917].

1645, aprilie 3: Pricopie, feciorul lui Vasile Bantăş, nepotul Vărvarii, vinde fratelui său Constantin Bantăş, drept 40 lei, „un loc de prisacă ce este la **Grozeşti**, între vădurele, cu pomăt şi cu curătură, ce este în ţinutul Bacăului, în Câmpul lui Dragoş”[918].

1645, mai 4: Scrisoarea lui Constantin Bantăş, Păntelei şi Alexa din **Hărliceşti** (Hârliceşti, lângă Buhuşi, Neamţ), care primiseră poruncă de la Vasile Lupu voievod să aleagă „hotarul **Blăgeştilor** (comuna Blăgeşti, Bacău) dinspre al **Petreştilor** (comuna Bâra, Neamţ) şi al

[917] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 45, pp. 35-40

[918] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 49, p. 47

Petreştilor dinspre al Blăgeştilor” şi care au adunat martori, pe Avram de **Grozeşti** (înglobat în Rediu, comuna Cândeşti, Neamţ), Patrichie. Gligorie şi Petrea Geferi de **Orbic** (înglobat în oraşul Buhuşi, Neamţ), Ionaşco de **Cândeşti** (comuna Cândeşti, Neamţ), Pătraşco de **Zberăşti** (Zbiereşti, comuna Costişa, Neamţ), Gligorie brăhariul de **Bociuleşti** (inclus în Podoleni, Neamţ), Toader de **Blăgeşti**, Gligorie Vărzar de **Durneşti** (Dorneşti, comuna Costişa, Neamţ) şi alţi oameni buni, stabilind împreună hotarul. / „Hotarul este la câmpul din sus, din Fântâna lui Parce, puţinel mai sus, am pus bolovan, şi în dreptul locului la un hâns mare de spini şi din spini, în jos, până în lacul cu pipirig, din lac în jos, în dreptul lacului, în Blăgeasca, unde a fost prisaca, iar de acolo, în jos, pe marginea poienii celei mari, în jos, până în Lespezdi. Aşijderi, din sus de Fântâna lui Parce, în dreptul locului, până în groapa lui Gheţe (Gheaţă), iar din groapa lui Ghiiaţe, în dreptul locului, în codru, până în dealul Tazlăului”[919].

GROZEŞTI

(azi Oituz, pe Trotuş, Bacău).

1624, ianuarie 19: Vechi proprietari, amintiţi de Radul voievod, când întăreşte lui Lupul, fost spătar, în baza unui zapis de mărturie de la Ghedeon, fiul lui Voico

---

[919] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 71, pp. 66, 67

logofăt, care „i-a vândut dreaptă a sa ocină şi moşie, cât se va alege din satul **Fiţingheşti** (lângă Ivăneşti, Vrancea), din vatra satului şi pământul lui din ţarnă, şi cu vad de moară şi cu vii, ce au fost cumpărătură tatălui său Voico logofăt" de la Toma, Andreica, Stroie, Nechifor, Giurge, Lupe şi Toader, feciorii Popii, şi de la Petre, Ion şi Ivanu din **Vinişeni** (?), şi Ivanu din **Grozeşti** (Bacău), şi Simion din **Purceleşti** (Putna, Vrancea), „drept 80 taleri, bani gata"[920].

1632, aprilie 5: Zapisul lui Andronic de **Vităneşti**, al femeii lui Măriia, fata lui Ilie, şi al fiului lor Sava, prin care mărturisesc cum au „vândut un pământ de frunte şi peste tot sfintei mănăstiri a Bisericanilor, la sat la **Fiţingheşti**, prin din jos de moara mănăstirii, drept doi boi ciciuluiţi drept 10 galbeni. Şi în tocmeala noastră au fost Oprea pârcălabul, popa Ion şi popa Simion de **Focşeni**, Boldescul şi cumnatul său Precopie din **Cruce**, Dunea, Pavăl şi Lazor din **Grozeşti**, Popelea izbaşea, Lupul călăraşul, Istodie, Mihăilă şi Gheorghie de **Clipiceşti**, Murgină de **Cucuiaţi**"[921].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş,

---

[920] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 161, pp. 212, 213

[921] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 15, p. 14

şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaţi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi toate părţile lui din

satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi, Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Măneştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna"[922].

1637, aprilie 4: Moşiile întărite de Vasile Lupu voievod vistiernicului Dumitru Buhuş: „**Gândeşti** (Cândeşti, comuna Mihăileni, Botoşani) pe Siret, cu loc de

---

[922] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

moară pe Siret şi în pârâul satului, cu bălţi de peşte şi cu podul peste Siret, şi cu vii; **Crăveşti** (Criveşti, comuna Strunga, Iaşi) sub **Strunga** (comuna Strunga, Iaşi), cu iazuri şi cu mori, şi, în acelaşi hotar, **Ravacanii** (comuna Strunga, Iaşi), din jos de Petriş, şi satul **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hoţăeştii** (Hotceşti, comuna Strunga, Iaşi), şi a patra parte de sat **Vilenii** (sau Văleni, comuna Bozieni, Neamţ), şi seliştea **Dadeşti** (Dădeşti, înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sârca, cu locuri de mori pe Sârca, care sunt în ţinutul Romanului; / a treia parte de selişte **Plotuneştii** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate de sat **Chicaceştii** (sau Căcăceşti, Iaşi) şi o parte de moşie din hotarul **Târgului Crasna** (Târgu Frumos, Iaşi), cu locuri de iazuri şi mori în amândouă Baglueţele; părţi din satul **Tâlhăreşti** (azi Talpa, contopit cu Blândeşti, comuna Suliţa, Botoşani), cu iazuri şi mori pe Bahlui care sunt în ţinutul Cârligăturii; / satul **Vavatieşti** (Bârleşti, comuna Erbiceni, Iaşi), care se numeşte **Bârleşti**, şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, toată cumpărătura din satul **Iurghicenii** (azi Erbiceni, comuna Erbiceni, Iaşi) şi din **Totoeştii** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, ce sunt în ţinutul Hârlăului; / un loc de moară din jos de **Puricenii** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi), în Jijie, şi un loc de prisacă, ce sunt în ţinutul Eşii; / satul **Cupcici** (Cupcina, raionul Edineţ, Moldova) şi **Brataşănii** (Brătuşeni, comuna Brătuşeni, raionul Edineţ, Moldova) pe Ciuhur, cu iazuri şi mori pe Ciuhur, a patra parte a satului **Trăbăsăuţii** (), ce este pe Drabişte, a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Dumitroaia, raionul Râşcani, Moldova) pe Prut, părţi din satul **Dumenii** (Dumenii de Sus, comuna Miclăuşeni, raionul Făleşti, Moldova), din sus de Cos-

teşti, pe Prut, şi jumătate de sat **Buzoviţa** (comuna Buzoviţa, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi jumătate de sat **Risteiul** (Resteu-Atachi, azi Dnistrivca, raionul Chelmeni, Ucraina), şi toate părţile lui din **Tălmaciu** (azi Burdiug, raionul Chelmenţi, Ucraina), ce sunt pe Nistru, în ţinutul Hotinului; / satul **Măneştii** (azi Blebea, înglobat în Târgu Neamţ, Neamţ), jumătate de sat **Grozăştii** (Grozeşti, azi Oituz, comuna Oituz, Bacău) pe Oituz şi locuri de vie, livezi şi fânaţuri în şesul ce se numeşte Muncei, ce sunt în ţinutul Trotuşului; / parte din satul **Mastacanul** (Mastacan, comuna Borleşti, Neamţ) peste Bistriţa, ce se va alege partea Hriţcanului, ce este în ţinutul Bacăului; / satul **Niculeştii** (azi Trifeşti, Trifeşti, Neamţ) ce se numeşte **Trifeştii**, cu iazul şi cu moara în pârâul Cioarna şi locul de iaz şi de moară; aşijderea şi în pârâul Braniştelor, ce este în ţinutul Neamţului; / satul **Potropeştii** (Protopopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui) şi părţi de cumpărătură în satul **Bumboteştii** (înglobat în Tăcuta, comuna Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna… şi o poiană, care se numeşte Mastacana, şi Lihaci, ce sunt în ţinutul Vasluiului; / jumătate de sat **Boldeştii** (comuna Todireşti, Iaşi) şi jumătate din seliştea **Sârbii** (comuna Todireşti, Iaşi), pe pârâul Todereştii, ce sunt în ţinutul Sucevii; jumătate din sat **Bujuceştii** (sau Buhuşeşti, lângă Climeşti, comuna Făurei, Neamţ) pe apa Cioarna, ce este în ţinutul Neamţului”[923].

1637, septembrie 1: Fraţii Irimia, Dumitraşco şi Tudosiia, feciorii lui Năbădaico, vând „două vaduri de moară, însă vadurile din sat din **Vâlceşti** (comuna Boloteşti, Vrancea)… şi jumătate de hotar, drept galbeni 30.

[923] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 52, pp. 48, 49

Iar cealaltă jumătate de hotar l-am dat sfintei mănăstiri la Băsăricanii, pentru sufletele părinţilor noştri, pe nume Lazar şi Nastasiia, să ne scrie la pomelnicul cel mare şi să facă pamente la anul, să ne pomenească până va fi sfânta mănăstire. Şi această tocmeală am făcut-o dinaintea lui Vasile Banul vistiernic ot Cârligărură, Vărtic, Iuraşco şi Crăciun Pătraşco ot **Sascoţ** (Sascut, comuna Sascut, Bacău), Simion sin (fiul lui) Irimia ot **Cucora** (), Vasile, feciorul Condri şi Tofan, feciorullui Buciumaş din **Drăguşeni** (comuna Şcheia, Vaslui), Mihăilă şi Buzincî ot **Buciumi** (comuna Valea Ursului, Neamţ), feciorul lui Buciumaş Gavrilă ot **Orbeni** (comuna Orbeni, Bacău), Dumbravă ot **Floreşti** (comuna Huruieşti, Bacău) vătaf şi fiul lui Sanfirici, Maftei ot **Grozeşti** (Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toder Giana ot **Sucmezeu** (înglobat în Movila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco Buga ot **Petreşti** (comuna Blăgeşti, Bacău)”[924].

1639, aprilie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod călugărilor de la mănăstirea Bisericani, care cumpără, cu 120 zloţi ungureşti, cum o confirmă zapisul de mărturie de la Vartic, Iuraşco, Crăciun şi Pătraşco din **Sascut** (comuna Sascut, Bacău), Simion, fiul lui Armiia din **Cucova** (comuna Valea Seacă, Bacău), Vasile din **Drăguşeni** (comuna Parava, Bacău), Tufan Buciumaş, Buzinschi şi Mihăilă din **Buciumi** (Buciumii Precistei, înglobat în Galbeni, comuna Filipeşti, Bacău), Gavril din **Orbeni** (lângă Focşani, înglobat în Focşani, Vrancea), Dumbravă şi fiul său Sanfirici din **Floreşti** (comuna Valea Seacă, Bacău), Maftei din **Grozăşti** (Grozeşti, azi Oituz, comuna Oituz, Bacău), popa Tudor şi Toader Din

---

[924] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 169, p. 158

Sucmeziu (înglobat în Marvila, comuna Corbasca, Bacău), Dumitraşco Buga din **Petreşti** (comuna Vânători, Vrancea), de la Erimiia, Dumitraşco şi Tudosiia, fiii lui Nădăbaico… două vaduri de moară, care sunt pe Gârla Putnei, în hotarul satului **Vâlceşti** (comuna Boloteşti, Vrancea), şi cu jumătate de hotar din acelaşi sat loc de folosinţă”[925].

1774, iunie 15: Satul **Grozeşti**, ţinutul Bacău, ocolul Trotuşului, al păhărnicesei Ilinca Racoviţă, avea, după recensământul lui Rumeanţev[926]**: Toată suma case-lor**: 256. Scădere rufeturi, 256: 4 popi, 1 ruptaş, 16 femei sărace, 15 ţigani, 220 scutiţi cu salvogvardie. / **Scutiţi cu salvogvardie:** Giurgiul Moeş / Ianăş Longău / Ianăş, ungurian / Mihaiu Ghitiu / Solomon Andrieş / Petre, ciobotariu /Dumitru, ciobotariu / Neculai Sorca / Ştefan Nistor / Petre Tălămoi / Irimie, păscar (pescar) / Oance zet (ginere) lui Ghioldum / Vasile Ghioldum / Vasile Şandru / Ghiorghi Ghioldum / Ştefan a Susăniţii / Vasile Susan / Ioniţă, cojocariu / Ion, cojocariu / Vasile, păscariu / Sandul Susan / Vasilachi, dogariu / Ion Dănăilă / Ion, ardelean / Lupul, pânzariu / Radul, pânzariu / Stoica, mocan / Mene, ungurian / Vasile Râmboiul / Ştefan, ungurian / Gheorghi, olariu / Toader, ciubotariu / One, muntean / Postolachi / Toma, muntean / Gheorghi Roşca / Ursul, păscariu / Chiriţă Lăzăroi / Toader al Roşcăi / Apostol Roşca / Vasile Săcăluţă / Grigoraş, văcariu / Ion, braşovean / Anton Săcară / Petre fratele lui / Petre Luncaş / Anton Drânca / Tomaş Ţurcan / Giurgiu Gionca /

---

[925] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 98, pp. 105, 106

[926] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 338-341

Anton, ungurian / Ion Comon / Stan Călugăru / Ion, ungurian / Ioniţă Macoveiu / Sandul fiul lui Macoveiu / Neculaiu / Mihaiu Turtă / Iacob Cozma / Ştefan, ungurian / Cozma Andrieş / Ştefan Sabău / Mişca Bolde / Mihaiu Sarca / Iuştan fiul lui Cucu /Gheorghi Sarca / Cârste, ciobotar / Lacheş, ungurian / Mihaiu, tăbăcar / Stan Pleşcan / Iuje, unguru / Ianăş, butnariu / Ianăş, ungurian / Ştefan, unguru / Martin Aslo / Andrieş Sarca / Tomaş, ungurian / Ştefan, pascariu / Petre, rotariu /Ion, cebotariu / Giurgiu, unguru / Ţimon, unguru / Ianăş Iştoc / Iuje Loeş /Ştefan Sechil / Mihaiu fiul lui Sechil / Andrieş, grădinariul / Ianoş Benedek / Anton Benedek / Tuti Ianoş / Petre fratele lui / Andrei, cheşeneoan / Mihaiu Cozma / Iştoc, dârvariu / Petre Şuteri / Martin Lupul / Ianăş Sarca / Iacob, vătăman / Andrieş Gorgău / Ştefan, unguru / Ianăş Burbe / Ion fiul lui Pavăl / Ianăş fiul lui Ilieş / Iştoc, morariu / Petre / Ştefan Iurca / Frenţe, dascăl / Petre, argat popei / Ştefan cojocariu / Ion, morariu / Lupul Sarca / Mihaiu, dascăl / Vasile, argat lui / Toader, cârcimar / Costandin, moldovan /Ion al prescurniţii / Dumitru Cătare / Toader Merluşca / Mihaiu, cojocariu / Vasile Ignat / Ştefan Meneşterca / Neculaiu Chiţul / Gheorghi Meşter / Marcul fiul Meneştercăi / Măteiu Morturzan / Ion fiul Ilenii /Gheorghi, ungurian / Andreiu Conciul / Ion Gătinoiu / Leonti Gătinoiu / Andreiu fiul lui Tănase / Ioniţă fratele lui / Ion Fineţ / Leonti, păscariu /Mihălachi, ungurian / Ion Merluşoi / Ştefan Chindău / Dumitru fiul lui Ursu / Ion, dogariu / Ion Habău / Ion Găvan / Ştefan, vrâncean / Iftimii Benga / Petre Ursul / Gheorghi, rotariu / Gheorghi, ungurian / Mane, rotariu / Marin, rotariu / Pavăl Dumbravă / Mihaiu Părăoan / Vasile Beiu / Neculaiu Beiu / Dumitru Breţcoi (al lui Breţca) / Şimon,

ungurul / Grigori al lui Simion / Niagul Breţca / Ion, vătăman, ungurian / Toader, ciobotariu / Vasile al lui ciobotariu / Gligori Siminoc / Gheorghi, cojocariu / Neculaiu Vălian / Vâlcul, mocan / Drăgan Stroe / Oancia Ghilău / Stroe, muntean / Radul, mocan / Vlad frate Vâlcului / Radul, mocan / Peşte, morariu / Mănăilă, ungurian / Mane / Ion, cărăuşu / David, braşovean / Necula Cârţan / Frenţe, ciobotariu / Ion Panţir / Ştefan, giugănariu / Dobre, ungurian / Petre, mocan / Toader, văcariu / Nistor Hurjan / Radul, vătăman / Chivul Văman / Necula, ungurian / Ion fiul lui Ursuleţ / Mihaiu Negreiu / Ion frate lui Neculaiu / Gheorghi, văcariu / Stan frate Onii / Radul Cotoroiu / Ion, ungurian / Sandul, vrâncean / Radul, oltean / Mihaiu, vrâncean / Avram, mocan / Ion fratele lui / Mihaiu Cerbul /Ştefan Mandic / Mikoş Ştefan / Ionaşcu, ungurian / Mihaiu Butul / Mărtin, ungurian / Ianăş, ungurian / Mihaiu Butul / Frenţă Şchiopul / Cionca Ianoş / Frenţe Odorat / Pavăl, ciobotariu / Sima Ianoş / Ioniţă Giogan / Ciutul Ianoş / Neculaiu Meşterca / Ion Dumbravă / Opre. // **Femei sărace:** Ioana / Safta / Sanda / Alecsandra / Nastasia / Ana / Stana /Giungia / Iliana / Maria /Vârvara / Iliana /Rada / Stanca / Dochiţa / Iliana. // **Rufeturi:** Chiriac Poenaru, ruptaş / Preotul Anghel / Preotul Ursul / Preotul Costandin / Preotul Ion din Hârja / Varolomeiu, ţigan / Ştefan, ţigan / Toader, lăcătuş, ţigan / Petre, ţigan / Ion fiul Stoicăi, ţigan / Sandul, ţigan / Luca, ţigan / Tănasă, ţigan /Marin, ţigan / Gheorghi, ţigan / Marie, ţigancă / Stoica, ţigan / Costandin fiul Stoicăi, ţigan / Neculaiu, ţigan / Irina, ţigancă.

1900: „**Grozeşti**, comună rurală în plasa Trotuşul, judeţul Bacău, situată pe valea de mijloc a Oituzului, între munți. Se compune din 4 sate: Grozești, reşedinţa, Herăs-

trăul sau Ferăstrăul, Marginea şi o secție Călcâiul. Grozești aparţineau mai înainte unui căpitan cu numele Grozea și apoi a trecut în proprictatea lui Radu Racoviţă, de care a fost dat mănăstirii Răducanul, din Târgul Ocna. În „Condica Liuzilor”, o găsim aparţinînd Ilincăi Paladi, iar în Statistica din 1874 o găsim compusă din 4 cătune: Călcâiul, Grozești, Ferăstrăul și Lesunţa… Sunt 867 case de locuit; 19 cârciumi. Are o școală mixtă, care funcționcază, de la 1865, în satul Grozeşti, și 2 biserici: una ortodoxă și una catolică, în satul Grozești, și o capelă catolică. Populaţiunea este de 883 familii sau 3.288 suflete: bărbaţi 1.693, femei, 1.595; 1.660 români, 7 greci, 1.538 unguri, 14 italieni, 1 englez, 10 armeni și 58 izraeliţi; dintre aceștia, 3.253 sunt de protecțiune română, 6 austriacă, 10 ungară, 2 elenă, 14 italiană, 1 engleză, 1 turcă; sunt 1.608 agricultori, 133 mescriași, 65 industriași, 61 comercianţi, 30 cu profesiuni libere, 35 muncitori și 17 servitori. Știu carte 91 persoane. Sunt 634 contribuabili. După legea rurală din 1864, s-au împroprietărit 534 locuitori cu 1.954 fălci şi 40 prăjini pământ în țarină. Teritoriul comunci are o întindere aproximativ de 18.000 hectare. Pădurile ocupă aproape 12.000 hectare. Proprietar mare este dl Negroponte, care are o moşie de peste 13.000 hectare, dând un venit de 38.928 lei anual… Se găsește: un cuptor sistematic pentru fabricarea varului şi a cimentului; 1 fabrică de cherestea cu aburi; 1 herăstrău de apă; 2 mori. Vite sunt: 159 cai, 1.741 vite cornute, 434 porci, 256 capre şi 1.001 oi. Stupi cu albine sunt 50. / **Grozeşti**, sat și reşedinţa comunei cu același nume, situat pe malul stâng al Oituzului. Are o populaţie de 683 familii sau 2.653 suflete. Sunt 2 biserici: una ortodoxă, cu 1 preot şi 2 cântăreţi, clădită pe la 1734, după cum arată

inscripţia de pe clopot, de către Radu Racoviţă. Pe ușa laterală de la altar se găseşte scris că acea ușă este făcută de vătaful Ștefan Munteanu, la 1799. A doua biserică, catolică, și o capelă, clădite din vechime, se zice că ar fi fost dărâmate de turci și reedificate, în urmă, de locuitorii unguri. În biserica catolică se păstrează un clopoțel, cu data de 1568. Are o școală mixtă, la care urmează vreo 50 elevi. Sunt 16 cârciumi. Vite: 151 cai, 1.435 vite mari cornute, 253 capre și 338 râmători. Proprietarul Grozeștilor, dl Negroponte, exploatează păcura, are fabrică de var şi de ciment, fabrică de cherestea cu aburi și altele”[927].

GROZEŞTI

(lângă Odobeşti, Vrancea).

1684, februarie 26: Strătulat Drăgan din **Grozeşti**, cu fraţii şi feciorii lui, vând lui Mârza şi femeii lui Tudora „poiana din groapa de la Răiuţ, adică de pe **Şindilari**, cumpărată de la Andronache brat (frate) Hilohi, din care Mârza, cumpărătorul, se trag până astăzi răzeşii de la **Şindilari**”[928].

1688, iunie 8: Constantin Cantemir voievod cumpără, pentru înzestrarea mănăstirii Mera, de răzeşii din **Odobeşti** şi din **Grozăşti**, anume Ioan Căpătan cel

[927] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 653, 654
[928] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 40, p. 26

bătrân, Ion vornicul, fiul său şi Ştefan Ciocănel, Ion Cornea, Bile Birtoc, Flore Băcioae, Ioan Vierea, Ioan nepot Moţocesăi, Mârza, Toader a Stanii, Ciudin, Ionaşcu şi preotul Ionaşcu, preotul Pricopie, Gligorii a Cetinii, Constandin fratele lui Ciudin, preotul Irimia feciorul Pârlei, Maftei, Agapie, Măria, Sălevăstru, Toader a Bobolatei „şi alţii, toţi câţi avem moşie împreună… ale noastre drepte ocini şi moşii, care, măsurate cu falcea, din gura Arvii, până în gura Reghiului, au 41 de fălci şi 4 prăjini… şi au rămas nealese 5 fălci ele lui Ioan Spăneiu, 5 fălci ale lui Ştefan Ciocănel, 5 fălci ale lui Ioan Cornea, 5 fălci ale Bilei, 2 fălci ale Florii Băcioae, 5 fălci pol ale lui Ioan Viiere, o falce pol şi 8 prăjini ale lui Ioan nepot Moţocesăi, 1 fălci a Tobâlei, 16 fălci pol ale popii Ionaşcu, o jumătate de falce a Măriei, 8 fălci ale lui Grigori Cetinei, 4 fălci ale lui Constantin, ale lui Lepădat şi ale lui Vasile, de la Onţa, 35 fălci pol ale lui Ion Căpătan, 3 fălci şi 72 prăjini ale lui Toader Bobolatei, Ioan Corne şi Toader a Stanei, 2 fălci şi 32 prăjini ale lui Toader Stan, o falce şi 8 prăjini ale Târlei, 8 fălci şi 62 prăjini ale lui Mafteiu şi ale lui Agapie, 3 fălci ale lui Sălevăstru şi călugărul Ciubuş, care fac peste tot 150 fălci. / Aceste toate le-am vândut luminatului domnului nostru Ioan Constandin Vodă, pe bani gata, câte un zlot falcea”[929].

1717: Crucean, feciorul lui Drăghici din Vrancea, ginerele lui Ion Bourel, vinde lui Niculai negustorul şi jupânesei Ştefanca, drept 15 lei bătuţi, „un pogon de vii păragină, care vie este în **Grozeşti**, între viile dumisale, pe lângă o paragină ce-a cumpărat-o dumnealui de la o

---

[929] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 63, p. 37

cumnată a mea, anume Măria, ce-a ţinut-o fratele meu Lupul”[930].

1774, iunie 26: Satul **Grozăştii**, ţinutul Putnii, ocolul Milcovului de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[931], avea **toată suma caselor 39**. Scădere rufeturi 32: 22 scutelnici, 2 mazili, 2 nevolnici, 5 slujitori, 1 poștaș la Șândilari. Rămân birnici 7. / **Rufeturi**: Enache fiul baciului, vier spătarului Enăcachi Milu / Ioniță, baciul, vier mănăstirii Neamțului / Vasile al lui Berilă, vier la fel / Ion Izman, vier la fel / Cozma, vier la fel / Ion Stanbolă, vier Iancului, vătav de aprozi / Grigoraș Furtună, vier visternicesei Nastasâicăi / Ion Cheptu, vier dumnealui vel vistiernicului / Gheorghe Coti, vier la fel / Neculai fiu lui Vâsâian, scutelnic slugerului Dumitrache al lui Șandre / Stan, muntean, vier dumnealui banului Ștefan Sturza / Ionașco Papuc, vier Mitropolitului / Andoni, vier la fel / Necula, vier la fel / Ranita, vier la fel / Hira, vier la fel / Ioniță Bou, vier mănăstirii Dancul / Ioniță Surdul, vier la fel / Șerban, vier la fel / Ioniță Cheptu, vier la fel / Necula, vier la fel / Nechifor, morar, vier la fel / Costantin, muntean, vier la fel / Caiotă Plămădeț, cu dajde la negustorii din Eș / Iordache Băeș, ruptaș / Avram, tăbăcar, nevolnic / Apostol, poștaș de Șândilari / Ioniță Pascal, slujitor de Focșani / Costantin Dârda, slujitor / Dumitrașco Florica, slujitor / Dumitrașco, prisăcar, slujitor / Dobre, slujitor. // **Birnici** (bejenari ce i-a arătat Ion Avram)**:** Gheorghiță, muntean / Negul, muntean / Ștefan fiul lui Iftinie, muntean / Lupul,

---

[930] Sava, Aurel V, *Documente Putnene*, I, *Vrancea / Odobeşti-Câmpuri*, Focşani 1926, doc. 94, p. 62

[931] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 323

muntean / Mihălache Şcopu, muntean / Dan, muntean / Pascul, muntean.

GROZEŞTI

(comuna Grozeşti, Orhei, Moldova).

1636, august 12: Zapisul lui Neamiul vornic şi al boierilor „prilejiţi la acest hotar”, Gheorghe Roşca şi Strătulat vornic de gloată, trimisul lui Vasile Lupu voievod să stâlpească, după semnele din uric, moşia lui Dumitru Buhuş, de la **Bohotin**. „Şi oameni care au fost, anume Toma prisăcarul Hăbăşascăi, Toader Păşco de **Coropceni** (comuna Ciorteşti, Iaşi), Rusul, Pavăl şi Bălan de **Cozmeşti** (comuna Cozmeşti, Iaşi), Ifrim de la prisaca căminarului, Gligorie Budzea vânătorul, Macovei, Blaca şi Simon – vânători, Pătraşco Mândzul, Tărnovschi, Ionaşci Vlădiceanul, Ion şi Vicol de **Oneşti** (Unceşti, comuna Zăpodeni, Vaslui), Vicol şi Râşco de **Băneşti** (Buneşti, comuna Buneşti-Avereşti, Vaslui), Andonie, Gavril, Necoară, Gligorie şi Andronic de **Grozeşti** (comuna Grozeşti, ţinutul Iaşi), Hilip de **Poponeţi** (sat în braniştea Bohotin, Iaşi), Ştefan Faurul şi Trofin de **Trăisteni** (?), Simion de **Ţoţorea** (Ţuţora, comuna Ţuţora, Iaşi), Ursul, Zbiroae, Toader şi Ipatie de **Slobodzia** (Slobozia Zberoaei sau Zberoaia, comuna Bălăureşti, raionul Nisiporeni, Moldova), au arătat pe unde au fost semnele uricului… şi dintr-acele semne, mai este loc de branişte de hotarul Măriei Domniei Tale, până la hotarul **Podolenilor** (de Sus şi de Jos, comuna Cozmeşti,

Iaşi) şi până unde le spune hotarul Bohotin… Şi s-au ales dinte aceşti oameni Toma cel bătrân de la prisaca Hăbăşascăi, Toader Paşco cel bătrân de Coropceni, Rusul din Cozmeşti, Ifrim cel bătrân de la prisaca căăminarului, Gligorie Budzea şi Macovei – vânătorii, care au zis, cu sufletele lor, că ajunge hotarul Podolenilor până în zarea Dealului Bohotinului; mai jos nu se coboară… Iar cum s-au jeluit Podolenii înaintea Domniei Tale, n-a fost luat vistiernicul Buhuş nimic din hotarul Podolenilor, numai cât au scris în uric"[932].

1646, iunie 1: Gligorie Cornea, feciorul Cornii pivnicerul, schimbă o moşie cu spătarul Dumitru Buhuş, căruia îi dă „un loc de prisacă, între Prut şi între Jijia, scriind semnele acestui loc de prisacă, din capul Micşinelor, din sus, pe drumul cel mare în jos, până unde dă valea Tulburei în Prut, la Groapa Lupului, unde se cheamă **Colţul Cornei** (sat, comuna Grozeşti, Orhei)… şi partea mea de ocină din satul **Frăsineni** (azi Frăsuleni, comuna Victoria, Iaşi), peste Prut, împotriva acelui loc de prisacă, unde se cheamă Gura Cornii. Iar dumnealui, Dumitru Buhuş spătarul, mi-a dat toată partea dumisale din satul **Prisăcani** (comuna Flămânzi, Botoşani) pe Miletin, sub Codru… Şi această tocmeală s-a făcut dinaintea jupânului Iacob, ce-a fost pârcălab de Cotnari şi dinaintea şoltuzului cu 12 pârgari şi a toţi orăşenii din târgul **Cotnari**"[933].

1774, iunie 5: Satul **Grozeştii**, ţinutul Orhei-Lăpuşna, ocolul Prutului, după recensământul lui Rumean-

---

[932] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 476, pp. 535, 536

[933] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 386, p. 329

țev[934], avea **toată suma caselor 83**. Scădere rufeturi 13: 1 mazil, 2 diaconi, 1 călugăr, 1 călăraș de Țarigrad, 8 femei sărace. Rămân birnici 70. / **Birnici:** Vasile Petru / Gheorghe Balmuș / Ștefan Ion / Ion Enache / Nistor Balmuș / Chirică Ciubeică / Savin Balmuș / Gheorghe Macsin / Ștefan Bădac / Dumitrașco Balmuș / Pascal Balmuș / Apostol a Parfenesii / Ion fiul Gheorghițoai / Ifrosi Chirică / Ștefan Ulian / Chiriac fiul lui Iftimi / Gheorghe Vameș / Ionel Alecsandru / Andrii fiul Anii / Gavril Grigoraș / Grigoraș Bădănău / Ion Frimu, vornic / Toader Cozonac / Timofti, butnar / Gheorghe Banga / Dumitrașco, dogar / Hortolomeiu fiul lui Pătrașco / Ioniță Bouroș / Ignat / Andrii Foamete / Cârste Gore / Postică / Mihălache Bouroș / Antohi Chirică / Paraschiv Bouroș / Tănase Strătulat / Toderașco Giurge / Toderașco Tănasă / Ștefan, butnar / Dumitrașco Flore / Simion Drăgan / Proca Vasile / Năstase fiul lui Duțul / Andronachi / Dumitrașco Scumpul / Sandul Parcan / Gheorghi Laiul / Petre Strate / Vasile, cibotar / Ion Gârle / Nicolai, scăfar / Toader Cergă / Ion fiul lui Duțul / Nicolai Langa / Antohi Popârțac / Năstase Schin / Gheorghe Vasilică / Gheorghe, muntean / Mihai a lui Sămilachi / Ion Scumpul / Apostul Ranga / Vasile, muntean / Toader Chișcăbabă / Apostul Nacul / Toderașco Zota / Vasilache Zota / Luca Bârsul / Chirică Chiroșcă / Ion fiul lui Crangă / Iosip, jidov. // **Rufeturi:** Sămilachi, mazil / Ion, diacon / Ion, diacon, la fel / Lupul, călugăr / Ion Brătilă, călăraș de Țarigrad / Catrina, săracă / Sanda, săracă / Paraschiva, săracă / Dochița, săracă / Sanda, săracă / Irina, săracă / Anița, săracă / Safta, săracă.

---

934 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 443, 444

1904: „**Grozeşti**, sat în judeţul Chişinău, pe malul Prutului, la gura văii Beriasa. Pe colina de peste Beriasa, spre sud-est, sunt trei movile, care poartă numele, în popor, de Catanoaia. Aparţine volostiei Zbiroaia. Are 173 case, locuitori răzeşi români, care posedă 505 deseatini pământ. Satul mai poartă şi numele de Coluneşti. Are o şcoală elementară, unde se învaţă ruseşte"[935].

GROZINŢI

(sau Grozăniţa, raionul Hotin, Ucraina).

1626, februarie 7: Întărit de Miron Barnovschi lui Gavrilaş, pârcălab de Hotin, care primeşte uric pentru „un sat, anume **Iucşenii** (Lisaura, în Bucovina), pe râul Suceava, cu loc de iaz şi cu hotar peste apa Sucevei… alt sat, anume **Grozenţii**, ce este în ţinutul Hotin, cu iaz de moară, care sat a fost drept de cumpărătură al unchiului nostru, Simion Stroici vistiernic, de la Ivanco, diac leşesc, pentru 20.000 aspri"[936].

1770-1772: Satul **Grozăniţa**, ţinutul Hotinului, ocolul de Sus, avea, după recensământul lui Rumeanţev[937], **toată suma caselor: 36**. Scădere rufeturi 1: 1 popă. Rămân birnici 35. / **Birnicii**: Chiriac sin (fiu) lui /

---

[935] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 106

[936] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 20, pp. 29, 30

[937] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 124

Ioniţă Crâste / Grigoraş sin Ignat / Petre Robilici / Vasile sin Iacob / Vasile Lungul / Ion sin Ştefan / Fodor, rus / Vasile Ignat / Dumitru sin dascălului / Toader Ignat / Gavril, rus / Fodor Mraciuc / Mihail, butnariul / Ion, butnariul / Mihalache, vornic / Vasile Vicol / Grigoraş Moise / Nicolae Moise / Mihai / George Holiş / Vasile Hladchi / Ion Hladchi / Mihai Hladchi / Ştefan Huţul / Ilieş Cosovan / Goraş Ţihaischii / Toader Cerlene / Ion Cerlene / Hrior zet (ginere) lui Timofti / Mihai, vătăman / Petre, rus / Iure, butnariul / Ion, crâşmariul / Mihai Zaeţ. // **Rufeturi**: Popa Simion.

1904: „**Grozinţi**, sat în judeţul Hotin, centrul volostei cu acelaşi nume, aşezat aproape de satul Colincăuţi, la izvoarele râuleţului Săncăuţul. Are 381 case, cu o populaţie de 2.631 suflete, români, ruşi şi ruteni; biserică; şcoală de băieţi, frecventată de 62 elevi, din 328 în vârstă de şcoală; 620 vite mari”[938].

GRUBĂNEŞTI

(comuna Hănăşenii Noi, raionul Leova, Moldova).

1638, aprilie 9: Movila Sava călugăr şi fiul său Gheorghe dau mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi „jumătate de sat, anume **Drăguşeni** (comuna Vetrişoara, Vaslui) pe Prut, în ţinutul Fălciului, împotriva **Grubăneştilor** (comuna Hănăşenii Noi, raionul Leova, Moldova), pentru

[938] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 106

sufletele lor şi ale părinţilor”[939].

GRUBNA

(Hrobnea, azi Grubna, comuna Grubna, raionul Sotireni, Ucraina).

1635, octombrie 18: Zapisul fraţilor Toader, Dumitru, Irina şi Anna, feciorii lui Gherman, nepoţii Nichitii, strănepoţii Săcuianului, în care mărturisesc că au vândut „o selişte de sat, din moşia ce ni s-a venit după împărţeală, parte dinspre alţi fraţi, anume **Hrobnea** (azi Grubna, comuna Grubna, raionul Sotireni, Ucraina), în ţinutul Hotinului, cu locuri de heleşteie, şi de mori, şi cu pomet… pârcălabului Constantin Stârce, drept 500 taleri bătuţi”[940].

1639, septembrie 1: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Constantin Stârce, „ca să stăpânească satul **Hrubna** (azi Grubna, comuna Grubna, raionul Sotireni, Ucraina), după hotarele vechi”[941].

1904: „**Grubna**, sat în judeţul Hotin, volosti Briceni, aşezat aproape de linia căii ferate Ocniţa-Noua Suliţă, la 6 km de staţia Ianăuţi, în mijlocul pădurii, aproape de izvoarele râuleţului Lopatnicul. Are 217 case, cu o

---

[939] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 309, p. 306

[940] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 255, p. 298

[941] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 208, p. 215

populaţie de 1.099 suflete de starobreadţi (muscali schismatici); 498 vite mari. Sunt multe livezi cu pruni şi grădini cu pomi”[942].

GRUMĂZENI

(raionul Edineţ, Moldova).

1638, august 20: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Vasile Vartic, feciorul lui Gavril Vartic, în baza ispisoacelor de împărţeală, „după cum a împărţit tatăl său, Gavril Vartic, şi cu frate-său Lupul Vartic, şi cu sora Anisia; şi i-au venit atunci, în partea tătâne-său, trei sate, anume: **Cârsteştii** (azi Kerstenţi, raionul Hotin, Ucraina) şi **Grumăzenii** (raionul Edineţ, Moldova), în ţinutul Hotinului, însă Grumăzenii pe Vilia cea Mare, şi satul Măletinţii (Bucovina), în ţinutul Cernăuţilor”[943].

GRUMĂZEŞTI

(lângă Beneşti, comuna Tanacu, Vaslui).

1613, martie 4: Zapis de mărturie de la Andrieş şoltuzul şi 12 pârgari din **târgul Vasluiului**, Ionaşco Peaicul, Dumitru uricar, Ionaşco vatav de hânsari, Petre

---

[942] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 106

[943] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 444, pp. 422, 423

Goagă din **Pârtanoşi**, Petriman visternicel de acolo, Epatie ot **Mărăşei**, popa Gligore din **Popşori**, Pătraşco Măreiai, Ionaşco, Stoica Muntean şi Anton din **târgul Vasluiului**, în care mărturisesc cum au venit Simion Crasnăş, fiul Măricăi, nepot Giurgei Crasnăş, şi a vândut din jumătate de sat **Grumăzeşti**, jumătate, şi din jumătate de sat **Fauri**, iarăşi jumătate, cu loc de moară în apa Vasluiului, dumisale lui Voico marele logofăt, pentru 150 taleri de argint"[944].

1620, iulie 27: Întărit de Gaşpar voievod lui Petru Cehan, care cumpără de la Vasile Bogza fost comis, cu 100 taleri bătuţi şi un cal bun, „a patra parte din ambele sate **Făurei** şi **Grumăzeşti**, ce-s la apa Vasluiului, cu vaduri de moară în ambele sate… ce-i este lui Vasile Bogza cumpărătură de la cumnatul lui Ghidion, fiul lui Voico logofătul, iar lui Voico logofăt îi este cumpărătură de Simion Crasneş"[945].

1620, august 10: Busca, Loghina şi Vasile, feciorii Bozei logofăt, vând lui Petru Cehan, „drept un cal bun, 2 vaci şi 70 taleri bani gata… a lor dreaptă ocină **Nerăii**, în ţinutul Vasluiului, cu vad de moară în Vaslui… dinaintea popii Vasile ot **Fereşti**, preotul Costin ot **Băliţeni**, preotul Gheorghiţă sin (fiu) Rozojanul, preot Ion Munteanul şi preot Panhilie ot **Grumăzeşti** şi dinaintea a mulţi oameni buni"[946].

---

944 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. XX, Iaşi 1928, pp. 205-207

945 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 27, 28

946 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, pp. 31, 32

1625, noiembrie 25: Zapisul jupânesei Loghina, fata Bogzii, şi a jupânesei Necşii în care mărturisesc „cum au vândut o ocină din sat **Duşeşti** (lângă Codăeşti şi Movila lui Burcel, Vaslui), însă partea mea, ce mi se va cădea, unchiului meu, lui Dumitru Purcel ot Duşeşti”. Martori: „Ion Munteanul, Păntelei, Gligori, Pamfilie ot **Grumăzeşti** (lângă Beneşti, Vaslui), Butmaş pitar ot **Soleşti** (comuna Soleşti, Vaslui), Costea de **Todireşti** (sat pe Vaslui, judeţul Vaslui) şi Medelin de Duşeşti”[947].

1628, septembrie 1: Întărit de Miron Barnovschi voievod marelui clucer Ionaşco Cujbă, după o pâră la Divan, depusă de Gavrilaş şi Antimia, fiii lui Gligorcea, şi de la verii lor Dumitraşco şi Solomon, fiii Măriicăi, toţi nepoţii lui Nicoară Liciul, „pentru jumătate din satul **Cârsteştii**, ce este pe Moldova, în ţinutul Sucevei, spunând că le este dreaptă ocină şi dedină şi le face mare asuprire şi le stăpâneşte ocina… Ionaşco clucer a arătat înaintea noastră un ispisoc de la Simion Moghila voievod, că a avut pâră atunci cneaghina lui Golăi logofăt cu nepoţii lui Nicoară Liciul şi ai lui Romăşcel pentru nişte bani ce a dat panul ei, Golăi logofăt, bunicului lor, Nicoară Liciul, şi lui Romăşcel. Şi puseră ei zălog două sate, **Faurii** şi **Grumăzeştii**, ce sunt în ţinutul Vasluiului, şi cu acei bani şi-au cumpărat nişte robi de la tătari. Apoi s-a aflat că n-au nici o treabă cu acele sate şi s-au luat de la Golăi logofăt şi au rămas nepoţii lui Nicoară Liciul şi ai lui Romăşcel să-i plătească acei bani. Iar alte rude ale lor şi-au plătit partea, iar dintre nepoţii lui Liciul nu s-a aflat nimeni să plătească, ci numai a a dat boierului nostru mai sus-zis, Ionaşco Cujbă clucer, 120 ughi galbeni, pentru că

[947] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 388, p. 452

cneaghina lui, Stana, a fost nepoată lui Nicoară Liciul. / La aceasta, domnia mea şi cu sfatul nostru i-am judecat după legea ţării şi am aflat ca, deoarece n-a avut Cujbă clucer copii cu cneaghina lui Stana, să-i întoarcă nepoţii lui Liciul banii mai sus-scrişi, 120 ughi galbeni, şi de asemenea 363 ughi bani buni pentru aşezările de a făcut acolo, iazuri şi mori, şi berării şi sladniţe, şi vecini, şi prisacă, şi 13 case, pe care le-a preţuit Cehan mare pitar cu oameni buni şi să-şi stăpânească dedina. Iar nepoţii lui Nicoară Liciul, dacă au văzut că le vine să întoarcă atâţia bani, nu s-au apucat să întoarcă, ci s-au tocmit cu boierul nostru şi i-au vândut această jumătate din satul Cârsteşti, pentru 280 taleri bătuţi”[948].

1643, aprilie 28: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Apostol Cehan. Care cumpără, cu „trei cai, două vaci cu viţei, 20 ughi (ducaţi ungureşti) şi 14 stupi”, de la Vasile Bolişor, în temeiul unui zapis de mărturie de la preotul Vasile, Toma, Dănăilă, Toader Pleşca, Vasile Cotea şi Necula din **Iveşti** (comuna Iveşti, Vaslui), „dreptele sale ocini din satul **Măreţei** (comuna Tanacu, Vaslui), din **Poeneşti** (comuna Poieneşti, Vaslui), din **Grumădzeşti** (comuna Tanacu, Vaslui), din **Fauri** (comuna Vutcani, Vaslui), din **Prigorceni** (comuna Văleni, Vaslui), din **Tăcmăneşti** (comuna Ştefan cel Mare, Vaslui), din **Petreşti** (comuna Văleni, Vaslui) şi din **Băileşti** (comuna Poieneşti, Vaslui)… / Şi la acestea, întărim lui Apostol Cehan şi altă parte din satul Prigorceni, cumpăra-

---

948 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 397, pp. 543, 546

tă de la Loghina, fiica lui Bogze logofăt, şi de la fiul ei Orăş"[949].

GRUMĂZEŞTI

(lângă Bălţăteşti, Neamţ).

1774, iunie: Satele **Grumăzeşti**, ţinutul Neamţului, ocolul de Sus, după recensământul lui Rumeanţev[950], aveau **toată suma caselor 104**. Scădere rufeturi 7: 7 popi. Rămân birnici 97. / **Birnici**: Ştefan Dudan / Toader sin (fiul) lui / Toader a Savii / Ion Dârţul / Ilie Iledi / Vasile Săvuna / Vasile Dudan / Grigori Mirăuţă / Sava, butnar / Ursul Mirăuţă / Ion Mirăuţă / Ştefan Mirăuţă / Tudosă, cojocar / Ion a popii / Toader Coifas / Ion Botezatu / Simion Cucul / Gheorghi, porcar / Vasile Botezatu / Vasile, vornic / Simion, răcar / Grigori, butnar / Vasile Bogos / Solomon Arseni / Timofti Andoni / Ilie Ciocârlan / Toader Apostol / Ion Ciocârlan / Ştefan Rădianu / Manole, muntean / Dumitru Păcălău / Ursachi Păcălău / Apostol fiul lui Apostol / Ioniţă fiul lui Iftimii / Ion Mâgă / Grigori Arseni / Vârlan Apostol / Ion Mătasă / Simion Cucul / Mihălachi Mătasă / Savin Răvar / Ioniţă Mătasă / Ion Crăciun / Sava Ilieş / Ion Ilieş / Grigoraş fiul Anisii / Gheorghi fiul călugărului / Ion Mătasă / Pavăl Arseni / Grigoraş Arseni / Ion fiul lui Arseni / Vasile fiul popii /

---

[949] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 83, p. 89, 90

[950] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, pp. 7, 8

Ursul Cucul / Ion Cucul / Vasile Cucul / Toader Bogos / Costantin Păcălău / Grigoraş Cucul / Vasile Iftimii / Ion Bogos / Vasile Vârtu / Ştefan Spataru / Stratu Cucul / Grigori, mătăsar / Luca Codrianu / Ştefan Corugă / Gavril Corugă / Vasile Corugă / Stahi Corugă / Gheorghe, păscar / Toader Marcu / Simion Hulpe / Ion fiul lui Timofti / Vasile, ungurian / Acsănti Trohin / Ilie zet (ginere) lui Neculai /Radu, bârsanu / Neculai Frumuşel / Zaharia fiul lui Miron / Gheorghi brat (frate) lui Frumuşel / Pătraşco, muntean / Gavril, muntean / Radu, muntean / Nedelcu, muntean / Ion, rotar / Toader fiul lui Neculai Cucoş / Sava Cuda / Ioniţă fiul lui Grigori Cucoş / Andrei / Savin Cucoş / Hilip / Ion, văcar / Grigori / Sandul frate popii Manei / Nastasia cu holtei. // **Rufeturi:** Popa Gheorghi / Popa Vasile / Popa Simion / Diaconul Toader / Diaconul Dumitrache / Diaconul Grigori / Diaconul Grigoraş.

1900: „**Grumăzeşti**, comună rurală, aşezată în partea dinspre mijloc și sud a plășii de Sus-Mijlocul, judeţul Neamţ, străbătută, în direcţiunea vest-est, de o șiră de dealuri, ce formează prelungirea munților din Crăcă-oani și Văraticul… Este formată din cătunele: Curecheşti, Hotărăni, Grumăzești, Joseni, Suseni, Văleni şi Hiza, cu o populaţiune de 330 familii sau 1.654 suflete: 806 bărbaţi și 848 femei; 939 necăsătoriţi, 614 căsătoriţi, 98 văduvi, 2 divorțaţi, 28 nevolnici (socotindu-se în numărul acesta şi cei ce locuiesc în trupurile: Arsinești, Mărcești, Ruseni și Urşi). Ştiu carte 50 de persoane. Din numărul total al locuitorilor împroprietăriți în 1864, sunt astăzi: 92 care stăpânesc înşişi locurile lor; 129 ca urmași; 6 locuri au fost părăsite şi ocupate de alţii; 14 sunt care, deşi cultivatori de pământ, nu au nici un fel de proprietate,

precum nici putinţa de a moşteni după urma părinţilor lor legiuiţi. Locuitorii se ocupă cu agricultura, care se face pe o întindere de 1.755 hectare 62 ari. Imașul are o întindere de 35 hectare 75 ari, nutrind 2.681 capete de vite. În comună se aflǎ: 3 biserici, cu 4 preoți şi 6 dascăli; 1 școală, condusă de un învățător, plătit de stat, 1 moară; 1 fierărie. Sunt 297 contribuabili. / **Grumăzeşti**, sat în comuna Grumăzești, sub culmile dealului cu același nume, la 27 km de oraşul Piatra. Are o întindere de vreo 380 hectare, cu o populaţiune de 90 familii sau 320 suflete, din care 4 familii de evrei. Sunt 52 contribuabili. Vite sunt: 84 boi, 50 vaci, 560 oi, 19 cai, 29 porci și 87 junci”[951].

GRUMEZOAIA

(fost Ochiteşti, Ochinteşti, Grumăzoaea, Grumezeni, Grumăzeşti pe Ialan, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1445, august 11: Întărit de Ştefan voievod, lui Toader Gănescul, care primeşte uric pentru „pe Ialan, un sat, anume unde a fost socrul său, popa Oană, la... Tutova, unde este Vlad, fiul lui Oană, şi, la obârşia Ialanului... unde a întemeiat Toma, socrul său. Şi de asemenea, au venit înaintea noastră Stan posadnic, cu copiii săi, şi a vândut panului nostru, Toader Gănescul,

951 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 658

un sat, anume **Grumăzeşti**... 60 de zloţi"[952]. Hotarele, cele vechi, folosite din veac.

1490, ianuarie 18: Întărit de Ştefan voievod Negritei, fata popii Oanii, care primeşte uric pentru „satul Ochiteştii, unde a fost Toma Ochit, deasupra Elanului"[953].

1638, noiembrie 1: Ignat herie căpitanul vinde sulgerului Strătulat, drept 10 taleri bătuţi, „un loc de prisacă şi prisaca făcută, şi casă în prisacă, şi pomăt cu loc împrejur cât se cade unei prisăci, la **Grumădzeni** (Grumezoaia, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), în pădure, ce mi-a fost mie cumpărătură de la Simion, feciorul lui Ionaşco Sprânceană"[954].

1639, aprilie 3: Vasile, feciorul lui Dieniş, vinde sulgerului Strătulat, drept 14 galbeni, partea sa „din sat din **Plopeni** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) şi din **Grumăzoaia** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), din jumătate de bătrân, jumătate"[955].

1642: Căpitanul Ignat Herie vinde lui Vasile Strătulat sulgerul, pentru 20 taleri, „un loc de prisacă şi prisaca făcută, şi casă în prisacă, şi pomet, şi cu loc împrejur cât se cade unei prisăci, la **Grumăseni**, în pădure, ce mi-a fost mie cumpărătură de la Simion, feciorul lui Sprânceană"[956].

---

[952] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 257, pp. 363, 364
[953] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 64, p. 120
[954] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 497, p. 463
[955] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 82, p. 79
[956] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 47, 48

1648, mai 1: Simion Codău, feciorul Ţigancei, nepotul Ilei lui Grumazu, vinde lui Vasile, fratele Strătulătoi, pentru 8 galbeni şi 1 leu, „dintr-un bătrân, a treia parte din satul **Grumăzeani**… dinaintea popii Gheorghe, Ionăşcooe, Blândă, Ionaşco Meldea, Gligorie Bolăndău, Ilie ciubotarul, Gligorie Coteală şi Arion de Hurdugi"[957].

1650, septembrie 12: Porunca dată de Vasile Lupu voievod căpitanului Macarie, după ce „s-a jeluit Vasile Strătulat, zicând că are două părţi de ocină la satul **Grumăzoaia** şi-au mers nişte oameni de-au cosit părţile lui. / Pentru aceea, tu să alegi acele două părţi de ocină, din fânaţ şi din tot locul, şi ce fân se va afla cosit pe părţile lui să aibă a-l opri, să fie pe seama lui Vasile, şi cui va părea cu strâmbul să vină de faţă"[958].

1650: Vasile Strătulat vinde lui Enache Penişoară, ginerele agăi Strătulat, drept 8 galbeni şi un leu, „a treia parte dintr-un bătrân din satul **Grumăzoe**, parte ce am cumpărat de la Simion Codău, nepot fetei lui Grumazu"[959].

1691, iulie 20: Ispisoc de judecată de la Constantin Cantemir voievod, după ce „s-au pârât Mihalachi Penişoară cu Gliginco şi Tohilaz, zicând Mihalache cum are şi el moşie în satul **Grumăzoaea**, care moşie îi este lui danie de la Vasile, fratele Strătulătoae, care i-a fost lui Vasile cumpărătură de la Simion Codău, feciorul Ţigancei, nepot lui Ilie Grumazu, precum ne-a arătat zapis

---

[957] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 51, 52

[958] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, pp. 43, 44

[959] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. III, Iaşi 1907, p. 46

de danie de la Vasile şi alt zapis, de cumpărătură lui Vasile, de la Simion Codău. Şi a ţinut această moşie şi tată-său, până a fost viu, iar acum s-au sculat Gliginco şi Tohilat şi-l scoate din moşia aceea afară pe Mihălache. / Deci domnia mea am trimis pe Lupul Costache mare medelnicer şi pe Tănasă ce a fost armaş, de au strâns oameni buni, ca să mărturisească cu sufletele lor precum a ţinut tatăl lui Mihălache acea moşie şi a ţinut-o şi el, iar neavând Mihălache martori, să jure Glicinco şi cu Tohilat, cu 24 de oameni, la sfânta biserică, cum n-au ţinut tatăl lui Mihălache Penişoară, nici el acea moşie, şi cum n-a avut moşie Vasile, fratele Trătutătoae, care a dăruit acea moşie, şi cum n-a avut moşie Simion Codău, care a vândut-o lui Vasile… şi după ce vor jura în acest chip, va ieşi Mihălache din moşia aceea afară; deci ei oameni să jure într-acest chip n-au găsit… iar Mihălache ne-a arătat o mărturie, încredinţată de boieri şi megieşi de acolo, mărturisind ei cu sufletele lor precum Enache Penişoară, tatăl lui Mihălache, tot a ţinut acea moşie… / deci domnia mea… am dat rămas pe Glicinco şi pe Tohilat”[960].

1900: „**Grumăzoaia**, comună rurală în partea de nord a plăşii Mijlocul, judeţul Fălciu, mărginită, la est, de comuna Urlaţi; la vest, de comunele Hoceni și Şişcani; la sud, de comuna Hurdugi, şi la nord, de comuna Creţeşti; e udată, în lung, de pârâul Grumăzoaia. Este formată din satul Grumăzoaia, aşezat pe valea pârâului cu același nume. Satul e împărţit în mahalaua de sus şi de jos. În vechime s-a numit Plopeni (Plopeni era sat distinct, din megieşie; practic, de aici încep fabulaţiile, prin invenţii de tip legendă sau prin interpretarea voit greşită a măr-

[960] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. V, Iaşi 1908, pp. 337-339

turiilor documentare, reproduse în rândurile de mai sus – n. n.), şi se zice că ar fi fost așezat mai în jos de unde se află astăzi. Numirea de Grumăzoaia i s-ar fi dat după numele unui vechi răzeș, Andrei Grumază (din 11 august 1445, până în 1 noiembrie 1638, când este menţionat sub numele de Grumăseni, odată cu satul Plopeni, Grumăzoaia sau Grumăzeşti aparţinuse lui Simion, feciorul lui Ionaşco Sprânceană; nici un document nu îl menţionează pe Andrei Grumază – n. n.). După documente se dovedeşte că această moșie a fost dată, de către Ștefan cel Mare unui oștean, numit Stan Posatnicul (care vinde satul în 11 august 1445, deci de vremea lui Ştefan al II-lea – n. n.). Întărit de Ştefan voievod, lui Toader Gănescul, în urma unei vitejii desfășurată într-un război. Acesta, sau pentru că nu avea copii (avea, deci vindea împreună cu feciorii săi – n. n.), sau că pământul era ieftin pe atunci, a vândut-o unuia Toader Gănescu (în 11 august 1445, Grumădzeşti era întărit de Ştefan (al II-lea) voievod lui Toader Gănescul – n. n.), cu 60 zloți tătărăști. Gănescu a avut un singur fiu, pe Frone. Frone a avut trei copii de partea bărbătească, pe Tochilat, Tănase şi Gligincu, şi o fată, pe Savina, cărora le-a împărțit moşia în 4 părți (informaţii neconfirmate de vreun document – n. n.). Unul dintre urmași, Gligincu, se zice că a fost slujbaş la un Cantemir (confuzie, ispisocul de la Cantemir vodă având alt subiect – n. n.). Acelui Cantemir furându-i-se un cal de către Gligincu, i-a luat drept despăgubire pentru prețul calului, 355 stâjeni din moşie. Acest pămint este dezlipit și astăzi de Grumăzoaia, şi alipit de moșia Urlaţi, sub numirea de Gura Văii sau Plopeni, cum se numea și atunci. Teritoriul comunei are o suprafață cam de 1.400 hectare, din care 110 hectare vie, 572 hectare pădure, iar

restul loc de cultură şi imaş. Populaţia comunei este de 421 familii sau 1.353 suflete, din care 260 contribuabili. Locuitorii sunt răzeși vechi, Are: 2 biserici, una făcută la 1817 şi a doua, la 1824, deservite de 2 preoţi și 4 dascăli; o şcoală, înfiinţată la 1865, frecventată de 30 elevi. În partea de nord a satului se află o biserică numită Mănăstirea. Se zice că, în vechime, a servit ca schit de călugări ruși. Se găsesc aci mai multe cărți în limba slavonă. Biserica e făcută din lemn de stejar și a fost reparată de mai multe ori. Serviciul divin se face de 3-4 ori pe an de către preoţii din sat”[961].

GRUŞEVIŢA

(Hruşovăţ, azi Gruşeviţa, comuna Babin,
raionul Chelmenţi, Ucraina).

1645, iulie 17: Carte de împuternicire, dată de Vasile Lupu voievod lui Vasilie diaconului din **Slobodzie** (lângă Stânca, Botoşani) ot **Ştefăneşti** (comuna Ştefăneşti, Botoşani), „să fie tare şi puternic a ţine şi a apăra ale sale drepte ocini şi moşie de sat din **Liveni** (comuna Manoleasa, Botoşani), a treia parte, şi din satul **Hruşovăţ** (Gruşeviţa, comuna Babin, raionul Chelmenţi, Ucraina) ce i se va alege partea din vatra satului, din fânaţe şi cu tot venitul”[962].

---

[961] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 658, 659

[962] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVIII, Bucureşti 2006, doc. 134, p. 110

GUGEA

(Odaia Gugii, azi Gugea, Iaşi; „împreună cu satele Făcuţi, Sârca, Valea Oilor şi Gugea formează comuna Bălţaţi… Se megieşeşte, la răsărit, cu Mădârjaci, la miazănoapte cu Valea Oilor şi Gugea, la apus cu Prigorcenii şi la miazăzi cu Goeştii şi Lunganii”[963]).

1635, august 29: Printre martorii lui Neniul vornic, care cumpără „o parte din moşia **Băloşeani**”, se numără „şi Gugea din **Goeşti**”[964].

1673, iunie 8: Chiriac fost ceaşnic şi femeia lui Safta dăruiesc lui Gligori Hăbăşăscul „o bucată de loc din **Odaia Gugii**, care-l am eu danie de la femeia mea Alecsandra, ce a răposat, fata lui Gligorie Ureche, ce este la Cârligătură, pe apa Bahlueţului, din Bahlueţ pe lângă hotarul **Bălţaţilor**, pe drumuşor, până în drumul ce mare şi pe drumul cel mare în sus, pe drum, până unde se întţmpină cu hotarul Prigoreanilor”[965].

1725, iulie **2**: Mărturie hotarnică despre moşia **Odaia Gugii** a lui Ion Neculce, „zicând dumnealui hatmanul Ion Neculce cum că merge matca cea bătrână a Bahlueţului, pe sub dealul dinspre **Albeşti** şi dinspre **Scorţăşti**, arătând şi pietre de hotar lângă acea matcă, pe sub deal, în capul hotarului din sus este piatră pusă, încă

---

963 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 38
964 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An III, Fasc. III, 1923, p. 36
965 Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 40

peste matcă, dinspre Scorţăşti, iar altă piatră, din jos, este pusă iar lângă matcă, dinspre câmp, dinspre **Bălţaţi**”[966].

1900: „**Gugea**, sat în partea de nord a comune Brăești, plasa Cârligătura, judeţul Iași, situat între două dealuri mici. Are o populaţie de 21 familii sau 95 suflete; un iaz și o moară pe pârâul Sârca, ce trece pe lângă sat. Mai înainte a fost proprietatea mănăstirii Neamţ, astăzi este a statului. Vite: 71 vite mari cornute, 3 cai, 112 oi și 30 râmători”[967].

GUGEŞTI

(comuna Boţeşti, Vaslui).

1621, mai 25: Porunca dată de Alexandru Iliaş voievod lui Ionaşco diacul din **Gugeaşti** să cerceteze pricina, după ce „ni s-a jeluit Ionaşco Ungheanul ot **Martineşti** pe Lazor zet (ginere) Marco din **Burdugan**, pe Moisei fecior Condrei şi pe Pavel ginere Condrei şi pe toată ruda lor… pentru o ocină de acolo… tu să mergi acolo şi cine vor fi locuind în partea lor să-i scoţi pe dânşii afară sau să fie ei vecinii lui Ionaşco Ungheanul şi să iei a zecea din pâine şi din tot venitul”[968].

1630, aprilie 2: Măricuţa, fata lui Călmăţui şi a Varvarei, cu nepoţii ei Vasile, Gavril şi Anesia, fata

---

[966] Buletinul *„Ioan Neculce”*, Iaşi, An VII, Fasc. VII, 1928, p. 41
[967] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 660
[968] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 33

Tudorii, cu feciorii ei Gavrul, Gheorghe şi Anghelina, cu Cerna, fata Bălei, cu feciorul ei Matei, cu Toader, nepotul Tudorei, cu feciorul ei Ionaşco, cu Gligorie şi Toader vând lui Constantin şi Apostol Cehan, drept 200 zloţi bătuţi, a lor „dreaptă moşie din satul **Chiujdiani**, ce este pe apa Vasluiului, cu loc de moară, de prisăci şi cu tot venitul, şi partea Salomiei, ce se cheamă parte bisericească, acest sat tot l-am vândut… dinaintea lui Ionaşco Cehan pitarul, Focea uricar, Gabăr pârcălab, Mierăuţă Coşescul, popa Mihai din **târgul Vaslui**, popa Damaschin de **Horjeşti**, popa Ştefan de **Gugeşti**, popa Vasilie de **Fereşti**, Tomşa de **Şurineşti**, Bălan de **Şerboteşti** şi Istratie de **Olăneşti**"[969].

1640, martie 31: Anghelina, fata lui Mihail Manţul, şi cu feciorii ei vând lui Gligori postelnicel sin (fiu) Ionaşco ot **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), drept 12 zloţi, „deapta ocină şi moşie ce am avut în sat în **Mănţăşti** (azi Manţul, comuna Tătărăni, Vaslui), din jumătate de sat, a treia parte, cum şi sora noastră Ana a vândut partea ei, şi noi cu dânsa… Şi la tocmeală au fost şoltuzul de târgul **Huşi**, cu 12 pârgari, şi Ionaşco Păpălur, Căzacul şi Ionaşco Trischi de Gugeşti"[970].

1640, decembrie 15: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Dumitraşco Burghelea, în baza zapisului de mărturie de la Stratul protopopul, Mitrul şi Dumitraşcu din **Gugeşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Mărdarie de **Horgeşti** (comuna Bogdana, Vaslui), Şoropul de **Mândreşti** (comuna Boţeşti, Vaslui), Ionaşco din **Tăoşti** (înglobat în

---

969 Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 47, 48

970 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 327, p. 332

Bălţaţi, comuna Tătărăni, Vaslui) şi de la Bosiiuc căpitanul, în care scrie că „a venit înaintea lor Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun şi a vândut a ei dreaptă moşie din satul **Tăoşti**, din satul **Găneşti** (comuna Boţeşti, Vaslui) şi din satul **Ghibarţu** (comuna Boţeşti, Vaslui), câtă se va alege, lui Dumitraşcu Burghele, drept 70 de lei bătuţi. / Aşijderi, a cumpărat Dumitraşcu Burghele de la Procopie, Gligorie şi Măriia, feciorii Ştefăniei, nepoţii lui Hărăţ… toată partea lor din satul **Mândreşti**, drept un cal şi 15 lei", şi tot de la Sora Rotăriţa, fata lui Crăciun, a primit danie, „drept sufletul său, o parte de ocină din satul **Vâlcani** (lângă Boţeşti, comuna Boţeşti, Vaslui), cât se va alege partea ei"[971].

1654, februarie 16: Porunca dată de Gheorghe Ştefan voievod lui Dumitraşco ce-a fost pârcălab de **Gugeşti** şi lui Burghială (Burghelea) de **Tăbălăeşti**¸după ce „s-au pârât de faţă Pană, nepotul lui Drăguş, cu fata lui Baico, Nastasia, zicând Pană că-i împresoară Nastasia patea lui de ocină din **Hereni**, ce s-au chemat înainte **Muşeteşti**, partea Gligăi şi a lui Drăguş, iar Nastasia a arătat o mărturie de la nişte oameni, cum a cumpărat tată-său Baico acele părţi de la Ciurea, şi Ciurea nu se află nicăieri, nici la un uric, să aibă ocină cu Drăguş şi cu Gliga, deci domnia mea n-am crezut acea mărturie a Nastasiei, că scrie acolo mărturie şi pe Buhuş, şi iscălitura lui nu este, deci am dat învăţătură lui Racoviţă, logofătul cel mare, să trimită un om al dumisale acolo… deci voi să socotiţi cu oameni buni, de se va afla că este acel zapis adevărat şi se vor găsi niscari oameni dintre aceia ce scrie în zapis şi de vor lua cu sufletele lor cum este

---

971 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 498, pp. 484, 485

cumpărătură dreaptă, să-şi ţină unde spune zapisul, iar de va fi într-alt chip, să lase moşia lui Pană în pace… şi să faceţi o mărturie, să ne daţi de ştire”[972].

1774, iulie 5: Satul **Gugeştii**, ai stolnicesei Micleasca, ţinutul Vasluiului, ocolul Crasnei, după recensământul lui Rumeanţev[973], avea următorii: **Birnici:** Ion, chelar / Constandin Beşicuţă / Antohi, blănar / Năstasă Cotluc, herghelegiu. // **Preoţi:** Popa Petre. // **Diaconi:** Toader Beghet, diacon. // **Ţiganii:** Constandin Câmpul / Stan / Ursul, herar / Ursul, viziteu / Toader.

1900: „**Gugeşti**, comună rurală, formată dintr-un singur sat, în partea de nord-vest a plășii Crasna, judeţul Fălciu; așezată pe un teren accidentat. Se mărginește: la nord, cu comuna Micleşti; la sud, cu comuna Știoborăni; la est, cu comunele Stroeşti, Tăbălăeşti şi Boţeşti, şi la vest, cu comuna Soleşti, din judeţul Vaslui. Suprafața comunei este de 2.915 hectare, din care 669 sunt ale locuitorilor. Are o populaţie de 175 familii sai 784 suflete. Sunt 200 contribuabili. Are o biserică”[974].

---

[972] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, pp. 115, 116

[973] ACAD. ȘT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 220

[974] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 660

GULIANI

(Gulieni pe Elan, lângă Grozeşti, Vaslui).

1687, mai 9: Vasile, feciorul lui Ion Lobodă, vinde lui Darie izbaşa, „drept 15 lei, pentru că am căzut la o robie şi mi-a făcut dumnealui bine cu aceşti bani… partea mea, a lui Lobodă, fratele lui Panoschi, de la **Grozăşti** şi de la **Gulieni**, ce ce va veni dintr-un bătrân, jumătate de bătrân”[975].

1687, mai 9: Porfira, fata lui Lohănaş, femeia lui Avrintie, vinde lui Darie izbaşa, pentru 11 lei şi 2 potronici, „partea mea de la **Grozăşti**, dintr-un bătrân a treia parte, şi de la **Guliani** ce i se va veni Porfirii, iarăşi a treia parte… aşijderea şi partea Irinii, ce i se va veni la Grozăşti, şi de la **Chiţivoeşti** şi de la Gulieni i-am dat-o izbaşei, pentru că a furat feciorul Irinei, Neculai, o groapă de otz, cu alţi furi dimpreună, şi i-a plătit capul, drept 15 lei… / şi ne-am pus degetele, ca să se ştie: Porfira, Ştefan brat (frate), Clima Chihae, Lupaşco, Andrei, Cristea, şi eu Negre m-am prilejit la făcutul zapisului”[976].

1688, iunie 8: Ghiniţa, fata lui Lohănaş, vinde lui Darie hotnogul (fost izbaşă), pentru 7 lei şi 4 potronici,

---

[975] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, pp. 140, 141

[976] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 141

„părţile mele din **Grozăşti** şi din **Guliani**, ce sunt pe apa Elanului, la ţinutul Fălciului”[977].

GURA CRĂIEŞTI

(Mileşti, pe pârâul Babei, contopit cu Gura Crăieşti, comuna Motoşeni, Bacău).

Întărit, în **5 aprilie 1442**, de Ilie şi Ştefan voievozi, lui Miclăuş Răspop, care primeşte uric pentru „dreapta lui ocină şi visluşenie, satele anume: Leucuşeşti, **Mileştii, pe Pârâul Babei, unde este casa lui**, şi Horgeştii, unde a fost Horga… Iar hotarul acestor sate şi al acestei prisăci să fie pe vechiul hotar, dinspre toate părţile, pe unde au folosit din veac”[978].

1446, decembrie 18: Întărit, prin Băicani-Deal, contopit cu Gura Crăieşti, Bacău, de Ştefan voievod, lui Baicu şi Sima, care primesc uric pentru „satul unde este casa lor, la Iezer, Iezereanul”[979]. Hotarul, din veac.

1900: „**Gura Crăeştilor**, sat, făcând parte din comuna Motoșeni, jud. Tecuci, situat la unirea Pojorâtei cu Dobrotforul, pe o vale,la 5 km 400 m departe de reședința comunei. Are o populaţie de 11 familii sau 34 suflete, care locuiesc în 10 case. Este străbătut de pârâul Dobrot-

---

[977] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VII, Iaşi 1912, p. 142

[978] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 220, pp. 309-311

[979] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 270, pp. 381, 382

forul şi de şoseaua ce duce la târgul Stănişeşti, reședința sub-prefecturii”[980].

GURA HUMORULUI

(între Suceava şi Câmpulung Moldovenesc, Bucovina).

Localitatea bucovineană cu cea mai veche menţionare, cea a unui călugăr franciscan, care, trecând prin viitoarea Bucovină, în **1286**, spre reşedinţa conducătorului Hoardei de Aur, se însoţeşte cu o căpetenie băştinaşă, Olachus[981], întâlneşte un castru tătar, la confluenţa Homorului (Repedea, în tătară şi maghiară) cu Molda (Valea, în celtică), localizează acel castru prin reperele toponimice (scrise în latină) „Ymor, filius Molday”, beneficiază, totuşi, de o atestare documentară târzie, cea din 26 noiembrie **1490**, Ştefan cel Mare înzestrând ctitoria sa, mănăstirea Voroneţ, cu „siliştea numită Poiana la gura Homorului”, vatră de sat părăsită, pe care voievodul o obţinusese, la schimb cu satul Glodeni, de lângă Stăuceni. Vechea Cetate a Homorului (eu cred că era un zigurat) încă se mai vedea, în 1896, fiind, ulterior, înghiţită de vegetaţie, de ignoranţă şi de nepăsare, iar descrierea ruinelor ei o datorăm lui Dimitrie I. Mitric-Bruja: „Ceva cătră nord-ost de la Humor, pe un vârf conic de munte, călătorul află ruinele unei fortăreţe miraculoase. Împre-

---

980 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 665, 666

981 BRĂTIANU, GHEORGHE I., *Tradiţia istorică despre întemeierea statelor româneşti*, Bucureşti, 1967, pag. 210

giurul său, pădurea îi formează zidurile de apărare, căci cele durate, de odinioară, astăzi nu mai sunt. Cel puţin, în locul lor, numai rămăşiţe, acoperite de piatră sfărâmată şi crescută cu vegetaţiunea montană, se representă ochiului privitor. / Acest munte este aşezat în nord-ost de la Humor. El formează, din partea sa sudică, un con rotunjiu şi o fi măsurând, de la poalele sale şi până-n vârf, ca la 250 metri. Vârful muntelui formează, deasupra, un platou, pe care zac, de multe sute de ani, ruinele unei fortăreţe cavalereşti, care seamănă, în câtva, cu ruinele din Suceava. De notat este că ruinele acestei fortăreţe sunt în extensiune mai mică decât celea din cetatea Sucevei şi seamănă să fie şi mai vechi decât cele din Suceavă. Pe când acelea dovedesc şi astăzi ziduri de o tărie uriaşă, peatunci acestea stau, în privinţa aceasta, cu mult îndărăpt. Nici o parte a fortăreţei nu este atât de bine conservată ca privitorul să-şi poată forma o idee clară despre timpul petrecerii lor aici. / Din cauza aceasta, şi ruinele zăcânde ale cetăţuii zise sunt distruse cu totul de mulţimea anilor expiraţi. Materialul constă din piatră, nisip şi var. Zidurile sunt în stil antic. Acestea, fiind expuse elementelor naturii, aerului, căldurii şi apei, s-au descompus în părţile lor cele mai fine. / Cu toate acestea, păreţii cardinali ai acestei zidiri vechi se pot încă vedea şi astăzi (în 1896 – n.n.), bineînţeles, în urma mai multor modificări suportate. / În cele următoare, voi a indigeta cu cifre rămăşiţele acestor ziduri, cari formează, la un loc, un cadru gigantic. / Zidul nordic = 44 paşi în lungime; / Zidul ostic = 64 paşi în lungime; / Zidul sudic = 99 paşi în lungime; / Zidul vestic = 77 paşi în lungime. / Prin urmare, periferia totală a murilor face 284 paşi moderaţi. De observat este că unele părţi din aceste ziduri sunt mai bine conservate,

iar altele mai puţin. Aşa măsură: / Zidul nordic – 12 paşi în înălţime; / Zidul ostic – 13 paşi în înălţime; / Zidul sudic – 11 paşi în înălţime; / Zidul vestic – 10 paşi în înălţime. / Afară de aceasta, se mai observă, în întreaga dimensiune a acestor ruine, mai multe gropi şi ridicături neregulate, prin urmare o suprafaţă diferită, nenivelată. / Din toate părţile, ruinele fortăreţei acesteia sunt acoperite, la poalele lor, cu pădure deasă şi frumoasă. În partea nordică, însă, un şanţ (canal) de 12 paşi, în adâncime, desparte zidul nordic de coama muntelui. Ceva mai în afund de pădure, de la zidul fortăreţei către vest, un pârâu mic desparte fortăreaţa de pădure şi de falnicul munte. Peste acest pârâu, un pod, numit „Podul Dracului", înlesneşte trecerea în pădurea nordică[982]".

1334: „Expediţia ungurească, la care luase parte şi Dragoş din Bedeu, a avut loc între anii 1334-1339 şi s-a finalizat cu înfrângerea tătarilor lui Kutlubuga, la Boura, lângă Gura Humorului, comandantul oştilor tătare, Athalamos (Atlamâş, cumnatul lui Kutlu-Buga, mârzacul tătarilor dobrogeni, fiind capturat şi ucis de către comisul secuilor, Andrei Lackfy). Mârzac cu trei tuiuri („bourel murg cu trei stele în frunte, care-şi lua cursul spre răsărit"[983]), Kutlu-Buga, bătea monedă proprie, de aramă, pe revers având un bour, văzut din lateral (cum se întâmpla cu toate reprezentările heraldice), acelaşi blazon fiind pictat şi pe scuturile ostaşilor săi. „Prezenţa numelui lui Kutlubuga pe emisiunile de cupru de la Şehr al-cedid ridică unele probleme. Un înalt demnitar al Hoardei de Aur, cu acest nume, este atestat în 1347 şi 1358, ca semnatar al tratatelor încheiate cu veneţienii, ca oponent

---

982 REVISTA BUCOVINEI, Nr. 55, 56/1896, p. 1, 2

983 MARIAN, op. cit, pg. 38

al lituanienilor, în lupta de la Sinie Vody, în 1362 sau 1363, iar după 1381, ca unul dintre apropiaţii lui Toktamâş, care-i va încredinţa guvernarea Crimeii (funcţie în care este cunoscut în perioada 1382-1387). Istoricii români consideră că este vorba despre un singur personaj, caz în care lansarea monedelor de la Şehr al-cedid ar marca desprinderea sa de Mamai (adevăratul deţinător al puterii, în spatele lui Abdalah), cu mult înainte de a trece de partea lui Toktamâş. După părerea noastră, este vorba de două personaje cu acelaşi nume, unul decedat pe la 1367, celălalt cu o carieră la vârful ierarhiei, începută cu peste un deceniu mai târziu. Acest Kutlubuga va fi încercat să împiedice instalarea lui Dragoş la conducerea Moldovei tributare şi este posibil ca tradiţia să fi transmis deformat acest fapt. Ne referim la episodul vânării şi ucideri bourului"[984].

1490: Hotarele siliştii şi al moşiei, dăruită de Ştefan cel Mare mănăstirii Voroneţului, erau formate din pârâul Voroneţ, râul Moldova, Drumul Mare, Fântâna lui Dumitru, drumul din pădure, pârâul Homor şi poiana lui Andronic, în hotarnică fiind menţionaţi, practic, şi doi moşi-strămoşi ai locurilor humorene, Dumitru şi Andronic.

1648: O singură întâmplare istorică pare să fi marcat trecerea sătucului prin vremuri, la Poiana fiind cantonate, pentru scurtă vreme, în 1648, sotniile căzăceşti ale lui Bogdan Chmielnitzky, pentru a pregăti incursiuni de pradă spre mănăstirile din vecinătate.

1758: Sub stăpânire călugărească, satul, având mai curând rolul de mitoc mănăstiresc, nu capătă impor-

---

984 NICOLAE, Eugen, *Monede de cupru bătute în Oraşul Nou (Şehr al-cedid)*, în „Revista de numismatică", nr. 2/2002

tanţa economică pe care i-o putea conferi poziţionarea la „Drumul Mare”, care asigura legăturile comerciale dintre Asia şi Europa, rămânând, de-a lungul timpului, un fânaţ întins, împărţit între mănăstirile Homor şi Voroneţ, pe care îl împresurau răzeşii, şi-atunci, la jeluirea lui Chiprian, egumenul Homorului, Scarlat Ghica Vodă poruncea, în 12 mai **1758**, cercetarea cauzei şi stâlpirea hotarelor moşiei mănăstireşti Derţca, Gura Homorului, Ostra, Măgura şi Bucovăţul, de către dumnealor, slujitorii domneşti Vasile Başotă, Ion Melghi şi Constantin Lină, sau îşi vedea stogurile cu fân prădate de către răzeşii câmpulungeni, şi-atunci Antonie, egumenul Voroneţului, se jeluia domniei, inclusiv împotriva vornicului câmpulungean Ilie, care, în loc să-i pedepsească pe abuzivii răzeşi, a trimis să-i ridice pe oamenii mănăstirii ca să-i pedepsească; iar Grigore Callimah Vodă, şi el cu rădăcini câmpulungene, trimitea, în 15 ianuarie 1763, pe ispravnicul de Suceava, acelaşi Vasile Balş, să cerceteze pricina şi să ia măsurile care se cuvin.

1772: Recensământul lui Rumeanţev[985], din 1772-1773, înregistrează la Homorul, în Ocolul Vicovilor, fără alte precizări, „50 – toată suma caselor”, însemnând 20 de ţigani ai mănăstirii şi 30 familii de birnici.

1774: „Primele trupe austriece au intrat în Bucovina la 31 august 1774; armata de ocupație efectivă le-a urmat, în noiembrie 1774. Ocupația și organizarea țării au fost încredințate generalului Gabriel Freiherr von Spléný. Înainte de soluționarea acestei ultime sarcini, el s-a străduit, mai ales, să obțină cunoștințele cele mai precise despre țară și despre facilitățile sale anterioare. La 10

---

[985] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, p. 341

decembrie 1774, el a înaintat consiliului de război o „Schiţă de proiect pentru o instituție militară asupra k. k. părţii moldovenești încorporate“ (*Ohnmassgeblichen Eutwurf zu einer militairischen Einrichtung des k. k. enclavien Moldauischen Antheils*), în care starea provinciei ocupate este descrisă succint, dar cu ascuțite caracterizări. Chiar mai important decât acest „proiect” pentru cunoașterea provinciei nou câștigate este memorandumul din anul 1775[986], publicat de mine sub titlul „Descrierea generală a Bucovinei, de Spleny”, Cernăuți 1893 (*General Splény's Beschreibung der Bukowina*). Acest memorandum este primul istoric regional detaliat al Bucovinei”[987]. „Infanteria și cavaleria din Galiţia au intrat în Bucovina, trăgând un cordon, de la Preworodek, pe Nistru, la Capu Codrului, pe Moldova[988]. La jumătatea lunii octombrie, „expoziția ordonanțelor” din Vama, Câmpulung și Dorna s-a conectat cu cele din Transilvania[989]. Porunca de a ocupa Cordonul a fost înfăptuită de Mieg până în 24 octombrie 1774. În această zi, țara a fost ocupată de un număr mare de trupe și a început să fie comandată de generalul Gabriel Baron von Spleny, iar o

---

986 Un extras, cu titlul „Description de la Bucovina. Extrait de l'ouvrage de M. Le General de Spleny et d'un rapport de M. Jenisch”, a fost publicat în revista lui Canzler pentru istorie recentă și etnologie (Leipzig 1790).

987 Polek, Johann, *Recenzie privind cercetările asupra pământului și obiceiurilor Bucovinei după 1773*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 3-20

988 Polek, *Erwerbung der Bukowina durch Oessterreich* (Bucovina achiziționată de Austria), pp. 24. Următoarele, şi Werenka, Supliment XXXV.

989 Werenka, Supliment L şi LI.

administrație militară regulată a fost introdusă în Cernăuţi[990]. Vulturii imperiali au fost înfipți pe graniţă între 16 și 19 septembrie 1774, acţiunea fiind coordonată de Mieg, care alesese, cu puțin timp înainte, cele mai avantajoase puncte, „mai ales pentru unii de la granița Transilvaniei, pentru a aduce munți sau zone utile în cordonul nostru”[991].[992].

În **1774**, Gura Humorului era doar un cătun, cu 22 familii de iobagi mănăstireşti, 15 familii fiind formate din emigranţi transilvăneni, stabilite pe proprietatea mănăstirii Homor (deci partea din nordul „Drumului Mare”), între anii 1728-1773: Simeon OŞTINAR (1728, cârciumar din St. Ioan), Vasile OŞTINAR (1744, cârciumar din St. Ioan), George IEREMIE (1750, Monariu), Nicolai ARITON (1758, ostaş din Arad), Mihai SABA (1759, dulgher din Horlacea), Toader IEREMIE (1763, Sângeorz), Chirilă SOLCAN (1765, din Ilva Mare), Grigore GHERASIM (1771, Burdica), Teodor CĂPITAN (1772, Bârgău), Marcu SĂRĂCIN (1772, Pintic), Vasile MOLDOVAN (1772, Dorolea), Vasile OŞTINAR (1772, plugar din Bârgău), Ion BARBĂ (1773, Dicea), Ion TOMA (1773, Burdica) şi Dimitrie BURSĂREAN (1773, Bârgău). Alte cinci familii de emigranţi transilvăneni s-au stabilit la Gura Humorului în 1778: Ghiuţă MOLDOVAN (Şieuţ), Teodor DUMBA (Şieuţ), Gavril GERMAN

---

990 *Descrierea Bucovinei*, de Spleny, ediţia lui J. Polek, Czernowitz 1893. p. XII; Werenka, Supliment LVI.

991 Thugut lui Kaunitz, 18 martie 1775; Hurmuzaki, Documenta privitoare la Istoria Românilor, Vol. VII, Bucureşti 1876. nr. LXXXVIII.

992 Polek, *Joseph's II. Reisen nach Galizien und der Bukowina* (Călătoria lui Iosif al II-lea în Galiţia şi Bucovina). S –A aus dem Jahrbuch d. Bukowin. Landesmuseums III 1895, pp. 2 şi urm.

(Moisei), Pintea MOLDOVAN (Şieu pe Someş) şi Tudor TAMBĂ (Şieu pe Someş).

1775: Conform izvodului cu oameni al mănăstirii Voroneţ, vatra satului număra, în 1775, 37 de gospodării, toate arendate, pe timp de un an, în 17 iulie 1782, de egumenul Inochentie evreilor Marco din Suceava şi Solomon din Gura Humorului pentru „40 lei împărăteşti”, dar şi cu obligaţia de a vinde două vase cu vin din vinul mănăstirii, cu câte 45 „parale împărăteşti” vadra.

În perioada **1782-1787**, agricultori şi meşteşugari germani din Franconia, Bavaria şi chiar din Austria se aşează la Gura Humorului, în vecinătate aflându-se şi puternica colonie nemţească Bori a mănăstirii Humorului. Cum, în 1784, Gura Humorului avea doar 41 de familii şi un oficiu de poştă, este de presupus că densa colonizare germană s-a produs spre sfârşitul intervalului 1782-1787.

În **1835**, Gura Humorului avea 200 căsuţe din lemn şi circa 700 de locuitori români, polonezi, germani, ucraineni, armeni, precum şi 5 familii evreieşti. Târgurile se ţineau la Gura Humorului în fiecare zi de marţi şi de vineri.

În **1848**, după cum menţionează memoriul din 30 iulie 1848, Gura Humorului avea un primar german, Joseph Hanu, şi un primar român, Dumitru Daşcovici, din elita localităţii făcând parte Martin Schmezer, Mathias Schusser, George Tăbăcar, Ignatz Volmund, Ioniţă Balan, Bogdan Găină „şi alţi 36 locuitori români şi germani”, care, împreună cu sătenii români, germani şi evrei din Ilişeşti şi Braşca, formulează şi îşi asumă 17 cereri privind reforma social-politică în Bucovina.

1855: „Nimica nu e mai frumos şi mai pitoresc decât şoseaua care, pornind de la frontiera Cornu Luncii,

merge, pe malurile Moldovei, întâi pe la poalele munţilor, până la oraşul Gura Homorei, apoi, prin mijlocul lor, parcurgând Bucovina, de la Est, la Vest, până ce se pierde în Carpaţii Transilvaniei. Şoseaua, de la Gura Homorei, în sus, este o capodoperă: mergând pe valea Moldovei, care curge cu un caracter impetuos şi sălbatic, ea este silită să-şi facă drum prin munţii cei mai groşi şi să treacă, până la Câmpulung, de multe ori Moldova, încoace şi încolo. Călătorul nu se poate sătura, privind munţii între care se află. Varietatea stâncilor ce schimbă de formă în fiecare minut, Moldova care se grăbeşte cu violenţă şi vuiet a intra în adevărata sa patrie, în România liberă, vălişoarele ce se ivesc şi re-dispar cu iuţeală, orăşelele frumoase, toate acestea, împreună cu un aer subţire şi curat, încântă simţurile şi înalţă cugetul”[993].

1856: „La 8 decembrie 1856, Majestatea Sa Împăratul a aprobat o nouă diviziune de districte suplimentare, prin care teritoriul monarhiei, cu excepția frontierei militare, a fost împărțit în 64 de districte principale și 8 independente, cu zone geografice… Ducatului Bucovinei cuprinde următoarele districte administrative şi politice: districtul urban și rural Cernăuţi, Dorna-watra, Gurahumora, Kimpolung, Kotzman, Putilla, Radautz, Sadagora, Sereth, Solka, Storozynetz, Suczawa, Waszkoutz am Czeremosz, Wiznitz, Zastawna”[994].

---

[993] Negruzzi, Iacob, *Din Carpaţi / Fragmente*, în *Convorbiri literare*, Anul I, No. 22, Iassi 15 ianuarie 1868, pp. 308-314

[994] Formanek, Jaromir – k. k. Hauptmann des Regiments, *Geschichte des k. k. Infanterie-Regiments Nr. 41 / derzeit Josef Freiherr Vecsey de Vecse et Böröllyö-Iságfa, k. k. Feldmarschall-Lieutenant*, 1807-1887, II Band, Czernowitz 1887, p. 571

În **1867** Gura Humorului a devenit, datorită pieţei sale, un orăşel, ridicat, în 1893, la rangul de reşedinţă de judeţ pentru 12 sate. Orăşelul şi cele 12 sate aveau împreună 2.703 locuitori; în 1869, 2.539; în 1880, 2.959; în 1890, 3.502; în 1910, 5.320; în 1927, 4.393; în 1941, 5.883.

În **1869**, a fost construită sinagoga evreiască, din vecinătatea bisericii armeneşti, pe drumul care duce la Mănăstirea Humorului.

În **1869**, s-au pus bazele învăţământului la Gura Humorului, deschizându-se o şcoală elementară de băieţi şi fete, cu doi profesori şi 249 şcolari înscrişi, şcoala fiind frecventată de doar 93 copii, dintre care 69 germani şi evrei, 15 români şi 3 armeni.

1873: În Gura Humorului a funcţionat o şcoală germană de băieţi, cu 6 clase, din 1873, şcoala germană de fetiţe, tot cu 6 clase, fiind deschisă în 1885. O şcoală românească, cu 2 clase, a fost deschisă în 1905, cea din Bouri, tot nemţească, dar cu o clasă, funcţionând din anul 1862[995].

1875: Orăşelul se afirmase, deja, drept interesantă staţiune balneară, printre oaspeţii săi aflându-se, în vara anului 1875, scriitorul berlinez Carl Emil Franzos (1868-1904), care şi-a descris sejurul la Hotelul Schapira în cartea sa „Micul Martin” (Der Kleine Martin”), publicată la Berlin, în 1896. Cele mai vechi familii evreieşti din Gura Humorului sunt cele ale morarilor Kissman, Scharfstein, Berl şi Chaim Schieber, Jucki Braun, Popper, Gottlieb, Fischer, Schlesinger, Greiner, Anhauch, Kreindler, Schapiria, Wagner, Adelesberg şi Wiznitzer. Cele mai

---

995 SCHEMATISMUS DER BUKOWINAER, Czernowitz, 1907 p. 97

bogate şi mai importante familii erau Kleinberg, Kahn şi Schieber.

1786: „Şoselele pentru comunicații mai lesnicioase cu Transilvania, prin Bârgău, spre Dorna Candreni se intersectează cu cea a Coşnei (adică peste Rodna) și continuă spre Gura Humorului, de unde pleacă, prin Solca, Vicov, Storojineţ și Selenov, în Galiţia”[996].

1851: „O broşură, lucrată de Franz Raffelsberger şi publicată în 1851, la Viena, cuprindea „**Itinerariile sau directorul tuturor rutelor poștale** din k. k. Statele austriece“, trimiterile la Gura Humorului fiind: „De la Suceava, trăsura de poştă se îndrepta spre Măzănăieşti (o poştă şi jumătate), apoi, prin Capu Codrului, spre **Gura Humorului**, aflată la o poştă de Măzănăieşti şi la 2 poşte şi jumătate de Suceava. / Din **Gura Humorului**, pe valea Moldovei, prin Bucşoaia, trecând pârâul Negrileasa, apoi râuleţele Molid şi Moldoviţa, se ajungea la Vama, localitate aflată la o poştă şi un sfert de Gura Humorului”[997].

1857: Călătorind la Dorna, în scopul documentării, Denarowski a beneficiat de „toate facilitățile unei excursii montane”, adică de panorama unor „munții înalți, impunători pe ambele părți ale localității, un birou poştal și o stradă comercială foarte bună”[998]. Sosise, prin Gura Humorului, prin satele Bucșoaia și Frasin, care l-au frapat prin faptul că formau „un contrast puternic” cu sud-estul provinciei. De la Gura Humorului începe „lanțul mun-

---

[996] Polek, Dr. Johann, *Joseph's Reisen nach Galizien und der Bukowina*, Czernowitz 1895, pp. 41-45.

[997] Raffelsperger, Franz, *Itinerär oder Verzeichniss aller Postrouten in den k. k. österreichischen Staaten*, Wien 1851, pp. 53, 54

[998] Capitolul „Reise nach Dorna” (O excursie la Dorna), pp. 1 și următoarele.

tos”, cu coline domoale, rareori întrerupte de „ziduri abrupte de stâncă”, acoperite cu păduri de brad și molid, i-au făcut impresia unui adevărat „parc natural”, în care, ici și colo, „se ridică mesteceni și coloanele lor” strălucesc printre „ramurile întunecate” ale conferelor. „Se formează dealuri luxuriante și stufoase, care sunt succesive și cresc mereu în formațiuni conice”, odată cu „ridicarea și înălțarea muntelui”, „în vârful căruia se află, uneori, un singur molid zvelt”, care parcă se bucură singur de „o vedere pitorească originală”[999].

1867: „Dintre toate numitele alegeri face mare sfară în ţară alegerea în ţinutul Gurahomorului şi al Solcei, care descoperă deosebita nefavorabilă situaţiune a referinţelor noastre. Pentru ţinutul acesta s-a ales ca deputat secretarul consistorial Anton Schönbach, un bărbat mult stimat de popor pentru a sa nefăţarnică purtare, statornicie şi credinţă în toate afacerile sale (Nu aşa îl cunoaştem de la ceilalţi corespondenţi – *Redacţia*). Acestui bărbat sta ca candidat rival pretorul din Gurahomora, Victor Tustanowski, pentru a cărui reuşire s-au întreprinsa felurite mijloace atrăgătoare, care însă, în urmă, s-au dovedit de nemica, stându-le împrotivă mintea cea sănătoasă a unor ţărani bravi ai noştri. Pe adunarea de 68 de bărbaţi alegători a cuprins-o o surprindere înfiorătoare, văzând pe un ţăran, cu numele Michail Flore din Solca, care, ca alegător, venind la rând să voteze, a pus pe masa comisiunii alegătoare cartea de legitimaţiune, împreună cu 30 de florini vienezi, zicând cum că ar fi fost îndemnat a lua banii aceştia de la neguţătorul Chaim Schieber, în Gurahomora, spre acel scop, ca să voteze pentru pretorul

[999] Denarowski, Dr. Carl, *Die mineralquellen in Dorna-Watra und Pojana-Negri in der Bukowina*, Wien 1868

Tustanowski, dar el nu poate să însarcine cugetul său cu păcate pentru bani, şi de aceea îi dă în mâna comisiunii. A venit şi alt ţăran, cu numele Nicolai Scir, din Arbore, înaintea comisiunii şi a pus pe masă o asemeni de mare sumă de bani, cu aceleaşi cuvinte. Pretorul Tustanowski, de faţă fiind, ca comisar al guvernului, n-a lăsat pe aceşti bravi acuzatori ca să voteze, ci i-a tras la răspundere, a pus să-i privegheze, dându-le cu totul calea abia după săvârşirea alegerii. Anunţându-se, cu strigări de bucurie „Să trăiască!", numele deputatului ales cu majoritatea voturilor, adică Schönbach, au sărit asupra mădularilor (membrilor – n. n.) comisiunii alegătoare, în odaia alegerii, partida îmbătata a pretorului, pentru care stăteau deschise popinele jidoveşti, fără plată, încât au trebuit ei să părăsească atât localul, cât şi locul dc alegere şi să fugă, ca să scape de vreo nenorocire. Numitul pretor Tustanowski este aceeaşi fiinţă, despre ale cărei fapte, la ocaziunea alegerii pentru dietă, în anul 1861, era vorba în nr. 5 al foii noastre din 11/23 ianuarie 1867"[1000].

1869: O tipăritură vieneză din 1869, referitoare la organizarea politică și judiciară în țările reprezentate în Împărăţia Austriei, prezintă următoarea administrare în Ducatul Bucovinei: „Administrarea districtului Suceava – **Gura Humorului** (tribunal districtual), Băişeşti cu Stănileşti sau Cornu Luncii, Berchişeşti, Braşca, Drăgoieşti cu Lucăceşti şi Folowanik, Gemenea cu Slătioara şi Ostra pe Graniţă, Ilişeşti, Joszeffalva, Capu Câmpului, Capu Codrului cu Păltinoasa, Mănăstirea Humorului cu Bori, Pleşca şi Buchenhain sau Poiana Mikuli, Corlata,

[1000] *Albina*, Nr. 16/123, Anul II, miercuri 8/20 faur 1867, p. 2

Măzănăieşzi cu Stejăroaia, Stulpicani cu Plutoniţa, Doroteea, Voroneţ cu Bucşoaia şi Frasin”[1001].

1876: Prima bancă românească de credit din Bucovina a fost înfiinţată la Gura Humorului, în 1876, de preoţii Simion Cobilanschi, Onufrei Mironovici şi Gavril Paşcovici, dar menirea ei avea să fie alterată după vreo 18 ani de funcţionare, când cei trei preoţi, mult prea lacomi după averi lumeşti, o vor transforma într-o bancă de tip cămătăresc, violent contestată în spaţiul românesc de după anul 1900.

1876: Biserica sfinţilor Mihail şi Gavril din Gura Humorului, care deservea comuna bisericească Gura Humorului, Bouri, Vârvata şi Codru, a fost construită între anii 1876-1883, până atunci târguşorul beneficiind de slujbele din biserica mănăstirii Humorului. În 1907, paroh era Ambrosie GRIBOVICI, născut în 1864, preot din 1892, paroh din 1906, iar cantor, din 1903, Ioan PORIUC, născut în 1878.

1886: „După ce caii noştri au fost adăpaţi, trecem, printre oamenii fericiți şi glumeţi, pentru a intra într-o zonă împădurită. Frumoşii brazi se ridică întunecați și amenințători pe ambele părți ale drumului. Uneori zărim, la câte un kilometru depărtare, acoperişul alb al unei case ţărăneşti, alteori vedem doar o lumină strălucind în pădure. Zona este sigură, jandarmii și vameşii o veghează de ani buni. Multe bande de tâlhari, care s-au aciuat în sudul Bucovinei, timp de un deceniu, au fost eliminate de multă vreme, iar incursiunile pe teritoriul vecin, care sunt comune la fiecare graniță din Europa de Est, sunt în continuă scădere. Apar şi luminile mici ale licuricilor, care se

---

[1001] *Politische und gerichtliche / Organisation / der / im Reichsrathe vertretenen Länder von Öesterreich,* Wien 1869. pp. 158-161

lipesc unul de altul sau de un tufiş. Luna pare supărată şi nu răsfaţă cu lumina ei blândă. Parcă simțim toamna la primul colț al drumului. Pădurile par că nu se vor mai termina vreodată şi doar târziu vom ajunge la Gura Humorului, un oraș mic, ai cărui locuitori sunt români, germani și evrei. Aceştia din urmă au, desigur, afacerile în mâinile lor. A doua zi, dimineață, călătoria continuă”[1002].

În **1886** a început construcţia căii ferate Hatna-Câmpulung, cu staţie în Gura Humorului, fiind finalizată în 1888. Calea ferată Câmpulung-Valea Putnei a fost dată în folosinţă în ianuarie 1901, fiind extinsă până la Vatra Dornei în octombrie 1902. Tunelul Mestecăniş, lung de 1.621 metri reprezintă opera inginerească a inginerului evreu Emanuel Ziffer.

1886: S-au descoperit, printre alte antichităţi, „trei axe, un topor fără deschidere, un topor din piatră dură întunecată, cu perforație, și unul din piatră foarte ușoară, lungă de 8 cm, tot cu o gaură, toate găsite în pădure, înainte de Poiana Miculi, districtul Gurahumora, în anul 1886 (proprietate a aceluiași)… Patru bucăți mici de cămăși de zale, realizate în același mod, dar care constau din inele de 8 până la 12 mm, în diametru, cu grosimea de 1 până la 2 mm, au fost găsite, acum câțiva ani, în Capu Câmpului, districtul Gura Humorului, şi la Fundu Moldovei, în districtul Câmpulung; Proprietar: Asociația Arheologică Română din Cernăuți… O sabie similară, cu două tăișuri, dar fără decorațiuni detectabile, și de numai 108 cm lungime, mai ușoară, lucrată și prevăzută cu plăcuţe octogonale, a fost găsită, în 1886, în pădure, aproape de

[1002] Bergner, Rudolf, *Rumänien / Eina Darstellung des Landes und der Leute,* Breslau 1887, pp. 81-93

Poiana Miculi, de lângă Gura Humorului; Proprietar: Asociația arheologică românească din Cernăuți… Pe înălțimile de la Gura Humorului există mai multe puncte fortificate, numite metereze, iar unul, la Piciorul, este aplatizat și îngrădit. Se poate vedea **o încăpere subterană boltită** (ziguratul – n. n.), care este făcută din pietre cioplite"[1003].

1887: „Duminică, 10 iulie 1887, a sosit la Gura Humorului Prinţul de Coroană Rudolf. „Sosind la oraşul Gurahumorului, unde se schimbau caii, Alteţa Sa Imperială se coborî din trăsură, lângă arcul al doilea de triumf, unde-l întâmpină poporul adunat cu „Să trăiască!". Alteţa Sa binevoi a vorbi cu protopresviterul oriental greco-ortodocs al Humorului, Iliuţ, informându-se câţi preoţi subalterni posedă, care este numărul locuitorilor Români din această protopresviterie, câţi Români sunt în Humor, câte şi ce fel de biserici. Dintre preoţii oriental-ortodocşi adunaţi, în interesă unul, decorat cu medalia de resbel; îl întrebă pe proprietarul acestei medalii, părintele I. Berariu din Stroieşti, la care campanie a participat, la care regiment a servit şi de câţi ani serveşte ca preot. S-a mirat apoi mult, aflând că preotul prezent a participat la război ca combatant voluntar. Amândoi preoţii armeano-orientali, cu mitrele pe cap, îl interesau mult şi se interesă în detaliu despre armenii din Suceava şi Humor. Alteţa Sa Imperială a vorbit, apoi, cu parohul catolic Preisentanz, informându-se câţi Germani se află sub păstoria sa şi ori de se află şi Ruteni în Humor şi, întrebând Alteţa Sa câţi,

---

[1003] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893,*Czernowitz 1893, pp. 45-71

i s-a răspuns cum că se află două familii de Ruteni în Humor. Mulţumind apoi primarului german Campani pentru primirea loială şi primind de la institutoarea Decher un buchet de flori, porni mai departe, spre Câmpulung”[1004].

1889: „**Humorul** se întinde de-a lungul ambelor laturi ale şoselei de ţară, pe-o distanţă însemnată; totodată, se răsfiră el de-a latul său, şi anume pe partea sa despre nord. Regiunea aceasta cuprinde locuinţele meseriaşilor, ale industriaşilor şi economilor din opid. Spre partea sudică, adică despre râul Moldova, lăţimea sa este neînsemnată şi anume din cauza conflictului cu apa. Întreg orăşelul este situat pe şes, numai în regiunea sa cea nordică o parte din case şi livezi se urcă pe coasta muntelui. Şesul său cel gol, despre apa Moldovei, se întinde până la râu, pe o distanţă de câteva minute în curmeziş. Acest loc se serveşte de păscătoare (imaş, rât, toloacă) şi constă dintr-un prundiş neted. Trecând peste toloaca aceasta, ajungi la râul Moldova, care spală talpa munţilor din dreapta sa, făcându-şi, ici, colea, loc pe sub rădăcinile brazilor şi fagilor, ce acopăr culmile şi coastele munţilor, până jos, la şesul râului. Poporaţiunea Humorului este tot aşa de amestecată ca şi în celelalte oraşe şi orăşele din Bucovina. Clădirile sale constau din case partere, cele mai multe de-o culoare foarte albă, adică necolorate, ci numai date cu var. Trei biserici frumoase de piatră, respectiv de cărămizi, îşi ridică cupolele lor deasupra celorlalte edificii şi se văd dintr-o depărtare însemnată. E, într-adevăr, o plăcere a privi la curăţenia stradelor şi a caselor, cari formează spalirul cel lung, de ambele părţile şoselei. Albeaţa pereţilor şi verdeaţa

[1004] REVISTA POLITICĂ, Anul II, nr. 5, 15 iulie 1887, p. 8

şaluziilor mai multor case căuzează un aspect plăcut şi atrăgătoriu. Fiind Humorul situat, îndată cum intri în munţi, pe un şes neted, de-o lăţime destul de mare şi de-o lungime care ajunge de-ncoace de Câmpulung, e orăşelul, ca şi împrejurimile sale, dominat de-o climă pururе proaspătă, prin urmare plăcută şi înviоitoare, o climă mijlocie, de munte şi de ţară. Ieşind din Păltinoasa şi năintând cătră Humor, despre ost, spre vest, treci prin ţarinele sale, cele acoperite de feliurite semănături şi adăpate de pârâul Bucovăţ, carele, nu departe de Humor, se revarsă în Moldova. Pe gârla aceasta, se află o moară, construită după un sistem din cele mai noi. Nu vorbesc mai departe despre moara aceasta, fiindcă-mi lipsesc cunoştinţele tehnice. Ceea ce m-a interesat mai mult este o scaldă cu duş, alcătuită cu multă îndemânare de la vale de moară… Pe lângă scalda cu duş de la moară, are şi râul Moldova locuri potrivite pentru scăldare, pe toată distanţa sa de lângă Humor… Humorul este o staţiune excelentă pentru a-şi petrece timpul feriilor în el şi-n jurul lui şi a face scalde atât în râul Moldova, cât şi la duşul perfect de sub moară. Inteligenţa de acolo are o casină foarte bine adaptată şi-o popicărie tot atât de îndemânatecă”[1005].

În **1890**, Gura Humorului avea 3.502 locuitori şi 6 învăţători: I. Chodakowski, Dimitrie Kolomiski, A. Ryz (la şcoala de 4 clase de băieţi), Rebeca Ehrlich, Vladislava Tebinca, Eugenia Adelseberger (la şcoala de 4 clase copile). Primarul românilor era Gavriil Paşcovici,

---

[1005] VASILE BUMBAC, *Schiţe de escursiuni făcute prin Bucovina în feriile de vară ale anului 1888*, în *Revista Bucovinei,* Anul IV, nr. 4 / 15 Februar 1889, pp. 10-12

iar paroh – Dimitrie Brăilean, care-l avea drept cantor bisericesc pe Ilie Moldovan.

1890: „Am mers, patru ore, până la Gura-Homorului, pe o splendidă şosea, având în toate părţile o privelişte încântătoare, despre care voi vorbi mai pe urmă"[1006].

1891: Raportul anual, pagina 111 (**Lucrări de pământ**) „Conservatorul consilier şcolar Klauser a raportat asupra unor lucrări de terasamente de la Gura Humorului, care datează din 1854 și au servit ca fortificații de frontieră"[1007].

1892. Raport anual, pagina 118 (**Biserica Romano-Catolică din Gura Humorului**). „Comisia Centrală a recomandat proiectul pentru o extindere la Biserica Romano-Catolică din Gura Humorului"[1008].

1893: O interesantă monografie-mărturisire despre acele vremi humorene a lăsat, în „Gazeta Bucovinei", învăţătorul Dimitrie Mitric-Bruja: „în acest orăşel sunt binişor cultivate şi unele ramuri de industrie şi comerciu. Mai ales conservarea şoselelor, în cea mai bună stare, a contribuit la cultivarea acestora şi la comunicaţia cea atât de vie a tuturor comunelor învecinate. Ţi-e mai mare dragul să vezi cum, în Marţea fiecărei săptămâni, încă des-de-dimineaţă şi până spre ameazi, lumea trece şi

---

[1006] Gane, N., *Zile trăite*, Iaşi 1902, p. 75-84

[1007] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893*,Czernowitz 1893, pp. 45-71

[1008] Romstorfer, Carl A, *Aus „Mittheilungen der k. k. Central-Commission*, în Maximovici, E.; Mikulicz, A.; Polek, Dr. J; Romstorfer, C. A.; *Jahrbuch des Bucowiner Landes-Museum / 1893*,Czernowitz 1893, pp. 45-71

aleargă, necontenit, pe jos şi cu trăsuri, cu cai, cu boi, viţei, cu porci etc., ducând la bâlciu fiecare din ceea ce are sau merge ca să cumpere cele necesare pentru familia sa. Mai ales negoţul cu vite cornute, cu cereale şi nutreţ pentru animale se efectuează în majoritate precumpănitoare. Pe lângă acestea, calea ferată, care-şi are şi o staţiune în centrul orăşelului, înlesneşte mult comunicaţia şi comerciul în ramurile industriei indigene. În orăşelul acesta, se află reşedinţa prefecturei i.r., un tribunal, o perceptorie, o şcoală de băieţi şi fetiţe cu câte 4 clase, oficiul postal, casarma i.r. de finanţă şi cea de gendarmerie, mai multe biserici, casa comunală şi alte clădiri mai însemnate. Poporaţiunea o constituie Nemţi, Români, Armeni, Evrei etc. şi se ocupă, cea mai mare parte, cu meseria, agricultura, cu cultura vitelor, cu prelucrarea lemnului etc. Situaţiunea topografică a orăşelului montan Gura-Humorului este de o importanţă mare pentru acest ţinut, din care causă asupra ei s-a discutat şi în dieta imperială, la anul 1892, în urma căreia acest orăşel, prin un decret al curţii imperiale, s-a şi proclamat la rangul de căpitanat (prefectură, district), la 5 Iulie 1892. Prin emisul imperial din 12 August 1893, în toamna anului 1893, la 1 Octombrie, regimul a trebuit să-şi înceapă, şi aici, în acest centru, activitatea, prin instituirea unui şef politic-administrativ districtual, ceea ce s-a şi întâmplat prin inaugurarea Palatului Prefecturii, în prezenţa mai multor preoţi şi a unei mari mulţimi de popor. Cu 1 Octombrie 1893, s-au sistemisat toate afacerile prefecturii, şi ca cel dintâi prefect pentru acest nou district fu denumit dl Friedrich Roller”[1009].

1009 GAZETA BUCOVINEI, Nr. 56/1896, p. 2

1897: „Adunarea electorală, ţinută la 16 februarie în Gura Humorului: Dl **Modest cav. de Grigorcea** (unul dintre cei doi boieri fraţi, care au spijinit cu adevărat românismul şi ţărănimea română – n. n.) nominează pe cei trei candidaţi ai partidului naţional şi, aducându-şi cu plăcere aminte de solidaritatea poporului român, pe timpul alegerilor din 1892, roagă ca nici la alegerile din anul acesta să nu şovăiască a vota pentru candidaţii partidului naţional. Urcând candidatul Dr. **George Popovici** (istoricul, care îşi semna poemele cu întrebarea calamburistică T. Robeanu, adică „te robea, nu?" – n. n.) la tribună, este aclamat cu frenetice urări de „Să trăiască!". Nefiind stenograf, mi-a succes să prind, în fuga condeiului, numai unele puncte mai marcante din frumosul şi ades aclamatul discurs al scumpului nostru candidat. După ce oratorul ţine, şi de astă dată, să amintească că se va considera reprezentantul poporului român, trece la mişcarea şi la propaganda noastră politică prea slabă; zice că aceasta trebuie să devină mai puternică. „Tocmai acum – a zis dl Popovici – este timpul foarte favorabil pentru mişcări inactivate, în scopul ameliorării soartei economice a poporului. Acest spirit caracterizează tendinţa timpului; eu voi căta să introduc cursul acestor lucruri şi la noi în ţară. Ţăranul român e un fiu credincios al naţiunii, iar de acest fiu naţiunea n-are drept să uite. Va fi datoria mea, să lupt alături cu aceia care se întrepun pentru binele poporului, voi căuta să aprofundez programul naţional, în partea sa economică, unde acesta lasă încă mult de dorit. Rog pe toţi românii şi mai ales pe săteni să aibă încredere în mine; la alegerea din 4 Martie, să meargă pentru mine, ca şi eu să pot merge vârtos pentru dânşii". După ce s-a mai potolit

entuziasmul produs prin frumoasele cuvinte ale oratorului, la dorinţa tuturor celor de faţă, prezidentul proclamă de amibii candidaţi ai districtului pe domnii Iancu Lupu şi Dr. George Popovici. După felicitările aduse partidului naţional, pentru nimeritele candidări, din partea dlui învăţător Barbier şi a unui gospodar din Măzănăieşti, forestierul Metzger roagă pe dl Dr. Popovici ca, odată deputat, să nu uite de datorinţa de a sta în contact cu poporul şi-l întreabă ori de va face dânsul aceasta, ceea ce, cu durere, e silit să constate, că până acum, din parte altor deputaţi, nu s-a observat. Dr. Popovici zice că, din vorbirea sa rostită în limba română, acei care cunosc limba şi care, în districtul Humorului, fieştecare trebuie să o cunoască, au putut să înţeleagă că va fi în contact cu poporul; dânsul o consideră de o poruncă. După vii aclamări la adresa Majestăţii Sale Monarhului, conferinţa se încheie, la oarele 4 p. m. Dr. George Popovici, acompaniat de toţi cei prezenţi, este condus în triumf până la hotelul Lewka, unde a primit deputaţiunea tuturor primarilor din district, care l-au asigurat despre încrederea şi alipirea lor către dînsul”[1010].

1899: Vechiul oraş Gura Humorului a fost transformat în cenuşă, în urma incendiului devastator din 11 mai 1899, când au ars peste 400 de case şi anexe lor. Incendiul a izbucnit într-o zi de joi, în jurul orei 13,00, „în şopronul locuitorului Gerschon Scahachter, din centrul oraşului, unde două femei ce spălau rufe fierbeau rufele într-un cazan şi, în 15 minute, datorită vântului puternic, întreg oraşul a fost cuprins de flăcări. Printre altele, a ars Oficiul poştal şi telegrafic, ceea ce a făcut ca oraşul să fie izolat. Primele ştiri au sosit de la oficiul

[1010] *Tribuna Poporului*, Nr. 26, 9/12 februarie 1897, p. 122

telegrafic din Păltinoasa, care a alertat pompierii din Câmpulung Moldovenesc, Ilişeşti, Suceava, dar focul cuprinsese deja întregul oraş. Neatinse de flăcări au rămas biserica ortodoxă, casa parohială ortodoxă şi locuinţa silvicultorului Fondului Religionar. A mai putut fi salvată biserica armenească, deşi începuse să ardă. Cu eforturi extrem de mari au fost salvate actele funciare ale Judecătoriei şi ale Percepţiei din clădirile în flăcări. Au fost distruse de foc clădirea Căpitănatului, poşta şi telegraful, precum şi celelalte clădiri publice".

1901, august 5: dialectologul Gustav Weigand ajunge la „Gura Humorului, târguşor cu populație românească, germană și evreiască. Aceasta din urmă nu lipsește nicăieri în Bucovina, nici măcar în cele mai mici comunități. Preotul Brăileanu mi-a făcut o întâmpinare foarte călduroasă și m-a călăuzit, a doua zi, dimineaţa, în trăsura lui, la Mănăstirea Humorului". La Gura Humorului, Weigand înregistrează cu fonograful cântecul „*Frunză verde mărăciune*", interpretat de localnicul Gheorghe Şuhan[1011].

1903: „**Liga țăranilor români din Bucovina împotriva alcoolului**. Din pricina numărului enorm de birturi, ţinute, peste tot, de evrei, alcoolismul face în Bucovina ravagii înfricoşătoare. Dar, de câtva timp, datorită eforturilor inteligente ale excelentului cler ortodox din această provincie, există o mișcare semnificativă împotriva alcoolului. Această mișcare este peste tot considerabilă printre românii din districtele Rădăuți, Suceava, Gura Humorului și Câmpulung. Țăranii s-au formal, în fața preoților, să nu mai bea băuturi spirtoase și n-au mai băut.

[1011] Weigand, Gustav, Prof. Dr., *Die Dialekte der Bukowina und Bessarabiens*, Leipzig 1904, pp. 1-7

În unele locuri, îngroapă solemn țuica, împreună cu preoții. În Vatra Dornei, alcoolul are chiar un mormânt foarte drăguț, pe care toți vizitatorii băilor din această localitate au putut să-l vadă (A Dorna Watra l'alcool possède même un très-joli tombeau que tous les visiteurs de bains de cette localité ont pu voir)”[1012].

1904: „E aici în adevăr o „gură”, o căldare ferită între înaltele dealuri împădurite, un golf de vale între înălţimile de brad şi fag. Puţine aşezări vor fi având un loc aşa de prielnic, de sănătos şi de plăcut. Dar Israel rătăcitorul n-a ştiut să folosească bine aceste daruri. Căci ale lui sunt mai ales acele câteva strade şi ulicioare drepte, împănate cu clădiri mai mari, ce poartă scutul cu pajura stăpână, care fac la un loc „Gurahumora” al străinilor. Sărbătoarea a curăţit stradele: prăvăliile sunt închise în faţă, dar negustorii, cari înşală astfel şi pe Iehovah, îşi fac daraverele pe furiş şi „Herr Goldner” (vizitiul evreu, tocmit de Nicolae Iorga, la Solca, pentru o călătorie la Gura Humorului – n.n.) ştie aceasta şi cumpără ca într-o zi de lucru. Trec femei foarte gătite, domni în cilindru şi pălărie tare, şi iar naţionaliştii intransigenţi cu perciuni lungi, caftane de mătasă neagră şi „ştreamăle” de coadă de vulpe. Domnul Goldner e foarte vesel: întreabă pe cutare negustor gros şi mulţămit dacă e adevărat că toţi Evreii din „Gurahumora” s-au umflat, cercetează dacă în acest orăşel, unde el vine aşa de des, „sunt mulţi Evrei”. Şi ei nu se supără de ce zice bădăranul cu căciula spartă şi cu trei rânduri de peteci la genunchi – pentru ca să nu vorbim decât de genunchi. „Da,. Mulţi Evrei!”. „Aici, mă rog, nu este nici-o boală”. Spre capătul celălalt, sunt tot case creştineşti: Românii

[1012] Verax, *La Roumanie et les juifs*, Bucarest 1903, p. 350

sunt destui în Gura-Humorului, şi ei au frumoasa biserică nouă, în care slujeşte părintele Brăileanu, un bun bătrân, care cunoaşte şi iubeşte România şi nu-şi ascunde părerile. Dar pe aici sunt tot Nemţi meşteri, cu case curăţele, înflorite de flori şi de copii şi de iconiţe şi altaraşe catolice. Coşarul are un adăpost ca un cuib de poet amorezat. Multe case evreieşti însă, şi stradele sunt de o nespusă murdărie noroioasă. La stânga, pe o muchie de deal, e satul şvăbesc. Iar înainte, drumul de ţară, cu hopuri sălbatece şi podeţe şubrede, duce peste apa Maghernıţei şi peste ape pâraie limpezi, printre culmi şi rostogoliri de pietricele, spre muntele Pleşul, trecând prin Humor”[1013].

1905: „Marţi, la 13 Decemvrie a. c., părintele Brăileanu a chemat o adunare la Gura-Humorului, la care a fost de faţă şi domnul Dori Popovici, iniţiatorul mişcării acesteia. Adunarea acesta, la care au participat peste 350 oameni, a fost cercetată şi de nemţii din acest loc, care au venit şi ei, ca să-şi ridice glasul în contra poftelor obraznice, exprimate de rutenii tineri în adunările lor. Deschizând părintele Brăileanu adunarea, dă cuvântul dlui Dori Popovici, care desfăşură, cu multă măiestrie, istoricul mişcării prezente, fiind adesea întrerupt prin aclamaţiuni prelungite. Se adresează apoi dl maestru silvic Vasile Halip nemţilor prezenţi, arătând că acelaşi pericol ameninţă şi elementul german din Bucovina, avisat în lupta sa cu poporul slav la ajutorul românilor. Se anunţă mai mulţi oratori şi, la propunerea dlui Haralampie Sârghie, se hotărî a se ţine în toate comunele mai mari ale districtului Humorului astfel de adunări. Adunarea vo-

---

[1013] NICOLAE IORGA, *Neamul românesc în Bucovina*, Bucureşti 1905, p. 51, 52

tează, apoi, în unanimitate, trei rezoluţiuni, ce au fost expediate, pe cale telegrafică, la cunoştinţa guvernului ţării, mitropolitului Dr. Repta şi mareşalului ţării. Şedinţa se încheie mulţumind părintele Brăileanu, în cuvinte pline de laudă şi recunoscinţă, din partea dlui Dori Popovici, care nu a întârziat de a se prezenta şi la Gura-Humorului, după ce a iniţiat, împreună cu Societatea academică „Junimea", mişcarea aceasta"[1014].

În **1908**, a fost înfiinţată o nouă şcoală publică, cu 91 şcolari, dintre care 48 evrei. În 1927, şcoala a avut 636 elevi.Parohul Ambrozie Gribovici, din Gura Humorului, a intentat un proces „secretarului de la judecătoria din acest loc, dlui F. Drach"[1015].

În **1908**, conform Dicţionarului lui Grigorovitza: „**Gurahumora**, târg, în districtul şi în centrul ocolului judecătoresc cu acelaşi nume, situat la revărsarea pârâului Humorul în Moldova. Are o suprafaţă de 24,61 kmp, cu aproape 4.000 de locuitori, din care majoritate români, iar restul evrei şi meseriaşi de diferite naţionalităţi. Târgul este străbătut de drumul mare Carpatin, de linia ferată locală Hatna-Dorna, având legătură cu districtul şi prin alte căi de comunicaţie, mai puţin bune. Drumul mare Carpatin (Şoseaua Franciscană, care continua Drumul Sării – n. n.) se uneşte, nu departe de târg, cu şoseaua Împăratului Franz (Şoseau fusese decisă de Iosif II, dar Francisc a călătorit, pentru prima dată, pe ea, inaugurând-o – n. n.); iar o şosea specială foarte bună duce, de la Gurahumora la salinele din Cacica. Afară de mici stabili-

---

[1014] *Gazeta Transilvaniei,* Nr. 279, Anul LXVIII, luni-marţi 20 decembrie 1905, p. 2

[1015] *Apărarea Naţională,* Nr. 23, Anul III, joi 26 martie stil nou 1908, p. 1

mente industriale, târgul nu are decât negoţul provincial cu vite şi cereale, pe care îl practică însă exclusiv evreii. Gurahumora e sediul căpitanului districtual (prefectura). Aci se găsesc, pe lângă judecătoria de ocol, două şcoale populare, cu câte 6 clase (deci 360 de şcolari, în total – n. n.), un oficiu telegrafic-poştal, o perceptorie, o casă de economie şi un cabinet de lectură român. Are o biserică catolică, una greco-catolică, una protestantă şi o biserică mare ortodoxă, cu hramul „Arhanghelilor Mihail şi Gavril", zidită de curând. Ca istoric, târgul nu prezintă nici un interes, localitatea fiind, până la mijlocul veacului trecut, un simplu sat. După statistica din urmă, comuna Gurahumora avea următoarea proprietate: 600 hectare pământ arabil, 329 hectare fânaţuri, 36 hectare grădini, 226 hectare imaşuri, 939 hectare păduri. Animale domestice erau: 126 cai, 672 vite cornute, 88 oi, 586 porci. Locuitorii au şi 722 stupi de albine. **Gurahumora, moşie**, cu administraţie specială, districtul cu acelaşi nume. Suprafaţa: 8,24 kmp; populaţia: 91 locuitori, în majoritate germani romano-catolici, restul români. Se compune din moşiile: Gurahumora, cu 12 case şi 67 locuitori; Mănăslirea Humorului, Poiana-Micului şi Voroneţ"[1016].

În **1911**, „o tovărăşie de ţărani din Humor, cu Ardelean şi Netea în frunte, a voit să dea oferta cu 3 coroane şi 45 creiţari la metru pentru manipulaţia lemnului din Humor… Peste câteva zile, Schapira capătă manipulaţia"[1017].

În **13 septembrie 1914**, de la Gura Humorului, austriecii avertizează asupra trădării în favoarea ruşilor –

[1016] Grigorovitza, Em., *Dicţionarul geografic al Bucovinei*, Bucureşti 1908, p. 105

[1017] REVISTA POLITICĂ, nr. 21/1911, p. 10

iar toate cazurile ulterioare de condamnări aveau să sancţioneze colaboraţionismul cu ruşii, nu cu românii – printr-un comunicat rigid: „În războaiele din urmă, purtate în ţară cu duşmanul, s-au ivit iarăşi cazuri sigure de trădare faţă de trupele militare. Populaţia se face la aceasta luătoare de seamă cu obiecţia că comandanţii militari au ordin strict să împuşte, imediat, pe loc, pe oricare s-ar face numai chiar suspicios de trădare sau de altă purtare duşmănoasă Statului. / Gura Humorului, la 13 septemvrie 1914. / De la comanda supremă”[1018]

1914: „Împăratul Francisc Iosif a trimis pe Moştenitorul tronului Său în ţara Bucovinei, ca să aducă salutul împărătesc bravilor ostaşi de pe acest front. Împăratul a ţinut să cunoască, prin alesul Său trimis, care este situaţia pe acest câmp de luptă şi care este ţinuta oştirii Sale, aşezată la capătul aripii drepte a uriaşului front oriental… În calea spre Câmpulung, Arhiducele a fost întâmpinat, în staţiunile din Hatna, Ilişeşti, Cacica, Gura Humorului şi Vama, de clerul şi reprezentanţii acelor regiuni şi de o mulţime de popor, primind cu cuvinte de mulţămire pâinea şi sarea ce i se prezentau, după obiceiul strămoşesc, în semn de bună venire. În Câmpulung, era pe la 8 ore, seara, poporul l-a întâmpinat pe Arhiduce cu sunete de bucium şi cu un frumos conduct de torţe; însufleţirea mulţimii era nemărginită, când Arhiducele, la vorbele de întâmpinare, rostite de primarul Hutu, a răspuns, în grai viu moldovenesc, prin cuvinte de mulţămită şi recunoştinţă”[1019].

[1018] Nicolae Iorga, *Memorii*, I, Editura *Ramuri*, Craiova, 1928, p. 353
[1019] *Gazeta Transilvaniei*, Nr. 279, Anul LXXVII, Braşov, vineri 19 decembrie (1 ianuarie) 1914, p. 1

1915: „În anul 1915, presa românească din Ardeal vorbeşte rar şi evaziv despre situaţia din Bucovina. Austro-Ungaria nu mai dă comunicate oficiale, iar informaţiile, cenzurate masiv, sunt luate din presa bucureşteană. O presă care atenţionează, mereu şi mereu, despre „calvarul românilor bucovineni", dar care nu interesa pe nimeni nici atunci şi, din păcate, nici astăzi. Altminteri s-ar fi scris o carte, prin care să se depună, în rafturile memoriei, acel calvar. Un calvar care reîncepea, în 2/25 ianuarie, cu luptele la Ilişeşti, în care au fost implicaţi 600 de voluntari români, numiţi, după modelul din 1848, legionari, care primiseră câte o puşcă veche şi câte un singur cartuş, dar fără să aibă nici o dovadă că ar fi combatanţi, portul lor ţărănesc sortindu-i condamnării la moarte, în cazul în care erau capturaţi de ruşi. Subordonaţi Cezirkeagmeister-ului din Gura Humorului, flăcăii nu au putut opune rezistenţă puhoiului de cazaci şi s-au retras la Gura Humorului. Calvarul bucovinenilor avea să fie conturat, ulterior, de „un flăcău, român bucovinean, scăpat ca prin minune cu viaţă din iadul care s-a abătut asupra frumoasei provincii româneşti", un tânăr care luptase în rândurile „corpului legionarilor". Mărturia lui (numele nu i s-a dat, ca să nu fie condamnat la moarte prin spânzurătoare în Austro-Ungaria) este importantă nu doar pentru istoria comunitară bucovineană, ci şi pentru istoria oficială, pe care obişnuim să o numim naţională: / „Când s-a făcut, acum, în urmă, recrutarea reformaţilor, deputatul nostru, Aurel Onciul, care are multă trecere în populaţia românească, s-a sfătuit cu comandantul armatelor din Bucovina, colonelul Fischer, ca din cei recrutaţi să se oprească o parte, alcătuindu-se din ei un aşa-zis corp al legionarilor, cum a mai fost şi pe la 1848. La început,

se credea că o să fie opriţi din cei mai bătrâni, dar, la armă, s-a hotărât altfel. Cea mai mare parte din cei recrutaţi au fost trimişi în Stănila, la instrucţie, iar din districtele Humorului şi Câmpulungului au fost opriţi câte 800 de tineri români „legionari". / Am fost chemaţi la posturile de jandarmi, unde am depus jurământul şi unde ni s-a dat câte o puşcă, sistem vechi, şi câte 40 de cartuşe… Am rămas cu hainele noastre, de acasă. Jandarmii de la posturi ne-au învăţat un fel de instrucţie, dar nu lucru mare. Se făceau numai unele mişcări, dar cu armă n-am tras niciodată… Ni s-a spus că noi avem însărcinarea de a alunga patrulele inamice, care ar intra prin sate, de a păzi podurile, liniile ferate, lucruri din astea. / Astfel am stat patru săptămâni, fără să facem nimic. Eram cam îngrijoraţi, căci vedeam bine că n-avem nici o siguranţă, că nu suntem soldaţi, că n-o să ne putem împotrivi, la o nevoie, şi că am putea fi împuşcaţi, ca unii care n-aveam uniformă de soldaţi, dacă am fi fost prinşi. / După patru săptămâni, când s-au apropiat ruşii de Humor, noi, toţi cei 800 de legionari din district, am fost duşi în oraş, la Gura Humorului. / Ruşii s-au apropiat, duminică, seara, înainte de Crăciun. Când a venit o patrulă de cazaci dinspre Băişeşti, noi, care eram la barierele oraşului, am tras asupra ei, fără să lovim, însă, pe nimeni. Atunci, ruşii au amânat intrarea, până la 2, noaptea, când au înaintat şi au ocupat oraşul. / Cu vreun ceas înainte, vagmiştrii de jandarmi, care ne conduceau, ne-au îndreptat spre Bucşoaia. Era o vreme foarte ceţoasă. Ascunşi după case şi după garduri, noi am început să tragem asupra lor. Un cazac a fost omorât. De la noi, a fost ucis, de asemenea, un flăcău. Ruşii au mai omorât două femei (şi un preot, care privea pe fereastră, după cum se comunica în 5

ianuarie – n.n.), căci ei trăgeau şi asupra caselor, de după care puşcam şi noi. / Văzând comandanţii noştri că nu ne putem împotrivi mai multă vreme, ne-am retras. O parte au luat-o spre Câmpulung, iar altă parte, ca la vreo 150, în sus, pe râul Suha. Ruşii urmărindu-ne, am ajuns la graniţa românească. Ce să facem? Înapoi, cazacii, înainte, graniţa României. Am trecut hotarul, ca să ne scăpăm vieţile, căci, de ne prindeau, ruşii ne împuşcau”[1020].

1916: „Miercuri, 21 iunie 1916, la amiază, mai întâi a fost zărit un aeroplan rus, survolând deasupra Sucevei, iar după o oră, „prima patrulă rusească, compusă din 24 de cazaci, şi-a făcut apariţia în faţa Burdujenilor, pe şoseaua Iţcani-Suceava; imediat, a urmat o altă patrulă, de 100 soldaţi din cavalerie, care, intrând în Suceava, au preluat oraşul din mâinile noului primar, preotul român Sârbu. În oraş, au făcut câteva cumpărături, după care s-au îndepărtat. Se aşteaptă grosul armatei de infanterie şi artilerie, care urmăreşte armata austriacă, retrasă toată în munţi… / Ruşii au capturat un întreg convoi de muniţii, la Şcheia, iar la Cacica au capturat 8 vagoane cu reflectoare şi 40 de vagoane cu sârmă ghimpată”[1021]. În comunicatul de presă austriac, se vorbea despre o respingere a ruşilor la Gura Humorului, spre seara zilei în care a fost ocupată Suceava. În noaptea zilei de 22 iunie, ruşii au ocupat şi satul şi vama Buneşti, pe care, din neatenţie, au distrus-o cu un obuz. „Peste două sute de familii austriece, în majoritate femei şi copii, s-au refugiat pe teritoriul nostru, dintre Buneşti şi Cornu Luncii. Jalea şi mizeria acestora e mare. S-a format, îndată, în oraş (Fălticeni – n.n.), un comitet de ajutorare.

[1020] *Adevărul*, 28, nr. 9993, 7/20 ianuarie 1915, p. 3
[1021] *Adevărul*, 29, nr. 10506, 10 iunie 1916, p. 4

Nenorociţilor fugari li s-au trimis alimente, tutun şi altele. Între fugari, se află şi soţia primarului Sucevei, doamna doctor Duju. / Tot ieri, s-au predat grănicerilor noştri peste 120 de soldaţi austrieci şi 6 ofiţeri, dintre care 4 sublocotenenţi şi 2 locotenenţi. După dezarmarea lor, au fost aduşi în oraş. Soldaţilor li s-a dat masa la cazarma Regimentului 56 Infanterie, iar ofiţerilor, din ordinul domnului colonel Neculcea, comandantul Regimentului 56 Infanterie, li s-au pregătit, la Hotelul Regal Ghimpoci, o bogată masă şi un frumos dormitor. Primirea pe care le-a făcut-o dl colonel Neculcea a impresionat mult pe ofiţerii austrieci, care au mulţumit cu recunoştinţă”[1022]. Gura Humorului şi Cornu Luncii erau în flăcări… Despre lupte, ştirile cele mai precise sunt: ruşii, după ce au ocupat Gura Humorului, au înaintat spre Câmpulung şi, după lupte crâncene în faţa localităţii, au ocupat-o”[1023]. „În judeţele Bucovinei, au fost instituiţi, pe rând, prefecţi ruşi. În judeţul Suceava a funcţionat, un timp, în calitate de „diregător districtului”, un domn Blagonravov. Un timp, a administrat judeţele Rădăuţi, Siret, Suceava şi Gura Humorului, un domn Şablin, care-şi zicea guvernator. De data aceasta, ruşii dădeau multă atenţie administraţiei civile. Ei zoreau cu deschiderea şcolilor primare şi secundare. Îndemnul l-a dat prof. univ. Bagri, în calitate de agent cultural al armatei ruseşti. Limba de instrucţie era să fie: cea română, rusă şi, eventual, cea polonă. Pentru alimentarea populaţiei nevoiaşe grijea un domn Grigorenco, reprezentantul ministerului de agricultură pe lângă ştabul armatei ruseşti. Pentru acest scop, s-a înfiinţat, în Cernăuţi, un „ispolnitelni comitet”,

[1022] *Adevărul*, 29, nr. 10508, 12 iunie 1916, p. 3
[1023] *Adevărul*, 29, nr. 10508, 12 iunie 1916, p. 3

condus de avocatul rus Dr. Gherman. Acest comitet lucra împreună cu comitetele de binefacere „Zemski soiuz” şi „Soiuz gorodov”. Copiii sărmani şi orfani au fost îngrijiţi în azilul de copii „Comitetul Marii Principese Tatiana Nicolaievna”. Fondul religionar a fost administrat de un domn Naumov”[1024]. Comunicatul austriac din 12/25 iunie 1916 preciza că, „în Bucovina, trupele noastre au stabilit noi poziţii, între Câmpulung-Iacobeni. Înălţimile de la sud de Berhometh-Viznitz au fost evacuate de noi, fără intervenţia duşmanului”[1025]. Începând din 25 iunie, între Cernăuţi şi Odesa a început să circule un tren direct, comunicatul rusesc despre frontul bucovinean vorbind de cucerirea poziţiilor austriece de la Pojorâta, după o luptă de cavalerie, dar şi despre capturarea unor „mari depozite de lemnărie şi 31 de vagoane, părăsite de inamic prin gări”, pe itinerariul Gura Humorului-Raşca[1026]. Un român din Gura Humorului, cu care reporterul „Adevărului” a stat de vorbă, a povestit că incendierea oraşului său s-a făcut, în timpul luptelor, când austriecii, înainte de a se retrage, au dat foc la nişte „magazii cu cereale şi material de cale ferată. Focul s-a întins, însă, consumând o bună parte din orăşel”. Cât despre populaţie, care se cam speriase, când au văzut în Gura Humorului o patrulă de „30 de cazaci, care s-au dedat la scandaluri”, aceasta s-a liniştit, în clipa în care a luat comanda un căpitan rus, care i-a şi pedepsit pe cazaci, cu câte „o bătaie ca s-o pomenească”. „În Suceava, se aflau depozitate mari cantităţi de făină de grâu. Primăria a pus la dispoziţia

[1024] Balan, p. 34
[1025] *Adevărul*, 29, nr. 10510, 14 iunie 1916, p. 4
[1026] *Adevărul*, 29, nr. 10511, 15 iunie 1916, p. 4

locuitorilor, pe un preţ minim, acest produs, care lipsea atât de mult, până acum”[1027].

1918, 6 noiembrie: „Guvernul nostru a publicat următorul comunicat: „În Bucovina de sud s-a dezlănţuit o violentă mişcare bolşevică. Populaţia din Iţcani, Suceava, Gura Humorului şi alte localităţi s-a refugiat, în număr mare, la noi, cerând ocrotire şi adăpost. Domnul Flondor, preşedintele Comitetului Naţional Român, s-a adresat Guvernului Român, cerându-i călduros să vină în ajutorul populaţiei din Bucovina, căzută pradă bolşevismului. Guvernul a dat imediat curs acestei cereri şi a ordonat trupelor de grăniceri şi de jandarmi să treacă, în număr suficient, graniţa Bucovinei, pentru a restabili ordinea în partea de sud şi a înainta oriunde necesitatea va cere”. Şi, astfel, drapelul românesc flutură, astăzi, deasupra plaiurilor încântătoare ale Bucovinei”[1028].

1914-1918: Au jertfit pentru Bucovina „Rezervistul **George Ciornei**, Gura Humorului, Regimentul 22, rănit; Corporalul **Ioan Colb**, Gura Humorului, Regimentul 22, mort”[1029]; „Infanteristul **Ilie Flutur**, Gura Humorului, Regimentul 22, rănit”[1030]. Odată cu izbucnirea primului război mondial, câţiva colonişti germani din Gura Humorului ucid familia comerciantului evreu Erler. În 1916, Gura Humorului a fost ocupată şi devastată de trupele ruseşti, care au pârjolit 120 case şi dughene.

[1027] *Adevărul*, 29, nr. 10519, 23 iunie 1916, p. 3

[1028] Bianu, Vasile, *Însemnări din războiul României Mari*, I, Institutul de Arte Grafice *Ardealul*, Cluj, 1926, p. 95.

[1029] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 157 – Supliment, din 8 iulie n. 1915

[1030] *Viaţa Nouă*, IV, nr. 182, 4 iunie n. 1916, p. 8

1917: „Înțelegem că punctul în care Bistriţa se alătură este important. Cu atât mai mult, cu cât drumul se bifurcă aici. O ramură urmăreşte Bistriţa, spre sud-est, și merge cu ea spre Piatra. Cealaltă ramură a drumului se desprinde, spre nord-est, și merge la Fălticeni. Această răscruce, în această țară fără drumuri, este o poziție esențială. Valea, de obicei pustie, este populată de sate care se ating: Holda, Neagra, Cotârgași, Madein, Borca, Sabasa, Soci. Cu toate acestea, comunicatul rus din 7 august anunța că două regimente, însărcinate tocmai cu paza acestei răscruci de drum, între Cotârgași și Borca, au abandonat postul, astfel încât linia de apărare trebuia mutată înapoi, în est. Deci, stăpânii răscrucii au ajuns austriecii şi germanii, care s-au stabilit pe Bistrița. Prima lor idee pare să fi fost să-și lărgească poziția acolo, stabilind legătura, în stânga lor, cu coloana care operează la aproximativ 35 de kilometri, în nord, pe valea râului Moldova, care trece prin Câmpulung, spre Gura Humorului. Pe 8 august, de fapt se lupta pe întregul front, de la Câmpulung spre sudul Bistriței, ca și cum cele două coloane ar vrea să efectueze o operațiune concertată. Coloana de la Câmpulung a câștigat un succes la extrema dreaptă, prin apucarea înălțimilor la vest de Gemenea, un sat aflat la o duzină de kilometri sud de râul Moldava; a doua zi, va ajunge un pic mai la est de Gemenea, în Şipot. Interesul acestui moment este de a deschide o cale laterală spre front, spre a-l readuce pe Moldava, printr-o mișcare de învăluire, în spatele rușilor, care se apără acolo din Vama. Într-adevăr, în curând va fi anunțat că înălțimile din jurul Vamei au cedat și că inamicul avansează spre Gura Humorului. Pe scurt, operațiunile pe râul Moldava pot fi rezumate după cum urmează: austro-

germanii, care doreau să înainteze spre Gura Humorului, au fost opriți la înălțimile Vamei, la o duzină de kilometri est de Câmpulung; apoi au executat o mișcare de învăluire, pe scară largă, prin dreapta lor, care i-a dus, printr-un ocol, în spatele poziției de apărare a ruşilor; aceste mișcări de cotitură sunt clasice în războiul montan… Nu avem nici o veste de pe frontul de pe râul Moldava, cel al Câmpulungului, care nu pare să fi ajuns încă la Gura Humorului, sau de pe cel de pe râul Bistrița, care pare imobilizat pe acest râu, între Cotârgaşi și Soci, la răscrucea de drumuri, pe care le-am descris mai devreme. Astfel, întreaga aripă stângă austro-germană pare aproape complet paralizată. Dimpotrivă, activitatea bătăliei a fost transferată în centrul ţării, între Trotuş și Putna. Știm însă că ruso-români au încercat un atac acolo şi germanii au izbutit să-l blocheze. Prin urmare, retragerea lor nu este altceva decât foarte naturală. Desigur, nu putem ști exact care sunt condițiile. Totuși, aliații noștri par să fi dat o lovitură, la stânga frontului, pe 9 august, și i-au respins pe germani la sud de râul Putna, spre Vidra, același oraș în care a început ofensiva din iulie"[1031].

1919, septembrie 10: Decretul de confirmare a autorităţilor judecătoreşti. Începând cu 1 septembrie 1919, se confirmă „la autorităţile judecătoreşti din Bucovina, următoarele persoane[1032]: La tribunalul Suceava **Hausvater Maximilian**, judecător de district cu rangul VIII, de la judecătoria Gura-Homorului; **Frisch Ioan**, consilier conducător al judecătoriei Gura-Homoru-

---

[1031] *Journal des débats politiques et littéraires*, No. 225, Lundi 13 Août 1917, p. 1

[1032] *Monitorul Bucovinei*, Anul 1919, Cernăuţi, în 10 Septembrie nou, Fascicula 63, pp. 1-4

lui, consilier de tribunal cu rangul VII; **Saco Christi**, judecător la judecătoria Gura-Homorului, judecător de district cu rangul VIII. La judecătoria Zastavna: **Drach Friedrich**, judecător de district la judecătoria Gura-Homorului, consilier cu rangul VII”. „**La judecătoria Gura-Humorului**[1033]**: Sauciuc Nico**, ascultant la tribunalul Cernăuţi, pretor cu rangul VIII; **Buzek Norbert**, judecător la judecătoria Vijniţa, judecător de district cu rangul VIII; **Malcinski Georgi**, ascultant la tribunalul Suceava, judecător cu rangul IX”.

1919: Comisiunea agrară de ocol Gura Homorului: Preşedinte: **Dr. Nicolai Sauciuc**, pretor şi şef al ocolului judecătoresc Gura Homorului. / Locţiitor: **Norbert Buzek**, judecător districtual, Gura Homorului. / Reprezentantul Administraţiei: **Dumitru Cojocar, prefect, Gura Homorului**. / Locţiitor: **Romuald Bubeniczek**, comisar, Gura-Homorului. / Reprezentantul Băncii regionale: **Ioan Poriuc**, secretar comunal, Gura Homorului. / Locţiitor: **Ştefan Velehorschi**, învăţător, Berchişeşti. / Expert agricol: **Visarie Isopescu**, referent agricol, Gura Homorului. / Locţiitor: **Filimon Belei**, secretar agricol, Gura Homorului. / Reprezentantul proprietarilor expropriaţi: **Alfred Calmuţchi**, proprietar mare, Baiaseşti. / Locţiitor: **Vasile Halip**, consilier silvic, Ilişeşti. / Inginer hotarnic: **Emanuel Kulla**, inginer hotarnic, Gura Homorului. / Locţiitor: **Ernst Bota**, inginer hotarnic civil, Suceava. / Reprezentanţi ai ţăranilor: **Gheronte Doboş**, agricultor, Ilişeşti; **Vasile Gvinda**, agricultor, Dragoieşti. / Locţiitor: **Ion Ardelean**,

1033 Scris corect pentru prima dată, anterior menţionându-se „Homorului”

agricultor, Capu Codrului; **Gheorghe Vodă**, agricultor, Baiaseşti[1034].

1919: Prin deciziunea ministerială nr. 1593/1919, semnată, în numele lui Ion Nistor, de Iorgu Toma, erau numiţi în „Comisiunea de apel pentru evaluarea taxei de cărşmărit” pe anul în curs. În districtul Gura-Homorului, de toată cinstea prefecturistă se bucurau crâşmarii **Alexandru Buburuzan** din Mănăstirea Homorului, **Vasile Floreşteanu** din Valea-Sacă, **Hans Ludvar** din Gura-Homorului şi **Jankel Fleiscer** din Corlata, lista decizională fiind completată, în afară de prefect sau de locţiitorul acestuia, cu „superiorul gardei financiare” Josif Prelici, cu administratorul superior al percepţiei i. r. Gheorghe Schönbesch, cu oficialul percepţiei Rudolf Speidl şi cu „comisarul gardei financiare i. r.” Ion Kusniewicz[1035].

1922: Într-un ordin al Ministrului secretar de Stat la Departamentul Economiei Naţionale, referitor la crearea de stocuri pentru CFR de către fabricile de cherestea din România, aflăm numele fabricilor din Bucovina[1036] şi a proprietarilor lor: Fabrica din **Gura Humorului**, jud. Câmpulung, în exploatarea firmei „Omnia”, Constantin Ardeleanu, cu sediul în Gura Humorului”.

1930, iulie 17: **Ancheta în Bucovina**. Ţăranii se plâng de proasta situaţie economică. Suceava, 16 (iulie). Reprezentanţii autorităţilor, care se află în localitate,

---

[1034] *Monitorul Bucovinei*, Fascicola 73, 13 octombrie nou 1919, pp. 1-8

[1035] *Monitorul Bucovinei*, Fascicula 69, Cernăuţi, în 3 octombrie nou 1919, pp. 1-3

[1036] *Monitorul Oficial*, Nr. 133, 11 iunie 1942, pp. 4872-4874

domnii Cădere, secretar general la ministerul de interne, general Gavrilescu şi şeful de cabinet Cătuneanu, au vizitat numeroase comune din judeţul nostru: Bălăceana, Liuzii Humorului, Comăneşti, Pârteştii de Jos, Cacica, Păltinoasa, Gura Humorului, Solca etc., etc. Pretutindeni au stat de vorbă cu ţăranii, căutând să le arate că nu trebuie să dea ascultare derbedeilor care îi îndeamnă la dezordini. Ţăranii au răspuns că ei nu vor decât linişte şi nu se gândesc decât să-şi valorifice recolta, dar aşteaptă cu nerăbdare înfiinţarea creditului agricol. Domnul Cădere a primit diferite delegaţii ale locuitorilor. Astfel, micii morari s-au prezentat împreună cu preşedintele asociaţiei lor, dl Leonte Duracu, şi au cerut sistarea impozitului pe cifra de afaceri, fixarea impozitelor după venitul real al morilor, acceptarea unui delegat al micilor morari în comisiile de impuneri, ieftinirea combustibililor etc. Domnul Cădere a promis că va satisface aceste doleanţe, apoi, de comun acord cu morarii, a fixat următoarele preţuri pentru măcinat: la 100 kg porumb sau orz – 10 kg în natură sau 25 lei. Pentru grâu şi secară la valţ, 80 lei la 100 de kg. A mai hotărât introducerea în mod obligatoriu a cântarelor la toate morile”[1037].

În **1931**, trei străzi din Gura Humorului purtau numele unor fruntaşi evrei: Israel Ellenbogen, Avraam Fischler şi Leib Schattner.

1941: Deportarea evreilor humoreni, 2.945 de evrei, din care aveau să se mai întoarcă doar o sută, s-a făcut în 10 octombrie 1941, în Transnistria murind şi fruntaşul oraşului, Feiwel Laufer, şi doi tineri, Moscovici şi Hersch Geller, care au fost ucişi de germani. În anii războiului, peste 110 de case din Gura Humorului au fost

[1037] *Adevărul,* Anul 43, nr. 14279, joi 17 iulie 1930, p. 3

distruse, 360 au fost grav avariate, iar alte 640 doar avariate uşor.

1941: „Se publică mai jos Lista Nr. 13, de gradele inferioare (trupă), morţi pentru patrie, în actualul război, începând de la 22 iunie 1941, ora 24”[1038], printre primii Rroi ai Românie Mari numărându-se şi **Macovei Emilian**, funitaţ, ctg. 1931, cu ultimul domiciliu în comuna **Gura Humorului**, judeţul Câmpulung, mort la 21 iulie 1941.

1948: Ca preambul al apropiatelor naţionalizări, **1948:** „se înfiinţează, pe data publicării prezentei deciziuni în *Monitorul Oficial*[1039], Centrala Industrială a Lemnului… Fac parte din Centrala Industriei Lemnului, următoarele întreprinderi industriale: „Domeniile Bucovina”, cu sediul în Gura Humorului; „Solomon Schachter”, cu sediul în Gura Humorului; „Succesorii lui Wagner Israel”, cu sediul în Gura Humorului”.

1949: Se numesc, în învăţământul elementar[1040], Popovici Alexandru, director la Şcoala elementară Gura Humorului, iar Billan Silvia, directoare la Şcoala pedagogică Gura Humorului, deci la o şcoală medie.

În Gura Humorului fie că s-au născut, fie că au trăit sau încă mai trăiesc creatorii George Gavrileanu, Corneliu Tincu, Constantin Cojocaru, Radu Bercea, Tiberiu Avram, precum şi destoinicii slujitori ai făptuirilor culturale Vera Romaniuc, Constantin Logigan şi Sever Dumitrache.

[1038] *Monitorul Oficial*, Nr. 220, 17 septembrie 1941, pp. 5543-5549.
[1039] *Monitorul Oficial*, Nr. 167, 22 iulie 1948, pp. 6049-6052
[1040] *Monitorul Oficial*, Nr. 20, 25 ianuarie 1949, pp. 845, 846

GURA OCOALELOR

(comuna Minjir, raionul Leova, Moldova).

Întărit, în **10 august 1482**, de Ştefan voievod lui Stan Horjă, care primeşte uric pentru „a lui dreaptă ocină şi moşie, satul anume Horjăşti la Lăpuşna, unde a fost casa lui, din sus de Scorţăşti, şi Fântâna Peperigului întru acelaşi hotar, şi alt sat, la Gura Ocoalelor, şi, peste Prut, sub Obârşie, unde se pogoară gura Gârlii, şi cu loc de prisacă a Horjii celui bătrân de la obârşia pârâului Gurşava, şi Strâmbenii la Bujor, şi fântâna lui Muşat”[1041]. Hotarul, din veac.

1628, aprilie 10: Întărit de Miron Barnovschi voievod fraţilor Petre, Ionaşco, Bălan şi Mărica, fiii lui Cehan bătrânul, nepoţi lui Stan Horjăi, şi neamului lor Frăţiman, şi surorilor lui Maricăi şi Anisiei, nepoţii Albei, şi iarăşi neamului lor Gheorghe Horja şi surorii lui Varvara, fii ai bătrânului Horja paharnic, şi iarăşi neamului lor, Sohiicăi şi surorii ei Sora, fetele lui Gureş, şi iarăşi neamului lor Nastasiei Cărăimănesei şi surorii ei Drăguţa, fetele Antimiei, toţi nepoţi şi strănepoţi Tetului, care primesc uric pentru „a treia parte din satul **Titeştii** (azi Tinteşti, lângă Gugeşti, Vaslui) din ţinutul Fălciului, partea de mijloc, şi iarăşi o a treia parte, partea cea din mijloc din satul **Prebeştii** (Pribeşti, Vaslui) din ţinutul Vasluiului, cu vaduri de mori şi cu tot venitul”. / Întărit

[1041] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. II, Bucureşti 1976, doc. 246, p. 375

fraţilor Petre, Ionaşcu, Bălan şi Mărica, fiii lui Cehan bătrânul, nepoţi Lazei, şi neamului lor Gheorghe Horja şi surorii lui Vărvara, fiii lui Horja bătrânul paharnic, şi neamului lor, Sora şi sora ei Sofiica, fetele lui Gureş, şi iarăşi neamului lor Nastasiei Cărăimănesei şi surorii ei Drăguţa, fetele Antimiei, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Stan Horja… satul **Horjăştii** (Horjeşti, sat pe Lăpuşna, Moldova) pe Lăpuşna, din sus de **Scorţăşti** (lângă Horjeşti, Moldova), unde au fost casele lui Stan Horja, şi **Fântâna Pepirigului** (sat pe Lăpuşna, Moldova), dintr-acelaşi hotar, şi alt sat, în **Gura Ocoalelor** (lângă Horjeşti, pe Lăpuşna, Moldova) pe Prut, sub obrejie, unde se ridică gârlele în cruciş, şi un loc de prisacă, la **Colacul** (toponim, Horjeşti, Moldova) şi prisaca cea veche a lui Horja de după **Tărnuşa** (pârâu pe Lăpuşna, Moldova), în obârşia pârâului, şi **Strâmbenii** (sat, ţinutul Lăpuşna, Moldova) pe Bujor, şi **Fântâna lui Muşat** (sat pe Lăpuşna, Moldova), cu tot venitul". / Tot acum, Tofana, jupâneasa lui Vitolt logofăt, fata vornicului Bucium, îi vinde marelui pitar Ionaşco Cehan, drept 60 taleri de argint, „o parte de ocină din satul **Sclipotenii** (azi Slipoteni, lângă Izvorul Berheciului, Bacău), din a patra parte, a treia parte, cu vad de moară în apa Berheciului şi cu loc de prisacă pe pârâul Şleapotea, în ţinutul Tecuciului, şi din a patra parte din satul **Obârşiei Berheciului** (comuna Izvorul Berheciului, Bacău), a treia parte… care aceste părţi au fost cumpărătură lui Vitolt logofăt de la Isaiia sin Magdei, nepot Danului". / Ionaşcu Cehan mai cumpără şi alte părţi din Sclipoteni, de la aceeaşi Tofana şi de la Draguş monah, feciorul Ivului, nepot lui Luca… apoi „şi un vad de moară şi cu pietre din satul **Brătenii** (lângă Pogoneşti, Lăpuşna, Moldova), de la Ştefan, gine-

rele lui Crasnăş, şi de la Apostol, fiul lui Crasnăş, drept 25 taleri de argint”. De la Gheorghie, fiul lui Zbera, nepotul Bârzului şi Ţampului, Ionaşco Cehan cumpără părţi „din satul **Măzdăşănii** (azi Măgdăşeni, lângă Avereşti, Vaslui), ce este în ţinutul Fălciului”[1042].

GURA VĂII

(Beneşti, contopit cu Râpele, comuna Gura Văii, Bacău).

Întărit, în **11 ianuarie 1487**, de Ştefan voievod, lui Radu Pătrăşcan, care cumpăraseră, cu 300 zloţi, de la Ivan, fecior Tomii Fulovii, „satul anume Beneştii pe pârâul Beneştilor, şi alt sat, anume Buciumii… şi o bucată de loc din hotarul Mihneştilor… Iar hotarul acestor două sate, Beneştii şi Buciumii, ca să fie pe hotarul cel vechi, pe unde au trăit din veci. Iar hotarul acelei bucăţi de loc din hotarul Mihneştilor ca să fie din marginea pădurii, dintr-un fag însemnat drept peste pârâu până în ceea margine de pădure, într-un măr”[1043].

[1042] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 338, pp. 462, 463
[1043] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 2, p. 2

GURA VĂII

(Găureni, Găureana, azi Gura Văii, Iaşi).

1502, aprilie 17: Întărit de Ştefan (cel Mare) voievod fraţilor Tăbuci Mititelul şi Frece, care „au adus dresuri ce au de la moşul (bunicul) domniei mele Ştefan voievod, pe satul **Disculţii** (pe Trotuş, inclus în Borzeşti[1044], Bacău), ce este în ţinutul Trotuşului, pe jumătate din **Găureana** pe pârâul Turbata, pe satul **Ciorşeceşti** ce se cheamă acum **Arămeşti**, unde a fost Avram jude, ce este în ţinutul Neamţului, pe satul **Hărmăneştii** (Hrăneşti pe Siret, aprpape de Roman[1045], Bacău), **Rusciorii** pe Siret, dinspre amiază-noapte, peste Cobâla, în ţinutul Romanului, unde a fost Stan jude, dinspre amiază peste Cobâla, valea pe Siret, satul **Dumbrăviţa** (pe Siret, la Cobâle[1046], Bacău), unde a fost Giurge jude, satul **Petreştii** (pe Siret, lângă Adjud[1047], Bacău) pe pârâul Diineţului, unde a fost Gavrilă diacu jude, din capul pârâului Diineţului, valea pe amndouă părţile ape Diineţului, până la pârâul Zmeului, ce este în ţinutul Ajudii”[1048].

[1044] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 82

[1045] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 118

[1046] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 93

[1047] Gonţa, Alexandru I., *Indicele numelor de locuri*, Bucureşti 1990, p. 189

[1048] Codrescu, Theodor, *Uricarul,* vol. XIV, Iassi 1889, pp. 105-107

1625, martie 18: Întărit de Radul voievod, în cadrul unui schimb de sate între Dumitru Buhuş şi verii lui Vasile Banul, Anuşca şi Tofana, fiii Maricăi, Titiana şi Ana, fiicele Nastasiei, toţi nepoţii Anei şi strănepoţii lui Ion Gănescul, şi unchiul lor, Dumitru, fiul fostului pârcălab Petrea Ungur, „şi a dat el (Dumitru Buhuş) două părţi din jumătate de sat din **Găneşti** (sat în Cârligătura, Iaşi), o parte care îi este dreaptă ocină de moştenire, iar o parte i-a fost dreaptă cumpărătură de la verii lui, Lucoci şi fraţii lui Dumitru şi Vasilie". Şi a mai dat Vasile Banul, surorile şi verii lui „jumătate de sat din **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), iar din cealaltă jumătate de sat a treia parte şi partea lor din seliştea **Răvăcani** (în Criveşti, comuna Strunga, Iaşi) şi din **Găureni** (Găureana, azi Gura Văii, Iaşi)… Însă Dumitraşco Buhuş le-a mai dat încă 70 taleri de argint, pentru că au fost părţile lor mai bune"[1049].

1627, noiembrie 12: Zapisul lui Cozma visternicel şi Obuţă pitărel de **Macsineşti**, Nicopoe diac ot **Oboroceni**, Pătraşco păhărnicel ot **Buţcăteni**, Gheorghie ot **Lăţcani**, Crârste Epure şi Pătraşco Ciurlic ot **Lungani**, Gligorie şi Ionaşco judele ot **Druleşti**, prin care mărturisesc cum au venit în faţa lor fraţii Vasile, Haritona, Chelsia, Irina şi Hilotie, feciorii lui Ştefan Benea, nepoţii lui Văscan Benea, strănepoţii Benei bătrânul, „şi au vândut dreapta lor cumpărătură, ce au fost cumpărat tatăl lor Ştefan Benea de la Gheorghie armaşul, din trei părţi de sat de **Găureni**, jumătate. Aceia parte au vândut-o dumisale Lupului Prăjescul, drept 50 de taleri bătuţi"[1050].

[1049] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 295, pp. 365, 366

[1050] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 254, p. 336

1628, martie 6: Întărit de Miron Barnovschi voievod lui Lupul Prăjescul, care cumpără, cu 80 de taleri de argint, de la fraţii Vasilie, Haritona, Chelsia, Erina şi Hilotia, fiii lui Ştefan Benea, nepoţii lui Văscan Benea, „jumătate din trei părţi din satul **Găureni**, care s-a chemat mai înainte **Necoreşti** şi **Sârbi**, şi cu loc de moară pe pârâul Năroteasă, în ţinutul Romanului"[1051].

1632, aprilie 24: Întărit de Alexandru Iliaş voievod fostului postelnic Lupul Prăjescul, care cumpără, cu 30 taleri număraţi, de la Toma, fiul Urâtei, nepotul lui Benea, strănepotul lui Văscan Benea, „dreapta lui ocină şi dedină şi a verilor lui, Vasile Bunea şi a surorilor lui Haritona, Chilsie şi Hilotie, fiii lui Ştefan Bunea, a patra parte din satul **Găureni**"[1052].

1632, noiembrie 2: Întărit de Alexandru Iliaş voievod logofătului Dumitru Buhuş, care primeşte urice pentru „satul **Gâdinţii** (comuna Sagna, Neamţ) pe Siret, cu loc de mori la Siret şi la pârâul satului şi cu bălţi de peşte şi cu vii, şi cu pod umblător pe Siret, şi alt sat, anume **Criveştii** (comuna Strunga, Iaşi) sub Strungă, cu iaz şi cu mori şi cu vii, şi, în acelaşi hotar, seliştea **Răvăcanii** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), mai jos de Pietriş, şi seliştea **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hotceştii** (lângă Strunga, Iaşi), şi a patra parte din satul **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), şi seliştea **Dădeştii** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sirca, cu loc de iaz şi de mori la Sirca, ce este în ţinutul Roman, şi a treia parte din seliştea **Plotuneştilor** (inclus în Târgu Frumos, Iaşi) şi ju-

---

[1051] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 317, pp. 431, 432

[1052] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 32, pp. 29, 30

mătate din satul **Căcăceşti** (în Cârligătura, Iaşi) şi o bucată de pământ în hotarul **Târgului Frumos**, pe unde a însemnat şi a pus stâlpi Pătraşco Başotă logofăt… cu loc de iazuri şi de mori la amândouă Bahluţele, şi toate părţile lui, câte se vor alege, din satul **Tălhăreşti** (lângă Târgu Frumos, Iaşi), cu iaz şi cu mori la Bahlui, şi nişte părţi din **Chiceră** (lângă Sârca, comuna Bălţaşi, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, şi satul **Vavatieştii**, ce se numeşte **Bârleştii** (comuna Erbiceni, Iaşi), şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, cu iaz şi cu mori pe Bahlui, şi toate părţile de cumpărătură ce se vor alege din satul **Iurghiceni** (azi Erbiceni, Iaşi) şi din satul **Totoeşti** (comuna Erbiceni, Iaşi), de asemenea pe Bahlui, ce este în ţinutul Hârlău, şi un loc de mori şi de prisacă mai jos de **Pureciani** (la nord de Popricani, Iaşi), la Jijia, ce este în ţinutul Iaşi, şi catul **Cupcici** (numit apoi Cupcina, azi oraşul Kalininsk, raionul Ediniţa, Moldova) şi **Brătăşanii** (azi Brătuşenii Vechi, raionul Ediniţa, Moldova) pe Ciuhur, cu iaz şi moară pe Ciuhur, şi a patra parte din satul **Tribiseuţi** (comuna Trebisăuţi, raionul Briceni, Moldova), ce este pe Drabişte, cu jumătate de iaz şi cu moară pe pârâul Drabişte, şi a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Duruitoarea, raionul Râşcani, Moldova), pe Prut, cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, şi de asemenea şi la Prut, cu loc de moară la **Dubase** (toponim în braniştea Bohotin) şi cu pod umblător peste Prut, şi toate părţile lui din satul **Dumeni** (comuna Văratic, raionul Râşcani, Moldova), mai sus de Costeşti, de asemenea pe Prut, şi jumătate din satul **Bozoviţă** (Buzoviţă, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi jumătate din satul **Răsteul** (Resteu-Atachi, regiunea Cernăuţi, Ucraina) şi toate părţile lui din satul **Tălmaceu** (Tălmaci, regiunea Cernăuţi,

Ucraina), pe Nistru, ce este în ţinutul Hotin, şi satul **Mă-neştii** (lângă Brătila, comuna Helegiu, Bacău), şi jumătate din satul **Grozeşti** (azi Oituz, Bacău) pe Oituz, cu mori şi cu loc de pive şi de firistreu pe pârâul Oituz, şi cu loc de vie, şi cu grădini şi cu fâneţe la muntele ce se numeşte Munceii, ce este în ţinutul Trotuş, şi o parte de ocină din satul **Măstacănul** (Mastacăn, comuna Borleşti, Neamţ), peste Bistriţă, ce se va alege partea lui Hricicanul, cu loc de moară la pârâul satului şi cu loc de prisacă, ce este în ţinutul Bacău, şi satul **Neculeştii**, ce se numeşte **Trifeştii** (Neamţ), cu iaz şi cu mori la Pârâul Negru, şi toate părţile lui de cumpărătură, câte se vor alege, din satul **Româneşti** (lângă Trifeşti, Neamţ), de asemenea pe Pârâul Negru, cu loc de iaz şi de mori pe Pârâul Negru, de asemenea şi pe pârâul Brănişterilor, ce este în ţinutul Neamţ, şi satul **Potropopeştii** (Potropopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui), şi nişte părţi de ocină, câte se vor alege, din satul **Olăşei** (comuna Tăcuta, Vaslui), şi alte părţi de asemenea cumpărătură din satul **Bomboteşti** (azi Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna, cu mori şi cu loc de pive la pârâul Cuţitna”[1053].

1637, aprilie 4: Moşiile întărite de Vasile Lupu voievod vistiernicului Dumitru Buhuş: „**Gândeşti** (Cândeşti, comuna Mihăileni, Botoşani) pe Siret, cu loc de moară pe Siret şi în pârâul satului, cu bălţi de peşte şi cu podul peste Siret, şi cu vii; **Crăveşti** (Criveşti, comuna Strunga, Iaşi) sub **Strunga** (comuna Strunga, Iaşi), cu iazuri şi cu mori, şi, în acelaşi hotar, **Ravacanii** (comuna Strunga, Iaşi), din jos de Petriş, şi satul **Găurenii** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi) şi **Hoţăeştii** (Hotceşti,

---

[1053] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXI, Bucureşti 1971, doc. 234, pp. 289-292

comuna Strunga, Iaşi), şi a patra parte de sat **Vilenii** (sau Văleni, comuna Bozieni, Neamţ), şi seliştea **Dadeşti** (Dădeşti, înglobat în Târgu Frumos, Iaşi), pe Sârca, cu locuri de mori pe Sârca, care sunt în ţinutul Romanului; / a treia parte de selişte **Plotuneştii** (înglobat în Târgu Frumos, Iaşi) şi jumătate de sat **Chicaceştii** (sau Căcăceşti, Iaşi) şi o parte de moşie din hotarul **Târgului Crasna** (Târgu Frumos, Iaşi), cu locuri de iazuri şi mori în amândouă Baglueţele; părţi din satul **Tâlhăreşti** (azi Talpa, contopit cu Blândeşti, comuna Suliţa, Botoşani), cu iazuri şi mori pe Bahlui care sunt în ţinutul Cârligăturii; / satul **Vavatieşti** (Bârleşti, comuna Erbiceni, Iaşi), care se numeşte **Bârleşti**, şi satul **Spinoasa** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, toată cumpărătura din satul **Iurghicenii** (azi Erbiceni, comuna Erbiceni, Iaşi) şi din **Totoeştii** (comuna Erbiceni, Iaşi) pe Bahlui, ce sunt în ţinutul Hârlăului; / un loc de moară din jos de **Puricenii** (lângă Stânca, comuna Victoria, Iaşi), în Jijie, şi un loc de prisacă, ce sunt în ţinutul Eşii; / satul **Cupcici** (Cupcina, raionul Edineţ, Moldova) şi **Brataşănii** (Brătuşeni, comuna Brătuşeni, raionul Edineţ, Moldova) pe Ciuhur, cu iazuri şi mori pe Ciuhur, a patra parte a satului **Trăbăsăuţii**, ce este pe Drabişte, a treia parte din satul **Costeşti** (comuna Dumitroaia, raionul Râşcani, Moldova) pe Prut, părţi din satul **Dumenii** (Dumenii de Sus, comuna Miclăuşeni, raionul Făleşti, Moldova), din sus de Costeşti, pe Prut, şi jumătate de sat **Buzoviţa** (comuna Buzoviţa, regiunea Cernăuţi, Ucraina), şi jumătate de sat **Risteiul** (Resteu-Atachi, azi Dnistrivca, raionul Chelmeni, Ucraina), şi toate părţile lui din **Tălmaciu** (azi Burdiug, raionul Chelmenţi, Ucraina), ce sunt pe Nistru, în ţinutul Hotinului; / satul **Măneştii** (azi Blebea, înglobat

în Târgu Neamţ, Neamţ), jumătate de sat **Grozăştii** (Grozeşti, azi Oituz, comuna Oituz, Bacău) pe Oituz şi locuri de vie, livezi şi fânaţuri în şesul ce se numeşte Muncei, ce sunt în ţinutul Trotuşului; / parte din satul **Mastacanul** (Mastacan, comuna Borleşti, Neamţ) peste Bistriţa, ce se va alege partea Hriţcanului, ce este în ţinutul Bacăului; / satul **Niculeştii** (azi Trifeşti, Trifeşti, Neamţ) ce se numeşte **Trifeştii**, cu iazul şi cu moara în pârâul Cioarna şi locul de iaz şi de moară; aşijderea şi în pârâul Braniştelor, ce este în ţinutul Neamţului; / satul **Potropeştii** (Protopopeşti, comuna Tăcuta, Vaslui) şi părţi de cumpărătură în satul **Bumboteştii** (înglobat în Tăcuta, comuna Tăcuta, Vaslui), pe pârâul Cuţitna… şi o poiană, care se numeşte Mastacana, şi Lihaci, ce sunt în ţinutul Vasluiului; / jumătate de sat **Boldeştii** (comuna Todireşti, Iaşi) şi jumătate din seliştea **Sârbii** (comuna Todireşti, Iaşi), pe pârâul Todereştii, ce sunt în ţinutul Sucevii; jumătate din sat **Bujuceştii** (sau Buhuşeşti, lângă Climeşti, comuna Făurei, Neamţ) pe apa Cioarna, ce este în ţinutul Neamţului”[1054].

1637, noiembrie 3: Ionaşco, feciorul Măgdălinei, nepotul Stancăi, strănepotul Nastei dăruieşte vistiernicului Dumitru Buhuş toată partea mamei lui Măgdălina, „ce se va alege din sat din **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi), din seliştea **Hotceştilor** (comuna Strunga, Iaşi), a **Răvcanilor** (Răvăcani, comuna Strunga, Iaşi) şi a **Găurenilor** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi)… / Aşijjderi, şi părţile surorilor mele Candachia şi Sofronia, căci au vândut ele lui părţile de ocină ce au avut la **Budeşti** (comuna Făurei, Neamţ) şi **Porceşti** (azi Moldoveni, comuna Mol-

---

[1054] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 52, pp. 48, 49

doveni, Neamţ)”[1055].

1638, aprilie 26: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului mare vistiernic Dumitraşco Buhuş, care primeşte în dar, „pentru multă binefacere ce i-a făcut, de mai mult preţ decât sunt aceste ocine”, de la Ionaşco, fiul Măgdălinei, nepotul Stancăi, strănrpotul Nastei, „părţile surorilor lui, Candachia şi Sofronia, care au vândut alte părţi ale lui Ionaşco de la satul **Budeşti** (comuna Făurei, Neamţ) şi **Porceşti** (Moldoveni, comuna Moldoveni, Neamţ)… toată partea mamei sale Măgdălina, cât se va alege din satul **Criveşti** (comuna Strunga, Iaşi) şi din seliştea de la **Hotceşti** (lângă Criveşti, comuna Strunga, Iaşi), şi din **Răvcani** (lângă Criveşti, comuna Strunga, Iaşi), şi din **Găureni** (Găureana, azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi)”[1056].

1638, mai 12: Vărvara, fata lui Gheorghe Siminiceanul, ce-a fost vornic, şi cu feciorul său Căzacul vând clucerului Lupul Prăjescul, drept 40 de taleri, bani buni, cu zapis de mărturie întărit de Gheorghe Năvrăpăscul ce-a fost vornic, Lazor Moţoc păhărnicel de **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), popa Anton din **Oboroceni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Ştefan, feciorul Siminiceanului de Siminiceni (Suceava), Ilea, feciorul lui Iacon de **Văscani** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Ştefan păhărnicel de **Drăgoteni** (lângă Hărmăneştii Vechi, comuna Todireni, Iaşi), Ţuţurman de **Hălăştiiani** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi Benea de **Găureni** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi), „a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din **Dănceni** (în hotar

---

1055 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 211, pp. 194

1056 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 336, pp. 330, 331

cu Miclăuşeni, comuna Butea, Iaşi), ce-i în ţinutul Romanului, dintr-a patra parte, a treia parte, cu tot venitul"[1057].

1638, mai 12: Vărvara, fata lui Gheorghe Siminiceanul, ce-a fost vornic, şi cu feciorul său Căzacul vând clucerului Lupul Prăjescul, drept 40 de taleri, bani buni, cu zapis de mărturie întărit de Gheorghe Năvrăpăscul ce-a fost vornic, Lazor Moţoc păhărnicel de **Movileni** (comuna Heleşteni, Iaşi), popa Anton din **Oboroceni** (comuna Heleşteni, Iaşi), Ştefan, feciorul Siminiceanului de Siminiceni (Suceava), Ilea, feciorul lui Iacon de **Văscani** (comuna Ruginoasa, Iaşi), Ştefan păhărnicel de **Drăgoteni** (lângă Hărmăneştii Vechi, comuna Todireni, Iaşi), Ţuţurman de **Hălăştiiani** (comuna Heleşteni, Iaşi) şi Benea de **Găureni** (azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi), „a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din **Dănceni** (în hotar cu Miclăuşeni, comuna Butea, Iaşi), ce-i în ţinutul Romanului, dintr-a patra parte, a treia parte, cu tot venitul"[1058].

1639, martie 14: Mihăilă, feciorul Lupului, fratele Parascăi, din satul Uricani vinde vătahului Radul, drept 10 galbeni buni, „a mea ocină şi moşie dreaptă din sat din **Uricani** (comuna Miroslava, Iaşi), ce este în ţinutul Cârligăturii, pe apa Bahluiului, din partea mea de moşie ce am eu cu Obrejie, a mea parte toată… Şi în această bună tocmeală au fost Gheorghe Maicăş din **Uricani**, Gheorghe Ciupagu din **Găureni** (Găureana, azi Gura Văii, comuna Strunga, Iaşi), Lupul Dârlău din **Cârniceni** (comuna Ţigănaşi, Iaşi), Vasile, feciorul lui Maicăş. Şi

[1057] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 350, p. 345
[1058] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 350, p. 345

eu, Pătraşco Opcină, am scris. Şi eu, Toma din Găureni, încă m-am prilejit"[1059].

1675, martie 25: Constantin sin (fiul) popii Irimia, din satul Cârsteşti, mărturiseşte că a avut tocmeală cu vornicul Miron Costin „să-i vândi oartea lui din satul **Cârsteşti**, din **Găureni** şi din **Muncel** ce i se va alege partea lui, ce se cheamă Bondăşască, şi i-a dat Miron Costin 10 lei bătuţi arvonă"[1060].

GURA VĂII

(lângă Girov şi Tortoreşti, Neamţ).

1774, iunie: Satul **Gura Văii**, ocolul Pietrii, după recensământul lui Rumeanţev[1061], avea **toată suma caselor 44**. Scădere rufeturi 22: 10 popi, 4 văduve, 8 case pustii. Rămân birnici 22. / **Birnici:** Ioniţă Condria / Toader, ungurian / Ştefan / Ion Cătana / Iftimi zet (ginere) lui / Andrei Zabulic / Toader Condre / Coman, bârsan / Gavril, argat / Gheorghe Vicovan / Toma sin (fiu) lui / Simeon Macsin / Zaharia Iladi / Petre Butuc / Crâstia, ungurian / Floria Năforian / Miron Năforian / Gavril Năforian / Isac, jidov / Ioniţă Butuc / Nechita, cojocar / Lupul, grădinar. // **Rufeturi:** Popa Iacob / Diaconul Sandu / Diaconul Vasile / Popa Gheorghe / Diaconul Ion

---

1059 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 60, p. 65
1060 Buletinul *„Ioan Neculce"*, Iaşi, An VIII, Fasc. VIII, 1930, p. 53
1061 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 57

/ Popa Năstasă / Popa Ilii / Popa David / Diaconul Ion / Diaconul Ioniţă / Ana, văduvă /Natalia / Aniţa / Ioana. // **8 case pustii**.

GURA ALBEŞTI

(fostele sate Găureşti şi Rădăslăveşti,
comuna Albeşti, Vaslui).

1490, ianuarie 9: Întărit de Ştefan (cel Mare) voievod lui Lazăr Micşun, care cumpărase, cu 120 zloţi tătăreşti, de la Sângur şi Stana, copiii lui Ivan Frenciuc, „dreaptă lor ocină, un sat pe Bârlad, mai jos de gura Strajnicului şi mai jos de Rădăslăveşti, anume Găureştii, şi moară la Bârlad, şi un cut în acelaşi hotar”[1062]. Hotarele, din veac.

1900: „**Gura Albeşti**, sat în partea de sud a comunei Albești, plasa Crasna, judeţul Fălciu, situat pe șesul Hoceni, lângă șoseaua naţională Vaslui-Bârlad. Proprietatea moșiei este a locuitorilor răzeși”[1063].

[1062] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 56, pp. 107, 108

[1063] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 663

GURA CĂINARILOR

(Căinari, Ştiuca, azi Gura Căinarilor,
comuna Putileşti, judeţul Soroca, Moldova).

1639, iulie 18: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Sfântul Sava, care primise danie şi miluire de la ctitorul Enachie postelnic „trei lărţi din satul **Larioneşti** (Arioneşti, comuna Arioneşti, judeţul Edineţ, Moldova), ce este în ţinutul Sorocii, pe unde a hotărât şi a stâlpit Vasile vornicul de gloată şi pe unde au pus stâlpi de piatră în vatra satului şi în ţarină, de unde s-a pus un stâlp din mijloc, deasupra fântânii lui Costea, şi până la un stâlp al Mociuleştilor (familie), şi până la al treilea stâlp, deasupra **Căinarilor** (Gura Căinarilor, comuna Putileşti, judeţul Soroca, Moldova), unde ţine până în stâlpul lui Potlog, şi până la alt stâlp, deasupra Hristeiuvcăi (toponim în Arioneşti), şi de acolo până la alt stâlp de piatră, ce este în mijlocul ţarinii, dinspre partea lui Balica hatman, iar dinspre alte părţi, după al său vechi hotar, pe unde din veac a umblat”[1064].

1640, ianuarie 4: Ispisoc de judecată de la Vasile Lupu voievod, după ce „Irimicea, feciorul lui Gheorghe, nepot lui Vasile, de faţă înaintea noastră a tras la judecată pe Dumitraşco Şoldan, mare vornic de Ţara de Jos, pentru o selişte de pe Căinari, ce se numeşte **Ştiuca** (la Gura Căinarului, comuna Putileşti, judeţul Soroca, Moldova),

---

[1064] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 181, p. 194

în ţinutul Sorocii, între **Balota** (oraşul Bălţi, judeţul Bălţi, Moldova) şi între Lozile (toponim), zicând Irimicea şi cu alte neamuri ale lui precum că acea bucată de hotar este din hotarul satului lor, **Balota**, şi niciodată n-a fost selişte… şi a arătat un ispisoc de la întru sfinţi odihnitul Alexandru voievod. Iar Şoldan a arătat înaintea noastră că acea selişte, anume **Ştiuca**, este dreaptă danie şi miluire socrului său, Cărăiman fost mare paharnic, şi ne-a arătat ispisoc de danie şi de miluire de la Simion Movila voievod. Şi încă a mai dat Cărăiman doi cai turceşti foarte buni, preţuiţi drept 600 galbeni ungureşti, în trebuinţa ţării. / Drept aceea, aşa s-a aflat că Irimicea şi cu alte neamuri ale lui nu au nici o treabă cu acea selişte”[1065].

1697, martie 23: Negrul vătaf dăruieşte nepotului său Gligoraş, feciorul lui Ştefan Blănariul din **Căinari**, „două fălci de vie, în ruja cea mică dinspre **Buhalniţa**, a mea dreaptă ocină, ce am luat-o de la Repede… dinaintea lui Tomiţă monah, Ştefan Grumezea, Ion Loghin, Ion Minciună, Toader Robul ot Dealul lui Vodă, Gheorghe Porhir şi mulţi oameni buni”[1066].

1904: „**Gura Căinari**, sat în judeţul Soroca, volosti Floreşti, aşezat în valea Răutului, aproape de gura râuleţului Căinari. Are un eleşteu. Prin sat trece linia căii ferate Bălţi-Jmerinca. Are 174 case, cu o populaţie de 924 suflete de români; biserică; 217 vite mari”[1067].

[1065] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 283, pp. 277, 278

[1066] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. VIII, Iaşi 1913, pp. 1, 2

[1067] Arbore, Zamfir, *Dicţionarul geografic al Basarabiei*, Bucureşti 1904, p. 106

GURA LARGULUI

(azi Poiana Largului, comuna Gura Teiului, Neamţ).

1643, mai: Ştefan Florescul vinde marelui paharnic Gheorghe, drept 10 lei, „o curătură a mea, ce am făcut-o eu din pădurea întreagă, ce se cheamă **Colibiţa** (în hotarul moşiei mănăstirii Râşca, Neamţ), pe apa Bistriţei… dinaintea lui Ion Ţigârlea, Ionaşco Bârlibă, Dumitru Hârjabă şi vătămanul de **Bălţăteşti** (comuna Bălţăteşti), Buzulucă şi Toma Andoniescul din **Mânjeşti** (azi Deleni, comuna Ştefan cel Mare, Neamţ) şi Sturzea şi Vrânceanul din **Gura Largului** (azi Poiana Largului, comuna Gura Teiului, Neamţ)”[1068].

GURA RĂCĂTĂULUI

(lângă Zlătari şi Vivoreni, Vrancea).

1774, iunie 26: Satul **Gura Răcătăului**, ţinutul Putnii, ocolul Polocinului, după recensământul lui Rumeanţev[1069], avea **toată suma caselor 63**. Scădere rufeturi 47: 10 scutelnici boiereşti, 9 mazili și ruptași, 2 preoţi

[1068] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova,* vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 85, pp. 91, 92

[1069] ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, I, Chişinău 1975, pp. 268, 269

şi diaconi, 7 nevolnici și babe, 2 slujitor și călăraș, 1 slugă boierească, 11 argați mazilești, 5 mazili și ruptași de la alte ținuturi. Rămân birnici 16. / **Birnici**: Micul nepot Coteștilor / Apostol Susan / Săcuiu / Benetic Săcuiu / Stoica, grădinar / Ioniță, pas / Ștefan Soare / Ștefan Onanie / Sava, bejenar / Chiriac al Rusandii / Petre Maștoca / Stan al lui Toade, muntean / Niagul / Toader Lupul / Mihalache, dascăl / Gheorghiță al lui Stamatin. // **Rufeturi:** Vasile Domintian, vier dumnealui spătarului Ioniță Canta / Andoni, mătăsar, la fel / Ursul, mocan, la fel / Vasile, ciobotar, la fel / Vasile Țurcă, la fel / Gheorghe Chervasi, la fel / Ioniță, ciobotar, la fel / Toader, muntean, la fel / Ion Soare, la fel / Tofan Soare, la fel / Ion Behcia, slugă dumnealui, la fel / Apostol Hangiu, nevolnic / Vasile Soare, nevolnic / Iordache Bucă, ruptaș de cămară (fisc – n. n.) din Bacău / Iordache Duhalmul, ruptaș de acolo / Ioniță Tăban, mazil din Neamț / Vasilache, ruptaș din Fălciu / Constantin Zdrobiș, ruptaș cămării / Hâncul Zdrobiș, ruptaș / Pascal Medu, mazil / Ștefan Bantăș, mazil / Nicolai Danilache, ruptaș / Constantin Bantăș, ruptaș din Bacău / Ilizar, mazil / Neculai fiul popii Ioniță, ruptaș / Constantin, ungurian, argat lui Ioniță Șerban, paharnic / Toma, sămilian, argat la fel lui / Uncheș Iin, argat la fel lui / Ioniță Șerban, mazil / Dănilă, căpitan, mazil / Catrina Băntășoae, maziliță săracă / Ioniță, sitar, argat lui Constantin Zdrobiș / Avram, argat Catrinii Băntășoae / Iftenie Voeș, la fel argat ei / Cârstian Pârjotă, argat lui Bantăș / Apostol Preten, argat căpitanului Dănilă / Ilie Ababii, argat la fel / Irimie, tăbăcar, argat lui Pascal Medu / Dumitru fratele lui, argat la fel / Pavel Manolache, călăraș de Adjud / Neculai, la fel călăraș /

Marie, săracă / Todosie, săracă / Anița, călugăriță / Maria, văduvă / Popa Ilie / Popa Neculai.

1900: „**Gura Răcătăului**, sat în comuna Răcătăul, judeţul Bacău, plasa Siretul de jos, situat la confluenţa pârâului Răcătăul cu Siretul, la o depărtare de 1.800 m de satul Răcătăul (şcoală). Are o biserică, fundată de Costache Lupaşcu, la 1852, şi 2 cârciumi. Populaţiea este de 54 familii sati 192 suflete. Vite sunt: 15 cai, 135 vite mari cornute, 38 porci și 14 capre”[1070].

GURBĂNEŞTI

(lângă Hănăşenii Noi, raionul Leova,
judeţul Cahul, Moldova).

1624, martie 25: Întărit de Radul Mihnea voievod postelnicului Ianache, care obţine uric pentru „satul **Stolniceni** (pe Gârla Scumpia, comuna Stolniceni, Iaşi) pe Gârla şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), care este în ţinutul Iaşi, cumpărătură de la Păscălina, cneaghina lui Lupul Stroici logofăt, şi de la fiul ei Ionaşco Stroici, pentru 850 ughi ungureşti”; / „satul **Gligenii** (Glingeni, judeţul Bălţi, Moldova) în ţinutul Soroca, cumpărat de la Prohor, Eftimie, Simion, Nicanor, Daniil şi de la tot soborul sfintei mănăstiri Pantocrator, pentru 200 taleri bătuţi, cu mori la apa Neagra”; / „satul **Medelenii** (comuna Golăeşti, Iaşi), pe amândouă părţile

[1070] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 669

Prutului, cumpărat de la Busca şi fiii ei Zabulic, Erina şi Elena, şi Vasile, fiul lui Maxin, şi de la Ionaşco Căcărează, fiul Mariei, şi Dămian şi fratele lui Toader, şi Necoară fiii Mariei, şi de la Iosip, fiul lui Ganea, şi sora lIui, Agafia, şi Larion, fiul lui Dănilă, şi sora lui Agafia, şi de la Anna, fiica lui Fedor, şi surorile lui Tudosiia şi Ţiganca, toţi nepoţii şi strănepoţii lui Medelean, şi de la Hilip şi Neniul, fiul Maricăi Budoaie, şi Nuor şi Alixandru, nepoţii Budoaiei, pentru 162 de taleri bătuţi"; / „două părţi din tot satul **Onţeşti** (lângă Ungheni, judeţul Ungheni, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi le-a cumpărat de la Gherman, fiul lui Bâzdâg, şi de la toţi părinţii şi fraţii şi verii lor, pentru 150 de taleri bătuţi şi zece boi… a treia parte, ce se va alege partea lui Barnovschi hatman şi a cneaghinei sale, cumpărată de la milostivirile lor, pentru 100 taleri bătuţi". / „satul **Cucuiaţii** (raionul Râşcani, Moldova), în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Coste şi de la sora lui Ticea, copiii Agafiei şi ai lui Nasture, nepoţii lui Cirţiu, şi Necoriţă, fiul Magdalinei, nepotul lui Ivan, şi Isac şi sora lui Coschiţa, copiii Stancăi, nepoţii lui Stan cel bătrân, şi Mărica, fiica Erinei, nepoata lui Văsiu, pentru 95 de ughi buni"; / „satul **Fântânelile** (inclus în Matca, Galaţi) în ţinutul Tecuci, pe care şi l-a cumpărat de la Stavăr, fost pârcălab, fiul lui Crăciun, nepotul lui Zbiarea, şi de la Nicoară, fiul lui Moşul, nepotul lui Căldăruşe, şi Iurga, fiul lui Dinga, şi Spiridon, fiul lui Mârzea, şi Neniul, fiul Stancăi, şi Simion, fiul lui Stan, şi Bălan şi Lepădat, fiii lui Fătul, şi Stan, fiul lui Ţigui, toţi nepoţii Coţuşei, şi Mihăilă, fiul lui Burlă, şi Şerban, fiul lui Iepure, nepotul lui Iepure cel bătrân, pentru 340 de taleri bătuţi"; / „satul **Ciocârlianii** (sat pe Gerul, Galaţi), în ţinutul Tecuci, pe Gerul, pe care

şi l-a cumpărat de la Dumitraşco Ciutacul, fiul Dobrei, şi fratele lui, Stancul, nepotul lui Smârcea, şi Miron, fiul lui Păcurar, şi sora lui, Stanca, şi Ion, nepotul lui Păcurar, şi Simion, şi Puţachi, şi Frăţilă, toţi nepoţii lui Smârcea, pentru 100 de ughi roşii"; / „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciu, pe care şi l-a cumpărat de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea vornic, şi de la fiicele lui, Nastasiia şi Anghelina, pentru 350 de taleri bătuţi"; / „satul **Poienile Sasului** (satul Sasu, Vrancea), cutul de sus, care este în ţinutul Tecuci, pe care l-a luat pentru datoria pe care a avut-o la Iurco logofăt, 300 de ughi galbeni, pe care îi dăduse lui cu împrumut în zilele lui Costandin voievod. Şi hotarul acestui sat fusese cotropit de alţi oameni care erau împrejurul lui, iar după aceea, în zilele lui Ştefan voievod, s-au dus Ionaşco vornic şi Cujbă vornic cu carte domnească şi au ales hotarul acestui sat, cu oameni buni, şi au pus stâlpi, pe unde a fost vechiul lor hotar de demult"; / „jumătate din satul **Chicoşea** (lângă Corni, Galaţi) pe Sohului, în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Maxin şi fratele lui Măteiu, şi Trifan, copiii lui Lupul, şi Ignat şi fratele lui, Istratie, şi sora lui Măgdălina, copiii lui Cornea, şi verii lor Gligor, fiul lui Simion, şi Spiridon, fiul lui Bogdan, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „jumătate de sat din **Şuşmăneşti, care acum se numeşte Drăguşănii** (Drăguşeni, Galaţi), în ţinutul Covurlui, pe care şi l-a cumpărat de la Fodor, şi Mihăilă, şi Mica, şi Nichita, şi Eremiia, şi Maxenia, toţi nepoţii şi strănepoţii Marinei, pentru 80 de taleri bătuţi"; / „satul **Şotropenii** (lângă Perieni, Iaşi) pe Turiia, în ţinutul Iaşi, pe care şi l-a cumpărat de la Cazaca, cneaghina lui Trifan postelnic, şi de la Rusca, sora lui Trifan postelnic, pentru

100 de taleri bătuţi"; / „satul **Furteşti** (lângă Vertişoaia, comuna Furteşti, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe Prut, pe care şi l-a cumpărat de la Movilă şi de la fratele lui, Nicoară fost spătar, fiii lui Lazăr pitar, pentru 180 de taleri bătuţi"; / „satul **Mărişeni** (comuna Mereşeni, judeţul Lăpuşna, Moldova), în ţinutul Lăpuşna, şi iarăşi jumătate din jumătate, pe care şi le-a cumpărat de la Ionaşco Negruţ cel bătrân, pentru 90 de taleri bătuţi. Iar dresele pe care le-au avut pentru acest sat, ei au spus că le-au pierdut din pricina tătarilor, când a venit în domnie Ştefan Tomşa voievod"; / „siliştea **Ghermăneştii** (comuna Drânceni, Vaslui), în ţinutul Fălciu, pe râul Bârlad, pe care şi-a cumpărat-o de la Movilită fost pârcălab şi de la fiul lui, Lazor, şi de la Toader nepotul lui, fiul lui Nicoară, pentru 120 de ughi galbeni"; / „satul **Punteşenii** (Puntişeni, Vaslui), în ţinutul Tutova, pe care şi l-a cumpărat de la Simion, fiul lui Nicoară Barza, nepotul lui Costin, strănepotul lui Trifa şi al lui Toma, şi de la Dumitru, fiul lui Ionaşco Barzica, nepotul lui Costin, şi de la Sirbul, fiul lui Ghiorghe, nepotul lui Nistor, şi Nicoară, fiul lui Petrea, şi Toader, fiul lui Filip Păţea, şi toţi nepoţii şi strănepoţii lui Trif şi ai lui Toma, toate părţile lor de moştenire şi de cumpărătură, pentru 100 de ughi galbeni. Şi a rămas nevândută, din tot satul Punteşeni, dintr-un bătrân, partea lui Costantin şi a lui Nistor, ce se va alege partea lor din şase ogoare"[1071].

1627, martie 12: Întărit de Miron Barnovschi voievod postelnicului Enache, care primeşte urice pentru „nişte sate, anume **Sasul** (comuna Suraia, Vrancea), între Siret şi Fântâna, şi **Lăturişeni** (lângă Cudalbi, Galaţi), pe

---

[1071] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 182, pp. 243-248

râul Gerul, în ţinutul Tecuciului, şi satul **Gurbăneşti** (lângă Hănăşenii Noi, judeţul Cahul, Moldova), în ţinutul Chigheciului, şi satul **Scumpia** (la gura Săratei, comuna Scumpia, Iaşi), în ţinutul Iaşilor, care sate îi sunt de cumpărătură”[1072].

1628, august 10: Porunca lui Miron Barnovschi voievod, dată lui Petrea Cehan, să strângă „oameni buni şi bătrâni dimprejurul **Gurbăneştilor**, din sus şi din jos” şi să aleagă şi să hotărnicească „părţile de ocină toate către partea lui Enachie postelnicul care nu vor fi vândute”[1073].

1635, ianuarie 5: Carte de hotărât satul **Stănileşti** (comuna Stănileşti, Vaslui) şi cutul **Ruşilor** (comuna Stănileşti, Vaslui), partea lui Cehan, de **Stărpenii** (comuna Stănileşti, Vaslui), cu cutul **Muntenilor** (comuna Stănileşti, Vaslui), partea Roşcăi, în ţinutul Lăpuşna, semnată de Cujbă vornic, Duca comis, Dumitraşco feciorul Şetrarului, Iuga din **Horjeşti** (comuna Mingir, raionul Hânceşti, Moldova), Mihalcea, Pavel şi Creţul din **Gurbăneşti** (lângă Hănăsenii Noi, raionul Leova, Moldova), Păntelei din **Budeşti** (raionul Leova, Moldova), Ciorba din **Cârlegaţi** (azi Pădureni, comuna Pădureni, Vaslui), Dieniş şi Gligorie din **Plotoneşti** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Gherman din **Clocicari** (lângă Văleni, comuna Pădureni, Vaslui), Ciocan din **Leoşti** (comuna Pădureni, Vaslui), Pavel din **Plăvăţeni** (lângă Urlaţi, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Modruz din **Urlaţi** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Colac, Andronic şi

---

1072 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 163, pp. 203, 204

1073 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XIX, Bucureşti 1969, doc. 389, p. 535

Gheorghe din **Vârâţi** (înglobat în Lunca Banului, comuna Lunca Banului, Vaslui), Gligorie din **Cioreceşti** (înglobat în Lunca Banului, comuna Lunca Banului, Vaslui), Gligorcea din **Broscăşeni** (Broscoşeşti, comuna Lunca Banului, Vaslui), Pătraşco şoltuz, Giurgea, Pătrăşcan şi Ştefan Galbăn din **Huşi**. / Şi s-a stâlpit din ţarină şi din vatra satului, cum am aflat cu oameni buni. Aşijderea, ce s-au aflat bălţi pe hotarul Stărpenilor, din capul satului din jos, jumătate din iezerul Lungul, iar jumătate este a Măcicanilor. De aici, de la Lungul în sus, este Balta Simei; de-aici, mai sus, este Balta Avraamului; de-aici este Gârla Lungului; de-aici este Racela, în capul hotarului de sus, iar din jos este hotarul Stărpenilor, până în vadul Pruteţului. Aceste bălţi sunt peste Prut, dinspre răsărit; iar bălţile ce sunt pe hotarul Stănileştilor sunt de ceastă parte de Prut, dinspre apus, şi se împreună cu ale Volosenilor. De aceasta scriem şi dăm ştire Măriei Dumitale"[1074].

1635, martie 27: Întărit de Vasile Lupu voievod mănăstirii Sfântul Sava din Iaşi, care primeşte uric pentru „satul **Gurbăneştii** (lângă Hănăsenii Noi, raionul Leova, Moldova), unde este **Târgul Sărăţii** (adică satul Gurbăneşti), mai sus de gura Sărăţii, cu vad de mori la Prut şi cu mori gata şi cu o bucată de pământ din hotarul **Alboteştilor** (raionul Leova, Moldova), loc pentru un sat la dura Sărăţii, care este în ţinutul Chigheciului, şi de asemenea satul **Drujeni** (raionul Leova, Moldova), pe râul Prut, şi **Budeştii** (raionul Leova, Moldova), şi **Furteştii** (comuna Vetrişoaia, Vaslui), şi **Vlăşineştii** (raionul Leova, Moldova), în acelaşi ţinut al Chigheciului, şi de asemenea **Stolniceni** (comuna Cioropcani, raionul Ungheni,

---

[1074] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 2, pp. 2, 3

Moldova), pe Gârlă, şi cu loc de iazuri, şi Gârla şi cu pricuturile sale **Stroicenii** (cătun al satului Stolniceni, raionul Făleşti, Moldova) şi **Vlăşineasa** (cătun al satului Stolniceni, raionul Făleşti, Moldova), şi alt pricut, care se numeşte **Scumpia** (cătun al satului Stolniceni, raionul Făleşti, Moldova), şi satul **Şetrărenii** (azi Stejari, comuna Ţigănaşi, Iaşi), care este în ţinutul Iaşilor, şi de asemenea satul **Gligenii** (Hlijeni, comuna Hlijeni, raionul Şoldăneşti, Moldova), care este în ţinutul Sorocii, care acele sate fuseseră drepte ocini şi cumpărături ale răposatului Enache postelnic, iar când a murit a dat şi a miluit acea sfântă mănăstire”[1075].

1636, august 22: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vornic Dumitru, după ce s-a jeluit „că are o ocină moşie, satul **Mândreşti** (raionul Leova, Moldova), peste Prut, mai sus de Gura Sărăţii, alături cu ocina satului **Gurbăneştilor** (lângă Hăsnăşenii Noi, raionul Leova, Moldova), ce acel sat este al lui Gheorghe mare paharnic… stâlpită şi hotărâtă dinspre ocina Gurbăneştilor. Ci s-au rugat satul Gurbăneştii să le dea să are; deci Dumitru vornicul le-a dat să are şi să dea a zecea, cum este obiceiul, de pe moşia sa, iar paharnicul le-a potcit stogurile cele de-a zecea. Pentru aceea, am dat lui Dumitru şi fraţilor săi să-şi ţină pâinea ce-au luat de-a zecea de la Gurbăneşti, iar dregătorul paharnicului şi al călugărilor să n-aibă nici o treabă cu ocina Mândreştilor şi a **Gurgiaţilor** (sau Gurguiaţi, Gurgueţi, raionul Leova, Moldova),

[1075] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 76, pp. 92-95

ce sunt mai sus de Mândreşti şi este ocina şi moşia numai a lui Dumitro vornicul, deosebit de alţi răzeşi”[1076].

1637, februarie 11: Întărit de Vasile Lupu voievod călugărilor de la mănăstirea Sfântul Sava, prin ispisoc de judecată, după pâra de faţă a lui Frango şi a fratelui său, feciorii lui Malcoci, spunând ei că n-au vândut partea lor, ci le-a cotropit-o Enachie postelnic partea lor, cât se va alege din satul **Gurbăneşti**. Iar rugătorii noştri au spus că acea parte a lor din satul Gurbăneşti a cumpărat-o Enachie postelnic de la Sofronia, cneaghina lui Ursu Udrea virnic, şi de la fiicele ei Nastasia şi Anghelina, iar lui Ursu Udrea i-a fost cumpărătură de la Ion diac”[1077].

1661, octombrie 6: Dămian, feciorii lui Tanasie, Constantin şi Gavril, Marco şi femeia lui Vastea, care este sora lui Dămian, feciorii lor şi Alexandru cu femeia lui Arsenia dăruiesc hatmanului Neculai Racoviţă „toată partea noastră din satul **Bobuşeani** (Băbuşeni), cu vad de moară în gârlă, pentru un bine ce mi-a făcut dumnealui… dinaintea lui Pană pârcălabul, Cărăiman căpitanul şi Andrei vameşul de Fălciu, Paşcan izbaşa ot **Cărhăneşti**, Rusul izbaşa ot **Lărgeni**, Burlan ot **Băleşti**, Vasile ot **Ghermăneşti**, Necula ot **Peiceşti**, Lepădat şi călugărul Ilie ot **Vădeni**, părintele Calin vornicelul de **Gurbăneşti**, Vicol feciorul Gligorcei de **Şolomoni** şi alţi mulţi oameni buni”[1078].

[1076] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 487, pp. 547, 548

[1077] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIV, Bucureşti 1998, doc. 30, pp. 30, 31

[1078] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Fereştii, Vaslui*, vol. XVI, Iaşi 1926, p. 85

GURGUIAŢI

(sau Gurgiaţi, Gurgueţi, raionul Leova, Moldova).

1636, august 22: Întărit de Vasile Lupu voievod fostului vornic Dumitru, după ce s-a jeluit „că are o ocină moşie, satul **Mândreşti** (raionul Leova, Moldova), peste Prut, mai sus de Gura Sărăţii, alături cu ocina satului **Gurbăneştilor** (lângă Hăsnăşenii Noi, raionul Leova, Moldova), ce acel sat este al lui Gheorghe mare paharnic… stâlpită şi hotărâtă dinspre ocina Gurbăneştilor. Ci s-au rugat satul Gurbăneştii să le dea să are; deci Dumitru vornicul le-a dat să are şi să dea a zecea, cum este obiceiul, de pe moşia sa, iar paharnicul le-a potcit stogurile cele de-a zecea. Pentru aceea, am dat lui Dumitru şi fraţilor săi să-şi ţină pâinea ce-au luat de-a zecea de la Gurbăneşti, iar dregătorul paharnicului şi al călugărilor să n-aibă nici o treabă cu ocina Mândreştilor şi a **Gurgiaţilor** (sau Gurguiaţi, Gurgueţi, raionul Leova, Moldova), ce sunt mai sus de Mândreşti şi este ocina şi moşia numai a lui Dumitro vornicul, deosebit de alţi răzeşi”[1079].

[1079] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXIII, Bucureşti 1996, doc. 487, pp. 547, 548

GUŞIŢEI

(sat în ţinutul Fălciu, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1623, noiembrie 21: Porunca lui Radul voievod către slugile domneşti din ţinutul Fălciu de „a lăsa foarte în pace acei vecini ai sfintei mănăstiri Sfântul Sava (din Iaşi) din satul anume Guşeţei, să nu aveţi a-i trage la nimic şi nici vitele lor să nu le luaţi pentru alţi oameni sau pentru alte sate, nici la podvoade, pentru că sunt vecinii sfintei mănăstiri Sava şi se strâng acum vecini acolo”[1080].

1639, iunie 13: Zapisul lui Racoviţă Cehan, al doilea logofăt, în care mărturiseşte că, după ce s-au pârât Arsenie, feciorul Băgei, Gligorie, Negrea şi Tăbasie, feciorul Petriului, cu Mihoc, Areon şi Enachie Pătruş „pentru satul **Vitolteşti** (lângă Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), din gura Bujorului, unde dă în Elan, pe ambe părţile de Elan”, a mers acolo, a adunat oameni buni şi drese, şi „s-a găsit un uric bătrân al lui Mihoci, cu fraţii săi, dat de Iliiaş vodă şi de Ştefan vodă pentru două sate peste Prut, pe Salcea, al treilea spune acest sat din gura Bujorului, anume Vitolteştii. Iar Arsănie a arătat un uric, de la Ştefan vodă, de cumpărătură de la un moş alde Mihoci, dintr-un bătrân”. Apoi au mărturisit Cioban, Panul şi Precopie din **Guşeţei** (Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Crăciun din **Ştefeni** (lângă Poşta-Elan, comuna Vutcani, Vaslui), Vârnă din **Ţăpeni** (lângă Mălă-

---

[1080] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XVIII, Bucureşti 2006, doc. 127, pp. 176, 177

eşti, comuna Vutcani, Vaslui) şi Gavril din **Goeşti** (lângă Guşiţei, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) „şi au zis că ei au apucat şi ştiu că au locuit într-acest sat Vitolteşti părinţii şi moşii acestor cumpărători, ce scrie mai sus”[1081].

1900: „**Guşiţei**, comună rurală în judeţul Fălciu, plasa Mijlocul, formată numai din satul Guşiţei, care este așezat pe un şes întins, prin care curge pârâul Elanul. Întinderea vetrei satului e de 40 hectare. Locuitorii împroprietăriți după legea din 1864 au 150 hectare 15 ari; 170 hectare sunt ale răzeşilor, iar 830 hectare aparțin la doi proprietari: 430 hectare, principesei Elena Cuza, şi 400 hectare dlui E. Duca. Are o populaţie de 113 familii sau 406 suflete, din care 95 contribuabili; o biserică, făcută la 1820, cu 1 preot și 2 cântăreți. Vite mari cornute sunt 469, oi 500 şi porci 60”[1082].

GUTINAŞI

(pe Trotuş, lângă Botzeşti, Bacău).

1774, iunie 15: Satul **Gutinaşii**, ţinutul Bacău, ocolul Trotuşului, avea, după recensământul lui Rumeanţev[1083]**: Toată suma caselor**: 61. Scădere rufeturi, însă 7:

1081 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXV, Bucureşti 2003, doc. 147, pp. 162, 163

1082 Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, pp. 675, 676

1083 ACAD. ŞT. RSS MOLD., *Moldova în epoca feudalismului*, VII, II, Chişinău 1975, p. 349

7 femei sărace. Rămân birnici 54. / **Birnici:** Pătraşco, mocan / Radul sin (fiu) Bucur / Mihaiul fiul lui Stoica / Radul fiul lui Stoica / Ion brat (frate) Coman / Coman, mocan / Stoica, mocan / Mihaiu, rotariu / Miohalcia, muntean / Toader fiul lui Ion, morar / Neculaiu fiul lui Andronache / Bucur, ungurian / Ion, ungurian / Stan, ungurian / Macoveiu, muntean / Simion, rotariu / Costandin, muntean / Ilii, muntean / Gavril / Ion fiul lui One / Toader, răilian / Radul, muntean / Năstas, muntean / Grigoraş, muntean / Pavăl Gruţe / Lupul Stan, mocan / Bogdan / Stan, muntean / Radul, muntean / Vlad, muntean / Mihaiu, muntean / Toderaş, muntean / Mihaiu, muntean / Stan, ungurian / Toader Epure / Ursul, muntean / Ion, ungurian / Nechita fiul lui Şerban / Ion Tanba / Costandin, muntean / Ursul, muntean / Vasile Marin / Pavel Gruţe / Gheorghiţă, grădinar / Anghel, olar / Năstasă fiul lui rotariu / Ştefan, muntean / Simion, muntean / Grigoraş, muntean / Toader, muntean / Ioniţă fiul lui Ştefan / Ştefan Gârlian / Stan, prisăcariu. // **Femei sărace:** Stanca / Dumitra / Maria / Maria / Dochiţa / Dochiţa / Niacşa.

1900: „**Gutinaşul**, sat al comunei Bogdana, plasa Trotușul, judeţul Bacău, situat pe pârâul cu același nume. Are o biserică de piatră, veche, cu un preot şi un cântăreț. Are o populaţie de 100 familii sau 320 suflete. Vite: 18 cai, 700 vite mari cornute, 265 oi, 10 capre și 35 porci. Aci se aflǎ cariere de piatră și o moară de apă”[1084].

[1084] Lahovari, George Ioan, *Marele Dicţionar Geografic al României*, volumul III, Bucureşti 1900, p. 676

GUŢĂŞTI

(Pietrosul sau Guţăşti, comuna Bujor,
raionul Kotovsk, Moldova).

1634, iunie 24: Întărit de Vasile Lupu voievod nepoţilor Agahiei şi ai vornicesei Chirena Zbieroaie, Constantin, Cumna şi Dumitru, fiii Agahiei, nepoţii lor Gheorghe Roşca vistier, Vasile şi Măria, feciorii Măguţii, nepoţi Agahiei, Gheorghe cu fraţii şi cu surorile lui, feciorii Lupului vornic, toţi nepoţi Agahiei, şi iarăşi Iordache, Florinţa şi Franga, feciorii Maricăi, toţi nepoţii Agahiei, Varvara şi Tecla, feciorii Dimitrii, iar nepoţi Agafiei, aşijderea rudeniile lor Dumitru, Ionaşco şi nepoata lor Măriia, fata Mărenii, feciorii Fătului, toţi nepoţi şi strănepoţi Chirenii Zberoae vorniceasa, care primesc urice pentru „trei sate, anume **Izbiştea** (Izbeşti, comuna Cruglic, raionul Dubăsari, Moldova), din ţinutul Orheiului, şi satul **Pietrosul** (sau Guţăşti, aproape de Bujor, comuna Bujor, raionul Kotovsk, Moldova), şi satul **Slobodziia** (sau Pătruşani, azi Chetroşeni, comuna Şişcani, raionul Kotovsk, Moldova), din ţinutul Lăpuşnei, şi cu două fălci de vie de la târgul **Huşilor**”[1085].

1634, august 1: Zapisul fraţilor Dumitraşcu, Ionaşcu şi Mărina, feciorii Fătului, nepoţii Irinii Zberoae vorniceasa, în care mărturisesc că s-au „tocmit de-am schimbat cu dumnealui Gheorghe Roşca vistiernic, datu-

[1085] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 167, pp. 189, 190

i-am jumătate de sat de **Izbeşti**, din ţinutul Orheiului, ce ne-a fost nouă moşie dreaptă, iar dumnealui ne-a dat pentru această moşie 2 fălci de vie la **Huşi**, în Dric, lucrată, cu roade, iar pentru o falce ne-a dat 58 de galbeni bani buni… Aşijderea, noi, aceşti trei fraţi, dat-am părţile noastre, jumătate de selişte din **Pietrosul**, pentru ce-a îmblat dumnealui de ne-a scos aceste ocini, fiind împresuraţi”[1086].

1729, iulie 7: Carte de împuternicire, dată de Grigore Ghica voievod fostului căpitan David Ţarină, „să fie volnic a ţine şi a stăpâni a lui dreaptă ocină şi moşii, ce are de pe părinţii şi de pe socrii lui la **Iuriceni, Guţăşti, Ţâmbureni** şi la **Bălăneasa**, care sunt la ţinutul Lăpuşnii, şi să fie volnic a lua de-a zecea din tot locul, pe obicei”[1087].

GUZARII

(Gunzar, Guzarii, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui).

1644, aprilie 5: Podoleanca, fata lui Anton, nepoatele ei Maria și Ștefania, fetele Cârstânei, nepoatele lui Anton, vând „moșia din satul **Răciulești** (comuna Vetrișoaia, Vaslui), ce au avut de la părinții lor și de la moșul (bunicul) lor Anton, toată partea lui din ispisoc de la Iancu voievod, ce i-a fost cumpărătură de la Dochia, fata

---

1086 AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXII, Bucureşti 1974, doc. 220, pp. 249, 250

1087 Sava, Aurel V., *Documente privitoare la târgul şi ţinutul Lăpuşnei*, Bucureşti 1937, doc. 143, pp. 166, 167

Ilincăi, Ilieș, fratele Todosii, Maria și Ilinca, fetele Sofronii, frații Ion Filip, Condrea și Mărica, feciorii Gaftonii, Anton, Vascan, Naste și Nechil, feciorii Tudurii, Tănase și Ignat, feciorii Stancăi, Samuil, Alexiia, Ionașcu și Florea, feciorii Părascăi, toți nepoții Marușcăi, strănepoți Ilincăi, și toți strănepoți ai lui Iona vornic, ce-au avut ei de împărțeală din scrisori ce-au avut strămoșul lor Ilii și din uric de la Ștefan vodă cel bătrân, din jumătate de sat Răciulești, ce este pe Prut, și din uric de împărțeală de la moșul lor Marușca de la Ștefan vodă cel tânăr, și din ispisoc de la moșul lor Ona vornicul, aceea au vândut fratelui nostru Ion de **Hoceni** (comuna Hoceni, Vaslui) și femeii lui Anisia, drept 30 lei". / Zapisul de mărturie a fost scris în fața răzeșilor Macarii căpitan, Gavril căpitan, Burlamiz și Vasile Murgoci ot **Gunzar** (Guzarii, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), Pătrașcu hotnog și Ștefan Haidău ot **Siminești** (comuna Vetrișoaia, Vaslui), Mihai, Anghel, Tudor și Ilii ot **Răzlogi** (lângă Mușata, comuna Berezeni, Vaslui), Constantin Burlamitu și Dumitrașcu Oțel ot **Oțeleni** (comuna Hoceni, Vaslui), feciorii lui Ionașco, Istahia și Cozma Capotă, Lelea, Dumitrașcu sin (fiu) popii Fenii, popa Simion și feciorul lui Ion ot **Micșenești** (comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui) și mulți oameni buni"[1088].

1644, august 12: Întărit de Vasile Lupu voievod lui Ștefan Bornamiz și soției sale Marica din **Gozari** (Gunzari, comuna Dimitrie Cantemir, Vaslui), lui Murgoci și soției lui Vasilca din **Scurți** (comuna Laza, Vaslui), care cumpără, cu 50 de lei gata, de la Axiniia și Marica, fiicele lui Pentelei, nepoatele Ruscăi, „a treia par-

---

[1088] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 276, pp. 248, 249

te din satul **Jidani** (pe Sărata, Vaslui), ce este pe Sărata, în ținutul Fălciu, din vatra satului, din câmp și cu tot venitul”[1089].

1669: Dumitru sin (fiu) Neniul vinde lui Vreame căpitanul şi femeii sale Nastasia, pentru 7 lei, „partea mea, ce mi se va veni din bătrânul Necoreştilor din satul **Şâşcani**, de pe valea Largii… dinaintea lui Hariton, Toader şi Efrim de **Răzlogi**, Orac, Platon, Păntilei şi Maftei de **Guzari**”[1090].

GVOZDĂUŢI

(sat pe Vilie, comuna Gvozdăuţi,
raionul Secureni, Ucraina).

Întărit, în **1422**, de Alexandru cel Bun, lui „Ivaşcu Vladicicu i fraţii lui, Petrea şi Iuraşcu i Dancul, şi nepotul lor, Milie”, care primeau uric pentru „două sate pe Vilie, după hotarele lor împrejur arătate: Hodorocinţii i Gvozdăuţii”[1091].

1503, septembrie 30: Întărit de Ştefan voievod lui Danciul Buceaţchi, vărului său Isaico şi mătuşii lor Vasutca, care cumpără, cu 150 zloţi tătăreşti, de la Slavna,

[1089] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. XXVII, Bucureşti 2005, doc. 396, pp. 379, 380

[1090] Ghibănescu, Gh., *Surete şi izvoade / Documente slavo-române*, vol. IV, Iaşi 1908, p. 274

[1091] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. I, Bucureşti 1975, doc. 49, p. 72

fiica lui Ivaşco Vladicico, „două sate pe Vilia, anume **Hodorecinţi** şi **Gvozdăuţi**”[1092]. Hotarul, din veac.

[1092] AŞSP, *Documenta Romaniae Historica / A. Moldova*, vol. III, Bucureşti 1980, doc. 294, pp. 524-526

Cuprins

Fără îndoială că „*Marele Dicţionar Geografic al României*”, publicat, în câteva volume, cu girul Academiei Române, prin strădania lui George Ioan Lahovari şi a reputatului academician Grigore Tocilescu, înseamnă o mărturie istorică de primă mână pentru perioada 1880-1900, dar, din păcate, în foarte multe sinteze se falsifică grosolan istoria, sub instinctul extazului patriotard, neadevărurile clasicului „se spune că” transformându-se, datorită autorităţii ştiinţifice a Academiei, în adevăruri de necontestat.

Un astfel de exemplu, al cascadei de denaturări ale realităţii – cel mai teribil din câte am întâlnit, probează necesitatea unui dicţionar de mărturii obşteşti, cum este „Povestea aşezărilor moldovene”, carte pe care o lucrez pentru că, aşa cum am mai spus, cu trimitere la Eminescu, „era de lipsă”.